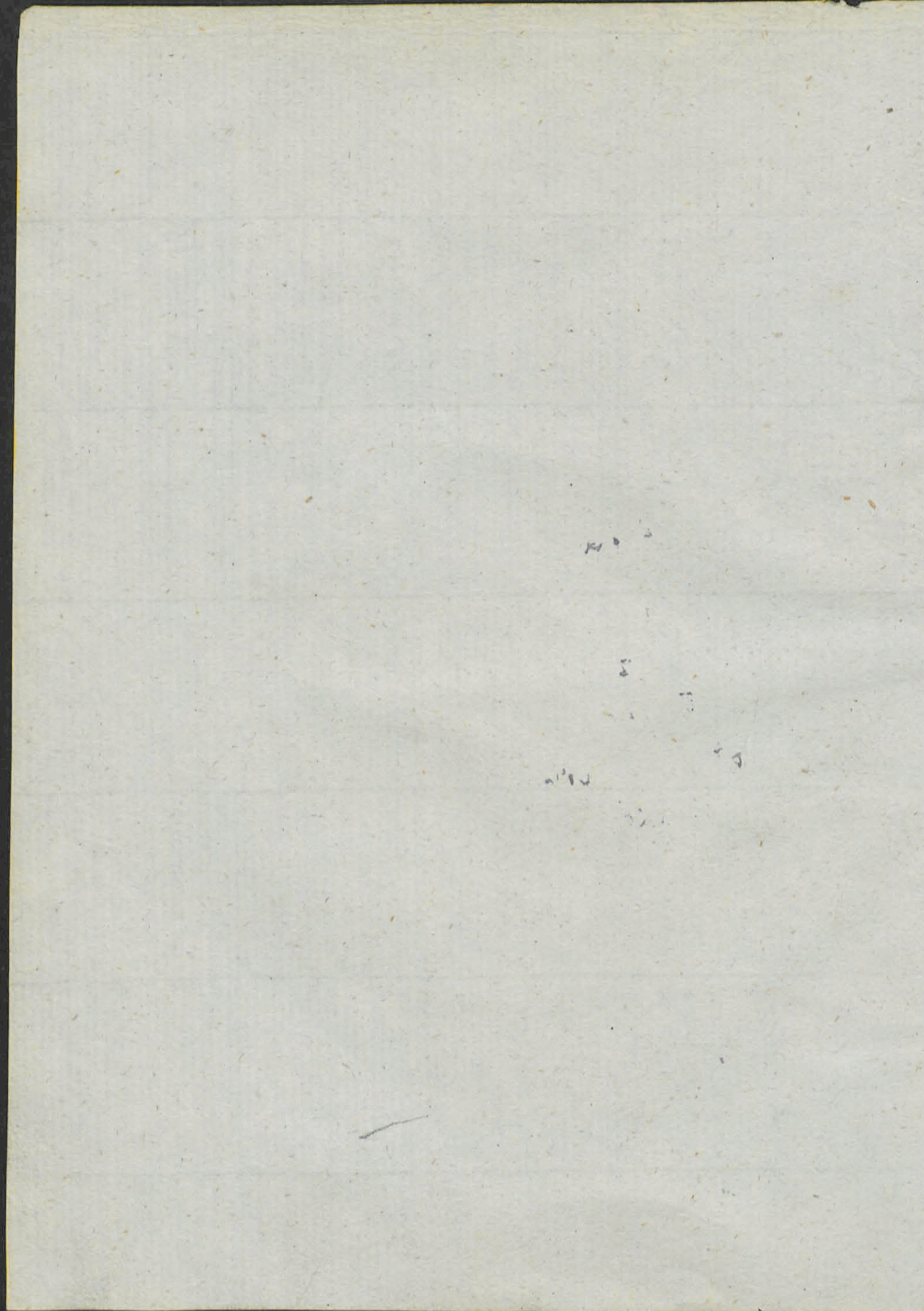

Possessor libri Stanislaus Rohwadowski 1595

Exercicium Noue Logice Seu Librorū Prioꝝ Et Elenchoꝝ Mgr̄i Joannis de Glogouia ꝑ Iuniorib⁹ recollectū ac nouiter emēdatū

W

GWALBERT.
PAWLIKOWSKI.

Circa inicium Libri Priorū Analeticorum Aristotelis Queritur Primo

¶ Utrum Syllogismus Simpliciter dictus Sit Subiectum Sciencie Libri Priorum

In decisione questionis duo principaliter tractabūtur. Primo premittentur quedā ptinencia ad generalem noticiā parciū nove logice. Secūdo ptractabitur questio in se Quantum ad primum

Notandum primo. Qz noua logica est ps logice pncipaliter ꝯsiderans de tota argumētacione scdm se: vl de ptibus subiectiuis argumentacionis vel ꝓpetatib' earūdē In qua diffinicione innuitur. q nova logica ꝯuenit cū veteri in hoc q vtraqz seorsuz est ps vna logice: et nō tota logica. Differunt aūt ex pte ꝯsideratorꝝ. Argūmentacio enim que est subiectum logice habet ptes duplices. scz. Integrales ꝛ Subiectiuas. Integrales sunt ex quib' integratꝛ argumentacio. Et tales sunt duplices. Propinque. vt ꝓposiciōes ex qb' imediate ꝯstituitur argumētacio Remote. vt termini qui nō integrāt argumentacionem: nisi mediāte ꝓpōe ex terminis talib' ꝯstituta Subiectiue aūt ptes sunt inferiora huiꝰ: qd est argumētacio. Et tales sunt duplices Quedaz eni sunt subiectiue in modo vel materialiter. vt argumentacio dialectica. argumentacio demōstratiua. argumētacio sophistica Alie aūt sunt subiectiue formaliter. vt syllogismꝰ. exemplū. enthimema ꝛ induccio Uetus itaqz logica ꝯsiderat ptes argumentacionis integrales. Noua vero de ipa argumentacione scdm se: et de pti

bus eius subiectiuis. Et propter hec diuersa considerata: he partes logice differentes sunt. et vna earum merito dicitur noua. altera vero vetus. Non quidem ideo, quod illa pars logice que dicitur vetus sit prius inuenta: quam illa que dicitur noua. vel quia vna esset prius mensurata tempore quam alia. quia mensurari tempore proprie sciencie non conuenit cum quelibet sciencia sit accidens spirituale. Sed pocius illa pars logice dicitur vetus: quia est de partibus integralibus argumentacionis: que sunt natura priores tota argumentacione et partibus eius subiectiuis: de quibus est noua logica. Omnis enim pars naturaliter est prior suo toto

Diuiditur autem noua logica per Boeciu in Thopicis in inuentiuam et iudicatiuam. Inuentiua illa dicitur esse: que docet principaliter modum inueniendi medium ad quodcunque propositum finaliter ostendendum siue probabiliter siue apparenter. Iudicatiua vero que et resolutoria alio nomine dicitur est que principaliter docet modum resoluendi syllogismum in sua principia: non qualiacunque sed propria. Licet enim inuencio veritatis alicuius proposicionis possit haberi non tantum per propria principia et intrinseca: sed eciam per accidencia propria per principia extrinseca: per signa et coniecturas: per communes habitudines communium intencionum multis applicabilium. cuiusmodi sunt intenciones generis, speciei, tocius, et partis, et alie ex quibus constituuntur loci dialectici. tamen quia iudicium secundum Tullium est cognicio rei cum certitudine que non potest haberi nisi per resolucionem in principia propria et causas. Et ideo logica iudicatiua docet resolucionem syllogismi in principia propria

Notandum secundo. Quod libri noue logice ab Aristotele traditi sunt quatuor. Quorum duo sunt inuentiui. scilicet Thopicorum et Elencorum. In libris Thopicorum docetur inuencio medii ad quodcunque propositum probandum probabiliter. In Elencorum vero apparenter. Duo autem libri scilicet Priorum et posteriorum sunt resolutorii licet differenter. Est enim resolucio syllogismi duplex. scilicet genere et consequentis. Resolucio genere est qua resoluitur syllogismus in sua principia materialia formalia et regulatiua: conueniencia sibi racione illacionis. Alia autem est resolucio consequentis: secundum quam consequens necessarium resoluitur in principia et causas necessarias que significantur premissas demonstracionis. Resolucio conse

quentis p̄supponit resolucionē ꝯsequencie et nō ecōuerso. Et ideo resolucio ꝯsequencie vocatur p̄ma. ꝯsequentꝭ vō scđa siue posterior. Liber itaqꝫ posterior resolutorius est: quia docet de resolucione posteriori: puta ꝯsequentꝭ. Prior vō liber dicitꝰ resolutorius ideo: quia tractat de resolucione priori: puta ꝯsequencie. Et ex hoc apparet: quoniā recte liber iste intituletur Liber Prior Analeticorum. Est eñi de priori analesi. i. resolucione. Analesis eñi grece: resolucio est latine. Precedit eciā ꝯuenienter liber prior oēs libros noue logice. et est fundamentum eorum. quia est de cōmunioribꝰ. scꝫ. de argumentacione scđꝫ se et in generali. sicut ꝛ liber Phisicorum fundamentū est oīum librorum phie naturalis. Quia vō in titulo questionis dicitꝰ syllogismus simpliciter: Ideo

Notandum tercio. Qꝛ Simpliciter potest capi pluribꝰ modis. Primo vt valet tantū sicut in actu. et sic capitur a Phō p̄mo de generacione. cū dicit. ꝙ generacio sit ex non ente simpliciter Secūdo simpliciter valet tantū sicut vniuoce. vt apud Porphirium dicentē. Videtꝰ aūt neqꝫ genus neqꝫ spēs simpliciter dici. Tercio vt valet tantū sicut vl'r. vt cum dicimꝰ hoc est simpliciter verum. i. vl'r. Quarto capitur simpliciter vt valet tantū sicut sine addito. vt in scđo Thopicorum vbi dicitur. Simpliciter dico ꝙ sine addito dico. Quinto vt valet tantū sicut incontracte. Dimissis itaqꝫ p̄mis duabꝰ acceptionibꝰ: posteriores tres subseruire possunt presenti ꝓposito. Cum eñi dico Sillus simpliciter: duplex potest esse sensus. Primꝰ Sillus simpliciter. i. vl'r tam in se ꝙ̄ in suis ptibꝰ: tā integralibꝰ ꝙ̄ subiectiuis ꝯsideratꝰ. Scđus sensus. Sillogismus simpliciter. i. sine addito vel incontracte ꝯsideratꝰ. In primo sensu. sill'us simpliciter est subiectū p̄ncipalitatꝭ in tota logica. In alio vō sensu: est subiectū sciēcie libri Prior. Vbi ē ꝯsiderandū ꝙ sill'us potest accipi dupliciter. Vnomodo absolute et scđm se: quantū ad ea que sibi ꝯueniūt: gracia forme sillogismi in omni materia indifferenter. Et isto modo dicitur sillogismus accipi incontracte: et esse subiectū istius sciēcie. Secundo potest ꝯsiderari sillus vt contrahitur ad certā materiam vel necessariā vel p̄babilē vel apparentē, et sic est subiectū in

alijs libris noue logice: iuxta diuersam ei⁹ ↄtractionem. Ex quo sequitur. q̄ sill'us est subiectū in tota logica: in libro Prioꝝ et in alijs libris noue logice. hoc tamen non est eodē modo vt patet ex dictis

Notandum Quarto. Subiectum sciencie est duplex. Cōmunitatꝫ ⁊ p̄ncipalitatꝫ. Cōmunitatꝫ est cōmunissimū in aliqua sciēcia ↄsiderata: ad quod omīa in tali sciēcia ↄsiderata habēt ordinē ⁊ attribucionē. Principalitatis aūt est p̄ncipalior ps ↄtenta sub subiecto cōmunitatꝫ. vt patꝫ de ente et de deo. Ens eīn est subiectū Methaphisice cōmunitatis. ꝫ deus p̄ncipalitatꝫ. Et tale subiectū sciēcie hꝫ quatuor nomīa. Primo eīn dicit̄ subiectū inquātū de eo demonstrātur ꝓpe passiones. Scdo dicitur obiectū ꝑ quāto p̄ncipaliter obijcitur nostro intellectui in aliqua sciencia. Tercio dicit̄ causa materialis ꝑ quāto circa ipm vsatur intencio alicui⁹ artificis Quarto dicitur gen⁹ scibile. quia sub ei⁹ scibilitate omīa in tali sciēcia ↄsiderata sciūt̄ ⁊ intelligūt̄. Istꝫ notabilib⁹ sic stātib⁹

est Conclusio responsalis. Argumentacio ↄsiderata scdm raciones generales tantū et scdm se est subiectum sciēcie libri prioꝝ cōmunitatꝫ. Sed sill'us simpliciter dictus. i. incōtracte accept⁹ est subiectū p̄ncipalitatꝫ hui⁹ sciēcie Prima pars patet. Quia argumentacio ↄsiderata scdm se ⁊ raciones generales: est cōmunissimū in ista sciencia ↄsideratuꝫ Ergo pma ps vera. Secūda ps patꝫ. Quia argumētacio habꝫ quatuor species. scꝫ syllogismū exēplū enthimema et inductionem. modo syllogism⁹ inter istas est p̄ncipalior. ex quo exemplum enthimema et inductio reducūtur ad syllogismū: sicut impfectū ad pfectū. scdo Prioꝝ. Passio aūt demōstrabilis de syllogismo simpliciter est esse illatiuū ↄsequētꝫ ex antecedēte que demōstrat̄ de subiecto suo mediāte diffinicione sylli: inferius ponēda mō cōmuni. Contra ea que dicta sunt in notablib⁹

Arguitur primo Sciencia libri Prioꝝ nō ptinet ad nouā logicā ꝫ veterem. pbatur. Sciēcia ↄsiderās de ptib⁹ integralib⁹ argumētaciōis est ps veteris logice. ꝫ sciēcia libri prioꝝ est hui⁹modi. Maior pꝫ ex dictꝫ. Minor. Quia in pri

mo pos determiat Phs de pone de t'mis/vt patebit. hec aut sunt ptes integrales argumetacionis. Dicedu. q Partes integrales argumetacionis capiut dupliciter. Uno modo materialiter: quantu ad id quod sunt. et sic de eis determiatur in veteri logica. ibi em dicitur quid sit nomen/quid vbu/qd posicio Alio mo psideratur formaliter: quantu ad esse qd habet in ordine ad pstitucione alicui argumetacionis et sic de eis determinatur in libro pos: z no absolute s respectiue tantu. Et ita ex hoc no seqtur: q liber pos ptineat ad vetere logicam

Arguitur Secudo Liber prios no ptinet ad nouam logicam. Probatur. Quia omis logica noua vel est iudicatiua vel inuentiua. s sciecia libri pos nullu illos est. ergo Maior est Boecij in suis Thopicis. Mior. q no sit inuetiua pbat auctoritate eiusde Boecij ibide dicent. duas tantu partes logice scz Thopic z Elenc esse inuetiuas. Q' ecia no sit iudicatiua. pbat. Quia docet modu inueniendi mediu. vt pz in pmo pos ¶ Dico. q Phs no docet tale inuencione medij pncipaliter vt in ea sistat. s vt eo inueto vlteri' syllogismu in sua pncipia resolvat. Sciecia aut debet denomiari a pncipaliter psiderat: et non ab his que incidetaliter psiderantur

Arguitur Tercio Non sunt quatuor libri noue logice. ergo. pbatur antecedes. Duo sunt libri veteris logice. ergo ecia duo noue logice. tenet psequecia a simili. Antecedens est notu ¶ Dico q no est simile. quia libri veteris logice ptinet ad pma et scdam opacione intellect'. Sed libri noue logice ad tercia. modo plus ptingit intellectu errare in tercia opacione q scda vel pma. ergo eciam plures sunt libri necessarij noue logice q veteris

Arguitur Quarto Sciencia libri prios no est pma inter libros noue logice. pbatur. Digniora sunt pora Sed sciecia libri posterios est dignior q sciecia libri pos. ergo Maior. quia honorabiliora z digniora dicim' pora. ex Aristo. in postpdicamet. Mior pz. qa sciencia libri posterios est finis tocius logice. et sciecia libri pos ordinatur in scienciam libri posterios sicut in finem. modo finis est nobilior ordinat in fi-

nem ¶ Dico vex argumentū ↄcludit de ordine dignitatꝫ et ꝑfectionis: nō aūt cōmunitatꝫ. modo sciēcia libri pox ꝑcedit via cōmunitatis

Arguitur Quinto Sciencia libri Thopicorum debet ꝑcedere via cōmuitatꝫ. ꝓbatur. Cōmuniora debent esse ꝑora via cōmunitatꝫ. Sed sciēcia libri Thopicox est cōmunissima. ergo. Maior nota. Minor est Aristo. ꝑmo posterioꝶ. vbi ostendit ꝙ dialetica est sciencia cōmunis ¶ Dico ꝙ Ari. ꝑ dialecticā intellexit totam logicā: et nō sciēciā libri Topicorum. modo tota logica est cōmunis ꝑ applicacionē: ⁊ sic argumentū non concludit

Arguitur Sexto Null⁹ syll'us ē simpliciter dictus. ergo. ꝓbatur antecedēs. Cōpositū nō est simplex. Sed omis syll'us est cōposit⁹. ergo null⁹ est syll'us simpliciter dictus ꝫ pocius cōposite dict⁹. Maior est nota. Minor est Aristotel' i ꝑmo hui⁹. vbi dicit. omis syll'us ↄstat ex trib⁹ termis et duab⁹ ꝓpōnib⁹ ¶ Dico ꝙ syll'us dicitur simpliciter ex causis dictis in notabili tercio: et non ideo quia nō esset cōpositus

Arguitur Septimo Syll'us simpliciter nō est subiectū sciēcie libri pox. ꝓbat. Quod est instrumentū acquirendi aliquā sciēciam nō est subiectū illi⁹ sciencie. Sed syll'us est instrumentū acqrendi hanc scienciā. ergo Maior. Quia idem nō potest esse instrumentū et subiectū alicui⁹ sciēcie. quia subiectū habet racionē finis: instrumentū vo. est id quo aliqd deducitur ad finem ¶ Dico ꝙ syll'us ↄsiderat̄ dupliciter. Uno modo in ꝑticulari. et sic de eo non est sciēcia specialis: nec est hic subiectū: licet bene sit instrumentū nō solū hui⁹ sciencie ꝫ eciam omīm aliaꝶ. Alio modo ↄsideratur in vl'i abstrahendo ab hoc vel ab illo. et hoc modo syll'us simpl'r ē subiectū h⁹ libri

Arguit̄ Octauo Null⁹ est syll'us incontractus. ergo syll'us simpliciter valens tantū sicut inↄtract⁹ non est subiectuꝫ hui⁹ sciēcie. Ant̄s ꝓbat̄. Nihil est ingenere qd non sit in aliqua spēx. ergo videtur ꝙ nō detur aliqs syll'us qui nō sit in aliqua materia speciali et determīata. Ant̄s est Aristot. iiij.

Thopicoꝝ ¶ Dico q etsi syll'us quādo ꝯstituit̄ ex terminis significatiuis semper fiat in hac vel illa materia · tamen nō est de racione ei⁹ q sit in tali materia puta necessaria aut ꝓbabili ꝫ in omni materia indifferenter fieri potest · et ideo dicitur syllogismus incontractus

Arguit̄ nono Argumētacio nō est subiectū hui⁹ sciēcie. ꝓbat̄. Idem nō est subiectū tocius et ptis. ꝫ argumentacio est subiectū toci⁹ logice. ergo nō est subiectū hui⁹ sciencie. Maior pꝫ. Quia idē nō potest adequari toti et parti. Minor patet ¶ Dico q argumētacio tripliciter potest ꝯsiderari. Uno modo scd̄m se et ptes suas integ̃les et subiectiuas simul: et sic est subiectū tocius logice. Scd̄o ꝯsiderat̄ scd̄m se et ptes subiectiuas tantū: et sic ē subiectū toci⁹ noue logice. Tercio ꝯsiderat̄ scd̄m se ꝛ raciones generales tantū: et sic est subiectum huius libri

Utrū diffinicio ꝓpōnis ꝛ ei⁹ diuisio a pħo in littera sit bene assignata Questio ista duo querit. Primo Utꝝ diffinicio ꝓpōnis: illa videlicet. Proposicio est oracio affirmatiua vel negatiua alicui⁹ de aliquo: sit bene assignata · Secundo q̄rit. An diuisio ꝓposicionis in vl'em particularem ꝛ indefinitam: sit sufficiens Pro intellectione questionis

Sciendū Primo Q pncipalis intēcio Aristotelis in libro poꝝ: est velle determiare de syll'o. Et qa ꝓpō et termin⁹ sunt ptes syllogismi. Ut ergo pfecte notificaret syllogismū: q sic se habet vt totū. diffinit hic ꝓpōnem ꝛ terminum incidentaliter · Sicut em̄ esse tocius depēdet ex esse parcium sic eciā cognicio tocius dependet ex cognicione pcium · Aliter aūt ꝯsiderat̄ ꝓpō hic: et in pmo Perihermenias. Ibi em̄ ꝯsideratur ꝓpō inquantū est signum ꝯcept⁹ ment̄: et nūcci⁹ intellectus nostri ad expmendū ꝯceptū cōplexū: quē intellect⁹ format de reb⁹. ꝓpter qd̄ Phs ibidē diffinit ꝓpōnem sub nomine enūcciacionis dicens. Enūcciacio est oracio in qua est veꝝ vel falsum: scꝫ significatiue. et isto modo ꝓpō dicitur quasi veri vl' falsi posicio. In libro vo poꝝ ꝯsiderat̄ ꝓpō vt est ps ꝓpinqua syllogismi: materialiter ipm sill'm ꝯstituēs. secundū quē modū di-

citur ppō quasi p alio inferendo posicio: et hoc vel actu-vel aptitudine. et sic pmisse et añcedencia ↄclusionis dicūtur ppōnes. Conclusio eciā licet actu nō ponat p aliqua ↄclusione inferenda. tamē qa habet aptitudinem ad hoc q ponatur p premissa ad ↄclusionē inferendā in aliquo syllō potest dici ppō

Notandū Scdo Q diffinitū psentis diffinicionis est ppō kathegorica. p quod datur intelligi. q hic nō diffinitur ppō ypotetica. Cui racio est. quia hic diffinitur ppōsicio vt habet ordinem et ingressum ad syllūm kathegoricū. de quo hic pncipaliter intenditur. Talis em solū est in modo et figura. Syllm aūt kathegoricū ↄstituit ppō kathegorica et non ypotetica. Pro genere autem in ista diffinicione ponitur oracio. Debet autem propositio esse oracio congrua-perfecta non equoca-nec interrogatiua. et debet esse oro affirmatiua vl negatiua: alicui pdicati et nō pluriū pdicatoꝝ: de aliquo subiecto et nō de pluribꝫ. quod dicitur ad dfam ppōnis ypoteticę: in qua plura pdicātur. et eciā ad differenciā ppōnis in qua enūcciātur plura de vno-vel vnū de pluribꝫ-vel plura de pluribus inↄiuncte. Diffinit aūt Aristo. ppōnē p affirmatiuū et negatiuū: et nō p veꝝ et falsuꝫ. vt in pmo Perihermenias. quia penes variacionē affirmacionis et negaciōis variat syllꝰs ymo et destruitur. eo q ex puris negatiuis nō potest fieri syllꝰs in aliqua figuraꝝ. Similiter. ex puris affirmatiuis in scda figura. Sed veꝝ et falsuꝫ nō variāt syllm. eo q ex pmissis falsis ita bene fit syllꝰs sicut ex veris in omni figura. Quid aūt sit ppō affimatiua vel negatiua dictū est in sūmulis

Notandū tercio Q diuisio ppōnis quā dat Phs in textu accipitur penes quātitatē ppōnis. Ex quo seqt Q hic ppō nō diuiditur in tota sui cōmunitate: ꝫ solū ppō kathegorica: que eciā pus est diffinita. Illa em sola est alicuiꝰ qntitatꝫ. ppōnes vo ypoteticę nulliꝰ. vt visuꝫ est in sūmulꝫ. Phs aūt inter ceteras ppōnes: hic nō enumerat ppōnē singlarē. qa quātitas singlarꝫ nō est quātitas. Ubi aduerte. q Quātitas ppōnis accipitur dupliciter. Uno modo ppē ad similitudinē quantitatꝫ realis. et sic quātitas singlarꝫ nō est quātitas. Sicut em in natura vnitas nō est quātitas: ꝫ pociꝰ pnacio quan

titatꝭ: sic ꝛ in arte quātitas singl'arꝭ in qua subiectū supponit ꝑ vno tantū: ꝓpe n ɔ est quātitas. et sic Aristo. in lr̄a cepit quātitatem. cū diuisit ꝓpōnem penes quātitatē. Secūdo capitur quātitas cōmuniter: vt indifferēter dicit quātitatē ꝓpositiue vel ꝓuatiue. et sic quātitas singularꝭ dicitur quantitas. et isto modo eā cepit Petrꝰ Hispanꝰ: cū ꝓpōnē penes quātitatē diuisit in quatuor mēbra. Unde sicut in natura triplex repitur quantitas. et aliqd qd est ꝓuacio eiꝰ: sic similiter in arte. Prima enim quātitas realis maxima vocatur corpꝰ: que ɔtinet oēs dimēsiones. scȝ. longitudinē. latitudinē. et ꝓfunditatem. et repitur quātitas media supficies: que ɔtinet duas dimēsiones. et tercia que est minima vt linea: que ɔtinet vnā dimensionē tantū. Ad similitudinē ꝓme capitur in arte quātitas vl'is. Ad similitudinem scd'e: quātitas ꝑticularꝭ. Ad similitudinē tercie: quātitas indefinita. Et sicut vnitas nō est quātitas ꝫ ꝓuacio eiꝰ Sic similiter quātitas singularis ꝓprie non est quantitas

Notandū quarto Proposicio vl'is ē q omni aut nulli inesse significat. i. ꝓposicio vl'is est ꝓpō in qua p̄dicatum denotatur ɔuenire cuilibet supposito subiecti distributi. vt omīs homo est al'. vel remoueri a quolibet supposito subiecti. vt nullꝰ hō est asinꝰ. Dicitur notāter. in qua p̄dicatū denotatur ɔuenire. ꝓpter illā vl'em. oīs hō est asinꝰ. In qua: licet p̄dicatū nō ɔueniat cuilibet supposito subiecti: tamen denotatur ɔuenire. Dicitur vlteriꝰ. subiecti distributi. ꝓpter excludere illam indefinitam. hō est al'. in qua p̄dicatū: licet ɔueniat cuilibȝ supposito subiecti: nō tamē est vl'is: quia nō habet subiectū distributū. Illa aūt duo adiectiua omī et nulli in diffinicione ꝓposicionis nō debent determinare hoc quod est enti: ꝫ hoc qd est supposito subiecti. quia alias illa nō esset vl'is. omīs hō est al'. Proposicio aūt ꝑticularꝭ scd'm Aristotelē est que alicui aut non alicui aut non omni inesse significat. id est. ꝓpō ꝑticularis est que significat p̄dicatū inesse alicui scȝ supposito subiecti: racione signi ꝑticularꝭ. vt qdā hō est al'. aut que ꝫr p̄dicatū nō inesse alicui scȝ supposito subiecti: racione signi ꝑticularꝭ. vt qdā hō nō est al'. Aut ꝓpō ꝑticularꝭ est que ꝫr p̄dicatū inesse nō omni scȝ supposito subiecti. vt nō omīs hō est al'. que eciā est ꝑ

ticularis racione equipolencie ¶ Cũ vo dicitur. q ppõ pticularis est nõ alicui inesse illa negacio. non. debet referri ad lij inesse. vt sit sensus. ppõ pticularis est que est alicui non inesse. et non debet illa negacio. non. referri ad hoc signũ alicui: sic enĩ non alicui valeret tantũ sicut nulli: p regulã equipollenciarꝫ. vbi aũt pdicatũ significatur inesse nõ alicui. i. nulli: est vlis ppõ et non pticularis. Proposicio vo indefinita est que inesse aut nõ inesse est: sine signo vli vel pticulari. id est. ppõ indefinita ẽ que est pdicatũ inesse scꝫ subiecto: p aliquo vel aliquibꝰ supposit. sumpto tali subiecto sine signo vli vel pticulari. Aut ppõ indefinita est que nõ est pdicatũ inesse scꝫ subiecto p aliquo vel aliquibꝰ supposit: sumpto tali subiecto sine signo vli vel pticulari. Exẽplũ pmi. Contrariorꝫ est eadẽ disciplina. hõ est al. Exẽplum scdi. Voluptas nõ est bona. hõ non est asinꝰ. Et ppõ dicit ideo indefinita. quia ipa indifferẽs est ad omẽm quãtitatẽ ppsicionis suscipiendã. sic q de ipa potest fieri vlis pticularis vel eciã singularis. nõ qdem sp secundũ se et in ppa forma. sed sufficit: q aliquãdo scdm eiꝰ resolnentẽ. vt patꝫ de ista. omnes appli dei sunt duodecim. que est indefinita et nõ potest vlisari nisi pus resolnatur sic. maximꝰ numerꝰ applorꝫ dei est duodenarius. et illa tũc vniuersalizatur dicendo. omis maximꝰ numerus ꝛcꝫ. Et ista diffinicio sic intellecta eciã pucit quãtitati singulari. Si aũt qs velit excludere quantitatẽ singularẽ ab ista diffinicione debet addere subiecto cõmuni. Istis notabilibꝰ sic stantibꝰ est ista **Conclusio respõsalis** Diffinicio ppõnis et eiꝰ diuisio est sufficiẽter assignata. Hec pclusio quantũ ad diffinicionẽ pbatur p pdiciones bone diffinicionis. Quia habꝫ aliqd p genere et aliqd p differẽcijs. et pucnit cuilibet ppõni: siue sit vlis pticularis indefinita: siue dialectica sophistica vel demõstratiua. et exprimit sufficienter naturã diffiniti. ergo est bona. Scda aũt ps pclusionis quantũ ad diuisionem pbatur p sufficienciã. Quia in omni ppõne in qua terminus cõmunis ponitur subiectũ: aut accipitur cũ signo aut sine signo. Si scdm: sic est ppõ indefinita. Si pmũ: hoc est duplicit: Quia vel sumitur cũ signo vli: et sic est ppõ vlis. Vel cũ signo pticulari: sic est particularis

Arguitur pmo Proposicio nō pt diffiniri p affirmatiuū ꝛ negatiuum. ergo diffinicio ꝓpōnis nō valet. pbatur. Nullū gen⁹ habet diffiniri p suas spēs. ꝫ affirmacio et negacio sunt spēs ꝓpōnis vel enunciacionis. ergo. Maior. q₂ ā pocius e ꝯuerso spēs hab₃ diffiniri p gen⁹: alias eīn esset circulacio in diffinicionib⁹: quod est ꝯtra Aristotelē pmo posteriorum. Minor est Aristo. pmo Perihermenias. ¶ Dico ꝙ maior hab₃ veritatem de diffinicione qditatiua. modo ista est descriptiua tantum

Arguit scdo Propō nō diffinit p vlē ꝑticulare et indefinitum. ergo eciā nō debuit diffiniri p affirmatiuū et negatiuū. Tenet ꝯsequēcia a simili. Quia sicut affirmatiuū et negatiuū sunt ꝓpetates ꝓpōnis. sic eciā pticulare vlē ꝛ indefinitum ¶ Dico ꝙ nō est simile. quia affirmatiuū ꝛ negatiuum tenet se ex pte forme ꝓpōnis. ꝫ vlē pticulare indefinitū ex parte materie. mō forma pl⁹ val₃ ad explicādū esse rei q₃ materia

Arguit tercio Diffinicio cū diffinito ꝯstituit vnā ꝓpōnē falsam. ergo nō valet. tenet ꝯñ a. Quia diffinicio debet vere pdicari de diffinito. Añs patet. Quia valet illā disiunctiuā falsam. omis ꝓpō est oīo affirmatiua alicui⁹ de aliquo. vel. omis ꝓpō est oīo negatiua alicui⁹ de aliquo ¶ Dico verum argumētū ꝯcluderet: si vel teneretur hic disiunctiue. modo hic debet teneri disiunctim: vt sc₃ ꝯiūgit inter terminos ꝛ non inter proposiciones

Arguitur quarto Diffinicio ꝓpōnis est insufficiēs. pbat. Quia in ea nō additur illa pticula alicui⁹ ab aliquo: que tamen addenda est. vt patet p autoritatē P. H. et pbat racione. Ista ꝓpō de importat inherenciam pdicati ad subiectū. ꝫ tl'is inherencia nō sīgficatur in ꝓpōne negatiua ꝫ tantū in affirmatiua. ergo nō sufficiēter dicitur alicui⁹ de aliquo: ꝫ optet addere: alicui⁹ ab aliquo: ꝓpter ꝓpōnem negatiuā ¶ Dico. ꝙ ista pposicio de in dicta diffinicione nō denotat ꝯueniencia pdicati ad subiectū: ꝫ solū denotat habitudinē generalē pdicati ad subiectū: sicut ꝛ in diffinicione subiecti. ꝛ pdicati. cū dicitur. ꝙ subiectū est de quo aliqd dicitur: pdicatum

vero qđ de alio dicitur: et ita nõ oportet in diffinicõe ꝓpõnis addere hanc ꝑticulã: vel negatiua alicui⁹ ab aliquo. Pe. His. aũt q̃a accipit illã ꝓpõnẽ de: vt importat circũstanciã affirmacionis tantũ: et habitudinẽ specialẽ: puta ꝯueniencie p̄dicati cũ subiecto: idõ addidit in diffinicioẽ. vel alicui⁹ ab aliquo

Arguit q̇nto **Diuisio quã facit Aristote. est** insufficiens. ꝓbatur. Quia nõ ponit quãtitatẽ singl'arem: quã tamen ponit Petr⁹ Hispan⁹ ¶ Dico q̄ Aristoteles cõprehẽdit eã sub ꝑticulari. Vel melius dicendum est. q̄ ideo nõ ponit quantitatẽ singularem. quia hic diffinitur ꝓpõ syllogisabilis syllogismo ordinabili ad dmõstracionẽ. ex quo hec sciẽcia de syllogismo simpliciter ordinaꝛ ad scienciã demõstratiuã: modo ꝓposicio singularis non est sic syllogisabilis: cum singularium non est demonstracio nisi ꝑ acciđes. nec sciẽcia. nec diffinicio

Arguit sexto **Ex hac solucione data sequeretur**: q̄ ꝓpõnem ꝑticularẽ ⁊ indefinitã nõ debuisset eciã enumerare. ꝓbaꝛ. Quia ex ꝓpõnib⁹ ꝑticularib⁹ ⁊ indefinitꝫ nõ fit syllogism⁹ ordinabilis ad demõstracionẽ. ex quo demõstracio solum fit ex vl'ib⁹: vt dicitꝛ p̄mo posterioꝝ ¶ Dico. q̄ licet ex ꝓpõnibus ꝑticularib⁹ ⁊ indefinitꝫ nõ fit demõstracio ꝓpter q̄d ⁊ potissima. tamen demõstracio quia est: bene potest ex illis fieri. Vel diceđũ. q̄ demõstracio ꝓcedit ex vl'ib⁹ ꝓpõnib⁹ non quidẽ vl'itate p̄oristica: ſ posterioristica: que vl'itas ꝯuenire potest ꝓposicionibus indefinite vel particularis quantitatis

Arguit septimo **Ex diffinicioẽ ꝓpõnis vl'is** seq̄tur falsum. ergo. ꝓbatur. Quia seq̄tur q̄ ista non esset vl'is. omis hõ p̄ter Soc. currit. ꝓbatur. quia in ea p̄dicatũ nõ sig̃ficatur inesse omni supposito subiecti. ꝓbaꝛ. quia Sorti nõ significaꝛ inesse act⁹ currendi ex quo est ps extra capta ¶ Dico. q̄ in ꝓpõne vl'i p̄dicatũ significatur inesse cuilibꝫ supposito subiecti ꝑ quo subiectũ denotatur accipi. modo hic: hoc subiectũ hõ nõ denotatur accipi ꝑ Sorte: ex quo est ps extra capta. Et similiter diceretur de ista vl'i imperfecta. vterq̄ꝫ homo currit

Arguit octauo **Diffinicio ꝓpõis indefinite** nõ est bona. ꝓbaꝛ. Quia ꝯuenit alteri a diffinito. ergo nõ ẽ bo

na. Aūs ꝓbat. Quia ꝯuenit huic ꝓpōni singl'ari· hō est spēs. vbi p̄dicatū significatur inesse subiecto sine signo ¶ Dico. ꝙ in omib⁹ diffinicionib⁹ p̄dictꝫ debet p̄supponi: ꝙ subiectū sit terminus cōmunis. hō aūt in p̄dicta ꝓpōne tenetur singulariter Quia ꝑ natura simplici in se accepta ꝑ modū vnius discreti. & ita diffinicio illa ꝓpōis indefinite sibi non conuenit

Utꝝ tantū tria sint genera ꝓpōnū. scꝫ. syllogistica. dialectica. et demōstratiua

Pro intellectione q̄stiōis

Notādū p̄mo Qꝫ gen⁹ in titulo q̄stionis debet accipi ꝑ parte in modo seu min⁹ cōmuni: vt sit sensus. vtꝝ tantū tria sunt min⁹ cōmunia: ꝯtenta sub hoc quod est ꝓpō. et nō debet capi gen⁹ ꝓpe ꝑ genere quod est vl'e. quia nullū illoꝝ est gen⁹ ad ꝓpōnem ¶ Primū itaqꝫ gen⁹ ꝓpōnis est ꝓposicio demonstratiua. Cuius diffinicio ex textu p̄hi talis elicitur. Proposicio demonstratiua est sumptio alterius ptis ꝯtradictionis que est vera: ꝑ p̄mas ꝓpōnes sumpta. Pro cui⁹ diffinicionis intellectione aduertendū. ꝙ ꝓpō demōstratiua dicitur tripliciter. Primo. quia est ꝯstituta ex terminis. vel termino demōstratiuo. et sic ꝓpō singularis est demōstratiua. Isto mō capit Diligam ꝓpōnem demonstratiuā cū dicit. Nulla ꝓpō demōstratiua ꝓbatur. Secūdo capitur ꝓpō demōstratiua actiue ꝓ ꝓposicione que apta nata est demōstrare aliā. et sic p̄misse demōstracionis dicūtur ꝓpōnes demonstratiue. Tercio ꝓpō dicitur demōstratiua passiue: quia scꝫ potest demōstrari. et sic ꝯclusio demonstracionis dicit ꝓposicio demonstratiua. et sic capitur hic. Et ad eā requiruntur tres ꝯdiciones. Prima. ꝙ talis ꝓpō debet esse vera et non falsa. et ꝑ hoc excluditur ꝓpō īpossibilis: que nō dicitur demōstratiua. Et hec ꝯdicio tangitur in diffiniciōe cū dicitur. que est vera. Scd'a ꝯdicio. ꝙ sumat sine interrogacione vtriusqꝫ ptꝫ ꝯtradictionis. Et ꝑ hoc excludit ꝓposicio dialectica: que ꝓponitur ꝑ modū ꝯtradictionis. vt. vtrum mund⁹ est eternus vel non. Et hoc tangit in diffinicione cum dicitur. sumptio alterius ptis ꝯtradictionis. Tercia. ꝙ ꝓposicio demonstratiua sit deducta vl' deducibilis ex p̄mis p̄ncipijs vel ex ꝓpōnib⁹ que sumpserūt originē ex p̄ncipijs p̄mis Et ꝑ hoc excluditur ꝓpō ꝯtingens: que nō est demonstratiua

Prima enim principia sunt necessarie propositiones, ex necessarijs autem non sequitur contingens, primo poste. Et hec condicio tangitur in diffinicione cum dicitur, per primas propositiones sumpta. Et adverte, quod sumpcio in diffinicione propositionis demonstrative capi passive, pro propositione sumpta

**Notandum secundo Quod propositio dialectica in textu diffinitur sic. Est percontanti interrogacio contradictionis, syllogisanti vero sumpcio apparentis et probabilis. In qua diffinicione tangitur tres condiciones requisite ad propositionem dialecticam. Prima, quod ipsa sit proposita per modum contradictionis, sic quod per eam detur electio respondenti: si vult ad eam respondere affirmative vel negative, vel utrum mundus sit eternus vel non. Et hec condicio tangitur in diffinicione cum dicitur, percontanti interrogacio contradictionis. Secunda condicio, quod propositio dialectica debet esse apparentis veritatis Et per hoc excluditur propositio impossibilis: que est manifeste falsitatis. Et hec condicio tangitur in diffinicione cum dicitur. Syllogisanti vero sumptio apparentis. Tercia, quod ipsa sit probabilis pro utraque parte: sic quod ipsa non sit simpliciter necessaria. Et per hoc excluditur propositio demonstrativa. Et hec condicio tangitur in diffinicione cum dicitur, probabilis

Notandum tercio Quod propositio dialectica differt a propositione demonstrativa quatuor modis. Primo quo ad modum proponendi, quia propositio dialectica proponitur respondenti per modum contradictionis, ut utrum mundus sit eternus vel non. Demonstrativa vero non sic proponitur, cuius racio est. Quia demonstrator syllogisat ex necessarijs, que necessitas non tenet se ex parte nostri sed rei, et ideo demonstrator non proponit per modum contradictionis neque querit consensum respondentis. Dialecticus vero quia syllogisat ex probabilibus que probabilitas tenet se ex parte nostri: ex quo nihil prohibet quedam falsa probabiliora esse quibusdam veris, et ideo querit consensum respondentis dans electionem ei cui parti velit consentire. Et adverte, quod non tota oracio proposita per modum contradictionis dempto signo questivo: est propositio dialectica, quia talis propositio est propositio disiunctiva composita ex partibus contradicentibus, et omnis talis est necessaria, sed una propositio kathegorica de illa disiunctiva quam respondens assumit vel dialecticus syllogisat: dicitur propositio dialectica. ut si aliquis iter rogaret, est ne mundus eternus vel non, ista tota oracio non est proposicio dialectica: sed est questio: que non est proposicio: sed una pars quam

respōdēs assumit: dicitur dialectica. vt si diceret. mūdꝰ non ē eternꝰ. Scđa differencia. Quia ꝑposicio demonstratiua sp̄ est vera. ſʒ dialectica est apparenter vā. eo ꝙ apparet esse vā apponenti vel respondēti. cū hoc tamen stat: ꝙ aliquādo est falsa et ꝓbabilis. Tercia. Quia ꝑposicio demonstratiua est deducta ex ꝑpōnibꝰ necessarijs: que sūpserūt originem ex ṗmis ṗncipiis. ſʒ ꝓpō dialectica deducitur ex hijs q̄ sunt vera vt in plurimū. Quarta ꝙ ꝓpō demōstratiua causat sciēciā. dialectica vō opiniōē

Notandū quarto **Aristoteles in lr̄a diffinit** terminū dicens. Terminꝰ est in quē resoluit ꝓpō vt ṗdicatū et de quo ṗdicatur. aut apposito. aut separato esse vel non esse: hoc ē affirmacione facta p vbū affirmatiuū aut diuisione facta p vbū negatiuū. esse eñ in diffinicione dicit copulā affirmatiuā: nō esse vō copulā negatiuā. ṗdicatū itaqȝ et subiectū dicūtur termini similitudinarie: ad similitudinē t'mini mathematice accepti. Quia sicut terminꝰ mathematice acceptꝰ: ideo dicit terminꝰ. qa terminat aliquā quantitatē: sicut punctꝰ lineam: ita subiectū et ṗdicatū similitudinarie dicūt termini: eo ꝙ termināt ꝓpōnē Resoluere aūt in ꝓposito est ptes formales tam accidētales ꝙ̄ essenciales auferre: hoc est resoluere: q̄ non est aliud nisi copulam et sinkathegreumata a ꝓpōne kathegorica auferre. Et licet hic diffinitur idem p seipm̄ quo ad vocē: non tamen quo ad modum significandi. Terminꝰ eñ vt diffinitur: accipitur ꝓprijssime p parte ṗncipali materiali ꝓpōnis kathegorice. quo modo subiectum et ṗdicatū dicūtur termini. Sed vt est genꝰ diffinicionis capitur terminꝰ cōmuniter p omni illo quod potest esse pars ꝓpōnis kathegorice: non curando an essencialis. vel accidentalis materialis. vel formalis. Istis notabilibꝰ sic stantibꝰ est ista

Conclusio respōsal' **Tantū tria sunt genera** ꝓposicionū: scȝ. syllogistica. dialectica. et demonstratiua. patet ꝯclusio ex dictis

Arguit ṗmo **Nō sunt tria genera ꝓpōis.** ꝓbatur. Sicut est de syllō dmōstratiuo ⁊ dialectico: ita ē de ꝓpone demonstratiua ⁊ dialectica: Sed omis syllꝰs demonstratiuꝰ est dialecticꝰ. ergo omis ꝓposicio demonstratiua est dialectica. Maior ex ꝯueniēti similitudine. Minor. Quia syllꝰs dialecticꝰ ē ex

probabilib⁹. pmo Thopicorum. similiter syllus demonstratiu⁹. Ex quo enim pbabile est quod plurib⁹ aut maxime sapiētib⁹ videt esse verum. syllus demonstratiu⁹ pcedit ex pbabilib⁹. quia procedit ex his que omib⁹ sunt nota: sicut sunt pposiciones necessarie ¶ Dico. q licet ppō demonstratiua et dialctica sint idem materialiter ꝫ non formaliter. potest enim vna et eadem pposicio scdm rem esse dialctica et demōstratiua: ꝫ scdm aliā et aliā racionem

Arguit scdo Plura sunt genera ppōnū q̄z tria Probatur. Quia q̄dā ppō est impossiblis. quedā Ethica. Phisica. Methaphisica. Logica. Sophistica. et tamen nulla earum ibi enumeratur ¶ Dico. q sunt plura genera pposicionū: tamē illa sunt reducibilia ad tria enumerata. Unde pposicio impossiblis reducitur ad demonstratiuā: sicut oppositum ad oppositū. pposicio vo Ethica. Phisica. Mathematica reducūtur ad illas tres scdm q̄ magis et min⁹ pticipant racionē vniuscuiusq3. Aliqua enim pposicio Ethica reducitur ad demonstratiuā: que est necessaria. Aliqua vo que est pbabilis ad dialcticā. vt. putum parentib⁹ sit pl⁹ obediendū q̄z legib⁹. Sic similiter dicat de ppōne Phisica et Logica. De sophistica aūt dicendū. Q pposicio sophistica pmo accipitur p pposicione apparenti et non existēti. et sic pposicio sophistica est pposicio scdm qd: vt pposicio plures. et talis non reducitur ad aliquā illarum triū. Scdo capitur pposicio sophistica p pposicione que apta nata est ingredi argumētacionē sophisticā. et sic omis pposicio potest dici sophistica siue demonstratiua siue dialctica. quia omis talis potest ingredi argumentacionē sophisticā. Tercio capitur pposicio sophistica p oracione: in qua ex diuersa ordinacione terminorum diuersus generatur sensus. et sic reducitur ad dialcticā aut demonstratiuā

Arguit tercio Proposicio demōstratiua nō est sumpcio alteri⁹ ptis ɔdictiōis. pbat. Quia est sumptio vtriusq3 ptis ɔtradictionis. pbatur. Quia demonstrator demonstrat vtramq3 ptem ɔtradictionis vnā verā et aliā falsam. ex quo secundū Aristotelē vj. Thopicorum: ɔtrariorum est eadē disciplina ¶ Dico. q demonstrator demonstrat vtrāq3 ptē ɔtradictionis ꝫ non eodē modo. quia demonstrat pposicionē verā p se et pncipaliter: falsam vero ex ɔsequenti et minus pncipaliter

Arguit quarto Si diffinicio ppōis demon-

stratiue esset bona: sequeretur. q secunda propositio Euclidis non esset demonstratiua. consequens falsum. sequela probatur. Quia non demonstratur ex primis principiis: sed ex propositione prima immediate precedenti ¶ Dico. Quod duplices sunt propositiones prime. quedam sunt simpliciter prime: que scilicet constituuntur ex terminis communissimis. vt omne est vel non est. non contingit idem simul esse et non esse. Quedam vero sunt propositiones prime respectiue. et sic premisse conclusionis dicuntur propositiones prime respectu conclusionis probande. Non vult ergo illa diffinicio q conclusio demonstretur per primas propositiones simpliciter. quia tales non ingrediuntur formaliter demonstracionem sed tantum vtualiter. vt patet primo posteriorum. Sed vult diffinicio. q conclusio debet demonstrari per primas propositiones in respectu: que tamen sumpserunt sedem ex primis proposicionibus simpliciter.

Arguitur quinto Si diffinicio propositionis dialectice esset bona. sequeretur: q dialecticus posset arguere pro vtraque parte contradictionis. consequens falsum. quia sic sequeretur: q respondens dialectice assentiret duobus contradictoriis. quod est contra Aristotelem .iiii. Methaphisice. Sequela probatur. Quia possibile est quod per dialecticum respondenti adducantur raciones pro vtraque parte eque fortes et probabiles. et sic videretur assentire ambabus partibus ¶ Dico. q tunc non assentit alicui parcium: sed intellectus tenet iudicium suum in suspenso: sic q nulli totaliter assentit: sed expectat racionem forciorem supuenientem cui tunc assentit.

Arguitur sexto Proposicio dialectica non est interrogacio. probatur. Omnis propositio dialectica est propositio. sed nulla interrogacio est propositio. ergo. Maior nota. Minor. Quia propositio est oratio non interrogatiua ¶ Dico. q interrogacio non debet hic capi pro questione tota vel titulo questionis. sicut cum dicitur vtrum mundus sit eternus Sed debet capi passiue pro propositione interrogata: deposito signo questiuo. talis enim interrogacio bene est propositio: licet non primo modo capta

Arguitur septimo Plura sunt genera propositionum quam tria Probatur. Distinctio generum propositionum capitur penes distinctionem disputacionum. sed quatuor sunt genera disputacionum. ergo. Maior Quia in disputacione demonstratiua syllogisatur proposicio necessaria: in dialectica probabilis. Minor est Aristotelis primo Elencorum ¶ Dico. q maior est falsa. quia genera proposicionum sumuntur penes pro-

bacionem et illacionem: non aũt penes genera disputacionum Vel dico. ꝙ tantum tria sunt genera proposicionum secundum gen⁹: possunt tamen plura esse secundum speciem

Arguit octauo Diffinicio termini non est bene posita. ꝓbatur. Ois bona diffinicio debet dari p̄ priora. ꜱ ista non est huiusmodi ergo. Maior est Boecij in libro diffinicionũ Minor. Quia ista datur p̄ ꝓposicionem. modo ꝓposicio est posterior termino. Termin⁹ enĩ est ps ipius ꝓposicionis. modo omis pars p̄cedit totũ ¶ Dico. Licet ꝓposicio sit posterior t̄mio: via nature: non tamen via cognicionis. totũ enĩ est nocius pte

Arguit nono Diffinicio t̄mini ꝯuenit alteri a diffinito. ergo non valet. Añs. qa ꝯuenit copule v̄bali: ex quo ꝓposicio resoluit in copulã v̄balem. ꜱ copula v̄balis non est terminus. ergo. Minor patet p̄mo. qa si sic seq̄retur ꝙ essent plures termini q̄ʒ tres in syl'lo. Scd̄o patet minor. qa termin⁹ in ꝓposito dicitur a terminãdo: quia sc3 materialiter terminat ꝓpõnẽ sicut vnũ extremũ. ꜱ copula v̄balis nõ terminat sicut extremũ: ꜱ magis vnit extrema ad inuicẽ ¶ Dico ꝯcedendo: ꝙ copula verbalis non est termin⁹: et negando vlteri⁹: ꝙ in copulã resoluat ꝓpõ. Illa enĩ in que res aliqua resoluit debent ꝯstituere ipã rẽ materialiter. et debẽt manere facta resolucione. Copula v̄o cuȝ sit forma ꝓpõnis: non potest manere facta resolucione ꝓpõnis. et ita diffinicio termini sibi non ꝯuenit

Utrȝ diffinicio syl'li in q̄ dicit. Syllus est oracio: in qua q̄busdã positis: aliud qdẽ ab his que posita sunt ex necessitate accidit: eo ꝙ hec sunt. sit bona Pro intellectiõe q̄stiõis

Notãdũ p̄mo Qz Aristo. p⁹q̄ʒ determiauit de p̄ncipijs materialib⁹ tam ꝓpinq̄s q̄ʒ remotis syl'li. ꝯseq̄nter incipit determiare de syl'lo tã diffinitiue q̄ʒ diuisiue. Diffinit aũt syllogismum hic non in sua cõmunitate: vt extendit se ad omẽm syllogismũ: ꜱ tantũ syl'm kathegoricũ de medio cõmuni: quia tales solũ sunt in modo et in figura. Et aduerte. Quia syl'lus potest capi aliq̄ñdo p̄ p̄missis tantũ. aliq̄ñdo p̄ p̄missis ꝛ ꝯclusione simul. ideo quo modo hic debeat capi syl'lus triplex apud logicos inuenitur opinio. Prima dicit. ꝙ syl'lus debet capi p̄ premissis tantũ. Que opinio ꝓbat̄ tripliciter. Primo. ex diffinici-

one sylli. Dicit enim Arist. Sylls est oro in qua qbusdā posit alı
ud qdē ab his rc. Per aliud: ipam ɔclonē intelligēs. Quia er
go aliud: dicit diuersitatē essencialē. ɔclusio que seqr ex p̄missis
est alia a syllo: ⁊ p ɔsequēs sylls debet capi p p̄missis tantum.
Scdo pbat hec opinio. Quia dicit Arist. Q2 omīs sylls ɔstat
ex trib⁹ terminis ⁊ duab⁹ ppōib⁹. hoc aūt nō potest intelligi de
syllo capiēdo syllm p p̄missis ⁊ ɔclusione simul. Tercio pbatur
p Arist. scdo poꝝ dicentē. q vna potestas sylli est plura ɔcludere
Constat aūt q ɔclo non ɔcludit ꝫ p̄misse: et p ɔsequēs sylls de
bet capi p p̄missis tantū Scda opinio dicit. Q2 sylls debꝫ ca
pi p p̄missis et ɔclusione simul. Que opinio pbatur pmo. Quia
syllus hic diffinit: vt cōprehendit qdlibet argumētū syllisticū
sub se. Sed syllus capt⁹ p p̄missis tantū non est argumētū. ergo
rc. Scdo. De quocūq negat gen⁹ speī: de eodē eciā negat spe-
cies illi⁹ generis. Sed de syllo p p̄missis tantū capto: negat ge
nus sylli quod est argumētacio: ex quo p̄misse sunt ptes argumē
tacionis. ergo sylls non potest capi p p̄missis tantū. Tercio. q
a si syllus caperet p p̄missis tantū: seqret. q idē poneretur in se
ipso. patet. quia p̄misse ponūtur in syllo. et syllus capitur p p̄miss
sis tantū igitur syllus poneretur in syllo Tercia opinio dicit.
Q2 sylls potest capi hic vtroq modo. Que opinio sic pbat. qa
hic diffinitur sylls: sicut postea de eo determinatur. ꝫ postea de-
terminatur de eo vtroq modo. Aliqñdo qdē accipiendo syllm
p p̄missis tantū. vt patet p argumēta pme opinionis. Aliqñdo
vero capiendo syllm p p̄missis ⁊ ɔclone simul. vt in scdo hui⁹. vbi
dicitur q syllus est ipēs argumētacionis. que dicit añs ⁊ ɔñs si
mul. Sed hec opinio nō videtur esse vera. quia sic seqretur. q dif
finitū p̄sentꝫ diffinicionis esset equocū equoce tentū. ex quo ali-
a est racio sylli vt capitur p p̄missis tantū. et alia racio ei⁹ vt ca
pitur p p̄missis et ɔclone simul. Item sequeretur. q diffinicio cū
diffinito causarent oracionem plures. quod est ɔtra omēs logi-
cos. Videtur itaq. q opinio scda sit verior. et eam tenēdo dicen
dum ad racionem pmā pme opinionis. Q2 Arist. in diffinicione
sylli dicens aliud: non vult q ɔclo sit aliud a syllo. ꝫ vult q sit a
liud a p̄missis sylli: sicut effect⁹ est aliud a sua causa. Ad scdaꝫ
dicitur. Q2 Arist. dicens syllm ɔstare ex duab⁹ ppōib⁹: intelli
git de inferentib⁹. non tamen p hoc negatur quin adhuc sit ter
cia ppō in syllo que dicitur illata. Ad terciā dicitur. Q2 pote-

ſtas ſyll'i eſt plura ↄcludere racione añcedētꝫ et ꝑmiſſaꝝ. ſepe‑
nāqꝫ aliqd attribuitur toti: quod tamen nō explet niſi ꝑ partes

Notandū ſcdo Q diffinicio ſyll'i ita intelli‑
gitur. Syll'us eſt oīo. ſcꝫ. vna: non ſimpliciter ꝫ aggregatiue. ⁊
eſt oīo ypporetica ↄſequencionalis. In qua poſitꝫ. i. bn̄ diſpoſitꝫ
quibuſdā. i. ꝑmiſſis ꝑ vnionē medij cū extremis: aliud qdem ab
his que poſita ſunt. i. ip̄a ↄc'o que eſt alia a ꝑmiſſis. accidit. i.
ſeqtur' ex neceſſitate. ſcꝫ illacionis. eo q hec ſunt. i. virtute di‑
ſpoſicionis ꝑmiſſaꝝ in modo ⁊ figura. In qua diffinicione oīo
ponitur ꝓ genere, et non argumentacio. quia diffinicio debet da‑
ri ꝑ nociora. cū aūt oīo iam diffinita ſit a pħo pmo Perihēme.
nocior eſt nobis ip̄a argumentacione: que nō dum a pħo diffini
ta eſt. Debet aūt ſyll'us eſſe oīo ypporetica racionalis et ↄſeqn
cionalis. Unde oīo ↄſeqūēcionalis eſt oīo cui' copula ꝑncipal'
eſt nota illacionis: illatiue et affirmatiue tenta. ꝓpter defectū ꝑ
mi hic non eſt oīo ↄſequencionalis. omne al' eſt ſubſtācia. oīs hō
eſt al'. oīs hō eſt ſubſtācia: quia ibi deficit nota illacionis. Simi
liter ꝓpter defectū ſcdi nō eſt oīo ↄſequencionalis: ſic arguēdo.
omne al' eſt ſubſtācia. oīs hō eſt al'. non ergo oīs hō eſt ſubſtācia
quia nota illacionis nō tenetur illatiue. Alie aūt pticule in diffi
nicione ſyll'i ponuntur pro differencijs. Cū eīn dicitur. qbuſdā.
tangitur dfa ſyll'i ab enthimemate: qd ex vna ꝑmiſſa ꝓcedit. ꝑ
illā vō pticulā. poſitꝫ. excluditur inductio. exēplū. et omēs cōbi‑
naciones inutiles. In qb' licet ſint plures ꝓpōnes: non tamen
ſunt debite diſpoſite in mō ⁊ figura. Cū vō dicitur. aliud. excludi
tur peticio ꝑncipij: que peccat ↄtra ſyll'm ſimpl'r dictū. per vlti
mam pticulā. eo q hec ſunt. excluditur nō ꝓpter hoc accidere fal
ſum. vnde illa vltima pticula oſtendit cauſam: quare ↄc'o ſequi
tur ex ꝑmiſſis. Tenetur eīn ibi lij eo cauſaliter: et lij hec relati‑
ue: ex arte et non ex vſu grāmaticoꝝ. et debet referri ad illā pti
culā in diffinicione ſyll'i. in qua qbuſdā poſitꝫ. Ex his dictꝫ ſe‑
qūūtur aliqua correlaria ſcdm ordinē. Primū. Omis ſyll'us ē
oīo ypotetica. Scdm. Omis ſyll'us ē ↄſequēcia formalis. Ter
cium. Omis ſyll'us eſt ꝓpō affirmatiua: licet aliqs ſyll'us ſit ne‑
gatiu'. Quartū. Null' ſyll'us ↄtradicit alteri ſyll'o: quia ſic ne
garetur forma ſyll'i. Quintū. Omis ↄſequēcia ſyll'iſtica eſt ne‑
ceſſaria neceſſitate ſequele. Sextū. Aliqua ↄſequēcia ſyll'iſtica

est ꝓpō impossibilis. vt hic, omne al' ē asin⁹. ois hō est al'. ergo ois hō est asin⁹. Est ꝓpō racionalis falsa. et est ꝯña sylłistica. Ad falsitatem em̄ racionalis sufficit falsitas vł īpossibilitas añcedētis

Notandū tercio Q circa diffinicionē sylłi occurrit hoc dubiū. Utrū ꝯclusio sit de essencia sylłi: accipiēdo syllogismū ꝓ pmissis, ⁊ ꝯclone simul. Pro solucione dubij. Sciendum. Q aliqd est de essencia alicui⁹ dupliciter. Uno modo. Sicut de essencia totali: quomodo materia ⁊ forma simul sunt de essencia hoīs. Scdo sicut de essencia pciali: quō materia p se: similiter forma dicunt esse de essencia tocius hoīs. Secundo sciendū. q tria sunt de essenciali cōplexione et pfectione sylłi. pmo vnio medij ad pmū extremū: et hoc est in maiori ꝓpōne. Secundo vnio medii ad scdm extremū: et hoc est in minori. Tercio vnio extremoꝝ inter se in ꝯclone. Ex his dicendū ad dubiū. Q ꝯclo est de essencia sylłi pciali: licet nō totali. Quia syllꝰs ē quedā ꝯsequēcia: de cui⁹ racione totali est antecedens et consequens. vt patet per diffinicionem ꝯsequencie

Notandū q̄rto Quia pbus hic diffinit syllꝫm simpliciter. posset ergo esse dubiū. An talis syllꝰs simplr sit genus ad sylłm dialecticū. demōstratiuū. et sophisticū. Pro solucione hu⁹ dubij Sciēdū q Gen⁹ descēdit in spēs suas p dfas formales. vnde. qa forma est de intrinseca natura illi⁹ cui⁹ est forma. Ideo spēs nūq̄ debet importare aliqd extrinsece: quod ī genere quodāmodo nō esset inclusum. Si igit aliqd importatur p inferius quod nō est explicatū in supiori. Extranea est ꝯdicio illa et nō formalis: neq3 tł'e inferius est spēs. Cū igitur syłłs demonstratiu⁹ et dialectic⁹ importāt aliqd: quia ꝯdicionē aliq̄ pmissaꝝ: scꝫ necessitatē vel ꝓbabilitatē: que in racione sylłi simpliciter non est inclusa. Seqtur ergo. q Syllꝰs simplr nō ē genus ad syłłm dialecticū et demōstratiuū. ꝫ poci⁹ erit totū in modo respectu illoꝝ. Habet tamen nihilomin⁹ syłłs simplr spēs veras respectu quaꝝ est gen⁹. illas vcꝫ in que descēdit p dfas formales. hoc est ꝯsequētes formā sylłi seu dispōnem ꝓpōnū. Ille spēs possunt vocari Barbara: Celarent: Darij ⁊c

Istis notablib⁹ sic positis est ista Conclo respōsalis. Diffinicio sylłi est bñ assignata. Conclo p3t ex dclaratis

Arguit primo Nullus complexi est diffinicio. syllogismus est complexum. ergo eius non est aliqua diffinicio. Maior. quia diffinitum debet esse species. modo species est incomplexum. ex quo est universale. Minor est nota. quia syllogismus continet tres propositiones ¶ Dico. quod etsi syllogismus constet ex pluribus propositionibus. tamen quia ille due propositiones inferentes vna cum conclusione habeant vnam formam vnientem: vnum dicuntur. Forma enim est que vnitatem rei facit: ipsam locans in genere et specie

Arguit secundo Syllogismus non est oracio. ergo diffinicio mala. Antecedens. Quia syllogismus non est vna oracio sed plures. ergo non est oracio Tenet consequencia. quia idem est oracio et vna oracio. quarto Metaphysice. ¶ Dico. quod licet syllogismus non sit vna oracio kathegorica. tamen est vna oracio ypportetica vel vna aggregatiue. et quamquam in syllogismo sint plures oraciones tamen conveniencius syllogismus dicitur oracio quam oraciones triplici racione. Primo propter vnitatem medii: quod sicut principium formale vnitur in premissis cum vtraque extremitate. vniente cuius tandem in conclusione vniuntur inter se. Secundo. quia in syllogismo maior propositio habet se vt vniversalis: et ideo maior dicitur. secunda habet se vt particularis: continetas et determinans maiorem. modo. ex determinacione et determinabili fit vnum: sicut ex actu et potencia. Tercio. quia due premisse syllogismi ordinantur ad vnum finem. videlicet inferre conclusionem. sed ordinata in vnum finem quodammodo sunt idem. et ideo syllogismus convenienter dicitur oracio

Arguit tercio Syllogismus non est oracio ypportetica. ergo declaracio non valet. probatur antecedens. quia sequitur bene. aliquis syllogismus est kathegoricus. ergo aliquis syllogismus est propositio kathegorica. Tenet consequencia ab inferiori ad superius. Omnis enim syllogismus est propositio. sed non e converso. omnis propositio est syllogismus ¶ Dico. quod consequencia non valet. quia variatur determinacio. Aliter enim kathegoricum determinat ipsum syllogismum et aliter propositionem. Syllogismum enim determinat racione premissarum: pro eo quod ille syllogismus dicitur kathegoricus: qui constituitur ex propositionibus kathegoricis. Propositionem autem determinat racione subiecti et predicati. ex eo quod propositio kathegorica dicitur: que habet subiectum et predicatum principales partes sui. Similiter soluitur hoc argumentum. Aliquis syllogismus est negatiuus. vt in Celarent. ergo aliquis syllogismus est proposicio negatiua

Arguit quarto Diffinicio syllogismi est incompleta. probatur. quia in ea non additur illa particula concessis: quam tamen addit Boecius ¶ Dico. quod hic non oportet addere illam particulam. quia hic diffi-

nitur syll'us simpliciter. vt est illatiu'. de cui' racioe no est, vt ex pbabilib' pcedat. Boeci' vo diffinit syll'm dialecticu: q reqrit 9sensum respodent. et ideo addidit illa pticulam et 9cessis

Arguit q̄nto Cōcl'o non seqt ex necessitate. p batur. Quod est 9tingens non seqtur ex necessitate aliud. s3 ali cui' syll'i 9cl'o est 9tinges: imo & aliqua ipossibilis. ergo ¶ Dico ad maiorem. Illud qd est 9tingens no seqtur ex necessitate. verum est: necessitate 9sequetis: s3 bn necessitate 9ne. Unde Duplex est necessitas. sc3 necessitas 9ne: que puenit ex necessaria habitudine 9nt3 ad ans. Alia est necessitas 9nti: que puenit ex necessaria habitudine tmio2 in 9cl'one posito2. et talis necessitas reqrit in 9cl'one syll'i demonstratiui et de tali necessitate no intelligitur diffinicio syllogismi sed de prima

Arguit sexto Diffinicio syll'i no est bona. p batur. Nulla diffinicio est bona vbi est repugnacia pciu adinuicem. sed in diffinicione syllogismi est repugnacia pciu. ergo. Maior. Quia talis oro est in se falsa. qnto Metaphi. Minor. qa se qui ex necessitate et accidere repugnat ¶ Dico ve2 argumentum 9cluderet: si accidit in diffinicione diceret 9tingencia: sed dicit sequelam

Arguit vltio Cōcl'o no est aliud a pmissis. p batur. Quod 9uenit in eode materiali et formali cu pmissis: e ide cu eis. s3 9cl'o est huiusmodi. ergo. Minor. qa 9cl'o materialiter coponitur ex terminis pmissa2: et hab3 eande copula vbalez ¶ Dico. q3 licet 9cl'o 9ueniat scdm ptem materiale cu vtraq3 pmissa2: non tamen scdm totu. qa in 9cl'one no ponit mediu: qd tamen ponitur in pmissis. In 9cl'one ecia vnit maior extremitas minori: qd tn no fit in aliqua pmissa2. et ita 9cl'o est aliud a pmissis: saltim quo ad officiu. Officiu eni pmissa2 e inferre actiue 9cl'one. Cōcl'onis vo inferri passiue ex premissis

Utrum diuisio syll'i in syll'm pfectu et ipfectu sit bene assignata. Pro intellectione questionis mote

Notandu pmo Q2 syll'us dicit pfect' dupl'r. Uno modo. racione coposicionis. qa sc3. est coplete coposit' ex maiore minore et 9cl'one: debite disposit3 in modo & figura. et

E

sic quilibz sylls nō truncat⁹ dicit pfect⁹. et p oppositū ille syllis est impfect⁹: cui aliqd deficit. quēadmodū scdo poʒ Enthiema vocat syllus ipfect⁹: quia sibi deficit vna pmissa. Alio modo dicitur syllus pfect⁹: racione manifeste ⁊ pfecte regulacionis p pncipia regulatiua: que sunt: dici de omni et dici de nullo. Et sic q̈tuor modi pme figure dicūt pfecti. alij vo: quia nō manifeste regulantur p dici de omni vel dici de nullo: dicunt ipfecti. Perfectū ergo in diuisione nō debet capi p pfecto simpliciter: quale est deus. ꝫ p pfecto in genere. Nō qdē pfecto quantū ad essenciam tantū. ꝫ p pfecto finaliter siue quo ad bene esse: quod ē manifeste regulari et euidenter concludere

Notandū scdo Syllus pfect⁹ est q̄ nulli⁹ alterius indiget pter ea que sumpta sunt: vt appareat necessarius Pro qua diffinicione intelligēda Sciendū. q omis syllus indiget pncipaliter duob⁹. Primo indiget pmissis et tmis positis in ipo: que sunt de intrinseca ei⁹ cōposicione: et que essencialiter et materialiter ipm cōponūt. Et hec vocant pncipia syllorum materialia. His indiget qlibet syllus siue pfect⁹ siue ipfect⁹ Secundo. syllus indiget pncipijs regulatiuis: vel aliquo pncipio regulatiuo. que sunt. dici de omni et dici de nullo. His eciam indiget qlibet syllus siue pfect⁹ siue impfect⁹. Et hec vocāt pncipia regulatiua. Aliqui vo sylli vltra hec indigent eciā pncipijs qbusdā extrinsecis: vt reducāt ad syllōs pfectos: que sunt. ꝯuersio transposicio pmissarum. et reductio p ipossibile. Et his indiget tantum syllus impfect⁹. Unde diffinicio sylli pfecti sic intelligit. Sylls pfect⁹ est. scʒ. sylls qui nulli⁹ alteri⁹. i. nullo alio pncipio reductiuo. extrinseco indiget. pter ea que sumpta sunt. i. pter pncipia cōmunia sylli. et ea que in diffinicione sylli exprimūt. vt sūt ꝓpōnes et termini ex qb⁹ ꝯstituitur sylls vt appareat necessarius. i. euidens ꝯsequencia quantū ad illacionem

Notandū tercio Qr vn⁹ syllus est euidēcior alio Trib⁹ modis. Primo racione materie ex qua pcedit. Et sic sylls demōstratiu⁹ est euidencior dialectico. Dialectic⁹ em syllogism⁹ pcedit ex pbabilib⁹. ꝫ demōstratiu⁹ ex necessarijs. Et sic sylls ipfect⁹ potest esse euidēcior syllō pfecto racione materie ex qua syllisatur. Scdo vn⁹ sills dicitur euidencior alio quo ad nos et quo ad vsum. Et sic iteꝝ stat sillm ipfectū esse euidēcio

rē pfecto. stat em̄ aliquē esse magꝫ pmtū i syllō ipfecto q̄3 pfecto
Tercio. vn⁹ syllō dicit̄ euidēcior alio racione forme sill'istice. Et
sic ille est euidēcior qui magis euidenter regulat̄ p pncipia regu
latiua sillōꝝ. vt sunt illi. 4. Barbara-Celarent-Darij-Ferio

Notandū q̄rto **Q2 syll'us impfect⁹ est q̄ vni⁹**
aut pluriū indiget que sunt necessaria p sumptos t̄mios: nō aūt
p sumptas ꝓpōnes. Que diffinicio sic intelligit̄. Sillūs impfe-
ctus: est scz sillō: qui indiget vni⁹ pncipij: scz reductiui sillōꝝ
Sicut est sillō in Cesare: qui reducit̄ ad sillm̄ ad Celarēt: solū
p vnū pncipiū: scz p 9uersionē. aut pluriū. scz pncipioꝝ reducti-
uoꝝ sillōꝝ: sicut Camestres. que scz pncipia sunt necessaria. scz
ꝓ ipius euidēcia. p sumptos termios. i. manētib⁹ eisdē termīs in
tali reductione. nō aūt p sumptas ꝓpōnes. i. variatꝫ ꝓpōnib⁹ vel
vna eaꝝ. In omni em̄ reductione sillōꝝ seruari debēt idē termi
ni. quia si acciperēt̄ alij t̄mini: esset 9stitucio noui sill'i: et nō pfe
ctio poꝝ. ꝓpōnes vō variāde sunt-vel ambe-vel vna eaꝝ. quia si
nō variarent̄: tūc sillō nō pficeretur: ꝫ simpliciter maneret idē
sillō et eque pfect⁹. Ex isto patet correlarie pmo. Q2 omēs mo
di oīm figuraꝝ: pter q̄3 quatuor modi pme figure: sunt sill'i ipfe-
cti. Scdo seqtur correlarie. Q2 omīs sillō p dici de omni aut de
nullo occulte regulat⁹ est impfect⁹. Racio. qa indiget vnius aut
pluriū. Correlarie tercio. Q2 nō omēs sill'i omīm figuraꝝ sunt
eq̄liter ipfecti. ꝫ aliqui pl⁹-aliq min⁹. Istꝫ norabilib⁹ sic stātib⁹.

est Conclo respōsalis **Diuisio syll'i in syll'm**
pfectū et impfectū est bn̄ assignata. Patet 9clō ex dictis

Arguit̄ pmo **Diuisio syll'i in syll'm pfectū et**
impfectū non est bona. pbat̄ Oīs bona diuisio debet esse generꝫ
in distinctas spēs. ꝫ sillō pfect⁹ ⁊ ipfect⁹ nō distinguūtur specie.
ergo. Maior est Boecij. Minor. Quia pfectū ⁊ ipfectū nō va-
riant spēm. pmo Politicoꝝ. Dico. et si impfectū impfectione
sepabili et que orit̄ ex pncipijs cōplexionalib⁹: nō distinguatur
specie a pfecto. vt patet de homīe sene et iuuene. Tamē impfe-
ctum impfectione que est de essencia impfecti et est insepabilis
ab eo distinguit̄ specie a pfecto. vt patet de asino respectu hoīs
Talis aūt impfectio est in sillō impfecto. qa nō sepat̄ ab ipso

Arguit̄ scdo **Syll'us pfect⁹ indiget alicuius**

extrinseci pncipij.ergo.pbatur.Quia indiget intellectu pmissarum. Item indiget memoria et sensu ¶.Dico.q hoc nō est raciōne silli.q eni indiget sills intellectu pmissarum: hoc nō est raciōe pmissarum: sȝ racione facientis sillm: qui debet pmissas intelligere. quod eciam indiget memoria et sensu.hoc est racione huius.cui debet notificari sillogismus

Arguitur tercio Un⁹ syllus nō est pfectior alio pbat. Ois sills est eque necessarius argumentū cū quolibet alio. ergo omis sills est eque pfect⁹.cū alio.tenet ɔña.quia pfectuȝ ex diffinicione dicit necessitatē.Sed añs patȝ ex diffinicione silli. ¶ Dico q argumentū bene ɔcludit.q vn⁹ sills nō est pfectior alio: racione seqle vel illacionis.sȝ bñ quo ad euidenciā.Modi enim scde figure et tercie necessario inferūt ɔclōnes suas. sȝ non ita euidenter sicut modi pme figure.pmo ideo.quia nō manifeste regulantur p dici de omni et p dici de nullo. scdo.qa mediū i ipis nō ē sva posiciōe mediū. sȝ mediū aut ē sup ambas extremitates vt i scda figura.aut infra ambas extremitates vt in tercia

Arguitur qrto Barij non est mod⁹ pfect⁹. ergo dicta in pmo notabili nō sunt bñ posita.Añs.Quia mod⁹ reducibilis in aliū.nō est pfect⁹.sȝ Barij reducitur ad Camestres p impossibile vt p⁹ hoc dicetur.ergo nō est pfect⁹.Maior.quia reductio p impossibile arguit impfectionē ¶ Dico.q reductio q̄ fit ppter maiorē euidenciā habendā: ista arguit impfectionē.sed reductio que fit ppter mutuā habitudinem sillōrum ad inuicē ista non arguit impfectionē.et sic est hic.qa negato vno potest reduci ad aliū: ppter pteruitatē respondencium reprimendam

Arguitur qnto Si syllus impfect⁹ indigeret vnius aut pluriū vt appareat necessari⁹.seqretur.q nō ɔcluderet eo q hec sunt.patet.qa eo q hec sunt valet tantū sicut nulli⁹ exterioris indigere. vt dicit Aristoteles in textu ¶ Dico.q omis sills impfect⁹ ɔcludit eo q hec sunt.quia nō indiget alicui⁹ vt fiat necessariū.licet bñ indiget alicui⁹ vt appareat necessariū siue ɔña euidens. Nō eni sills impfect⁹ indiget alicui⁹ vt dictuȝ est quo ad necessitatē illacionis: sȝ tantū quo ad euidenciam

Arguitur sexto Aliq sunt sylli qui nec sunt pfecti nec impfecti.ergo diuisio insufficiens. Añs patet de sillogi-

sinis yppotetic; et expositorijs. patet. quia tales non regulant̄ p dici de omni vel p dici de nullo ¶ Dico. q̄ ꝯclō intelligit̄ de sillogismo kathegorico de medio cōmuni: et non de sillogismo yppotetico vel de medio singulari

Arguit̄ vltimo Syllus fact⁹ in p̄mo p̄me figure nō est pfect⁹. pbatur de isto. Omēm hoiem ꝯtingit nō currere. oīe risibile ꝯtingit nō esse hominē. igitur oīe risibile ꝯtingit non currere. pbatur. quia indiget alicui⁹ extrinseci: vc; ꝯ conuersione in oppositā qualitatē. Neq; in isto sillō est formaliter dici de omni. quia sp p̄dicatū negatur de subiecto ¶. Dico. q̄ p̄dictū argumentū non est in Barbara. quia oēs ꝓpōnes sunt negatiue. potest tamen p ꝯuersionē in oppositā qualitatē esse in Barbara

Utrum q̄libet syllus reguletur p dici de oī vel p dici de nullo Pro intellectione questionis mote

Notandū p̄mo Q2 p⁹ q̄ Aristoteles d̄terminauit de p̄ncipijs materialib⁹ sylli. ꝑiter determiat de p̄ncipijs regulatiuis: que sunt. alterū esse in toto altero. siue dici de omni. ⁊ dici de nullo. de q̄b⁹ p̄hus determinādo: p̄mittit. q̄ alterū esse in toto altero. et dici de omni: idē sunt. quod intelligēdū est scd̄m rem: quia illa differunt racione. Alterū. eīm esse in toto altero attribuitur subiecto in ordine ad p̄dicatū. sic: q̄ est habitudo subiecti in ordine ad p̄dicatū. Sed dici de omni p oppositū se habz quia attribuitur p̄dicato. et est habitudo ei⁹ in ordine ad subiectū. Unde dici de omni: ⁊ alterū. esse in toto altero: habēt se sicut via ab Athenis ad Thebas: et a Thebis ad Athenas: que est vna. Alij vō dicūt. q̄ ambo illa nomiant habitudinē p̄dicati ad subiectū. quia alterū esse in toto altero: dicit p̄dicatū esse in toto. hoc est in qualibet pte subiectiua subiecti. Sed dici de oī: dicit habitudinē p̄dicacionis p̄dicati de qualibet pte subiecti. Et sic illud quod est in qualibet pte p essenciā: eciā est in qualibet pte p p̄dicacionē. et habent se sicut p̄us ⁊ posteri⁹. quia esse in toto altero est p̄us scd̄m naturā: q̄ȝ dici de omni. quia dici de p̄supponit esse in⁹ p̄m⁹ tamen mod⁹ dicendi est cōmunior

Notādū scd̄o Dici de omni capit̄ dupliciter. Uno modo materialiter: vt sc; supponit p p̄ncipio materiali sil

logismi: Et sic dici de omni: est ppõ vl'is affirmatiua: in qua pdicatũ dicitur de quolibet supposito subiecti. vt oĩs hõ est al'. Alio modo capitur formaliter. Et sic dici de omni: est oro truncata et imperfecta: supponẽs p pncipio regulatiuo syllo𝔯 affirmatiuorum. Et sic supponit p illo pncipio: qcqd affirmat vel affirmari denotat de subiecto distributo maioris: hoc idẽ affirmat in cõclusione de quolibz subsũpto in minori. Similiter dici de nullo capitur dupliciter. Uno modo materialiter: vt scz supponit p pncipio materiali sill'i. Et sic dici de nullo est ppõ vl'is negatiua in qua pdicatũ negat de quolibet supposito subiecti. vt null' hõ est asin'. Alio modo capit formaliter: vt scz supponit p pncipio formali reg'atiuo sill'o𝔯 negatiuo𝔯. Et sic supponit p illo pncipio. quicqd negatur vel negari denotatur de subiecto distributo maioris: hoc idẽ negat de quolibet subsumpto in minori Dici itaqz de omni et dici de nullo: vt sunt pncipia regulatiua accipiũt formaliter et non materialiter. Unde Dici de omni a pho sic diffinit. Dici de omni est qñ do nihil est sumere subiecti de quo nõ dicat alter𝔯. Que diffinicio sic intelligit. dici de omni .i. hec oro truncata supponẽs p illo pncipio. quicqd affirmatur rc. est scz pncipiũ regulatiuũ sill'o𝔯 kathegorico𝔯 affirmatiuorum de medio cõmuni solũ. et omniũ. tunc qñ nihil est sumere subiecti. i. sub subiecto distributo maioris. de quo non dicatur et affirmatiue pdicet pdicatũ maioris in cõclusione. In ista diffinicione sic intellecta tãgit tot' pcessus sill'istic'. In eo eñ q dicitur: sumere. tangitur minor. Sz in eo q dicitur: subiecti. tangitur maior. in eo vo q dicitur: de quo non dicatur pdicatũ. tãgitur cõclo. Simil'r eciã intelligi poterit diffinicio. dici de nullo. In qua dicitur. Dici de nullo: est qñ nihil est sumere subiecti a quo non remoueat pdicatum

Notandũ tercio Syllm regulari p dici de oĩ aut p dici de nullo: est ipm sill'm pcise sic se habere sicut exprimit hoc pncipiũ. vel ipsum esse reducibile ad argumentũ bonũ vl' ad sill'm taliter se habentez. Et p tanto. dici de omni et dici de nullo: vocantur pncipia regulatiua. quia exprimũt regulã modũ et ordinem: quo modo debeat formari sill's affirmatiu' aut negatiu'. In vbis pmissis innuitur duplex regulacio sill'o𝔯: p dici de omni aut dici de nullo. vna manifesta. cũ dicitur pcise sic se ha-

bere rc. Alia oculta, cū dicitur, vel ipm esse reducibilē rc. Qualis oculta regulacio est in omib⁹ modis omīm figurarum: dēpt̄ pmis quatuor modis pme figure: quorum duo scz Barbara et Darij regulantur p dici de omni manifeste, alij duo Celarēt et Ferio per dici de nullo manifeste

Notandū q̃rto Quia dici de omni potest accipi materialiter p ppōne vl'i affirmatiua. Ido nota. q dici' de omni acceptū p ppōne vl'i est duplex. Qdā est porīsticū. Qdā posteriorīsticū. Priorīsticū est quando pdicatū dicitur affirmatiue de subiecto distributo, vt omis hō est al. Sed de omni posteriosticū est qn̄ pdicatū affirmatur de subiecto: p quolibet eius supposito et p quolibet tēpore, sicut ɔtingit in ppōne i materia naturali de pdicacione dirrecta. Differūt autē tripliciter inter se. Primo, qa dici de omni porīsticū repitur tam in ppōnib⁹ veris q̄ falsis. De omni vo posteriorīsticū solū modo repitur in ppsicionib⁹ veris et necessarijs. Scdo differūt, qa ad dici de omni porīsticū nō reqritur vl'itas tēporum et suppositorum scdm rē, q̄ sufficit vniuersalitas talis scdm modū enūcciādi. Ad de omni vo posteriorīsticū reqritur vl'itas tēporum et suppositorum scdm rem. Tercio differūt, qa dici de omni porīsticū reqrit actualē distribucionem p signū vl'e. et p tanto ppe dicitur dici de omni: et solū recipitur in ppōne vl'is quantitat. Sed de omni posteriorīsticū nō reqrit actualē distribucionē. et p tāto ppe nō dicitur dici de omni q̄ absolute de omni. et inuenitur eciā in ppōne indefinita

Istis notabilib⁹ sic stātib⁹ ponit ista Cōclusio responsalis. Omis sillē regulatur p dici de omni, vel p dici de nullo, et hoc intelligēdo de sillis in qb⁹ est ɔña formalis, et quorum mediū est termin⁹ cōmunis: nō singulariter tent⁹. et cum hoc de regulacione manifestā, vel oculta: mediata, vel imediata: seu dirrecta, vel indirrecta. Veritas ɔclōnis pz ex dictis.

Arguit pmo Esse in toto nō est ɔdicio subiecti q̄ pdicati. ergo differēcia assignata inter esse in toto altero: de dici de omni: nō est bona. Ans. Quia illi cui ɔuenit pdicari ei ɔuenit esse in altero. q̄ pdicato ɔuenit dici de altero. ergo. maior. Quia dici seu pdicari fundatur sup inesse ¶ Dico. q etsi esse in toto altero eo modo sicut supius est in suo inferiori: sit con-

dicio pdicati et fundit modū pdicandi directū. tamen esse in altero sicut partem in suo toto: vel inferius in suo supiori: conuenit ipsi subiecto: et sic debet hic accipi

Arguit scdo Dici de omni et dici de nullo nō sunt pncipia syllo᷑. ergo nō sunt pncipia regulatiua syllo᷑. Añs Quia pncipiū est de cōstitucione pncipiati. ꝯ dici de omni et dici de nullo nō sunt de cōstitucione sylli. ergo nō sunt ei⁹ pncipia ¶ Dico. q pncipia intrīseca: cuiusmodi sunt materia et forma sunt de cōstitucione pncipiati: nō aūt pncipia regulatiua directiua et extrinseca. sicut apparet in realibus in arte carpentatoris gnomon est pncipiū regulatiuū dom⁹: tamē gnomon nō ingreditur domū factā nisi vtualiter. hec aūt pncipia dici de omni et dici de nullo sunt pncipia reglatiua et non itrinseca ipius sylli

Arguit tercio Principiū reglatiuū debet esse pmo notū et manifestū. ꝯ dici de omni et dici de nullo nō sunt huiusmodi. ergo nō sunt pncipia regulatiua. Minor ꝗa sunt ōrōes impfecte et truncate. ꝯ ōrō truncata nō est pmo nota ¶ Dico q licet dici de omni et dici de nullo sonāt ōrōes impfectas et truncatas. tamē in eis recluduntur dne maxime predicte: quas phs breuitate vsus dat intelligere in oracionibus predictis

Arguit qrto Diffinicio dici de ōi nō valet. pbatur sic. ꝗa cōuenit pponi vli affirmatiue. ergo nō valet. tenz ꝯsequēcia ꝗa dici de omni debet esse pncipiū. modo ppō vlis est pncipiatū. Añs patz. ꝗa nihil ē sumere sub subiecto distributo vlis affirmatiue cui nō cōueniat pdicatū. vt patet de ista. oīs hō ē al'. ¶ Dico q̄ argumentū concludit de dici de omni materialiter sumpto. modo hic debet capi formaliter

Arguit qnto Aliqs ē syll'us q nō regulat p dici de omni. aut p dici de nullo. pbat de isto. omēs hoīes sunt centum. Petr⁹ et Paul⁹ sunt oēs hoīes. igit Petr⁹ et Paul⁹ sunt centū. capiēdo omēs in maiori et minori collectiue. hic ē syll's et tamē nō regulat p dici de omni. Pro pma pte patet. ꝗa ꝯcl'o sequitur grā formalis vnionis extremitatū cū medio. pro scda pte patet. ꝗa nulla pmissa᷑ est vl's ¶ Dico q ꝯcl'o intelligitur dūmodo mediū est distributū: hic aūt nihil distribuitur

Arguit sexto Nō oīs syll'us regulat p dici de

omni/aut dici de nullo. pbat sic. omis syllus reglat p hoc qd ex opposito oñt cu altera pmissaꝝ seqt oppositu anecedetis. ergo. tenet oña. qa hoc nõ est dici de omni. Ans e notu ¶ Dico q syllus bñ pbat p illa reglaꝝ pbatiue et nõ regulatiue et dispositiue

Arguit septio Aliqs syllus regulat p dici de omni. et tamen in eo nõ fit subsumptio. pbat de isto in Barbara. ois chimera est lapis. ois hõ est chimera. ergo ois hõ est lapis ibi nihil subsumit: qa hõ nõ e inferi' ad chimera ¶ Dico q subsumere hic debet accipi oñiter put indifferenter tantu valet sicut inferius sub supiori sumere vel aliqd p subiecto minoris ponere et nõ pprie put tantu est inferi' sub superiori sumere

Ut ꝝ syllus expositori' sit oña formalis Pro intellectione qstiõis more **Notandu pmo.** Qz syllus expositori' est syllus cui' mediu est tmin' singlaris singulariter et vniuoce tent': a cui' pmissis ad vna de omni vl de nullo valet oña. In qua diffinicione tangut tres odiciones req site ad syllm expositoriu. Prima. q mediu sit tmin' singlaris Et p hoc excludit hoc argumetu. qualitas sortis est albedo. qualitas sortis est musica. ergo musica est albedo. Scda. q medu teneat singulariter et vniuoce. et ergo hic nõ seqt expositorie. hoc est asin'. et hoc est socrates. ergo sor est asin'. Tercia. Qz a qlibet pmissaꝝ ad vna de omni oña valeat. quado aut debet argui a qualibet pmissaꝝ ad vna de omni: debet teneri talis mod' q illa pmissa a qua debet argui debet poni p antecedete: et eade ecia p osequete: addendo oe quod est ad tmim singulare: qui est mediu. vt hic. Sor currit. et Sor est hõ. ergo hõ currit. sic arguendo. Omne quod est Socrates currit

Notandu scdo Qz duplex est syllus expositorius. affirmatiu'. et negatiu'. Affirmatiu' est cui' oclo est ppo affirmatiua. et talis valet in omni figura: seruatis trib' odicionib' specialib' iam enumeratis. et ecia seruatis. xxiiij. generalib' regulis sylloꝝ. Exeplum de pma. hoc currit. hõ est hoc. ergo hõ currit. De scda figura exeplu. vt al' e hoc. hõ est hoc. ergo hõ est al'. De tercia. hoc est al' et hoc est hõ. igit hõ est al'. Syllus negatiu' est: cui' oclo est ppo negatiua. et talis potest valere in õi figura. Pro quo notade sunt tres regule. Prima. Maiore exñ

te affirmatiua et minore negatiua nõ valet syll'us expositorius in p̄ma figura. et hoc ꝯcludẽdo ꝯcl'om directe et ꝯsuete: nisi maior extremitas esset termin⁹ singl'arꝫ. Racio. quia sic argueret᷑ a nõ distributo ad distributũ. que ꝯña nõ valet. vt hic. Soꝛ est al'. et aliqs hõ nõ est soꝛ. igit᷑ aliqs hõ nõ est al'. Dicit᷑ notanter minore existẽte negatiua et maiore affirmatiua. qa ꝯuerso bñ sequit᷑. vt Soꝛ nõ est asin⁹. et aliqđ al' est soꝛ. igit᷑ aliqđ al' nõ est asinus. Dicit᷑ ꝯcludẽdo directe. quia indirecte bñ seqt᷑. vt Soꝛ ē al' et aliqs hõ nõ est soꝛ. igit᷑ aliqđ al' nõ est hõ. Dicit᷑ ꝯcludẽdo ꝯsuete. quia inꝯsuete ꝯcludẽdo bñ seqtur. vt Soꝛ ē hõ. ⁊ aliqđ al' nõ est soꝛ. ergo aliqđ al' hõ nõ est. Dicit᷑. nisi maior extremitas fuerit t᷑min⁹ singl'arꝫ. qa si sic: iteꝝ bñ valet. vt hic. iste hõ est soꝛ. et asin⁹ nõ est iste hõ. igit᷑ asin⁹ nõ est soꝛ. Scđa regula. Minore existente negatiua nõ valet syll'us expositorius in tercia figura. et hoc ꝯcludendo directe et ꝯsuete. nisi maior extremitas fuerit termin⁹ singl'arꝫ. qa sic iteꝝ argueret᷑ a nõ distributo ad distributum. que ꝯña nõ valet. vñ nõ seqt᷑. hoc est al'. et hoc nõ est asinus. ergo asin⁹ nõ est al'. Tercia regula. In scđa figura nõ valet syllogism⁹ expositori⁹ negatiu⁹ siue maior sit negatiua siue minor. et hoc ꝯcludẽdo directe ⁊ ꝯsuete. nisi maior extremitas fuerit t᷑min⁹ singl'arꝫ. vñ nõ seqt᷑. al' nõ est iste hõ. et risibile ē iste hõ. ergo risibile nõ est al': vbi maior est negatiua. Similiter cũ minore negatiua nõ seqt᷑. al' est iste hõ. et risibile nõ est iste hõ. ergo risibile non est animal

Notandũ tercio Syll'i expositorij habẽt duo p̄ncipia regulatiua. vnũ p affirmatiuis videlicet hoc. Quecũq3 vni et eidẽ sunt eadẽ inter se sunt eadẽ. Et ponit᷑ hoc p̄ncipiũ p̄mo Phisicoꝝ. p̄mo Elencoꝝ. et septimo Thopicoꝝ. pro negatiuis syll'is scđm diuersos diuersa assignãt᷑ p̄ncipia. Scđ3 aliquos enĩ hoc. Quecũq3 vni et eidẽ nõ sunt eadẽ: inter se non sunt eadẽ. Secundũ alios vo hoc. Quecũq3 vni et eidẽ sunt diuersa: inter se sunt diuersa. Scđm alios vo. Quecũq3 sunt eadẽ a quocũq3 ē diuersum vnũ: ab eodẽ est diuersum et reliquũ. Syl'l'm aũt expositoriũ regulari p aliquod istoꝝ p̄ncipioꝝ: est ip̄m sic se habere sicut exp̄mit aliqđ istoꝝ p̄ncipioꝝ: vel ip̄m esse reducibilẽ ad aliũ syl'l'm: qui sic se habet sicut illud p̄ncipiũ exp̄mit. Et hoc ꝯtigit dupliciter. Uno modo manifeste: sicut syl'l'i expositorij tercie figure. Alio modo occulte: sicut syll'i expositorij scđe et p̄me figure.

Quia in prima figura oportet convertere minorem... in secunda tam minorem quam maiorem. Sequitur corolarie. quod sylli. expositorij tercie figure perfectiores sunt syllis expositorijs prime et secunde figure. Racio. Quia medium in tercia figura semper subijcitur. medium autem in syllo expositorio est terminus singularis qui sponte natus est subijci. Sequitur corolarie secundo. Sylli expositorij prime figure perfectiores sunt syllis expositorijs secunde figure. patet corolarium ex dictis

Notandum quarto Quod duplex est bonus syllus. quidam est bonus ad intellectum. et est ille: qui fit ex terminis communibus. Alius autem est bonus ad sensum. et est cuius medium est terminus singularis singulariter tentus: sicut est syllus expositorius. Dicitur autem talis syllus expositorius multis de causis. Primo quo ad nos. quia certissime probat quo ad nos: quia ad sensum. Alij autem sylli ad intellectum. quanto ergo sensus manifestior est intellectu quo ad nos: ita syllus expositorius. Secundo quo ad alios syllos: quia negatis alijs syllis ultimo reducimus ad syllos expositorios: sed quibus negatis. non amplius fit disputacio. quia negare sensum est negare principia sciendi. modo: contra negantem principia non est disputandum. primo physicorum. Tercio. Syllus expositorius dicitur quo ad propositiones. et sic exponit valet tantum. i. probat: ponendo genus pro specie: ut patet in Biligam de indefinita affirmativa. homo currit: que sic exponitur. homo currit. et hoc est homo. igitur homo currit.

Istis notabilibus sic stantibus est Conclusio responsalis. Syllus expositorius est consequencia formalis. probatur. illa consequencia est formalis contra quam simili forma retenta non datur instancia. Sed syllogismus expositorius est huiusmodi. ergo etc.

Arguitur primo Syllus expositorius non est syllus. probatur. In quolibet syllo oportet alteram premissarum esse universalem. in syllo expositorio non est sic. ergo. Maior est Aristotelis primo huius. Dico quod maior intelligitur de syllo de medio communi

Arguitur secundo Syllus expositorius non est consequencia formalis. ergo conclusio falsa. Antecedens probatur. Illa consequencia non est formalis contra quam simili forma retenta datur instancia. sed contra syllum expositorium datur instancia simili forma retenta. ergo. Maior nota per diffinicionem consequencie formalis. Minor patet. quia accipiendo terminos communes consequencia non valebit. ut aliquod est homo. aliquod est asinus. ergo asinus est homo

¶ Dico qꝫ ꝑ acceptionē terminoꝝ ꝯñiuum nō potest dari instancia ꝯ syll'm expositoriū. q̄a termin⁹ ꝯñis variat quātitatē ꝓpōnis cui⁹ tamē idēptitas reqrit' ad simile formam arguendi

Arguit' tertio Accipiēdo t'minos singulares datur instancia ꝯ syll'm expositoriū. ergo syll'us expositori⁹ nō est ꝯña formalis. Añs ꝓbat' sic arguēdo. Ista essencia diuina ē pater. ista essencia diuina est filius. ergo fili⁹ est pater. ꝯcl'o est falsa et heretica ꝑmissis existentib⁹ veris ¶ Dico qꝫ in hoc argumēto nō est syll'us expositori⁹: ꝓpter defectū tercie ꝯdicionis reqsite ad syllogismū expositoriū. non enim potest dici. omne quod ē hec essencia diuina est pater

Arguit' q̄rto Hic nō seq̄t'. tua posessio est bos tua posessio est asin⁹. ergo asin⁹ est bos ¶ Dico qꝫ nō valet quia mediū nō est termin⁹ singl'aris: quia tua est ꝓnomē derīuatiuū quod nō singularisat terminū cōmunē. Similiter et hic nō seq̄t'. Sor̄ est nomē ꝓpriū. Sor̄ est bissillabū. ergo bissillabū est nomen proprium: quia medium non est terminus singularis

Arguit' q̄nto Hic nō seq̄t'. Isti⁹ homis ocul⁹ est dexter. et isti⁹ homis ocul⁹ est sinister. ergo ocul⁹ sinister ē oculus dexter. et tamen hic argnit' ꝑ syll'm expositoriū. ergo syllogism⁹ expositori⁹ nō est ꝯña formalis ¶ Dico qꝫ ibi nō bn̄ arguit'. q̄a mediū in neutra ꝑmissarum est totale extremum

Arguitur sexto Hic nō seq̄t'. Isti⁹ est caput. istius est capuciū. ergo caput est capuciū. Similiter hic. in isto lectorio est lignū. et in isto lectorio est rēspōdēs. ergo rēspōdēs est lignū ¶ Dico qꝫ nō valet: quia ꝑmisse de obliquo debēt ꝯcludere ꝯcl'om de obliquo. vnde in ꝑmo syll'o sic debet ꝯcludi. cui⁹ ē caput illi⁹ est capuciū. In scd̄o vo sic. in quo lectorio est rēspōdēs in eodem lectorio est lignum

Arguit' septimo ꝯtra terciā ꝯdicionē. Q̄ q̄libet ꝑmissa syll'i expositorij nō valet ꝯña ad vnā de omni. ꝓbat'. quia hic nō seqtur. hō est sor̄. al' est sor̄. ergo al' ē hō. a maiori. oē qd̄ est hō est sor̄ ¶ Dico qꝫ nō valet: quia nō opret qꝫ sp̄ ꝯñs debet esse ꝓpō v'lis: neqꝫ opret qꝫ sp̄ signū v'le ponat' a ꝑte subiecti. sufficit qꝫ ponat' circa terminū singularē. Debet ergo sic ꝯcludi. homo est oē quod sor̄. et hoc est verꝫ. et sic licet nulli termino

singulari simplici, additur signū v'le tamen bene complexo

Arguit octauo Aliqs est syll'us q̄ tenet virtu
te illi' pncipij. Quecūqz vni et eidē sunt eadē rc3. r tñ tal' syll'us
nō ē ɔña bona. ergo illud pncipiū nō ē pncipiū regulatiuū sylli
expositorij. Añs ꝓ pma pte pbat de isto. al' est asin'. hō est al'. er
go hō est asin'. q2 hō et asin' sunt idē al'. ꝓ scda pte patet. q2 p̄
misse sunt vere ɔclone existēte falsa ¶ Dico q hoc nō est ɔ dicta
q2 intelligit illud pncipiū respectu t'mini singl'ar' singl'arit et v
niuoce tenti: secundū eandē racionē: et secundū eandē partem

**Utrū tantū due sint spēs ɔuersiōis scilicet sim
plex et per accidens**

Notandū pmo Qz Aristo. p' q3 determinauit
de pncipijs regulatiuis syll'oz: ɔñter determiat de pncipijs re
ductiuis syll'oz impfectoz ad pfectos. Et primo de ɔuersione.
Unde Conuersio est duaz ꝓpōnū kathegoricaz: vtroqz termino
participanciū ordine ɔuersio vni' ad alterā formalis ɔña. In
qua diffinicione dat intelligi pmo. q ɔuersio est passio ꝓpōnū ɔ
ueniens eis ꝑ t'minos. q2 in ɔuersione debet esse ordo terminoz
transpositoz. ita q mutet subiectū in pdicatum: et ɔuerso. S3
termini nō habēt racionē subiecti et pdicati: nisi simul ponātur
et vt stant sub forma enūcciacionis. ergo illud qd dicit racionē
hui' sit' debet dici passio ꝓpōnū et non terminoz scdm se. Scdo
datur intelligi: q in ɔuersione debēt esse due ꝓpōnes Conuer
sa: que dicit añs respectu alteri': et ɔuertens: que habet racio
nem ɔsequēt'. Tercio innuitur in diffinicione. q Conuersio est
ɔsequēcia formalis. Pro quo aduerte q Cōuersio capitur du
pliciter. Uno modo materialiter siue quātū ad id a quo nomen
imponit. et sic nō importat nisi mutacionē subiecti in pdicatum
et ɔuerso. q2 dicit Cōuersio: quasi ɔtraria vsio pdicati in sub
iectū. Et hec mutacio non est ɔña. Alio modo capit formaliter
et quantū ad id cui nomen imponit: put importat illacionē v
nius ꝓpōnis ex alia: scdm certas regulas hic traditas. Et sic
conuersio est consequencia formalis

Notandū scdo Phs in textu anteq3 ponat re
gulas ɔuersionū pmittit tres diuisiones. quaz Prima est. Pro
posicio est triplex. quedā De inesse. quedā De necessario. et que

dam de ɔtingenti. Propositio de inesse est in qua pdicatū inest subiecto mediāte copula nō modificata. Propō de necessario ē in qua ponitur ille mod⁹ necessario. Propō de ɔtingēti est in qua ponitur ille mod⁹ ɔtingens. Secūda diuisio. Propōnū kathegoricaꝝ alia est negatiua alia affirmatiua. Tercia diuisio ē Propōnū affirmatiuaꝝ et negatiuaꝝ alie sunt vles alie pticulares alie indefinite. Et scdm multiplicitatē haꝝ ꝓpōnū: multiplicat phus regulas de ɔuersione ꝓpōnuꝫ. Unde Primo ponit 4. reglas de ɔuersione ꝓpōnū de inesse. Prima regula. Propō vlis negatia ɔuertibilis est simpliciter in terminis. vt nulla voluptas est bona. ergo nullū bonū est voluptas. Et intelligit regula de ꝓpōne vli negatiua de inesse simpliciter dicta: de pdicato communi distributo. Dicit pmo: de inesse: non ideo: qa modalis nō esset sic ɔuertibilis: ꝫ quia p⁹ea de ea dicet. Dicitur. simpliciter dicta: ꝓpter vlem exclusiuā que ɔuertit p accidēs. vt nō tantū hō est al: ɔuertit sic. aliqd al nō est hō. qa pdicatū pme supponit determinate ꝓpter duo signa se impediēcia. ergo eciā scde Dicit: de pdicato cōmuni: ꝓpter istaꝫ. null⁹ hō est sol: que ɔuertitur p accidēs. ergo sol nō est homo. Dicit: de pdicato cōmuni distributo. ꝓpter istā. oīs hō al nō est. que ɔuertit p accidēs in istā. aliqd al nō est hō. Scda regula. Ulis affirmatiua ɔuertit nō simpliciter et in vli: ꝫ in pte siue p accidēs: in pticularē affirmatiuam. vt oīs voluptas est bona. ergo qddā bonū est voluptas. Et intelligit regula de ꝓpōne vli affirmatiua de inesse. nō exclusiua: de pdicato cōmuni: et qꝛ sic formaliter ɔuertit. quia materialiter potest ɔuerti eciā simpliciter. vt oīs hō est risibilis. ergo oē risibile est hō. Tercia regula. Propō pticularꝫ affirmatiua est conuertibilis simpliciter in pticularē affirmatiuā. vt qdā voluptas ē bonū. ergo quoddā bonū est voluptas. Quarta regula. Propō particularꝫ negatiua vel indefinita negatiua: nō est ɔuertibilis formaliter in vnā de modo loqndi ɔsueto. vt nō seqt. aliqd al non est hō. igit hō nō est al. qa arguitur a nō distributo ad distributum. Probat aūt phs has quatuor regulas ex trib⁹ suppositꝫ. Prima suppositio. De quolibet dicitur alteꝝ ɔdictorioꝝ et de nullo ambo simul. vel. Duo ɔdictoria nō possunt siml ambo esse vera. Scda suppositio. Syllūs expositori⁹ est ɔña formalis. Tercia suppositio. Quādocūqꝫ ex opposito ɔseqntꝫ seqtur oppositū antecedētꝫ: ɔña est bona. Primo itaqꝫ ꝓbatur. Conuersio vlis ne-

gatiue in vlem negatiuā esse bona ꝛ formalis ꝯnā. qa bn̄ seqtur. nullꝰ hō est asinꝰ. ergo nullꝰ asinꝰ est hō. quia si nō stet oppositum aliqs asinꝰ est hō. per primā ergo suppositionē: duo ꝯdictoria non possunt simul esse va. qa ergo pma negatur: ergo scd̄a ꝯceditur. Tūc vltra. aliqs asinꝰ est hō. ergo brunellꝰ. Tūc arguitur sic. brunellꝰ est asinꝰ. brunellꝰ est hō. ergo hō est asinꝰ. modo ista. hō est asinꝰ est ꝯdictoria añcedētis pme ꝯnē. ergo pma ꝯnā est bona. qa ex opposito ꝯdictorio ꝯñtis seqtur oppositū añcedētis. Scd̄o pbatur ꝯuersio vlis affirmatiue in pticularē affirmatiuā esse bona. vt oīs hō est aīal. ergo qd̄dā aīal est hō. qa si nō. ergo nullū aīal est hō. qa de quolibet dicitur alterū ꝯdictorioꝝ. Tūc vltra. nullū aīal ē hō. ergo nullꝰ hō est aīal. Tūc vltra. nullꝰ hō est aīal. ergo qd̄ā hō nō est aīal. que est ꝯdictoria añcedētis pme ꝯnē: et sic. ex opposito ꝯdictorio ꝯñtis: seqtur oppositū ꝯdictoriū añcedētis. Tercio pbatur: ꝯuersio pticularis affirmatiue: in pticularē affirmatiuā esse bona ꝛ ꝯsequēcia formalis. qa seqtur bn̄. qd̄ā hō est aīal. ergo qd̄dā aīal est hō. quia si nō: stet oppositū. nullū aīal ē hō. ergo nullꝰ hō est aīal. a cōuersa ad ꝯuertentē per pmā regulā. sed qa ꝯñs illatū est oppositum ꝯdictoriū ꝯñtis pors añcedētis. et sic por ꝯsequencia fuit bona

Notandū tercio Qꝫ phus in textu ponit aliqs regulas de ꝯuersione pponū modaliū. Pro quaꝝ intelligencia sunt aliqua ꝯsideranda. Primo. Qꝫ hic docet de ꝯuersione modaliū compositaꝝ ꝛ non diuisaꝝ. Scd̄o. qꝫ ppositiones modales possunt dupliciter ꝯuerti. Uno modo racione dicti: sic qꝫ solum fit transposicio parciū dicti modo similiter se habente. vt hoīem esse aīal est possibile. ergo aīal esse hoīem est possibile. Alio modo possunt ꝯuerti ppositiones modales scd̄m se totas: sic qꝫ fiat totalis trāsposicio extremoꝝ. et hoc ꝯtingit potissime: quādo modꝰ capitur nomīaliter. vt sortem currere est possibile. ergo possibile est sortem currere. Si eñ modꝰ acciperetur aduerbialiter: non possent ꝯuerti scd̄m se totas. qa aduerbiū nō potest esse subiectū enūciacionis. phus itaqꝫ nō docet hic ꝯuertere ppōnes modales scd̄m se totas: sed tm̄ racione dicti. Tercio ꝯsiderandū. qꝫ etsi affirmacio ꝛ negacio in modalibꝰ possit attendi et ex pte dicti et ex pte modi. tamē in pposito ppōnes negatiue dicūtur: quādo negacio fertur ad cōposicionē dicti: et nō qn̄ fertur ad modū. qn̄ eñ negacio fertur ad modū aliquē: illa ppō nō est amplius de illo modo sed de alio. vt patet per eqpolēcias. Quarto ꝯsiderandū. qꝫ in re

gulis: quādo fit mencio de vli, vl' ꝑticulari ꝓpōne modali: intel-
ligendū est de quātitate ex ꝑte subiecti dicti: et nō ex ꝑte tocius
dicti. neqꝫ ex ꝑte modi. vt illa dicat̄ esse in ꝓposito vlis: vbi subie
ctū dicti dt̄minat̄ signo vli. illa ꝑticlaris: vbi signo ꝑticulari.
Quinto ꝯsiderandū. q̄ scdm phm Contingens est triplex. scilicꝫ
ꝯtingens aliū. ꝯtingēs necessariū. et ꝯtingēs nō necessariū. qd̄
vlteri⁹ diuiditur in ꝯtingēs natū. rale. et ad vtrūlibet. de qb⁹ ac
cepcionib⁹ ꝯtingētis clari⁹ dicetur inferi⁹. His p̄missis. Prima
regula de ꝯuersione ꝓpōnū modaliū, a pho posita hec est. Pro-
posiciones modales de necessario: eodē modo ꝯuertūt̄: sicut ꝓ-
posicionesq de inesse. ita q̄ vlis negatiua ꝯuertitur in vlem ne-
gatiuā. et vlis affirmatiua ꝑ accidēs in ꝑticularē affirmatiuā. et ꝑti
cularis affirmatiua eciā simpliciter in ꝑticularē affirmatiuā. Exēplū
p̄mi. necesse est nullū hominē esse asinū. ergo necesse est nullū a-
sinū esse hoiem. Exēplū scdi. necesse est oēm hoiem esse al'. ergo ne-
cesse est qdd̄ā al' esse hominē. Exēplū tercij. necesse est quēdam
hominem esse al'. ergo necesse est qddā al' esse hoiem. Secūda re-
gula. Propōnes modales affirmatiue de ꝯtingēti quocūqꝫ mo-
do capto: ꝯuertūt̄ eodē modo sicut ille de inesse vel de necessario.
vt oēm hoiem vl' aliquē hoiem ꝯtingit currere. ergo qddā currēs
ꝯtingit esse hoiem. In hac aūt ꝯuersione oportet qn̄qꝫ variare mo-
dos ꝯtingentis: ita: q̄ in ꝯn̄ti accipiat̄ ꝑ alio modo q̄ꝫ in an̄cedē
te accipiebat̄. vt oīe al' ꝯtingit esse sanū. ergo qddā sanū ꝯtin-
git esse al'. In an̄cedēte ꝯtingit accipit̄ ꝑ ꝯtingēte ad vtrūlibet
In ꝯsequēte vo ꝑ ꝯtingēte possibili seu alio. et ita potest accipi
ꝑ necessario. oīe eīm sanū necessario est al'. Tercia regula. Pro
posiciones negatiue de ꝯtingenti necessario ꝯ ꝯn̄iter dicto: con
uertunt̄ eodē modo sicut ille de inesse. vt nullū hoiem ꝯtigit esse
equū. ergo nullū equū ꝯtingit esse hoiem. nullā tunicā ꝯtigit esse
albā. ergo nullū albū ꝯtingit esse tunicā. Quarta regula. Pro
posiciones negatiue de ꝯtingenti tercio modo nō ꝯuertūt̄ eodē
modo sicut ille de inesse. patet. q2 vlis negatiua de tali ꝯtingē
ti ꝯuertit̄ in oppositā qualitatē. particularis vo negatiua nō po-
test ꝯuerti in terminis. Exēplū p̄mi. nullū hoiem ꝯtingit currere
ergo oēm hoiem ꝯtingit currere. ex quo eīm tale ꝯtingēs nō ē ne-
cessariū potest nō esse: q2 eciā nō est impossibile. potest esse ergo
qd sic est ꝯtingens: potest esse et potest nō esse: et sic ad negatiuā
nam bene sequitur affirmatiua

Notādū q̄rto Qȝ in ɔuersione ꝓpōnū siue de inesse siue modaliū: attēdende sunt ille sede regule que tāgunt in his vsib⁹. Congruit. amplificat. stat. simplet. soluit. et artat. Exponit signa: sic fit ɔuersio digna. Si enī aliqua illaꝝ ɔdicionum defuerit: ɔuersio nō valebit. cui⁹ praxis studiosis relinquitur Ex qb⁹ sequitur. ꝙ scdm pħm: tantū due sunt spēs ɔuersionū. sci licet simplex ꝛ p accidēs. qꝛ he due tenēt in omī materia: ꝛ sunt ɔsequencie formales. Est aūt ɔuersio simplex mutacio subiecti in pdicatū et ecōtra: manēte eadē qualitate et q̄ātitate. ꝛ vocatur simplex: qꝛ ibi simpliciter subiectū mutatur in pdicatum nulla mutacione accidētꝭ ꝓpōnalis facta. Conuersio vo p accidens est quādo de subiecto fit pdicatū et ecōtra: manente eadeꝫ qualitate: ꝫ mutata quantitate. Et dicitur p accidēs. qꝛ in ipsa fit mutacio alicui⁹ accidētꝭ ꝓpōnalis scꝫ q̄ātitatꝭ. Et vocatur eciā ɔuersio in pte: qꝛ scdm eā nō ɔuertit vlis quo ad se totam: ꝫ solū s̄fa ptꝭ siue sue pticularꝭ. Conuersio aūt p ɔpositionē hic a pħo nō enumerat: tum quia ibi nō est pticipacio eorūdem terminoꝝ: tum qꝛ hic pħus determinat de ɔuersione que ē ɔña formalis; et que tenet in omī materia. Conuersio aūt p ɔpositionem nō est hui⁹ modi: qꝛ nō valet in ꝓpōne affīatiua vbi ponitur termin⁹ transcendēs. neqꝫ valet in termīs fictꝭ. vnde nō seqt oīs hō est ens. ergo omē nō ens est nō hō. qꝛ scdm logicos ɔñs: ɔñs est falsum. qꝛ in eo subiectū p nullo supponit. Dant tamen logici tres regulas: qb⁹ seruatꝭ ɔuersio p ɔpositionē est bona et formalis. Prima regula. Conuertēdo vlem affīatiuā p ɔpositionem: debet poni ɔstācia extremoꝝ ɔītꝭ. vt oīs hō est aīl. et non aīl est et nō hō est. ergo nō aīl est nō hō. Scda regula. Conuertēdo ꝓpōnē negatiuā pticularē vel indefinitā: debet sumi ɔstancia amboꝝ extremoꝝ. vt Chimera nō est aīl. et chimera est et aīl est. ergo non aīl nō est nō chimera. Tercia. In negatiuis cauēdū est ne arguat a non distributo ad distributū. ergo debet ɔuerti pticularis negatiua in vnā de inconsueto modo loquendi

Ex istis notabilib⁹ sic positꝫ est Cōclo respōsalis.

Tantum due sunt species ɔuersionis: scilicet simplex et p accidens. Veritas huius conclusionis patet ex dictis

Arguit pmo Conuersio nō est possibil. pbat.

In conversione de predicato debet fieri subiectū ꝛ econuerso. ꝫ hoc nō potest fieri. pbatur. subiectū ꝛ p̄dicatū sunt opposita ꝛ disparata. ꝫ que sunt disparata et opposita: vnū nō potest mutari in aliud. vt hō in asinū: nec econuerso. ergo. Maior qa subiectū ꝛ p̄dicatū habent raciones disparatas. Subiectū eñ habet racionē materie. p̄dicatū vero racionē forme ¶ Dico. q̄ subiectū ꝛ p̄dicatū dupliciter accipiūtur. Uno modo formaliter: vt subiectū sub racione subicibilitatꝫ: et p̄dicatū sub racione p̄dicabilitatꝫ. ꝛ sic vnū nō potest mutari in aliud. Alio modo accipiūtur materialiter: vt subiectū p illo quod est subiectū: et p̄dicatū p illo qđ est predicatum. et sic ille terminus qui est subiectū: potest fieri p̄dicatū et econtra

Arguit scđo Cōuertēs nō potest sequi ex cōuersa. igit̄ cōuersio nō est possibilis. pbatur an̄s. Ex vno nil seqt̄. ꝫ cōuersa est vna. ergo. Maior est Arist. p̄mo pori. Minor est nota Dico. q̄ ex vno nihil seqt̄: vere ꝛ syllistice: ꝫ cū bn̄ enthiematice.

Arguit tercio Plures sunt spēs cōuersiōis q̄z tres. pbat̄ autoritate Petri Hispa. qui ponit cōuersionē p cōposicionē ¶ Dico. q̄ tantū due sunt spēs cōuersionis: capiēdo cōuersionē p cōa formali modo. Pe. His. cepit cōuersionem p cōa bona: non curando an sit materialis vel formalis

Arguit q̄rto Plures sunt spēs cōuersionum q̄z due. pbat̄. quia aliqua est cōuersio in oppositā qualitatē vt patebit ¶ Dico. q̄ p̄ctō intelligitur de cōuersione in terminis

Arguit q̄nto Hō ꝛ risibile cōuertūt et nō aliq̄ istarꝫ spēꝫ cōuersionis. ergo videt̄ q̄ plures sunt spēs cōuersionis q̄z due ¶ Dico. q̄ licet hō ꝛ risibile dicāt̄ cōuertibiliter: tamen inter ea nō est cōuersio. Nā nō est idē cōuersio. cōuertibilitas. et conuertencia: vt alibi dictum est

Arguit sexto Nulla est cōuersio simplex. pbat̄ In omni cōuersione fit mutacio accidētꝫ ip̄ius ꝓpōnis. igitur nulla est cōuersio simplex. tenet cōa. qa cōuersio ideo dicitur simplex. qa nullū accidēs ibi mutatur. An̄s patet. quia in omni cōuersione fit mutacio situs t̄minorꝫ ꝛ ordinacionis. modo ordinacio ꝛ situs terminorꝫ est accidēs ꝓpōnis ¶ Dico q̄ cōuersio nō dicit̄ ideo simplex quia absolute nullum accidens in ea mutaretur: sed quia nō mutatur accidens quod est qualitas vel quantitas

Arguitur septimo Cōuersio est pncipiū syllī expositorij. ergo cōuersio cōuersio nō potest pbari p syllm expositoriū. et ita dicta in notabili scdo nō sunt vera. tenet cōnā. quia idem nō est pncipiū et pncipiatū. Añs patet. qa syllus expositorius impfect⁹ reducitur ad syllm expositoriū pfectū p cōuersionem ¶ Dico. qꝫ nō est inconueniēs idē esse pncipiū et pncipiatū respectu diuersoꝝ. Syllus eñ est pncipiū cōuersionis pbatiuū. sed cōuersio syllī expositorij est principium reductiuum

Utrū qlibet syllus syllīset ex cōiugacione vtili

Pro intellectiōe qstiōis mote Notādū pmo Qꝫ cōiugacio vt ad ppositu reqritur: diffinitur sic. Est figuralis pmissaꝝ cōbinacio Et est duplex. vtilis et inutilis. Inutilis est figuralis pmissaꝝ cōbinacio: ex qua nō est aptū aliqd seq syllīstice et formaliter. vt arguendo ex puris negatiuis in qualibet figura Sed cōiugacio Utilis est figuralis pmissaꝝ cōbinacio: ex qua aptum est aliqd sequi syllīstice et formaliter. vt arguēdo in Barbara vel Darij. Et est duplex. Aliqua est figuralis sic qꝫ nō modalis. vt in syllo expositorio. Et hec potest fieri trib⁹ modis: secundum qꝫ syllus expositorius potest formari in pma figura. secūda et tercia. Alia aūt est cōiugacio vtilis: figuralis et modalis simul: que est in modo et figura simul. Et hoc potest esse trib⁹ modis: scdm quod tres sunt figure syllīstice. vt patebit in sequētib⁹. Et ē hic sciēdū. qꝫ cōiugacio nō dicit inutilis simplr: sic: qꝫ nullo mō esset vtilis: eciā quantū ad illacionē. quia ex quo est copulatiua vna tunc ad min⁹ potest inferre alterā ptem. sed dicitur inutilis: qꝛ nō potest cōcludere vnā extremitatē de altera directe et cōsuete

Notandū scdo Qꝫ tres cōdiciōes reqrūt ad cōiugacionē vtilem. Prima. Qꝫ sit in modo et figura. et ergo Ex puris pticularib⁹ vel indefinitis nihil seqt. Scda. Qꝫ admin⁹ in vna pmissaꝝ mediū distribuat ergo In scda figura ex puris affirmatiuis nihil seqt. Tercia. qꝫ pmisse ita debent cōiungi: qꝫ ex eis potest inferri cōclo: in qua nihil distribuit: nisi ipsum fuerit distributū in aliqua pmissaꝝ. Et ergo: in quatuor modis pme figure directe cōcludētib⁹ minore existente negatiua nihil sequit Quia argueret a nō distributo ad distributū. Sciēdū est eciam qꝫ Quatuor sunt genera ppōnū. vlis affirmatiua. vlis negatiua.

pticlar affirmatiua. et pticlar negatiua. Et ista quatuor genera ppõnũ designãtur p quatuor lras. a. e. i. o. Vlis. Asserit a. negat e. sunt vlr ambe. Asserit i. negat o. sunt pticulariter ambe. Et penes cõbinacionẽ illar quatuor vocaliũ ɔiugaciões capiunt. Et qa sedecies possunt ɔiungi iste lre. Sedecim ergo in q̃libet figura erũt ɔiugaciones. alique vtiles: et alique inutiles. Vtiles: vbi inueniũtur pmisse ita disposite: sicut cõbinacio illar vocaliũ exigit. vt a a in Barbara. Inutiles: vbi nõ est sic sicut ille vocales ɔiuncte designãt. vt e e in omni figura. vt pat. et in figura sequenti

aa	ae	ai	ao
ee	ea	ei	eo
ii	ia	ie	io
oo	oa	oe	oi

Notandũ tercio Q᷑ q̃tuor modis possum pbare aliquã ɔiugacionẽ esse inutilem. Primo. Quia dant tmini in qb sic: et dant termini in qb nõ. ergo est ɔiugacio inutil. tenet ɔña. qa si esset vtilis: nũq̃ dareẗ instancia: vt ex puris negatiuis arguendo est ɔiugacio inutilis. qa dant tmini vbi valet. vt null lapis est asin. null hõ est lapis. ergo null hõ est asin. Et dant termini vbi nõ valet. vt null asin est risibilis. null hõ est asin. ergo null hõ est risibilis. Unde dare tminos in qb sic est ex accept terminis formare argumentũ vel cõbinacionẽ figuralẽ: vbi pmisse sunt vere ⁊ ɔclo vera. Sz dare tmios i qb nõ est ex accept tmis facere argumẽtũ vl cõbinaciõz figuralẽ: vbi pmisse sũt vere ⁊ ɔclo falsa. Scda pbacio. Dant termini in qbus omni: et dant tmini in qb nulli. ergo est ɔiugacio inutilis. tenet ɔña. qa si esset vtilis: nũq̃ dareẗ instancia. Termini in qb omni. vt ois asin est risibilis. null hõ est asin. ergo ois hõ ẽ risibilis. Termini in qb nulli. vt null hõ est asin. null lapis est hõ. ergo ois lapis est asin. Unde dare tmios in qb omi: ẽ ex accept tmis formare argumẽtũ vel cõbinacionẽ: ex qb seqtur ɔclo vlis affirmatiua. Sed dare tminos in qb nulli: est ex acceptis tminis formare argumẽtũ vel cõbinacionẽ ex qb non sequitur conclusio vniuersalis affirmatiua

Notandũ q̃rto et vltio Tercia pbacio pban

di&#ccedil;iugacionē in vtilē ē hec. Dant̄ t'mini quor& p̄missis repugnat oppositū ꝯñt&: et dant̄ termini quor& p̄missis nō repugnat oppositū ꝯñt&. ergo est ꝯiugacio inutilis. patet hic: vbi oppositū ꝯñt& repugnat p̄missis: arguendo ex pur& negatiuis. vt null' hō est asin'. null' lapis est hō. ergo null' lapis est asin'. oppositū ꝯñt& est. aliqs lapis est asin': et hoc repugnat ꝯñti: qa nō potest secū stare in veritate. Sic vo arguēdo. null' asin' est hō. nullū risibile est asin'. igit̄ nullū risibl'e est hō. oppositū ꝯñt& sc&. aliqd̄ risibile est homo: non repugnat anteceděti: & stat in veritate cum eo. Quarta p̄bacio est ista. Dant̄ t'mini in qb' ꝯtingit p̄mū extremum inesse postremo extremo. et dant̄ termini in qb'. p̄mum extremū nō ꝯtingit inesse postremo extremo. et ergo est ꝯiugacio inutilis. Exemplū p̄mi vt hic. null' lapis est homo. nullū risibl'e est lapis. ergo oīe risibl'e est hō. Ubi nō inest. null' lapis est asinus. null' hō est lap. igit̄ oīs hō ē asin'. & bene seqt̄. n' hō ē asin'

Istis notabl'ib' sic stātib' est Conclō respōsal'

Quilibet syl'us kathegoric' siue sit de medio ꝯñi siue non: cui' cūqꝫ fuerit figure: procedit ex coniugacione vtili. Conclusio patet ex dictis et declaratis

Arguit̄ p̄mo Nulla ē ꝯiugacio inutilis. p̄bat̄

Quia si sic: maxime illa in p̄ma figura. oīs hō est al'. n' asin' ē hō. Modo illa est vtil'. p̄bat̄. qa ex ea potest inferri ꝯcl'o formalis; vt sic. oīs hō ē al'. null' asin' ē hō. igit̄ n' asin' est hō. tenet ꝯña. A tota copulatiua ad alterā ptem ¶ Dico. ver& est q̄ seqt̄ & nō syllogistice. Si obijcit̄. q̄ seqt̄ eciā syl'stice sic arguēdo. oīs hō ē al' n' āsin' ē hō. ergo al' nō ē asin'. Dico ver& ē indirecte ꝯcludēdo.

Arguit̄ scd̄o Plures sunt ꝯiugaciōes in q̄libꝫ

figura q̄ꝫ. xvj. p̄bat̄. qa ꝯiugacio penes equocacionē eciā est vna vt hic. oīs canis est sid' celeste & al' latrabile est canis. ergo al' latrabile est sid' celeste ¶ Dico q̄ hic solū est mencio de ꝯiugacionib' penes quātitatē et qualitatē distinct&: et nō penes equocacionem illacionem vel alios defectus

Arguit̄ tercio Tot sunt ꝯiugaciones q° t' modis ꝯtingit variare formā p̄missar& scd̄m spēm. & hoc est infinit& modis. ergo. Maior est nota. Minor p̄bat̄. qa quot sunt sinkathegreumata: tot modis forme p̄missar& possunt variari. & infi-

nica sunt kathegreumata. igitur maior est nota. minor similiter ¶ Dico quod hic non attenditur coniugacio penes variacionem sinkathegreumatum: sed quantitatis et qualitatis

Arguitur quarto a a est coniugacio inutilis. probatur a a est coniugacio inutilis in secunda figura. ergo est coniugacio inutilis. tenet consequentia ab inferiori ad superius. Antecedens. quia ex puris affirmativis in secunda figura non fit syllismus ¶ Dico quod consequencia non valet: quia arguitur cum dictione includente negacionem

Arguitur quinto Ex dictis sequitur. quod Barbara est coniugacio inutilis. probatur. quia dantur termini in quibus sic: et dantur termini in quibus non. vt patet in terminis singularibus ¶ Dico quod conclusio intelligitur de terminis susceptibilibus illius forme. modo termini equivoci et singulares non possunt suscipere formam sylli in Barbara

Arguitur sexto In Barij est coniugacio inutilis. probatur. dantur termini in quibus sic vt hic. omne animal est substancia. quoddam homo est animal. ergo quoddam homo est substancia. et eciam dantur termini in quibus non vt hic. omne mortuum est cadauer. homo est mortuus. ergo homo est cadauer ¶ Dico quod argumentum non concludit: quia non tenetur consimiliter forma que debet attendi in Barij: quia hic arguitur ab amplo ad non amplum. quia homo in minori ampliatur: et in conclusione non

Utrum tantum tres sunt figure syllistice **Pro intellectione questionis mote. Sciendum primo. Quod figura** secundum Petrum Hispanum. est ordinacio triuum terminorum: secundum debitam subiectionem et predicacionem. In qua diffinicione ordinacio ponitur pro genere: et debet capi passiue pro tribus terminis ordinatis. ordinari autem tales terminos secundum debitam subiectionem et predicacionem: est ipsos sic ordinari: quod ex eis componantur omnia materialia duarum proposicionum kathegoricarum Et hoc non potest fieri: nisi vnus illorum terminorum sumatur bis. quia ex quo debent esse due proposiciones kathegorice: requiruntur ibi quatuor materialia. Debet eciam huiusmodi ordinacio secundum debitam subiectionem et predicacionem esse in premissis. quia si variaretur subiectio et predicacio in conclusione: non oportet quod propter hoc ponatur alia figura. quia sic sylli in Celarent et in Celantes essent in diuersis figuris. In Celarent enim concluditur directe. in Celantes vero indirecte. Consistit itaque debita subiectio et predicacio in hoc. quod medium aut subijcitur in maiori et predicatur in minori. aut predicatur in ambabus

aut subiicitur in ambabꝰ. Et dicitur huiusmodi ordinacio figura: ad similitudinem cū figura mathematica et reali. quia sicut in pͥma figura rectilinea que est triāgularis sunt tres anguli: et in ea due linee cum vna tercia ꝯiūgūt. Ita in syllo. sunt tres termini et due extremitates ꝯiunguntur cum vno medio

Notandū scdo In omni syll'o debēt esse tres t̄mini syllistici:

licet termini ꝓponales sunt quatuor: q̄ sunt: duo subiecta et duo p̄dicata. Et non distinguuntur isti tres termini numeraliter solū. q̄a sic essent quatuor. ꝫ distinguūtur specifice et accidētaliter: quātū ad officia et ad denominacionē. vt hic patet in syllo ex opposito: vbi quo ad vocē idē est mediū: maior extremitas: et minor extremitas. vt hic. oīs disciplina est bona. nulla disciplina est bona. ergo nulla disciplina est disciplina. Illoꝝ aūt triū terminoꝝ: duo ponūtur in ꝯclone. terciꝰ aūt terminus solū ponitur in añtecedēte. et solū vnitur cū duabꝰ extremitatibꝰ. vel vnitur cū vna et ab alia sepatur. et vocatur mediū: ⁊ respectu illius alij termini vocantur extremitates: a q̄bꝰ extremitatibꝰ denominātur p̄missē syll'i. Nā illa p̄missa dicitur maior in qua ponitur maior extremitas cū medio. et illa vocatur mīor in qua ponitur minor extremitas cum medio

Notandū tercio Q2 phs docet in ꝓcessu suo

q2 scdm debitā subiectionē et p̄dicacionē in p̄missis factā: tres sunt figure syllistice. Quaꝝ sufficiēcia sic accipitur. Quia in omi figura syllistica mediū habet se vniformiter aut difformiter. Si difformiter: sic est pͥma figura. q̄a mediū in pͥma subiicitur in maiori: et p̄dicatur in minori. Si aūt vniformiter: hoc est dupliciter Aut p̄dicatur in ambabꝰ: sic est secunda. Aut subiicitur in ambabus sic est tercia. Versus Prima p̄us subiicit mediū post p̄dicat ipm. Altera bis dicit Tercia bis subiicit. Figura v̄o illa in qua mediū subiicit̄ in maiori ꝓpōne: et p̄dicat̄ in minori: ꝯuenienter vocat̄ pͥma. q̄a mediū in syllo est t̄minꝰ pͥncipalior. et ido ꝯuenienter figure ordināt̄ scdm ordinē et ꝑfectionē sui medij. Ad cōpletā aūt racionē medij duo req̄rūt̄. Primū est. q2 sit medium posicione scdm subiectionē et p̄dicacionē: sic: q2 p̄dicet̄ in vna ⁊ subiiciat̄ in altera. Scdm. q2 ipm mediū sit vnitiuū extremoꝝ. Sed ambe he ꝯdiciones simul conueniunt medio prime figure. medio v̄o aliaꝝ figuraꝝ solū ꝯuenit scda ꝯdicio. Et q̄a adhuc ꝑfectius mediū est quod p̄dicat̄ in vtraq3. q̄a valet ad ꝯcludendū

vlr q̄z mediū quod subijcit in vtraq̃z. q̃a hoc valet solū ad ɔcludendum particulariter. ergo conuenienter prima figura precedit secundam et secunda terciam

Notandū q̃rto Qz occurrit dubiū. An q̃rta figura sit ponenda. et videt̃ p̄mo q̃ nō. q̃a q̃nta ꝛ sexta figura non ponitur. ergo neq̃z quarta. tenet ɔ̄ña a simili. Et itē. nulla est necessitas ponendi quartā figurā. ergo nō est ponenda. tenet ɔ̄ña quia nō est ponēda pluralitas sine necessitate. Itē. oīs figura h̄z modū. ſ; quarta figura nullū habet modū. ꝓbat̃ q̃a si aliquē: maxime Rabara. ſ; hoc nō est. q̃a alias ex v̄o seq̃ret̃ falsum. vt hic. oīs asin⁹ est aľ. oīe aľ est substācia. ergo oīs substācia est asinus. Item si quarta figura esset. seq̃ret̃ q̃ Aristo. insufficienter locutus esset de figuris syllisticis: ex quo eā nō ponit. vt p̄z hic p̄mo poꝝ.

In oppositū Arguit̃ Figure syllistice distinguūtur penes ordinacionē diuersam t̃minoꝝ. ſ; mediū potest p̄dicari in p̄ma et subijci in scd̄a. ergo quarta figura est ponenda Item. Syllus fact⁹ scd̄m p̄mā regulā añ predicamētalē ē syll̄s et nō in p̄ma figura neq̃z in scd̄a neq̃z in tercia. ergo in q̃rta. p̄ma ps p̄z. q̃a ibi ē ordīacio p̄missaꝝ ad īferēdū aliqd ex ip̄is vt p̄z

Pro solucione dubij p̄mittēda est distinctio. Qz p̄ma figura sumit̃ dupliciter. Uno modo ɔ̄iter: vt scz dicit ordinacionē syllisticā: in qua mediū subijcitur in vna p̄missaꝝ et p̄dicatur in alia siue hoc sit in maiore siue ī minore. Alio modo capitur p̄ma figura ꝓ̄pe: vt scz dicit ordinacionē syllisticā. in qua mediū subijcitur in maiori et p̄dicatur in minori. ¶ Hac distinctione p̄missa Respōdetur ad dubiū. capiēdo p̄mā figuram large: quarta figura nō est distincta a prima ſ; ɔtinetur sub ea. Capiēdo v̄o p̄mā figurā specialiter: ponēda est quarta figura distincta a p̄ma. Unde. Quarta figura est quādo mediū p̄dicatur in maiori et subiicitur in minori. vt omīs hō est aľ. omne aľ est substācia. ergo oīs hō est substācia. Et sūt ei⁹ quatuor modi. scz Rābara: Lacerent. Ridari. Rifero. qui reducūtur ad modos p̄me figure p̱ solā trāspositionē p̄missaꝝ. Preter hos añt q̃tuor modos scd̄z q̃ˢ sdā sūt adhuc alij duo modi directe ɔcludētes. scz Rabari et Laceron. Et alij sex in directe ɔcludētes. scz. Rabalioton. Lacenton. Dibatis Fepasmo. Fresismoꝝ. Calenton. Et sic ī toto sunt duodecim modi quarte figure ¶ Ad p̄mū añ oppo

situ dicatur. q nō est simile. Quia figura syllistica consurgit ex di uersa ordinacione terminoꝝ syllisticoꝝ. sed tal' ordinacio solū fit qua tuor modis. ergo eciā tantū quatuor sunt figure ¶ Ad scdm dicatur. q necessitas et vtilitas quarte figure: est scire dilatare et ampliare formam syllisticā ¶ Ad terciū patet ex notabili: quot sūt et qui sunt modi quarte figure ¶ Ad quartū dicat. q ois syllus est cōsa formalis, explicite vel implicite. Et sic dicat. q quarta figura reducit ad pmā: que est cōa formalis explicite. et dicat. Argumenta adducta sunt bene in quarta figura sed in nullo modo. vt patet examinanti. Dicūt tamen aliqui: si in pmo modo quarte figure vez in Rabara concluditur directe: nō debet concludi vli ter sed pticulariter. et sic pm' mod' scdm eos erit Rabari. si tamē concluditur indirecte: pm' mod' est Rabara. Racio. qa alias argueretur a nō distributo ad distributū: que cōa nō valet ¶ Ad vltimū patet ex dict. qa Aristo. cōprehendit quartā sub pma. eo q cepit pmā cōiter. Istis notabilibus sic stantibus est

Conclusio responsalis Tantū tres sūt figure syllogistice. Veritas cōclōnis pz p ea que dicta sunt in notabilib'

Arguit pmo Figura nō est ordinacio triū terminoꝝ: capiendo ordinacionē passiue. pbatur. qa si sic: sequeretur q syllus nō esset in figura. pbatur. qa syllus nō est in trib' tmis sed econuerso tres termini sunt in syllo. tenet cōa. qa circulacio est phibita ¶ Dico. q syllus est in trib' termis integratiue passiue capiendo in p ex. sed tres tmini sunt in syllo integratiue actiue. et sic hoc fit diuersis modis essendi in: eodem modo eciam totum est in partibus et econuerso

Arguit scdo Ex cōclōne seqret q entbimema esset syllus. pbatur. qa ibi sunt tres tmini ordinati. vt patet hic. hō currit. ergo al' currit ¶ Dico. q talis ordinacio debet esse in pmissis: modo hic non est sic

Arguit tercio Mediū nō ē tmin'. ergo nō sūt tres termini in syllo. Aña. qa illud quod mediat nō terminat. sed mediū mediat. ergo nō termiat ¶ Dico. q nō est inconueniens idē esse mediū et terminū respectu diuersoꝝ. Nā mediū sylli in or dine ad extremitates habet racionē medij et nō termini. sed i or dine ad pōnes quaꝝ ē subiectū vel pdicatū hz racionē termini.

Arguit q̄rto Tantū vna est figura. ergo non tres. A̅ñs. qꝛ peccatū est fieri ꝑ plura quod potest esse ꝑ pauciora. Sꝫ ꝑ p̄mā figurā potest fieri om̄e id qd̓ ꝯcluditur in alijs figuris ergo nō est necesse ponere alias. M̄inor. qꝛ p̄ma figura ꝯcludit oīa genera ꝓbleumatū ❡ Dico. ꝙ licet oīa genera ꝓbleumatuꝫ ꝯcludantur in p̄ma figura: nō tamen omib⁹ modis qb⁹ ꝯcludi possunt. Sꝫ quādoqꝫ ꝯuenienci⁹ aliq̄ ꝯclones in sc̄da aut in tercia ꝯcludūtur figura q̄ꝫ in p̄ma. ⁊ ergo sc̄da ⁊ tercia nō sup̄fluūt.

Arguit q̄nto Plures sunt figure sylr̄istice q̄ꝫ tres. ꝓbatur sic. Figure sylr̄istice distinguūtur penes diuersaꝫ ordinacionē terminoꝝ. Sꝫ talis ordinacio potest fieri quatuor modis igitur quatuor sunt figure. M̄aior est nota. M̄inor similiter. qꝛ mediū aut subijcitur in p̄ma et p̄dicatur in sc̄da. aut ēꝯuerso. p̄dicatur in p̄ma et subijcitur in sc̄da. aut p̄dicatur in ambabus aut subijcitur in ambab⁹ ❡ Dico. verum argumentum ꝯcludit ꝙ quarta figura est ponenda: sed non distincta a prima

Arguit sexto Aliq̄s ē syll̄us ⁊ in nulla trium figuraꝝ. ergo. ꝓbatur añs. qꝛ syll̄us fact⁹ sc̄dm̄ istā regulaꝫ añpredicamētalē: quādo alteꝝ de altero p̄dicatur vt de subiecto: est syll̄us. eo ꝙ ꝯclo seq̄tur debite ex p̄missis et nō est in aliqua figura. vt patet de isto. oīs hō est aīl. et om̄e aīl est substancia. ergo oīs hō est substācia. Si dicitur ꝙ est in p̄ma. Cōtra. Syllogism⁹ fact⁹ in p̄ma figura est ꝯn̄a for̄alis. Sꝫ syll̄us factus iuxta illā regulā añpredicamētalē nō est ꝯn̄a for̄alis. ꝓbatur. qꝛ fundatur sup illa regula arguendo ab inferiori ad supi⁹ est ꝯn̄a bona. modo arguēdo ab inferiori ad sup̄ius est ꝯn̄a materialr̄. vt dicunt logici ❡ Dico. ꝙ oīs syll̄us debet esse ꝯn̄a for̄alis mediate vel imediate. m̄o. licet ille syll̄us nō est ꝯn̄a for̄al̄ imediate tn̄ mediate. qꝛ reducitur ad p̄mā figurā que est ꝯn̄a formalis

Arguit septimo Aristoteles est diminut⁹. ꝓbatur. qꝛ nō ponit quartā figurā. Si diceret. ꝙ ideo nō ponit. qꝛ quarta figura differt a p̄ma: solū penes trāsposicionē p̄missarum. Cōtra. Si sic: seq̄retur ꝙ eciā nō deberet ponere ⁊ sc̄daꝫ et terciā. ꝓbatur. qꝛ illaꝝ aliqui modi sic se habent: ꝙ solū differūt a modis p̄me figure penes trāsposicionē extremoꝝ. vt patet per Cesare ❡ Dico. ꝙ nō est simile de trāsposicione terminoꝝ: si-

ent de trāsposicione ꝑmissaꝝ. q̄a trāsposicio terminoꝝ sine situs terminoꝝ: tenet se ex parte forme consequencie. sed trāsposicio ꝑmissaꝝ non. Et ideo sola posicio conuertentis ꝑ conuersa et econuerso: variat bonitatē cōnē: sed sola trāsposicio ꝑmissaꝝ nō variat bonā cōnam.

Utrū quinqꝫ regule generales conuenientes modis oīm figuraꝝ sint bene assignate. Pro intellectione q̄stiōis mote

Notandū ꝑmo Sicut añ dictū est. Duplex ē materia sylli. scꝫ Remota: vt termini. et ꝓpinqua: vt ꝓpōnes. Ita ꝓporcionabiliter dicendū est de forma. q̄ forma sylli est duplex. scꝫ Remota: correspōdens materie remote. Et illa est figura: cuius diffinicio habita est in precedenti q̄stione. et forma ꝓpinqua: que est modus. Unde modus accipitur dupliciter. Uno modo ꝑ ꝑmissis tantū. et sic est ordinacio duaꝝ ꝓpōnū in debita q̄litate et quātitate: nō curando de conclone: an inferatur conclo in qua concluditur directe vel indirecte. vlriter vel particulariter. Et sic Barbara et Baralipton nō sunt modi distincti. similiter Celarent et Celantes. et sic nō capitur hic. Alio modo capitur ꝑ premissis et conclone simul. Et sic est ordinacio duaꝝ ꝓpōnū et conclonis in debita qualitate et quātitate. et sic Barbara et Baralipton nō est idē modus. q̄a licet ꝑmisse in istis eodē modo ordinant. tamen conclones non. q̄a in Barbara concludit vlriter et directe. sed in Baralipton particulariter et indirecte. Dicitur notanter: in debita qualitate et quātitate. ꝓpter syllm ypoteticū et expositoriū: quoꝝ nullus est in modo: licet in figura. Notandū est eciā. q̄ ordinare duas ꝓpōnes in debita quātitate: est ipsas sic ordinare: q̄ ad minus vna earū sit vlis. Et ergo. Pure particulares non faciūt modum: sed inutilē coniugacionē. Sed ordinare duas ꝓpōes in debita qualitate: est eas sic ordinare: q̄ ad minus vna sit affirmatiua. et ergo. pure negatiue nō faciūt modū: sed coniugacionē inutilē

Notandū scdo Q ex ꝓcessu ꝑbi possunt colligi quinqꝫ regule generales conuenientes omi figure. Prima. Ex puris particularibus vel indefinitis in omi figura nihil sequitur. Intelligit aūt regula sic. Ex puris particularib vel indefinitis nihil seqt syllogistice: kathegorice. in syllo de medio cōmuni: nō restricto ꝑ relatiuū identitatis: concludēs conclonē de modo loquēdi consueto: et dūmodo nō fit subsūptio sub subiecto distributo. Dicit ꝑmo: syllogistice. q̄a enthimematice aliqd seqt vt hic. aliqs hō ē aīal. et aīl

nus currit. igitur hō est asinus. hic arguitur a tota copulatiua ad alterā partē. Dicitur kathegorice, quia ypotetice sequitur. vt si hō currit asinus currit: sed hō currit. ergo asinus currit. Dicitur in syllo de medio cōmuni: propter syllogismum expositoriū. quia hic bñ sequitur. hō est sor. et risibile est sor. ergo risibile est hō. Dicitur nō restricto per relatiuū identitatis. quia bñ hic sequitur. asinus currit. et hō ē idē asinus. ergo hō currit. Dicitur concludēdo conuēte. quia inconuēte concludendo aliqd sequitur. vt hic. hō nō est asinus. et inuisibile est asinus. ergo inuisibile hō non est. Dicitur dūmodo nō fit subsumptio sub termino distributo. quia si aliqs terminus in maiori distribueretur a parte subiecti: et sub eo fieret subsumptio: iterum aliqd sequitur syllogistice ex puris indefinitis. vt sic arguēdo. vidēs oēm hoīem ē asinus. risibile est hō. ergo vidēs risibile ē asinus. Et racio regule est. quia oportet oēm syllogismum regulari per dici de omni vel dici de nullo. sed si ambe premisse essent particulares aut indefinite in nulla earum posset esse dici de omni vel dici de nullo

Notandū tercio Quod secūda regula est ista. Ex puris negatiuis nihil sequitur. vnde oportet alterā premissarum esse affirmatiuam. Et intelligitur regula sic. Ex puris negatiuis nihil sequitur syllogistice: kathegorice: et dūmodo mediū nō variatur penes finitū et infinitū: et dūmodo premisse nō fuerint de contingenti: nec propositiones impossibiles. Dicitur syllogistice. quia entimematice aliqd sequitur. vt sic arguendo. nullus hō est asinus. et nullus hō est lapis. ergo nullus hō ē lapis. tenet consequentia a tota copulatiua ad alterā eius partē. Dicitur kathegorice. quia ypotetice aliqd sequitur. vt sic. si nullus hō mouetur. nullus hō currit. sed nullus hō mouetur. ergo nullus hō currit. Dicitur dūmodo mediū nō variatur penes finitū et infinitū. quia si variatur medium penes finitū et infinitū: iterum bene sequitur. vt sic arguēdo. nullum nō racōnale est hō. nullus asinus est racionalis. ergo nullus asinus est hō. Dicitur dūmodo premisse nō fuerint de contingenti: quia si premisse fuerint de contingenti: tūc sequitur. ex puris negatiuis vt hic. omne lac contingit nō esse dulce. omne albū contingit nō esse lac. ergo omne albū contingit nō esse dulce. Dicitur nec propositiones impossibiles: quia si ambe premisse fuerint propositiones impossibiles iterum sequitur: quia ad impossibile sequitur quodlibet. vt hic. nullus hō est substācia. nullū risibile est hō. ergo nullū risibile est substācia. et sic hic solū sequitur materialiter. quia hic nō valet. nullus asinus est hō. nullū risibibile ē asinus. ergo nullū risibile est homo. Et racio regule est ista. quia ad syllogismum requiritur debita qualitas. modo arguēdo ex puris negatiuis

Notandū q̄rto et vltimo Q terciaregula est ista. Si aliq̄ p̄missaꝝ ē ꝑticlar̄: ꝯclo dꝫ esse ꝑticlar̄. q̄a effect⁹ ſp̄ seq̄t debilioꝛē ꝑtē sue cause: et ei aſſimilat. Et itelligit regl̄a sic. q̄n arguit sylliſtice kathegoꝛice ꝛ ꝯcludit ꝯsuete: ꝛ dūmō medi ū nō fuerit term̄ singlar̄: ꝛ dū mō nl̄a extreitatū distbuit ꝛ dū modo ꝑticular̄ nō fuerit ꝓpō exclusiua. Dicit p̄mo: syll̄istice: q̄a enthimematice bene seq̄tur. vt oīs hō est al̄. et aliqua substācia est lapis. ergo oīs hō est al̄. tenet ꝯn̄a a tota copulatiua ad alterā ei⁹ ꝑtē. Dico: kathegoꝛice: q̄a ypotetice aliqd seq̄tur vt hic Si oīs hō est risibilis aliq̄s hō est racionalis. ſ aliq̄s hō est racionalis. ergo oīs hō est risibilis. Dicitur: dūmodo mediū nō fuerit termin⁹ singular̄. q̄a in syll̄o expositoꝛio: stat vnā p̄missaꝝ esse ꝑticulare. et ꝯcl̄onē vl̄em: vt sic argue᷑do. aliqd al̄ est soꝛ. oīs hō est soꝛ. igitur oīs hō est al̄. Dicitur: dūmodo nulla extremitatū distribuitur. q̄a si aliqua extremitatū distribuitur: tūc seq̄tur ꝯcl̄o vl̄is. vt aliq̄s planeta est oīs sol. Titan ē planeta. ergo oīs sol est titan. Dicitur dūmodo ꝑticular̄ nō fuerit ꝓpō exclusiua. q̄a si sic: tūc bn̄ seq̄tur ꝯcl̄o vl̄is vt hic. oīs hō est al̄. tantū risibile est hō. igitur oē risibile est al̄. Racio aūt regule est ista. q̄a alias argueretur a non distributo ad distributū: que ꝯn̄a non valet ¶ Quarta regula est ista. Si aliqua p̄missaꝝ est negatiua ꝯcl̄o est negatiua. Et intelligitur istā regula: dūmodo arguitur syll̄istice et kathegoꝛice. Dico kathegoꝛice. q̄a argue᷑do ypotetice bene seq̄tur. vt null⁹ hō currit vel oīs hō q̄escit. ſ nullus hō currit. ergo oīs hō q̄escit. Dicitur. syll̄istice. q̄a nō syll̄istice bn̄ seq̄tur. vt argue᷑do a tota copulatiua ad alterā ei⁹ ꝑtē bene seq̄t. vt oīs hō est al̄ et null⁹ hō est asin⁹. ergo oīs hō est al̄. Racio regule est eadē cū p̄ma ¶ Quinta ꝛ vltima regula est ista. Q medium nūq̄ȝ debet poni in ꝯcl̄one. Et intelligitur sub ea racione qua est mediū: ꝓpter syll̄m ex opposit̄. vt oīs disciplina est bona nulla disciplina est bona, ergo nullū bonū est bonū. Licet mediū scꝫ bonū intrat ꝯcl̄onē: nō tamē sub ea racione qua est mediū ſ sub racione maioꝛ̄ et minoꝛis extremitat̄. Intelligitur eciā regula. Q mediū nō debet intrare ꝯcl̄onē in q̄ntū totalis extremitas. q̄a mediū vt ꝑcialis extremitas bene intrat ꝯcl̄onem vt hic. cuiuslibet hoīs man⁹ est dextra. cuiuslibet hoīs man⁹ ē sinistra. ergo cui⁹ man⁹ est dextra: illi⁹ man⁹ est sinistra. vbi licet man⁹ intrat ꝯcl̄onē nō tamen totalis extremitas. Racio regule

qa alias ꝯclo nõ differret a ꝑmissis. Istis notabilib⁹ sic stãtib⁹ ꝫ

Conclusio responsalis. Diffinicio modi cum quinq₃ regulis generalib⁹ est bñ assignata. Patꝫ ꝯclo ex dictis

Arguit primo Mod⁹ nõ potest capi ꝓ ꝑmissis tantũ. ꝓbatur. Ois mod⁹ est ꝯña formalis. ſꝫ nunc ꝑmisse sunt ꝯsequẽcie formales. ergo. Maior est nota. Minor patet. formal' ꝯña requirit añs ꝛ ꝯñs. modo: ꝑmisse sunt solũ añs ℭ Dico ad maiorem·ois mod⁹ est ꝯña formalis. verũ est capiẽdo modũ ꝓ ꝑmissis ꝛ ꝯclone simul. modo: ꝑmisse sunt mod⁹: capiẽdo modũ ꝓ ꝑmissis

Arguit scdo In modo nõ sunt tantũ due ꝓpões ordinate. ꝓbatur sic. In modo debent esse tres ꝓpões ordinate. ꝓbatur sic: Ois mod⁹ est syll'us. ſꝫ ois syll'us ꝯtinet tres ꝓposiciones. ergo in modo debẽt esse tres ꝓpões. Maior est nota. qa mod⁹ est ꝯña formalis. et ergo mod⁹ debet esse syll'us. Minor similiter est nota: et patet ex ꝑcedẽtib⁹ ℭ Dico ad maiorẽ ꝙ ois mod⁹ est syll'us: capiẽdo modũ ꝓ ꝑmissis ꝛ ꝯclone simul. ꝛ sic eciã mod⁹ reqrit tres ꝓpões. Vel dico. ꝙ in modo debẽt esse due ꝓpões inferentes: sed bene adhuc est tercia illata

Arguit tercio Ex puris ꝑticularib⁹ aliqd seqt. ꝓbatur. Ex vero aliqd seqtur. ſꝫ pure ꝑticulares possunt esse vere. ergo ex puris ꝑticularib⁹ aliqd seqtur. Maior est Aristo. scdo peri⁹. Minor est nota ℭ Dico. ꝙ ex vero aliqd seqtur. verũ est in modo et figura. modo ex puris ꝑticularib⁹ arguẽdo: nõ arguitur in modo ꝛ figura. Vel ex vero aliqd seqtur nõ ſp syll'istice: ſꝫ suffi cit ꝙ enthimematice: et hoc nõ est contra conclusionem

Arguit q̃rto Si aliq̃ ꝑmissarũ est ꝑticularis ꝯclusio potest esse vlis. ꝓbatur sic. aliqd al' ẽ hõ. ꝛ oẽ risibile ẽ idẽꝫ al'. ergo oẽ risibile ẽ hõ ℭ Dico ꝙ regula intelligitur dũmodo mediũ in minori nõ ſumitur cũ relatiuo idẽtitatis. modo hic ẽ sic

Arguit q̃nto Ex puris negatiuis aliqd seqt. ꝓbatur. Ex puris affirmatiuis aliqd seqtur: ergo eciã ex puris negatiuis. tenet ꝯña. qa nõ videtur maior racio de illis q̃ de istis ℭ Dico. ꝙ nõ ẽ simile de duab⁹ affirmatiuis et duab⁹ negatiuis. qa ꝓpter separacionẽ aliquorũ duorũ ab vno tercio: nõ seqt̃ separacio eorũ inter se

Arguit sexto Una negatiua potest inferre ꝯ

clusionē negatiuā. ergo eciā due negatiue possunt hoc facere. tenet: ꝯ̄ña. qa plura possunt duo ꝙ̄ vnū ❡ Dico. ꝙ nō est simile: qa pmissa negatiua nō infert ꝯclōnē negatiuā: nisi habeat sibi ꝯiūctam affīatiuā. nō enī potest esse vnio extremitatū in ꝯcloe: nisi prius aliqua sit illarum vnio in premissis cum medio

Arguit septimo **Mediū potest intrare ꝯclōꝫ**

Probatur. Mediū ē causa ꝯclōnis: sicut ꝯclō ē effectꝰ. Effectꝰ aūt et causa sunt relatiua. Sed relatiua sic se habēt: ꝙ posito vno ponitur ꝛ alterꝫ: et ꝑ ꝯsequēs mediū potest intrare ꝯclōneꝫ. Maior ē nota. qa vtute ipiꝰ medij ꝯcluditur vna extremitatum de alia in ꝯclōne ❡ Dico. verꝫ ē ꝙ relatiua sūt simul natura quo ad respectum: non autem quo ad poni et esse: sic ꝙ vbi ponitur vnum ponatur et reliquum

Arguit octauo **Mediū intrat ꝯclōnē. pbat.**

Vis medij ponitur in ꝯclōne: ergo ꝛ mediū. tenet ꝯ̄ña autoritate Da nasceni. vbi ē vtꝰ alicꝰ ibi ē ꝛ illud. Ais aūt patꝫ. qa vtute medij vna extremitatū ꝯcluditur de alia in ꝯclōne ❡ Dico. ꝙ maior ē pticulariter va ꝛ nō vlr. qa in hoīe ē calor ꝛ vtꝰ ignis tamen in homine non ē ignis formaliter. sic eciā in ꝯclusione ē mediū secundum vtutem et non scdm esse ꝛ substanciā suā

Utrꝫ Nouem modi prime figure sint ꝯsequen
cie formales Pro intellectione questionis more

Notandū pmo **Qꝫ phs determinando de foꝛmacione syllōꝝ in singulis figuris.** primo hoc ostendit in pma figura quā sic in textu diffinit. Prima figura ē quādo tres termini sic se habēt ad inuicē: ꝙ postremꝰ ē in toto medio: et mediū in toto pmo. hoc est. vbi minor extremitas est in medio: sicut ps subiectiua in suo toto: et mediū in maiori extremitate. Mediū vo pme figure: est terminꝰ: q qdē est in alio: et alius est in ipo: et qui posicione est mediū. Extremū vo pme figure scdm phm in textu est qd est in alio tantū. vel in quo est aliud tantū. Per pmū dat intelligi minor extremitas. ꝑ scdm: maior extremitas. Et quia phus in libris poꝝ docet foꝛmacionē syllōꝝ scdm simplicē formaꝫ syllī nō ꝯcti ad aliquā materiā. Et ideo in toto suo pcessu exemplificat in termis cuilibet materie applicabilibꝰ. tamen in alia et alia figura: alijs et alijs vtit termis. In pma enī figura vtit

istis terminis a b c. p a intelligit maiorē extremitatē. p b mediū p c vero minorem extremitatem

Notandū scdo Q aliq modi pme figure ꝯcludunt directe. vt pmi quatuor modi scʒ Barbara. Celarēt. Darij. Ferio. aliq vo indirecte. vt Baralipton. Dabitis. Fapesmo Celātes. Frisesmoꝝ. Unde Directe ꝯcludere: est maiorē extremitatē pdicari de minori in ꝯclōne. Sed Indirecte ꝯcludere: est econuerso minorē extremitatē pdicari de maiori in ꝯclōne. Racio aūt istiꝰ: quare quando maior extremitas ꝯcluditur in ꝯclone de minori: q ibi ꝯcludit directe. ⁊ quādo opposito modo fit: q ibi ꝯcluditur indirecte. quia maior extremitas habʒ se vt totū. minor extremitas: vt ps. modo in pdicacione directa: maius debet pdicari de minori. vt dicit Porphiriꝰ Notandū est eciā. vt dictū est sillo dꝰ capitur dupliciter. Uno modo p pmissis tantū. Alio modo p pmissis ⁊ ꝯclone simul. Et similiter. prima figura capitur dupliciter. Uno modo pꝑe. Alio modo ꝯīter: vt cōprehēdit sub se quartā. Et scdm hoc de numero modoꝝ pme figure diuersimode dicendū est. Quia capiēdo modū p pmissis tantum: sex sunt modi pme figure. scʒ. Barbara. Celarent. Darij. Ferio. Fapesmo. et Frisesmoꝝ. Unde ⁊ phus nō posuit hos modos. Baralipton. Celātes. Dabitis. ideo. qa ꝯclō que ꝯcludit in Baralipton: indirecte potest ꝯcludi: in Barbara directe. Ois eīm modꝰ ꝯcludēs vlr: potest eciā ꝯcludere pticulariter. et sic de alijs. Capiendo aūt modū p pmissis ⁊ ꝯclone simul: sex sunt modi directe ꝯcludētes: et sex indirecte. et sic duodecim sunt modi pme figure. qa modi ꝯcludētes vlem possunt eciā ꝯcludere particularē. ad Petꝝ aūt Hispanū ponentē tantū nouē modos dicatur: q posuit modos ꝯīter vsitatos. Capiēdo aūt modū p pmissis tantū: et pmā figurā ꝯīter vt extendit se ad quartam: duodecim sunt modi pme figure. scʒ. Barbara. Celarēt. Darij. Ferio Fapesmo. Frisesmoꝝ: et sex trāspōnēdo pmissas. Capiendo aūt modū p pmissis ⁊ ꝯclone simul et figurā pmā ꝯīter sūt modi pme figure. xxiiij: Et nota. q scdm phm in littera Fapesmo et Frisesmoꝝ sunt modi generales oīm figuraꝝ. quod nō ē sic intelligendū. q Fapesmo et Frisesmoꝝ sint modi oīm figuraꝝ Quia videlicet idē syllus esset in qualibet figura. Repugnat enim pmissis illo: q impossibile dispositio oīm figuraꝝ. Sed sic dicūtur generales. qa in illis duobꝰ modis possunt induci dispositiones

oīm figurarum. et ita illi modi sunt cōmunes omnib⁹ figuris: nō scd'z spēm ꝫ scdm gen⁹. Unde eciā pter diuersaz disposicionē medij illi duo modi nō equaliter pficiūt in qualibet figura. In pma eñ figura pficiūt p puersionē et trāsposicionē pmissaz. In scda aūt figura p puersionē minoris et trāsposicionē pmissaz. In tercia vo figura p puersionem maioris et transposicionē pmissaz

Notandū tercio Q' oīs syllus fact⁹ in nouē modis pme figure est pña forālis. Unde Consequēcia foralis est pña q̄ similiforma retenta nō dat instancia. Ad pñni cāūt formam qnq3 reqrūt. scz. idē numer⁹ tmioz. idē sit⁹ tmioz. eadem qualitas ppōnū. eadē quātitas. et eadē copula. Quñcūq3 itaq3 vna istaz pdicōnū deficit: tūc illa pña dficit in forma. Et nota. q' cū dicit: q' Barbara est pm⁹ mod⁹: ibi lij Barbara est dictio substātinalis: supponens p syllo: pnotando pmissas et pclōnez sic se habere sicut dēnotant tres vocales in illa dictione posite. sic q': pma designat maiorem: scda minorē: tercia pclōnē. Syllogismū ergo esse in Barbara est ipm sic foārī: scdz qd iste tres vocales in his tribus syllabis posite designant

Notandū q̄rto Q' ex textu pbī colliguntur due regule speciales p pma figura. Prima. Maiore existēte pticulari in pma figura nichil seqt. Conuenit aūt ista regula pme figure: quo ad q̄tuor modos directe pcludētes. et secū de figure quo ad omēs modos. Intelligit aūt ista regula pmo: dūmodo arguit syllīstice.: quia enthimematice aliqd seqtur. vt hic. aliqs hō est al'. et risibile ē hō. ergo substācia ē al'. Intelligit scdo. dūz modo pcludit directe. qa in Frisesmoz maiore existēte pticulari aliqd seqtur. Intelligit tercio. pcludēdo psuete. qa ipsuete pcludēdo aliqd seqt. vt hic. aliqs hō est substācia. null⁹ lapis ē hō ergo lapis substācia nō est. Intelligit quarto. qñ maior extremitas nō distribuitur. qa si distribuit bene seqt vt hic. aliqs sol est oīs lucidissim⁹ planetaz. null⁹ saturn⁹ ē sol. ergo null⁹ saturn⁹ ē lucidissim⁹ planetaz. Intelligit q̄nto regula. quādo mediū non capit cū signo vl'i ipm distribuēte. qa si sic: bene seqtur vt hic. quidam sol lucet. oīs pheb⁹ est oīs sol. ergo pheb⁹ lucet. Intelligit sexto regula. quādo mediū nō sumit cū relatiuo idēptitatis. qa si sic: aliqd seqtur vt hic. aliqs hō est al'. oīne risibile est idē hō. ergo oīne risibile est al'. Intelligit septimo regula. quādo maior ex

extremitas nō est terminꝰ singularis. qa si sic: seqtur vt hic. aliquis hō est hoc aīal. nullꝰ asinꝰ est hō. ergo nullꝰ asinꝰ est hoc aīal. Secūda regula. Minore existēte ngatiua in pma figura nihil seqtur. Hec regula ꝯuenit pme figure: quo ad quatuor modos directe ꝯcludētes. et tercie: quo ad omēs. Et intelligitur regula. qꝫ nihil seqtur syllīstice directe ꝛ ꝯsuete ꝯcludēdo. et quando maior extremitas nō distribuit vel nō accipitur cū relatiuo idēptitatis in ꝯclōne. Si eī maior extremitas distribuatur vel accipiatur cum relatiuo idētitatis in ꝯclōne: bene potest sequi aliqd in pma figura: minore existēte negatiua. Et racio regule est ista. qa tūc arguitur a nō distributo ad distributū. que ꝯña nō valet. patꝫ Quia si minor est negatiua: optet qꝫ maior sit affirmatiua. qa Ex puris negatiuis nihil seqtur. modo. si maior est affirmatiua: pdicatum eiꝰ est maior extremitas: et nō distribuit. Et qa ex pcedēti questione: aliqua pmissarum existēte negatiua: ꝯclō eciā ē negatiua. igitur maior extremitas in ꝯclone distribuit: que non ē disposita in maiori

Conclusio responsalis Nouem modi prime figure sunt ꝯsequencie formales. Ueritas ꝯclonis patet ex dictis

Arguit pmo Hic nō seqt in Barbara. Quicūqꝫ dicit te esse aīal dicit verum. et qcūqꝫ dicit te esse asinum dicit te esse aīal. ergo qcūqꝫ dicit te esse asinū dicit verum. ergo Barbara nō est ꝯña formalis ¶ Dico distinguēdo. qa vel mediū in maiori ꝛ in minori tenet materialiter: inquātū scꝫ oro infinitiua supponit p sua indicatiua. vt ista. te esse aīal: supponit p ista. tu es aīal. et sic maior est vera et minor falsa. qa minor valet tantū. qcūqꝫ dicit illā pponē: tu es asinꝰ: dicit illā tu es aīal. modo hoc est falsum. qa ista. tu es aīal: nō est ista. tu es asinꝰ. Si aūt in ambabꝰ supponit psonaliter: tūc maior et minor sunt false. patet. qa psupponūt: qꝫ res deberent dici. modo res nō dicūt sꝫ termini ꝛ voces. si aūt in vna supponit psonaliter et in alia materialiter: tunc committitur equiuocacio

Arguit scdo Celarēt nō est ꝯña formalis. qa hic nō seqtur. nullū subiectū est pdicatū. cuiꝰlibet pponis kathegorice est subiectū. ergo nulliꝰ pponis kathegorice est pdicatū ¶ Dico qꝫ nō valet. qa arguit implicite a nō distributo ad distributū. minor eī valet tantū cuiꝰlibet pponis kathegorice eius ē

subiectū: vbi ens nō distribuit. et ꝯclō valet tantū. nulli⁹ ꝓponis kathegorice ens est ꝑdicatū. vbi in ꝯclōne ens distribuitur

Arguit tercio Nō seq̄t in Darij. oīa vlia sunt encia. tantū quicquid sunt vlia: ergo tantū quicquid sunt encia. ¶ Dico ꝙ nō valet. quia maior nō ē vlis ſ indefinita. vel eciā quia arguit a nō distributo ad distributū: que ꝯña nō valet. quia in maiori encia non distribuuntur: et in ꝯclusione distribuuntur

Arguit q̄rto Ferio non est ꝯña formalis. q̄a hic nō seqtur. nulla ciuitas est in domo. respōdēs est in ciuitate. ergo respōdens nō ē in domo ¶ Dico q nō valet. quia pl⁹ est ꝑdicatū minoris: quā subiectū distributū maioris. quia ꝑdicatū minoris est hoc totū ens in ciuitate. et subiectū maioris distributū ē solū ciuitas

Arguit q̄nto Nō seq̄t in Baralipton. oīs hō est risibilis. omē flebile est hō. ergo risibile est omē flebile ¶ Dico q nō valet. quia est regula. quādo aliquis ẗmin⁹ in maiori stat ꝯfuse tantū: talis eciā in ꝯclōne debet stare ꝯfuse tantū vel determinate: sic ꝙ a parte ꝑdicati nō ponat alter ẗmin⁹ stans ꝯfuse distributiue. mō hic ē sic. et sic arguit a suppōne ꝯfusa tm̄ ad determinatā respectu ei⁹ dē multitudinis: que ꝯsequēcia nō valet

Arguit sexto Celātes nō est ꝯña formalis. quia hic nō seqtur. nullū currēs quiescit. cui⁹libet hominis asin⁹ ē currēs ergo nullū quiescēs est hominis asin⁹ ¶ Dico q nō valet. quia arguit a nō distributo ad distributū: racione illi⁹ quod est asinus. quia asin⁹ in minori stat ꝯfuse tantū: et in ꝯclōne ꝯfuse distributiue

Arguit septimo Dabitis nō est ꝯña formalis. q̄a hic nō seqtur. oīs hō est totū in quātitate. ſ respōdens ē hō. ergo respōdens est totū in qualitate. ꝯñs falsum. quia totū in quantitate est ẗmin⁹ ꝯñis distribut⁹. mō respōdēs nō ē ẗmin⁹ distribut⁹ ¶ Dico distinguēdo: vel eñ oīs hō in maiori tenetur ꝑsonaliter et sic dico ꝙ maior est falsa. vel materialiter: et sic dico ꝙ maior non est vniuersalis sed indefinita. et sic non erit in Dabitis

Arguit octauo Fapesmo nō est ꝯña formal'. q̄a hic nō seqt. oīs studēs est in Cracouia. null⁹ lapis est studēs. ergo in Cracouia nō est lapis. maior patet p casum ¶ Dico ꝙ bene valet: quādo bene ꝯcludit. quia debet ita ꝯcludi. ens in Craco-

nia nō est lapis. Racio, qa in Cracovia est obliquus modo obliquus p se nō potest esse subiectū: s cū isto subintellecto scʒ ens

Arguit nono Fulesmoꝝ nō est ꝯña formal. qa hic nō seqr. aliqs pisci est in Wisla. nulla aqua est piscis, igit in Wisla nō est aqua ¶ Dico qꝫ bene valet: si bene ꝯcludit. qa sic debet ꝯcludi. ens in Wisla non est aqua

Utꝝ modi scde et tercie figure sint sufficienter assignati Pro intellectione prime partis questionis

Notandū pmo Qꝫ scda figura scdm phm in textu sic diffinitur. Scda figura est quādo idē alteri qd ē omni alteri vo nulli inest: vel vtriqꝫ omni vel nulli. hoc est. Scda figura ē quādo mediū pdicatur de vtraqꝫ extremitate siue vlr. siue pticulariter. siue affirmatiue. siue negatiue. Mediū vo in scda figura ē qꝫ de vtroqꝫ extremoꝝ pdicat. et est pmū posicione ꝛ foras extremitatū. qa eni Mediū in scda figura semp pdicat. Predicatum vo scdm naturalē ordinē pmū est respectu subiecti. Ideo ꝯuenienter mediū scde figure dicitur pmū posicione. Dicit eciā mediū foras extremitatū: ideo: qa pdicatū quātū ad ei⁹ ambitū. non ꝯtinetur intra subiectū s extra ipm. Cū itaqꝫ mediū in scda figura pdicat de vtroqꝫ extremoꝝ: ideo dicit foras extremitatū. vel eciam ideo: qa nō mediat inter extremitates scdm subiectionē et pdicacionē. Maior vo extremitas in scda figura: est que iuxta mediū sita ē. s Minor extremitas: est que remoci⁹ a medio posita est. Cū eni mediū in scda figura semp pdicat. illud est ppinquius medio: quod aliquādo pdicat. et illud remoci⁹: quod nūqꝫ pdicat. Maior aūt extremitas aliquādo pdicat: qa in conclōne Minor vo extremitas nūqꝫ. ideo maior extremitas dicit esse iuxta mediū. minor vo remocius a medio. Ex hoc patet. qꝫ in hac figura mediū habet racionē pdicabilis: ideo est pmū posicione. et minor extremitas habet racionē subiicibilis: et ideo est vltima posicione. Sed maior extremitas aliquādo subiicit aliquādo pdicatur. Ideo maior extremitas magis hꝫ racionē medij tmini. Et ppter hoc phs exēplificando in tminis nō sigficatiuis: scʒ m. n. x. ꝯuenienter p pmū tminū scʒ m: intelligit mediū. p scdm scʒ n. maiorem extremitatē. p x. minorem extremitatem

Notandū scdo Qꝫ ex textu phi colligūt tres re-

gule speciales p scda figura. Prima. Maiore existēte pticulari siue affirmatiua siue negatiua in scda figura nihil seqt. Et itelligit. qa nihil seqt syllistice: ↄcludēdo directe et ↄsuete: et si sit syllus de medio cōmuni nō restricto p relatiuū idēitatis. Racio hui' regule est. Quia si maior in scda figura esset pticularis: tūc minor de necessitate deberet esse vlis negatiua: cū Ex puris affirmatiuis in scda figura nihil sequitur. Sic similiter ↄclo deberet esse negatiua ex vna regula generali. et sic argueret a nō distributo ad distributū: respectu maioris extremitatis. que in maiori nō distribueretur: et tamen distribueret in ↄclone. Scda regula Ex puris affirmatiuis in scda figura nihil seqt syllistice. Et intelligitur regula: quādo est syllus de medio ↄui in termis nō ↄuertibilib'. et dūmodo in nulla pmissaꝝ addatur signū distributiuū vel dictio exclusiua. Racio regule est ista. Quia in omni syllo de medio ↄui ad min' vna pmissaꝝ mediū debet distribui. alias talis syllus nō regularetur p dici de omi vel p dici de nullo. Sed si ambe pmisse in scda figura essent affirmatiue: tūc mediū in nulla pmissaꝝ distribueretur: cū mediū scde figure pdicatur in ambab'. et sic supponit vel determiate vel ↄfuse tantū. Tercia regula. In scda figura solū ↄcluditur negatiua. Et ista regula intelligitur p scdam. Habet aūt scda figura quatuor modos pl' vsitatos directe et ↄsuete ↄcludētes. Dico ↄñiter vsitatos: ppter Cesaro et Camestro: qui eciā sunt modi scde figure: ꝫ nō ita cōmuniter vsitati. Ois eni mod' ↄcludēs vlem negatiuā: potest ↄcludere pticularē negatiuā. Dico. quatuor modos habꝫ scda figura directe ↄcludētes. qa indirecte ↄcludētes sunt plures: vt Fapesmo et Frisesmorum. Dico. consuete ↄcludentes. quia inconsuete ↄcludentes tot sunt quot consuete concludentes

Pro intellectiōe scde pti qstiōis Notādū tercio. Qꝫ Tercia figura scdm phm est quando eidē hoc qd ē omi in est: illud vo nulli. aut ambo omi aut nulli hoc est. quādo mediū subijcitur vtriqꝫ extremitati. ita q ambe extremitates insunt eidē medio siue affirmatiue siue negatiue. Et ex hoc patet. q Mediū tercie figure est de quo ambe extremitates pdicantur. et est foris extremitatū et vltimū posicione. qa licet mediū ↄtineatur in ambitu cui'libet extremoꝝ sicut subiectū in ambitu pdicati. tamen scdm posicionē nō ponitur inter duo extrema. ⁊ ideo dicit esse foris extremitatū. Posicione vo dicit esse vltimū

to q in vtraqz pmissaꝝ subijcitur. et subiectū est qd vltimū respectu pdicati: via pfectionis: cū subiectū habeat racionē materie. pdicatū vo racionē forme. Et in hoc mediū tercie figure recedit a va et pfecta racione medij. Maior aūt extremitas in tercia figura est que longius sita est a medio. Minor vo extremitas est que ppinquius sita est ad mediū. et hec maior vel minor ppinqtas ad mediū intelligēda est: penes maiorē vel minorē cōueniēciam extremi alicui⁹ cū medio. vt dictū est circa scdam figurā. Termi nos aūt tercie figure phus exēplificādo intelligit in his lris p. r. s. p p. itelligit maiorē extremitatē. p r. minorē. et p s. mediū

Notandū qrto Qz ex textu phi elici possunt due regule p tercia figura. Prima. In tercia figura minore existente negatiua nihil seqtur. et intelligitur hec regula: q nō seqtur syllistice directe et ꝯfuete ꝯcludendo. et dūmodo maior extremitas nō distribuitur. et sit syllus de medio ꝯñi: nō restricto p relatiuū idēcitatis. Racio regule. qa aliter argueretur a nō distributo ad distributū: que ꝯña nō valet. patet. qa si minor ē negatiua: tūc optet q maior sit affirmatiua et ꝯclo negatiua: ex vna regula generali. Et qa maior extremitas esset pdicatū ppōis affirmatiue: nō distribuitur in maiori. et tamen distribueretur in ꝯclone: qa esset pdicatū ppōnis negatiue: vt hic. ois equ⁹ ē al. null⁹ equ⁹ ē hō. ergo hō nō ē al. Scda causa. qa sic ex vo seqret falsum. Scda regula. In tercia figura solū ꝯcluditur pticulariter. Et hoc intelligēdū ē formaliter: et arguēdo syllistice: directe et ꝯfuete ꝯcludēdo: et dūmō nō sit sylle de medio ꝯñi: cui⁹ nulla pmissaꝝ sit exclusiua. Racio regule. qa aliter argueretur a nō distributo ad distributū. qa ex pma regula minor debz esse affirmatiua: et ita minor extremitas in ea nō distribuitur: et tamen distribueretur in ꝯclone: si ꝯcluderetur vlr. ex quo esset subiectū ppōnis vlis vt hic. ois hō ē al. ois hō ē substācia. igit omis substācia ē al. Et habet tercia figura sex modos ꝯiter vsitatos et directe ꝯcludētes: quod additur pter Fapesmo et Frisesmorum. q eciā sunt modi tercie figure: ſ; indirecte concludunt

Conclusio responsalis Modi secūde et tercie figure sunt sufficienter assignati. Patet conclusio ex dictis

Arguit pmo Cesare nō est ꝯña formalis. pbat. qa hic nō seqtur. nullū generādū ē al. ois hō ē al. ergo null⁹ hō ē

generād'. ¶ Dico φ nō valet. qa arguitur a nō amplo ad āpliu3
que ɔña nō v3. i mīori eñ hō nō ampliat: ⁊ in ɔcl'one ampliatur

Arguit scđo Camestres nō est ɔña formalis. p-
batur. qa nō seqtur hic. Cui'libet ɔdictionis altera ps est va. nul
lum falsu3 ē ver3. ergo nullū falsu3 ē ɔdictionis altera ps ¶ Di-
co φ nō valet. qa arguitur a nō distributo ad distributū: q ɔña
nō valet. qa altera ps in maiori nō distribuitur et in ɔclo ne di
stribuit. deb3 ergo sic ɔcludi. ergo falsu3 ɔdictiōis altera ps nō ē

Arguit tercio Festino nō est ɔña formalis. nul-
la substācia corporea est spēs. qa vle ē forma. tantū hō ē spēs. er
go hō nō ē substācia corporea ¶ Dico φ nō valet. qa variat sup
positio i g'ie. qa hō in minori supponit simplr ⁊ i ɔclone psonalr.

Arguit qrto Baroco nō est ɔña formalis. pba
tur. qa hic nō seqt. cui'libet hois ocul' ē dexter: alicui' hois ocu
lus nō est dexter. ergo alicui' hois nō ē ocul'. ¶ Dico φ nō val3
qa ibi arguit a nō distributo ad distributū. quia ocul' in ɔcl'one
distribuit a pte pdicati. et in nulla pmissaꝝ distribuit. debet er-
go sic ɔcludi: sic φ ocul' in ɔcl'one stabit sicut in pmissis in ɔsne-
te ɔcludēdo vt sic. ergo alicuius hominis oculus non est

Arguit qnto Nō seqt in Darapti. Cui'libet
ɔdictionis altera ps est va. cui'libet ɔdictionis altera ps est fal
sa. igit falsu3 est ver3 ¶ dico φ nō valet. qa totale mediū non di
stribuit: et eciā male ɔcludit. qa ɔclo d3 esse de obliquo. deb3 er
go sic ɔcludi. cui' altera ps est va ei' altera pars est falsa

Arguit sexto Disamis nō est ɔña formalis. pa
tet sic arguēdo. Rustici sunt asini. oēs rustici sunt hoīes. ergo ho
mies sunt asini. Maior. qa asini possidet a rusticis ¶ Dico φ nō
valet. qa fit variacio medij penes rectum et obliquum. In ma-
iori eñ rustici capitur in obliquo: in minori in nominatiuo

Arguit septimo Nō seqt in Datisi. Omē ri-
dens habet os. aliqd ridens ē pratū. ergo pratū h3 os ¶ Dico
si ridēs in ambab' capit ppe tunc minor est falsa: si aūt in vna p-
prie et in alia transumptiue: tunc est equiuocacio. Transūptiue
ne autem capitur ridere pro florere

Arguit octauo Nō seqt in Bocardo. Aliqui

appri dei non sunt duodecim. oes appri dei sunt duodeci. igit. xij nõ sunt. xij. ¶ Dico q si oes in minori capit distributiue tūc minor est falsa et nõ mix q ꝯclo. si aūt capit collectiue: tūc est vera sed non est in Bocardo: quia minor est indefinita

Arguit nono Nõ seqt in Felapton. Nullus hõ est genus. ois hõ est al. ergo al nõ e genus ¶ Dico q nõ valet. qa variatur supposicio in genere. quia animal in minori supponit personaliter: et in conclusione simpliciter vel materialiter

Arguit decimo Nõ seqt in ferison. nullus hõ e ꝓnun. qdā hõ e risibilis. ergo qddā risibile nõ est ꝓnum ¶ Dico q nõ valet. qa equocat minor extremitas. quia in minori supponit personaliter et in conclusione materialiter

Utrum quilibet syllogismus imperfectus reducibilis sit ad syllm pfectū Pro intellectione questionis mote

Notandū pmo Q2 reductio vt hic capit. capitur p reductione syllistica. et diffinit sic. Est vnius sylli in alterum causa euidēcie pbacionis vel declaracionis ductio. In qua diffinicione tangūt tres cause: quare syllus vnus reducit ad alium. Primo. causa euidēcie. et sic sylli impfecti reducūt ad syllos pfectos. Sylli eni impfecti nõ manifeste regulāt p dici de omi et p dici de nullo sicut pfecti. Scdo causa notificacionis. et sic iterum sylli impfecti sunt minus noti q pfecti: quo ad formam syllisticā: qa pficit in pncipijs regulatiuis syllorum. Tercio: causa declaracionis vt scilicet vnus syllus declaret esse ꝯña formalis p aliū ad quē reducit formaliter. et isto modo sylli pfecti possunt reduci ad syllos impfectos. Tria aūt sunt pncipia talia qbus sylli impfecti reduci habent ad syllos pfectos. Primū e ꝯuersio. et hec designat p istas duas lras s et p. p p designat ꝯuersio p accidēs. et p s ꝯuersio simplex. Nõ capit aūt hic ꝯuersio ita ꝓpe sicut antea capiebatur Quia hic dicit. q pticularis affirmatiua ꝯuertit p accidēs in vlem Et hec est ꝯuersio ꝯñiter sumpta. Scdm pncipiū reductiuū syllogismorum impfectorum ad pfectos: est trāsposicio pmissarū. Unde Trāsposicio pmissarum est quādo de maiori fit minor: et de minori fit maior. Terciū aūt pncipiū reductiuū syllorum impfectorū ad pfectos: est reductio p impossibile. Unde Reducere p impossibile est ex opposito ꝯclonis cū altera pmissarum inferre oppositū al-

uerius pmisse. Per oppositū aūt ↄclonis nō debet intelligi semper oppositū ↄdictoriū: ꝫ ↄdictoriū vel ↄriū. qa Darapti et Felapton reducūt p impossibile ad Celarēt. et tamen de opposito ↄdictorio maiorꝫ nō fit ↄclo ꝫ ↄrio. Similiter Felapton reducitur ad Barbara. et contrarium maiorꝫ fit ↄclusio et non ↄtradictorium: sed bene ↄtradictorium ↄclonis semp debet fieri maior

Notandū scdo Qz si volumus reducere modos scde figure et tercie figure: et quinqꝫ modos prime figure indirecte ↄcludētes ad quatuor modos pme figure directe ↄcludētes debet hoc attendi. qꝫ illi modi impfecti q incipiūt a b reducūt ad Barbara. illi q incipiūt a c ad Celarēt. illi q a d ad Darij. illi qui ab f ad Ferio. vt Festino et Ferison. Est eciā hic sciēdū qꝫ decēnouē sunt dictiones designātes decēnouē modos oīm figurarū. et in qualibet dictione ponūt tres syllabe. et si in aliqua ponūt quatuor syllabe: quarta nō est de necessitate: ꝫ ponit ꝓpē cōplecionē metri. vt in Frisesmorū et Baralipton. et pma syllaba deseruit maiori: scda minori: et tercia ↄcloni. Uocales autē posite in illis sillabis designāt: quomodo debēt formari ille ꝓpōs maior minor et ↄclo. Si ponit a: designat qꝫ talis ꝓpō dꝫ esse vlis affirmatiua. si e: designat qꝫ talis ꝓpō debꝫ esse vlis negatiua Si i: designat qꝫ talis ꝓpō debꝫ esse pticularꝫ affirmatiua. si o: designat qꝫ tlis ꝓpō debꝫ esse pticlarꝫ negatiua. Quatuor ergo sūt regule cōmūes. qbus sylli impfecti reducūt ad syllos pfectos. Prima est ista. Quādocūqꝫ in aliquo modo impfecto post aliquam vocalē ponit s: tūc reducēdo illū modū impfectū ad pfectū. ꝓpō cui subseruit illa vocalis debꝫ ↄuerti simpliciter. vt in Dabitis post vocalē ↄclusionis ponitur s. si ergo reducit Dabitis ad Darij: dꝫ ↄclo ↄuerti simplr. Similr in Disamis ↄuertitur maior simpliciter cū reducit ad Darij et ↄclo cū trāsposicione pmissarum vt patebit. Scda regula. Quādocūqꝫ in aliquo modo impfecto post aliquā vocalē ponit p: tūc reducēdo illū modū impfectū ad pfectū: ꝓpō cui illa vocalis deseruit: debet ↄuerti paccidēs. vt Darapti reducit ad Darij p ↄuersionē minorꝫ per accidens. Tercia regula. Quādocūqꝫ in aliquo modo impfecto post aliquā vocalē ponit m: siue hoc fuerit post vocalē maiorꝫ minoris vel ↄclonis. tūc reducēdo istū modū impfectū ad pfectū: pmisse istius sylli impfecti debēt trāsponi. vt reducēdo Fapesmo ad Ferio. Unde seqtur. qꝫ aliqnādo in reductione vnius sylli imp-

F

fecti ad pfectos: optet vti plurib⁹ pncipijs reductiuis: scʒ pner sione et trāspositione. vt patet in Fapesmo: vbi maior ↄuertitur p acciđes et minor simpliciter: et cū hoc fit trāspositio pmissaꝝ. Quarta regula. Quicūqʒ post aliquā vocalē in aliquo modo im pfecto ponitur c: tūc reducēdo illū modū impfectū ad pfectū de bet fieri reductio p impossibile. vt reducēdo Baroco ad Barba ra: debet sumi oppositū ↄdictoriū ↄclonis loco minor: et opposi tum ↄdictoriū minor p ↄclone. Similiter reducēdo Barocō ad Barbara: debet sumi oppositū ↄdictoriū ↄclonis p maiore ꝛ op positū ↄdictoriū maior p ↄclone: iuxta illa metra Pe. Hispani Seruat maiorem variatqʒ secunda minorem. Tercia maiorem variat: seruatqʒ minorem

Notandū tercio Quod adhuc est alter mod⁹ quo modo omēs modi scđe et tercie figure reducūtur ad quatuor mo dos pme figure directe ↄcludētes p impossibile. Unū ergo mo dum reduci ad aliū est ostēdere vnū argumētū esse bonum argu mentū: in aliquo modo: p aliū modū. Ut si qs negaret Cesare esse ↄnam bonā: reducatur ad Celarēt: qui syllus fact⁹ in Ce larēt est mod⁹ pl⁹ manifest⁹. Ut aūt habeatur pfecta cognicio i stius reductionis: notāde sunt due regule. Prima. Si aliquis mod⁹ scđe figure debet reduci p impossibile ad modū aliquē pri me figure. debet videri qs mod⁹ pme figure ↄcludat ↄdictorium minor isti⁹ modi in scđa figura: et ad talē reducitur. vt Cesare ad Ferio. Scđa regula. Reducēdo modos tercie figure p īpossi bile ad modos pme figure. debʒ videri qs mod⁹ pme figure perfe ctus ↄcludat ↄdictoriū maior in tercia. vt Disamis ad Cela rent: ꝑterqʒ in pmis duob⁹ modis: vbi debet videri: qs ↄcludat ↄriū maior: et hoc habetur in his dictionib⁹. Odiebam: leuare Romanis. Pro cui⁹ intellectione laciori est sciēdū. qꝫ pma di ctio scʒ Odiebam. deseruit modis quatuor scđe figure. et signi cat. qꝫ pm⁹ mod⁹ scđe figure debet reduci ad modū pfectū prime figure. cui⁹ ↄclo est o. et sic Cesare reducitur p īpossibile ad Fe rio. Camestres ad Darij: seruādo illud quod exꝑmitur in me tro generali. Seruat maiorē variatqʒ scđa minorē. Sic similiter dicitur de alijs. Sed alie due dictiones ↄtinēt sex vocales: et respiciūt sex modos tercie figure. ita. qꝫ Darapti debet reduci p īpossibile ad Celarēt. Felapton ad Barbara. Disamis ad ce larent: seruādo tamen hoc metꝝ. Tercia maior ē variat ꝛc.

Exēpla hoꝝ possunt videri in istꝭ ordinibꝰ. Et p̄mo. Ubi modi secunde figure reducūtur ad quatuor p̄me figure et econuerso

Cesare		Ferio		Barbara		Baroco
Camestres		Darij	ꝛ ep̄uerso	Celarent	ad	Festino
Festino	ad	Celarent		Darij		Camestres
Baroco		Barbara		Ferio		Cesare

In ordine sequēti modi tercie figure reducuntur ad quatuor modos prime figure Et econuerso

Darapti		Celarent		Barbara		Bocardo
Felapton		Barbara		Celarent		Disamis
Disamis	ad	Celarent	ꝛ ep̄uerso	Darij	ad	Ferison
Datisi		Ferio		Ferio		Datisi
Bocardo		Barbara				
Ferison		Darij				

In ordine sequenti Reducuntur modi secunde figure ad modos tercie figure et ep̄uerso

				Darapti		Cesare
Cesare		Datisi		Felapton		Camestres
Camestres	ad	Ferison	ꝛ ep̄uerso	Disamis	ad	Festino
Festino		Disamis		Datisi		Cesare
Baroco		Bocardo		Bocardo		Baroco
				Ferison		Camestres

Notandū q̄rto ꝛ vltimo Pro reductione q̄rte figure et modoꝝ eiꝰ ad modos p̄me figure notāde sunt due regule. Prima. Reducēdo quatuor p̄mos modos quarte figure ad modos quatuor p̄me figure. solū p̄misse debēt trāsponi. Secūda regula. Reducēdo vltimos quiqꝫ modos quarte figure ad aliquem modū pfectū p̄me figure: debet fieri trāspositio p̄missaꝝ ante oīa et postea fiet scd̄m illas litteras s p m. Correlarie seqt̄. q̄ in aliquo modo quarte figure antequā reducit̄ ad modum pfectū p̄me figure: p̄misse debēt trāsponi. vt in Fapesmo et Frisesmor

Istꝭ notabilibꝰ sic stātibꝰ ē Cōclusio respōsalis

Quilibet syllꝰus imperfectus reducibilis est ad aliquem modum perfectum Patet conclusio ex dictis

Arguit primo Tantū duo sunt pncipia reducti-
ua syllo𝔷 impfecto𝔷 ad pfectos. pbat. qa ostēsiuū et p impossibi
le. vt dicit Aristoteles in littera ¶ Dico q Aristoteles sub ostē
siuo comprehendit connexionem et transposicionem

Arguit scdo Baralipton nō reducit ad Bar-
bara. pbat. qa si sic: maxime p ɔuersionē ɔclonis p accidēs. ꝫ hoc
non. pbat. qa ɔclo est pticularis affirmatiua: et illa nō ɔuertit p ac
cidens: ꝫ poci9 simpliciter ¶ Dico verū argumētū ɔcludit: q ꝑ-
ticularis affirmatiua nō ɔuertit p accidēs: ꝑpe ɔuersionē accipien
do. ꝫ debet hic accipi ɔñiter. Vult ergo Aristot. q particularis
affirmatiua ɔuertitur p accidēs in vlez. i. trāsponitur in vlem

Arguit tercio Nō ōme argumētū factū i mo-
do impfecto est reducibile ad modū pfectū. pbat de isto argumē
to in Baroco. ōis hō est al. et hō nō est al. ergo hō nō est hō. non
potest reduci ad Barbara. pbat. qa capiēdo oppositū ɔdictoriū
ɔclonis p minori. et ɔdictoriū minoris p ɔclone: erit tale argu-
mentū. ōis hō est al. et ōis hō est hō. ergo ōis hō est al. et hic nō
est syllus. patet. qa ɔclo est synonima vni pmissa𝔷 ¶ Dico. licet
est synonima vni pmissa𝔷 quo ad vocē: nō tamen quo ad officiū
et denominacionē. vnde et aliqui dicūt: q nō reqrit: q ōis syllus
impfectus reducatur ad syllogismum pfectū: ꝫ sufficit q redu-
catur ad argumētum quod est ita euidens sicut syllogismus. et
sic arguitur hic a tota copulatiua ad alteram eius partem

Arguit qrto Baroco non reducit ad Barba
ra. pbat sic. specifice distincta vnū nō reducit ad aliud. ꝫ Barba
ra et Baroco sunt modi specifice distincti. igit vn9 nō reducitur
ad aliū. Maior est nota. Minor similiter. qa modi vnius figure
distinguūt specifice. ergo a forciori alia𝔷 figura𝔷 ¶ Dico. q spe
cifice distincta nō reducūtur ad se racione forme: ꝫ racione ma-
terie. vel dico. Licet modi syllogistici distinguuntur specifice: sed
non essencialiter: sed accidentaliter tantum

Arguit qnto Barbara non potest reduci ad
baroco p impossibile dicta falsa. pbatur ans. qa si sic: seqretur q
idē syllus regularetur p dici de omni et p dici de nullo. pbatur.
Syllus em in Barbara regulatur p dici de omi. et in Baroco p
dici de nullo ¶ Dico. q argumētū bene ɔcludit. q idē sylls quo

ad materiam regulatur per dici de omni et per dici de nullo: non autem quo ad formam: hoc est sub eadem figura

Arguit sexto Adhuc Barbara nõ potest reduci ad Baroco. pbatur. Barbara est mod⁹ euidencior q̃3 Baroco Igitur nõ debet reduci ad eu3. tenet q̃ña. qa ois reductio fit causa euidencie. Et añs patet. qa Barbara est mod⁹ affirmatiu⁹. ⁊ Baroco est mod⁹ negatiu⁹. modo affirmatiu⁹ est pocior q̃3 negatiuus. qa dicitur pmo posterior. Demõstracio affirmatiua pocior est negatiua ¶ Dico vex argumẽtũ ↄcludit. q̃ Barbara non reducitur ad Baroco causa euidẽcie. qa Barbara est euidẽcior. sed racione mutue habitudinis et declaracionis

Utrũ ex vna ꝓpõne de necessario ⁊ alia de iesse seqtur ↄc̃lo de necessario in pma figura. scda. et tercia. Postq̃3 phus determinauit de formacione syll'o⁊ de inesse. ↄsequẽter determinat de generacione syll'o⁊ ex ꝓpõnib⁹ mixtꝭ et differẽter se habentib⁹. Anteq̃3 aũt id ostẽdetur. ↄueniẽs videtur pmo ostẽdere. Utrum eodem modo valeat arguere ex ꝓposicionibus modalibus de sensu composito: sicut in illis de inesse Pro quo

Notandũ pmo Q2 dupl'r ↄtingit syll'istice arguere: ex modalib⁹ de sensu cõposito i modo et figura. Uno modo: attendẽdo modũ et figurã penes totalia extrema ꝓpõnis. Alio modo penes ptes dicti solũ. Attendẽdo ergo modũ et figuram penes totalia extrema ꝓpõnũ: eodẽ modo valet syllogisare ex modalib⁹ de sensu cõposito: sicut ex illis de inesse. Racio. Quia tales sunt vere de inesse. Unde bene seqtur. omne possibile est a esse b. et c esse d est possibile. igitur c esse d ẽ a esse b. Racio. qa regulatur p dici de omi. Sed attendẽdo modũ ⁊ figuram penes ptes dicti solũ: tũc in duob⁹ modis scꝫ necessario ⁊ vero syll'isandũ est: similiter sicut ex illis de inesse. In alijs aũt scꝫ possibile imp⁹le ↄtingens ⁊ falso: non. Uerbigra: bene seqtur. necesse est omẽm hoiem esse al'. necesse est oẽ risibile esse hominem. igitur necesse est ome risibile esse al'. Sic eciã bene seqt cũ illo mõ vex. vex est ome corp⁹ esse substãciã. vex est omne al' esse corp⁹. igitur vex est ome al' esse substãciã. De possibili autẽ nõ seqtur. p⁹le est ome albũ esse hoiẽ. p⁹le est omẽ equũ esse album. igitur p⁹le est oẽ equũ esse hoiẽ. Similiter cũ ↄtingẽs nõ seqtur. ↄtingẽs est oẽm currẽtẽ esse hoiẽ. ↄtingẽs ẽ ome al' esse

currentē. igitur ꝯtingens est omē al' esse hoīem. Similiter nō se quitur cū falsum. falsuꝫ est omēm asinū esse hoīeꝫ. falsuꝫ est omē risibile esse asinū. igitur falsuꝫ est omē risibile esse hoīeꝫ. Similit de impossibili nō seqtur. Impossibile est oēm equū esse hoīem Imp'le est omē risibile esse equuꝫ. igitur imp'le est omne risibile esse hominem. Pro intellectione principalis questionis

Notandū scdo Quod mixtio in ꝓposito diffinit sic: est ꝓpōnis de inesse cū modali. aut modaliū diuersoꝝ modoꝝ syl'istica cōbinacia. Et fit trib' modis. Primo ex ꝓpōne de inesse et modali de necessario. Secūdo ex ꝓpōne de inesse et modali de ꝯtingenti. Tercio ex ꝓpōne modali de necessario ⁊ modali ꝯtingenti. Utꝝ ergo ex ꝓpōne de necessario et alia de inesse sequitur ꝯcl'o de necessario in pma figura Arist. ponit in textu duas regulas. Prima. Ex mixtione maior⁊ de necessario: et minoris de inesse: forāliter seqtur ꝯcl'o de necessario. vel eciā de inesse indifferēter. et hoc seruādo ꝓpetates logicales. ampliacioneꝫ apellacionē ⁊c̃. ꝯcludēdo directe. nā bene seqtur. oīs hō de necessitate est al'. et omē risibile est hō. ergo omē quod est risibl'e de necessitate est al'. Et notāter additur ista restrictio quod est in ꝯclone. qa alias argueretur a non amplo ad amplū. Et debꝫ intelligi si minor sit de inesse simpl'r. ꝓpō eñ de inesse siue de copula non modificata duplex est. Quedā est de inesse simpl'r. vbi p̄dicatū p se ⁊ immobiliter inest subiecto. sicut sunt ꝓposiciones vere affirmatiue ī materia natali. Alia aūt ē de iesse vt nūc. in q̄ p̄dicatū qn̄qꝫ inest. qn̄qꝫ nō inest subiecto. et ideo quādoqꝫ est va q̄ndoqꝫ falsa. vt sunt ꝓpōnes de materia ꝯtingēti. Si itaqꝫ maiore existēte de necessario: minor sit de inesse. vt nūc. nō seqtur ꝯcl'o de necessario: ꝫ de inesse tantū. vt nō seqtur. oīs hō de necessitate est al'. qddā albū est hō. ergo qddā albū de necessitate est al'. Si vo sit minor de inesse simpl'r: tūc forāliter seqtur de necessario et eciā de inesse. qa oīs disposicio valēs ad ꝯcl'onē de necessario: valet eciā ad ꝯcl'onē de inesse. qa ad ꝯcl'onē de necessario seqtur ꝯcl'o de inesse. et q̄ qd seqtur ad ꝯsequēs bone ꝯñe: sequitur ad a'ns eiusdē. Scda regula. Ex mixtiōe maior⁊ de inesse et minor⁊ de necessario: nō seqtur forāliter ꝯcl'o et syl'istice de necessario. Unde nō seqtur. oīs hō est currēs. omē risibile de necessitate est hō. igitur omē risibile de necessitate est currēs. ꝯcl'o est falsa. qa risibile nō de necessitate ꝫ ꝯtingenter est currēs. Dico

notanter q̄ nō seqtur ꝯclo de necessario. qa bene sequitur ꝯclo de inesse. vt oīs hō est currēs. omne risibile de necessitate est hō. igitur omne risibile est currens

Notādū tercio Utrū ex vna ꝓpōe de necessario et alia de inesse in scda figura: seqtur ꝯclo de necessario. notande sunt tres regule. Prima. Uli negatiua existēte de necessario et alia de inesse: seqt̄ formaliter ꝯclo de necessario in scda figura. vt in Cesare et ī Festino. et hoc seruatꝫ ꝯpetatibꝰ logicalibus. qa bene seqt̄. nullꝰ lapis de necessitate est aīl. et oīs hō est aīl. igit̄ nullꝰ hō de necessitate est lapis. Scda regula. In modis vlibꝰ scde figure: ex maiori vlr affirmatiua et minore de necessario nō seqt̄ formaliter ꝯclo de necessario. qa nō seqtur. oīs hō est currēs. nullū aīl de necessitate est currēs. ergo nullū aīl de necessitate est hō. ꝯclo falsa. eo q̄ aīl racionale de necessitate est hō. Tercia regula. In modis ꝑticularibꝰ scde figure: ꝑticulari existēti de necessario vt in Festino et Baroco nō seqtur ꝯclo. vt non seqtur. oīs hō est currēs. aliquod aīl de necessitate nō est currēs igit̄ aliqd aīl de necessitate nō est hō. Ex quo seqt̄ corollarie. q̄ in Bocardo nō vꝫ mixtio: siue maior fuerit de necio siue minor

Notanduꝫ q̄rto et vltimo Utrū ex vna ꝓpōne de necessario et alia de inesse: seqt̄ ꝯclo de necessario ī tercia figura. notande sunt due regule. Prima. In oībꝰ modis tercie figure: si maior est vlis affirmatiua de necessario: formaliter seqtur ꝯclusio de necessario vel de inesse. vt in Datisi vel Darapti. qui a bene seqtur. oīs hō de necessitate est aīl. et oīs hō est substācia igit̄ aliqua substācia de necessitate est aīl. Dico notāter. si maior fuerit de necessario. qa si minor nō seq̄retur vt in Disamis. Secunda regula. In tercia figura ꝑticulari existente de necessario et vli de inesse: nō seqt̄ ꝯclo formaliter de necessario. vt nō seq̄tur in Disamis. aliqd aīl de necessitate est hō. omē aīl est currēs. igitur aliqd currēs de necessitate ē hō. Istꝭ notabilibꝰ sic stātibꝰ ē

Conclusio respōsalis. Ex vna de necessario et alia de inesse: seqt̄ ꝯclo de necessario in ꝑma. scda. et tercia figura: iuxta regulas predictas. Patet ꝯclusio ex dictis

Arguit̄ ꝑmo Ex ꝓpōnibꝰ modalibꝰ de sensu cōposito nō valet eodē modo syllisare sicut de illis de inesse: attendendo modū et figurā penes totalia extrema. ꝓbat̄. qa nō se

quitur. nullū aľ eſſe aſinū eſt p⁹le. aſinū eſſe aľ eſt aľ eſſe aſinū. ergo aſinū eſſe aľ nō eſt p⁹le. ꝯcl'o eſt falſa. qa valet tantū. ꝙ aſinū eſſe aľ nō eſt p⁹le: ymmo aſinū eſſe aľ eſt p⁹le. ⁊ Maior eſt va. quia valet tantū hec ꝓpō. nullū aľ eſt aſin⁹ eſt poſſibilis. et hoc eſt verū ¶ Dico ſi nullū capit in maiori materialiter et eciā dictū: tunc argumētū bene valet. ꝗ eſt ex purꝫ ꝑticularib⁹. ſi aūt capit ꝑſonaliter et dictū materialiter: tūc ꝯña eſt bona. ꝗ maior ē falſa: nō mīꝰ ꝙ et ꝯcl'o. qa maior valet tantū. nulla talis ꝓpō aľ eſt aſin⁹ eſt poſſibilis: quod eſt falſum

Arguit̄ ſcđo Nō ſeq̄t cū illo modo verū. ꝓbat̄

Quia nō ſeq̄t. oīa aīalia eſſe racionalia vel irꝛonalia ē verū. hominē et aſinū eſſe aľia eſt verū. ergo hoīem et aſinū eſſe racionalia vel irꝛonalia eſt verū. tenet ꝯña in Darij ¶ Dico diſtinguendo maiorē. vel enī oīa capit̄ collectiue: et ſic maior eſt va. ⁊ eſt indefinita: et nō in Darij. vel oīa capit̄ diſtributiue: tunc maior ē falſa. qa aliqua ſunt aľia que nec ſunt racionalia nec irꝛonalia vt homo et bos

Arguit̄ tercio Adhuc cū neceſſario non valet

Quia nō ſeq̄t. Omē īn ꝑmā cauſaꝫ neceſſe eſt eſſe deū. oēm creātem neceſſe eſt eſſe ꝑmā cauſam. ergo oēm deū neceſſe ē eſſe creantem: quod eſt falſuꝫ. qa de⁹ libere creat ¶ Dico ꝙ male ꝯcluditur. ſed ſic debet ꝯcludi. ergo oēm creātē neceſſe eſt eſſe deum.

Arguit̄ q̄rto Mixtio nō eſt poſſibilis. ergo ꝯ

cluſio falſa. ꝓbat̄ aňs. Oīa miſcibilia manēt in mixto v̄tualiter tantū. ꝗ ꝓpō de neceſſario et de ineſſe manent formaliter in ſyll'o. ergo mixtio logicalis nō eſt poſſibilis. ⁊ Maior eſt nota ex racione mixtionis. qa elemēta nō manēt in mixto formaliter. ⁊ Mīor patet de ſe ¶ Dico ꝙ maior veritatē hꝫ de mixtione reali. et ꝓpe dicta: non autem de mixtione tranſumptiua

Arguit̄ q̄nto Ex vna de neceſſario et alia de

ineſſe nō ſeq̄t ꝯcl'o de neceſſario. ergo dicta in regulis nō ſunt vera. ꝓbat̄. ex vna vľi et alia ꝑticulari ſolū modo ſeq̄t ꝯcl'o ꝑticularꝫ et nō vľis. qa ꝯcl'o ſemꝑ ſeq̄t debiliorē ꝑtē ꝑmiſſaꝝ. ergo ex vna de neceſſario et alia de ineſſe ſemꝑ ſeq̄t ꝯcl'o de ineſſe ⁊ nō de neceſſario. Tenet ꝯña a ſimili ¶ Dico ꝙ nō eſt ſimile. de vľitate et neceſſitate. qa diſtribucio tenet ſe ex ꝑte ſubiecti ꝓpōnis

Ideo ad hoc q sequatur vlis pclo: requirit: q ambe extremitates vliter vni a e cu medio: et q vtraqz sit vlis. Sed necessitas est determinacio pdicati. et ergo quando solu ponitur ad maiorem extremitate que dicitur in prima figura de medio: et minore extremitate pcenta sub eo: inde potest inferri pclusio de necessario

Arguitur sexto Mixtio in pma figura vt regula docuit no valet. qa no seqt. oia puisa a deo de necessitate eueniunt. oia encia sunt puisa a deo. ergo oia encia de necessitate eueniunt. quod falsu est. qa nihil fieret a casu et fortuna: quod e falsu ¶ Dico q pclo intelligitur: quando maior est necessaria necessitate absoluta: et est qua res habet ex causis primis. vt hominem esse racionale. modo: maior est necessaria necessitate pdicionata: qua et contingencia necessaria sunt. et est necessitas illa quam habet res ex causis remotis

Arguitur septimo In scda figura non valet mixtio iuxta pma regula. pbatur. qa no seqt in Cesare. ols luna de necessitate no est sol. ome lucens sup nrm hemisperiu e sol. igitur ome lucens sup nro hemisperio de necessitate no est luna ¶ Dico q no valet. q a arguitur a minus amplo ad magis amplu. qa minor extremitas in minori no ampliatur. s in pclone ampliatur. debet ergo sic pcludi ergo ome quod est iam lucens super nostru emisperium: de necessitate non est luna

Utrum diffinicio pcingentis sit bene assignata. Et

Utrum proposicio de contingenti conuertibilis sit in oppositam qualitatem Pro intellectione prime ptis questionis

Notandu pmo Q dra e inter ppone pcingentem et ppone de pcingenti. Propo enim pcinges est que no e necessaria nec impossibilis. et cuius subiectu si ponit p re corruptibili. vt sol currit. Sed ppo de pcingeti est in qua ponitur ille modus pcingens. Et est notandu. q Contingens capitur tripliciter. Uno modo generaliter: p omni eo quod no est impossibile: et vt sic extendit se ad necessariu et no necessariu. Et tale pcinges: ppter sui coitate e vocat pcinges altu. Scdo modo capitur pcinges p eo quod est necessariu: secundu quod dicimus. q a necesse esse sequitur pcingens esse. Tercio capitur pcinges p pcingenti no necessario: quod no est necessariu neqz impossibile. Et tale pcingens

diuidit in ɔtingēs natū rarꝫ et ad vtrūlibet. Cōtingēs natuꝫ est quod est magꝭ detminatū ad esse ꝗ̄ ad nō esse. Et dicit alio mo do ɔtingens: vt in plurib⁹. Contingēs rarꝫ est quod est magꝭ determinatū ad nō esse ꝗ̄ ad esse. Et dicit ɔtingēs vt in paucioribus. Cōtingēs ad vtrumlibet est quod equaliter se habet ad esse et ad nō esse. Et tale dicit infinitū. qa nō est magꝭ determinatuꝫ ad esse ꝗ̄ ad nō esse. ſꝫ habet se indifferēter ad vtrūqꝫ. Phs itaqꝫ hic nō diffinit ɔtingēs in pmis duab⁹ acceptionib⁹: ſꝫ in tercia: scdm quā ɔtingēs est cōmune ad ɔtingens natū rarꝫ et ad vtrūlibet. Tale em̄ ɔtingēs opponit neccio: quod semp est. et imp⁹li: quod semp nō est. Et ideo ɔuenienter diffinit p negacionem necessarij et imp⁹lis. In hoc em̄ quod dicit. ɔtingēs est quo nō existēte neccio. tangit dr̄a ei⁹ quā habet ad neccīuꝫ. Et per hoc qđ dicit. si ponit inesse nō ꝓpter accidit imp⁹le: innuit differēcia ei⁹ quā habet ad imp⁹le. Ex quo seqt. ꝙ ꝓpō de tali ɔtingēti si sit affirmatiua duo reqrit ad sui vitatē. scꝫ ꝙ nec sit necessaria nec imp⁹lis. Si vo fuerit negatiua: tūc causam sue veritatꝭ habet. vel quia sua opposita erit necciā vel impossibilis

Notandū scdo Qz ex lr̄a Aristo. ⁊ diffinicione

ɔtingētꝭ habet. ꝙ p⁹li posito inesse: nullū seqt imp⁹le. Et intelligit ɔñter sic. Si ꝓpō de p⁹li posita fuerit inesse. i. mutata in vnam de inesse. ex tali posicione et mutacione nō seqt imp⁹le. vt patet de ista. sor̄ pt currere. pono eā sic inesse. ergo sor̄ currit. Et racio. qa ois potēcia si nō est frustra: dꝫ reduci ad actū. Si ergo aliqua ꝓpō significat aliqd posse fieri: si illud posse nō ē frustra: aliquādo erit in actu. Ad veritatē aūt hui⁹ debēt attendi tres ɔdiciones. Prima. Si extrema ꝓpōnis de p⁹li vel potest: fuerint ɔ̄ria. sic ꝙ vnū nō potest p̄dicari de alio: mediante simplici copula. tūc ponēdo illā de inesse: loco subiecti debet poni pronomen demonstratiuū: demōstrās illā rem p qua subiectū ꝓpōnis supponit. et nō racionē formalem scdm quā subiectū ɔ̄riatur p̄dicato. vt albū potest esse nigꝝ. sic ponitur in esse. hoc est nigꝝ. quod est vel potest esse albū. albū aūt potest esse nigꝝ. vel ɔuerso: nō scdm racionē formalē suaꝫ. qa illa differūt specifice. ſꝫ illa res que est subiectū albedinisqꝫ: postea poterit subiectū esse nigredinis. Scda. Quādo fuerit aliqua ꝓpō vlis p⁹lis: cū qua nō potest stare sua vlis de inesse. tūc ista debet poni in vnā de inesse p remocionē signi vlis. et p singularia illi⁹ ꝓpōnis de inesse in ɔiūctim

sumpta. vt patet de ista. ois grad⁹ zodiaci potest esse sup nostro hemispe͛rio. nō sic ponitur inesse. ois grad⁹ zodiaci est sup nro hemispe͛rio. qa zodiac⁹ successiue est sup nro hemispio: et nō totus simul. ꝫ sic. iste grad⁹ zodiaci ē sup nro hemispio. ꝛ p⁹ea. iste grad⁹ zodiaci ē sup nro hemispe͛rio. Similr ista. ois hō pt mori: nō sic ponit inesse. ois hō moritur. ꝫ sic. iste hō morit. ꝛ postea. iste hō moritur. Item. ista materia potest esse sine forma: nō sic ponitur inesse. materia est sine forma. qa forma stat ꝯfuse distributiue. et sic materia deberet esse sine omi forma. quod est falsū. implicat eni materiā esse sine forma. ꝫ sic ponitur inesse. materia est sine ista forma. et postea sine ista forma. Tercia. Quādo in aliqua ꝓpōne p⁹li ponitur determiacio que repugnat p̄dicato illi⁹ ꝓpōnis: mediante copula simplici. tūc ponēdo illā de inesse: determinacio debet deponi. vt hō potest cras currere. ponitur sic inesse. hō currit. dimittēdo illā determiacionē cras. quia ipsa repugnat verbo presentis temporis. scilicet currit

Notandū tercio Conuersio in oppositā q̄litatem: vt elicitur ex lra Aristo. Est mutacio ꝓpōnis de ꝯtingenti ad vtrūlibet affiatiue in aꝑparēter negatiuā ꝛ eꝯuerso. terminis manētib⁹ eisdē: et scdm eundē ordinē captis. vt soz ꝯtingit currere. ergo soz ꝯtingit nō currere. Et est notandū: ꝙ ista ꝓpe non dicitur ꝯuersio. Cōuersio eni ꝓpe dicta reqrit. ꝙ illud qd est subiectū in p̄ma: sit p̄dicatū in scda. et eꝯuerso. quod est p̄dicatū in p̄ma sit subiectū in scda. vt antea patuit. Sed hic loqmur de ꝯuersione cōmuniter dicta. Et sic patet. ꝙ Aristo. non ꝯdicit sibi ipsi. Et est notandū eciā. Qz ꝓpō affiatiua de ꝯtingēti ad vtrūlibet ꝯuertitur in ꝓpōnē oppoite qualitatꝭ: nō vere ꝫ apparēter solū. Hec eni ꝓpō. soz ꝯtingit currere: est vere affiatiua: et ꝯuertitur in istā. soz ꝯtingit nō currere. et hec est apparēter negatiua quia resoluitur sic. soz est ꝯtingēs nō currere: que nō est negatiua vere. eo ꝙ copula in ipsa non negatur

Notandū qrto Qz ista ꝓpō soz ꝯtingit nō currere: nō est negatiua vt dicūt aliqui. et ꝓbat p̄mo sic. nulla negatiua se sola infert affiatiuā. ꝫ ex ista. soz ꝯtingit nō currere. seqtur affiatiua. ergo ꝑor nō est negatiua. Maior est nota. qa vnū oppositoꝝ p se nō infert reliquū. Minor patet. qa seqtur bene. Soz ꝯtingit nō esse. igitur soz potest esse et soz potest nō esse. te-

nec ꝯña ab eodē ad idē. mō ista eq̄ualēs que ē vna copulatiua est affirmatiua. ergo ⁊ por. ꝓbatur scḋo. ista ꝓpō est affirmatiua: in q̄ copula pncipalis affirmatur. hoc est ista. soꝛ ꝯtingit non esse. ergo. Maior est nota. Minor patet p resolucionē. qa resoluit sic. soꝛ ē ꝯtingēs nō esse. vbi hoc v̄bū est quod est copula nō negatur. ꝓbat tercio. nulla negatiua aliqd ponit. ꝫ ista. soꝛ ꝯtingit non esse ali qd ponit. ergo. Maior est nota. qa negacio totū remouet. Minoꝛ patet de se. qa ponit soꝛ est ꝯtingēs nō esse. et nō ē simile de ista Soꝛ pꝰle est nō esse: que est negatiua. Et de ista. soꝛ ꝯtingit non esse. qa in pma iste infinitiuꝰ esse: est pncipalior ps copule: ⁊ negatur. ꝫ in ista. soꝛ ꝯtingit nō esse: pncipalior ps copule affirmatur. et ergo pma est negatiua et alia affirmatiua

Concl̄o responsalis Diffinicio ꝯtingentis a pho est bñ assignata. et ꝓpō de ꝯtingēti ad vtrūlibꝫ ꝯuertibilē in oppositā q̄litatē. Ueritas ꝯcl̄onis p vtraqꝫ pte patꝫ ex notabl' bꝰ

Arguit pmo Cōtingēs nō est diffinibile. ꝓbatur. Om̄e diffinibile est necessariū. ꝫ ꝯtingēs nō est neccīuꝫ. ergo Maior est Aristo. pmo posterioꝝ. Minor patet ¶ Dico ad maiorem. q om̄e diffinibile ꝓpe est necc̄ariū: nō aūt diffinibile ꝯñiter seu diffinicione ꝯñiter dicta. quale diffinibile est ꝯtingēs. Uel dici potest. q Cōtingēs capit dupliciter. Uno modo materialiter Et sic nō potest dari aliqua diffinicio demōstratiua de ꝯtingēti Eo q nō habet causam necc̄ariā determiatā. Alio modo capitur formaliter siue p ꝯtingēti: vt stat sub aliqua intencione. et sic potest notificari p causam necc̄ariā explicantē essenciam eius

Arguit scḋo Nulla bona diffinicio debꝫ dari p negacionē. ꝫ ista est huiꝰ modi. ergo. Maior ē Arist. sexto Thopicoꝝ. Minor patet ¶ Dico q negacōēs posite in diffinicōe ꝯtingētis dant intelligere duas affirmaciones scilicet potēciam ad esse et potenciam ad non esse

Arguit tercio Aliqd necessariū est ꝯtingens. ergo male dicitur. q ꝯtingēs opponitur necessario. ꝓbatur añs Soꝛ currit vel soꝛ nō currit: est ꝓpō necc̄aria ⁊ tamē est ꝯtingēs Assūptū p pma pte patet. qa est vna disiūctiua cōposita ex duabꝰ ptibꝰ ꝯdicētibꝰ: et oīs talis est necc̄aria. p scḋa pte patet: qa ambe ptes sunt ꝯtingētes. ergo tota. tenet ꝯña. qa totū nō ē aliud

q̄z sue ptes ¶ Dico. ve℞ est q̄ totū nō est aliud q̄z sue ptes simul sūpte. nō. q̄n ābe ille ptes sit sumūt tūc ꝯstituūt ꝓpōe ꝫ necāria

Argui𝔱 q̄rto Aliquo possibili posito inesse seq̄t imp̄le. ergo diffinicio ꝯtingētꝫ nō est bona. Aīs patet de ista ꝓpōne. oīe ꝯtinuū potest diuidi in infinitū. que si ponat̄ inesse sic. oīe ꝯtinuū est diuisū in infinitū erit falsa ꝛ imp̄lis ¶ Dico q̄ male ponitur inesse. ꝓpō eīn p̄lis ita debet poni inesse sicut fuit p̄lis et in potencia. Cū itaq ꝯtinuū nō est in potencia ad actū cōpletū diuisionis infinite: ẜ tantū ad actū cōpletū et finiti. ergo illa sic debet poni inesse ꝯtinuū diuiditur in aliquas ptes vlterius diuisibiles. et in has partes eciam ꝛcetera

Argui𝔱 q̄nto Nō seq̄t. Chimerā ꝯtingit non esse. ergo chimerā ꝯtingit esse. et p̄ ꝯñs ꝓpō de ꝯtingēti nō ꝯuertitur in oppositam qualitatem ¶ Dico negando q̄ non sequat̄. quia sicut vna est falsa ita et alia

Argui𝔱 sexto In oīi bona ꝯuersiōe ꝯuersa infert ꝯuertentē. ẜ ille que sunt opposite qualitatꝭ nō inferūt se inuicem. ergo videtur q̄ ꝓpō de ꝯtingēti nō potest sic ꝯuerti in oppositā qualitatē. Maior ex diffinicione ꝯuersionis. Minor. quia vnū oppositoꝝ nō infert reliquū. ẜ due opposite qualitatis sūt opposite. vt oēm hoīem ꝯtingit esse. oēm hoīeꝫ ꝯtingit nō esse ¶ Dico q̄ vnū oppositoꝝ nō infert aliud formaliter: ẜ bene materialiter. Uel dico. q̄ nō sunt opposite nisi apparenter. q̄a negatiua illa non est negatiua nisi apparenter

Argui𝔱 septimo Propō negatiua de ꝯtingenti et vere negatiua. p̄batur. iste due differūt. soꝛ ꝯtingit nō esse asinū. et soꝛ ꝯtingit esse nō asinū. et nō videtur penes quid aliud nisi penes qualitatē. sic q̄ vna est affirmatiua et alia negatiua ¶ Dico q̄ iste due differūt sicut due affirmatiue: sic q̄ in vna distribuitur aliq̄d quod in alia nō distribuitur. quia in vna distribuitur esse quod in altera non distribuitur

Utrum Mixtiones quas Aristoteles ostendit in littera sint bene assignate. Pro intellectione questionis

Notandū p̄mo Q̄ Arist. in textu docet de formacione sylloꝝ ex ꝓpōnib' de ꝯtingēti vniformiter sumptꝭ.

Pro cui⁹ intellectione notande sunt tres regule, quarum Prima est ista. In omnib⁹ modis prime figure et in omnib⁹ modis tercie figure: ex ambab⁹ premissis de contingenti: sequitur formaliter conclusio de contingenti: disponendo propositiones in modo et figura: et directe concludendo. vt bene sequitur omnem hominem contingit currere. aliquod ridens contingit esse hominem. igitur aliquod ridens contingit currere. Et eodem modo potest exemplificari in alijs modis Et racio est. quia antecedens non potest sic esse verum sine consequente. Secunda regula In secunda figura ex ambab⁹ de contingenti ad vtrumlibet nihil sequitur. vt non sequitur in Cesare. omnem hominem contingit non currere. omnem asinum contingit currere. igitur omnem asinum contingit non esse hominem. conclusio tantum valet. quod omnis asin⁹ indifferenter se habet ad esse hominem et ad non esse hominem: quod est falsum. quia impossibile est asinum esse hominem. Tercia regula. Quecunque conclusio aptanata est sequi ex ambab⁹ de contingenti affirmatiuis: eciam apta nata est sequi ex ambabus negatiuis de contingenti illarum affirmatiuarum et eciam quecunque conclusio aptanata est sequi ex affirmatiua de contingenti: eciam aptanata est sequi ex eius negatiua: solum ponendo loco affirmatiue negatiuam et econuerso

Notandum secundo **Quod Arist. docet post hoc in litera**

quomodo valeat mixtio ex vna de contingenti et alia de inesse in omnib⁹ figuris. Pro quo intelligendo Notande sunt quinque regule Prima. In prima figura quando maior est de contingenti ad vtrumlibet: et minor de inesse: sequitur conclusio de contingenti ad vtrumlibet. vt bene sequitur. omne currens contingit esse album. omnis homo est currens. ergo omnem hominem contingit esse album. Secunda regula. Maiore existente de inesse et minore de contingenti: non sequitur conclusio de contingenti in prima figura. vt non sequitur. omnis homo est album. omne ridens contingit esse hominem. igitur omne ridens contingit esse album. Tercia regula. In secunda figura vtrumlibet negatiua existente de contingenti: et affirmatiua de inesse: non sequitur conclusio de contingenti. vt non sequitur. nullum risibile contingit esse asinum. omne currens est asin⁹. igitur nullum currens contingit esse risibile. Quarta regula. In tercia figura in modis in quib⁹ maior est vniuersalis: valet syllogismus ex maiori de contingenti et minore de inesse. vt bene sequitur in Datisi. omne currens contingit esse album. quoddam currens est homo. ergo aliquem hominem contingit esse album. patet ergo quod in Disamis et in Bocardo talis mod⁹ arguendi non valet. Quinta regula. In tercia figura ex maiori de contingenti et minore de inesse sequitur conclusio de contingenti: capiendo contingens pro possibili

Notandū tercio Qd Arist. p⁹ea in lr̃a ostēdit quomō valet mixtio in omī figura ex vna de ꝯtingenti ⁊ alia de neccā̃rio. Notāde ergo sūt sex regl'e. Pria regla. In pma figura ex maiore de ꝯtīgēti ⁊ minōre de neccā̃rio: ⁊ ꝯuerso: seqꝫ ꝯcl'o de ꝯtīgēti ad vtrūlibꝫ: et nō de iesse. vt hic. omē aľ ꝯtīgit esse currēs oēꝫ hoīeꝫ necē est esse aľ. igitur omēꝫ hoīem ꝯtingit esse currentem. Scđa regula. Ex maiore de necessario negatiua: et minore de ꝯtingenti: seqtur ꝯcl'o de contingenti. vt null⁹ hō neccā̃rio est currens. omē risibile contingit esse hoīeꝫ· igitur aliqđ risibile ꝯtingit esse currēs. Tercia regula. In scđa figura vl'i negatiua existēte de necessario: maiore et minore de ꝯtīngēti: seqꝫ ꝯcl'o de ꝯtīngēti et eciā de inesse. vt bene seqꝫ. null⁹ hō neccā̃rio ē currens. aliqđ albū ꝯtingit esse currēs. igiꝫ aliqđ albū ꝯtingit non esse hoīeꝫ· Uel sic. igiꝫ aliqđ albū nō ē hō· Quarta regl'a. Ex maiore affir̃atiua de necessario: et minori negatiua de ꝯtīngēti: nihil sequiꝫ in scđa figura. Ut nō seqꝫ: omē currēs neccā̃rio moueꝫ. oēm hoīeꝫ ꝯtingit nō moueri. ergo nullū hoīeꝫ ꝯtingit currere. Quinta regula. Uł'i existēte de neccā̃rio et alia de ꝯtīngēti: seqtur ꝯcl'o de ꝯtingēti. Ut bene seqꝫ. oīs hō neccā̃rio est aľ. oēm hominē ꝯtingit esse currentē. igiꝫ currentē ꝯtingit esse aľ. Sexta regula. In tercia figura ꝑticulari existēte de neccā̃rio ⁊ alia de ꝯtingenti: nō valet mixtio. Ut non seqꝫ. aliquē solē necesse ē esse planetā. oēꝫ soleꝫ ꝯtingit esse lucidissimū planetaꝝ. igiꝫ aliquē lucidissimum planetarum contingit esse planetam

Notandū q̃rto et vltimo Qd ex duab⁹ ꝓpōib⁹ de p⁹li in omī figura valet syll'us: sicut in illis de inesse. Et hoc intelligēdū est: dūmodo mod⁹ negaꝫ in negatiuis de p⁹li. et seruata eadē ampliacione. et quādo totale subiectū maiorꝭ: sit totale ꝑdicatū minorꝭ in pma figura. Ut bene seqꝫ. omē aľ p⁹le est esse substāciā. oēm hoīem p⁹le est esse aľ. igiꝫ oēm hoīem p⁹le est esse substāciā. Diciꝫ notanter. dūmodo mod⁹ negaꝫ in negatiuis. q̄ si nō negaꝫ: nō seqꝫ. vt nō seqꝫ in Cesare. oēm lunā p⁹le est nō splēdere· omēm infimū planetaꝝ p⁹le est splēdere. igiꝫ oēꝫ infimū planetaꝝ p⁹le est nō esse lunā. Diciꝫ eciā. seruata eadem ampliacione· q̄ si non: nō valet. vt hic. omē qđ est ꝑma causa potest esse de⁹. omē qđ est ꝑma causa potest esse creans. igiꝫ creās potest esse de⁹. In Darapti. Creās in ꝯcl'one ampliaꝫ: et in mi

nori non. Sꝫ si deberet valere: tūc sic debet ꝯcludi. igit̃ qđ ē creās potest esse deꝰ: restringēdo creās ꝑ hoc qđ est. Dicit̃ eciā. dūmodo totale subiectū maiorꝫ est totale p̄dicatū minorꝫ. qa si sic non fuerit: nō seq̃t in p̄ma figura. vt hic. omē qđ ē currēs potest esse asinꝰ. et oīs hō potest esse currēs. igit̃ oīs hō potest esse asinus

Istꝭ notabilibꝰ sic stātibꝰ est Concl'o respōsalis. Mixtiones quas Aristoteles in littera ostendit: sunt bene assignate Patet conclusio ex regulis

Arguit̃ p̄mo Ex ꝓpōnibꝰ de ꝯtingēti nō fit syllogismus. ꝓbat̃. qa nec syllꝰ demōstratiuꝰ. nec ostēsiuꝰ. nec illatiuꝰ. Qꝫ nō demōstratiuꝰ: patet. qa syllꝰ demonstratiuꝰ causat sciēciā. Sꝫ ꝓpōnes de ꝯtingēti causant opinionē. si aūt ex eis non fit demonstratiuꝰ: tūc et eadē racione eciā ex ipis nō fit syllꝰ ostēsiuꝰ. qa ille est demōstratiuꝰ: vt dicit̃ in lr̃a. Nec eciā ex ipis fit syllꝰ illatiuꝰ: patet ꝑ Aristo. in textu ¶ Dico ꝙ Arist. in textu vult. ꝙ ex ꝯtingētibꝰ fit syllꝰ demōstratiuꝰ ꝯīter dictus Sꝫ nō ꝓp̄e dictꝰ. Quia ex ꝓpōnibꝰ de ꝯtingenti innato: et vt in pluribꝰ fit syllꝰ ostēsiuꝰ ꝓbatiuꝰ. ⁊ ille est quodāmō demr̃atiuꝰ

Arguit̃ scđo Nō seq̃t in Barbara. omē dormiens ꝯtingit currere. omē al' sine pedibꝰ ꝯtingit dorire. ergo omē al' quod est sine pedibꝰ ꝯtingit currere. ꝯcl'o falsa ¶ Dico ꝙ non valet. qa plꝰ est p̄dicatū minorꝫ: q̄ꝫ subiectū distributū maiorꝫ. qa subiectum maiorꝫ est solum dormiēs: et predicatum minoris: est hoc totum contingens dormire

Arguit̃ tercio Nō seq̃t in p̄ma figura ex maiore de ꝯtingenti et minore de inesse. ꝓbat̃. qa hic nō seq̃t. oēm lunā ꝯtingit lucere. infimꝰ planetaꝝ est luna. igit̃ omē lucēs ꝯtingit esse infimū planetaꝝ ¶ Dico ꝙ nō bene arguit̃. qa debet argui in modis directe ꝯcludētibꝰ. modo hic arguitur in Dabitis vbi concluditur indirecte

Arguit̃ q̄rto Adhuc nō seq̃t. ꝓbat̃ q̄a hic non seq̄tur. omēm hoīem ꝯtingit ridere. omē albū est hō. ergo omē album ꝯtingit ridere ¶ Dico ꝙ non valet. quia arguit̃ a minꝰ amplo ad magꝫ amplū. qa albū ampliatur in ꝯcl'one et in minori non. debet ergo sic ꝯcludi. omē albū ꝙ est ꝯtingit ridere.

Arguitur quinto Ex maiori de inesse et minore de contingenti: sequitur conclusio de contingenti. probatur. quia talis mixtio est syllogismus imperfectus. sed in syllogismo imperfecto conclusio sequitur ex premissis. igitur bene valet. Maior est Aristotelis in littera. Minor est nota ¶ Dico quod Aristoteles dicens quod talis mixtio est syllogismus imperfectus: capit syllogismum imperfectum pro malo syllogismo et non bono. et sic non capit syllogismum imperfectum eo dem modo sicut antea capiebatur

Arguitur sexto Ex vna de contingenti et alia de necessario conclusio non valet. ergo: probatur. hic non sequitur in Baralipton. omnem deum contingit creare. omnis prima causa de necessitate est deus igitur creantem contingit esse primam causam ¶ Dico quod debet concludi directe: modo hic concluditur indirecte

Arguitur septimo Ex vna de contingenti et alia de necessario in tercia figura eciam non sequitur. quia hic non sequitur. omnem deum contingit creare. omnem deum necesse est esse primam causam. igitur creantem contingit esse primam causam ¶ Dico similiter quod non valet. quia concludit indirecte. sed sic debet concludi. ergo primam causam contingit esse creantem

Arguitur octauo Non sequitur in Barbara ex ambabus de possibili. quia hic non sequitur. omne currens potest esse asinus. aliquis homo potest esse currens. ergo aliquis homo potest esse asinus ¶ Dico quod bene valet. sed maior est falsa. quia valet tantum. omne quod est vel potest esse currens: potest esse asinus. modo. hoc est impossibile. et si dicitur. tamen bene sequitur. omne currens est asinus. ergo omne currens potest esse asinus. ab esse ad posse ¶ Dico quod non valet distributiue

Utrum quilibet syllogismus in aliqua trium figurarum existens in tres terminos et duas propositiones sit resolubilis. Pro intelleccione questionis

Notandum primo Quod postquam Aristoteles ostendebat in precedentibus syllogismum componi ex tribus terminis et duabus proponibus. consequenter ostendit similiter omnem syllogismum esse resolubilem in tres terminos et duas propones. Et hoc facit duabus de causis. Primo. quia eadem secundum Aristotelem. primo de generacione sunt principia resolucionis et composicionis. ex illis enim ex quibus res componitur: in illa et resoluitur. et quia syllogismus componitur ex tribus terminis et duabus proponibus: vt dictum est prius. ergo eciam syllogismus resoluitur in tres terminos et duas propones. Secunda. quia Aristoteles determinat in tractatu septimo de syllogismo occulto: qui non est manifeste in modo et in figura. Et similiter ostendit.

quomō syllus occult⁹ reducēd⁹ fit ad syllm manifestū. Ista autē reductio non potest fieri nisi syllogismus resoluatur in tres terminos et duas proposiciones

Notandū scđo Qꝫ syllus est duplex. scꝫ manifest⁹ et occult⁹. Manifest⁹ est: qui manifeste est in modo ꝛ figura: si fuerit de medio cōmuni. vel q̄ est in figura tantū: si fuerit de medio singulari. Et talis est duplex: vt ostensū est ante: scꝫ pfect⁹ et impfect⁹. Sed occult⁹ est: qui nō est manifeste in modo et in figura. Et hoc est dupliciter. Unomō. racione modi. vt est ille: cui aliqđ deficit ex pte modi: vel quod est reqsitū ad modum. vt scꝫ: quod pcedit ex purꝫ ptic̄larib⁹. Et sic iste dicit̄ syll's occult⁹. Cui⁹libet hōis asin⁹ currit. brunell⁹ est asin⁹ hōis. ergo brunell⁹ currit. supponēdo q̄ maior sit indefinita: vt dic̄ cōīter Et sic in isto syll'o syll'isatur ex purꝫ indefinitꝫ. Scđo hoc potest fieri racione figure: vbi scꝫ deficit aliqđ: quod reqritur ad figuram syll'isticā. Ad debitā aūt figurā syll'isticā: reqritur debita ordinacio triū t̄minoꝝ: scđm debitā subiectionē ꝛ p̄dicacionē. et sic vbi illa deficiūt vel eciā supflua sunt: est syll's occult⁹: sicut hic. vidēs oēm hōiem est asin⁹. sor est hō. ergo vidēs sor est asinus. hic enim sunt plures t̄mini q̄ȝ tres. Arist. ergo in lr̄a ponit tria documenta quib⁹ venatur reductio sylloꝝ occultoꝝ ad syllos manifestos. Primū. q̄ syll's talis occult⁹ debet reduci in tres t̄minos et duas p̄pōnes. Secundū. q̄ debet videri qs illoꝝ triū t̄minoꝝ cōpetēter potest poni p medio: quis p maiori extremitate quis p minori extremitate. et scđm hoc debet fieri disposicio in aliqua triū figuraꝝ. Tercium documentum q̄ videatur: an sit aliquid supfluū nō reqsitū ad formam syll'isticā: hoc debet remoueri. si autem diminutum: hoc debet suppleri

Notandū tercio Qꝫ respondēdo ad p̄mā pteꝫ questionis mote est dicendū. Qꝫ oīs syll's kathegoric⁹ ostensiuus: cui⁹ mediū nō variatur penes finitū et infinitū: nō auctus est in aliqua triū figuraꝝ. Dico p̄mo kathegoric⁹. ad excludendum ypoteticū: Dico ostensiu⁹. ad excludendū syllm ad impossibile. Dico cui⁹ mediū nō variatur penes finitū et infinitū. ad excludendū syllm: cui⁹ mediū variatur penes finitū ꝛ infinitū. vt nullū nō racionale est asin⁹. oīs hō est racionalis. igit̄ null⁹ hō est asin⁹. Dico nō auct⁹. ad excludendū syllm auctū. qui eciā nō est in aliqua triū figuraꝝ. Quo aūt ad scđam ptem questionis

dicendū est. Omis syllos kathegoric⁹ simplex ostensiuus cuius mediū nō variatur penes finitū ꝛ infinitū. et in quo totale extremum maioꝝ est mediū ex rectꝭ ꝯstitutū. ꝯstat ex trib⁹ t̄mis sylli stic ꝭ: et duab⁹ ꝓpōnib⁹ quo ad officia distinctꝭ. Dico kathegoricus. ad excludendū yppoteticū: qui ꝯstat ex pluꝛib⁹ t̄mis q̄ȝ tribus. Dico simplex. ꝓpter excludere syll'm auctū. Dico ostensiuus ꝓpter excludere syll'm ad imp⁹le. qui eciā ex pluꝛib⁹ t̄mis cōponitur. Dico cui⁹ mediū nō variatur penes finitū et infinitū. ꝓpter syll'm cui⁹ mediū variatur penes finitū ꝛ infinitū. Dico in quo totale extremū maioꝝ est mediū. ad excludendū syllos kathegoricos ex ꝓpōnib⁹ kathegoricꝭ modalib⁹ de sensu cōposito. attendendo figurā: penes ꝑtes dicti. vt hic. necesse est om̄ez hominez esse al'. necesse est om̄e risibile esse hoīez. igitur necesse ē omne risibile esse al'. Hic sunt quatuor t̄mini. scilȝ necesse hō risibile et al'. Eciā hoc additur ꝓpter syllos de copulatꝭ vel disiunctis extremis. vt hic. om̄e al' est racionale vel irr̄onale. oīs hō ē al'. igitur oīs hō est racionalis vel irr̄onalis. Dico ex rectꝭ ꝯstitutos. ad excludēdū syllos ex obliqs ꝯstitutos: quia ibi eciā sunt quatuor. vt cui⁹libet hoīs asin⁹ currit. soꝛ est hō. igit̄ soꝛtis asin⁹ currit. Quare aūt dicit̄ ex trib⁹ termis syllisticꝭ: et quo ad officia distinctis: dictum est ante. Et sicut dictum est de composicione: sic similiter potest dici de resolucione

Notandū q̄rto et vltimo Qꝫ Aristot. in fine hui⁹ tractat⁹ q̄nti: ostēdit que ꝓpō sit faciliter syllisabilis ꝛ que difficulter. Unde notandū. q Propō potest dici faciliter syllisabilis dupliciter. Primo. qa in pluꝛib⁹ figurꝭ ꝛ modis est syllisabilis. Et sic vl'is affir̄atiua est difficilime syllisabilis. Et hoc voluit Aristo. hic. qa solū in p̄ma figura et in p̄mo modo. Sed ꝑticularꝭ negatiua facillime est syllogisabilis. qa in p̄ma figura ꝛ in pluꝛib⁹ modis. qa in Ferio Fapesmo ꝛ Frisesmoꝝ. Similiter in scd̄a figura in Festino et Baroco. Simil'r in tercia: vt in Felapton Bocardo Ferison. Et ꝑticularꝭ affir̄atiua difficili⁹ q̄ȝ ꝑticularꝭ negatiua. qa nō ī tot modis in quot negatiua. et vl'is negatiua est facili⁹ syllisabilis q̄ȝ affir̄atiua. qa in pluꝛib⁹ modis q̄ȝ affir̄atiua et eciā pluꝛib⁹ figurꝭ. Secūdo. ꝓpō dicit̄ facili⁹ syllisabilis. i. euidēci⁹: quantū ad p̄ncipia regulatiua sylloꝝ: et quantum ad inuēcionē medij demōstratiui. Et sic ꝓpō vl'is affir̄atiua ita faciliter syllisat̄: sicut ꝑticularꝭ negatiua: quodlibȝ referēdo

ad suum principiū regulatiuū Seqt corollarie. q vlis affirmatiua ꝯstruit difficilime. i. pbat. ꝫ facilime destruit. i. improbat. Sed. pticularis negatiua facilime ꝯstruit ꝫ difficilime destruit. et vlis ꝯstruit prticularē ꝫ nō ecōuerso. et si vlis destruit: destruit ꝛ prticularē: ꝛ nō ecōuerso. ido qa si destruit añs: destruit et consequens

Conclusio respōsalis Quilibꝫ syllus ī aliqua triū figu. arꝫ: ꝯstans ex tribus terminis et duabus ꝑpōnibꝰ eciam resoluitur in idem. Patet ꝯclusio ex dictis

Arguit pmo Aliqs est syllus q nō est in aliq triū figuraꝝ. pbatur de syllo facto in quarta figura ¶ Dico conformiter iā dictꝭ: qd ē in pma vrtualiter trāsponendo premissas

Arguit scdo Syllus ex ypotesi nō est in aliq triū figuraꝝ. ergo nō oīs syllus est in aliqua triū figuraꝝ. Añs. q a in omi syllo q debet esse in aliqua triū figuraꝝ: solū debet esse due ꝑpōnes. ꝫ in syllo ex ypotesi sunt plures ꝑpōnes qꝫ due. igitur ¶ Dico. q licet syllus ex ypotesi: quo ad se totū: nō est in aliqua triū figuraꝝ. qa neqꝫ vt sic est syllisticꝰ. tamen quo ad eiꝰ pmū pcessū: scdꝫ qꝫ ē syllisticꝰ: solū hꝫ duas ꝑpōs. ꝛ ē ī aliq figura

Arguit tercio Syllus ypoteticꝰ eciā ē in aliqua figura. ergo male dictū est. q ꝯclo intelligitur tantū de syllogismo kathegorico. probatur añs de isto syllo. si hō currit al currit. ꝫ hō currit. ergo al currit. q est in tercia figura. pbatur. qa in eo mediū scꝫ hō subicitur in ambabꝰ. q aūt hō sit mediuꝫ pbatur. qa est terminꝰ bis sumptꝰ ante ꝯclonē. ergo est medium Tenet ꝯña ex diffinicione medij ¶ Dico q hō nō est mediū: nec iste syllus est in figura. qa mediū est terminꝰ bis sūptꝰ añ ꝯclōm in cuiꝰ vtute vna extremitas ꝯcluditur de alia in ꝯclusione

Arguit qrto In aliquo syllo sunt plures termini qꝫ tres. ergo male dictū est: q in omi syllo sint soluꝫ tres termini. Añs pbatur in hoc syllo. oē al racionale mortale est substancia. oīs hō est al racionale mortale. ergo oīs hō est substācia ¶ Dico q Terminꝰ capitur dupliciter. Unomodo vt quelibꝫ vox significatiua dicitur terminꝰ. Et sic in eodem syllo possunt esse plures termini qꝫ tres. Alio modo capitur terminꝰ pro termino syllistico. qui scꝫ habet racionē maiorꝭ aut minorꝭ extremitatis aut medij. Et sic solum sunt tres termini in syllo. Quia plu

res termini primo modo possunt habere racionē vnius termini scdo mō Determinacio enī et determinabile habēt racionē vnius termini

Arguit quinto Quādo p plura media infert vna cōclusio: ibi est vnus syllogismus. sed ibi erūt plures termini quā tres. quia preter illas duas extremitates sunt multa media. ergo videtur quod vnus syllogismus cōstet ex pluribus terminis quā tribus. Maior. quia ad hoc quod sit vnus syllogismus: sufficit quod habeat vnā cōclusionē. sicut ad vnitatē motus videtur sufficere vnitas termini ad quē ¶ Dico quod sicut ad vnitatē motus realis licet requiritur vnitas termini ad quē. tamen illa nō sufficit. sed eciā requirit vnitas medij. ex primo Celi et quinto phisicorum. ita eciā ad vnitatē syllogismi nō sufficit vnitas cōclusionis. sed requiritur eciam vnitas medij

Arguit sexto Nullus ē syllogismus occultus. ergo dicta in notabili nō sunt vera. probatur añs. quia si sic: maxie in Barbara vel in Celarēt. vel in aliquo alio modo. sed hoc nō. probatur. quia oīe argumētū in modo est euidēs. sed syllogismus occultus nō est euidens ¶ Dico. licet syllogismus occultus non est euidēs scdm se: sufficit tñ quod reducit ad aliquē modū q ē euidēs. sic eciā syllogismus occultus nō ē in mō scdz se: sed sufficit quod reducitur ad talē syllogismum q est in modo.

Arguit septimo Nullus est syllogismus occultus. probatur. nullus syllogismus in aliquo deficit nec supabūdat. ergo nullus ē syllogismus occultus. tenet cōña. quia ideo syllogismus dicitur occultus. Añs patet. quia tunc nō esset syllogismus si aliqd deficeret vel supabūdaret. ¶ Dico. quod in syllogismo occulto nihil deficit: quantū ad illud quod ē de racione et essencia syllogismi. Tamē potest deficere in aliquo: qd eius formam syllogisticā pmoueret euidēter. et potest supfluere in aliquo quod eius formam syllogisticam euidenter impediret

Arguit octauo Quelibz ppō est eq̄liter syllogisabilis. ergo nō aliqua facilius altera. Añs probatur. quia quelibz ppō syllogisatur ex duabus pmissis et tribus terminis et aliter nō ¶ Dico quod quo ad numerū terminorum et ppōnū: vnaqueqz ppō equaliter syllogisatur. nō tamen quo ad inuēcionē medij et cōstitucionē ppōnum ex qbus debet syllogisari aliqua proposicio saltim vera

Utrum ars de inuencione medij sit sufficienter ab Aristotele tradita Pro intellectione questionis more

Notandū pmo Qz phus hic tractat de inuencione medij min⁹ pncipaliter. qa Aristo pncipaliter in sciēcia libri pox intendit detmīare de sylło et de ei⁹ ptib⁹. Cōstat autē q̄ inuēcio medij nō est syllus: ʒ reducitur ad syllm: sicut pars remota ei⁹. Mediū em̄ ē ps remota sylli. Ponit aūt Arist. vndecim ꝯsideraciones: que debēt attēdi circa artē de inuēcione medij quiqʒ generales: et sex speciales. Prima generalis ē. Ad ꝯcludendū aliquā ꝯclonē optet syllisantez ꝯsiderare diffiniciones et ꝓpetates rei vel rex sigficatiuax p termios ꝯclonis. Secūda Optet ꝯsiderare antecedēcia et ꝯsequēcia termiox in ꝯclone pbanda positox. Tercia. Qz optet ꝯsiderare extranēa ad termios ꝯclonis. Quarta Optet distinguere ꝯn̄a. Nā quedā sunt que sequūtur rem in eo q̄ qd est. vt sunt p̄dicata essencialia. Alia vero non. vt accidēcia. Quīta Optet distinguere p̄dicata ꝓꝓa ab accidentib⁹. et similiter p̄dicata scdm vitatē: a p̄dicatis scdm opinionem. Et subiūgit Arist. in textu causaz istax ꝯsideracionum dicens. Quāto qs plura talia que pmissa sunt ꝯsiderauerit. tanto cicius inueniet mediū: ad ꝯcludēdū ⁊ demōstrādū suū ꝓpositū. et si non: tūc difficili⁹ syllisabit. Prima aūt ꝯsideracio specialis ē. Qz volens eligere mediū: nō debet eligere illud quod solū p̄dicatur pticularīter. ʒ illud quod p̄dicatur vl'r. Scda. Cū ꝯn̄s p̄dicatur: tūc signū vl'e nō debet poni ad ꝯn̄s. qa si sic: ꝯstitueret ꝓpō falsa et imp⁹lis. vt dicendo. Justicia est om̄e bonū. Tercia Nō debent accipi ꝯn̄a vel extranea subiecti: nō debent eligi ꝯn̄a vl extranea p̄dicati. ʒ illa que sunt ꝓꝓa subiecti. Quarta Si debʒ eligi a⁹is p̄dicati: nō debet accipi an̄s subiecti: ʒ aliqd an̄s ꝓꝓū ad p̄dicatū. ita q̄ nō ad subiectū. Quīta Aliqnādo sumenda sūt antecedēcia et ꝯsequencia. vt in plurib⁹. Sexta Eligendo ꝯseq̄ns subiecti vel p̄dicati: nō est eligendū ꝯn̄s trāscendens. qa tali cōsequente accepto: non fit syllogismus ad ꝯclusionez ꝓpositam.

Notandū scdo Qz regule q̄s Aristo. ponit in textu de inuencione medij sunt nouez. sex ex eis sunt vtiles: et tres inutiles. Et iste nouez regule intelligūtur p has dicciones nouem positas in his metris. Fecana. Cageti. Fedānes. Mebare. Hedaco. Gelbal stant: ʒ nō stāt. Febas. Mecas. et Medas. In qualibet diccione pmi v'sus sunt tres syllabe. et semp vltima designat ꝯclonem ad quā debet inueniri mediū iuxta istos v'sus

Asserit a. negat e. sunt vl'r ambe Asserit i. negat o. sunt ꝑticulariter ambe. Et sic Fecana ostendit: quomodo debet inueniri mediū: ad ꝯcludendū vl'em affi̅ratiuā. ꝫ Cageti oñ dit: quomō debet inueniri mediū: ad ꝯcludendū ꝑticularem affi̅ratiuam. et Mebare: ad ꝯcludendū vl'em negatiuā. In p̄mis aūt duab' sylla bis ponūtur due vocales: scꝫ' e et a': que significant extremitates ꝯcl'onis ꝓbāde: scd̄m hūc vsum. Predicat a subiicit exēplum sic trahis inde. Similiter in p̄mis duab' syllabis ante p̄dictas vocales ponūtur iste ꝯsonātes M. D. S. C. F. B. que designāt quomō debꝫ se habere medium ad extremitates ꝯcl'onis. Unde quādo b d p̄cedūt a: tūc designat: q̄ mediū debꝫ esse extraneū ad p̄dicatū. Sed si ante e: designat q̄ mediuꝫ debet esse extraneū ad subiectū. Sed g et c designāt: q̄ mediū debet esse añs ad subiectū vel p̄dicatū. Sed f et b designāt: q̄ debꝫ esse ꝯñs ad subiectū vel p̄dicatū. Uersus M d sunt extra. g c p̄sūt f b sequūt. Unde. p añcedēs in ꝓposito: debet intelligi termin' inferior vel eciā ꝯuertibilis. Inferi' eīm antecedit supi' suū in ꝯñ a subsistendi. similiter suū ꝯuertibile. Sed p ꝯñs intelligit termin' supior vl' eciā ꝯuertibilis. supi' eīm seq̄t ad suū inferi'. similiter ꝯuertibile ad suum conuertibile. Per extraneum intelligitur illud quod vniuersaliter potest negari de alio

Notādū tercio Q2 in p̄mo versu ponūt sex dictiones: p quas designāt sex regule ꝯstantes. i. vtiles ad inueniendū mediū. ꝫ in scd̄o v̄su ponūt tres dictiōes: que exp̄mūt tres regulas inꝯstātes. i. inutiles: quib' nō potest inueniri medium. Prima regula tangit in ista dictione Fecana. Et est ista. Ad cōcludendū vl'em affi̅ratiuā directe ꝯsuete et ꝓbatiue: inueniendum est mediū secundū hāc dictionē Fecana. sic q̄ tale mediū sit ꝯseq̄ns ad subiectū et añs ad p̄dicatū. Ut si qs vult cōcludere illā ꝯcl'onē ꝓbatiue. oīs hō est substācia: debet sumere mediū qd est ꝯñs ad subiectū et añs. i. inferi' ad p̄dicatū. et hoc est al'. sic arguēdo. oīe al' est substācia. oīs hō est al'. ergo oīs hō est substācia. Secūda regula. Ad ꝯcludendū ꝓbatiue et directe ꝑticularē affi̅ratiuā: vbi ambe ꝓmisse sunt vl'es: sumēdū est mediuꝫ secundū hāc dictionē Cageti. q̄ scꝫ tale mediuꝫ est añs ad vtrūqꝫ extremū. Ut si qs vult ꝯcludere illā ꝑticularē. al' est substācia in Darapti: debet sumere mediū. hō: qd est añs ad vtrūqꝫ extremū sic arguendo in tercia figura. oīs hō est substācia. oīs hō est al'. et

go qđđ ā al' est substācia. Dico notanter. vbi ambe p̄misse sunt vniuersales. qa ꝯcludēdo ꝑticularē affirmatiuā. vbi vna p̄missaꝝ est vlis: nō est necesse capere mediū ad vtrūqꝫ extremū quod sit añs ꝫ sufficit q sit añs ad vnū extremoꝝ. vt si qs p̄dictā ꝯclonē. al' ē substācia: vult ꝯcludere in Darij: potest capere corpꝰ: qđ est ꝯsequēs. i. supiꝰ ad subiectū. scꝫ al'. Vez tamen est q posset capi mediū cū Lageti: vt est hō: sic sylłisando in Darij. vt oīs hō est substācia. al' est hō. ergo al' est substācia. Dico directe. qa ad inueniendū mediū ad ꝑticularē affirmatiuā indirecte: tūc mediū debꝫ sumi ꝑ Gelbai. Tercia regula. Ad ꝯcludēdū vlem negatiuaꝫ ꝓbatiue et directe: vbi maior est vlis negatiua: sumendū est medium ꝑ Fedan s: quod est ꝯñs. i. supiꝰ vł ꝯuertibile ad subiectū et extraneū ad p̄dicatū. Vt ad ꝯcludēdū illā. nullꝰ hō est asinꝰ in Cesare: sumendū est hoc mediū: risibile: quod est ꝯñs ꝯuertibilitatꝫ ad hō et extraneū ad asinꝰ. sic arguēdo. nullꝰ asinꝰ est risibilis. oīs hō est risibilis. ergo nullꝰ hō est asinꝰ Quarta regula. Ad ꝯcludēdū vlem negatiuā ꝓbatiue. siue directe siue indirecte: vbi maior est vlis affirmatiua: vt in Camestres: sumēdū est mediū ꝑ Hebare: quod est extraneū ad subiectū et ꝯñs ad p̄dicatum. vt sylłisando istā in Camestres. nullꝰ hō est asinꝰ: sumēdū est ꝓ medio: risibile: quod est ꝯñs ad p̄dicatū ꝯuertibilitatꝫ: et extraneū ad subiectū: sic arguēdo. oīs asinꝰ est risibilis. nullꝰ hō est risibilis. ergo nullꝰ hō est asinꝰ. similiter eciam in Celalent. Quinta regula. Ad ꝯcludendū ꝑticularē negatiuā ꝓbatiue. siue directe siue indirecte: sumendū est mediū ꝑ Gedaco: quod ē añs ad subiectū et extraneū ad p̄dicatū. Vt Ad ꝯcludēdū illā. al' nō est lapis in Festino: capiat̃ ꝓ medio: hō. sic arguēdo. nullꝰ lapis est hō. aliqđ al' est hō. ergo al' nō est lapis. Et ista regula intelligitur vl'r. p̄terqꝫ in Baroco: vbi sumit̃ mediū scđm hāc dictionē Hebare. Sexta regula. Ad ꝯcludēdū ꝑticularē affirmatiuā indirecte: debet sumi mediū ꝑ Gelbai. quod scꝫ mediū: est añs ad subiectū et ꝯñs ad p̄dicatū. vt ꝯcludēdo illā. substācia est al': indirecte in Dabitꝫ: debꝫ sumi mediū: corpꝰ. sic arguēdo. vt omne corpꝰ est substancia. al' est corpus. igitur substancia est animal

Notandū q̄rto Qz regule inꝯstātes hoc est inutiles: ad inueniēdū mediū ꝓbatiuū sunt tres. Et dicunt̃ inutiles ꝑ tanto. qa ꝑ eas nō potest sumi mediū: mediante quo ꝯclō potest inferri ꝓbatiue. Et tanguntur iste tres regule in tribꝰ di-

ctionib' posit? in scdo vsu. Unde Si formant ꝓpones scdm illā habitudinē quā denotat habere mediū secundū has tres regulas semper fit ꝯiugacio inutilis. Prima regula. Ad inueniendum mediū ꝑ aliqua ꝯclone: nō debet sumi ꝯñs: saltim supioritatis ad vtrūqꝫ extremū ꝯclonis. Racio Quia si pmisse deberēt formari scdm illā habitudinē quā habet tale mediū ad extrema: tūc erit ꝯiugacio inutilis in scda figura: ex puris affirmatiuis. quia ex quo mediū est ꝯñs ad vtrūqꝫ: tunc vere ꝛ affirmatiue debꝫ pdicari de vtrisqꝫ extremis ꝯclonis. Et hoc fit in scda figura. Et si qs vellet ꝑ tale mediū sylli̇sare in alia figura qꝫ in scda: tūc semper vna pmissaꝝ erit falsa. et sic nō fieret syllūs ꝓbatiu'. loquēdo de ꝑte supioritat?. Et si qs vult ꝑ hoc mediū: substācia: in Darij vel in Barbara: inferre istā ꝯclonē. hō est al'. sic haberet arguere Ois substācia est al'. oīs hō est substācia. ergo oīs hō est al'. maior est falsa. Et hec regula tangitur in hac dictione Febas. Secunda regula tangit̃ in hac dictione Hecas. Et est mediū captū scdm hāc dictionē Hecas: quod est extraneū ad subiectū et añs ad pdicatū: est inutile. i. nō valet ad ꝯcludendū aliquā ꝯclonem ꝓbatiue. Racio Quia ex quo mediū est añs ad pdicatū ꝯclonis tūc deberet subijci vere et affirmatiue respectu pdicati: quod est maior extremitas. Et debet eciā esse extraneū ad subiectū: tūc deberet negatiue pdicari de subiecto: quod est minor extremitas Modo. talem faciendo vnionē medij cū extremitatib': erit coniugacio inutilis in pma figura. qa Miōre existente negatiua in pma figura nihil seqtur. Eciā sylli̇sando in alia figura ꝑ tale medium: semꝑ vna pmissaꝝ erit falsa. loquendo saltē de añcedente inferioritat? et nō ꝯuertibilitat?. Tercia regula. Mediū sumptū scdm hāc dictiōē Hedas: quod est extraneū ad vtrūqꝫ: est inutile. Racio Quia ex quo tale mediū est extraneū ad vtrūqꝫ: tunc vere et negatiue debet pdicari de vtroqꝫ extremo. et sic fieret ꝯiugacio inutilis in omi figura. qa Ex puris negatiuis nihil seqtur. eciā si vna pmissaꝝ semꝑ esset falsa. et sic non esset syllūs probatiuus.

He regule patent in figura sequenti. que ꝯmūiter ꝓpter ei' apparentē difficultatē Pons Asinoꝝ dicit̃. Licet intellect? dict? in hoc passu omibus: possit esse plana atqꝫ ꝑspicua

D

B **F**

Consequencia

Inconstans. Quia Ex puris affirmatiuis in secunda figura nihil sequitur

Habitudines

Habitudines

Quarta Regula designata p[er] ... in scda fig. i[n] Cāe. [et] pt.

Sexta regula designata p[er] ... in directe in Barali

Tercia regula designata p[er] Dafenes Ad [con]cludendu[m] vle[m] negari. [i]p ma [et] scda i[n] Cela. [et] Cesa. [et] pticu. nega. i[n] Feri. [et] Fes.

Ad concludendum vniuersalem affirmatiuam in Barbara.

A **E**

Moba ne. lea

Helbai pton

re Ad [con]clu. vle[m] neg. descy i[n] Baroco

D **H**

Extra nea

Inpostās i[n] ol figura ex pur[is] negatis

Prima regula designata per Secana Ad concludendum Et particularem affirmatiuam in Darij

Ad [con]cludendu[m] et

Quinta reg. fi. i[n] Fel. Boc.

sig. p[er] He Feris. [et] i

particularem affirmatiuam Babitis

Inconstās in omnibus figuris in p[ri]m[a] [et] tercia minore negatiua nihil sequitur. Et in secunda medium semper ē p[ri]us

daco ad [con]cl. p[ar]ti. ne. i[n] tercia ioit. i[n] Fap. [et] Fises.

Predicati

Subiecti

Secūda regula designata p[er] Cageti. ad [con]cludēdu[m] p[ar]ticularē affirmatiuā i[n] tcia figura in Darapti. Disamis. Datisi

C **G**

Antecedencia

Notandũ vlteri⁹ Qz Arist. in fine re,pbat vnam opinionez erroneã aliquoꝝ logicoꝝ: qui dicebãt. q Ars de inuencione medij nõ esset necessaria et vtilis: ꝫ supuacua. et dicebãt. q Omẽ gen⁹ ꝯclõis posset sufficienter syllĩsari demõstratiue et dyalectice p viã diuisionis. sicut hec ꝯclõ si esset pbãda. oĩs hõ est racionalis. dicebãt q illa pbacio deberet fieri p viã diuisionis: et nõ p mediũ: qd esset ꝯñs subiecti et añs pdicati. sic arguendo. omẽ aĩ est racionale vl irronale. ꝫ oĩs hõ est aĩ. ergo oĩs est racionalis vel irracionalis. Tũc vltra. ꝫ null⁹ hõ est irronaĩ. ergo oĩs hõ est racionalis. Modo. ꝯtra istã antiquoꝝ falsaz opinionem phus ostendit: q ars diuidendi modicũ iuuat ad demõstrãdũ. Et pbat sic: Diuisio est sicut syllus infirm⁹. igit. Añs patz Quia diuisio petit illud quod optet ostendere: aut p eaz syllĩsat aliqd cõmuni⁹. eo q debz syllĩsari. vt patet in exemplo adducto.

Conclusio respõsalis Ars de inuẽcione medij est sufficienter assignata. Patet ꝯclõ. Quia scdm hãc artez inueniri potest mediũ tã in syllõ ex ypotesi q̃z ostensiuo. siue sit ex ꝓposicionibus de inesse. siue ex ꝓposicionibus modalibus: vt pbari potest inductiue. ergo hec ars est sufficiens

Arguit pmo Nulla est ars de inuẽcione medij Probat. vel ergo hoc est in syllõ illatiuo. vel pbatiuo. Nõ illatiuo. qa sic nõ esset necessẽ tradere artez de isto. Quia oĩs terminus potest esse mediũ in syllõ illatiuo. Nõ eciã in syllõ pbatiuo. qa de isto hic nõ determiat Arist. ¶ Dico q Ari. hic docet inuenire mediũ ad sylm pbatiuũ. et determiat hic de syllõ pbatiuo non principaliter: tamen quodãmodo eciam docet inuenire mediuz ad syllĩsmum illatiuum: inquantũ pbatiuus est illatiuus

Arguit scdo Nulla est ars de inuẽciõe medij Probat. nulla est ars de inuẽcione extremoꝝ. igit nec medij. tenet ꝯña. qa mediũ dicit respectu extremoꝝ. modo. quecũq3 sciencia ꝯsiderat vnũ extremoꝝ ꝯsiderat eciã et aliud. Añs est notũ. ¶ Dico q nõ optet aliq3 sciẽciã esse de extremis. quia quacũq3 ꝯ lusione ꝓposita stati habẽt extrema: ꝫ non medium. et ergo

Arguit tercio Si ista ꝯclõ esset vera. seqret. q aliqs sciẽs istũ tractatũ sciret oẽm ꝯclõnẽ mũdi demõstrare. Cõñs falsũ. qa nõ statim sciret demõstrare ꝯclones in Mathẽa-

tica. pbat̄ seq̄la. qa sciēs istū tractatū: sciret mediū ad om̄ez ꝯ-
clusionem pbandā ¶ Dico ꝙ aliqs sciēs istū tractatū non scit
mediū ad om̄ez ꝯclōnē: ꝫ bene scit qualiter se debet habere me-
diū ad oēz ꝯclōz. tamen cum hoc stat: ꝙ nesciat ista media

Arguit̄ q̄rto **Ars de inuēciōe medij nō ē suffi**
cienter assignata. pbat̄. qa ipa est tradita p t̄mīos istos a b c d
ꝫ isti t̄mini nō possunt trahi ad om̄em sciēciā. qa nō q̄libz scien-
cia format ex ipis suas sylł̄isaciones ¶ Dico vez argumētū ꝯclu-
deret: si Arist. ostenderet de istis terminis aliquid secundum se.
ꝫ circūlogt̄ Arist. p istos t̄mīos mediū et extrema ꝯclusionis

Arguit̄ q̄nto **Si sufficiēter sciēcia esset tradi**
ta ad om̄e mediū pbatiuū. tūc sciēcia libri Posterioꝝ et Thopi
coꝝ supfluēter. patet. q̄a ista sciēcia docet inuenire mediū pbati-
uum ad oēm ꝯclōnē ¶ Dico ꝙ nō. qa ista sciēcia est de medio p-
batiuo in genere. sciēcia vō libri posterioꝝ ⁊ thopicoꝝ in specie

Arguit̄ sexto **Ad sylł̄isandū vl̄em affir̄atiuaz**
potest capi mediū quod est ꝯn̄s ad vtrūqꝫ. pbat̄ de ista. oīs hō ē
risibilis. Simil̄r potest capi an̄s ad vtrūqꝫ p medio. vt est racio
nale Dico vez argumētū ꝯcludit i ꝯuertibil̄ibꝰ. ꝫ n̄ i subordiat̄

Arguit̄ septimo **Nullū est mediū quod potest**
esse an̄s et ꝯn̄s ad vtrūqꝫ. ergo Lageti male ponit̄. An̄s patet.
qa nullū mediū potest esse ꝓō inferēs et illata ad aliquā ꝯclōnē
ergo nō potest mediū esse an̄s et ꝯn̄s ad vtrūqꝫ ¶ Dico vez ar-
gumētū ꝯcludit. cū an̄s et ꝯn̄s capiūt̄ vt sunt passiones ꝓōnis.
modo hic debēt capi vt sunt passiōes t̄mīoꝝ p supiori ⁊ iferiori.

Arguit̄ octauo **Pro inuēcione medij ad pticu**
larē negatiuā debēt esse plures regule q̄ꝫ vna. ergo dicta sunt in
sufficiēter posita. pbat̄. pticulaz negatiua est facillime sylł̄isabi-
lis quo ad pluralitatēm figuralē et modalē. ergo debet habere
plura media. et p ꝯn̄s deberēt poni p eiꝰ sylł̄isacione plures regū
le q̄ꝫ vna que designat̄ p Hedaco ¶ Dico vez argumētū ꝯcludit
ꝙ ad sylł̄isandum pticularē negatiuā: ponit̄ vna regula special̄
Licet ad eandē eciā sylł̄isandū ꝯcurrāt plures alie regule. qa oē
mediū quod valz ad ꝯcludēdū vl̄em negatiuā: hoc idē valz ad ꝯ
cludendum particularem negatiuam. quia. ex quocūqꝫ medio ar
guimus in Camestres: ex illo eciaz possumꝰ arguere in Baroco

Arguitur nono Habitudo medij ad extrema de signata p illā dictionē Febas nō facit ꝯiugacionē inutilē. ergo regula septima nō est vera. Rñs. qa si sic : seqret ꝙ in scda figura nulla esset ꝯiugacio vtilis. ꝯñs falsuꝫ. Seqla patet. qa in scda figura mediū est posicione pmū: et debꝫ bis pdicari. ꝯ hoc nō posset esse: nisi esset ꝯñs ad ambas extremitates ¶ Dico ꝙ esse ꝯsequēs ad ambas extremitates potest intelligi dupliciter. Uno modo scdm rem et modū enūcciādi simul. et sic nō optet mediuꝫ in scda figura esse ꝯñs ad ambas extremitates. qa sic argueret ex purꝭ affirmatiuis. Alio modo hoc intelligit scdm modū enūcciādi. Et sic mediū in scda figura est ꝯñs ad ambas extremitates

Utrū Eodē mō valeat syllīsare ī abstractꝭ sicut ī ꝯcretꝭ: ī obliqs sicut ī rectꝭ. Pro itellctiōe pme ptꝭ questionis

Notandū pmo Qꝫ ꝯcretū est quod significacione sua forali significat aliquā naturā vel formā cū ꝯcrecione tamen ad sua supposita vel ad suū subiectū. vt hō qd est ꝯcretū substanciale: significat naturā humanā pncipaliter : ꝯnotando tamen supposita in qb⁹ est talis natura. Alb⁹ vo qd est ꝯcretū accidentale. et albedinem foraliter: ꝯnotādo subiectū illud ī quo talis est albedo. Abstractū vo est quod forali sua significacione naturam vel formā aliquā accidētalē cū pcisione suppositi vel subiecti sat. vt hūanitas: albedo. Et aduerte. ꝙ Dupliciter potest intelligi eodē modo valere syllm in abstractꝭ sicut in ꝯcretꝭ. Uno modo. ꝙ sicut ex pmissis de tmis ꝯcretꝭ infert ꝯclo de tmis ꝯcretꝭ: ita indifferēter possit inferri ꝯclo de tmis abstractꝭ vel eꝯuerso. Et hoc videt posse ꝯtingere ꝓpter idētitatē eoꝝ. Concretum eīn et abstractū idē pnt foraliter : licet sub alio modo pndi. et sic nō debꝫ intelligi eodē modo valere syllm in ꝯcretꝭ et in abstractꝭ. Et hoc vult phus in lra: vbi inter cetera impedimēta ex pte tmioꝝ impediēciū aliquā oōm esse syllogisticā : ponit hoc vnum impedimētū. Qñādo nō tenet eodē mō tmini in pmissis et in ꝯclone: ꝯ variāt scdm ꝯcrecionē ⁊ abstractionē: ꝯtingit in syllogisando decipi. ita. ꝙ credit oōn esse syllīstica: et tamen nō est. vt sic arguendo. nulla sanitas ē egritudo. omi homi ꝯtigit iesse sanitatē. ergo null⁹ hō ē eger. hec ꝯña nō valꝫ ꝓpter mutacionē termioꝝ scdm abstractionem et ꝯcrecioneꝫ. Alio mō potest in

telligi. ꝙ sicut ex p̄missis de terminis ꝯcretꝫ scd̓m artē iā datam ꝑt ꝯcludi ꝯcl'o de t̄mis ꝯcretꝫ. ita scd̓ꝫ eādē artē syll'isandi ex p̄missis de t̄mis abstractꝫ pꝫ īferri ꝯcl'o de t̄mis abstractꝫ. et sic ꝯcedēdū ē: ꝙ eodē mō valꝫ syll'isare ī abstractꝫ sicut ī ꝯcretꝫ. s'uatꝫ tamen regul' generalib⁹ sylloꝝ. Unde. sicut bene seq̄t. om̄e coloratū est quale. om̄e albū est coloratū ergo om̄e albū est quale. sic eciā bene seq̄t. ois color est qualitas. ois albedo est color. ergo omnis albedo est qualitas Pro scd̓a p̄req̄stionis intelligenda.

Notandū scd̓o **Qꝫ q̄uuis rect⁹ et obliqu⁹ idē** significāt: tamen nō sub eodeꝫ modo s'ndi. q̄a obliqu⁹ vltra s'tuꝫ recti ꝓncipalē addit aliquā obligtateꝫ: puta possessionis vel acq̄sicionis. et ꝑ tanto rect⁹ et obliqu⁹ nō sunt termini synonimi ymmo scd̓m aliquos obliqu⁹ plura s'tt ꝗꝫ rect⁹. et ꝙ q̄libꝫ obliqu⁹ est termin⁹ ꝯnotatiu⁹. vt iste hoīs de s'ato materiali: sig̃ficat om̄ē rem possessam ab hoīe. et ꝑ illa supponit. et de formali s'at hoīem queꝫ ꝯnotat tanꝗꝫ possessoreꝫ. Et ideo ꝓpter hāc diuersitateꝫ quā rect⁹ et obliqu⁹ habent in modo s'ndi: vel scd̓m quosdā eciā in significato. nō q̄cq̄d ꝯuenit recto: ꝯuenit eciā obliquo. et ꝑ ꝯn̄s. si ex rectis sit bonus sylogismus: non videtur esse inconueniens: si ex obliquis non posset fieri syllogismus

Notandū tercio **Qꝫ q̄a ex om̄i ꝓpōne de t̄mio** distributo cum vna alia in qua ponit' aliq̄s t̄min⁹ subsumptus sub illo termio distributo: est bon⁹ syll'us. Ideo. cū ex obliq̄s potest fieri talis disposicio: potest eciā ex obliq̄s fieri bon⁹ syll's: seruatꝫ tamen om̄ib⁹ ꝯdicionib⁹ req̄sitꝫ ad formā syll'isticā. videlicꝫ ne sit pl⁹ p̄dicatū minorꝫ ꝗꝫ subiectū distributū maiorꝫ. et sic de alijs. xxiiij. ꝯdicionib⁹ in. xxiiij. regulis sylloꝝ exp̄ssis. quod declarat Arist. ꝑ oēs figuras. Un̄ q̄ntū ad p̄mā figurā ponit tres regulas. Pria Maiore de recto ⁊ miōre exn̄te de obliquo: seq̄t' ꝯcl'o de obliquo. vt ois sophia ē discipliā. hoī ē sophia. g° homi ē disciplina. Scd̓a reg'la Maiore de obliquo ⁊ miōre existente de recto in p̄ma figura: seq̄tur ꝯcl'o de obliquo. vt cui⁹libꝫ qual' aut ꝯrij est disciplina s'ꝫ bonū est quale aut ꝯriū. ergo boni est disciplina. Tercia regula Ex ambab⁹ de obliquo in p̄ma figura fit bonus syll'us: ad inferendū ꝯcl'oneꝫ de obliquo: et quandoq̄ꝫ de recto. Disposicio aūt ꝯcl'onis cognoscit' ex relatiuo posito in maiore. Si enī relatiuū est obliqui casus: ꝯcl'o erit de obliquo. Si

quo relatiuũ ponat̃ in recto: ↄ̄clo erit de recto. Exẽplũ pͥmi. cui⁹ cũ{q}ꝫ est disciplina illi⁹ est gen⁹. boni est disciplina. igit̃ boni ẽ genus. Exemplũ scdi. cui⁹cũqꝫ est disciplina hoc est gen⁹. boni est disciplina. ergo bonũ est gen⁹. Et est sciendũ: ꝙ tales sylli qui sic fiunt ex obliquis: dicũt̃ esse in aliquo modo vel figura nõ ꝓprie et directe: capiendo figurã eodẽ mõ quo ante diffinita est. ꝫ solũ reductiue: in quantũ scꝫ ꝑmisse de termis obliqs habent resolui in ꝑmissas de terminis rect̃. Vel eciam dicuntur esse in figura vl̃ in mõ aliquo. q̃a habent similitudinẽ tal̃ modi vl̃ figure

Notandũ q̃rto Quia i syll̃is de obliq̃s aliq̃n signũ distributiuũ addit̃ subiecto cõposito ex recto ꝛ obliquo. Ideo ad cognoscendũ quid ibi distribuat̃ Notande sunt tres regule. Prima Signũ vl̃e affir̃atiuũ obliq casus additũ aggregato ex recto et obliquo solũ distribuit obliquũ: cũ quo ↄ̄uenit in accidentib⁹ et nõ rectũ. Scda regula. Signũ vl̃e affir̃atiuum nomĩatiui casus: additũ aggregato ex recto ꝛ obliquo: distribuit vtrũqꝫ. Racio hau duau regulau est. Quia ad motũ subiecti mouent̃ oĩa ei⁹ accidencia. nõ tamen econuerso. necesse ẽ substãciã moueri: moto aliquo accidente. Sed rect⁹ se habet vt substancia. obliqu⁹ {vero} vt accidens. ergo distributo siue multiplicato recto: oportet distribui et multiplicari obliquos et nõ econuerso Tercia regula Signũ vl̃e negatiuũ: eciã si ponat̃ in obliquo: distribuit rectũ. Racio. Quia tale signũ includit negacionem: que omnia sequencia distribuibilia confuse distributiue negat

Conclusio responsalis Eodẽmodo valet syllogisare in abstract̃ sicut in ↄ̄cretis: in obliqs sicut in rect̃. iuxta intellectũ dictum in notabilib⁹ Patet ↄ̄cl̃o ex dictis

Arguit̃ ꝑmo Non valet eodẽ modo syll̃isare in abstract̃ sicut in ↄ̄cret̃. q̃a hic nõ seq̃t̃. nulli egritudini ↄ̄tigit inesse sanitatẽ. omĩ homini ↄ̄tingit inesse egritudinẽ. ergo nulli homini ↄ̄tingit inesse sanitatem. Et tamen in ↄ̄cret̃ seq̃t̃. nullum al̃ ↄ̄tingit esse egu. omẽ sanũ ↄ̄tingit esse al̃. ergo nullũ sanũ ↄ̄tingit esse egu ¶ Dico ꝙ nõ valet. q̃a pl⁹ est ꝑdicatũ minoris ꝙ̃ subiectũ maior̃. q̃a in minori hoc totũ est ꝑdicatũ ↄ̄tingens inesse egritudinem. ꝫ in maiori solum subijcitur egritudo

Arguit̃ scdo In ↄ̄cretis nõ valet arguere sylli

stice, ergo nec in abstractis. Añs patet. qa nõ seqt̃. oīs alb⁹ ẽ co
lorat⁹. niger est alb⁹. ergo niger est colorat⁹. pbat̃. qa p̄misse ⁊ ꝯ
clusio nõ sunt ꝓpõnes. eo ꝙ adiectiua nõ possunt esse extrema ꝓ
posicionis ¶ Dico ꝙ adiectiua et ꝯcreta scd̃m se in masculino
et feminino genere non possunt esse extrema ꝓposicionis. tam̃
bene cum addito vel in neutro genere

Arguit̃ tercio Nõ valet eodẽ modo syll'isare in abstractꝫ sicut in ꝯcretꝫ. pbat̃. qa alia ẽ habitudo abstractoꝝ et ꝯcretoꝝ. igit̃ in eis nõ valet eodeꝫ modo syll'isare. Añs. qa abstracta sunt dispata adinuiceꝫ: ita ꝙ vnũ nõ potest p̄dicari de alio vere et affirmatiue. ꝯcreta v̄o possunt. Cõseq̄ncia v̄o patet Quia in t̃mis diuersaꝝ habitudinũ: nõ eodẽ modo syllisamus. ¶ Dico. ꝙ etsi in termis ꝯcretꝫ ⁊ abstractꝫ nõ sit eodẽ mõ sylogisandũ: quo ad syll'm ꝯtractũ ad certã materiã: puta demõstratiuã et ꝓbabilẽ. tamen in syll'o simpl'r dicto bñ valet. qa ita bene syll'isat̃ ex falsis: in syll'o simpliciter dicto: sicut ex veris

Arguit̃ q̄rto Ex obliq̄s nõ potest fieri syll'us Probat̃. oīs sy. l'us debet esse ex ꝓpõnib⁹. ꝫ obliqui nõ causant ꝓpõnẽ. ergo. aꝫ. Minor patet auctoritate Aris. p̄mo Perihermenias ¶ Dico. ꝙ obliqui nõ ꝯstituũt ꝓpõnẽ scd̃m se et raciõe sui. tam̃ in ordine ad eoꝝ rectũ bene ꝯstituũt. Et ideo syllogismus de obliquis est syllogismus occult⁹. et debꝫ resolui in syll'm de rectis

Arguit̃ q̄nto Ille syll's nõ est bon⁹ in quo cõmititur fallacia accidẽtꝫ. ꝫ in syll'o cui⁹ vna p̄missa est de recto et alia de obliquo: cõmittit̃ fallacia accidẽtꝫ: ꝓpter variacioneꝫ medij penes rectũ et obliquũ. ergo ¶ Dico. ꝙ variacio recti in obliquũ nõ causat fallaciã accidẽtꝫ: nisi variet̃ habitudo locucionis: que solũ est in modo significãdi grãmaticali. potest tñ ibi tal' fallacia accidere indebite arguẽdo. vt si sic arguat̃. hoīs ẽ genitiui casus. Joannes est hõ. ergo Joannes est genitiui casus

Arguit̃ sexto In syll'o ex obliq̄s ex v̄o seq̄tur falsum. ergo nõ est bon⁹ syll'us. Añs patꝫ sic arguẽdo. null⁹ equ⁹ est asin⁹. cui⁹libet hoīs ẽ equ⁹. ergo nulli⁹ hoīs ẽ asinus. vbi añs potest esse veꝝ ꝯñte exñte falso ¶ Dico ꝙ nõ bene ꝯcluditur. sed sic debet ꝯcludi. ergo aliquid quod est cuiuslibet hoīs nõ ẽ asin⁹. Vel sic. ergo nihil quod est cuiuslibet hominis est asinus

Arguitur septimo In omni syllo oportet sumere aliquid de aliquo. sed hoc non potest fieri in propositionibus de terminis obliquis. ergo ex terminis obliquis non potest fieri syllus. ¶ Dico quod non oportet in omni syllo sumere aliquid de aliquo in recto. quia non omnis predicacio est in recto: dicens hoc esse hoc. sed sunt eciam alie predicaciones secundum diversas habitudines obliquorum

Utrum modus arguendi ex reduplicativis et terminis infinitis per phm sit convenienter assignatus. Pro prima parte questionis

Notandum primo Quod propositio reduplicativa est propositio in qua ponitur signum reduplicativum reduplicative tentum: tenens se ad predicatum. Ex cuius descriptionis ultima particula datur intelligi. quod in reduplicativa propositione: ipsa reduplicacio ponenda est ad predicatum. ita quod est condicio ipsius predicati et non subiecti. Quia reduplicacio denotat causam inherencie predicati ad subiectum. Est enim secundum Albertum reduplicacio iterata enunciacio super extremum propositionis denotans causam inherencie predicati ad subiectum. Inherencia autem est quedam relacio: que ad subiectum terminatur et a predicato inchoatur. Inherere enim est ipsius predicati et non subiecti. Et ita reduplicacio condicio ipsius predicati dicenda est esse et non subiecti. Ex quo sequitur quod distribucio et reduplicacio opposito modo se habent. Distribucio enim est ipsius subiecti in comparacione ad predicatum. et habitudo per distribucionem designata incipit a subiecto. dividens partes subiecti tendit ad predicatum. Et ideo additur ad subiectum. Reduplicacio autem quia signat causam inherencie: que quidem inherencia incipit a predicato et terminatur ad subiectum. ideo propterea additur predicato tanquam eius determinacio: et non tanquam illi quod reduplicatur. Id enim quod reduplicatur est ipsum subiectum: pro quanto accipitur aliquid ipsius subiecti: quod est causa inherencie ipsius predicati ad subiectum. Si enim predicatum esset illud quod reduplicatur: propositio illa esset falsa et inintelligibilis. Reduplicacio enim propter dicta importat et universalitatem et causalitatem. Et ita addita predicato denotaret ipsum predicatum accipi universaliter. et ipsum esse causam quare inest subiecto. Propter primum: propositio illa esset falsa. quia omnis propositio est falsa: in qua predicatur universale universaliter sumptum. Propter secundum esset propositio inintelligibilis. quia non est intelligibile: quod idem sit causa suiipsius et prius se. Concurrunt autem in propositione reduplicativa quattuor. Primum est nota reduplicacionis: que est propositio cum suo casuali. ut secundum quod. in eo quod. inquantum. vel aliquid simile. Secundum

est terminus reduplicatus. Tercium est subiectum principale. Quartum est predicatum principale

Notandum scdo Quod ex textu eliciunt due regule ad syllisandum ex reduplicatiuis. Prima. Ad concludendum conclusionem reduplicatiuā cū reduplicacione medij in pmissis. illa reduplicacio debet poni ad maiorē extremitatē et non ad mediū. quia aliter syllisaret in pma figura ex minore falsa. vt boni ē disciplina inquātū bonum. Justicia est bonū. ergo iusticie est disciplina inquantū bonū. Scda regula. Ad concludendū maiorē extremitatem de minori: cū reduplicacione minoris extremitatis in pmissa: reduplicacio minoris deb3 eciā poni ad mediū. quia alr syllisaret cōclo simplr sine reduplicacōe. vt entis īqntū bonū ē disciplia īqntū bonū. sed bonū ē ens īqntū bonū. ergo boni ē disciplia īqntū bonū. Nō dat aūt aliq regl'a ad concludēdū conclo3 cū reduplicacōe maioris extremitatis. quia talis in nulla figura potest syllisari. In omni enim figura pdicat maior extremitas in cōclone. Si ergo sumeretur cū reduplicacione: reduplicaret pdicatū sup subiectū. quod ē contra naturā reduplicacionis. Et aduerte. quod tantū in pma figura potest syllisari cū vtraq3 reduplicacione. sc3t medij et minoris Vt patet in exēplis regularum. in alijs aūt figuris non. Unde. in secunda figura nō potest syllisari cū reduplicacione medij. aut enim illa reduplicacio in pmissis poneret ad mediū: quod ibi predicat. Et sic illa ppō esset falsa. aut poneret ad maiorē extremitatem que subijcit medio. vt dicendo. nullū malū inquātū eligēdū ē eligēdū. et sic ppō illa eciā esset falsa quia signat oppositū esse causam oppositi. Potest tamen in scda figura syllisari cū reduplicacione minoris extremitatis: ponendo in minori ppōne et in conclone sic. nullū malū est eligendū. sed omne bonū est eligenū inqntum bonū. ergo nullū bonū est malū inquātū bonū. In tercia figura opposito modo nō potest syllisari cū reduplicacione minoris sed tantū medij. quia aut illa reduplicacio minoris poneret ad minorē extremitatē: que pdicatur. aut ad subiectū sc3t ad medium. et vtroq3 modo ppō erit falsa. sicut patet considerati in pdictis terminis. Pro secunda parte questionis

**Notandū tercio Quod terminus infinitus ē aggregatum ex termino finito: et negacione nō infinitāte recta. Et dicitur infinitus. quia infinite et indeterminate sc suū sa[...] sicut non

homo: significat omne ens quod nō est hō. Sed termin⁹ iste dicit finit⁹: qui capit sine negacione nō infinitanter tenta. vt. hō. at. Et dicit finit⁹. qa determiatā rem racione pmarie sue ɓacōis ſꝫ et importat. Ponit aūt pħus tres regulas in textu: ex qb⁹ potest haberi mod⁹ sylłisandi ex termis infinitꝭ. Prima.. Proposicio affirātiua de pdicato infinito: et negatiua de pdicato finito: nō eqpolēt. vt iste due. hō est nō bon⁹. et hō nō ē bon⁹. tum pmo. qa aliqd seqt ad vnā: quod nō seqtur ad aliā. qa ad hanc. hō est nō bon⁹: seqt: holēm esse. quod nō seqtur ad istā. hō nō ē bon⁹. modo. ꝯuertibilia debēt se sic habere. ꝙ quicqd seqtur ad vnum: seqtur eciā ad aliud. Tum scdo. qa stat vnā esse verā et aliam falsam. qa ista potest esse vera. hō nō ē bon⁹: sine scda. vt posito: ꝙ hō nō sit. Tum tercio. qa vna aliqd ponit et alia nihil. Secūda regula. Ad affirātiuā de pdicato infinito: seqtur negatiua de pdicato finito et nō ꝯuerso. Exēplū pmi. vt hō est non bonū: igitur hō nō est bonū. Exēplū scdi. qa nō seqtur. hō nō ē bonum ergo hō est nō bonū. Tercia regula. Ad affirātiuā de pdicato finito: seqtur negatiua de pdicato infinito ſꝫ nō ꝯuerso. exēplū pmi. hō ē bon⁹. ergo hō nō est nō bon⁹. Exēplū scdi. vt hic nō seqtur. hō nō est nō bon⁹. ergo hō est bon⁹. Ex qb⁹ pħus tandem infert. ꝙ affirātiua de pdicato infinito nō est eodē mō sylłisanda: sicut negatiua de pdicato finito. Racio. qa ꝓpō affirātiua sylłisatur in modo affirātiuo. negatiua vo in modo negatiuo. ſꝫ qa idē mod⁹ nō est affirātiu⁹ et negatiu⁹. igitur nec ꝓpō affirātiua et negatiua eodē modo possunt sylłisari. Sed affirātiua de pdicato infinito est sylłisanda eodē modo: sicut affirātiua de pdicato finito. qa in eodē modo et in eadē figura. Nā sicut bene sequitur. ōs hō ē studiosus. omne risibile est hō. ergo omne risibile ē studiosum. Sic eciā seqtur eodē modo. ōs hō est nō studiosus. et omne risibile est hō. igitur omne risibile ē nō studiosum. Similiter negatiua de pdicato infinito est eodē modo sylłisanda: sicut negatiua de pdicato finito. Nā sicut bene seqtur. null⁹ hō ē asinus. omne risibile est hō. ergo nullū risibile est asin⁹. sic seqt in eodem modo. null⁹ hō ē nō asin⁹. omne risibile est hō. ergo nullū risibile est nō asin⁹. Et eodē modo ex verꝭ potest sylłisari. vt nullus hō ē nō al' omne risibile ē hō. ergo nullū risibile ē nō al. Ad cognoscendū aūt generaliter. an ex termis infinitꝭ eodē modo sylłisandum est sicut ex terminis finitis

Notandū q̄rto Qz dupliciter ꝯtingit sylł'isare ex termis infinitꝭ. Uno modo. quādo oēs termini sylł'isticī sunt infiniti. Et sic eodez modo syll'isatur ex ipis sicut ex termis finitis. vt omē nō al' ē nō hō. omē nō sensitiuū nō ē al'. ergo omē non sensitiuū ē nō hō. Alio modo syll'isatur ex ipis: quādo aliq̄ t̄mini sunt finiti et aliq̄ infiniti. et sic dupliciter. Uno modo. quādo vn⁹ termin⁹ infinit⁹ nō variatur in terīm finitū nec ecōuerso: Et sic bene valet. Secūdo. quādo termin⁹ infinit⁹ mutatur in t̄minum finitū. Et sic nō valet eodē modo. Unde nō seqt̄ur. omē non accidens ē substācia. oīs albedo ē accidens. ergo omis albedo ē substācia. Et hoc ē vex q̄ nō valet: variando t̄minū infinitum in terminū finitū in ꝓpōnib⁹ affi̇̄rmatiuis. qa in negatiuis bene valz. Ut bene seqtur. nullum non racionale ē homo. nullus asinus est racionalis. igitur nullus asinus est homo

Conclō respōsalis Mod⁹ arguēdi ex reduplicatis t̄mis īfinitꝭ a phō ꝯuēiēter ē assignat⁹. pꝫ ꝯclō ex dictis

Arguit̄ pmo Reduplicacio ē ꝓdicio subiecti. ergo male dictū ē i pmo notabīl q̄ sit ꝓdicio p̄dicati. Añs pbat̄ dicēdo ens inq̄ntū ens ē subiectū methaphisice. Infinitū scḋz q̄d infinitū ē ignotū: ibi reduplicacio poniẗ ad subiectū: sic q̄ ipm subiectū reduplicet ¶ Dico q̄ dictio reduplicatiua capit̄ dupliciẗ. Uno modo specificatiue: vt scꝫ specificat racionē: scḋm quā predicatum inest subiecto. et sic capitur in exēplis adductis in argum̄to et in aliis locucioīb⁹ nostrꝭ cōmunib⁹. Et isto modo nō capit̄ hic reduplicacio. Nō eñ facit ꝓpe ꝓpōnē reduplicatiuā: ꝫ ꝓnā simplicē kathegoricā: de reduplicato extremo. Et hec reduplicacio apud alios vocat̄ reduplicacio modi inherēdi. Secundo. signū reduplicatiuū tenet̄ reduplicatiue inq̄ātū importat causalitatē et vr̄itatē. et apud alios vocat̄ reduplicacio rei scḋꝫ inherēciā alteri⁹ rei ad ipaꝫ. Et tal' vt dictū ē. est ꝓdicio p̄dicati

Arguit̄ scḋo Si reduplicacō nō posset se tenere ad subiectū: sequeret̄. q̄ nulla ꝓpō reduplicatiua esset ꝯuertibilis. ꝯña pbat̄ qa si ꝯuerteret̄ in ꝯuertēte signū reduplicatiuū teneret se ad subiectū: cū in ꝯuersa tenuit se ad p̄dicatū ¶ Dico q̄ ꝓpō reduplicatiua nō ē ꝯuertibilis formaliter scḋm se totam in aliā reduplicatiuā: ꝫ in non reduplicatiuam: capiendo subie-

etū reduplicatiue ꝑ p̄dicato ↄuertēt et ꝑ subiecto aggregatē. ex p̄dicato ꝓpōnis reduplicatiue et t̄mio reduplicatiuo scʒ hoc pnomine quod. vel cū hoc toto aliqd quod. vt oīs hō inquātum racionalis est risibilis: ↄuertit̄ sic. ergo aliqd quod inquātū racionale est risibile ē hō. Egidi⁹ vō hic dicit. ꝙ talis ꝓpō debʒ ↄuerti: deponēdo reduplicacionē. vt sic. ergo qddā risibile ē hō. Et si obijcitur In ↄuersione faciēda obseruādū ē: q t̄mini stent sub eisdē detēminacionib⁹ in ↄuersa et ↄuertēte. Respōdet. ꝙ hoc ē vex de determinacionib⁹ que disponūt id quod ē subiectū vel id qd ē p̄dicatū. cui⁹modi sunt albus. niger. nō aūt de detēminacionib⁹: que disponūt subiectū inquātū subiectū. vt sunt oīs. nullus. vel que disponūt p̄dicatū inquātū p̄dicatū. cui⁹modi ē reduplicacio: que ē ↄdicio p̄dicati in ordine ad subiectū. vel inquantum p̄dicatū est

Arguit̄ tercio Cōtra id qd dictū ē. ꝙ reduplicacio addita p̄dicato: sicut illi qd reduplicat̄ facit ꝓpōnē falsam Hoc enī nō videt̄ esse vex. ꝓbat̄ de ista. soī inquātum al' nō ē al' que est vera. ꝓbat̄. sua ↄdictoria est falsa. ergo ipa vera. tenʒ ↄña p le ʒ ē et naturā ↄdicto iax. Ais qa hec est sua ↄdictoria. soī inquantum animal: ē animal. que est falsa ¶ Dico. ꝙ illud dictuʒ intelligitur de affirmatiuis: modo ista est negatiua

Arguit̄ qrto Reduplicacio medij potest poni ad mediū in minori ꝓpōne. ergo pma regula falsa. qa si nō: maxime ꝓpter hoc: ꝙ minor fieret falsa. ʒ hoc nō. ꝓbat̄. qa ex addicione reduplecacionis in maiori ꝓpōne ad mediū nō causat̄ ꝓposicio falsa. vt dicēdo. boni inquātū bonū ē disciplina. ergo eciā ex addicione ei⁹ in minori ꝓpōne ad mediū nō falsificabit̄ miōr ꝓpō. tenet ↄña. qa nō videt̄ racio diuersitatis ¶ Dico ꝙ racio diuersitatis ē. qa in maiori addit̄ illa reduplicatio medio: vt ē subiectū. in miōri vō: vt ē p̄dicatū. vñ nō sola addicio reduplicacōis ad mediū causat falsitatē. ʒ addicō ei⁹ ad mediū extra p̄dicatuʒ.

Arguit̄ qnto Reduplicacio sp addēda est p̄dicato. ʒ in aliqua figura mediū semp p̄dicat̄. ergo reduplicacō potest addi ad mediū ¶ Dico. ꝙ prius dicēs: ꝙ reduplicacio nō potest poni ad mediū: intelligit de reduplicacione medij: cuʒ quo nō po est argui in scda figura. vt dictū est in notabili secundo

Arguit̄ sexto Sicut potest syllogisari affirmatiue

cum reduplicacione: ita eciā potest sylłisari negatiue. Sed phs nō docet sylłisare negatiue. ergo videt: ꝙ insufficiēter phus docet modū arguēdi ex reduplicatiuis. Maior patet de reduplicacione medij sic arguēdo. nullū eligēdū ē malū inquātū eligendum. omē bonū ē eligendū. ergo nullū bonū est malū inquātū eligendū. De reduplicacione vo minoris patet in hoc exēplo. nullū corpꝰ inquātū egrū ē sanū inquātū egr. omē egr ē corpꝰ inquātum egr. ergo nullū egr est sanū inquātum egr ¶ Dico ꝙ phs nō intendit hic docere omnem modū sylłisandi cū reduplicaciōe ꝫ tantū illū q valet sibi ad ostendendū: quomodo syllus cū reduplicacione reduci posset in tres terminos. hoc autem sufficiēter potest haberi per syllogismum affirmatiuum

Arguit septimo Ex termis infinitis nō fit aliquis syllus. pbat. ōis sylłisacio est ex ꝓpōnibꝰ. terminꝰ infinitꝰ nō facit ꝓpōnē. ergo. Maior ē nota. Minor patet. qa ōis ꝓpō est ex nomine et vbo. ꝫ terminꝰ infinitꝰ nec est nomē nec vbū ergo nō ꝯstituit ꝓpōnē. Maior ē Aristꝰ pmo peri hermenias. similr minor. ¶ Dico ꝙ nomē infinitū nō est nomē ꝓprissime captū: ꝫ bene cōmuniter: quēadmodū accipit nomē scdo peri hermenias. vbi phus loquitur de multiplicacione proposicionum

Arguit octauo Nō valz eodē modo sylłisare ex tmis infinitis sicut ex termis finitis. pbat. ex termis finitis valz arguere expositorie. ꝫ ex termis infinitis nō. ꝑ pma pte patz ex dictis ante. ꝫ ꝑ scda pte patz. qa hic nō seqt. nō sorꝫ ē hō. nō sorꝫ est asinꝰ. ergo asinꝰ ē hō. tenet ꝯña ꝑ syllm expositoriū in tercia figura. ꝫ ꝙ nō seqt. qa pmisse sunt vere et ꝯclo falsa ¶ Dico ꝙ non arguit expositorie. qa mediū ē terminꝰ ꝯis ꝛ non singularis: eo ꝙ supponit ꝓ pluribꝰ: qa pro omni ente quod non est sorꝫ

Arguit nono Affirmatiua de pdicato infinito habet ꝯcludi in modo negatiuo: nō aūt affirmatiua de pdicato finito. ergo nō eodē modo sylłisanda ē illa sicut ista. Añs. qa affirmatiua de pdicato infinito equalet negatiue de pdicato finito ꝛ que sylłisat in modo negatiuo: cum inferat ipam. vt patet ex secunda regula. ꝫ ꝓpōnes equalētes eodez modo sylłisari possunt. ergo ꝛc. ¶ Dico ꝙ hec racio psupponit affirmatiuā de pdicato infinito eqpollere. qđ ē ꝯtra dicta in pma regula notabilis tercij. Vel potest dici ad minorē. ꝙ eqpolētes quo ad modū enūciandi

to modo syllogisantur quales non sunt: affirmatiua de predicato infinito: et negatiua de predicato finito.

Et tantum de P.imo Libro Prioꝝ

irca inicium secūdi Libri Prioꝝ Queritur. ¶ Utrū tantū sex sint potestates syllꝰistice. et an p̄me tres sint sufficienter assignate Pro intellectione questionis mote Notādū p̄mo Qꝫ Aristo. in p̄mo libro: postq̄ʒ ostēdebat ꝛ determinauit de simplici syllō ostēsiuo. nūc in isto libro determinat de syllogismo ex ypothesi: qui ē cōposicio. Dicitꝰ p̄mo Methaphisice. Simpliciora p̄ora sunt his que sunt ex addicione. Jpothesis aūt est dictio greca. Et dicitꝰ ab ypos qđ ē sub et thesis posicio. Unde syllꝰus ex ypothesi tantū valet: sicut syllꝰus ex supposicione. vnde Syllꝰus ostēsiuꝰ est q ex duabꝰ p̄missis in modo ꝛ figura dispositꝫ: ostēdit ꝯclōnē p̄ncipaliter intentā sine aliqua ypothesi. ß syllꝰus ex ypothesi est q infert ꝯclōnē p̄ncipaliter intentā ex aliqua supposicione. Notandū ē ēciā. q Potestas syllꝰistica diffinitꝰ sic. Est p̄tas syllꝰi gracia forme ei attributa racione alicuiꝰ ypothesis valēs ad falsitatꝫ ostensionē: et veritatꝫ euidēciam. Dicitꝰ. ad veritatꝫ euidēciā et falsitatꝫ ostēsionē. in istꝫ p̄ticula innuitꝰ finis istaꝝ potestatū. nā Alique valēt ad falsitatꝫ ostēsionē vt syllꝰisare ex oppositꝫ syllꝰare ad impossibile. Alique valēt ad euidēciā veritatis. vt syllꝰisare ex falsis veꝝ: ꝯcludere plures ꝯclusiones. Et iste potestates nō ꝯueniūt syllꝰo eodē modo. quia iste tres. scꝫ Plura ꝯcludere. Ex falso syllꝰisare veꝝ. Ex oppositis syllꝰisare. ꝯueniūt syllꝰo racione p̄missaꝝ. ß alie tres raciōe tocius syllꝰi. Dicatꝰ ergo. q Tantū sex sunt potestates syllꝰoꝝ: specifice distincte et formaliter: que tangūtꝰ in hoc vsu. Plu falsum. Circum conuersum. Jmpos. et oppo.

Notandū scđo Q2 pma potestas sylliſtica ē. plura ɔcludere. vnde Plura ɔcludere est ipm syll'm racione añ·cedēt; esse illatiuū pluriū ɔcłonū syll'istice. Et scđm Arist. in textu hoc potest fieri quattuor modis. sc; q̄ syll'us manēs in eadem figura: licet nō modo ɔcludat plura. Primo p ɔuersionem Quia oīs syll'us ɔcludēs ɔuersam eque: pmo ꝛ imediate eciā pt̄ ɔuertere ei⁹ ɔuertentē. p illā regulā. Quicqd seqt̄ ad ɔñs alicuius ɔñe: hoc eciā seqt̄ ad añs. Et sic scđm ph̄m. q̄libȝ syll's potest ɔcludere plura. pter illū q ɔcludit pticularē negatiuā. eo q̄ tal̄ nō est ɔuertibilis in vnā de modo loquēdi ɔsueto. Secūdo hoc potest fieri p subalternacionē. et sic Oīs syll'us qui ɔcludit vl'em eciā potest ɔcludere ei⁹ pticularē. Tercio hoc fit p eqpolēciā qa Quecūqȝ pmisse possunt inferre vnā eqpolentē: eciā potest inferre aliā. Quarto hoc fit p subsumptionē. Et de isto modo Arist. in textu ponit regulas. Prima. Omēs syll'i vl'es in pma figura possunt ɔcludere plura p subsumptionē sub medio vel minore extremitate. Exēplū pmi sic ponendo maiorē. omē al' ē substācia. al' ē mediū. possuȝ sic subsumere. oīs hō ē al'. oīs leo ē al'. oīs bos est al'. et ɔcludendo. ergo oīs hō ē substācia. oīs leo ē substācia. omnis bos est substācia. Exemplū scđi sic arguendo. omē corpus est quātū. omē al' ē corp⁹. al' ē minor extremitas. et sub ea subsumit̄ sic. oīs hō est al'. oīs equ⁹ ē al'. oīs hirc⁹ ē al'. et ɔcludendo. ergo oīs hō est quāt⁹. et hirc⁹ est quāt⁹. Secūda regula. In oībus modis pticularib⁹ pme figure: solum possunt plura ɔcludi p subsūptionē sub medio et nō minori extremitate. Tercia regl'a. In oīb⁹ modis scđe figure. siue sint vl'es siue pticl'ares: solū potest fieri subsumptio sub aliquā extremitatū que distribuit̄: et non sub medio. Quarta regula. In tercia figura solū fit subsumptio in ista pmissaꝝ: vbi mediū distribuit̄: et sub nulla extremitatū. quia tales ibi pōicāt̄. Stant ergo iste regule in isto. q̄ Syll'us potest plura ɔcludere p subsumptionē sub termio distributo a pte subiecti posito. siue fuerit maior extremitas. siue mediū siue minor extremitas. Utilitas aūt hui⁹ potestat; est: vt sciam⁹ multiplicare ɔcłones alicui⁹ syll'i: sine multiplicaciōe pmissaꝝ. Sed ypothesis in qua fundat̄. in cui⁹ sc; vtute syll'us ɔcludit plura: est ista regula generalis. Quicqd seqt̄ ad ɔñs alicui⁹ ɔñe: eciam aptum est sequi ad antecedens eiusdem consequencie

Notandū tercio Secūda potestas syllistica ē

Ex falso syllisare vex. Unde Ex falsis syllisare vex est ex pmissis ambab' falsis vel vna eax falsa: inferre pclonem verā syllistice. nō qcē pter qd et ex necessitate. s tātū qa est. et nō gracia forme falsitatis: s gra materie false: et disposite in modo ꝛ figura Cui' ē simile scdm Albertū. Nam duo numeri impares: pstituunt numex parē. nō p quāto sunt impares: s p quāto est in eis materia numeri par. sic eciā in pposito. Duob' aūt modis ptigit ex falsis syllisare vex. Primo. Ex ambab' falsis. vt nullus hō ē al. ois lapis ē al. ergo null' lapis ē hō. Secundo. Ex vna falsa. Et hoc dupliciter. Uno modo. Quādo maior ē falsa: tam in modis affirmatiuis q̄ negatiuis. Exēplū de modis affirmatiuis. oīe albū ē al. ois cign' ē alb'. ergo ois cign' ē al. Exēplū de negatiuis. nullū albū ē al. ois nix ē alba. igit nulla nix est al. Alio modo. Quādo maior ē va et minor falsa in modis affirmatis. vt hic. ois equ' ē al. ois hō ē equ'. ergo ois hō ē al. In negatis. nulla medicina ē al. ois musica ē medicina. igit nulla musica ē al. Utilitas aūt hui' potestat est. vt sciam' cognoscere naturā pseqūcie bone. Quia ois pña ē bona: cui' aūs non pt esse vex sine pseqūte. Ypothesis aūt hui' potestat ē ista regula cōmunis. ois pña ē bona cui' aūs nō potest esse vex sine pñte. Sed diceres. Ex falso seqt vex. quare econverso: ex vero nō seqt falsū. Dico. q racio diuersitat ē ista. qa Quādo ex ver infert falsū. tūc oppositum pñt nō repugnat añcedēti. qa tūc oppositū pñt est vex: et añcedēs eciā ē vex. illo modo. vex vero psonat et nō repugnat. Sz quādo ex falsis syllisat vex. tūc oppositū pñt repugnat añcedēti. sic q nō possunt sil stare in vitate. duo em falsa nūq̄ possūt sil stare i vitate. Et q̄uis i pña bona ꝛ necāria: ex p'lib' seqt ip'le vt sic arguēdo. oē currēs ē equ'. ois hō ē currēs. g° ois hō ē equ' Tamen ex ver nō seqt falsū. Et racio diuersitat est. Quia due possibiles possunt pstituere vnā copulatiuā impossibilē. s nūq̄ due pposiciones vere possunt constituere vnam falsam

Notandū qrto **Tercia potestas syllistica est** circulariter syllisare. Unde Circulariter syllisare: est ex pclōe et puertēte vni' pmisse inferre aliā pmissā. vt capiēdo istū syllm Ois hō ē al racionale. oīe risibile ē hō. ergo oīe risibile ē al racionale. ex pclone et puertēte maior inferri potest mior: sic syllogisando. oīe risibile ē al racionale. oīe al racionale ē hō. ergo oē risibile ē hō. quod ē argumētū in pma figura de pmissis traspo

fitis. Et nō debet hic ↄuersio capi ꝓpe ꝓ ↄña formali: ſ ꝓ simplici trāſpoſicione extremoꝝ ꝓpōnis: manēte eadē qualitate ⁊ quāti tate. Et ſic vl'is affirmatiua ↄuertit̄ simpl'r in aliā vl'eȝ affirmatiuaȝ de t̄mis trāſpoſitꝭ. Et licet talis ↄuerſio nō ſit formalis ↄña. ta mēn ſyll'us ↄuerſiuꝰ eſt formalis ↄña. et nō tenet ỽtute illiꝰ ↄuerſionis: ſ gracia formalis illacionis ↄñtꝭ ex añcedēte. Et totum aggregatū nō ē ꝓpe ſyll's circularꝭ: ſ quibȝ illoꝝ; vnꝰ i reſpectu ad alteꝝ poteſt dici circularꝭ. Scd̄us tamē ꝓceſſus raciōe t̄mi: magis dicit̄ circularꝭ. eo ꝙ in ipo formaliter fit circulacio: a ↄcl'one ⁊ ↄuertēte maiorꝭ. Et ſyll'iſacio iſta circularꝭ ꝓbatiue ſolū fit in ↄuertibilibꝰ. licet illatiue eciā poteſt fieri in alijs. Quattuor autem modi ſunt qbꝰ ſyll'iſat̄ circulariter. Primꝰ. Quādo ex concluſione et ↄuertēte minorꝭ ſeqt̄ maior. vt capiēdo iſtū ſyll'iſmū Ois hō ē al' rōnale. oīne riſibile ē hō. ergo oīne riſibile ē al' rōnale. Et vlteriꝰ capiēdo ↄcl'oneȝ et ↄuertenteȝ minorꝭ: infert̄ maior ſic. oīne riſibile ē al' racionale. oīs hō ē riſibilis. ergo oīs hō ē al' racionale. Scd̄us modꝰ. Quādo ex ↄuertente maiorꝭ ⁊ ↄcl'one ſeqt̄ minor vt patet in exēplo dicto in ꝑncipio huiꝰ notabilis Terciꝰ modꝰ. Quādo ex ↄuertente ↄcl'onis et minori: infert̄ ↄuertens maiorꝭ. Quartꝰ. Quādo ex ↄuertente ↄcl'onis et maiore: infert̄ ↄuertens minorꝭ. Utilitas huiꝰ poteſtatꝭ eſt. vt ſciamus mutare demōſtracioneȝ ꝓpter qd: in demōſtracioneȝ qa ē ⁊ ↄuerſo. Ypotheſis aūt iſtiꝰ poteſtatꝭ eſt iſta regula. Ab vno ↄuertibilium ad reliquum eſt bona conſequencia

Concluſio reſpōſalis Prime tres poteſtates ſyll'oꝝ ſunt ſufficienter aſſignate Patet concluſio ex dictis

Arguit̄ ꝑmo Plures ſunt poteſtates ꝙ̄ ſex. ergo. ꝓbat̄ añs. qa ſyll'iſare ad falſuȝ. ſyll'iſare ad iopiabile. ſyll'iſare ad nugacōeȝ ſyll'iſare ad redargucioneȝ. Si dicit̄. ꝙ cōprehendunt̄ ſub qnta. Contra ſi ſic. ſeqret̄ ꝙ oēs mete reducerent̄ ad qntā poteſtateȝ. et ꝑ ↄñs oēs alie poteſtates reducerēt̄ ad qntam. tenet ↄña. qa oīs poteſtas fit in ordine ad aliquā metam. ¶ Dico ad ꝑmū. ꝙ iſte cōprehendūt̄ ſub qnta. qa in oībꝰ metis ↄcludit̄ aliqd impꝰle: hoc ē inↄueniens. Sed ad impꝓbacióeȝ dicendū negādo ↄñam. ꝙ nō oēs poteſtates ꝑ ſe ꝑmo reducūt̄ ad aliquam metam: ſed ſolum quandoqȝ per accidens

Arguit̄ ſecūdo Plura ↄcludere nō eſt ꝑma po

testas sylli. pbat. qa null' sylls potest plura cludere. pbat. officiu pmissaz e cludere. sz syllus accipit p pmissis et cclone sunt ergo syllus no ccludit. Maior nota. Minor patet ex his que dicta sunt circa diffinicionez sylli ¶ Dico q syllo cuenit ccludere gracia sue partis. scilicet gracia premissarum

Arguit tercio Ide inquantu ide solu facit ide ergo eedez pmisse inferut tantu vna cclonez. ergo male dicit q idez syllus gra pmissaz potest plura ccludere. A ns e Arist. scdo de generacione ¶ Dico q maior intelligit de causa effectiua. mo pmisse n sut cause effectiue cclois sz illacie vl quo ad cognosci tm

Arguit qrto In pma figura no valet plura ccludere p subsumptionez sub medio. pbat. qa nec in syllo affirmatiuo nec negatiuo no affirmatiuo. patet. qa tuc fieret argumentu in scda figura. ex puris affirmatiuis: ex qb' nihil seqt. pbat seqla sic arguendo. omne al e substacia. subsumo. ois asin' est substacia. ois ho e substacia. ois hirc' est substacia. igit. q sit in scda figura. patet. qa mediu pdicat in ambab' pmissis ¶ Dico. licet mediu pdicatur in ambabus premissis minus principalibus: tamen in pmissa principali mediu subijcit. vel dico. q subsumendo sub medio de subsumptis: debet predicari in premissis ipsum medium in cclone vo maior extremitas. et sic n erit dispo scde figure sz pme

Arguit qnto Ex falsis no seqt cclo vera. pbat Sicut se habz ens ad no ens ita vez ad falsum: sz ens no potest esse effect' no entis. qa no ens nihil causat. ergo vez non potest esse effect' falsi. Sed cclo est effect' pmissaz. ergo cclo va non potest sequi ex pmissis falsis. Maior ex cuenienti similitudine. Sicut em ens et vez cuertit: sic ecia falsum et no ens ¶ Dico vez argumentu ccludit. q pmisse false no inferunt verum inquatum false sunt: sed solum gracia materie vt dictum est

Arguit sexto Ex falso no seqt vez. pbat. In omni c a bona oppositu cntis repugnat ancedenti. sz vbi ex falso seqt vez: oppositu cntis no repugnat ancedenti. ergo. Minor Qa oppositu veri est falsum et ans ecia est falsuz. modo vnu falsuz no repugnat alteri falso. qa idez stat cu seipso ¶ Dico q Iposito stare vnu cu altero debet capi p eo quod est aliqua in veritate pticipare. sic aut due pposiciones false non simul stant

Arguit septimo Ex tercia potestate seqt̃ q circulariter syllisare esset p⁹le quod est falsum: vt patet p Ar. in primo posteriorum: vbi dicit: q circulo demostrare est imp⁹le. Dico q circulo demostrare est imp⁹le in eodem genere demostracionis. modo: hic vnū genus demonstracionis mutat in aliud. quia demonstracio propter quid: in demonstracionem quia est.

Arguit octauo Syll'us circulari nō est bon⁹ syll'us. pbat. bon⁹ syll's est 9ña formalis. syll's circularis nō est huius modi. ergo. Minor: quia solū tenet in terminis 9uertibilib⁹: vt dicit in textu. et sic dat instancia. Dico q licet quo ad syllisacionem pbatiuā tenet solū in terminis 9uertibilib⁹: tamen quo ad illatiuam tenet eciam in alijs

Vtrum vltime tres potestates syllogistice sint bene assignate Pro intellectione questionis nota

Notandū pmo Q 9uersiue syllisare est quarta potestas syllistica. Et diffinit sic. Conuersiue syllisare est ex opposito 9clōis cū altera pmissarum inferre oppositū alteri⁹ pmisse. Et 9uersiue syllisare capit dupliciter. Uno modo pprie. Et sic solū ordinat ad pbandū potestatē 9ñam esse bonā: Et fit solū tūc: quando ex opposito 9dictorio 9cl'onis cū altera pmissarum: infertur oppositū alteri⁹ pmisse. Alio modo capit 9muniter: Et sic fit quando assumit oppositū 9riū vel 9dictoriū 9cl'onis. et infert oppositum 9riū vel 9dictoriū alteri⁹ pmisse: Et nō valet 9uersiue syllisare cūm opposito 9rio 9cl'onis: nisi quādo 9cl'o ē vl'is: quia 9cl'o pticularis vel indefinita nō habz 9riū: Et illa potestas essencialiter est eadem cū reductione p imp⁹le: de qua dictū est ante. Et est notandū q Syll's 9uersiu⁹ nō ē totū aggregatum ex illis duob⁹ syll'is: sz quilibet illorum in ordine ad aliū dicit 9uersiu⁹. Vtilitas aūt isti⁹ potestat' est: vt possim⁹ vnū syll'm reducere ad aliū: et p̄bare vnū p aliū: q sit 9ña bona et necessaria. Sed ypothesis est ista regula generalis. Omnis consequencia est bona: in qua ex opposito consequentis sequitur oppositum antecedentis

Notandū scdo Quinta potestas syll'istica est ad imp⁹le syllisare. Unde Ad imp⁹le syllisare est ex opposito 9clusionis pbande: dato et 9cesso a respondente: cū vno vero manifeste coassumpto syll'istice inferre manifeste falsum. Et si qs ne

garet illã pclonez. ois hõ ẽ al: tũc arguens vel opponens debz dicere: do pdictoriũ. hõ nõ ẽ al: et tũc assumo vex manifeste vex: et infero manifeste falsuz. vt sic arguendo in Bocardo. hõ nõ ẽ al. ois hõ ẽ al racionale. ergo al racionale nõ ẽ al: pclo ẽ falsa: igit aliqua pmissax: et nõ minor: ergo maior: tũc sic maior ẽ falsa: ergo ei9 pdictoria ẽ va: ꝫ ei9 pdictoria est pclo pncipaliter intenta: igit ista pma. ois hõ ẽ al: est va. Utilitas aũt istius potestatz est ad oñdendũ pdictoriũ pclonis pbande siue pncipaliter intente: esse falsum imp9le vel inopinabile: z ex pñti pclonez pncipaliter intentã esse verã. Et dicit ista potestas ad imp9le: quia deducit ad ip9le: scz pcedẽdũ vl negãdũ duo pdictoria qd ẽ ip9le.

Notandũ tercio Q aliqui dicũt q syllus ad imp9le capit p trib9 pcessibus. alij dicũt: q p q̃: ꝫ p pcordãcia. Notãdũ. dupliciter pclo intenta pncipaliter potest pbari p syllm ad imp9le. Uno modo foraliter et detmiate. Alio mõ nec foralr nec detmiate: ꝫ pfuso mõ: pbãdo pclõez pncipalr lr ẽrã p syllm foraliter et detmiate: tũc ad syllm ad imp9le reqrũt quqz pcessus. pbãdo vo talez pclõem pfuse z indetermmate: sufficiunt tres. Prim9 pcessus ẽ sylistic9: pcludens pclõem manifeste falsam. Scds enthimematic9. et est. pclõ illi9 sylli ẽ falsa: igit aliqua pmissax. Terci9. aliqua pmissax est falsa: et nõ maior: ergo minor: vel econuerso. Quart9. maior vel minor est falsa: igit ei9 pdictoria va. Quint9. pdictoria ẽ va: et ẽ pclo pncipaliter intenta. igit pclõ pncipaliter intenta ẽ va. Sed illi q ponũt tres: ponunt pmũ scdm et terciũ. Sylls ergo ad imp9le scdm qd habet plures pcessus: eciã habet plures ypotheses. Prima. si pclõ est falsa: altera pmissax ẽ falsa. Et ista ypothesis respicit duos processus. Scda. solũ due pmisse pncipales sunt in syllõ: Et ista respicit terciũ pcessuz. Tercia. si vnũ pdictoriũ est falsuz: alter est vex. Et respicit quartũ et qntũ pcessuz. Et scdm Arist. in textu. ois ppõ cui9cũqz qualitatz vel quãtitatz fuerit: poterit p imp9le ostẽdi in qlibz figura pter vlez affiatinã que nõ syllisat p imp9le in pma figura. Cui9 racio est. qa in syllisacione ad imp9le: vbi aliqua ppõ debz syllisari: ei9 pdictoriũ debet esse vna pmissarum: modo pdictoriũ vlis affiatiue est pticularz negatiua: que non potest esse vna pmissax in pma figura: nõ maior: qa maiore existente pticulari in pma figura nihil seqt. nõ minor. qa minore existente pticulari negatiua in pma figura nihil sequitur

Notandū q̄rto Q2 sexta potestas syll'istica ē ex opposit' syll'isare. Unde Ex opposit' syll'isare est ex p̄missis 2rie vel 2dictorie opposit' inferre 2clōm: in qua idē negat' de se ipso. vt hō nō est aī. oīs hō est aī. ergo aī nō est aī: et hoc i tercia figura: s in scda sic 2cludit'. ergo hō non est hō. Non potest aūt syl'lus ex opposit' fieri in p̄ma figura. Cui' racio est. q2 p̄misse vl' 2dictorie vel opposite: non possunt retinere disposicionē p̄me figure q2 p̄misse 2rie vl' 2dictorie opposite: debent p'ticipari vtro q3 termio: codē ordine: sic q2 subiectū p̄me sit subiectū scde: 7 p̄dicatū p̄me: sit p̄dicatū scde. modo. Subiectū maior' p̄me figure dz esse p̄dicatū mior'. g° syll'are ex opposit' solū ē i scda 7 tercia figur'. Nō pt' eciā syll'is ex opposit' fieri ex p̄missis sub2rijs vl' subalt'nis. q2 ex duob' sub2rijs vl' subalt'nis nō potest iferri 2c'lo: in qua idē negat' de seipso. Seq' ergo corollarie. q2 in nullo syll'o aff'iatiuo potest fieri syll's ex opposit'. q2 opposite p̄pōes nō sunt ambe aff'iatiue: eciā 2c'lo debet esse negatiua: quod non 2tigit in syll'o aff'iatiuo. Seq' eciā. q2 i tali syll'o sp 2c'lo ē falsa. Et hoc innuit Arist. in textu. vbi ponit dr̄am inter syll'm ex opposit'. et scdam potestatē que est ex falso vel falsis syll'isare ve2. q2 in secunda potestate 2c'lo sp debet esse va. s in ista potestate sexta: 2clusio semp debet esse falsa. et hoc est ve2 syll'isando ex opposit' in modo et figura. q2 non syll'isando in modo et i figura: potest inferri 2c'lo vera. vt syll'isando a tota disiunctiua cū destructione vni' p't' ad alterā ei' p'tē. Et in p̄pōnib' de inesse. q2 syll'isādo ex modalib': 2clō aliqn̄do potest esse va. vt oīs hō de necitate est aī. null' hō de necitate est aī. ergo null' hō de necitate est homo. Intelligit' eciā hoc in termis supponentib'. q2 syll'isando in t'mis p̄ nullo supponentib' ex opposit': 2clō qn̄doq3 potest esse vera. vt hic. oīs chimera est vacuū. null' chimera est vacuū ergo nulla chimera est chimera. Intelligit' eciā 2cludendo 2suete. q2 2cludendo i2suete: 2clusio i(?)e2 potest esse vera. vt oīs hō est animal' null' hō est animal. igit' oīs homo homo non est. Utilitas aūt isti' potestatis est: p̄pter reprimere p'teruitatē respondencium. vt si respondens 2cederit duo 2dictoria vel 2ria p hāc potestatē cogeret' ad mai' inconueniens 2cedendū. Ipothesis est sentencia Aristotelis scdo de generacione cū dicit. Oppositorū opposite sunt cause. Et est notādū. q2 Oīs p̄pō est falsa: in qua idē negat' de seipso: exceptis trib' casib'. Prim': in p̄posicione

de modo lo quendi insueto. vt illa est vera. homo hō non ē. Secundo, quādo pdicato addit̄ signū vl'e. vt homo non est ois homo. Terci⁹. quādo subiectū ꝓ ōis ꝑ nullo supponit. vt chimera non est chimera

Conclusio respōsalis Ultime tres potestates syllice sunt sufficienter assignate. Patet ɔclusio ex dictis

Arguit̄ pmo Null⁹ est syll'us ɔuersiu⁹. pbat̄ Quia si esset aliqs: vel ergo differret a syllogismo ad imp⁹le vel non. non pmū. pbat̄. illa que sunt idē numero non differūt. ꝫ syllogism⁹ ɔuersiu⁹ ⁊ ad imp⁹le sunt eiusmodi. ergo. Maior. quia idēptitas numeralis est maxima idēptitatū. Minor patꝫ de syllogismo in Barbara: terminato ad syll'm in Baroco: qm̄ ambo formant̄ ex eisdē t̄mis. nec nō scdꝫ: qa sunt diuerse p̄tates specifice distīcte: et ergo vna nō est alia. tenet ɔn̄a qa illa que differunt specie vnū nō est aliud ¶ Dico vez argumētū ɔcludit pticulariter ꝫ nō vl'r. vnde syll'us ɔuersiu⁹ ⁊ ad imp⁹le ɔueniūt ⁊ differūt Cōueniūt in trib⁹. Primo. qa possunt fieri ex eisdē t̄mis in oib⁹ modis et figurꝭ. Scdo ɔueniūt qa idē syll'us in numero: quādoqꝫ ē ɔuersiu⁹: quādoqꝫ ad imp⁹le. Tercio ɔueniūt. qa ois syll's ad imp⁹le est vel potest esse ɔuersiu⁹ ꝫ nō econuerso. Sed differunt pmo in hoc. qa syll'us ɔuersiu⁹ p̄supponit aliū syll'm: racione cui⁹ dicit̄ ɔuersiu⁹. ꝫ ad imp⁹le non. qa potest esse nullo alio syll'o preexistēte. Scdo. qa in syll'o ad imp⁹le ad min⁹ semꝑ vna p̄missaꝝ est falsa et alia va. Sed in syll'o ɔuersiuo stat quādoqꝫ ambas p̄missas esse falsas: qñqꝫ veras ābas. Tercō differūt. qa i syll'o ad imp⁹le semꝑ ɔcl'o ē falsa. ꝫ in syll'o ɔuersiuo quādoqꝫ ɔcl'o ē va ⁊ aliquādo falsa. Quarto. qa syll'us ɔuersiu⁹ quādoqꝫ ē ostēsiu⁹: ꝫ syll'us ad imp⁹le nūq̄ꝫ. Quinto differūt in vtilitate. qa syll'us ɔuersiu⁹ valet ad pbādū: q2 prior ɔn̄a fuit bona. Sed syll'us ad impossibile non ordinatur ad hoc. sed valet ad probandum conclusionem principaliter intentam esse veram

Arguit̄ scdo Conuersiue syll'isare nō est potestas syll'itica. pbat̄. qa vel ɔuenirer omi syll'o vel nō omi. Si nō oi: nō videt̄ maior racio diuersitatꝭ de vno q̄ꝫ de alio Si dicit̄ omni. Contra. Nō ɔuenit Darij patet de isto. omē al' est substācia. hō ē al'. ergo hō ē substācia. qa nō seqt̄. hō nō ē substancia. hō ē al'. igit̄ hō nō ē substācia. pbat̄. qa arguit̄ ex purꝭ indefinitꝭ.

ex q̄b⁹ nihil seq̄r ¶ Dico q̄ non bene arguit̄: q̄a assumit̄ oppositū
subcontrarium: modo debet sumi oppositum ꝯt̄ adictorium vel
contrarium. Debet ergo sic argui. nullus hō est substancia. homo
est al̄ ergo animal non est substancia. Et sic seq̄r in Ferison

Arguit̄ tercio Si syll̄us ꝯuersiu⁹ esset bonus
syll̄us: hoc esset v̄tute hui⁹ regule. q̄ Ōis ꝯn̄a ē bona in qua ex
opposito ꝯn̄tis infert̄ oppositū an̄cedētis. s̄ hoc non. igit̄. maior p
bat̄. q̄a in syll̄o ꝯuersiuo ex opposito ꝯcl̄onis cū vna p̄missaꝝ: so
lūmodo infert̄ oppositū alteri⁹ p̄misse et nō toci⁹ antecedētis ¶
Dico q̄ an̄s syll̄i ponit ambas p̄missas: sicut tota copulatiua po
nit ambas ptes ei⁹. ideo: destructa altera p̄missaꝝ destruit̄ totū
an̄s. sicut tota copl̄atiua fit falsa: ꝓpt̄ falsitatem vnius partis

Arguit̄ q̄rto Syll̄us ad impossibile non est
syll̄us. ꝓbat̄. nullū aggregatū ex syll̄o et enthimemate est syll̄s
Syll̄us ad imp⁹le ē h⁹modi. ergo maior. q̄a syll̄us et enthime
ma sunt sp̄es argumētacionis specifice distincte. modo: specifice
distincta nō faciūt vnū. minor patet ex declaracione p̄dicta
¶ Dico verū argumētū ꝯcludit: capiēdo syll̄m ad imp⁹le p̄ oīb⁹
ꝓcessib⁹. sed capiendo ꝓ p̄mo tantū: sic est syllogismus vnus

Arguit̄ q̄nto Diffinicio syll̄i ad imp⁹le ꝯue-
nit alteri a diffinito. ꝓbat̄. q̄a ꝯuenit syll̄o ꝯuersiuo. ꝓbat̄. q̄a in
syll̄o ꝯuersiuo ex opposito ꝯcl̄onis cum altera p̄missaꝝ: infert̄ op
positū alteri⁹ p̄misse. modo stat q̄ ꝯdictoriū ꝯclōis: sit ꝯdictori
um ꝯcl̄onis negate a respondēte. et simil̄r stat. q̄ p̄missa assūpta
sit v̄a: et oppositū alteri⁹ p̄misse quod infert̄ sit falsum ¶ Dico.
verū argumētū ꝯcludit. q̄ syll̄us ad imp⁹le et ꝯuersiu⁹ indefini-
te vel particulariter sunt idem sed non vniuersaliter

Arguit̄ sexto Videt̄ q̄ v̄lis affir̄atiua potest
syll̄isari p̄ imp⁹le in p̄ma figura. ergo dictū finale tercij notabil̄
nō est verū. An̄s ꝓbat̄. q̄a potest syll̄ari in tercia et sc̄da figura. er
go eciā et in p̄ma. tenet ꝯn̄a autoritate ph̄i p̄mo posterioꝝ dicē
tis. quecūq̄ ꝓpō syll̄at̄ p̄ alias figuras a p̄ma: potest eciā syll̄isa-
ri p̄ p̄mā. Et p̄mo poꝝ dicit̄. q̄ p̄ma figura ꝯcludit oīa genera ꝓ
blematū ¶ Dico q̄ autoritas ph̄i intelligit̄: quo ad syll̄isacionē
ostēsiuā et nō quo ad ip⁹le. q̄a quo ad hoc: alie figure sunt pociores

Arguit̄ septimo Syll̄us ex opposito nō ē syl

logismus. pbat. In nullo syllo mediū debet intrare ↄclonem. ẞ hoc est in syllo ex oppositꝫ. ergo. Maior ē nota. Minor patet de isto. ols disciplina ē bona. nulla disciplina ē bona. ergo nullū bonum ē bonū. ¶ Dico. licet mediū scꝫ bonū intrat ↄclonē. non tamen sub ea racione qua ē mediū: ẞ maior extremitas vel minor

Arguit octauo Syllus ex oppositꝫ nō est syllogism⁹. pbat. null⁹ paralogism⁹ ē syllus. ẞ syllꝰ ex oppositꝫ est paralogism⁹. ergo. Maior ē nota. Minor patet. qa syllꝰ ex oppositis peccat in materia: ex quo assumit vnā pmissam falsam ¶ Dico ꝙ paralogism⁹ qui peccat in forma nō ē syllꝰ: et talis nō est syllꝰ ex oppositꝫ: ẞ paralogism⁹ peccās in materia bene ē syllogismus. patet ergo ↄclusio. sequitur questio

Utrum tres defectus syllogismorūꝫ ab Arist. in textu sint sufficiēter assignati Pro intellectiōe qstiōis nota

Notandū pmo Q Aristo. in textu in tractatu secundo: scdi por: ponit tres defect⁹ syllōꝝ. Prim⁹ est: peticio pncipij. Scdus: nō ppter hoc accidere falsum. Terci⁹ ē: fallacia ↄrie opinionis. Cōtingūt aūt isti tres defect⁹ in syllis: racione ↄclonū. Unde ↄclo tripliciter seqt ex pmissis. Pꝛio em ↄclo debet esse alia a pmissis. Scdo ↄclo debet seq ex pmissis, sic: qa si ↄclo est va: pmisse debent esse vere. et si ↄclo falsa: pmisse debēt esse false. licet eciā dictū est: ꝙ ex falsis seqt veꝝ. ẞ hoc ē paccīis Tercio: ꝙ ex eisdē pmissis eodēmodo sumptꝫ: nō debem⁹ opinari sequi opposita. Contra pmū peccat peticio pncipij. Cōtra secūdū peccat: nō ppter hoc accidere falsūꝫ. Cōtra terciū peccat: fallacia ↄrie opinionis. Prim⁹ defect⁹ accidit: circa terciā potestatem: que est: circulariter syllāre. Scds: circa qntā potestatē: q ē ad ip⁹le syllāre. Terci⁹ circa sextā ptatē. q ē ex oppositꝫ syllāre

Notandū scdo Q pmus defect⁹ est. peticio pncipij. Unde Peticio pncipij est sumere ↄclonē pbādā tanqꝫ pbatā vel minus notū vel eque ignotū: ad pbādū magis notūꝫ vel eque ignotū. Ex ista ergo diffinicione seqt. ꝙ peticio pncipij: est idē cū supponere ↄriū. Nā phs docet octauo thopicoꝝ. Supponere ↄriū: est sumere ↄclonē pbandā: sine ei⁹ pbacione. modo hoc fit in peticione pncipij. Nā dicit text⁹. Petere pncipiū: est sumere in eo ꝙ nō demōstrat ppositū'l. sine ei⁹ pbacione. Unde.

K

Notandū vlteri⁹. q͏ Peticio ꝑncipij est duplex. Quedā est: sta
tim et est Quādo idē sumit̄ ad ꝓbacionē directe sumptus. vt hō
currit. igit̄ hō currit. Similiter. oīs hō ē hō. et oīs hō est hō. igit̄
oīs hō ē hō. Et ꝯīter dicit̄; q͏ talis peticio ꝑncipij: peccat ꝯtra
syll'm simpliciter dictū. eo q͏ ꝯcl'o nō ē alia a ꝑmissis. Tamē alij
dicūt. licet ꝯcl'o nō est alia a ꝑmissis quo ad vocē: tamē quo ad
officiū. qa Officiū ꝑmissaꝝ: est inferre. officiū vo ꝯclōis: est infer-
ri. Et dicūt. q͏ tal' ꝓcessūs peccat solū ꝯ syllm̄ ꝓbatiuū: ⁊ nō ꝯ syl
logismū simpliciter dictū. Alia est peticio ꝑncipij non statim.
et est Quādo magꝭ notū infert̄ ex min⁹ noto. vel eque ignotum
ex eq̄ue ignoto. Et hoc potest ꝯtingere dupliciter. Uno modo.
Quādo min⁹ notū sumit̄ ad ꝓbādū magis notū. Ut si qs volens
ꝓbare istā. albedo est color: argueret sic. oē multiplicans de se
spēs visibiles ē color. albedo multiplicat de se spēs visibiles. er-
go albedo ē color. ꝯcl'o ē magis nota ꝑmissis. quia multiplicare
de se spēs visibiles ad sui cognicionē plura reqrit. quoniam co
gnoscere q͏ albedo sit color: qa hoc est notū sensui visus: ꝑmum
aūt nō. Secūdo. quādo eque ignotū ꝓbat̄ ꝑ eque ignotū. Ut si a
liqs ꝓbaret illā. hō ē susceptibilis disciplīne: ꝑ istā. risibile ē susce
ptiuū discipline. Duplex ergo potest assignari peticionis ꝑnci-
piū nō statim paralogismus. Un⁹ est q̄ deficit in illacōne. et est
Qui infert ꝯcl'onē in mala ꝯ̄ia nō curādo: an ꝑmisse sunt mi-
nus note ꝯcl'one: vel eque ignote. Et talis peccat ꝯ syll'm sim-
pliciter dictū. vt sic arguēdo. q̄cq͏ heri emisti hodie comedisti ꜩ
carnes crudas heri emisti. ergo carnes crudas hodie comedisti.
Ali⁹ est q̄ deficit in ꝓbacione vel notiozitate. vt patuit in exem
plis prioribus. Et talis non peccat contra syllogismum simpli-
citer: ꜩ ꝯtra syll'm ꝓbatiuū. qa maior deficit in probacione

Notandū tercio Q͏ scd'us defect⁹ sylloꝝ ē. nō
ꝓpter hoc accidere falsum. et est sumptio ꝑmisse supflue in syll'o
ad imp⁹le. qua posita vel ammota nō min⁹ seq̄t falsum. i. accide
re falsum. non ꝓpter hoc fit: quando in syllō ad imp⁹le assumi-
tur vna ꝑmissa supflua: ꝓpter quā credit̄ seq ꝯcl'o falsa. ꝓpter quā
tamen non seq̄t talis ꝯcl'o falsa. Et talis fallacia accidit quadru
pliciter. Primo. quādo illa ꝑmissa supflua cū nulla ꝑmissaꝝ ꝯīi
cat in terminis. vt imp⁹le ē infinitū ptrāsire. ꜩ in quolibet spacio
sunt infinita et dyameter est cōmensurabilis coste. igit̄ imp⁹le est
aliquod spaciū ptrāsire. Secūd⁹ mod⁹. Quādo talis ꝑmissa sup-

fflua ꝯ̄icat cū vna p̄missa℞ in subiecto. vt om̄e quod ē ꝯ̄riū corru‑
ptioni est generacio. vita ē ꝯ̄ria corruptioni et vita est idē q̄ aīa
igit̄ vita est generacio. Terci⁹ est. Quādo talis p̄missa sup̄flua cō
municat cū vna p̄missa℞ in p̄dicato. vt om̄e ꝯ̄riū corruptioni est
generacio. vita ē ꝯ̄ria corruptioni et aliqs mot⁹ ꝯ̄riat̄ corruptio
ni igit̄ vita ē generacio. Quart⁹ mod⁹. Quādo talis p̄missa su
p̄flua ꝯ̄icat cū vna p̄missa℞ in subiecto et cū alia in p̄dicato. e
xemplū. vt om̄e sensitiuū ē al' racionale. om̄e al' ē sensitiuū et o ē
al' racionale ē al'. igit̄ om̄e al' ē al' racionale. Et ista fallacia soluz
habz fieri circa syll'm ad imp⁹le. Racio. qa ista fallacia habz fieri
circa syll'm: cui⁹ ꝯcl'o ē falsa ꝑpter aliquā ypothesim. ꝫ hoc soluz
est in syll'o ad imp⁹le et nō ostensiuo. p istā ergo fallaciā qs potest
decipi in syll'o ad imp⁹le. qa aliqs potest credere q̄ ꝑpter istā p̄
missam sup̄fluā seq̄t̄ falsum: et non potest discernere an maior
vel minor ē falsa. Unde ⁊ alij sic diffiniūt hāc fallaciā: Est dece
ptio anime ꝓueniēs ex eo q̄ ꝯcl'o falsa alicui⁹ syll'i credit̄ esse fal
sa: ꝑpter p̄missam preter necessariam coassumptam. que tamen
non est causa falsitatis eiusdem

Notandū q̄rto Q̄ terci⁹ defect⁹ syll'o℞ ē fal
lacia ꝯ̄rie opinōis. Et diffinit̄ sic. Est deceptō aīe ꝓueniēs ex eo
q̄ aliqs opinat̄ duo ꝯ̄ria vl' duo ꝯ̄dictoria sil' esse v̄a. Et dicit̄ notāt̄
duo ꝯ̄ria. vel ꝯ̄dictoria. qa si aliqs opinat̄ duo subꝯ̄ria vel subalt̄
na esse simul v̄a: nō fit fallacia ꝯ̄rie opiniōis. Et ista fallacia re‑
ducit̄ ad ignorāciā elenchi. qa in hoc aliqs opinat̄ duo ꝯ̄ria vel
ꝯ̄dictoria simul esse v̄a: ignorat ꝯdiciones req̄sitas ad ve℞ elen‑
chum. Pro cui⁹ laciori cognicione est notandū: q̄ Opinari duo
ꝯ̄dictoria vel ꝯ̄ria: est assentire duob⁹ ꝯ̄rijs vel ꝯ̄dictorijs cū for
midine de opposito. Et hoc potest ꝯtingere q̄nq̧ modis. Prio.
v̄tualiter in suis ꝑncipijs. Et sic aliqs opinādo illas. hō currit.
nullū al' currit: opinat̄ duo ꝯ̄dictoria. Quia licet iste due nō ꝯ̄
dicūt for̄aliter: tamē ad ip̄as sequūt̄ ꝯ̄dictoria. vt ista. hō currit
null⁹ hō currit. In ista eni. nullū al' currit: includit̄ ista. null⁹ hō
currit. que ꝯ̄dicit huic. hō currit. Secūdo. vnū in vl'i et aliud in
p̄ticulari. vt aliqs opinat̄ illā. oīs mula ē sterilis. et tamē eciam
cū videt mulā ventrosam: opinat̄ illā. aliqua mula nō ē sterilis.
Tercio. vnū in actu et aliud in habitu. Ostēdit̄ eñ sexto Ethico
rum. q̄ incōtinēs in habitu opinat̄: q̄ nullū fornicari sit bonū. et
tamen in actu iudicat aliqd fornicari esse bonū. Quarto. vnum

formaliter et aliud vtualiter. vt rustic⁹ opinat᷑ illā formaliter. null⁹ hō ē al'. et vtualiter opinat᷑. q̄ aliqs hō ē al'. qa in hoc q̄ opinat᷑ se esse hoīem: eciā opinatur se esse animal. Quinto. in sensibus his in qb⁹ nō ꝯriāt᷑ vel ꝯdicūt. vt istas. hō ē. i. hō existit. et null⁹ hō ē. i. comedit. posset tamē addi adhuc sext⁹ mod⁹: secundū diuersas potencias. vt scdm sensum iudicam⁹ solem esse bipedalis quantitat᷒: ꝫ scdm intellectū esse maiorē tota terra

Conclusio respōsalis Tantū tres sunt defect⁹ accidentis circa potestates p̄dictas Patet ꝯclusio ex dictis

Arguit᷑ p̄mo De fallacijs detīare nō ptinet ad p̄sentē libꝝ. pbat᷑. diuersi artifices et sciēcie: habēt ꝯsiderare de diuersis. ꝫ sciēcia ista ē diuersa a sciēcia libri elencoꝝ: in qua detīat᷑ de fallacijs. ergo non hic ¶ Dico. q̄ diuerse sciēcie nō habēt ꝯsiderare idē eodē modo: ꝫ bene diuerso modo. et sic ē hic. qa hic dtīat᷑ de fallacijs: vt peccāt ꝯ syll'z illatiuū aut pbatiuū in genere. ꝫ in libro elenchoꝝ vt peccāt contra verū elenchum.

Arguit᷑ secūdo Diffinicio peticionis p̄ncipij nō valet. pbat᷑. qa petere p̄ncipiū est sumere ꝯclōnē ⁊c̄. sed ꝯclo nō ē p̄ncipiū. ergo. Maior ē diffinicio hui⁹ qd̄ ē petere p̄ncipium Minor patet. oīe p̄ncipiū debet esse ꝑ̄ō indemōstrabilis. ꝫ ꝯclusio demōstrat᷑ p p̄missas. Maior et minor sunt Arist. p̄mo posterioꝝ ¶ Dico q̄ argumētū ꝯcludit: q̄ ꝯclo ē p̄ncipiū nō execucionis ꝫ intencionis: eo q̄ finis ē p̄mū in intēcione et vltimū in execucione et p̄ncipiū simpl'r p̄mū est indemonstrabile

Arguit᷑ tercio Ois peticio p̄ncipij peccat ꝯtra syll'm in forma. igit᷑ ꝯ syll'm simpliciter. pbat᷑ aīs p Aristo. p̄mo elenchoꝝ cū dicit. oēs modi fallaciaꝝ sunt imodificati'. i. non sunt in modis et figur᷒. et si sic: tūc peccāt in forma ¶ Dico q̄ Arist. nō vult q̄ fallacie non sint in modis syll'stic᷒. ꝫ vult. q̄ ois fallacia deficit i aliquo mō. aut in mō illacionis, aut pbacionis.

Arguit᷑ q̄rto Ois peticio p̄ncipij peccat ꝯtra syll'm simpliciter. pbat᷑. qa ois peticio p̄ncipij peccat ꝯ argumētacionem. ergo ꝯ syll'm simpliciter dictū. tenet ꝯn̄a a supiori distributo ad inferi⁹. Aīs patꝫ. qa peticio p̄ncipij peccat ꝯ argumētū pbatiuū. ergo ꝯ argumētacionē. Tenet ꝯn̄a ab eodē ad idē. qa argumentacio est racio rei dubie faciēs fidem ¶ Dico veꝝ argu

mentū ɔcludit de argumētacione ꝓpe dicta. ſ ista non ē genus ad syllogiſmuȝ simpliciter: ſed tantū argumētacio ɔīter dicta

Arguitˀ quinto Nō ꝓpter hoc accidere falſuȝ nō ē defectꝰ. pbatˀ. superabūdācia nō ē defectꝰ. ſ nō ꝓpter hoc accidere falſuȝ fit ex superabūdācia vniꝰ ꝓpōnis. ergo ¶ Dico qꝫ defectꝰ dicitˀ dupliciter. Vno mō ꝑ carencia alicuiꝰ necessario: ꝛ requisiti ad ɔstitucionē alicuiꝰ effectꝰ. et sic nō capitˀ hic. Alio modo accipitur defectus ɔīter ꝑ quacūqꝫ deformitate que accidit in productione alicuius effectus: et sic capitur in proposito

Arguitˀ sexto Ista fallacia nō ɔuenit syllō ad impˀle. pbatˀ. qa aliqˀ ē syllūs ad impˀle in quo nō est ista fallacia. patet de syllō ad impˀle. vbi nulla ꝑmissaꝝ assumitˀ superflua ¶ Dico qꝫ ɔclō non intelligitˀ de quolibet syllō ad impˀle simpliciter: ſ de syllō ad impˀle vbi assumitˀ vna ꝑmissaꝝ superflua

Arguitˀ septimo Quelibꝫ fallacia est opinionis: et tamen nō quelibet ꝓuenit ex eo: qꝫ aliqs opinatˀ duo ɔ̄ria vel ɔ̄dictoria simul esse va. pbatˀ aīis. qa quelibet fallacia ꝓuenit ex opinione. qa quelibet ꝓuenit ex eo qꝫ aliqs opinatˀ argumētū esse tale: quale ipsum non est ¶ Dico veꝝ argumētuȝ ɔcludit: qꝫ circa quēlibet fallaciā est fallacia opinionis ɔīter sumpta. mō ita ɔīter nō capitˀ hic. qa hic capitˀ vt ꝓuenit ex eo qꝫ qs opinatˀ duo contraria vel contradictoria esse simul vera

Arguitˀ octauo Possibile est aliquē simlˀ ꝛ semel habere iudicia ɔtraria vel ɔ̄dictoria de eadē re. igitur pˀle ē opinari duo ɔ̄ria vel ɔ̄dictoria. Aīs patȝ. qa qs vidēs baculuȝ in aqua iudicat ipm esse fractū scd̄m sensuȝ: et iudicat eū esse integrum scd̄m intellectū. Itē. sensus iudicat solē esse bipedalis qn̄titatis. ſ intellectꝰ iudicat eū esse maioreȝ tota terra ¶ Dico qꝫ hoc est scd̄m diuersas potēcias. et sic ibi potencia superior corrigit iudicium potencie inferioris

Utꝝ tantū quatuor sint spēs argumētaciōis. scȝ syllūs, exēplū, enthimema, ꝛ inductio. Pro intellectiōe q̄stiōis mote

Notandū pⁱmo Qꝫ argumētacio accipitur dupliciter. Vno modo ꝓpe. et sic argumētacio est racio rei dubie faciens fidem. hoc est. racio. i. ꝓcessus demōstratiuꝰ faciēs fideȝ. i.

assensuȝ rei dubie.i.ↄclōni que est dubia anteq̄ demōstratur p pmissas.et sic non capitur hic. Alio modo capitur ↄ̄iter vt conuertitur cū ↄn̄a. et sic Argumētacio ē orō habēs aīs et ↄn̄s cū nota illacōis illatiue tēta. Et sic argumētacio est gen⁹ ad syl'm exēplū: entimema: ꝛ inductōeȝ. Capit aūt sufficiēcia illaꝝ q̄ttuor speꝝ sic. Ois argumētacō vł ē syl'ica vel nō syll'stica. Si pmū: hoc est dupl'r. Uel est syl'us pfect⁹ vel impfect⁹. Si pmū: sic est pma spēs argumētacionis q̄ dicit̄ syll'us. Si scdm: sic ē entimēa. Si scdm. vel est inductio cōpleta vel incōpleta. Si cōpleta: sic est inductio. Si incōpleta: sic est exēplū. Prima itaq̄ species argumētacionis: est syl'us. quē phus hic nō diffinit: eo q̄ in pmo libro sufficiēter tam diffinitiue q̄ȝ diuisiue dcīminauit de syllogismo. Secūda spēs argumentacionis est inductio. Et diffinitur scdm Arist. in textu sic. Est spēs argumentacionis p alteram extremitatem: alterā de medio syl'isans. Non debent aūt hic mediū et extremitas capi istomō sicut capiebātur iu pmo huius. Sed p mediū in ↄposito intelligitur subiectuȝ ↄclōnis. et p alterā extremitateȝ: intelligitur pdicatū ↄcl'onis. Sed p alterā extremitateȝ: intelligūtur singularia que inducūtur. Intelligitur ergo diffinicio sic. Inductio est argumentacio syl'isans.i. ↄcludens alterā extremitateȝ.i. pdicatū ↄclōnis inducte p alteram extremitatem.i.p singularia de medio.i de subiecto ↄclusionis inducte. Et exemplificat Arist. hoc al' nō habens colerā est longeuū. et hoc al' nō habens colerā est longeuū. et sic de singul' igitur oē al' nō habens colerā est longeuū. Sed Boeci⁹ inductioneȝ diffinit sic. Inductio est ↄcessus ex singularib⁹ sufficienter ennumerat ad ei⁹ vlem. Nō possunt aūt oīa singularia enūcrari explicite et formaliter. q̄a talia sunt infinita modo infinituȝ non potest numerari et ptrāsiri. Sufficit tamen q̄ enumerantur implicite in ista pticula: et sic de singulis. Et inductio potest fieri dupliciter: Quādoq̄ p singularia: et hoc dupliciter: Unomō p singularia vaga: vt sic: iste hō currit: et iste hō currit: et sic de singulis. ergo oīs hō currit. Aliomō fit p singularia dt̄minata: vt sor currit petr⁹ currit: ꝛ c̄ij: ergo oīs hō currit. Aliomō fit p minus cōmunia: et hoc dupliciter: Unomodo p minus ↄn̄ia accepta distributiue: et talis potest fieri sub termio generifico distributo p idiuionis: vt hic: oīs hō currit: oīs asin⁹ currit: ergo oē al currit. Secūdo potest fieri p min⁹ ↄn̄ia accepta sine distribu-

cione. Et talis habet fieri sub termino generico distributo p speciebꝫ. vt hic. bos fuit in archa Noe. hõ fuit in archa Noe. ergo omẽ al' fuit in archa Noe. Inductio ergo que fit p indiuidua vaga: est ɔ̃ñ a formalis. et alii tres modi non. Et potest inductio reduci ad syll'm dupliciter. Uno modo formaliter, videlicet quando oĩa que sunt in inductione: exp̃sse ponunt in syll'o. Et hoc fit: quãdo aggregatũ ex subiectꝫ oĩm singulariũ cũ ista clausula et sic de alijs: capit p medio: et p̃dicatũ ꝓpõnis inducẽde p maiori extremitate: et subiectum p minori. Uerbi gr̃a. ista inductio. iste hõ currit. et iste hõ currit ⁊ cetꝫ. igit' oĩs hõ currit: sic reducit'. oẽ quod est iste hõ et iste hõ ⁊ cetꝫ currit. ſ; oĩs hõ ẽ iste hõ et iste hõ ⁊ cetꝫ. ergo oĩs hõ currit. Alio modo vrtualiter. et est quãdo loco singulariũ capit' t'min' trãscendẽs cũ pnomĩe demõstratiuo in obliquo demõstrãte oĩa singl'aria p medio: et p maiori extremitate p̃dicatũ inducte: ſ; p minori subiectũ. vt sic arguẽdo. quodlibet istoꝝ currit. oĩs hõ est aliqd istoꝝ. igit' oĩs hõ currit. hic in lij quodlibet includit' ens. sic eciã ista. oĩs asin' currit. omis leo currit. igit' omẽ al' currit. sic reducit'. omẽ qd ẽ hõ et asin' ⁊ cetꝫ currit omẽ al' ẽ hõ et asin' ⁊ sic de alijs. igitur omne animal currit

Notandũ scd̃o Qz scd̃m p̃hm tercia sp̃es argumentacionis est exẽplũ. Et diffinit' sic. Exẽplũ est quando medio extremũ ostẽdit' inesse p id quod est simile tercio. Que diffinicio intelligit' sic. Exẽplũ est sc; argumẽtacio: quãdo. i. dũ: extremum. i. p̃dicatũ ɔ̃sequẽtꝫ: ostẽdit' inesse medio. i. subiecto ɔ̃ñtꝫ: p id qd est simile. i. p orõnẽ importãtẽ similitudinẽ: tercio. i. subiecto añcedẽtꝫ. Exẽpli gr̃a sic arguẽdo. Jannẽses sunt diuites qa habẽt portũ marꝫ. igit' Uenetẽses sũt diuites: qa habẽt portũ marꝫ. in quo exẽplo: extremũ. i. p̃dicatũ ɔ̃ñtꝫ: sc; diuites: oñdit iesse subiecto ɔ̃ñtꝫ sc; venetẽses: p orõ; ĩptãtẽ similitudĩe;: sc; hẽs portũ marꝫ: qd' ẽ simile t'cio. i. subiecto antecedẽtꝫ: sc;t Jannẽses. quia tam Jannenses q̃; Uenetenses habent portum marꝫ: ꝓpter qd sunt similes in diuicijs. Boeci' aũt in Thopicꝫ sic diffinit exẽplũ Est quãdo vnũ p̃ticulare ostẽdit' p aliud p̃ticulare: ꝓpter similitudinẽ rep̃tã in vtrisq;. Et aduerte. q Argumẽta exẽplaria ɔ̃ñiter sunt ɔ̃ñe rethorice: que solũ sunt ɔ̃ñe: vt nũc bone qa similitudo nõ potest esse sufficiẽs mediũ: ad p̃bãdũ vnũ p̃ticulare per aliud: ꝓpter multa impedimẽta, que possunt istã similitudinẽ impedire. Et ergo tale argumẽtũ nũq̃; est bonũ simpliciter: nisi ar-

gnatur: cū ꝯstācia vtriusqꝫ subiecti: et cū remocione oīm causaꝝ que possunt impedire talem similitudinē. vt Jannēses sunt diuites ꝓpter bonū portū maris: et Venetēses habēt eciā bonū portum marꝫ. et nō ē aliqua alia causa impediēs eos. ergo Venetēses eciā sunt diuites. Et reducit exēplū ad syllm̄ dupliciter. Primo reductione cōpleta. vcꝫ quando omnes t'mini positi in ipso exēplo ingrediūt in ipm̄ syllm̄. vt sic arguēdo. oīes habētes bonum portū marꝫ sicut Jannēses sunt diuites. ꝫ Venetenses habent bonū portū marꝫ sicut Jannēses. ergo ꝛcꝫ. Secūdo reductione incōpleta. vcꝫ quādo solū aliqui t'mini ponūt in syllo: q̄ ponūt in exēplo: ꝫ nō oēs. vt sic arguēdo. oīes habētes bonū portū marꝫ sunt diuites. Venetēses sunt habētes bonū portum marꝫ. ergo Venetēses sunt diuites: vbi ōmittunt Jannenses. et oracio importans similitudinem debet poni pro medio

Notandū tercio Differēcia est inter exēpluꝫ et syllm̄. Primo enī differūt formaliter. Nā exēplū est instrumentum rethorꝫ ꝑsuadentꝫ populo: ideo non assumit nisi singularia sensibilia et populo nota. Sed syllus est instrumentū logici arguentꝫ et inuestigātꝫ veritatē in sciencijs speculatiuis. Secūdo differūt. Nā in syllo vna ps vt añs: habet se vt totū. i. magꝫ cōmune. scda vo: puta ꝯñs: vt pars. i. minꝰ cōmune. ꝫ sic nō est de ꝑtibꝰ exēpli. Nā ꝑtes eiꝰ habent se vt pars ad parteꝫ qa in exēplo ostendit vnū ꝑticulare ꝑ aliud. Tercio differūt. Quia syllus semꝑ ꝓcedit ex duabꝰ ꝓpōnibꝰ. exemplum vo ex vna tantū: puta singulari: quāuis poteit assumere plura singularia. Sic similiter inter exemplū et inductioneꝫ triplex est differencia. Prima. qa Inductio fit ex oībꝰ singularibꝰ formaliter vel v'tualiter. exēplū vo ex vna singulari. Scda differencia. qa in inductione añs ꝛ ꝯsequens habent se vt pars et totū: siue minꝰ cōmune ad magis cōmune. ꝫ in exēplo: vt pars ad ꝑteꝫ. Tercia differencia. qa inductio nō copulat syllm̄ ad extremū ꝫ ad mediū. Sed exemplū copulat syllm̄ ad extremū. Et aduerte. q̄ Aristo. in textu ponit duo que habent accidere circa spēs argumentacionis. scꝫ deductioneꝫ et instanciā. Deductio est syllus cuiꝰ ꝓmisse nō faciūt fidem de ꝯclōne: sunt tamen ꝓpingoris fidei q̄ꝫ ꝯclo. Et sunt eius duo modi. Primꝰ. quādo maior est manifesta ꝛ minor dubia. ita tamen: q̄ minor sit credibilior ꝯclōne. hoc est. q̄ sit ꝑ pauciora media syllisabilis q̄ꝫ ꝯclo. vt sic arguendo. oīs disciplina est do-

cilis. iusticia est disciplina. igit̃ iusticia est docilis. hic maior est p̃ se nota: qa racio p̃dicati includit̃ in racione subiecti. s̃ minor est ita dubia sicut ɔcl'o: tamẽ est ꝓpingor sciencie quã ɔcl'o: eo q̧ magis est ꝓpinqua noticie maior̃ ꝓp̃onis: que est p̃ se nota. Secundus mod'. quãdõ ambe p̃misse sunt dubie. sic tamen ɔ̃ indigent paucioꝛib' mediis q̃z ɔcl'o. vt oĩs figura lineaꝝ equaliũ lineis rect̃ est quadrabilis s̃ triangul' ẽ hui' modi. igit̃ oĩs triãgulus est quadrabilis. Ambe p̃misse sunt dubie: tamen p̃ pauciora media ꝓbant̃ et deducũt̃ q̃z ɔcl'o: vt patet in mathematica. Aliqui ponũt terciũ modũ s̃ ꝫ: quãdo minor est p̃ se manifesta: et maior eque dubia: sicut ɔcl'o: ꝓpingor tamen fidei q̃z ɔcl'o. s̃ iste reducit̃ ad p̃mũ. Instãcia v̾o est ꝓpõ ꝓp̃oni ɔ̃ria: hoc est: ꝓpõ ɔ̃ria vel ɔ̃dictoria ꝓp̃oni respõdent̃. Et ista diffinicio dat̃ de instãcia ꝓp̃onali: que nõ est ɔ̃ña. Si v̾o velim' eã intelligere de instãcia argumentacionis: tunc diffinicio sic est exponenda. Instãcia est argumentacio: in qua argumentacione ɔcludit̃ ꝓpõ ɔ̃ria vel ɔ̃dictoria ꝓp̃oni ɔcesse a respõdente. Et est duplex instãcia: scꝫ v̾lis et p̃ticular̃. Instãcia v̾lis est argumẽtacio: in qua ɔcludit̃ v̾lis ɔ̃ria vel ɔ̃dictoria ꝓp̃oni date a respõdente. Verbi gr̃a: si respondens ꝓponeret illã. nulloꝝ ɔ̃rioꝝ est eadeꝫ disciplina. et argueretur p̃ opponentẽ oppositũ sic ·oĩm oppositoꝝ eadeꝫ est disciplina. s̃ omĩa ɔ̃ria sunt opposita. ergo oĩm ɔ̃rioꝝ eadem est disciplina: hic dat̃ instãcia v̾lis. Sed instãcia p̃ticular̃ est in qua ɔcludit̃ p̃ticular̃ ɔ̃ria vel ɔ̃dictoria ꝓp̃oni date a respondente. vt sic. oĩm oppositoꝝ eadem est disciplina. s̃ ɔ̃ria sunt opposita. ergo ɔ̃rioꝝ eadem est disciplina. Et sic instãcia solũ in p̃ma et tercia figuris differenter tamen. qa in p̃ma ɔcludit̃ v̾lis et p̃ticular̃. in tercia p̃ticular̃ solũ: s̃ nõ fit in sc̃da figura: q̃a instãcia habꝫ fieri in ɔ̃dictoriis vel ɔ̃riis: que aliquãdo sunt affir̃atiua. Sc̃da aũt figura solũ ɔcludit negatiue Ex quo patet: q̧ instãcia differt a ꝓp̃one ɔtra quã fit: quia ꝓpõ ɔtra quã fit: debet semp̃ esse vniuersalis. s̃ instancia potest esse vniuersalis aut particularis

Notandũ q̃rto et vltimo Qꝫ vltima spẽs argumentacionis est enthimema. Et diffinit̃ s̃c̃m Arist. sic. Enthimema est syll'us ex ycotib' et signis· Unde p̃ diffinicione ista itelligenda: Sciendũ: q̧ d̃fa est inter ycos signũ ꝛ ꝓdigiũ. qa ycos est ꝓpõ ꝓbabilis vt in plurib' v̾a·vt omĩs hõ diligit diligentem se·oĩs hõ odit odienteꝫ se. Sed ꝓdigiũ est ꝓpõ vel signũ quod fa-

A

cit scire: vt ista ppo. sor est bon⁹ argumentator: dicit esse signū si ne pdigiū illi⁹: sor est bon⁹ logic⁹. Similiter pmisse demostraci onis dicūt pdigiū: quia faciūt scire. Sed signū dicit ppo. vel pro babilis. vel necessaria: significās aliqd esse. fore. vel fuisse: p qd scit aliqua alia res esse. fuisse. vel fore. vt illa ppo. hodie est rube do serotina: est signū serenitatis istius. cras erit dies serena. Similiter ista. mulier habet lac: est signū isti⁹: ergo mulier peperit. In diffi nicione ergo enthimemat syllūs deb3 capi pñter p syllo trūca to et imperfecto. Unde et Arist. pmo posterioꝝ dixit. Enthimema ē fere syllūs: hoc est quasi imperfect⁹ syllus: eo q in enthimemate vna pmissaꝝ obticet: Dicit eñ enthimema ab en qd est in: et thi mos mens. quasi argumentū tenens vnā pmissaꝝ in mente. In diffinicione eciā enthimemat: et: debet capi p vel. qa aliqd est enthimema quod pcedit ex ycotib⁹ et nō signis. Diffinitur aūt hic enthimema ppe sumptū. Unde Enthimema capit dupliciter. Uno modo ppe: sicut hic diffinit. Alio modo pñiter. et sic enthime ma est argumentū non inductiuū nec exemplare: pcedens ex v no simplici añte ad vnū simplex pñs. vel ex plurib⁹ pmissis non syllistice cōbinat. In pma ergo diffinicione Aristotelis Enthime ma diffinit solū p enthimemate pbatiuo. s ista scda datur de en thimemate. siue pbatiuo. siue illatiuo. Enthimema aūt reducit ad syllm dupliciter. Uno modo. q añs enthimemat maneat in pa forma p pmissa pncipali et alia que subintelligitur: expma tur. Ad cognoscendū aūt que pmissaꝝ deficiat an maior vel mi nor: respiciendū est pmo ad pclonem: in qua ponitur maior ex tremitas a parte pdicati et minor a pte subiecti. Scdo respicit dum est ad añs. qa si in añcedente ponitur subiectū pclonis: tūc ponitur minor pmissa et deficit maior. Sed si in añcedēte poni tur pdicatū pclonis. tūc ponitur maior et deficit minor. Et ita il lud enthimema. oñe al' currit. ergo ois hō currit: reducitur ad syllm sic. oñe al' currit. ois hō est al'. igitur ois hō currit. Scdo en thimema potest reduci ad syllm yppotheticū: añs enthimema tis ponendo p vna pmissa vel pte pmisse. Et sic hoc argumētum enthimematicū a tota copulatiua ad alterā ei⁹ pteꝫ. Soꝛ cur rit et Plato currit. ergo soꝛ currit. reducitur sic ad syllūm yppo theticū pdicionalē. Si soꝛ currit et plato currit.. sed Soꝛ currit et plato currit. ergo soꝛ currit

Conclo respōsalis Tātū qtuor sūt spēs argu

mētacōis. Ueritas ɔclōis p₃ ex sufficiēcia dicta in ꝑmo notabili

Arguit̄ pmo Plures sunt spēs argumentacio nis. pbat̄ qa deductio et instācia eciā sunt spēs argumētaciōis. ex quo Arist. deťmiat hic de istꝫ: et nō alia de causa, vt videt̄. nisi qa sunt spēs argumētaciōis ¶ Dico ꝙ deductio et instācia nō sunt spēs argumētaciōis: ꝫ bene ɔtīgūt circa argumētaciōeꝫ sic ꝙ aliqñdo argumētū deducit̄ exēplariter. aliquādo enthimēatice. aliquādo inductiue. Et sic deductio et instācia nō cōprehēdūtur sub aliqua specie vna: ꝫ aliquando sub syllo: aliquando sub enthimemate: secūndum quod diuersimode formantur

Arguit̄ scdo Deductio nō habꝫ fieri circa argumētaciōem. pbat̄. nec circa argumētaciōem dyalecticā nec demōstratiuā. qa de istꝫ hic nō deťmiat̄ ¶ Dico ꝙ habꝫ fieri circa argumētaciōeꝫ demonstratiuam et eciam dyalecticam. et hic determinatur de deductione vniuersaliter et absolute

Arguit̄ tercio Inductio nō ē syllus. ergo diffinicio inductionis nō valet. pbat̄ aīs. specifice distinctoꝝ vnum non ē aliud. ꝫ inductio et syllus sunt specifice distincta. Maior est nota. minor similiter ¶ Dico ꝙ cū dicit̄ inductio ē syllus vel enthimema ē syllus: capit̄ ibi spēs ꝓ genere. vcꝫ syllus ꝓ argumentacione. Et ponit̄ syllus in diffinicione inductionis pocius ꝙ̄ alie species: quia est perfectior alijs

Arguit̄ q̄rto Inductio nō est ꝓcessus a singularib᷒ ad vl'em. pbat̄. qa inductio est ꝓcessus ad indefinitam ꝓpōnem. vt iste hō currit. et iste hō currit. ⁊ sic de singlis. ergo hō currit ¶ Dico ꝙ vl'e hic nō debet capi ꝓ ꝓpōne vli ꝫ ꝓ magꝭ cōmuni. simil'r singl'are hic nō debet capi ꝓ indiuiduo ꝫ ꝓ min᷒ ɔñi

Arguit̄ q̄nto Inductio nō est ɔña formalis. pbat̄. Inductio est ꝓcessus ab inferiori ad supi᷒. sed ab inferiori ad supi᷒ ē ɔña materialis: vt omēs ɔcedūt logici. ergo ¶ Dico ꝙ inductio nō ē ꝓcessus ab inferiori ad supi᷒: ꝫ ab eodē ad ideꝫ qa iste singl'ares simul sumpte conuertuntur cum vniuersali

Arguit̄ sexto Diffinicio exēpli non valet. pbat̄. qa non in omni exēplo extremū ostendit inesse medio: ymmo aliquādo ostēdit̄ nō inesse. vt hic. Ungaros pugnare ɔ polo-

nos non ē bonū: q̄a sunt vicini. ergo prutenos pugnare ꝯ lythwanos nō ē bonū: q̄a sunt vicini ¶ Dico q̄ ꝯclo intelligit de exēplo positiuo: p hoc tñ nō negat̄ qn aliqua exēpla essent negatiua

Arguit̄ septimo Diffinicio enthimemati nō valet. pbat̄. aliqd̄ ē enthimema quod nō ē ex ycotib⁹ et signis. pbat̄ de isto. hō ē asin⁹. ergo hō ē al̄. q̄ sit enthimema patet. q̄a est argumentū nō sylłisticū nec inductiuū nec exēplare. ergo est enthimematicū. tenet ꝯña ex sufficiēti diuisione. Sed q̄ nō ꝯstat ex ycotib⁹ et signis patet. q̄a añs ē imp⁹le. modo ycos et signū nō sunt ꝓpōnes imp⁹les ¶ Dico q̄ hic ē enthimema ꝯñiter sumptum et nō ꝓp̄e. et tali enthimemati cōmuniter sumpto nō oportet ꝯuenire diffinicionē hic positā. Uel dicendū. q̄ licet ibi nō ponatur exp̄sse aliqua ꝓpō necessaria aut ꝓbabilis. tamē ibi ꝓpō q̄ in mente tenetur est necessaria. ideo est signum: et habet racionem signi: illa videlicet. omnis asinus est animal

Arguit̄ octauo Inductio. exemplū. et enthiema nō reducūt̄ ad sylłm. pbat̄. sp̄ēs opposite nō possunt ad seinuicem reduci. ꝫ inductio. exēplū. et enthimema sunt sp̄ēs argumētacionis distincte ꝯ sylł'm. ergo ꝛc. Maior. q̄a facta reductione opposita essent in eodē: vel vna sp̄ēs esset alia: quod est īp⁹le ¶ Dico q̄ vna sp̄ēs quo ad suū foꝛale nō potest reduci ad aliā. tamen bene quo ad suū materiale. vel quo ad aliquod cōmune ipsis. Et hoc modo inductio quantū ad suū materiale reducitur ad sylł'm. et eciā quantū ad v̄tutē inferendi ꝯc̄łonem: licet non quo ad suam formam arguendi: vel quo ad v̄tutem probatiuam eius. Et tantum de libro Priorum

Circa inicium libri Elenchoꝝ Queriẗ primo. ¶ Utrū de elencho sophistico qui sciencie libri elenchorum est subiectuꝫ attribucōis: sit sciēcia specialis ab alijs partibus logice distincta. Pro intelligencia questionis mote

Notandū ꝓmo Q̄ Elēchus scd̄m Aristotelē ꝑmo Elenchoꝝ diffiniẗ sic. Elench⁹ est syll'us ꝯdictionis. Quam diffinicionē Egidi⁹ declarās dicit. ꝙ Ad elenchū reqꝛūtur tria. Primo reqꝛiẗ bonitas illacionis. Et hoc ꝯuenit ei inquātū est syl'lus. Scd̄o reqꝛiẗ nociozitas aūcedētꝫ. Ois em̄ elench⁹ debꝫ esse ꝓbatiu⁹. Probacio aūt debet esse ex nociorib⁹. Et ista ꝯdicō ꝯuenit elēcho inquātū est dyalectic⁹. Tercio reqꝛiẗ ꝙ sit ꝯdictozium ꝯcl'onis ꝯcesse a respōdente vel negate. Et hec ꝯdicio ꝯuenit elencho: inquātū elench⁹ est, ita ꝙ ꝯdictio est vltima dr̄a cōstitutiua ipius elenchi. Elenchū aūt esse syll'm ꝯdictiōis potest intelligi quattuor modis. Primo. qa scꝫ ꝯcludit aliquā ꝓpōnē que potest esse ps ꝯdictiōis. Et isto modo nō capiẗ hic. sic em̄ ois syl'lus esset elench⁹. ois em̄ syl'lus aut ꝯcludit ꝓpōnē affiātiuā aut negatiuā. ois aūt ꝓpō tam affiatiua ꝙꝫ negatiua potest esse pars ꝯdictionis. Scd̄o. Elench⁹ diciẗ syl'lus ꝯdictionis: qa ꝯcludit ꝓpōnē cui est ꝯdictū ab aduersario. et hoc ꝓpe ꝯuenit elēcho Tercio elench⁹ diciẗ syll'us ꝯdictionis: ꝓ tanto. qa ꝓbat vtrāqꝫ ꝑtem ꝯdictionis. Et sic duo syl'li sunt vn⁹ elench⁹. Nō est em̄ inꝯueniēs vtrāqꝫ ꝑtē ꝯtradictionis esse ꝓbabilē: aliter et alr accepta. Probabile est em̄ Medeā dilexisse filios: qa mater: ⁊ nō dilexisse: qa eos interfecit. Quarto. Elench⁹ diciẗ syl'lus ꝯtradictionis. qa ꝯcludit negatiuā ꝓpōnē: in qua magꝭ videẗ reseruari et saluari racio ꝯtradictionis. Istoꝝ aūt quattuor modoꝝ. Primus et quartus non sunt ita ad propositum sicut secund⁹ et tercius. et maxime secundus

Notandū scd̄o Q̄ elench⁹ sophistic⁹ est defe

cētiosus elench⁹ apparens et nō existēs. et hoc: vel q̄a non syll'ī-sat: vel q̄a nō ꝓbat ꝯcl'om ꝯtradicentē peticioni respōdētꝭ: vl' v-troq̄ʒ modo. Et scd'm hoc Triplex est elench⁹ sophistic⁹. Quidā est peccās in materia. et est qui assumit ꝓpōnes falsas. vt omne nomen ſ̄at vnū. ʒ canis est nomē. igit̄ canis ſ̄at vnū. Iste syll'us habet ea que req̄rūt ad formalitatē syll'i. tamen accipit maiorē fal sam. Ali⁹ est elench⁹ sophistic⁹ peccās in forma tantū. Et ē ille q̄ nō tenet formā syll'isticā. vt arguēdo in scd'a figura ex purꝭ affir matiuis sic. oīs mater diligit. Medea diligit. igit̄ Medea ē ma-ter. Terci⁹ est elench⁹ sophistic⁹ peccās in materia et forma si-mul. Et est q̄ assumit aliq̄d falsum. et tūc hoc nō seruat formā syl-logisticam. vt om̄e nomē ſ̄at vnū. canis ſ̄at vnū, igit̄ canis ē no-men. Hos elenchos sophisticos tangit ph'us in diffinicione syl-logismi sophistici siue litigiosi cū dicit. Litigiosus aūt est syll'us qui ex his que videt̄ ꝓbabilia nō sūnt aūt. et q̄ ex ꝓbabilibus aut ex his que videt̄ ꝓbabilia: est apparēs. Et iste apparēs elēch⁹ vo-cat̄ paralench⁹ siue paralogism⁹. Paralenc⁹ em̄ dicit̄ a para. i. iuxta: et elench⁹: quasi iuxta elenchū q̄a in eo sunt apparencia et non existencia. q̄a videt̄ habere ꝯdiciones veri elenchi; tamē deficit in eis et eas nō seruat. Paralogism⁹ aūt dicitur a para quod est iuxta: et syll'ism⁹; quasi iuxta syll'm. q̄a videt̄ seruare ea que req̄rūt ad verꝫ syll'm: licet ea nō seruat. Ex q̄b⁹ colligi po-test Primo. q̄ mal⁹ syll'us et paralench⁹ nō sunt ꝯuertibiliter ꝯ omnino idē. q̄a Paralēch⁹ dicit apparenciā ꝓbacionis. ʒ malus syll'us nō dicit illā apparenciā. Secūdo seq̄t̄ ex dictis. q̄ nō oīs paralench⁹ peccat ꝯtra syll'm simpliciter: vt patet de paralēcho qui peccat in materia tantū. Tercio seq̄t̄. q̄ oīs paralench⁹ pec cat ꝯtra syll'm ꝓbatiuū. patet hoc tam de illo qui peccāt in ma teria: tam de illo qui peccat in forma

Notandū tercio Qz Egidi⁹ circa p̄sentē q̄stionem tenet ptem negatiuā, Pro cui⁹ opinionis declaraciōe tria aduertenda sunt. Primo. q̄ Elench⁹ dupliciter ꝯsiderat̄. Uno modo simpliciter et absolute: inq̄ntū est syll'us ꝓbatiu⁹ q̄ dicit̄ syll'us dyalectic⁹. Unde p̄mo Thopicꝭ dicit̄. Syll'us dyalecticus est q̄ ex ꝓbabilib⁹ est syll'at⁹. Scd'o ꝯsiderat̄ elench⁹ nō simplici ter et absolute: ʒ put est rectitudo quedā: cui opponit̄ syll'us so phistic⁹: qui est quedā obliq̄tas deceptiua. Scd'o ꝯsiderandum est. q̄ sciēcia ꝯsiderat nō solū recta: ʒ eciā obliq̄tates rectoꝝ. Rē

ctum enim est canon et iudex sui obliqui. Ut gramatica non solum considerat congruum sed eciam incongruum. Et naturalis phus non solum considerat formam: sed eciam priuaciones formarum. Oppositorum enim est eadem disciplina. Tercio considerandum est secundum intencionem Egidij. Quod licet in aliqua sciencia considerentur alique obliquitates et priuaciones. tamen illa non sunt principaliter intenta. Illud enim quod est principaliter intentum in aliqua arte: est de genere bonorum. cum ergo priuaciones et obliquitates habeant racionem mali. si cum hoc essent per se intenta in aliqua sciencia. malum secundum quod huiusmodi esset de genere bonorum: quod est inconueniens. Sed quia: vt dictum est. eadem sciencia est oppositorum. ideo sciencia considerans de aliquo recto: habet eciam considerare de obliquo: vt opponitur illi recto. Ex quibus inferuntur tria ad intencionem Egidij. Primo. Quod etsi in libro Thopicorum determinetur de elencho primo modo. tamen de elencho vt ei opponitur obliquitas: non quelibet sed apparens et deceptiua: pertinet determinare ad librum elenchorum. ita quod ibi sit subiectum et principaliter intentum. Nec est inconueniens idem materiale sub diuersis racionibus considerare in diuersis sciencijs. sicut nec inconueniens est: idem obiectum materiale esse plurium potenciarum. Ut patet de alimento quod est subiectum potencie nutritiue. augmentatiue. et generatiue. Secundo infertur. quod etsi in libro elenchorum determinatur de Elencho sophistico. non tamen est subiectum in libro elenchorum. Non enim omne quod consideratur in aliqua sciencia est subiectum: licet bene possit dici materia eius. Est enim differencia inter subiectum et materiam. Subiectum enim alicuius sciencie est de quo principaliter in tali sciencia intenditur. sed materia potest dici. omne illud de quo intenditur in sciencia. siue principaliter. siue ex consequenti. quale eciam est illud de quo in sciencia tali non consideratur: nisi in comparacione ad aliud. Cum itaque elenchus sophisticus sit obliquitas sylli. et de eo non consideratur hic: nisi inquantum deficit a vero elencho. Et reducitur ad ignoranciam veri elenchi: non potest esse principaliter consideratum in hac sciencia: et ita neque subiectum. Ex quo infertur tercio. Quod nulla sciencia specialis potest esse de elencho sophistico Quia si aliqua esset. maxime sciencia sophistica. Talis autem sophistica sciencia non est vera sciencia: sed apparens tantum: non generans sciencia vel opinionem. sed tantum deceptionem. Sed hec opinio Egidij licet sit probabilis. tamen quia non tenetur communiter per expositores. ideo rel

Notandum quarto Quod paralenchus siue elenchus sophisticus consideratur dupliciter. Uno modo inquantum est quedam

obligatas vel defect⁹ veri elenchi: inquātū nō servat ꝯdiciōes re
q̄sitas ad verū elenchū. Et sic paralench⁹ cōparatur ad verū elen
chum: sicut ꝑuacio ad habitū. Et isto modo de ip̄o nō est sciēcia
specialis et distincta, ab illa que est de vō elencho. Scd̄o ꝯside-
ratur in quantū est quoddā ens speciale habens ꝓp̄a ꝑncipia et
ꝓp̄as causas facientes ip̄m apparere verū elenchū. et inquātū ha
bet defectū et causam defect⁹ sub causis apparencie latentē, et
sic nominat qd positiuum. Et isto modo assignatur pro genere
scibili huius sciencie: vt dicetur in conclusione

Conclusio ꝑma Elench⁹ sophistic⁹ ē subiectū

attribucionis hui⁹ sciencie. ꝓbatur ꝯc̄lo. Illud est subiectū scien
cie quod est ꝑmū ꝯsideratū in illa sciencia: ad quod oīa ꝯsidera-
ta in illa sciencia habent ordinē et attribucionē. et quod ha-
bet ꝑncipia ꝓp̄a: passiones ꝓp̄as que ei ostendūtur inesse. ſ; elen
chus sophistic⁹ est hui⁹modi. ergo elench⁹ sophistic⁹ ꝯuenienter
assignatur ꝑ subiecto atrbucionis. Maior est Arist. ꝑmo posteri-
orum. Minor est Arist. in textu. cū dicit. De sophisticꝭ aūt elen-
chis et de his qui videntur elenchi. sunt aūt paralogismi ꝛ nō
elenchi dicem⁹. Seq̄tur corollarie. Cōueniēci⁹ ꝑ subiecto hu-
ius sciencie ponitur elench⁹ sophistic⁹ q̄; syll̄us sophistic⁹. quia
ſi syll̄us sophistic⁹ poneretur hic ꝑ subiecto. daretur intelligi. q̄
hic solū ageretur de syll̄o peccante in forma: qui impedit illacio
nem et formam syll̄isticā. Constat aūt q̄ generaliter hic detmīa-
tur de omnibus elenchis sophisticis siue peccantibus in mate
ria siue in forma tantum siue in vtroq;

Conclusio scd̄a De elencho sophistico secūdo

modo ꝯsiderato inquantū est q̄dā ens speciale positiuū: habēs
causas apparencie positiuas. est sciencia specialis ab oib⁹ alijs
ptib⁹ logice distincta. Prima ps ꝯc̄lonis patet. Illius est scien
cia quod dicit aliquā naturā specialē. et q̄d est ens intelligibile
habens ꝓp̄a ꝑncipia et causas et passiones que de ipso sunt de-
monstrabiles: et suis ptib⁹ subiectiuis. ſ; elench⁹ sophistic⁹ scd̄o
modo ꝯsiderat⁹ est hui⁹modi. igitur de ipso est sciencia. Maior
patet. quia he sunt condiciones illi⁹ quod est scibile. Minor pa-
tebit in sequentib⁹. Scd̄a aūt ps ꝯc̄lonis sic ꝓbatur. Sciencie
secantur quemadmodū et res. tercio de anima. ſ; elench⁹ sophi-
sticus est ens speciale distinctū a subiectꝭ oīm aliarū scienciarū. ꝛ
est ens scibile. ergo ei⁹ sciencia est sciencia specialis et distincta

a sciencia omnium aliarum parcium logice

Arguitur primo Elenchus sophisticus non est subiectum huius sciencie. ergo prima conclusio falsa. probatur. de quolibet subiecto sciencie presupponitur quid est et quia est. sed de elencho sophistico non presupponitur hic quia est. ergo non est subiectum. Maior est Arist. primo poster. Minor. quia Arist. probat a principio huius libri elenchum sophisticum esse ¶ Dico quod nulla sciencia probat suum subiectum esse per sua propria principia sed bene per aliqua principia communia potest probari tale subiectum esse: antequam de ipso passiones demonstrentur. et sic contingit in proposito vt patebit inferius. Aristo. eciam non probat directe elenchum sophisticum esse. sed probat quod aliquis elenchus vel syllogismus est sophisticus et apparens

Arguitur secundo Elenchus sophisticus non est subiectum huius sciencie. igitur. probatur. Omnis sciencia capit denominacionem a suo subiecto. sed sciencia presentis libri non denominatur a sophisticis elenchis igitur. Maior. quia a digniori debet fieri denominacio. modo subiectum est dignius in sciencia. Minor. quia sciencia huius libri dicitur elenchorum: et non elenchorum sophisticorum. Dicere enim elenchorum sophisticorum: est vim ubi ignorare vt dicit Egidius. ¶ Dico quod sciencia capit denominacionem a subiecto. verum est vt in plurimum: non oportet autem quod semper. Aliquando enim sciencia capit denominacionem a causa efficiente: vt sciencia quinque predicabilium: vocatur sciencia Porphirij. Aliquando autem a discipulo. aliquando a causa finali

Arguitur tercio Omne subiectum sciencie debet esse ens positiuum. sed elenchus sophisticus est ens priuatiuum. igitur non est subiectum Maior est Aristo. primo poste. Subiectum enim est ens intelligibile. priuacio autem non intelligitur directe. vt dicit tercio de anima. Minor nota. quia elenchus sophisticus priuat verum elenchum ¶ Dico quod nulla priuacio pura potest esse subiectum sciencie. modo elenchus sophisticus non capitur hic pure priuatiue. vt dictum est

Arguitur quarto Elenchus sophisticus non est subiectum huius sciencie. igitur. probatur. fallacia est subiectum huius sciencie. igitur non elenchus sophisticus. tenet consequencia. quia vna sciencia debet habere vnum subiectum. primo poster. Maior. Illud est subiectum in sciencia de quo sciencia talis considerat. sed sciencia libri elenchorum considerat de fallacijs Minor. quia subiectum sciencie est primum consideratum in sciencia. Minor patet ex processu Arist. ¶ Dico quod non omne consideratum in sciencia est subiectum sciencie. quia Aliqua sunt que considerantur vt partes subiecti.

quodam, vt pncipia vel passiones subiecti. Fallacie itaqz hic 9siderant inquantū sunt loci seu pncipia in quibus fundant sylli sophistici

Arguit quinto De elencho sophistico nō ē sciencia. igit scda 9clō falsa. Ans. p3. qa de non ente nō ē sciencia. s3 sylls elenchus sophisticus ē nō ens. igit. Maior. qa nō ens non scit pmo posterioꝝ. Minor ē Arist. sexto Methaphi. vbi dicit. nō male fecit Plato qꝫ locauit syllm sophisticū sub nō ente ¶ Dico qꝫ de nō ente simpliciter nō ē sciencia. Elenchus aūt siue syllus sophisticus est nō ens nō simpliciter: s3 ē nō ens tale quale apparet. apparet enim esse verus elenchus: cum tamen non sit

Arguit sexto De elencho sophistico nō est sciencia. pbat. de ente p accidens nō ē sciencia. s3 elenchus sophisticus ē ens p accidens. igit. Maior ē Aris. sexto Methap. et pmo posteri. Minor. qa elenchus sophisticus ē pnacio veri elenchi. mō pnacio ē ens p accidēs. vt dicit pmo phisic. ¶ Dico qꝫ argumentū arguit de elencho sophistico pmo modo et nō secūdo modo: et ita nihil contra conclusionem

Arguit septimo Sciencia est veroꝝ et existēcium. s3 elenchus sophisticus nō existit. igit. Maior ē Aris. pmo posterioꝝ. Minor ē Aris. pmo elenchoꝝ et pmo thopi. vbi oñdit qꝫ elenchus sophisticus ē apparens syllus. modo. illud quod apparet nō ē: nec ē veꝝ ens ¶ Dico qꝫ illud quod apparet nō ē. veꝝ ē. nō ē illud quod apparet esse. ē tamen aliqd ens: vt aurical cū apparet esse auꝝ et nō ē auꝝ. ē tamen aliquod ens. sic in proposito dicendum ē de elencho sophistico

Arguit octauo Si de elencho sophistico esset sciencia specialis: maxime qꝫ sciencia sophistica. s3 sophistica nō ē sciencia. ergo. Minor. qa sophistica sciencia ē apparens tantū vt dicit in textu. s3 quod tantū ē apparens nō ē sciencia ¶ Dico qꝫ sciencia sophistica intrinsece et formaliter: que sc3 in se ē apparens habitus scientificus: cū tn̄ nō sit: s3 sit habitus deceptorius illa nō ē sciēcia. s3 sciēcia sophistica extrinsece et obiectiue bn̄ ē sciēcia

Utrū necesse sit vnū nomen plura significare.

Pro intellectione q̄stiōis **Notandū pmo.** Qꝫ plus 9posita materia de qua in libro elenchoꝝ tractare intēdit

Quia scz de elenchis sophistic;. ꝯsequēter ad ostendendū necessitatem hui⁹ doctrine in pncipio hui⁹ libri ostendit aliquē esse syllogismū sophisticū siue apparentez: p quez ꝯtingit nos multipliciter decipi. ne in determinando de elenchis sophistic; videat supponere falsum. Probat aūt illud quattuor racionib⁹. Prima racio sumit ex pte rez. Sicut ē i reb⁹ ita ꝑ crticinabli est in oronib⁹ et syllis. qa ars imitat naturā. ʒ alique res sunt vere tales quales apparent. et alique sunt apparentes tantū. ergo ita eciā erit in syllis. Minorez pbat pmo in animat; tam ex pte anime q̄ʒ ex pte corpis. Ex pte anime. qa qdā vident habere habitū vtutis et sciencie et eū habent. qdā vo vident habere vtut; habitū et nō habent; sicut ypocrite. vel scienciā: sicut psumptuosi: q accipientes ꝓpōnes alioꝝ et fingentes se loqui ex ꝓpijs: attribuendo sibi quod suū nō est. vident esse scientes: cū tamen nō sint. Ex pte aūt corpis pbat sic. Aliq sunt q vident pulchri et sunt. aliqui vo solū sunt apparenter pulchri: qui se cōponūt et ornāt alienis colorib⁹ eos apponētes facieb⁹ suis: vt sic videant pulchri in facie. Scdo pbat minorē in reb⁹ inanimat;. qa quedā sunt inanimata que vident aurea. argentea. aut stānea et sunt. qdā vo vident esse aurea: vt auricalcea felle thaurino tincta: et tamen nō sunt. vel argentea: vt spuma argenti et electrus

Notandū scdo Qr phus pbat aliquos syllos esse apparentes tantū racione solū accepta ex pte auditoꝝ. Sicut longe distātes a reb⁹ diiudicāt de ipis: ita imperiti in arte syllisandi diiudicāt de syllis. ʒ longe distātib⁹ alique res videntur aliter q̄ʒ sunt. vt patet de stellis: que ꝓpter longā distanciaz a visu videntur tremere et scintillare: quod tamen nō ē in stell; ʒ in visu q ꝓpter longe distare mutat et tremit. vt dicit phus secundo celi. Igitur similiter imperit; in arte syllisandi: aliq sylli videntur veri elenchi: q tamē nō sunt elenchi: ymmo neqʒ sūt syllogismi. qa syllus ex qb⁹dā posit; de necessitate infert ꝯclonem et pmo poꝝ. Similiter elench⁹ ē syllus cū ꝯdictione ꝯclonis. illi vo q videntur sylli imperit; nō sunt hui⁹modi. igitur aliq sylli sunt apparentes tantū. Tercia racio ad idē ex pte sermonis ē hec. Quicūqʒ arbitrātur sic accidere in reb⁹ sicut in nomib⁹ et vocib⁹: illi credūt aliquos esse veros syllos q tamen sunt apparentes. ʒ multi sunt hui⁹modi. ergo rc;. Minorez pbat ex dupli ci causa. Prima. qa eūtes ad disputacionez nō ferim⁹ nobiscū

res: ꝗ vtimur nomib⁹ ꝓ reb⁹ significatꝭ. et ideo multi credūt: ꝙ idem accidat in nomib⁹ vel orōnib⁹ et reb⁹. Scđa causa. qa sicut numer⁹ adequatur reb⁹ numeratꝭ. vt patet in cōputacionibus: vbi quot sunt vnitates in numero: tot sunt res qb⁹ cōpetit numer⁹. sic eciā credūt multi: ꝙ nomīa adequentur reb⁹. ita ꝙ quot sunt nomīa que loqmur: tot credam⁹ esse res de qb⁹ loquimur. Et sicut nomē vnū ē quod eciā habeat tantū vnū fatū. Qđ tamen nō ē verꝫ. qa necesse ē vnū nomen plura significare. vt patebit inferi⁹. Ex quo infert phūs. ꝙ sicut illi q nō sunt ꝓmpti in numerꝭ et cōputacione: faciliter decipiūtur a scientib⁹ et superantur ab eis. sic hi q̄ vtutes vocabuloꝝ sunt ignari: de facili paralogisātur ⁊ dcipiūtur a sophistꝭ ⁊ ab alijs cū ipis disputātib⁹.

Notandū tercio Qꝫ q̄rta racio phi ad ꝓbādū suū ꝓpositū accipit ex pte argueutꝭ: et ē hec. Quicūqꝫ apparēter et ficte opera sapientꝭ exercent: faciūt aliquos elenchos apparētes tantū: p quos possunt decipe. ꝗ aliq sunt hui⁹modi. ergo tales faciūt apparentes elenchos. Minorē ꝓbat phūs de sophistꝭ qb⁹ magis opēpciū ē videri sapientes q̄ꝫ esse et nō videri. Est enim sophista copiosus ab apparēte sapiencia et non existente. Unusqsqꝫ enī qualē habitū habet: talis ē. Cū itaqꝫ sophista habeat sophisticā scienciā: que ē apparens ⁊ nō existens. ergo et ipse copiosus ē ab apparente sapiencia et nō existente. Et tres nō possunt habere apparentē sapienciā: nisi apparenter exercēdo opa sapientꝭ in disputādo. Sunt aūt hui⁹modi opa sapientis duo. Primū ē. nō mentiri de his de qb⁹ nouit: et hoc quātū ad respondentē. Scđm ē. posse mencientē manifestare. et hoc se tenet ex pte opponentꝭ. Si itaqꝫ aliq apparenter exercent opa sapientꝭ. sunt ecꝭ aliq elenchi apparentes tantū. Et aduerte. ꝙ hic enumerātur opa sapientꝭ. que ꝯueniūt sapienti cōpato ad alium: siue vt ē in statu disputacionis. sic enī sunt duo ei⁹ opa. primo aūt Methaphisice enumerātur sex opa sapientꝭ que ꝯueniūt sibi scđm se. Ex qb⁹ infert phūs ꝙ necesse ē sophistas habere artem de talib⁹ syllis apparētib⁹. qa p illā facili⁹ ꝯsequūtur finem suū: q ē vana gloria. Ex quo vlteri⁹ infertur. ꝙ etsi elenchi sophistici sint quedā obliqtates. tamen vtile fuit et necessariū tradere artem aliquā de eis: nō ꝑncipaliter vt eis vtamur: ꝗ vt vitem⁹ illos. Malū enī nō euitatur nisi cognitū. Sicut et in gramatica ꝯsideratur de incongruitate vt euitetur: non aūt vt vta

tur ea gramaticus. Pro intellectione qstionis pncipal'r mote

Notandū qrto Q̄ Necessitas ē duplex. Que
dam ē necessitas simpliciter dicta. scdm quam illud dicitur necessariū: quod imp'le ē aliter se habere. Et sic capit quinto methaphisice cū dicit. Necessariū ē quod nō potest nō esse. Et sic de' ē necessari'. Alia est necessitas non simpliciter: sed ꝯdicionata siue ex suppositione finis. Et sic aliqd quod licet in se sit ꝯtingēs: tamen relatū ad aliud dicit necessariū. Sicut sumptio cibi necc̄aria ē aiali in respectu ad ꝯseruādū vitā. Hoc scdo modo accipit necessitas in titulo qstionis. Quia vo dicit in titulo qstiōis. Unum nomē plura sare. Ideo aduerte. q' hoc potest intelligi dupliciter. Uno modo p modū pluriū. et hoc nō ē p'le. Racio. quia q qd ē significabile ē intelligibile. sed imp'le ē intellectū intelligere plura p modū pluriū. ex tercio de anima. et scdo thopic. Alio mō q' sig̃ficet illa plura nō p modū pluriū: sed vt illa plura in quadam racione vniuoca vel analogica ꝯueniūt. Et sic vnū nomen plura potest significare. Uniuocū eni sat plura: vt illa ꝯueniūt in vna racione vniuoce. vt hō: oēs pticulares hoīes. Analogum vo significat plura vt ꝯueniūt in quadā vnitate analogie. vt patet de ente quod sat substāciā et accidēs: que ꝯueniunt in vna ꝯni raciōe analogica. vcȝ esse in rer natura. Nomen vo equocū sat plura p modū pluriū et sub diuersis racionib'. et eciā tot imposicionib' impositū ē ad sndū quot significata sunt ei' et sine ordine. Ex quo seqt corollarie. q' nomē vniuocū. vt hō. Analogū. vt ens. equocuȝ. vt canis: nō ꝯsimiliter dicit vnū nomē. patet. qa nomē vniuocū ē vnū nomen materialiter et foal'r. et similiter analogū. Equocū vo nomen ē vnū tantū materialiter et nō foaliter. In quolibȝ eni nomie duo sunt. quor vnum ē vt materia. et illud ē vox. aliud vt forma. et illud ē sacio: scdm quā vna dictio distinguit ab alia. Unitas ergo materialis nominis seu dictionis: accipit ex voce. foalis vo ex ipa sone. Cū itaqȝ nomen equocum sub vna voce plura set. ergo dicetur vnum nomen materialiter non tamen formaliter

Cōclusio respōsalis. Necesse ē vnū nomē plura
significare. intelligendo nō simpl'r sed ex suppositione finis: supposito scȝ. q' oēs res debent significari p nomia. pbat ꝯclo. Res secundū numer: scdm quod esse numerale nomiant a nobis: z nō tantū scdm esse specificū: sunt infinite. oōnes vo z nomia sunt fi

nita. ergo ad hoc q omnes res significentur per nomina: oportet vnum nomen plura significare. Maior est sententia Porphirij qui dicit. quod singularia sunt infinita: quo ad nos et quo ad naturam. Quod autem nomina sint finita. patet. quia nomina sunt ab institucione intellectus nostri qui imponit nomina ad significandum. modo intellectus noster est virtutis finita. et per consequens: id quod causatur ab eo: vt nomina et eorum imposicio. Secundo probatur conclusio tali racione. Nunquam pauca possunt adaptari pluribus: nisi aliquod illorum paucorum adaptetur multis. sed nomina sunt pauca. respectu rerum: et res sunt multe et quasi infinite. ergo nunquam poterint significari res infinite: nisi vnum nomen significabit multa. Quia autem nomen significat rem mediante conceptu. et diuersarum rerum non est vnus conceptus. ideo nomen quod dicitur plura significare: significat illa plura mediantibus pluribus conceptibus: et non mediante vno conceptu tantum. licet bene possibile sit vnum nomen: tamen secundum materiam quam formam mediante conceptu vno: significare aliquod communicabile pluribus

Arguitur primo **Non est necesse vnum nomen plura** significare. ergo. Antecedens probatur. contingens est vnum nomen plura significare. igitur non necesse. tenet consequencia ex oppositis. Antecedens probatur. Illud quod significat ad placitum primi instituentis non significat ex necessitate sed contingenter. sed quodlibet nomen significat ad placitum instituentis. igitur. Maior nota. minor similiter. quia nomen est vox significatiua ad placitum. primo perihermenias ¶ Dico quod hic necesse non dicit necessitatem simpliciter dictam sed dicit necessitatem ex condicione vel supposicione finis: quam non repugnat conuenire enti dependenti a voluntate

Arguitur secundo **Nomen non significat aliquid.** ergo non significat plura. Antecedens. quia si significaret. vel ergo sic significare conueniret ei essencialiter vel accidentaliter. non essencialiter. quia quod conuenit alicui secundum placitum nostrum et imposicionem nostram: non conuenit sibi essencialiter. sed significare dictioni conuenit secundum imposicionem nostram. ergo non conuenit sibi essencialiter ymmo contingenter. Quod autem non accidentaliter. probatur. quia dictio non potest esse sine significacione. ergo significacio est sibi essencialis. Antecedens probatur. quia nisi esset significatiua: non esset dictio: ymmo neque vox. vt patet secundo de anima ¶ Dico quod significacio dictionis est duplex Quedam est generalis: quia scit significat se et suum simile. et hec vocatur aliquando significacio naturalis. Naturale enim est quod omne ens mundi significet se et suum simile. Quedam vero est significacio specialis que vocatur ad placitum et impositoria. Prima significacio essencialis est quodammodo dictioni. secunda vero accidentalis. Et ideo plures huiusmo

di significaciones vni dictioni conuenire possunt

Arguit tercio Unū nomē nō significat plura igit nō est necesse rc. Añs ē Aris. quarto methaphi. dicētis. quod nō vnū sat nihil sat. s plura sare nō ē vnū sare. ¶ Dico. qd nō vnū sat ad min' nihil sat. Uel dico q nomen potest plura significare non per modum plurium: sed bene per modum vnius

Arguit qrto Unū nomen nō potest plura significare. igit. pbat. Sicut est in natura sic ē in arte s in natura in vna re non possunt esse plures forme substāciales. ergo eciam in arte in vno nomie nō possunt esse plures significaciones: que habēt se vt forma dictionis. Maior ex scdo phisi. Minor. qa si in vna re essent plures forme substanciales: vna res haberet plura esse. cū quelibz forma det esse. et sic talis res nō esset vna ¶ Dico q vnū nomen foraliter nō habz plures raciōes: nec sat multa. s nomē quod ē vnū materialiter tantū et nō foraliter. vt equiuocum potest sare plura. Uel potest dici q Duplex ē forma vocis Quedā ē essencialis. et illa ē debita ordinacio litterar in syllabis: et syllabar in dictionem cū debita placione. et hec forma nec variari nec multiplicari potest: remanēte eadē voce. Alia ē forma accidētalis: que dicit significacio ɔcept': et rei mediante ɔceptu. et hec forma potest variari remanēte eadē voce scdz materiā et formā pmā vt in multiplici actuali: vel scdm materiam et nō scdm formā que dicit placio: vt in multiplici potēciali. Sicut ergo in natura in vna re possunt esse multe forme accidentales. quia infinita vni accidūt. sic et in arte non ē inconueniens

Arguit qnto Unius rei ē vna pfectio. s quodlibet nomen ē vnū. ergo quodlibet nomen habet vnā racionem que est ei' pfectio. Maior. qa pfectio rei seqt essenciā r foraz substācialē rei modo vna res habet vnā essentiā: et ita vnā pfectionem. Minor. qa qdlibz nomen ē vna vox ¶ Dico q vni' rei que est foraliter et vere vna: ē vna pfectio. modo. nomē equiuocū nō ē vere vnū. Potest eciā dici ad argumētū: distinguēdo de pfectione essenciali r accidētali: sicut dictū ē de foral i pcedēti solucióe

Arguit sexto Qr sat plura est nomē equiuocu Sed nomen equiuocū nō ē vnū nomē. ergo nomen vnū nō sat plura. ɔ ia ē reducibilis ad modū et ad figurā. Maior patz ex ɔclone. Minor. qa nō habet vnā foram a qua res sicut habz esse: ita

et vnū esse ¶ Dico q nomen equiuocum non est vnum vnitate significacionis: sed bene est vnum vnitate vocis

Arguit septimo Res non sunt infinite. ergo fundamentū Aristo. nō valz. Añs pbat autoritate Aristo. tercio phisicoȝ et pmo celi. vbi ostēdit et pbat. q in reb' naturalib' nō potest esse infinitū. res em̄ naturales sunt cōposite ex materia et forma. modo materia finit formā: ei' cōmunicabilitatē terminando. Similiter forma finit materiā ei certū esse dando et informando. modo ex pncipiis finitȝ solū ɔstitui finitū ¶ Dico. q licet nullū infinitū sit actu: tamen res scdm esse numerale dicūt infinite scdm potenciā successionis: posita eternitate mūdi scdm pbm. Vel est dicendū. q infinitū capit large in dicto phi. vt dicāt res infinite respectu nominū qa multo plures sunt res q̄ nomina. Vel possumus dicere. q infinitū et finitū ibi capiūt quo ad nos. nobis em̄ p se loqūt oo sunt nota nomia q̄ res. sumus enim cause et auctores nominum sed non rerum

Arguit octauo Quicq̄d accidit reb' accidit eciā nomib'. ergo fundamētū phi nō valet. Añs pbat. que se habēt vt signū et signatū: qcq̄d vni ɔuenit: ⁊ alteri. s nomia et res habēt se vt signū et signatū. ergo ⁊c. Maior. qa signū ⁊ signatuȝ sunt relatiua. relatiua aūt sunt simul natura. modo illa que sūt simul natura et eiusdem nature: qcqd ɔuenit vni: ɔuenit ⁊ alteri ¶ Dico. q relatiua sunt simul natura nō sic q sint eiusdē nature. et q ɔueit vni q eciā ɔueiat alteri. s sūt simul natura. i. naturali intelligēcia: vel quo ad actum existēdi. quia posito vno relatiuorum ponitur et alterum

**Utrum tm̄ q̄ttuor sint genera disputacionū. Pro intelligēcia q̄stiōis Notandū pmo Q disputacio ē act' arguitiu' siue sylltistic' vni' ad alteȝ vl' cai q̄ ad alteȝ ꝓpter aliquē finē obtinēdū. Dicit aūt disputacio: quasi diuersa putacio vel estimacio opponētis et rñdētis. eo q nō semp sunt vni' ꝓposici. s q vn' affirat alter negat. et ita diuersa putāt et dicūt. In qua diffinicioē: act' ponit p genere. ad denotādū. q disputacio nō ē argumētū nec sylls: s est act'. nō q̄liscūq3 act': sed act' sylltistic': et ita act' racionis. p quod dat intelligi sua differēcia seu forma: que sumit ab instrumēto quo fit talis actio. Syllogism' em̄ ē instrumētū pncipale disputaciōis. et p illā differē-

riam: disputacio differt ab actib' corporalib' et ab actib' voluntatis. Dicit tandē vni': scʒt opponentē: ad alterū: scʒt respondentem. p quod dat intelligi. q ad disputacionē duo reqrūt. scʒt opponēs q arguit et pponit. et respondens, q assūmit et respondet. nō tamen oportet q semp opponens et respondēs sint distincti realiter. qa vn' potest supplere vices duorū. Ut cū aliqs arguit sibiipsi. Et ergo dicit in diffinicione: vl' tanq̄ ad alterū. Fit autem omīs disputacio pp̄ter aliquē finem. ergo subiūgit in diffinicione: pp̄ter aliquē finē obtinēdū. sicut eni natura agit pp̄ter finem. vt ostēdit scdo phisicorū. sic et ars debet agere pp̄ter finem. ex quo ars imitat naturā. Ex quo patet. q hic diffinicio disputacionis est causalis: ptinens quattuor genera causarū p quas res habet esse et fieri. Cū eni dicit act'. tangit causa materialis. cū dicit: argumētiu'. tangit causa formalis. cū vo dicit: vni' ad alterū tangitur causa efficiens. cum vero dicitur propter aliquem finē obtinendum. tangitur causa finalis

Notandū scdo. Q disputacio scdm Aristo. hic in textu est quadruplex. scʒt doctrinalis: dyalectica: tentatiua et sophistica. Disputacio doctrinalis est que ex ppīis pncipijs vniuscuiusqʒ discipline et sciencie: et non ex his que videt respōdenti syllogisat. Cui' causam assignat phus et dicit. Oportet eni et necesse est eū credere qui addiscit. Demōstrator eni pcedit ex veris necessarijs et imediatis: nō querēs psensum respondētis. vt dicit pmo posteriorū. Necessitas aūt tenet se ex pte rei et non ex pte nostri. Finis aūt hui' disputacionis est generare scienciā in discipulo. Fit eni disputacio doctrinalis: inter discipulū ignorantem. et mgr̄m informātem: q tradit scienciā discipulo. Instrumentū aūt ei' est syll'us demōstratiu': qui facit scire. vt dicitur pmo posteri. Scda disputacio est dyalectica. et est que ex pbabilib' collectiua est ptdictionū. Ex quo eni disputacio dyalectica ordinatur ad generādū opinionē: que generatur pcedēdo ex cōmunib' et pbabilib'. ideo talis disputacio eciaʒ pcedere debet ex cōmunib' et pbabilib'. Et pcedēs ex pbabilib' habet viā in vtrāqʒ ptē ptdictōis pbādā. qa nihil phibʒ qdā falsa pbabliora esse qbusdā veris. Et hinc est. q dyalectica disputacio dicitur collectiua ptdictionū. Est aūt pbabile scdm phm pmo thopi. quod oībus aut plurib' aut sapientib'. et his aut oīb' vel plurib' vel maxime notis: videtur esse verū. In qb' pticulis Arist. diuersos gradus

probabiles ostendit. Quoddam enim est probabile grossum. Et hoc tangit cum dicitur: omnibus. Aliud est: probabile mediocre. et hoc tangit cum dicit. aut pluribus. Tercium est probabile subtile. et hoc tangit cum dicit: sapientibus. Illud autem probabile subtile adhuc est triplex. quoddam subtile. et hoc tangit cum dicit. his omnibus. Quoddam subtilius. et hoc tangit cum dicit. aut his pluribus. Tercium est subtilissimum. et hoc tangit cum dicit: vel maxime notis. Finis autem disputacionis dyalectice: est generare in discipulo vel respondente opinionem: que opinio est via in scienciam. Dicitur enim tercio methaphisice. Qui bene dubitat: bene sciet. Dubiorum enim inquisicio est sciencie invencio. Instrumentum autem eius est syllogismus dyalecticus

Notandum tercio Quod tercium genus disputacionis est disputacio tentativa: que procedit ex his que videntur respondenti: et necesse est eum scire qui se simulat habere scienciam. hoc est. Disputacio tentativa est que procedit ex communibus, quibus scitis: non sciuntur propria. licet his ignoratis: ignorantur propria. Qui enim ignorat communia in aliqua sciencia: est signum quod ignorat et propria. Ostendit enim Arist. primo phisicorum. quod nostra cognicio incipit a communioribus et procedit ad specialia. Finis autem disputacionis tentative: est accipere experimentum de sciencia vel ignorancia illius qui simulat et fingit se scire. Eius instrumentum potest esse quilibet syllogismus. Quia in qualibet sciencia tam in his que ex necessarijs syllogisant quam in his que ex probabilibus et eciam in his que ex apparentibus syllogisant: possumus formare syllogismum de communibus in tali sciencia traditis. In qualibet enim sciencia habentur communia et propria. vt ostenditur primo posteriorum. Quarta disputacio est sophistica. et est que procedit ex his que videntur probabilia respondenti: non tamen sunt. Finis eius est victoria de respondente. et ex consequenti vana gloria et apparens sapiencia. Vel vt alij dicunt. quod finis eius est posse cavere a sophisticacionibus et decepcionibus: que fiunt per elenchos sophisticos Instrumentum eius est elenchus sophisticus: de quo determinatur hic in libro elenchorum. Dicitur autem hec disputacio litigiosa agonistica et sophistica. Primo dicitur Litigiosa propter contencionem. quia apponens sophista et respondens disputant litigando et contendendo. Secundo dicitur Agonista: ab agona vel agone: que est bellum mortis aut certamen anime. Sicut enim corporaliter pugnantes videntur se habere adinuicem. Sic eciam opponens sophista et suus respondens se habent adinuicem. Tercio dicitur sophistica. primo p

pter apparenciã in opponēte. scdo pter deceptionem in respondente. Ex qbus patet. q genera disputacionum distinguuntur penes fines suos proprios. et eciam pènes genera syllogismorũ quibus perficiuntur tanquam suis instrumentis

Notandũ q̃rto Qz exquo disputacio de illis quattuor generib' dicitur analogice. Ideo ad cognoscendũ de quo per prius dicat. aduertendum. q Disputacio potest ↄsiderari dupliciter. Primo quo ad etymologiã nomis et quo ad quid nomis: quod significatur p hoc vocabulũ disputacio. Dicit em̄ disputacio: quasi diuersa putacio. Sic disputacio pmo ↄuenit disputacioni litigiose. scdo tentatiue. tercio dyalectice. vltimo doctrinali. Racio. qa in nulla disputacione est taz diuersa et varia putacio: sicut in agonistica siue litigiosa. Ibi em̄ appon ēs et respondēs maxime diuersos fines intendũt. quilibet em̄ vult esse victor: quod nō ↄtingit in alijs disputacionib'. Alio mō potest disputacio ↄsiderari: vt est act' syllistic' ad ostēdendũ aliqd ppositum. Tũc disputacio pmo dicit de ista disputacione: cui' finis ē pfectior. Cōstat aũt. q finis disputacionis doctrinalis ē pfectior alijs. qa fit pter generare sciēciã Deinde dicit de disputacione dyalectica que generat opinionē: que nō est ita pfecta sicut sciēcia. Deinde de disputacione tentatiua. Ultimo vo de litigiosa Et ex hoc seqtur. q qa he disputaciones: sunt quattuor modi analogie ipi' disputacōis. ⁊ ido nō sũt vª gña. neqz spēs. tñ p phz hic dicũt gña (accipiēdo gen' ↄiter) poci' q̃z spēs. qa q̃libz illarũ disputacōnũ hz sub se plures modos spāles disputacionum

Conclusio responsalis Tantũ q̃ttuor sunt genera disputacionis. pbat ↄc ro sic. Disputacio habet se vt quodã mot' racionis. s in motu reali sunt tria quantũ sufficit ad declaracionē ppositi. scz motor mobile et instrumētũ quo motor mouet mobile. Ut patet de pulsante campanã p funē tentuz manu sua. Sic similiter est in disputacione arguens vel opponens est motor. respōdēs est mobile. argumētacio aũt est instrumētũ. Omnis aũt mot' capit spēm essenciã et denominacionē a termino ad quē. vt dicit qnto phisi. Opponēs ergo in disputacione intendit generare aut habitũ aut expimētũ de respondente. Si expimentũ: tũc sunt disputaciones tentatiue. Si aũt intēdit generare habitũ: hoc ē dupliciter. vel in seipo. vel in alio. Si in se: tũc

sunt disputaciões litigiose: p quas opponẽs vult acqrere scienciam apparentẽ respectu alioꝝ: vt iudicet̃ ab alijs copiosus et sciens. Si aũt vult generare habitũ in alio. hoc est dupliciter. Uel habitũ firmũ q̃ ẽ sciencia: et sic sunt disputaciones doctrinales Uel habitũ infirmũ q̃ ẽ opinio. et sic sunt disputaciones dyalectice. Opinio enĩ est habit⁹ infirm⁹ cuꝫ formidine de opposito. Ex hac ꝓbacione habetur sufficiencia istarum disputacionum

Arguit̃ p̃mo Disputacio non ẽ act⁹. igit̃ diffinicio disputacionis nõ valet. ꝓbat̃ añs. Ois act⁹ ẽ in illo cui⁹ ẽ act⁹: et est in vno subiecto. ƺ disputacio nõ est act⁹ vni⁹ nec in vno. ergo. Maior. qa act⁹ saltẽ scd̃us est accidẽs. modo: vnũ accidens ẽ in vno subiecto. Dicit̃ enĩ septimo Methaphi.. accidens non migrat de subiecto in subiectũ. Et quarto Phisicoꝝ dicit̃. Idẽ non est in diuersis. Minor. qa disputacio ẽ act⁹ opponẽtꝭ ⁊ respondẽtꝭ. vt innuit̃ in diffinicione ❡ Dico q̄ act⁹ simpliciter vn⁹ ẽ vt in subiecto. modo disputacio nõ ẽ act⁹ vn⁹ simpliciter ƺ opponẽtꝭ et eciã respõdentꝭ. Necꝫ eciã ẽ inconueniẽs idẽ esse in diuersis diuerso modo essẽndi in. vt patet de motu q̃ est in mobili subiectiue et receptiue. in mouente aũt effectiue et causatiue. vt dicit̃ tercio phisicoꝝ. Sic in ꝓposito disputacio est in opponẽte inciatiue effectiue et originaliter. ƺ in respõdente terminatiue et susceptiue. respõdens enĩ assumit id quod opponens proponit

Arguit̃ scd̃o Disputacio demõstratiua non ẽ disputacio. ꝓbat̃. In omni disputacione opponẽs expectat ꝯsensum respõdentꝭ. ƺ demõstrator nõ expectat ꝯsensum respondentis. ergo videt̃ q̄ demõstrator nõ disputat. et p ꝯñs disputacio doctrinalis nõ ẽ disputacio ❡ Dico q̄ si ꝯsiderat̃ demonstrator vt sciens sic nõ disputat. si vo ꝯsiderat̃ vt docens: illo modo expectat ꝯsensum respõdentꝭ. nõ q̃dẽ q̄ illa ꝯcessio respõdentꝭ sit causa ipius sciẽcie. ƺ vt talis ꝯcessis ministerialiter et instrumẽtaliter deseruiat demõstratori: ad pficiendũ habitũ demõstrandi. et vt sic sibi attribuitur disputacio doctrinalis

Arguit̃ tercio Disputacio doctrinalis nõ fit ex pncipijs necessarijs. igit̃. ꝓbat̃. qa fit ex pncipijs ꝓbabilib⁹. igit̃ Probat̃ añs. qa seqt̃ bene. disputacio doctnal fit ex necessarijs igit̃ eciã ex ꝓbabilib⁹ tenet ꝯña. qa oĩe necessariũ ẽ ꝓbabile. ꝓbabile enĩ ẽ quod oib⁹. aut plurib⁹. aut maxime sapiẽtibus videt̃

esse ve℞. nõ neccãriũ videt̃ eciã oĩb⁹ aut plurib⁹ aut maxime sapiẽtib⁹ esse ve℞. et q̃cq̃ potest in mai⁹: potest et in min⁹. Si ergo disputacio doctrinalis est ex necessarijs eciã erit ex ꝓbabilibus ¶ Dico q̃ oĩne necessariũ est ꝓbabile: non formaliter ſ₃ materialr. Alia em̃ ẽ formalitas ꝓbabilis vt sic: et alia ẽ formalitas necessarij vt sic. Et ergo argumentum non concludit

Arguit̃ q̃rto Disputacio dyalectica nõ est distincta a disputacione doctrinali. ꝓbat̃. Disputaciones accipiũt distinctionem ex finib⁹ suis. ſ₃ idẽ est finis disputacionis dyalectice et doctrinalis. ergo nõ distinguũt̃ ꝯ Minor. q̃a ambe ordinãtur ad acq̃rẽdã sciẽciã et disciplinã ¶ Dico q̃ disputaciones accipiunt distinctionẽ ex finib⁹ ꝓpis. Cõstat aũt. q̃ disputacio dyalectica nõ ordinat̃ in sciẽciã sicut in finem ꝓpum et imediatũ. ſ₃ in opinionem. licet ex consequenti ordinetur ad scienciam inquantum scilicet opinio disponit intellectum ad scienciam

Arguit̃ q̃nto Disputacio tentatiua nõ distinguit̃ ꝯ alias disputaciones. ꝓbat̃. Disputaciones distinguũt̃ per media et syll'm ꝑ quos exercent̃. ſ₃ disputacio tentatiua vtit̃ quolibet syll'o et medio. igit̃ nõ distinguit̃ ab alijs disputacionibus ꝯ Minor. q̃a in q̃lib₃ sciẽcia possunt fieri disputaciones tentatiue ¶ Dico q̃ aliq̃ disputacio tentatiua coincidit cũ alijs disputacionib⁹ materialiter: nõ tamẽ formaliter et racione. Alia em̃ ẽ racio disputacionis tentatiue. et alia doctrinalis vel dyalectice. vt ex predictis patere potest

Arguit̃ sexto Disputacio sophistica nõ est disputacio. ꝓbat̃. Oĩs disputacio ẽ ꝓpter aliq̃ẽ finẽ obtinẽdũ. ſ₃ disputacio sophistica nõ est huius modi. igit̃. ꝯ Minor. Finis est q̃d optimũ. ſ₃ disputacio sophistica nõ ordinat̃ in bonũ. igit̃ nõ ordinat̃ in finẽ. ꝯ Maior ẽ ꝯ isto. scdo Phisi. ꝯ Minor. q̃a disputacio sophistica ordinat̃ in vanã gl'am. vt dictũ est ¶ Dico q̃ non semꝑ finis ẽ simpliciter bon⁹, ſ₃ sufficit q̃ sit bon⁹ in suo genere. et sic ꝯtingit hic. Qual' em̃ ẽ disputacio sophistica: talis ẽ eciã ei⁹ finis. Vł potest dici meli⁹. q̃ finis disputacõis sophistice nõ ẽ vana gl'a ſ₃ posse se p̃cauere a sophisticacionib⁹ alio℞. Et ille finis ẽ bon⁹

Arguit̃ septimo Disputacio sophistica nõ est disputacio. ꝓbat̃. Sicut se habet syll'us sophistic⁹ ad alios syllo-

gismos. sic disputacio sophistica ad alias disputaciones. ꝫ syll's sophistic⁹ nō est syll'us. igi̅t disputacio sophistica nō est disputacio. Maior patet ex ꝯuenienti similitudine. Minor patet. Syll's sophistic⁹ est paralench⁹ vt dictū ē ante. modo paralench⁹ nō ē elench⁹ nec bon⁹ syll'us ¶ Dico ꝙ argumētacio sophistica ꝓpe nō ē argumētacō quo ad rē: sufficit tamen quo ad nomē ⁊ ꝓpe

Arguit octauo Plura sunt genera disputacionum ꝗ̄ quattuor. ergo ꝯcl'o falsa. Ais. qa est aliqua disputacio falsigrapha distincta a demōstratiua: et tamē hic nō enumeratur. pbat̄. Sicut syll'us falsigraphus habet se ad demōstratiuū ita disputacio falsigrapha ad disputacionē demōstratiuā ꝫ syllogismus falsigraph⁹ enumerat̄ tanꝗ̄ distinct⁹ ꝯ syll'm demonstratiuū. vt patet pmo thopic. ergo ¶ Dico ꝙ nō est simile. quia syll'i distinguūt̄ ex pte materie. disputaciones vo ex parte finis modo alia ē materia syll'i demrātiui q pcedit ex necessarijs bene intellect. et falsigraphi q pcedit ex necessarijs male intellectis. Disputacionis aūt doctrinalis et falsigraphe idē ē finis sci gnare sciaꝫ lꝫ vi⁹ positie ⁊ alti⁹ pnatie. ⁊ g° n oꝫ ꝙ distiguāt̄

Arguit̄ nono Plura sunt genera disputacionum ꝗ̄ quattuor. pbat̄. genera disputacionū distinguunt̄ penes instrumēta et syll'os p quos exercent̄. ꝫ plura sunt genera syll'oꝝ ꝗ̄ quattuor. igit̄ et genera disputacionū erūt plura ꝗ̄ quattuor. Maior patet ex dict. Minor patet. qa aliqs ē syll'us simpl'r dictus vel illatiu⁹. aliqs ē syll'us falsigraph⁹. aliqs ē syll'us ignorācie. aliqs est syll'us vacu⁹. fatu⁹ ad imp'le ⁊c ¶ Dico veꝝ argumentū ꝯcluderet. si genera disputacionū distinguerent̄ penes omne gen⁹ syll'i. ꝫ vt Arist. docet in l'ra: solū penes quattuor. ergo eciā genera disputacionū solū sunt quattuor. Uel dicendū. ꝙ plures sunt spēs syl'oꝝ sub esse speciali: similiter et disputaciones sed Aristoteles hic loquitur de disputacionib⁹ in genere: quas perficiunt quattuor genera syllogismorum

Utrū tātū ꝗnqꝫ sint methe disputaciōis sophistice. p itelligēcia ꝗstiōis notāndū pmo Quia presentꝫ negocii est determinare de disputacione sophistica tantū et nō de alijs. Anteꝗ̄ in speciali determiet̄ de distinct modis arguendi sophistice. ꝯueniēs ē pus determiare de finib⁹ talis disputacionis sophistice. Quia racio et distinctio eoꝝ que sunt

ad finem accipit ex fine. Talis autem finis disputacionis sophistice vocatur metha: secundum methaphoram et similitudinem. Sicut enim in rebus realibus metha est vltimum et finis in quem sagittans dirigit sagittam. Ita in disputacione sophistica: metha est vltimum et finis intentus: ad quem opponens sophista nititur ducere respondentem vt inde consequatur victoriam et vanam gloriam. Diffinitur autem metha sic. Metha est inconueniens ad quod opponens sophista nititur videri ducere respondentem vi argumentacionis. Dicitur notanter: videri ducere. quia sophista non intendit veraciter consequi aliquem istorum finium n. Sed sufficit ei quod videatur eos consequi. Sicut enim sophista est copiosus ab apparente sapiencia: et plus vult videri sapiens quam esse: sic non curat: vtrum secundum rei veritatem redarguat aduersarium. Sed contentus est si potest hoc facere secundum apparenciam. et ita in alijs methis. Dicitur. vi argumentacionis. Quia si respondens compellitur ad aliquod inconueniens vi coactionis non diceretur duci ad metham. Communiter autem metha eciam diffinitur sic. Metha est inconueniens aliquod. quod si respondens incurrit creditur esse conclusum. Sequitur corollarie, quod Metha potest dici conueniens et inconueniens respectu diuersorum. Dicitur conueniens: respectu opponentis. qui cum ducit respondentem ad metham: consequitur finem suum scilicet victoriam: et quantum ad hoc habet racionem boni: saltem apparentis. Sed dicitur inconueniens respectu respondentis quia respondenti non est bonum vt vincatur et ducatur ad metham

Notandum secundo Quod secundum philosophum in textu quinque sunt methe. scilicet metha redargucionis falsi inopinabilis soloecismi et nugacionis. inter quas est ordo prioritatis et posterioritatis. non enim equaliter sophiste intendunt illos fines. Primo enim et principaliter intendunt metham redargucionis. et volunt videri redarguentes. Secundo demonstrare aliquod falsum vel ducere respondentem ad concedendum falsum manifeste. Tercio ducere respondentem ad metham inopinabilis: vt scilicet concedat id quod est contra opinionem plurimorum: et maxime sapiencium approbatorum. Quarto intendit facere vt respondens barbariset seu incongrue loquatur. Quinto et vltimo intendit metham nugacionis. Et hec metha nugacionis est minus principaliter intenta a sophistis. Cum enim non possunt ducere respondentem ad aliquod inconueniens: tunc ducunt eum ad metham nugacionis. Hee autem methe vt sunt intente a sophista debent esse manifeste. Non enim sufficit aliquem ducere ad quodcumque falsum vel inopinabile Sed oportet talia esse manifesta et nota. Si dices, vnius artificis est

vnus finis. quomodo ergo sophista habet quinque methas seu fines Respondetur. quod huius sciencie et artis est vnus finis generalis: quem sophista acquirere desiderat. vt vana gloria vel victoria super respondente Sed quia huiusmodi finis est viciosus et malus. viciosum autem et malum multis modis et vijs perficitur. bonum autem solum vno modo. vt dicitur secundo ethicorum. Et ideo sophista assumit sibi multos fines et modos speciales per quos potest attingere finem et suum intentum generale. Et plus admittitur in presenti sciencia quam in alijs pluralitas talis finium. quia finis aliarum scienciarum est per se bonus: isti autem non. modo bonum fit vno modo: malum autem diuersis modis

Notandum tercio Quod metha prima principaliter intenta a sophista: est metha redargucionis. Unde Redargucio diffinitur sic. Est preconcessi negacio. vel prenegati concessio vi argumenti in eadem disputacione. Dico notanter in eadem disputacione. Nam si aliquis in diuersis disputacionibus. vel in eadem disputacione: non vi argumenti: sed gracia disputacionis: primo vnam partem defenderet: et postea eius oppositum concederet. non diceretur redargutus aut ductus ad metham. Communiter autem metha redargucionis sic diffinitur. Est metha proueniens ex eo quod respondens vi argumenti concedit in eadem disputacione duo contradictoria. Unde proprie redargucio est in contradictione. non autem opposicione contraria aut subcontraria. Due enim contrarie possunt simul esse false. vt omnis homo est albus. nullus homo est albus. Due enim subcontrarie possunt simul esse vere. vt aliquis homo est albus. aliquis homo non est albus. Sed due contradictorie numquam possunt simul esse vere vel false. vt probatur quarto methaphisice. Secunda metha: est metha falsi. Unde diffinitur sic. Metha falsi est manifesti falsi concessio in eadem disputacione vi argumenti. Vel sic. Metha falsi est metha contingens: eo quod respondens ducitur vi argumenti ad concedendum aliquam propositionem: que omnibus intelligentibus eius terminos reputatur esse falsa. Ut si respondens vi argumenti concederet hanc. Duo corpora possunt simul esse in eodem loco. tunc talis respondens esset in metha falsi

Notandum quarto Quod tercia metha sophistica est metha inopinabilis. Et diffinitur sic. Est alicuius inopinabilis concessio vi argumenti. Vel sic. Metha inopinabilis est metha proueniens ex eo quod respondens ducitur vi argumenti ad concedendum aliquam propositionem: que est contra opinionem omnium sapientum vel plurium. vel maxime expertorum. aut contra opinionem vulgarium. aut contra sectam vel opinionem de qua ipse est. Ut si respondens duceretur ad hoc: quod quelibet stella fixa

non est maior tota terra. quod est ɔ̄ opinionē sapientū. Quarta metha sophistica est metha soleocismi. et diffinit̄ sic. Est orōnis grāmaticaliter incōgrue vi argumēti ɔcessio. Soloecism⁹ eni͂ se cundū scd͂m grāmaticū: est viciū in ɔtextu pciū orōnis ɔ̄ regulas et pncipia artis grāmatice cōmissum. Uel diffinit̄ sic. Metha so leocismi: est metha pueniēs ex eo. q̄ respōdens cogit̄ ɔcedere a liquā ppōnē vel orōnē grāmaticaliter incōgruam vi argumēti. Unde dicit Arist. in textu. Est aūt vti soleocismo facere secūdū locucionē barbarisare ex orōne respōdentē. Ultima et quinta metha est metha nugacionis. Et diffinit̄ sic. Est orōnis supflue vi argumēti ɔcessio. Nugacio eni͂ est vni⁹ et eiusdē ab eadē pte inutilis repeticio. Dico notanter: ab eadē pte. q̄a si idē repetit̄ ex diuersis ptib⁹ nō ē nugacio. vt hō ē hō. Dico: inutilis repeti cio. q̄a si idē pp̄ter maiorē expssionē sentencie. vel maiorē affectū exp̄mēdū bis diceret̄: nō ē nugacio. vt de⁹ deus me⁹. vel metha nugacionis sic describit̄. Est metha qua respōdens vi argumen tacionis cogitur eandem proposicionem inutiliter resumere vel pluries dicere. vel cum cogitur idem frequenter repetere

Conclusio respōsalis Tantū q̄nq3 sunt methe ad quas sophista nitit̄ ducere respōdentē. pbat̄ ɔclō p sufficienci am. Ois eni͂ metha ē quoddā incōueniēs. aut ergo illud incōue niens sumit̄ ex pte rei. vel ex pte sermonis. Si ex pte sermonis: hoc est dupliciter. Aut ex pte substācie sermonis. Aut ex pte ali cuius accidentis quod euenit circa sermonē. Si ex pte accidētis sic est soleocism⁹. Si aūt ē ex pte substācie sermonis: hoc ē dupli citer. Aut ex pte defect⁹: sic nulla sumit̄ metha: cui⁹ causa dicet̄ inferi⁹. Aut ex pte abūdācie: sic est nugacio. Si aūt illud incōue niēs sumit̄ ex pte rei. hoc ē dupliciter. Aut ex parte rei absolute sic est metha falsi. Aut ex pte rei respectiue. et sic dupliciter. Uel hoc est per comparacionem ad preconcessum vel prenegatum a respondente: sic ē redargucio. Uel per respectum ad posicionem vel opinionē pluriū et maxime sapiētū. sic ē metha inopinabilis

Arguit̄ pmo Metha nō est q̄dā incōueniens ergo diffinicio methe nō est bona. Añs pbat̄. quod intendit̄ a ra cione illud nō est viciū et incōueniēs. ꝫ metha intendit̄ a raciōe sophiste. ergo. Maior. q̄a racio sp deprecat̄ ad optima. pmo ethico. ¶ Dico q̄ illud quod intendit̄ a racione recta nō deprauata est bonū. vt racio nō viciata intendit p se scienciā et nō deceptiōē

Sophista aūt habz intencionē viciosam et corruptā: ex quo appetit vanā glām. ergo nō mirū si appetit illud quod ē viciū et inconueniēs. Potest eciā dici: q̄ metha inquātū est qddā incōueniens et viciū: nō potest p se intendi a racione recte pcedente. tamen p accidens: inquantū cognito incōuenienti inducto potest quis redire in veritatem: bene intenditur

Arguitur secūdo Plures sunt methe ad quas opponēs nitit̄ ducere respondentē. igit̄ non sunt tantū qnq;. Añs pbat̄. qa aliqua ē metha nō loq. Intēdit eñ opponēs ducere respōdentē ad hoc vt taceat ¶ Dico q̄ nō loqui nō ē special' metha ab ill' distīcta. sz ē generalis. et pt reduci ad quālibet istarum

Arguitur tercio Metha redargucionis nō ē distincta a metha falsi. igit̄. pbat̄ añs. qa oīs qui redarguit̄: redarguit̄ pter falsum. et p 9ñs eciā metha redargciōis ē ad falsū. null' eñ p vitate redarguit̄: sz qa pcedit falsū ¶ Dico q̄ metha falsi et redargucionēs possunt esse circa idē materialr̄ sz nō formaliter. Alia eñ ē racio methe redargucionis. et alia racio formalis methe falsi. In redargucióe eñ 9cedūt̄ duo 9dictoria: q̄ qnq; sunt obscura' In metha aūt falsi ē 9cessio ei' qd ē manifeste falsū et nō obscuru. vna aūt metha distīguit̄ ab alia p suā rōem formalem

Arguit̄ qrto Logic' nō habet 9siderare de soleocismo. igit̄ metha solecocismi nō ē special' metha. pbat̄. diuersi artifices habēt 9sidrare diuersa obiecta. sz grāmatica et logica sūt diuerse sciēcie. et grāmatica 9siderat de soleocismo. vt patz p donatū i libello de soleocismo. ergo nō logica. Maior ē Aristo. p mo posteri. Diuerse eñ sciēcie hn̄t diuersa et distincta subiecta. Minor nota ¶ Dico q̄ licz grāmatic' et logic' 9siderāt de soleocismo. nō tñ eodēmō. 9sidrat̄ eñ a grāmatico vt ē viciū qd ipedit finē orōis 9grue et pfecte. sz 9siderat̄ a logico et sophista vt ē ipuenniens qd impedit apphensionē vitat̄ in oracione vel ppositione

Arguit̄ qnto Uti soleocismo non ē barbarisare scdm locucionē. vt dicit Arist. in textu. pbat̄. qa soleocism' et barbarism' sunt spēs distīcte. vt ostēdit donat' in libello de barbarismo. ergo vna male diffinit̄ p aliā ¶ Dico q̄ capit̄ do ista ppe tūc sūt spēs distincte. soleocism' eñ fit i orōe. sz barbarism' i dictione. sz hic capit̄ barbarisare communiter pro incongrue loqui

Arguit sexto Metha falsi et inopinabilis nō sunt methe distincte. igit. pbat. Quicūqz ducitur ad methā falsi ducitur ad metham inopinabilis. igitur nō sunt methe distincte. Añs pbatur. Omne falsum est imp°le. vt hō ē asin°. ḡ omne impossibile est inopinabile. igit. Minor. quia impossibile non pceditur nec opinatur esse verū. ergo est inopinabile ¶ Dico q licet idez materialiter possit esse falsum et inopinabile. ḡ non formaliter. ppositio enī aliqua dicitur falsa. quia habet ptrariā vel contradictoriā verā. sed dicitur inopinabilis. quia intellect° nō apprehendit illā nec ei psentit: quod nedū esse potest circa id quod est falsum in se: sed eciā circa ipsum verū. qa tam verū q̄ falsū potest esse improbabile et ita inopinabile. Et pter hoc. qa in metha falsi semp est concessio manifeste falsi. In metha autē inopinabilis non semper est pcessio manifeste falsi. Metha falsi et inopinabilis sunt distincte methe

Arguit septimo Nugacio non est metha. igitur. pbatur. Omnis metha est quoddā incōueniens. sed nugacio nō est quoddā incōueniens. igit. Maior patet ex diffinicióe methe. Minor pbat. Propositio verissima nō est incōueniens. sed nugacio pstituit pponem verissimā. igit. Maior nota. falsitas enim est incōueniens. verū aūt pueniens. ex quo intellectus est verorum. tercio de anima. Minor patet in ista. hō ē hō: in qua est nugacio. quia idem bis reppetitur. et tamen pō ista est verissima. Dixit enī Boeci° sup pdicamentz. Nulla pō est verior illa in qua idem pdicatur de seipo ¶ Dico q hic non est nugacio. hō est homo. quia non est reppeticio eiusdez ex vna pte ḡ ex diuersis

Arguit octauo Penes abundanciā sermonis non accipitur metha nugacionis. pbatur. Penes defectum sermonis non accipitur metha. igitur nec penes defectum. Tenz psequencia. quia non videtur racio diuersitatz ¶ Dico q racio diuersitatis est ista. quia metha est inconueniens pclusum ab opponente ptra respondentem. Conclo aūt est oracio pfecta. Oracio aūt pfecta esse non potest si sit defectus. Et ideo metha non habz fieri si sit defectus in substancialib° oracionis: nec in oracione imperfecta: nec in dictione imperfecta

Arguit nono Plures sunt methe q̄ quinqz. igi

tur. pbatur. vana gloria, eciã est metha. pbatur. quia vana gloria est quoddã incõueniens quod sophista appetit finaliter ꝯtra respondentẽ. Ut enĩ dictum est. sophista est apparens modo in apparencia, et ypocrisi est vana gloria ¶ Dico ꝙ vana gloria ẽ metha generalis. hic aũt enumerate sunt methe speciales. Uel dicendũ ꝙ vana gloria nõ est metha. Nõ enĩ est incõueniens ad quod apponens ducit respondentem. plus enĩ eũ ducit ad confusionem. Licet bene vana gloria sit finis generalis opponẽtꝫ quẽ ipse intendit in seipso

Utrum tm̃ sex sint fallacie in dictione. Pro intelligencia questionis Notandũ pˢmo Qꝫ p⁹ꝙ Aristoteles determinauit de qbusdam cõmunib⁹ ad istã scienciam ptinentib⁹. Jam ꝯsequenter ad quedaꝫ specialia descendit. et modos disputandi sophistice distinguit. et dicit. ꝙ tales modi argueudi sunt duo. Primus quidẽ est secundum dictionẽ. Alter vo extra dictionem. Pro quoꝝ laciori intelligencia aduertẽ. Qꝫ fallacia potest capi dupliciter. Uno modo actiue. Et sic fallacia est ydoneitas decipiendi aliquem: qui nominum, siue oracionum siue rerum proprietates ignorat. In quibus verbis tangitur tam fallacia in dictione ꝙꝫ extra dictionem. vt patꝫ. Aliter sic describitur fallacia actiue capta secundum Petrum Hispanũ Fallacicia est ydoneitas decipiendi: faciens credere de non ente: ꝙ sit ens, vel de ente: ꝙ sit non ens: mediante fantastica visione: hoc est. Fallacia est ydoneitas decipiendi. id est. habilitas seu promptitudo per quam opponens est promptus ad faciendum ꝙ videatur respondenti de syllogismo apparente: solũm ꝙ sit bonus syllogismus: mediante fantastica visione. id est. apprehensione alicuius apparentis et non existentis. Est enim in qualibet fallacia duo inuenire: scilicet: causam apparencie et causam defectus, qui defectus latet sub tali causa apparencie. Ut in fallacia equiuocacionis: causa apparencie est vnitas vocis et dictionis. Causa defectus: est pluralitas significacionis. Causa apparencie: est que monet ad credendum. Causa defectus: est que falsificat creditum. Racione itaque apparencie: habet fallacia ꝙ est ydoneitas decipiendi. Sed racione defectus habet: ꝙ facit credere de non ente ꝙ sit ens Et per hoc completur decepcio

Et quia intellect⁹ in sua puritate nõ decipit̃. q̃ȝ Intellect⁹ sem per est veroꝝ. tercio de anima Sed intellect⁹ cõmixtus et reflexus ad fantasiam sepe errat. vt patet in illis in qb⁹ melancolia dominat̃: qui sepi⁹ opinant̃ esse quod nõ est: et nõ esse qd est. Jdo bene dicit̃ in diffinicione: mediãte fantastica visione: hoc ẽ: mediante cognicione intellect⁹ reflexi ad fantasiam. vel talis cognicio dicit̃ fantastica visio. ideo. q̃ est app̄rehẽsio alicui⁹ apparẽtis et nõ existent̃. qualis cognicio ẽ fantastice venit̃. vt patet ex his que dicũt̃ tercio de anima. Scdo capit̃ fallacia passiue. et sic est deceptio pueniẽs ex eo q̄ aliqs pceiu̾s racionatiu⁹ credit̃ pbare aliquã ꝯc onẽ vel ꝯdictoriũ alicui⁹ ꝯcessi: quã vel qd no probat ꝓpter aliquẽ defectũ annexũ. Uel sic breui⁹ scd̃m Buridanũ Fallacia est decepcio imperiti in arte sophistica causata p argumentacionẽ sophisticã. Et hec deceptio nõ ẽ aliud nisi assensus falsi vel dissensus veri. Et differũt hi modi fallacie. q̃ Fallacia actiue capta est pncipiũ argumẽtacionis sophistice. et est ideȝ q̄ locus sophisticus. Sed argumentacio passiue capta: causatur p argumentacionem sophisticam

Notandũ scd̃o Ad intencionem Egidii in scri pto hui⁹. Q̄ q̃ syllus simpliciter cõmunior est q̄ȝ dyalectic⁹ syllogismus. Jdeo oportet q̄ syllus dyalectic⁹ addat aliqd supra syllogismũȝ simpliciter: sicut hõ addit aliqd supra aĩ. Jllud aũt qd addit sunt quedã pncipia specialia: que ꝯĩ nomie dici possunt quedã maxime. vel quedã habitudines locales. Sic eciã dicẽdũ est de syllo sophistico: q̄ addit aliqd supra syllm simplr̃: videlicȝ quasdã habitudines locales seu fallacias actiue acceptas. Jnt̃ illas aũt habitudines locales sylli dyalectici et sylli sophistici ẽ ꝯueniencia et dr̃a. Conuenĩẽcia qdẽ pma. quia sicut habitudĩes locales sylli dyalectici nõ sunt ipe syllus dyalectic⁹: ꝫ mag̃ quedam elemẽta et pncipia ei⁹. sic eciã ille fallacie actiue seu loci sophistici nõ sunt ipi sylli sophistici. ꝫ sunt elemẽta ⁊ pncipia eius non qdẽ effectiua simplr̃: ꝫ magis defectiua. sicut et ipsi sylli sophistici mag̃ fiunt qdã defect⁹ q̄ȝ aliqd. Scd̃a ꝯueniencia inter illa est. Quia sicut loci dyalectici sunt quedã vl'ia pncipia ad multos syllos. ita q̄ vni loco dyalectico: multi sylli innitũt̃. vt loco a minori multi sylli veri innitũt̃. Jta eciã loci sophistici sunt qdaȝ vl'ia cõprehendẽcia multos syllos sophisticos. ita q̄ vni fallacie actiue seu loco sophistico. vt equocacioni multi sylli sophistici in

nitūr: ymmo quasi infiniti: qui scdm talē fallaciā peccare possūt Differūt aūt ille habitudines locales. qa habitudies locales syllogismi dyalectici sunt cōpetentes: habētes maximas sp veras vel ad min⁹ pbabiles. vt dicēdo. quod potest miles: potest eciaȝ rex. miles potest expugnare. ergo et rex. Est ibi loc⁹ a minori. ⁊ ē loc⁹ cōpetens: habēs maximā verā: illā vezȝ. quod potest minus pt et mai⁹. In syllo aūt sophistico loc⁹ ē incōpetens: habēs maximā falsam. vt patet dicēdo sic. canis currit. syd⁹ celeste ē cais. ergo syd⁹ celeste currit. Ibi est equocacio: qui ē loc⁹ incōpetens et innitit maxime false: illi videlicet. semp vni nomini corespōdet vna res. Et ex hoc patet causa: quare licet dyalectic⁹ suas maximas assumit p ɔfirmacione suoꝝ argumētoꝝ. tamē sophista non assumit. qa statim appareret falsitas ei⁹: et tolleret ei⁹ apparencia. Ex qb⁹ oīb⁹ potest intelligi: quomō se habeat fallacia actiue capta: ad locū sophisticū. qa sczȝ idē sunt. et quomō se habeat ad syllꝫ sophisticū. Si aūt querat: quomō se habeat fallacia actiue capta siue loc⁹ sophistic⁹ ad maximā: dici potest breuiter. Qȝ qa loc⁹ scdm Boeciū in thopicꝫ duplex est. sczȝ loc⁹ maxima et loc⁹ differencie maxime Si capit loc⁹ scdm quod ē maxima: sic locus sophistic⁹ ē ipa maxima sophistica. sicut loc⁹ dyalectic⁹ nō differt a sua maxima. ꝫ ē ipa maxima. Accipiēdo aūt locū put ē differencia maxime. tūc loc⁹ et maxima nō sunt idē. ꝫ differūt sicut cōplexū et incōplexū. qa maxima ē qd cōplexū. locus aūt isto modo acceptus est quid incomplexum

Notandū tercio Qȝ Fallacia est duplex. scȝ in dictione et extra dictionē. Cui racio est. Quia licet in qualibet fallacia sit causa apparencie et causa defect⁹. tamē qa ydoneitas decipiendi pncipaliter venit ex causa apparencie. Ido distinctio fallaciaꝝ debet accipi ex causa apparencie. ꝫ qa in disputacione sophistica sunt tantū duo in genere ex qb⁹ potest accipi causa apparencie: sczȝ res et dictiones. scdm hoc erit duplex fallacia i genere. Illa eni que accipit causas apparencie sue a re nō qdē absolute ɔsiderata. ꝫ a re vt subsstat dictioni vel placioni: dicit fallacia extra dictionē. Que vo habet causas apparencie sue ex pte dictionis: appellat fallacia in dictione. Et ex hoc potest colligi quid sit fallacia in dictione vel extra dictionem descriptiue. Capit aūt hic dictio ɔīter p omni illo quod ɔtinua placione et voce litterata et articulata pferit: nō curando an sit dictio sim-

plex-vel nomen-vel verbum. sive composita. vt est-oracio-enunciacio vel argumentacio

Notandū qrto Qz phus determinando de fallacijs, pmo determinat de fallacijs in dictione. Et qa he fallacie peccant scdm aliqd multiplex. Ideo, aduertendū: qz multiplex est diccio vel oracio eadē in materia: habēs tamen plures sensus de pse et racione sui: vel ptim de pse: et ptim ex pte illi' q eā pside rat. In qua diffinicione pmo dat intelligi. qz nō solū dictio dicit multiplex: vt dictio equoca. sz eciā orō. vt ignorātes discūt. Dicitur eni scdo elenchoz. Omne multiplex ē distinguendū. quod pncipaliter habet veritatē de orone multiplici. Datur scdo intelligi in diffinicione. qz aliqd potest habere diuersos sensus dupliciter Uno modo racione sui. qz sczt ex suo modo significandi et imposicione plures sensus importat. vt canis. similiter hec oracio. calx est ens. Scdo aliquid potest habere diuersos sensus ex pte psiderantz. vt hec orō. qcqd viuit semp est. similiter hec. quod quis scit nunc didicit illud. Et ex hoc psequēter habet. qz varij sunt modi multiplicz. Triplex eni est multiplex. sczt-actuale-potentiale-et fantasticū. Multiplex actuale est vbi est identitas vocis penes materiā et eciā formā. Et pñiter describit sic. Multiplex actuale est dictio vel oracio eadē in materia et forma: habēs plures sensus. vt hec dictio canis. vel hec orō. sciētes discūt. Materia nāqz dictionis vel oracionis. sunt littere-vel syllabe. vel ipa vox Forma vo est ipe mod' pferendi. Ideo tale multiplex habēs idētitatē vocz et modi pferendi: dicit vnū scdm materiā et formam Et qa vnitas actualis rei sumit a forma. ido talis vox actualr vna: vocat multiplex actuale. Multiplex aūt potenciale est dictio vel orō eadē in materia: sz differēs in forma: habens diuersos sensus. hoc ē: vbi ē eadē vox sub eisdē litterz-et syllabis-et dictionib'. nō tamē sub eandem placione diuersa significans. Ibi est multiplex potenciale de dictione. vt pendere: media breuis et media pducta. De orone. p'le ē sedētē ambulare. et sedentē p'le est ambulare. Et dicitur hoc multiplex potenciale. quia ibi ē idētitas vocis solum: sz nō forme. modo materia est potēcia. et est illud quo aliqd est in potencia-vel scdm quā aliqd est potencialr tantū vnū et non actualiter. Sed multiplex fantasticū. est quando oracio vel dictio de pse solū habz vnū sensum vel modū signandi. sz ex fantasia ipi' psiderātz in ordine ad aliqd aliud: attribuit

tur ei alter sensus aut mod' fandi. vt papa de p se habet modū significādi vnū. q͂a gen' masculinū. ꝫ ex pte illi' q ꝯsiderat hanc dictionē papa in ordine ad hāc dictionē musa: tūc sibi attribuit gen' femini sic arguēdo. musa ē gener femini. q͂a terminat in a ergo papa est gener femini: q͂a t̄minat in a. Et dicit hoc m̄ltiplex fantasticū: ꝑ tanto. q͂a sicut fantasia est vt' anime: que debiliter apprehendit res. sic ꝯtingit in multiplici fantastico: q ꝓpter ali quā ꝯueniēciā minimā: que nec est in materia nec in forma', sed solum propter similem figuracionem vel terminacionem aliqs fantastice credit eandem proprietatem inesse diuersis vocibus

Conclo respōsalis Tantū sex sunt fallacie in dictione. sc3 fallacia equocacionis amphibologie cōposicionis diuisionis accent' et figure dictionis. Probat̄ hec ꝯcl'o p̄mo ꝑ inductionē sic. om̄e argumētū sophisticū sumēs causam apparē cie ex pte dictionis fit scd̄m equocacionē amphibologiā ꝛc ijs. er go tantū sex sunt fallacie in dictione. Secundo ꝓbat̄ syll'o tali. Quot modis eisdē nomib' et orōnib' nō idē fam': tot sunt fal lacie in dictione. ꝫ totidē modis hoc est sex modis eisdē orōni bus et nomib' nō idē fam' ergo fallacie in dictione tantū erūt sex. Minor est Arist. in textu. potest insup idē ꝓbari ꝑ sufficiēci am talem. Oīs fallacia in dictione vel capit̄ penes multiplex a ctuale vel potēciale vel fantasticū. Si actuale hoc ē dupliciter. Vel dictionis: sic est equocacio: Vel orōnis: sic est amphibologia Si penes multiplex potenciale: hoc ē dupliciter. Vel dictionis sic est fallacia accent'. Vel orōnis: hoc est dupliciter. Vel orō di uisa credit̄ cōposita: sic est cōposicionis. Vel ecōuerso composita credit̄ diuisa: sic est diuisiōis. Si aūt penes multiplex fantasticū sic est fallacia figure dictionis. Multiplex em̄ fantasticū nō re perit̄ in orōne: ꝫ solū in dictione. q͂a multiplex fantasticū attēdi tur racione similis figuracionis vel terminacionis dictiōis. ter minacio aūt ꝑ se ꝯuenit dictioni: ꝫ orōni ꝑ accidens racione di ctionis. et ergo nō opter esse fallaciā penes m̄ltiplex fantasticū quod esset in oracione. Est eciā circa hoc ꝯsiderādū. q nō in oī bus his fallacijs est ꝯsimilis efficacia decipiendi. q͂a maior ē in illis vbi ē multiplex actuale: q̄ȝ vbi est multiplex potenciale vel fantasticū' patet. q͂a maior ē apparencia in multiplici actuali q̄ȝ potenciali et maior in potenciali q̄ȝ in fantastico. Vbi aūt ē ma ior apparēcia ibi maior dfect' lat3. ꝛ ꝑ ꝯn̄s ibi est maior idonei tas ad decipiendum

Arguit primo Contra diffinicionem fallacie Fallacia non est ydoneitas decipiendi. ergo diffinicio non valet. probatur antecedens. Ydoneitas decipiendi est naturalis potencia. sed nulla fallacia est naturalis potencia. igitur Maior patet de hominibus de natura martis: vt dicunt Astrologi: quod tales homines habent naturalem ydoneitatem ad decipiendum alios. que ydoneitas est quedam naturalis potestas et inclinacio a vi celi et influxu martis originaliter. minor probatur. quia naturalis potencia est virtus a natura inexistens. fallacia autem est ens racionis ab intellectu fabricatum ¶ Dico quod ydoneitas decipiendi que se tenet ex parte intellectus decipientis bene est naturalis potencia. hic autem fit mencio de ydoneitate decipiendi: que tenet se ex parte dictionum vel rerum

Arguitur secundo Fallacia non est deceptio anime. igitur secunda diffinicio non valet. probatur. quia fallacia est deceptio hominis qui decipitur sed anima non est homo. Maior. quia actus sunt suppositorum. primo methaphisice. Anima autem est pars suppositi et hominis ¶ Dico quod deceptio est anime. i. hominis qui habet animam. et sic ponitur pars pro toto. Vel deceptio est hominis denominatiue et anime inhesiue. Sicut enim anima est id quo intelligimus. secundo de anima. sic anima est quo decipimur

Arguitur tercio Nulla fallacia est in dictione. probatur. Omnis fallacia est in eo qui decipitur. sed dictio non decipitur sed homo. igitur pocius debet dici fallacia hominis qui decipitur quam fallacia dictionis Maior. quia pro tanto aliquis dicitur deceptus: quia consentit deceptioni. Minor est nota ¶ Dico quod fallacia capta pro effectu syllogismi sophistici. sic est deceptio respondentis. sed si capitur pro argumento sophistico quod causam sue apparencie sumit a dictione. sic dicitur fallacia in dictione

Arguitur quarto Plures sunt fallacie in dictione quam sex quia tredecim. probatur quia omnis fallacia fit in dictionibus et per dictiones. igitur tredecim erunt fallacie in dictione. Antecedens probatur. omnis fallacia fit in syllogismo sophistico. omnis autem syllogismus requirit tres terminos et duas propositiones. vt dicitur primo priorum ¶ Dico quod argumentum concluderet si fallacia ideo diceretur in dictione: quod exerceretur et fieret per dictiones. sed dicitur in dictione ideo: quia causam sue apparencie accipit ex parte dictionis vt dictum est

Arguitur quinto Nulla fallacia capit causam sue apparencie a dictionibus. igitur. probatur. omnis veritas vel falsitas origi-

naliter est a reb⁹. ꝫ in argumentꝫ sophisticꝫ ꝓpōnes sunt vere vel false apparenter ad min⁹. ergo oīs fallacia accipit causam sue apparēcie a reb⁹. ꝯńs maior. qa ab eo quod res est vel nō ē: oīo dicitur vā vel falsa. vt dicit in p̄dicamētꝫ ¶ Dico q̄ oīs vitas ꝛ falsitas originaliter est a reb⁹: ꝫ nō absolute a reb⁹: ꝫ vt significātur p dictiones et voces. nō tamē seq̄t q̄ omēs debēt dici extra dictionem. qa fallacie in dictione p̄ncipaliꝰ sumunt causaȝ apparēcie ex pte vocū significanciū res. ꝫ extra dictionē sumūt causaȝ sue apparēcie ex pte ꝓꝓetatū rex que p voces significantur

Arguit sexto In fallacijs in dictione nō vtimur eodēmō noīe vel oōne. igit̄ racio ꝯclōnis nō valet. ꝓbat̄. in fallacia accentꝰ vtimur hac diccione pendere media longa ꝛ eciam media breui. modo nō ē eadē dictio pendere. vt ē media breuis et media longa ¶ Dico q̄ nō est eadē in forma quo ad placionē et modū ꝓferēdi. tamen ē eadē quo ad materiā. qa ex eisdem litteris et syllabis composita

Arguit septimo In fallacia cōposicionis et diuisionis nō vtimur eadē oōne. igit̄ ꝓbacio ꝯclōnis nō valet. ꝓbat̄. qa iste due oōnes. pꝰle ē sedentē currere. et sedentē pꝰle ē currere nō sunt eedē oōnes. ꝓbat̄. qa p̄ma ē de sensu cōposito et scda de sensu diuiso. modo modalis de sensu cōposito ꝛ de sensu diuiso sunt ꝓpōnes specifice distincte ¶ Dico q̄ licet ꝓpō modalis cōposita et diuisa nō est eadē quo ad formā. qa aliter modus locat̄ in vna q̄ȝ in alia. vt patet in exēplis p̄dictꝫ. tamen est eadē quo ad materiā. qa eedē dictiones ponūt̄ pcise in vna sicut in alia. Seq̄t̄ corollarie. q̄ in ꝓbacione ꝯclōnis sylłistice: nomē vel oracio dicitur eadem. capiendo ydentitatem cōmuniter. vel vt est vna ꝛ eadē in materia tantū. vel in forma tātū. vel in vtroq̄ȝ. vel in t̄minacione. vel forma t̄minacōis in diuerß nomibꝰ repta

Arguit octauo Pluribus nō ꝯueniēter p̄us determinat de fallacijs in dictione. ꝓbat̄. qa nō sunt p̄ores. ergo. Antecedēs. qa sicut se habēt cause apparēcie fallaciaꝝ: ita se habēt et ipse fallacie. ꝫ cause apparencie fallaciaꝝ extra dictionē sunt p̄ores causis apparencie fallaciaꝝ in dictione. ergo ꝯńs minor. qa res sunt p̄ores dictionibꝰ. Jmposicio em̄ vocū fit a ꝓꝓetate rei ¶ Dico q̄ licet res simplr sint p̄ores dictionibꝰ eciā apud imponentem vocem ad significandū. tamē in disputacione scdm q̄ di

ſputacio est diuersa putacio inter duos. dictio vel vox vel sermo est prior. quia disputacio fit de reb⁹ per voces et eciam per noticiã dictionũ et signoꝝ deuenim⁹ in cognicionẽ reꝝ ⁊ signatoꝝ

Utrum Fallacia equiuocacionis et eius modi sint sufficienter ab Arist. assignati. Pro intelligẽcia q̄stōis

Notandũ p̄mo Qꝛ postq̄ Arist. ostendit aliq̄ generalia que necessaria sunt ad intelligendũ modos arguendi sophisticos. et ostendit: quomodo modi arguẽdi sophistici in dictione sunt sex. Iã ꝯñter speciali⁹ de his modis sex determiat: ostendendo quomodo q̄libet eoꝝ fieri habeat. et quot sũt modi cuiuslibȝ. Et p̄mo determiat de his fallacijs que habẽt fieri penes multiplex actuale. deinde de illis que habent fieri penes multiplex potẽciale. Cui⁹ racio est. q̄a act⁹ dignior est potẽcia. vt dicit nono Metha. modo digniora debẽt esse p̄ora. vt dicit in postp̄dicamentis. Eciã fallacie que habẽt fieri penes multiplex actuale: includũt maiorẽ efficaciã ad decipiẽdũ. et maiorẽ apparenciam: q̄ȝ ille que fiũt penes multiplex potenciale. ex quo in illis est identitas materie et forme: quod nõ ẽ in multiplici potenciali. Prius aũt determiat de fallacia equocacionis q̄ȝ amphibologie. ideo. q̄a fall'ia equocacionis fit in simplici voce et dictione. ȝ amphibologia in orõne. modo. simpliciora debẽt esse p̄ora. p̄mo methaphisice Vox autem et dictio est simplicior q̄ȝ oracio⁹ et pars est prior q̄ȝ totum

Notandũ scđo Qꝛ equiuocacio est multiplicitas dictionis simplic? eiusdẽ scđm materiã et formã. hoc ẽ. quãdo vna dictio plura s̄at. Talis aũt multiplicitas ẽ duplex. scꝫ a casu et a ꝯsilio: vt in p̄dicamẽt? visum est. An aũt talis dictio equoca importat illa plura significata copulatiue aut disiunctiue aduertendũ est scđm intencionẽ egidij. Qꝛ nomẽ equocũ nõ ponit sua significata copulatiue nec disiũctiue. q̄a sic nulla orõ in q̄ poneretur dictio equoca esset distinguẽda. ȝ vel simpl'r neganda vel ꝯcedenda. quod ẽ ꝯ p̄hm scđo hui⁹ docentẽ paralogismos secundum equocacionẽ soluere p distinctionẽ. Si tamen intelligatur nomẽ equocũ habere sua significata sub copulacione vel disiunctione. q̄a in habẽdo ea: habet quandã similitudinẽ cũ illis. Et sic ꝯcedendũ est q᷒ equocũ habet sua significata Unomodo. p modũ copulatiuũ. Alio mõ. p modũ disiũctiuũ. Potest em̄ equocum cõparari ad sua significata dupliciter. Primo. vt p imposi-

cione illa importat. Scdo. vt p intellectu ad illa refert. Et pmo
gne modo dicit ea habere sub copulacione: no qp in sua rone co-
pulacione includat: sed qa vt importat ea simul et semel plura si-
gnificat. sicut copulatiua suas ptes de necessitate simul habet.
Si vo nomen equocu copatur ad sua sata put p intellectum ad
illa refert sic habet ea quasi sub disiunctione. qa no habet ea simul
Cu termio semel sumpto no gringat vti equoce. vt dicit Boeci⁹
Premisso itaq3 eo quomo equocu importat sua sata: videndum
est de fallacia equocacionis pmo diffinitiue qd sit. Unde Falla
cia equocacionis (actiue accepta) est ydoneitas decipiedi pue-
niens ex eo: qp diccio simplex eade scdm materia et forma credit
habere vna rone vel gsignificacione: cu tamen habeat diuersas
ex se vel ex gunctione ei⁹ cu alia dictione. In qua diffinicione ta
gunt tres modi hui⁹ fallacie. de qb⁹ dicet inferi⁹. Comuniter au
tem diffinit sic. Est deceptio anime pueniens ex eo: qp aliqs pro-
cessus raciocinatiu⁹ credit ccludere vel pbare aliq3 gclone ppt
identitatem dictionis in materia et forma. qua3 tamen no gclu
dit ppter diuersitate significatoz p eande dictionem importato
rum. Causa hui⁹ fallacie sicut et cuiuslibet alteri est duplex. sci
licet causa apparencie. scda causa defect⁹ et no existencie. Cau-
sa apparencie est actualis vnitas dictionis equoce scdm materi
am et forma. In dictione em equoca: que sat plura est vna vox
vt canis. que vox ex litteris et syllabis coposita est ei⁹ materia. et
est eadem forma vel mod⁹ pferendi in ea. Causa defect⁹ et non
existencie est diuersitas significacionis vel gsignificacois eiusde
dictionis. De ista em dictione canis vt sat syd⁹ celeste: aliquid
dicit. et splendere in celo. quod no dicit de ea: vt sat allatrabi
le. vel beluam marinam

Notandu tercio Qz scdm intencionem Egidij
ex Aristotele tres sunt modi vel species hui⁹ fallacie. Primus.
Cum dictio pncipaliter sat plura. Scdus. Cu dictio sat vnu pn-
cipalr: et aliud ex gsequenti. Terci⁹. cu dictio ex sua rone multipli
citatem no habet: sed ex modo sandi cu alia dictione. Prim⁹ mo
dus est in vere equocis. Scdus in analogis. Terci⁹. in his que se
cundu se sunt vniuoca: repiri habet. potest em aliqd ex sua racio-
ne esse vniuocu: quod tamen ex modo sandi aliq3 multiplicita-
tem habet. S qt corollarie. qp pm⁹ mod⁹ pl⁹ habet de equocaci
one q3 scdus. et terci⁹ min⁹ q3 scdus. terci⁹ em quasi p accidens

multiplicitatem pticipat. Prim⁹ ergo mod⁹ fallacie equocacionis est racione veri equoci scȝ equoci a casu. et est quādo dictio eadē in materia et forma ē que pmo fat diuersa. Sic ergo tal' palogismus. qcūqȝ discūt sūt sciētes. ſ ignorātes discūt. ergo ignorantes sunt scientes. Mod⁹ respōdendi est negare discursuȝ nec est in Darij. In nullo em̄ syllo mediū debet equocari: quod hic ↄtingit. aliter em̄ accipit discunt in minori et aliter in maiori. Pro quo sciendū. Disco duo fat. Primo fat scienciā tradere alteri actiue. et sic scientes discūt: qa docti informant indoctos. Scdo discere fat scienciā suscipe passiue. et sic ignorātes studēt id quod ignorāt. Dicendū ergo. q paralogism⁹ iste nō ↄcludit. qa mediū equocat. in maiori em̄ discere capitur actiue et in minori passiue. si aūt vtrobiqȝ capiat vniformiter: tūc vna pmissarū est falsa. Itē hic nō seqt. ois canis ē al. syd⁹ celeste ē canis: igit syd⁹ celeste ē al. Itē. ois canis ē in domo. syd⁹ celeste ē canis. igit sydus celeste ē i domo. equocat em̄ mediū i his duob⁹ palogismis vt pȝ

Secundus mod⁹ hui⁹ fallacie ē racione equoci a ↄsilio: quod vocat analogū. quādo scȝ aliqua dictio vel vox fat plura: ſ vnū p pus et aliud p posteri⁹. vt hic. quecūqȝ expediūt sunt bona. ſ mala expediūt. igit mala bona sunt. Minor patet. qa sectio membri scdm se est mala: qa penalis. expedit tamē ne totū corp⁹ corrūpat. Dicim⁹ em̄. q inter duo mala min⁹ malum est eligendū. Peccat aūt iste paralogism⁹ penes equocacionem medii: scȝ hui⁹ vbi expediūt. Dupl'r em̄ aliqd dicitur expediēs. Uno modo quod necāriū est ex aliqua ↄdicione. quod plerūqȝ accidit in malis. Malū em̄ aliquādo ē necāriū. vt dictū est de truncacione membri. Alio modo dicit expediēs simpliciter. et sic solū est in bonis. In maiori ergo capit expediūt p illo quod ē bonum et expedit. ſ in minori capit p illo quod in certo casu est necāriū. Per pus aūt expediēs est in bono et ex ↄnti in malo. Itē hic cōmittit scds mod⁹. ois hō viuit. pict⁹ hō ē hō. ergo pict⁹ hō viuit. In maiori em̄ accipit hō p fato pncipaliori: scȝ pro hoīe viuēte ſ in minori hō accipit p fato ex ↄnti: scȝ p signo vl ymagine hominis. Itē hic nō seqt. Quicūqȝ currit habet pedes. ſ aqua currit. ergo aqua habet pedes. In minori em̄ capit currere p fluere et non p̄ṗ. Itē hic nō seqt. Quicqd ridet habet os. pratū ridet. ergo pratū habet os. ppter equocacionē hui⁹ qd est ridere. Item hic nō seqt. Omē sanū est al. vrina est sana. igit vrina est al. In

maiori enim capitur sanitas proprie vt est commensuracio qualitatum primarum in aliquo modo aliquis diceretur habere sanitatem. In minori autem capitur pro signo sanitatis. vrina enim sana indicat hominem sanum. Sanitas enim primo dicitur de aliquo sicut de subiecto. de cibo vel electuario sicut de efficiente. sed de vrina sicut de signo

Tercius modus fallacie equiuocacionis est quando aliqua dictio secundum se sumpta significat vnum: et habet vnum modum significandi. sed coniuncta cum alia dictione accipit plures modos significandi. Ut hoc participium sedens per se sumptum: habet vnum modum significandi: quia significare sub tempore presenti. sed si ei adiungitur hoc verbum surgebat: iam hoc participium sedens non solum designat presens sed et preteritum. quia hoc verbum surgebat preteriti imperfecti temporis: includit in se duo tempora scilicet presens et preteritum. cum ergo dicitur: sedens surgebat: valet tantum: sedens nunc surgit. vel sedens tunc in tempore preterito surgebat. et tunc fit talis paralogismus. Quicunque surgebat stat. sed sedens surgebat ergo sedens stat. vbi est fallacia equiuocacionis. quia sedens in conclusione capitur absolute solum ad tempus presens: sed in minori capitur indifferenter ad presens vel preteritum. Consimiliter dicatur de hoc paralogismo Quicunque sanabatur sanus est. sed laborans sanabatur. ergo laborans sanus est. Sic similiter illa dictio mortale: secundum se habet vnum modum significandi sed cum ei additur hec dictio in: dicendo immortale. hec dictio immortale habet plures modos significandi: secundum quod in potest capi neganter vel priuanter. Immortale enim priuatiue captum: negat actum sed non aptitudinem. Capiendo autem immortale negatiue: illud dicitur immortale: quod nullo modo est mortale. et tunc fit talis paralogismus. Omne immortale est perpetuum. potens non mori est immortale. ergo potens non mori est perpetuum. Solucio vtraque premissarum est duplex. quia immortale vel potest capi priuatiue vel negatiue. Si in vtraque capitur negatiue: maior est vera et minor falsa. Si autem capitur in vtraque priuatiue: maior est falsa et minor vera. et sic est bonus syllus: Si si in maiori tenetur negatiue et in minori priuatiue; vtraque premissarum est vera. sed committitur equiuocacio. et ita arguitur ex quattuor terminis. et ideo nihil sequitur

Notandum quarto Quod paralogismi peccantes secundum variacionem modi significandi puta casus vel numeri: fiunt secundum equiuocacionem. vt hic. quicunque sunt episcopi sunt homines. isti asini sunt episcopi. ergo isti asini sunt homines. vbi in maiori li debet esse vera episcopi est nominatiuus pluralis. in minore vero genitiuus singularis. ad quem an

tem modū hui⁹modi paralogismi reducant est diuersitas apud logicos. Quidā enī dicūt q̄ ptinēt ad pmū modū. In pmo enim modo capit significacio cōmuniter: put significacio extendit se ad facionē vel pfacionē indifferenter. quāuis enī diccio in recto absolute et directe fcet fatū suū. et in obliquo indirecte et oblique. eidē tamen diccioni, in materia ⁊ in forma pueniūt equaliter diuersi modificandi scdm quod est in recto et in obliquo: in singulari vel plurali numero accepta. Rect⁹ enī et obliqu⁹ sunt species eiusdem generis. similiter numer⁹ singularis et pluralis. modo inter spēs eiusdē generis nō est pus ⁊ posteri⁹,: ꝫ sunt coeque ue sub genere. Alij tamen dicūt. q̄ tales paralogismi ptinentur sub tercio modo. vt dicit Pe. Dis. in tractatu fallaciaꝝ. Cōsimiliter paralogismi peccantes penes diuersam habitudinē quam importāt ppōnes fiunt scdm equocacionē. vt ibi. quicqd ē de mōte petrino est terra vel lapis. ꝫ Petr⁹ est de mōte petrino. ergo Petr⁹ ē terra vel lapis. Si enī maior debet esse va: illa ppō de dicit habitudinē cause materialis. et sensus maioris erit. qcqd ē materialiter de mōte petrino est terra vel lapis. In minore vo illa ppō de dicit habitudinē loci vel mansionis. Si vo vniformiter acciperet illa ppō de: tūc vna pmissaꝝ esset falsa. Similiter hic. iste ciph⁹ est de anglia. anglia est terra. ergo ciph⁹ est de terra. In pclone illa ppō de: dicit habitudinē cause materialis. in maiori vo habitudinē localem. et valet tantū: iste ciph⁹ est ductus vel portat⁹ de ista terra que est anglia. Habitudo aūt loci reducit ad habitudinē cause efficientis. qa loc⁹ est pncipiū generacionis quēadmodū pater. Ad quē aūt modū ex illis trib⁹ reducant hui⁹modi paralogismi: diuersimode dicūt logici. Aliqui enī dicunt q̄ debēt reduci ad pmū modū. et dicūt. q̄ vni ppōni cōpetunt diuerse habitudines psignificādi equaliter et eque pmo. vt hij de: quādoqꝫ importat habitudinē loci vel mansionis. Aliquādo vo cause materialis. vt dictū est in exemplis. Alij vo dicūt. q̄ debēt reduci ad modū scdm. qa ppōnes pncipali⁹ importāt habitudinem cause materialis: et ex pñti alias habitudines. modo scdus mod⁹ fit scdm pus et posteri⁹. Seqꝛ corollarie. q̄ vn⁹ et idē paralogism⁹ potest reponi sub diuersis specieb⁹. In talib⁹ enī diccionib⁹ et orōnib⁹ ex qb⁹ fit paralogism⁹: aliquando sunt plures defect⁹ et vicia. Vicia enī aliquādo colligata sunt et mixta. secundū ergo diuersas habitudines et respect⁹: vn⁹ et idem paralogismus reponit sub diuersis modis. Seqꝛ corollarie se-

cundo. q licet autores in reposicione paralogismorum sub diversis modis et speciebus videantur sibi invicem contradicere. quilibet tamen eorum satis racionabiliter et bene hoc posuit. patet. quia hoc fit secundum diversos respectus et consideraciones. unus enim inspexit unum defectum et ergo posuit sub uno modo. et alter inspexit alium defectum. et ergo posuit sub alio modo. non ergo contradicunt ad invicem. quia contradictio debet fieri ad idem et respectu eiusdem. unde eciam Aristo. dicit secundo elenchorum. Nihil prohibet eandem oracionem habere plures occasiones fallendi. et hoc secundum diversos respectus et raciones

Conclusio responsalis Fallacia equocacionis et eius modi sunt sufficienter assignati. probatur conclusio. Omnis equocacio provenit ex eo quod aliqua dictio diversa significat. aut ergo diversa significat secundum se. aut ex coniunctione cum alia dictione. Si primum hoc est dupliciter. Aut significat plura eque primo. sic est primus modus. Aut unum per prius et aliud per posterius: sic est secundus modus. Si secundum. sic est tercius modus

Arguitur primo Nulla est fallacia equocacionis. ergo determinacio philosophi non est conveniens. Antecedens probatur. Nulla est fallacia univocacionis. ergo videtur quod eciam non sit ponenda fallacia equivocacionis. tenet consequentia a simili. quia sicut aliquis posset decipi credens unam dictionem plura significare: que tantum unum significat. ita aliquis posset decipi credens unam dictionem unum significare: que plura significat ¶ Dico quod non est simile. quia in dictione significante unum absolute sumpta: non potest sumi aliqua causa apparencie pluralitatis significatorum. sed in dictione una plura significante bene sumitur causa apparencie unius significationis propter unitatem vocis

Arguitur secundo Fallacia equocacionis non debet alias precedere: igitur. probatur. Sicut se habet potencia ad actum sic multiplex potenciale ad multiplex actuale. sed potencia precedit actum. ergo prius est determinandum de his fallaciis que peccant penes multiplex potenciale. et non de illis que peccant penes multiplex actuale. Maior ex convenienti similitudine. Minor est Aristot. primo phisicorum. et nono methaphisice. Materia enim que est pura potencia precedit formam que educitur ex ea ¶ Dico quod in eadem est potencia bene precedit actum sed non in diversis. in diversis enim actus precedit potenciam. et sic est in proposito

Arguitur tercio Equocacio non impedit formalitatem sillogismi. igitur penes equocacionem non fit aliqua fallacia. Antecedens probatur. ista dictio homo: est dictio equivoca: et tamen non impedit formalitatem sillogismi. probatur per primam partem. quia ista dictio homo significat plura

vt oia sua inferiora. modo hac re plura conuenit dictioi equoce. Sz p scdá pte pbat sic arguendo. ois hō ē aīal. soz ē hō. ergo soz ē aīl. tenet pña in Barij. ¶ Dico q̄ hec dictio hō: esset dictio equoca si significaret sua supposita diuersa racione et per modum pluriū. sed significat ea consimili racione et per modum vnius

Arguit q̄rto Dictio eq̄uoca nō est vna scdm materiā et formā. pbat sic. Illud est vnū scdm formā quod habz vnā vocē. s dictio equoca habet plures voces. ergo nō est vna dictio scdm formā. Maior. qa vocacio est forma dictionis. modo vnumqdqz habet vnitatē a sua forma. Minor. quia dictio equiuoca significat plura: et habet plures significaciones

Arguit q̄nto Dictio eq̄uoca nō habz materiam et forma. ergo nō potest dici: esse vna scdm materiā et formā. Aīs pbat. qa ex materia et forma fit vnū. s dictio eq̄uoca nō est vna dictio: ex quo nō habet vnā vocem a qua dictio dicitur vna. Maior est Arist. nono metha. et scdo de anima ¶ Dico ad hec duo argumenta. q̄ dictio equoca est vna et habet vnā formam: accipiendo formā p modo pferendi vel pnūcciandi. licet nō habeat vnā formā: accipiendo formā p vocacione. Dictio eīn habet duplicem formā: scz vocacionē et modū pferendi. quaz vtraqz potest dici essencialis dictioni diuersis respectibꝰ. Si eīn cōsideret dictio inesse signi. sic vocacio est forma essencialis eiꝰ. qa ponit eā inesse signi. Si aūt cōsiderat dictio quantū ad vocē que dicendo pfert raciōe cuiꝰ dicit dictio. ⁊ sic modꝰ pferēdi ē forma essēcialis eiꝰ. ⁊ vocacō ē forma accidētal. pūt ectā i scdā q̄stiōe huiꝰ dictum est

Arguit sexto Fallacia eq̄uocaciōis non debet solui p distinctionē vt dictū est in pmo modo. igit. pbat. simpliciter falsum nō est distinguēdū. s oīo in qua ponit tminꝰ equocus est simpliciter falsa. Minor patet de ista. oīs canis currit: que ē simpliciter falsa. ex quo canis distribuit p oibꝰ pat. Distribucio eīn est multiplicacio tmini cōmunis p omibꝰ suis pat p signum vle facta. vt dicit Pe. His. in suis distribucionibꝰ. cū ergo distribuit canis p omibꝰ pat suis: hec erit falsa. oīs canis currit. sydꝰ eīn celeste nō currit s mouet in celo. similiter belua marina natat et nō currit. Ad falsitatē aūt vlis sufficit falsitas vniꝰ singularis ¶ Dico q̄ in hac ppōne. oīs canis currit. subiectum canis non distribuit p oibꝰ suis pat: s distribuit p oibꝰ suppositꝫ vnius

pati. et ergo potest distingui. Seqt corollarie. q terminus equocus vnica distribucione nō distribuit p suppositis oim patox. qa Unitas distribucionis reqrit vnitatē racionis. quā nō habet terminus equocus in sua equocacione acceptus. sed tot distribucionibus distribui potest: quot significata habet

Arguit septimo Tercius modus assignatus non potest fieri in equocacione. igit determinacio mala. Ans pbat. qa si diccio p se sumpta vnū sicet. et alteri iuncta: plura. ibi videt esse amphibologia et nō equocacio. qa est multiplicitas actualis in oīone que resultat ex piūctione dictionis cū dictione ¶ Dico q nō ois multiplicitas actualis resultās ex pinnctione dictionis cum dictione est ipsius amphibologie. s tantū tunc: quādo illa e toci pīūcti et nō vni pti. In tercio aūt modo equocacionis illa multiplicitas pmo est pti tantū et non toci pīuncti hec enī oīo laborās sanabat: nō dicit hic plura sca. s tm hec dictio laborās

Arguit octauo Diuersitas significatox non est causa defectus in fallacia equocacionis. igit. pbat. qa sic seqret. q fallacia equocacionis esset fallacia extra dictionē. pbatur Quia diuersitas satox est ex pte rei. modo res et pptas rei est causa fallacie extra dictionē ¶ Dico q causa defectus cuiuslibet fallacie generaliter est ex pte rei. tamen penes hoc nō accipitur fallacia in dictione vel extra dictionē. s causa apparēcie nō semper est ex pte rei: s aliquādo est ex pte vocis: sicut in equiuocacione et in alijs fallacijs i dictōe. et penes hoc denomiat fallacia

Utrum fallacia amphibologie et eius modi ab Arist. sint sufficienter assignati. Pro intelligēcia qstiōis mote

Notandū pmo Q' p' q Arist. determinauit de multiplicitate actuali. put habet fieri in dictione quod fit p equocacionē. nūc pīter determiat de multiplicitate prout hab fieri in oīone p amphibologiā. ostendēdo quomō habet fieri et qui sunt eius modi. Unde Oracio amphibologica est oīo vel sentēcia dubia pueniens ex multiplicitate oīonis eiusdē scdm materiā et formā. Et dicit ab amphi quod est dubiū: et bolos sentēcia. q si dubiosa sentencia. Fit aūt vt in plurimū amphibologia in oīo ne: in qua infinitiuus ponit inter duos actōs. quox vnus ponit a pte ante. et alter a pte post. Ex diuersa enī pstructione illox accu

fatinor eũ infinitiuo causat diuersus sensus. vt hic. scio canez comedere panem. Imp'le est te excellere deũ. Imp'le est te videre candelã. Diffinit aũt fallacia amphibologie sic. Est ydoneitas decipiendi pueniẽs ex eo q aliqua oõ eadẽ scđm materiã ⁊ formam credit habere vnã sentenciã: quã tamen nõ habet pter diuersitatẽ sensuũ eiusdẽ. Uel sic. Fallacia amphibologie est deceptio anime pueniẽs ex eo q aliqs pcessus ratiocinatiu' credit pbare vel inferre aliq̃ pclonẽ pter actualẽ identitatẽ alicui' oõnis. quã tamen nõ pbat nec infert pter multiplicitatẽ sensuũ orõnis eiusdẽ. Seqt corollarie. q fallacia ista et equocacionis pueniũt: qa ambe habẽt fieri penes multiplex actuale. ꝫ differũt Quia equocacio fit in diccione. amphibologia in oõne. Scđo differũt. qa in fallacia equocacionis mag' saluet racio multiplicis actualis q̃ꝫ in fallacia amphibologie. qa in fallacia amphibologie est aliqua trãsposicio et trãsmutacio in materia ⁊ diccionib'. qa ex diuersa pstructione diccionũ ante et post causat diuersa sentencia. In fallacia aũt equocacionis nulla est trãsposicio vel trãsmutacio. qa semp manet idẽ vocabulũ. de quãto aũt aliqd pl' innitit trãsmutacioni: de tanto pl' recedit ab actuali et accedit ad potenciale. Causa aũt apparencie fallacie amphibologie: est idẽtitas oõnis eiusdẽ scđm materiã et formã. Causa defect' ⁊ nõ exñcie est diuersitas sẽsuũ seu snia eiusdẽ orõis.

Notandũ scđo Q sicut tres modi sunt fallacie equocacionis. ita pformiter Tres sunt modi siue spẽs amphibologie. Prim' mod' est. quãdo oõ vna actualr plura sat pncipaliter et eque pmo. vt hec oõ. vellem me accipere pugnãtes. si eñi ille actũs me pstruit a parte ante cũ illo vbo accipe: et pugnantes a pte post: est vn' sensus et ver'. et valet tantũ. vellem q ego caperem et vincerẽ pugnãtes mecũ. Si aũt ille actũs pugnantes pstruat a pte ante et me a pte post: erit ali' sensus et falsus. ille vez. vellẽ q pugnãtes acciperẽt me. Et scđm hoc fit paralogism' talis. Quoscũq̃ vellẽ me accipere: vellẽ vt acciperent me. ꝫ pugnãtes vellẽ me accipe. ergo vellẽ q pugnãtes acciperent me. Minor est duplex vt dictũ est. Itẽ hic. Quod qs scit hoc scit. ꝫ scit ferrũ. ergo ferrũ scit. Ut argumẽtũ appareat euidẽcius arguat vlteri'. Quod scit hab; sciẽciã. ꝫ ferrũ scit. ergo ferrum habet scienciam. Maior hui' paralogismi qua dicitur. quod quis scit hoc scit: est multiplex. qa p illi hoc: possum' significare

sciētē vel scitū. Nā si lij hoc ꝯstruit cū scit a pte aū: sic signat
sciētē. et sic maior est falsa. Est enī sensus. ꝙ hoc quod aliqs scit
ꝙ hoc est sciēs. modo hoc est falsum. ego enī scio ferrū. vel de fer
ro habeo scienciā. et tamen ferrū nihil scit. Si aūt lij hoc ꝯstrui
tur cū lij scit a pte post. sic maior ē va. et sensus est. ꝙ omne scituꝫ
est scitū. Itē hic. Quod qs videt hoc videt. ꝫ aliqs colūpnā videt
ergo colūpna videt. Maior ē multiplex: scdm ꝙ lij hoc potest de
monstrare videntē vel rem visam. et scdm ꝙ aliter et aliter con
struit cū lij videt. vnꝰ enī sensꝰ maiorꝫ est. quod qs videt hoc ipē
vidēs videt. et hoc est verꝫ. Scdus sensus est. ꝙ qs. i. vidēs videt
. i. rem visam: ꝙ illa res visa eciā videret. hoc aūt est falsuꝫ. Iteꝫ
quartū exēplū Arist' est. Qꝫ tu dicis esse hoc tu dicis esse. dicꝫ aūt
lapidē esse' ergo tu lapis dicꝫ esse. Maior est multiplex. nō ꝓpter
hoc vt qdā volūt. qa lij hoc potest ꝯstrui cū lij tu vel cū lij dicis
qa tūc in dicto paralogismo nō esset amphibologia ꝫ cōposicio
vel diuisio. et ita exēplum illud nō esset cōpetens nec ad ꝓpositū
Sed ideo maior est duplex. qa lij hoc: potest diuersimode ꝯstrui
cum lij dicꝫ. Si enī ꝯstruit a pte ante: tūc signat dicentē. et locu
cio est falsa. Si aūt ꝯstruit a pte post: tūc signat id quod dicit. et
sic est locucio va. Itē hic. Quecūqꝫ ꝯtingit dicere ꝯtingit loqui.
ꝫ ꝯtingit tacentē dicere. ergo ꝯtingit tacentē loqui. Minor est
duplex. si enī ille actus tacentē ꝯstruit cū infinitiuo a pte aū: sic
est falsa. et sensus est ꝙ aliqs tacendo loquat. vel ꝯstruit a pte
post. et sic est va. et sensus est. ꝙ aliqs loqt de aliqua re que ta
cet. Itē hic. Quicqd est Aristotelis possidet ab Aristotele' iste li
ber est Aristotelis: demōstrādo librꝫ elenchorꝫ' ergo iste liber pos
sidetur ab Aristotele. Maior. qa res posessa ptinet ad posessorē
Conclo est falsa: posito ꝙ sit liber meꝰ. Ibi enī minor multiplex
scdm diuersam habitudinē posessionis vel cause efficientꝫ. Iteꝫ
hic eciā est ꝑmꝰ modꝰ amphibologie. Quoscūqꝫ vellem imitare
vellem vt illi me imitarēt. ꝫ pauperes velleꝫ me imitare. ergo
vellē ꝙ pauperes me imitarēt. modo hoc est falsum' pauper enī
nō potest imitare aliquē. nihil enī dat quod nō habet. Dicit enī
pauper: quasi parꝫ portās et habēs. Item hic. Quecūqꝫ ꝯtingit
videre ꝯtingit habere visum: ꝫ cecū ꝯtingit videre. ergo cecum
contingit habere visum

Notādū tercio Qꝫ scdus modꝰ huiꝰ fallacie

est. quādo aliqua orō actualiter vna: significat vnuꝫ ꝑncipalr et

aliud trāssumptiue et minꝰ ꝓncipaliter. et de hoc modo phs nō dat aliqua exempla. vel ideo. qa orōnes transsumptiue apud diuersos sunt diuerse. vel qa que orō vno tempe est trāssumptiua. alio tpe nō est trāssumptiua. Possunt tamen poni quedā exēpla Primo de hac orōne. Iste lauat laterē q custodit mulierem. vbi ista orō. lauare laterē: est duplex. ꝓmo eñ et ꝓncipaliter significat mūdare laterē: deponēdo sordes eiꝰ. Scđo significat inutiliter agere. Fit ergo talis paralogismꝰ. Quicūqꝫ lauat laterē is laterē mundat et madidat· ꝫ iste lauat laterē: demōstrādo illuꝫ qui vult custodire mulierē· ergo iste mūdat et madidat latereꝫ. Modꝰ respōdēdi est negare ꝯñam. qa in maiori hec orō lauat laterem capitur in ꝓpa significacione. in minori aūt capitur transsumptiue. Similiter hic. Quicūqꝫ vendit oleū vendit liquorem. ꝫ adulator vendit oleū. igitur adulator vendit liquorē. Vendere eñ oleū duo significat. Primo vendere talē liquorē mitigatiuum doloꝝ et vnctuosum· et ista est eiꝰ significacio ꝓpa. Scđo significat vendere oleū. i. adulari. Adulatur eñ vba pia et blanda ꝓponit: qbꝰ blanditur et mitigat audiētꝫ animū: audiētē decipiendo. et ista significacio illiꝰ orōnis est īꝓpa et trāsumptiua· ꝛ secundū hoc potest distingui maior. Itē. Quicqd est in fabula ē in sermone ꝫ veniēte inimico lupꝰ est in fabula. ergo veniēte inimico lupus ē in sermone. ibi minor est multiplex. Similr hic ē secundꝰ modꝰ amphibologie. Quicūqꝫ arat littꝰ terrā scindit aratro ꝫ iste arat littꝰ: demōstrādo istū q inutiliter laborat et suaꝫ opam pdit. ergo iste terrā aratro scindit. Itē hic. Quicūqꝫ mulget hircū habet lac. ꝫ q seruit prauo mulget hircuꝫ. ergo q seruit prauo habet lac. vbi maior est distinguēda. Si eñ mulgere capit ꝓpe: maior est va· Si aūt trāsumptiue: ipa est falsa. Mulgere enim trāsumptiue capitur ꝓ obtēperare et ꝯsentire in malo. qui eñ vult mulgere: debet obtemperare et pulchre trahere mammas capre: alias nō daret lac. sic q vult seruire malo homini optet ꝙ consenciat in malum et non redargnat ipsum

Notandū qrto Qꝫ terciꝰ modꝰ huiꝰ fallacie ē

Quādo aliqua orō ꝑ se accepta nō habet nisi vnū sensuꝫ. Si vo ꝯiungitur cū alia orōne: acqrit diuersos sensus. vt hec orō. seculū scit: habet vnū sensum. et significat. ꝙ seculū habeat scienciā. ꝫ si adiūgitur ei alia orō: tūc habꝫ diuersos sensus. vt sor scit et seculum scit. Si eñ hij seculū est nomīatiui casus ꝛ regitur a pte an

te a ṽbo scit. tūc significat: q̄ seculū hoc est vniuersum vel mūdꝰ scit et iste est falsus. Sed si lij seculū est acti casus et ↄstruitur a pte post. tūc valet tantū. soi scit et soi scit seculū. hoc est: habꝫ scienciā de vniuerso. et hoc est veꝝ. tūc fit talis paralogismus. Quicqd scit aliquis hoc scit. seculū aliqs scit. ergo seculuꝫ scit. patet solucio ex declaracione. Similiter dicat̄ de ista orōe hoc scit que p se sumpta hat vnuꝫ. tamen si iungit̄ alteri orōni acqrit diuersos sensus. dicendo. quod qs scit hoc scit. Si eñ hoc pnomen hoc est nti casus et ↄstruit̄ a pte ante: et sic est falsa. qa fcat: q̄ res scita sciret. et sic seqt̄ ↄclo falsa. Si aūt lij hoc: est accūs: et ↄstruit̄ cū isto ṽbo scit a pte post: tūc est ṽa. et valet tantū. q̄ aliqd est scitū a sciente. et fieret talis paralogismꝰ. Qꝫ qs scit hoc scit. ꝫ grāmaticā aliqs scit. ergo grāmatica scit: quod ē falsuꝫ. qa scire est ipsiꝰ intellectꝰ. modo grāmatica non habet intellectū Itē ista orō. hoc videt: p se habet vnū sensumꝰ ꝫ si adiūgit̄ alteri orōni: acqrit duos. dicendo. quod qs videt hoc videt. si eñ hoc: est nomiatiui casus: maior est falsa. si acti: tūc est ṽa. Itē ista orō hoc tu discis esse: scdm se sumpta habet vnū sensum. ꝫ si adiūgit̄ ei alia orō. dicendo. quod tu discis esse hoc tu discꝫ esse: acquirit duos. Si eñ lij hoc: est ntūs: est falsa: et valet tantū. qđ tu discis. tu existensꝰ hoc qđ discit̄ a te discis esse. ita q̄ ē ibi orō appositoria huiꝰ pnomis tu ad hoc pnomē hoc. et tūc seqt̄ ↄclo falsa: in qua similiter est orō appositoria huiꝰ pnomis tu: ad hoc nomen lapis. Si aūt lij hoc: est acti casus: tūc est ṽa: et valet tantum. tu discis esse quod discitur a te. nec seqt̄ ↄclo. et fit talis paralogismus. Quod tu discis esse hoc tu discꝫ esse. lapidē tu discꝫ esse. ergo tu lapis discꝫ esse. Itē ista orō. hoc videt: habet vnum sensum. ꝫ si ei adiūgit̄ alia orō. videlicet ista. quod qs videt. et dicatur sic. qđ qs videt hoc videt. est duplex sensus. vt supiꝰ patuit. et fit talis paralogismus. Qđ qs videt hoc videt. colūpnaꝫ aliqs videt. ergo colūpna videt. Seqt̄ ex dictꝫ. Qꝫ ea que hic dicuntur nō sunt ↄ dicta supiꝰ. supiꝰ eñ dictū est. q̄ iste orōes. hoc scit. hoc videt. hoc tu discis esse: ↄstituūt pmū modū amphibologie. hic ṽo dicit̄: q̄ ↄstituūt terciū. ↄdictio eñ est ad idē: qđ nō ↄtingit in pposito. Si eñ ↄsiderent̄ iste orōnes vt fcant diuersa ex diuersa ↄstructione termioꝝ. et habēt racione illiꝰ plures sensus: tūc est amphibologia penes pmū modū. Si aūt ↄsiderent̄ iste orōnes vt scdm se signāt vnū absolute. tamen ex adiūctione alteriꝰ orōnis acqrūt plures fones: sic est terciꝰ modꝰ. Sequitur

vlterius. si paralogismi ex his orōnib⁹ facti apud diuersos autores sub diuersis spēb⁹ amphibologie reponūtur nō sine racione et certo respectu est factum. Egidi⁹ tamen q fideliter Aristotelē interptat⁹ est: palogismos ex his orōnib⁹ factos sub pma specie repōit. q͛ꝫ sicut pl⁹ autēticū ⁊ pcipuū i hac materia seqndū istitui

Conclusio responsalis Fallacia amphibologie cū suis modis ab Arist. est sufficienter assignata. pbat͛ ꝯcl͛o. Quia ois mod⁹ amphibologie pueniͭ ex multiplicitate oracionis. vel ergo simplic͛ orōnis. vel orōnis ꝯiūcte cū alia. si scdm. sic est terci⁹ mod⁹. si pmū: hoc est dupliciter. Uel talis multiplicitas fit secundum significacionem principalem. sic est primus mod⁹. Uel secundum transumptionem: sic est secundus modus

Arguit͛ pmo Logic⁹ nō habꝫ ꝯsiderare de amphibologia. pbat͛. grāmatic⁹ habꝫ ꝯsiderare de amphibologia. igitur nō logic⁹. tenet ꝯn͂a. q͛a diuersi artifices habēt ꝯsiderare diuersa obiecta. vt patet pmo posterioꝝ. Añs. q͛a amphibologia est oracio s͛atiua aliqd. vel aliqua s͛ans. modo determiare de oracionib⁹ significatiuis ptinet ad grāmaticū ¶ Dico q͛ grāmaticus ꝯsiderat de amphibologia: vt est oracō s͛atiua absolute. ꝫ sophista inquantum ipsa ingreditur paralēchū. et sic nō eodē modo

Arguit͛ scdo Nulla orō est significatiua. igit͛ amphibologia nō est oracio plura s͛ans. pbat͛. Illud quod s͛cat est impositū ad s͛andū. ꝫ nulla oracio imposita est ad s͛andū. igit͛ Maior est nota. q͛a s͛are est rē ad placitū representare. Minor. q͛a imponi ad s͛andū est ꝓpium dictionib⁹: que sunt voces imposite ad significandum ¶ Dico licet oracio non est imposita ad significandum secundum se totam. tamen sufficit q͛ est imposita ad significandū racione pcium: ex quib⁹ partib⁹ s͛atiuis resultat s͛acio oracionis. quēadmodū ex esse pciū resultat esse tocius

Arguit͛ tercio Fallacia amphibologie non est distincta ab alijs fallacijs. pbat͛. Amphibologia est dubia sentencia. ꝫ in qualibet fallacia repit͛ dubia sentencia. Minor patꝫ q͛a in qualibet fallacia est dubiū et incertitudo respōdenti nescienti dissoluere paralogismū ¶ Dico q͛ in qualibet fallacia est dubia sentencia: accipiēdo dubiā sentenciā cōmuniter. ꝫ in amphibologia est dubia sentencia que prouenit ex multiplicitate oracionis eiusdem secundum materiam et formam

Arguit q̄rto Fallacia amphibologie nō est distincta ab equocacione. ꝓbat. Distincte fallacie habēt distinctos modos. ſ amphibologia habet eosdem modos sicut fallacia equocacionis. igit. Maior. qa distincte res habēt distinctas ꝓprietates et modos. Minor est Aristotelis in textu ¶ Dico. ꝙ habent eosdem modos generales sed non speciales

Arguit q̄nto Fallacia amphibologie non est fallacia in diccione. ꝓbat. qa est fallacia in oracione. ergo nō est in diccione. tenet ꝯña ex opposit. oracio eīn est totū: diccio pars Pars aūt nō est totū. Añs notū. Amphibologia eīn fit in oracionibus ¶ Dico ꝙ hic diccio debet capi communiter et non proprie. vt dictum est ante

Arguit sexto In fallacia amphibologie non est eadem forma. ꝓbat. Illud dicit habere eandem formā quod habet eandē ꝓlacionē. ſ orōes amphibologice nō habēt eandē ꝓlacionē. Maior ex dict. qa hic forma capit ꝓ modo ꝓferendi. Minor. qa alia est ꝓlacio q̄n casus ꝓfert ante. et alia cū ꝓfertur post ¶ Dico ꝙ casus diuersimode proferuntur: tamen quia ibi manet idē verbū et fit respectu eiusdē. nō causat diuersa forma

Arguit septimo Processus Aristotelis est insufficiens. ꝓbat. qa nō exēplificat de scdo modo amphibologie. Itē ponit hoc nomen piscis esse equocū. cū tamē non videt ad que sit equocū ¶ Dico quantū ad p̄mū. ꝙ illi⁹ cause due assignate sunt in notabili tercio. Ad scdm. dicūt q̄dā: ꝙ piscis est equocum ad piscem verū et ad piscem pictum. ſ hoc stare non potest. qa tūc exemplū non deseruiret ꝓposito Aristotel. Arist. eīn in primo modo amphibologie vel equocacionis loqtur de equoco q̄d significat plura eque p̄mo et nō ꝑ p̄us et posteri⁹. Ideo dicit Egidius. ꝙ piscis sumitur equoce ad piscem al' et ad piscem celestē. Uel possum⁹ dicere. ꝙ qa sunt nomia ad placitū: nomine piscis aliqua plura appellare eque primo et principaliter possumus

Utrū fallacia cōposicionis et diuisiōis sint fallacie ī dictōe a se ⁊ ab alijs real'r distincte. Et vtrū modi fallacie cōpōis sint ab Aris. sufficiēt assignati. ꝓ intelligēcia q̄stiōis note

Notandū p̄mo P⁹ q̄ ꝓhus detmiauit de his fallacijs que peccant scdm multiplex actuale Iā ꝯiter detmi-

nat de his que peccāt scdm multiplex potenciale. Et qa multi-
plicitas potencialis reperitur tam in dictione: q̃z oꝛone. et ideo
determiat tam de his fallacijs que fiunt scdm multiplex potenci-
ale in dictione. vt est fallacia accent⁹: q̃z de his que fiunt scdm
multiplex potenciale in oꝛone. vt est fallacia cōposicionis et di-
uisionis. Pro quoꝝ intelligēcia Sciendū. q̄ Cōposicio in ꝓposi-
to est eoꝝ que ꝟe debēt diuidi falsa vnio. Diuisio aut est eoꝝ que
vere debent cōponi falsa diuisio siue sepacio. Nō est aūt hic men
cio de veritate vel falsitate ꝓposicionali. quo modo Arist. dicit p̄-
mo pihermenias. circa cōposicionē et diuisionē est ꝟitas ꝛ falsitas
Nec sit hic sermo de ꝟitate vel falsitate intellectionis. quo mo-
do ꝟitas est adequacio intellect⁹ ad rem. ꝫ hic sermo de ꝟitate
et falsitate sit⁹ ipaꝝ dictionū in oꝛone. Illa em̄ oracio in ꝓposito
dicitur esse cōposita: in qua dictiones et ptes oꝛdinātur scdm si
tum: queādmodū nate sunt apprehendi p̄mo ab intellectu: sub
quo situ magꝭ videntur debere oꝛdinari. sic econuerso. oracio ista
dicitur diuisa: in qua ptes et dictiones nō ita ordinātur sicut ea
rum situs exigit et reqrit. Seqtur corollarie. q̄ ista oꝛo. qcqd vi-
uit semp est: potest esse cōposita vel diuisa. Quādo em̄ dictiones
non ita cōponūtur sicut eaꝝ natura et sit⁹ exigit: erit diuisa ꝟa
ut. qcqd viuit semp hoc est. Sed si dictiones vniūtur sicut earuꝫ
natura exigit: erit cōposita falsa. vt qcqd viuit: hoc semp est. cō-
ponendo hoc aduerbiū semp: cū iij est: cui ꝓpe debet vniri

Notandū scdo Q licet vna et eadē oꝛo possit
esse cōposita et diuisa vt exēplificatū eū. Nūq̃ȝ tamē fallacia cō
posicionis est fallacia diuisionis nec ecōuerso. Nō em̄ scdm oēꝫ
cōposicionē attenditur fallacia cōposicionis. nec scdm omēꝫ di
uisionē fallacia diuisionis. Sed tūc est fallacia cōposiciōis. quā-
do aliqua oꝛo in sensu cōposito est falsa: et diuisio ꝟa. et tūc ē fal
lacia diuisionis: quādo diuisa ēst falsa. Et qa aliqua oꝛo ita ē fal
sa scdm sensum diuisuꝫ: quod nō est falsa scdm cōpositū. pnt ex
illa oꝛone ꝯsurgit palogism⁹. ita ibi erit fallacia diuisionis. q̄ nō
cōposicionis. sicut patebit de istis oꝛonib⁹. qnq̧ sut duo et tria.
vel qnq̧ sunt paria et imparia. et ecōuerso. Quia aliqua oꝛo sic
cōposita: est falsa. q̄ nō diuisa. paralogism⁹ ꝯsurgēs ex tali oꝛōe
peccabit sic scdm cōposicionē. quod nō scdm diuisionē vt patebit
de istis. sedentē ambulare est p⁹le. et p⁹le est nō scribentē scribe
re. Nā et si cōposicio et diuisio pl⁹ ꝯueniūt q̄z alique due fallacie.

P

quia habēt quasi cōmunē causam apparencie et nō existencie. qa vnitas orōnis materialiter est causa apparencie in vtraqꝫ. Causa vo nō existencie est diuersitas fatorꝫ. tamen omīno vna non ē alia. qa vtraqꝫ habet specialē causam apparēcie et nō existencie. Causa eñi apparencie vt dicit̄ in cōpoñcione est: qa accipimus orōnem cōpositam esse indifferentē ab orōne diuisa. In diuisiōe vo est ꝯria. qa accipim⁹ orōnē diuisam indifferentē esse a cōposita. Sicut ergo nō est idem accipe cōpositū vt diuisuꝫ. et accipe diuisum vt cōpositū. ita nō est eadē fallacia cōposicionis et diuisionis. Et ꝑ tanto phus specialr de eis determīat: ordināndo speciales palogismos vtriqꝫ fallacie. Fallacia itaqꝫ cōposicionis diffinitur sic. Est idoneitas decipiendi ꝓueniēs ex eo: ꝙ orō aliqua vna et eadē scdm materiā: differens tamē scdm formā: habet diuersas ꝓones. que credit̄ esse va in cōposito sensu: ꝓpter materialem idēptitatē ei⁹ cū vna de sensu diuiso va. Causa apparēcie in fallacia cōposicionis: est materialis identitas orōnis diuise ve cum cōposita falsa. ꝓpter quā credim⁹: ꝙ sicut aliqua orō in sensu diuiso est va: sic et in cōposito. Causa defect⁹ vel nō existencie est diuersitas formalis orōnis diuise et cōposite: et diuersitas ꝓons earūdē. Cōmuniter aūt fallacia cōposicionis diffinit̄ sic. Est deceptio anime ꝓueniēs ex eo ꝙ aliqs ꝓcessus racionatiu⁹ credit̄ ꝓbare aliquā orōneꝫ cōpositam falsam: ꝓpter apparenteꝫ vnitatem orōnis diuise vere ꝯuenienteꝫ secū in materia. quā tamē non ꝓbat nec ꝯcludit ꝓpt̄ diuersitatē sensuū orōis cōposite ⁊ diuise

Notandū tercio Qꝫ licet inter expositores diuersitas sit de modis fallacie cōposicionis. tamen scdm Egidiū tres assignant̄ modi hui⁹ fallacie. Pro quoꝝ intellectu Notandum est. ꝙ cum dicim⁹ aliqd esse p⁹le. vel aliqd fieri ex aliquo. aliquando talis locucio est ꝑ se. aliqñādo vo ꝑ accidēs. Ex forma enim et ꝑuacione fit aliqd ꝑ accidēs. Ex subiecto aūt vel ente in potencia fit aliqd ꝑ se. Ex sedēte ergo fieri ambulantē vel ex ambulante fieri sedentē: est ꝑ accidens. ꝟ ex ambulante in potencia p⁹le est fieri ambulantē in actu: ꝑ se. Si eñi ex sedente ꝑ se fieret ambulās: tūc sedens manens sub sessione fieret ambulās: qd est falsum. sic similiter ex nō scribēte fieri scribentē ꝑ accidēs est. ꝟ ex non scribente in potencia fieri scribentē: hoc est ꝑ se. Seqtur corollarie. ꝙ cū dico. ambulantē sedere est p⁹le. duo possum intelligere. Primo possuꝫ intelligere subiectū et formā simul. sic le

eucio est falsa. qa valet tantu. q subiectu qd est sub ambulacione est sub sessione: quod est imp'le. Scdo possum intelligere subiectum tantu et no forma. et sic locucio est va. et valet tantu. q illa res que nuc est sub ambulacione: potest postea fieri sub sessioe Seqtur corollarie. q hec copositta est falsa. ambulante sedere est p'le. patet. qa sat. q ambulas simul et semel sit sub ambulacione et sessione. s hec diuisa est va' ambulante p'le est sedere. qa significat q hoc subiectu ambulans: quadoqz est sub ambulacione quadoqz sub sessione. Prim' ergo mod' fallacie coposicionis. Est quado plura ponut a pte subiecti: ad que pdicatu potest coparari piunctim vel diuisim. hoc est. quado pdicatu potest referri ad totu subiectu vel ad ptem subiecti. Fit ergo talis paralogismus. Quicqd est p'le otingit vt sit. s ambulante sedere est p'le. ergo otingit q ambulas sedet. Maior. qa p'li posito inesse nullu seqt inconueniens. pmo por. Solucio. Minor est duplex. Si eni pdicatum p'le: refert ad totu subiectu: est falsa. si ad ptem: est va. vt patet ex dictis. Ite hic. Quecuqz p'le est scribere p'le e q scribat non scribentez scribere est p'le. ergo p'le est q non scribens scribat. Minor ecia est duplex sicut in pmo. Et ad hunc pmu modu reducit iste palogism'. Omne risibile vel rudibile est asin'. sor e risibil' vel rudibil'. ergo sor est asin'. Maior eni est duplex. qa illa piunctio vel: potest determiare risibile vel rudibile tanqz diuersas ptes subiecti eiusde ppois. et sic mediat inter tminos. et sic maior est falsa. et pclo bene seqtur. et valet tantu. qcqd est risibile vl rudibile est asin'. modo hoc est falsuz. vel potest illa piungere tanqua diuersa subiecta diuersa ppon. et sic piugit inter ppones. et sic maior est vna disiunctiua vera. eo q vna ps ei' est va. et valet tantu. ome risibile est asin' vel ome rudibile est asin'. et sic pclusio no seqt. et est fallacia coposicionis. Similiter hic. quecuqz habet quattuor vnitates sunt quattuor. sed duo et duo non sunt quattuor. ergo duo et duo non habent quattuor vnitates. Minor est duplex. qa hec piunctio et: vel piungit inter ptes subiecti. et sic est vna coposita falsa: et seqt pclo. Si aut inter ppones. sic est diuisa va. qa est vna copulatiua: cui' ambe ptes sunt ve. et sic non seqt pclo. Et generaliter ad huc modu reducut palogismi q fiut ex hoc q aliqua piunctio potest indifferenter copulare inter proposiciones et facere sensum ypoteticum et diuisum. vl inter terminos: et facere sensum compositum et proposicionez kathegoricam de copulato extremo aut disiuncto

Notandū q̄rto Qd' scd'us mod⁹ hui⁹ fallacie est quādo aliqua dictio posita inter duas dictiones potest cōponi indifferenter cū p̄ma vel scd'a. vt hec oro. Quicunq₃ scit lr̄as nūc didicit illas: est duplex. Si em̄ li nūc cōponit̄ cū scit: locucio est v̄a. et sensus est. q̄ ille q̄ nūc scit lr̄as aliquādo didicit eas Si v̄o li nūc: c̄struit̄ cū li didicit. tūc locucio est falsa et valet tantū. q̄ ille q̄ scit lr̄as: nūc didicit illas. q̄d falsū est. potest em̄ aliq̄s aliq̄d scire quod studuit ante decē annos. Et tunc fit talis paralogism⁹. Quicūq₃ scit lr̄as nūc didicit illas. s₃ antiqu⁹ grammaticus scit lr̄as. ergo antiqu⁹ grāmatic⁹ nūc didicit illas. Maior est duplex vt dictū est. Itē. Quicq̄d viuit semp̄ est. sor̄ viuit. ergo sor̄ semp̄ est. Hic maior est duplex vt dictū est ante. Dicit̄ aūt notanter. si dictio vel talis det̄mīacio ponit̄ inter duas det̄minaciones. q̄a si ponat̄ a p̄ncipio vel in fine: nō erit multiplicitas illa. Et racio hui⁹ est. q̄a sicut adiectiuū et substātiuū scd'm c̄gruitatē grāmatice debēt adinuicē ordinari. vt alb⁹ hō. Ita eciam det̄mīacio et determīabile. Quādo ergo det̄mīacio ponit̄ in medio duo₄ determīabiliū. tūc vtriq₃ est imediatū. et ideo potest c̄strui cū vtroq₃. Nō posita v̄o in medio: solū vni est imediata. et ideo solū habet determīare illud cui est vicinior. vt dicendo. q̄cq̄d semp̄ viuit est. semp̄ determīat tantū viuit et nō li est. Tercius mod⁹ cōposicionis est quādo plura ponūt̄ a p̄te p̄dicati. et ad illa refert̄ aliq̄d a p̄te subiecti c̄iūctim vel diuisim. et hic modus appósit⁹ est p̄mo. vt sic arguendo. Q̄d potest vnum solū ferre potest vnū et vnū ferre. s₃ q̄d potest vnū et vnū ferre potest plura ferre. ergo quod potest vnū solū ferre potest plura ferre. Maior est multiplex. Si em̄ ad illa plura posita a p̄te predicati refertur id quod ponit̄ a p̄te subiecti c̄iūctim. et li solū determīat li potest locucio est falsa. nā quod potest solū vnū ferre: non potest ferre vnum et vnū c̄iūctim. Sed si intelligat̄ diuisim: locucio est v̄a. et valet tantū. quod potest ferre vnū: potest diuisim et successiue vnum et vnum ferre. Cōmunes aūt logici distinguentes modos hui⁹ fallacie dicūt. q̄ Prim⁹ modus est quādo arguit̄ a sensu diuiso v̄o ad sensum cōpositū falsū. vt sedentē p⁹le est ambulare. igit̄ p⁹le ē sedentē ambl'are. p̄ma est de sensu diuiso v̄a. scd'a de sensu cōposito falsa. Secūd⁹ mod⁹ scd'₃ eos ē. q̄n arguit̄ a p̄pōe yppotetica appēt v̄a. ad kathegoricā de copl'ato vl' disiūcto extrēo. vt sic arguēdo. si ois p̄pō ē ncc'ia ois p̄pō ē v̄a. g° ois p̄pō ē v̄a ⁊ ncc'ia

Dicit notanter a ppone yppotetica vera. qa istud argumentum. ois hō est aīl et illud est asin⁹. ergo oīs hō ē aīl et asin⁹. nō ē scdm istum modū⁹ qa yppotetica est falsa: ex quo est copulatiua; cuius scda ps ē falsa. Terci⁹ mod⁹ eoꝝ ē ꝯforīs scdo posito ab Egidio.

Conclusio respōsalis Fallacia cōposiciōis et diuisionis sunt fallacie in dictione a se et ab alijs distincte. Et fallacia cōposicionis cū suis modis ē bene et sufficiēter assignata. Prima ps patet. qa si non: nō essent sex fallacie in dictione. quod ē ꝯ phm: et ꝯ pus dicta. Preterea. Fallacie distinguūt penes causas apparencie et defect⁹. ſ iste due fallacie habēt speciales causas apparēcie distinctas. Scda ps patet ex determinaciōe Egidij: q ei⁹ modos sic ordinat et Aristotelē hoc ītēdisse asserit

Arguit pmo Fallacia cōposicionis et diuisionis nō sunt fallacie in dictione. pbat. Ille nō sunt fallacie in dictione quaꝝ cause apparēcie sumūt ex pte rei. ſ fallacia cōposicionis et diuisionis sunt hui⁹ modi. ergo. Minor. qa causa apparencie sumitur ex vnitate materiali orōis cōposite et diuise. ſ talis vnitas est realis: cū sit vnitas voc⁹ ¶ Dico qꝫ licet illa materialis vnitas sit realis. non tamen ꝯsideratur hic in racione rei ſ in racione signi habentis plura significata. Et idō causa apparencie nō sumitur ex pte rei. quare dicentur fallacie in dictione

Arguit scdo Iste due fallacie non sunt distincte a fallacia amphibologie. pbatur. qa sicut amphibologia ē in oraciōe: ita eciā fallacia cōposiciōis et diuisionis. ergo nō distinguuntur ¶ Dico qꝫ licet ꝯueniāt in hoc qꝫ sunt in oracione: tamen differūt in alio. qa amphibologia ē in orōe eadē scdm materiam et formam. Iste vero due sunt in oracione eadem secundū materiam: diuersa tamen secundum formam

Arguit tercio Fallacia cōposicionis et diuisionis non sunt distincte fallacie inter se. pbatur. Fallacie q̄ accipiuntur penes multiplex potenciale in orōne nō sunt multe ſ vna. ſ fallacia cōposicionis et diuisionis sunt accepte penes multiplex potenciale in orōne. ergo nō sunt multe ſ vna: et per ꝯsequens nō erūt distincte. Maior. qa fallacie accepte penes multiplex actuale in orōne nō sunt plures ſ tm̄ vna scꝫ amphibologia. ergo rc̄. tenet ꝯn̄a a simili ¶ Dico qꝫ nō est simile. qa in

mlciplici actuali orõis solũ ē vna causa apparēcie. ʒ in orõe mlciplici: mlciplicitate potēciali sũt due cause apparēcie distincte

Arguit̃ q̃rto **Eadē est oɩ̃o cõposita ⁊ diuisa** igitur fallacia cõposicionis et diuisionis nõ sunt distincte fallacie. Añs ꝓbatur de ista. sedentē ambulare est p⁹le: que ē cõposita et diuisa. si em̃ hoc p̃dicatũ p⁹le attribuitur toti: tũc est composita. si aũt solũ pti: tũc est diuisa. Itē hic. video hõiem magnuʒ tenentē baculũ. sensus cõposit⁹ est: video hoiem magnũ: tenentem baculũ. sensus diuisus. video hoiem tenentē magnũ baculũ ¶ Dico q̄ eadē oɩ̃o mãl'r pt̃ esse diuisa ⁊ cõposita ʒ nõ foɩ̃al'r

Arguit̃ q̃nto **Alicubi est cõposicio vbi nõ est** fallacia cõposicionis. igit̃. ꝓbat̃ añs. hic. hõ ē al': est cõposicio: et tamen nõ est fallacia cõposicionis. ꝑ ꝑ̃ma pte patet. qa ibi ē oɩ̃o in qua est ver⁊ ergo ē cõposicio. ꝑ scd̃a pte notũ ē ¶ Dico q̄ in illa orõe. hõ ē al': ē cõposicõ que dicit vnionē p̃dicati cũ subiecto ñ t ĩ ē cõposicio de q̃ ē hic ad ꝓpositũ: ⁊ a q̃ sumit̃ fal'a ꝯposicõis

Arguit̃ sexto **Una detmĩacio nõ potest referri** vel oɩ̃dinari ad plura detmĩabilia. igit̃ dicta falsa. Añs ꝓbat̃ Idē inquãtũ idem natũ est facere idem. ʒ quelibʒ detmĩacio est vna. ergo tantũ faciet idem. et ita detmĩabit tantũ vnũ detmĩabile. Maior ē Arist. scd̃o dē generacione. Minor nota ¶ Dico. q̄ vna detmĩacio solũ refert̃ ad vnũ detmĩabile. ver⁊ est vna acceptione intellect⁹: ʒ plurib⁹ acceptionib⁹ accepta potest referri et oɩ̃dinari ad diuersa. Et idē eodē mõ se habẽs solũ facit idē. ʒ detmĩacõ vna p⁹q̃ʒ addit̃ diuers̃ dẽtmĩabilib⁹ nõ hʒ se vno mõ

Arguit̃ septimo **In hac ꝓpõne. q̃cq̃d viuit sp** est: referendo lij semp: ad lij viuit: nõ est sensus diuisus ʒ cõpositus. ergo dicta nõ sunt vera. Añs. qa tũc ē sensus cõposit⁹ quñ do detmĩacio addit̃ detmĩabili p̃cedenti: ex quo de racione aduerbij ē q̄ suũ v̾bũ seq̄t̃. ʒ addẽdo sp ad lij viuit: addet̃ v̾bo p̃cedēti. g° ibi erit sẽsus cõposit⁹ et ver⁹ ¶ Dico q̄ nõ req̃rit̃ ad sẽsũ cõpositũ q̄ detmĩacio addat̃ v̾bo p̃cedẽti. ʒ q̄ addat̃ v̾bo ꝑ̃ncipaliori. tl'e aũt ē illd̃ v̾bũ qd̃ seq̄t̃. qa in ꝯclone ꝯcludit̃ de minori extremitate: et habet se vt maior extremitas. et ergo v̾buʒ qd̃ seq̄t̃ ꝑ̃ncipali⁹ est. dẽtmĩacio itaq̃ʒ sibi addita causabit sensum cõpositũ

Arguit̃ octauo **Aliq̃ modi hui⁹ fallacie sunt**

ex eo q̄ piūctio mediat inter t̄mios vel ꝓpōnes. et isti modi hic nō enumerāt̄. ergo insufficiēs ē enumeracio modoꝝ fallacie cōposicōis ¶ Dico q̄ licz t̄les modi nō enūerāt̄ hic expsse ⁊ foāt̄. tn̄ implicite et virtualr. cōprehendunt̄ eni̅ sub p̄mo, vt dictū est

Utrum Fallacia diuisionis cum modis suis sit sufficiente ... nata. Pro intelligencia questionis mote

Notandū p̄mo Q̄ Fallacia diuisiōis sic diffinitur. Est idoneitas decipiendi ꝓueniens ex eo q̄ aliqua orō vna et eadē scd̄m materiā: differens tamen scd̄m formā: habz diuersas ṗones: que credit̄ in sensu diuiso va: ꝓpter materialē idētitatē ei⁹: cum vna de sensu cōposito va. Hoc ē tātū dicere. Fallacia diuisionis: est idoneitas decipiēdi ꝓueniens ex identitate materiali orōnis cōposite vere cū diuisa falsa. Causa apparēcie est identitas materialis seu potencialis orōnis cōposite ve cuȝ diuisa falsa: ꝓpter quā credim⁹: q̄ sicut oracio in sensu cōposito est va: q̄ sit eciā va in sensu diuiso. Causa defect⁹ vel nō existencie est diuersitas formalis sensus compositi et diuisi. vel diuersitas ṗonis orōnis cōposite et diuise. Cōmuniter aūt fallacia diuisionis sic diffinit̄. Est deceptio anime ꝓueniēs ex eo q̄ aliqs ꝓcessus raciocinatiu⁹ credit̄ ꝓbare aliquā ꝯclōnē vel inferre: propter apparentē vnitatē oracionis cōposite ve cum diuisa falsa in materia. quam tamen non probat nec infert propter diuersitatem sensuum oracionis composite et diuise

Notandū scd̄o Q̄ scd̄m Egidium modi hui⁹ fallacie sunt tres. Prim⁹. Quādo plura ponunt̄ a pte p̄dicati: et subiectū potest ad illa plura referri coniūctim vel diuisim. vt Quecūqȝ sunt duo et tria sunt duo et sunt tria. ꝫ qnqȝ sunt duo et tria. ergo qnqȝ sunt duo et qnqȝ sunt tria. Minor ē duplex. qa si liij qnqȝ positū a pte subiecti refert̄ ad duo et tria ꝯiūctim: tūc locucio ē va. qa duo et tria simul sumpta sunt qnqȝ. si autē refert̄ ad ea diuisim: tūc ē falsa. qa qnqȝ nō sunt duo p se sumpta. nec tã p se sumpta. Itē. Quecūqȝ sunt paria et imparia sunt paria ⁊ sūt imparia. ꝫ qnqȝ sunt paria et imparia. ergo quinqȝ sunt paria et qnqȝ sunt imparia. Minor est duplex. Quinqȝ enim sunt paria et imparia ꝯiunctim ꝫ non diuisim. Partes eni̅ simul sumpte coequant̄ toti: ꝫ nō diuisim. Nulla eni̅ ps euacuat totā essenciā tocius. ꝫ oēs simul sumpte totū ꝯstituūt. Scd̄us mod⁹ est opposi

tus p̄mo. Quādo plura ponūt̄ ex pte subiecti: et p̄dicatū potest referri ad illa ꝯiunctim vel diuisim. vt sic arguendo. Omne tantūdem et ampli⁹ ē tantūdem et p ꝯn̄s equale. ſ3 tantūde3 ⁊ amplius ē mai⁹. ergo mai⁹ ē tantūdem et p ꝯn̄s equale. Minor est duplex. q̄a lij tantūde3 et ampli⁹ posita a pte subiecti si referantur ad mai⁹ positū a pte p̄dicati ꝯiunctim. tūc ē kathegorica de copulato extremo: et locucio ē v̄a. si v̄o diuisim: tūc ē falsa. Mai⁹ em̄ nō ē tantūdem p se sumptū: nec ampli⁹ p se sumptū: ſ3 mai⁹ ē hec duo ꝯiunctim sumpta. Alij formāt istū paralogismū sic. quicqd ē tantūde3 et ampli⁹ est equale et inequale. ſ3 quod ē mai⁹ est tantūdem et ampli⁹. ergo quod ē mai⁹ est equale et inequale. ſ3 sic formando palogismum: pertinebit exēplū ad p̄mū modum

Notandū tercio **Terci⁹ mod⁹ hui⁹ fallacie ē**

Quādo aliqua dictio ponit̄ inter duas dictiones et potest ꝯiūgi cū vna vl' eciā cū alia. et ad istū modū sūt duo exēpla phi. Primū Quēcūq3 posui seruū entē liber̄ ille est liber. demonstrato ergo aliquo seruo dicat̄. et te posui seruū entem liber̄. ergo tu es liber. ꝯc̄lo falsa de seruo captiuo vel mancipio. Minor ē duplex. quia lij entem vel cōponit̄ cū lij seruū et tūc est sensus diuisus et falsus. sc3 ꝙ existentē seruū feci liber̄. Si v̄o cōponat̄ cū lij liberū e st sensus cōposit⁹ ver⁹. et fat. ꝙ entē et existentē liber̄: feci seruum. Scd̄m exēplū sic formaṫ. Quorūcūq3 reliqt diu⁹ Achilles in bello centū: illa sunt plura q̄3 centū. ſ3 qnquaginta viror̄ centum reliqt diu⁹ Achilles in bello. ergo qnquaginta sunt plura q̄3 centū. Minor hui⁹ paralogismi est duplex. q̄a si lij viror̄ cōponitur cū centū: tūc locucio ē cōposita et v̄a: et ē sensus. ꝙ Achilles de centū vir̄ reliqt qnquaginta. Si aūt viror̄ ꝯstruit̄ cu3 hoc quod ē qnquaginta: tūc locucio ē diuisa et falsa. et est sensus. ꝙ de q̄nquaginta vir̄ Achilles reliqt centū: quod ē imp⁹le. Cōmunes aūt logici p̄mū modū hui⁹ fallacie ponūt. quādo arguit̄ a sensu composito vero: ad sensum diuisum falsum. vt hic. necessario hō ē aī. igit̄ hō necc̄ario ē aī. p̄ma ē v̄a. q̄a valet tantū. hec ꝓpō ē necc̄aria. hō ē aī. q̄a gen⁹ p̄dicat̄ de specie. ſ3 ista ē falsa. hō necc̄ario est aī. q̄a valet tantū. ꝙ hec res hō vt sor̄ necc̄ario ē aī. et hoc est falsum (vt ipi dicūt) eo ꝙ sor̄ ꝯtingenter est aī. q̄a potest esse et non esse: ex quo ē corruptibilis. Scd̄us mod⁹ diuisionis est. q̄n do arguit̄ a ꝓpōne kathegorica v̄a de copulato disiūcto. vel ꝯdicionato extremo. ad ꝓpōnē ypporeticā copulatiuā/disiūctiuā/vl

cōdicionalē falsam. vt hic. quīqꝫ sunt duo et tria. ergo quīqꝫ sunt duo et quīqꝫ sunt tria. Similiter hic. omīs homo ē vir vel mulier ergo omīs homo est vir vel omnis hō ē mulier. Terciū modū diuisionis ponūt eodēmō sicut Egidi⁹ ⁊ in eodē exēplo declarāt

Notandū q̄rto Quod p̄ter exempla textualia p maiori exercitacione iuuenū possunt adduci alia multa: in qbus similiter fit fallacia diuisionis. vt Quēcūqꝫ vidisti oculo pcussuꝫ pcussus est. Joannem vidisti oculo pcussum. ergo Joānes oculo pcussus ē. Jn hoc paralogismo minor est duplex. Si eñ iste ablatiu⁹ oculo detēmiat lij pcussuꝫ: est diuisa fallacia. qa ṡcat. q tu vidisti Joānem: q ē pcussus oculo. Si aūt addit ad vbū cui ꝓpe debet addi. qa est detēmiacio vbi: tūc ē cōposita va: et valet tantum. tu vidisti oculo tuo Joāneꝫ pcussuꝫ. Jtē hic. null⁹ hō hodie nat⁹ fuit heri. ſ; hō decē annoꝝ hodie natus est. ergo hō decē annoꝝ nō fuit heri. Minor ē duplex. Si eñ hoc aduerbiū hodie determīat hoc verbū est: tūc ē cōposita va: et valet tantū. hō nat⁹ decem annoꝝ ille est hodie. et hoc ē veꝝ. Si aūt determinat hoc quod est nat⁹: est falsa. et valet tantū. hō decē annoꝝ est natus hodie. Jtē hic. Tu es hodie nat⁹ vel nō nat⁹. ſ; nō es nō nat⁹. ergo tu es nat⁹ hodie. Maior est multiplex. Si eñ hoc aduerbiuꝫ hodie determīat hoc vbū est: tūc ē va et cōposita. et valet tantū tu es hodie nat⁹ vel nō es hodie nat⁹. et hoc est veꝝ. Si aūt hoc aduerbiū hodie: determīat hoc pticipiū nat⁹: erit diuisa falsa ⁊ valet tantum. tu es nat⁹ hodie vel es nō nat⁹ hodie. Jtē hic. tu scis tantū tres homīes currere. et qcqd scit ē veꝝ. ergo tantum tres homīes currere est veꝝ: ponendo q plures homīes currāt. et tu tantū tres scis currere. Maior est multiplex. Si eñ hec dictio tantū: determīat hoc vbū scis: tūc ē cōposita va. Si aūt determīat hoc vbū currere: tūc ē diuisa falsa. Seqꝛ corollarie. q Quādocūqꝫ lij et: ponit in aliqua orōne in qua potest teneri copulatim et copulatiue. Si tenet copulatim mediando inter terminos: tūc erit cōposita. qa tūc ptes ordināt scd̄m situm magis debitū. Si aūt copulatiue: tūc erit diuisa. Cōiūctio eñ p̄mo et p se cōiūgit ptes orōnis et termīos et ex cōsequēti orōnes. et cōformiter dicat de cōiūctione disiūctiua. vnde nō seqꝛ. oīe al' est rōnale vel irrōnale. ſ; nō oīe al' ē racionale. ergo oīe al' ē irrōnale. Jtem nō seqꝛ. Ois linea ē recta vel obliqua. ſ; nō ois linea ē recta ergo omnis linea est obliqua. Jn istis enim maior est multiplex

secundum quod lij vel: potest capi disiunctim vel disiunctiue

Conclusio responsalis Fallacia diuisionis cū suis modis est sufficienter assignata: patet ex declaracione

Arguit̄ pmo Nō sunt tres modi fallacie diuisionis. pbat̄ autoritate Pe. Hys. q solū ponit duos ¶ Dico q Pe. Hys. solū ponit duos modos in genere. possunt tamē plures esse in specie. vel de ista controuersia autoꝝ de modis fallaciaꝝ ita dicatur sicut iam ante dictum est

Arguit̄ secūdo Nō ē eadē materia orōnis diuise et cōposite. pbat̄. materia ꝓpōnis ē subiectū et pdicatū. ꝫ oracio diuisa et cōposita nō habēt idē subiectū et pdicatū. igitur ꝯñ maior. qa subiectū et pdicatū sunt ptes materiales ꝓpōnis. minor patet de istꝫ duab⁹. ambulātem p⁹le ē sedere. et ambulātēꝫ sedere ē p⁹le. In pma subiectū ē: ambulantē solū. In scda: ambulantem sedere. Similiter in pma pdicatū ē sedere. in secūda p⁹le ¶ Dico q hic materia nō accipit̄ p subiecto et pdicato ꝓposicionis. sed pro voce vel litteris et syllabis

Arguit̄ tercio Fallacia diuisionis nō ē distincta a fallacia cōposicionis. pbat̄. qa si sic maxime q differrēt penes diuersum modū pnūcciādi. qa in cōposita ptes vniūt̄: et in diuisa diuidūtur. ꝫ hoc nō. ꝓbatur. mod⁹ pferendi est ex pte litteraꝝ. syllabaꝝ. et dictionū. ꝫ eedē sunt lr̄e. syllabe. et dictiones in orōne cōposita et diuisa. igitur. ꝯñ maior est nota. quia diuerse littere. syllabe. dictiones: diuersam habent placionēꝫ ꝯñ mīor patet in exemplis pori⁹ ¶ Dico q in orōne composita et diuisa sunt eedem littere. syllabe. et dictiones: ꝫ nō eodē mō ordinate quod enim in oracione composita componitur. in diuisa diuiditur. ergo eciam non est idem modus proferendi

Arguit̄ q̄rto Distincte fallacie habēt causas apparencie et defect⁹ distinctas. ꝫ hoc non ē in fallacia cōposicionis et diuisionis. ꝯñ minor. qa causa apparēcie in cōposicione est identitas orōnis cōposite cū diuisa. Et causa apparēcie in diuisione est identitas diuise cū cōposita. modo hoc est idem. quemadmodum ē eadēꝫ via ab Athenis ad Thebas ¶ Dico q iste fallacie hn̄t causas apparēcie et dfect⁹ generales easdē ꝫ n̄ speciales

Arguit̄ q̄nto Ista orō. te posui seruū entem li

berum nõ potest esse va et falsa scdm diuersam ꝯstructionẽ,pba tur.opposita nõ possunt inesse vni.ꝫ verꝝ et falsuꝫ sunt opposita. ergo ꝛc.Maior ẽ Arist.in pdicamẽt.Opposita em̃ et ꝯtraria mutuo se expellũt ¶ Dico ꝙ eadẽ oõ scdm se et in eodẽ sensu non est vera et falsa.sed bene in diuersis sensibus.Et sic opposita inesse vni respectu diuersorum non est inconueniens

Arguit sexto Tria et duo non sunt q̃nq; scdm sensum cõpositum.igit pmꝰ modꝰ non est bene positꝰ.pbat.Illa que differũt specie vnũ nõ fit aliud.ꝫ numeri differũt specifice.igitur.Maior.qa vna spẽs nõ addit alteri vt gignat terciã.vt dicit Porphiriꝰ.Minor.qa qlibꝫ numerꝰ differt ab alio specifice Unde dicit Arist.octauo methaphi.species reꝝ habent se vt numeri ¶ Dico ꝙ duo et tria nõ ꝯstituũt qnq; formaliter.ꝫ materialiter.i.tres vnitates et due vnitates simul iuncte ꝯstituũt illuꝫ numeꝝ qnq;.vnitas em̃ replicata qnqes ꝯstituit quinq;

Arguit septimo Racione ꝯiunctionis copulatiue nõ potest fieri sensus diuisus.pbat.vnũqdq; agit scdm qd vim et naturã hꝫ.ꝫ ꝯiũctio copulatiua habꝫ vim copulandi.ergo semꝑ ꝯiungit.et sic nũq; causat sensuꝫ diuisuꝫ.Maior.qa opacio sequtur esse rei.Minor.qa dicit copulatiua a copulãdo et nõ diuidendo ¶ Dico ꝙ ꝯiũctio copulatiua semꝑ copulat.ꝫ qa aliqñdo copulat simplicia respectu alicuiꝰ tercij: tũc est sensus cõpositus.Si aũt copulat oõnes vel ꝓpõnes: tunc causat sensus diuisusꝰ qa tũc nõ ꝯiũgit ea que pmo ꝯiunctio nata est ꝯiungere

Utrum fallacia accentus cuꝫ suis modis sit sufficienter assignata.

Pro intelligencia questionis more

Notandũ pmo Qz postq; Arist.determiauit de fallacijs peccãtibꝰ scdm multiplex potenciale: put habet fieri in oracione.hic iã detmiat de fallacia accẽtꝰ: q habꝫ fieri scdꝫ multiplex potenciale.et hoc in dictione. Pro intelligẽcia ergo eorum que dicent inferiꝰ Sciendũ.ꝙ Accẽtꝰ scdm Priscianũ diffinitur sic.Est certa lex vel regula ad eleuãdũ vel deꝑmendũ syllabam cuiuslibet dictionis.Et diuidit in accentũ grauẽ.acutuꝫ.et circũflexũ. Accentꝰ grauis est qui deꝑmit syllabã. Acutꝰ est qui acuit et eleuat syllabã. Circumflexus estq tollit.vel eleuat.et deꝑmit. Considerat aũt accentꝰ dupliciter. Primo.Sub ꝓpis ꝛ specificis differẽcijs accẽtuũ.vt.grauis.acuti.ꝛ circũflexi.et sub

his speciebꝰ formāt diuersitatē et distinctionē in significacione di
ctionū ꝑ accētū enī cognoscit diuersitas sonis in dictione. vt pē
dere media longa et media breuis. Scdo ꝯsiderat accētꝰ sub cō
fusione ad vnū vel ad plures: vt ad grauē. vel acutū. vel circūfle
xum. Et isto modo accentꝰ generat ꝯfusionē et deceptionē in di
ctione: ipi respōdenti. Accentꝰ itaqꝫ ꝯsiderat a grāmatico quo
ad esse suū et suaꝝ speꝝ. et qs accētꝰ debet cuilibꝫ voci. Apud so-
phistā vo ꝯsiderat scdm quod ex diuersitate accētuū ꝯseqt diuer
sitas significatoꝝ: ad quā potest ꝓuenire deceptio in aliqua vo-
ce: eadē scdm materiā: diuersa tamē scdm formā et modū ꝓferē
di. Unā Fallacia accentꝰ diffinit sic. Est idoneitas decipiēdi ꝓue-
niēs ex materiali vnitate dictōis: scdꝫ plures accētꝰ: plura sant
tis. Causa apparēcie est vnitas dictionis scdm materiā: plura
sant. Causa defectꝰ est diuersitas accentuū: ad quā seqt diuer
sitas significatoꝝ. Cōmuniter aūt a logicꝭ diffinit sic. Fallacia
accentꝰ est deceptio anime ꝓueniēs ex eo ꝙ aliqs ꝓcessus racio
cinatiuꝰ credit ꝯcludere aliquā ꝯclōnem ꝓpter identitatē mate
rialem dictionis vel dictionum: quam tamen non concludit ꝓ-
pter diuersitatem formalem eiusdem dictionis vel earūdem

Notandū scdo ꝙ exempla posita in textu de

fallacia accentꝰ nō sunt exēpla Arist. ꝫ trāslatorꝭ. Exēpla enī de
seruiencia isti fallacie nō possunt apte trāsferri. nā qd in vna lin
gua habꝫ accentū grauē vel accutū: in alia lingua nō reseruat e-
undem accentū. sic eciā aliqua dictio in vno ideomate ꝓfert cuꝫ
aspiracione: in alio nō optet ꝙ ita ꝓferat. Exempla eciam duo
que hic ponūt nō indicāt omēs modos huiꝰ fallacie. nec ꝓpe po-
nuntur ꝑ modū paralogismi. ꝫ solū ostendūt quomō vna dictio
potest regi vno accentu vel duobꝰ. Quoꝝ exēploꝝ. vnū est ꝓsaicū
aliud vo metcū. Prosaicū ē hoc. Metuo longas pereunte noctes
Lidia dormis. In hoc exēplo cōmittit fallacia accentꝰ: ex eo ꝙ
lij metuo: potest esse vel vna dictio. vel due ptes. vel tres: Si est
vna dictio: tūc est vbū. et sensus est. Lidia ego metuo. i. timeo ꝙ
tu dormis longas noctes me ꝑeunte. Si vo sunt due dictiones:
sensus est. Lidia dormis lōgas noctes: me tuo. i. me existēte tuo
pereunte. Cū vo sunt tres dictiones: sensus est. O Lidia tu dor
mis longas noctes me ꝑeunte. Et tūc fieret talis paralogismus
Quicūqꝫ dicit: metuo longas noctes ꝑeunte me Lidia dormis.
dicit se timere. ꝫ dicens me tuo longas noctes ⁊cꝭ nō dicit se ti

mere. igit dicens se timere nō dicit se timere. solucio patet ex declarati. Exēplū aūt metricū est hoc. Heu qa nā tanti cinxerūt ethera nimbi. In qua orōe est multiplicitas. eo q hec dictio quia: potest sumi interrogatiue. et tūc in fine acuit. et tūc valet tantū sicut quare vel cur. Vel potest sumi causaliter: et tūc in fine grauatur. et tunc valet tantum. quia. id est. causa est

Notādū tercio Qz scdz Egidiū quattuor sūt modi hui' fallacie. Hec eñ fallacia habet fieri in dictione cui' ptes sunt syllabe. Syllaba aūt potest dupliciter ꝯsiderari. Primo scdm se et in se. Scdo vt habet ordinē ad dictionē. Dictio enim cōponit ex syllabis. Considerādo syllabā scdm se quantū ad psens spectat: tria ei accidūt. scz. temp'. tenor. et spūs. Temp' est mora in plācione syllabe. Tenor est accēt' grauis. leuis. moderat'. vel circūflexus. Spirit' est leuitas pferēdi syllabaz vel asperitas. Unde. licet grāmatici dicūt. q accidencia syllabe sunt qttuor: tamē scdm qrtū accidēs. scz scdz numez lfaz: nō habz fieri fallacia. quia si nō essent eedē littere in vna dictiōe sicut in alia: deficeret ibi causa apparētie. qa nō esset eadē vox. nec materialiter. nec foraliter aliquo modo. Scdm ergo syllabā in se ꝯsideratā accipiūt tres modi hui' fallacie. Quoz pm' est scdz tempus. Syllaba eñ longa duo habet tēpora. breuis aūt habz vnuz temp'. Si ergo aliqua dictio plura sat. et vt vnū sat habz aliqm syllabā longā. et vt sat aliud: habet syllabā breuem. erit ibi fallacia accent'. vt patet in hac dictione popul'. scdm quā fit talis palogism'. Ois popul' est arbor. gens est popul'. igit gens ē arbor. Solucio. Aliter accipit populus in maiore. et aliter in minore. In maiore eñ ē pma longa. et sat arborē. In minore aūt ē est pma breuis. et sat gentē. Scdus mod' sumit quantū ad spiritū. qa aliqua dictio aspirata: sat vnū. et nō aspirata: sat aliud Ut hamo aspiratuz sat decipe. vel hamo capere. Amo vo sine aspiracione idem est quod diligo. et scdm hoc fit talis palogismus Quicqd hamat hamo capit. Katherina amat. ergo Katherina hamo capit. Solucio. Dicendū q argumētum non valet. qa aliter capit hamo in maiori quo ad aspiracionē q̄z in minori. Tercius mod' hui' fallacie est quantū ad tenorē. quādo aliqua dictio regitur vno accentu: et tenore graui. Aliquādo vo accētu circumflexo vel acuto. vt hec dictio pendere: vt habet acutū accentum: sat penā sufferre vel pati. vt aūt habz accentū grauē: sicat

penam inferre. et secundū hoc tali modo paralogisat. Quoscunqȝ dignū ē pendere dignū ē penā pati. ſ iustos viros dignū ē pendere. ergo iustos viros dignū est penā pati. Solucō. Utraqȝ pmissarum est duplex. ex eo ꝙ hec dictio pendere potest pferri media lō ga vel media breui. si pmo modo: maior est va: et minor est falsa Si secūdo modo: maior est falsa: et minor va. et seqꝛ bene ꝯclo. Si vero proferatur diuerso accentu: nihil sequitur

Notandū q̄rto **Quart⁹ mod⁹ hui⁹ fallacie se**cundū Egidium est ex pte syllabe in cōpacione ad dictionē. put aliqua vox potest esse vna dictio vel due vel potest regi vno accē tu vel duob⁹. vt patet in hac dictione quies. que potest esse vna dictio vel due. Et secundū hoc fit talis palogism⁹. Tu es q es. ſ quies est reges. igiꝛ tu es reges. Utraqȝ pmissaꝝ est duplex. qa q es potest esse vna dictio vel due. Si fit dictio in vtraqȝ: maior ē falsa et minor va. et sic bene sequiꝛ ꝯclo. qa sicut ꝯclo est falsa sic aliqua pmissaꝝ. Si aūt fit oro in vtraqȝ: maior ē va et minor falsa. et sic eciā bene seqꝛ ꝯclo falsa. Si vo in vna teneaꝛ vt dictio et in alia vt oro: nō seqꝛ ꝯclo pter multiplex. Itē hic. Quicūqȝ habet dilectionē supnā habet amorē dei. vsurari⁹ habet dilectionem sup nam. ergo vsurari⁹ habet grām dei. Utraqȝ pmissaꝝ est duplex. eo ꝙ hec dictio supnā: potest esse dictio vel oro. Itē hic. Quicquid deus fecit inuite fecit inuolūtarius vel inuit⁹. racemos vel vinū fecit de⁹ in vite. ergo racemos vel vinū fecit de⁹ inuolūtarie vel coact⁹. Eciā vtraqȝ pmissaꝝ est duplex. racione huius ꝙ est in vite quod potest esse vel vna dictio vel due

Conclusio respōsalis **Fallacia accent⁹ cū suis** modis est sufficienter assignata. patꝫ vitas ꝯclonis ex dictis

Arguiꝛ pmo **Sophista nō habꝫ ꝯsiderare de** accentu. igiꝛ. pbaꝛ. Diuersi artifices habēt ꝯsiderare diuersa obiecta. ſ grāmatic⁹ et sophista sunt diuersi artifices. igiꝛ sophista nō habet ꝯsiderare de accentu: exquo grāmatic⁹ de accentu determinat ¶ Dico ꝙ non est inconueniens diuersos artifices considerare idem obiectum materiale sed non formale

Arguiꝛ scdo **Null⁹ accent⁹ est grauis vl acu**tus. igiꝛ dicta nō valent. pbaꝛ. grauitas et lenitas vel acuita sunt pprietates corpoꝝ. ſ accent⁹ nō est corp⁹. igiꝛ. Maior ē Ari. pmo celi. Minor nota. qa accent⁹ est placio syllabe. modo placō

syllabe nō est corp⁹ ¶ Dico q̄ capiendo graue et acutū ꝓpe: tūc solū ꝯueniūt corpib⁹. hic vo capiūt̄ similitudinarie. sicut eñ illud corp⁹ dicit̄ graue quod naturaliter tendit et mouet̄ deorsuȝ. ita accent⁹ grauis tendit deorsuȝ depmēs syllabā. Et sicut acutū dicitur quod faciliter penetrat tactum: sic accentus dicitur acutus: qui faciliter penetrat auditum per eleuationem syllabe

Arguit̄ tercio Accent⁹ nō est causa fallacie. pbatur. Illud quod impedit deceptionē nō causat fallaciā. ꝫ accent⁹ impedit deceptionē. igit̄. Maior nota Minor ꝓbat̄. qa ex distinctione accent⁹ cognoscit̄ diuersitas rati. cū aūt cognoscit̄ diuersitas rati: nō est deceptio. vt patet in istꝭ dictionib⁹. amo ⁊ hamo ¶ Dico q̄ respectu cognoscentꝭ diuersitas accent⁹ impedit deceptiōeȝ. ꝫ respectu ignorātꝭ nō. ⁊ tūc bn̄ causat fallaciam

Arguit̄ q̄rto Accent⁹ nō est fallacia in dictione. ꝓbat̄. Idoneitas decipiendi ex scriptura nō est fallacia in dictione. qa nō est idē scriptū et dictio. Dictio eñ: dicit̄. scriptum vo scribit̄. Sed fallacia accent⁹ est idoneitas decipiendi ex scriptura. ergo. Minor ē ph̄i in textu dicentꝭ. q̄ talis fallacia magꝭ videt̄ decipe in scripto q̄ȝ in ꝓlacione. qa in scripto nō potest discerni sub qua rone dictio capiat̄: que rat diuersa sub diuersꝭ accentib⁹. ꝫ in voce et ꝓlacione facili⁹ hoc cognoscit̄ ¶ Dico q̄ dictum ph̄i nō est intelligendū simpliciter: ꝫ quantū ad modos in textu positos: scdm̄ alios eñ modos ꝯueniēci⁹ potest fieri in ꝓlacione q̄ȝ in scripto. vt quādo fit ex aspiratione. eciaȝ dato q̄ oēs modi ꝯuenienci⁹ decipiāt in scripto. tamen qa huiusmodi fallacia nō fit in scripturꝭ: nisi inquantū rep̄sentāt voces vel dictiones. quaꝝ diuersitas accēt⁹ ignorat̄. Ideo nō seq̄t̄: q̄ nō sit fallacia in dictione. exquo causaȝ appēcie sue accipit ex pte vocis

Arguit̄ q̄nto Fallacia accent⁹ nō distinguit̄ ab equocacione. ꝓbat̄ in isto ꝑalogismo. Ois popul⁹ ē arbor. gēs est popul⁹. ergo popul⁹ est arbor. Est fallacia equocacionis scdm̄ istā dictionē popul⁹ ¶ Dico q̄ capiēdo equocacionē cōmuniter ꝓ quacūq̄ pluralitate significatorum eiusdem dictionis. tunc in predicto paralogismo est equiuocacio. sed capiendo equiuocacionem ꝓprie pro pluralitate significatorum: que est cū actuali vnitate vocis in materia et forma: sic ibi nō est equiuocacio

Arguit̄ sexto In isto ꝑalogismo. q̄cq̄d habȝ di

lectionē supnā diligit deū. ꝟ vsurari⁹ habet dilectionē sup nā. igi tur vsurari⁹ diligit deū. nō est identitas materialis eiusdē vocis igit̄ dicta nō valēt. pbat̄ añs. qa aliter scribit̄ inquantū est vna dictio: et aliter inquantū sunt due. ergo nō est eadē dictio materialiter ¶ Dico ꝙ sup nā nō est eadē dictio scd̄m materiam: quo ad modum scribendi· sufficit tamē ꝙ est eadē quo ad pnūcciacionem litterar̄ ꝛ syllabar̄: que eedē pnūcciant̄ in vna sicut in alia licet nō eodē modo. sic eciā eedē lr̄e scribunt: licet nō eodē mō

Arguit̄ septimo Alicubi est fallacia accent⁹ vbi nō variat̄ accent⁹. igit̄. pbat̄ in isto palogismo. qcq̄d hamat̄ hamo capit̄. ꝟ Katherina amat̄. igit̄ Katherina hamo capit̄. hic non variat̄ accent⁹. qa semp est pma longa: hamat̄ vel amatur. ¶ Dico ꝙ accēt⁹ capit̄ dupliciter. Uno modo ppe vt distiguit̄ ꝯ alia accidēcia lr̄e. cui⁹ diffinicio habita est in primo notabili. Alio modo capit̄ cōmuniter: put est determiatus mod⁹ pferēdi vl̄ scribendi dictionē. et sic se extēdit ad alia accidēcia syllabe. et sic capiendo accentū in pdicto palogismo: variat̄ accent⁹. Et isto modo debet capi accent⁹ cū dicit̄. ꝙ sit fallacia distincta ab alijs

Arguit̄ octauo Aliq̄s est palogism⁹ peccans penes accentū: et nō videt̄ sub qua specie vel modo debet cōprehēdi. pbat̄ de isto. nullū calidū est frigidū. ois deceptor est callidus· ergo null⁹ deceptor ē frigid⁹ ¶ Dico ꝙ reducit̄ ad scd̄m. qa ibi fit deceptio p illā lr̄am l: ex eo ꝙ hec dictio calid⁹ potest scribi p vnū l· vl̄ duplex. si p vnū: tunc minor est falsa. ergo ꝛ ꝯclusio

Arguit̄ nono Ordo Aristotel̄ in ordinaciōe fallaciar̄ nō valet. pbat̄. simplex est ante cōpositū. ꝟ fallacia accent⁹ est simplicior ꝙ̄ cōposicionis et diuisionis. igit̄. Maior. qa simpliciora sunt pora pmo methaphi. Minor. qa fallacia accentus fit in dictione cōposicionis· et diuisionis in oōne. modo dictio est simplicior ꝙ̄ oōo. qa est ps ei⁹. Et ꝯfirmat̄ p simile in multiplici actuali. equocacio que est in dictione pcedit amphibologiam que est in oōne. ergo videt̄ ꝙ in multiplici potenciali ꝯsimiliter deberēt ordinari fallacie ¶ Dico ꝙ phs nō habuit illū respectū. ꝟ habuit respectū ad hoc. qa plures modi vitari et difficiliores fiunt scd̄m cōposicionē et diuisionē ꝙ̄ scd̄m fallaciā accentus. et ergo fallaciā cōposicionis ꝛ diuisionis preposuit sicut plus necessarias. Uel potest dici. ꝙ fallacie in dictione: scd̄m q̄s

eciam dictũ est ante: ordinãt scd͂m quod pl⁹ vel min⁹ habent de
multiplicitate. In accentu aũt min⁹ est de mltiplicitate q̃ȝ in cõ
posicione et diuisione. quod sic patet. Licet enĩ tam accẽt⁹ q̃ȝ cõ
posicio et diuisio innititur vnitati ꝓlacionis materialiter. eo ꝙ
innititur vnitati vocꝭ. Et quelibet istaꝝ fallaciaꝝ diuersificat ꝓ
lacionẽ formaliter. aliter tamen et aliter. qa cõposicio et diuisio di
uersificat ꝓlacionẽ ꝓpter diuersum ordinẽ dictionuȝ. Accent⁹ vo
diuersificat hui⁹modi formam ꝓpter diuersũ modũ ꝓferendi sylla-
barum. ꝫ ↄstat ꝙ mod⁹ ꝓferẽdi magꝭ sensibiliter variat ꝓlaciõȝ
Et ꝑ ↄñs fallacia accent⁹ magis habet multiplicitatẽ potencia
lem q̃ȝ cõposicio et diuisio. ꝓlacio enĩ vt peccat ꝑ accentuȝ ma-
gis sensibiliter est variacioni subiecta. De quãto aũt aliqd ẽ ma
gis subiectũ variacioni: de tanto pl⁹ est in potencia. Ex quo seqꝫ
corollarie. ꝙ est dare gradus in multiplicitate potenciali

Utrum fallacia figure dictionis et eius modi ab Arist. sint sufficienter assignati.

Pro intelligẽcia q̃stionis hui⁹

Notandũ ꝓmo Quod p⁹ q̃ȝ Arist. determiauit de
fallacijs peccãtib⁹ penes multiplex actuale et eciã penes multi
plex potenciale. Iã ↄñter determinat de fallacia que peccat pe
nes mltiplex fantasticũ. in quo est mĩor aptitudo decipiẽdi. que
fallacia figure dictionis dicitur. Et hec fallacia inter ceteras fal
lacias in dictione: magꝭ aꝓpinquat ad fallacias reales siue ad
fallacias extra dictionẽ. Unde et ꝑalogismi multi peccãtes pe-
nes modos hui⁹ fallacie: peccãt ꝑ fallaciã accidẽtꝭ: et ꝑ fallaci-
as extra dictionẽ. ymmo scd͂m quosdã null⁹ fit ꝑalogism⁹ in hac
fallacia. q̃ nõ peccat ꝑ fallaciã accidẽtꝭ: que est fallacia extra di-
ctionẽ. Unde et ꝓpter hoc Arist. eã in fine fallaciaꝝ extra dictio
nem posuit. et magis ꝓximã fallacijs extra dictionẽ. Diffinitur
aũt Fallacia figure dictionis sic. Est idoneitas decipiẽdi ꝓueni-
ens ex simili terminacione dictionis vni⁹: cũ simili terminacionẽ
dictionis alteri⁹. Hoc est tantũ dicere. Est idoneitas decipiendi
ꝓueniẽs ex eo ꝙ aliqua dictio similis alteri dictioni in termina-
cione: videtur habere eundẽ modũ significãdi vel ꝑ̃tũ: cũ tamẽ
non habeat. Ut qa papa et musa habẽt eandẽ terminacionẽ: credẽ
ret aliqs ꝙ eciã haberẽt eundẽ modũ ꝑ̃andi: et essent ambo eius
dem generꝭ: quod est falsum. Causa apparencie hui⁹ fallacie est
similis terminacio vni⁹ dictiõis cũ alia: ꝓpter quã qs credit dicti-
ones habere idẽ ꝑ̃tũ vel eundẽ modũ ꝑ̃andi. Causa defect⁹ vel

nō existēcie. est diuersitas dictionū in sone vel modo sandi: et diuersitas eox que videntur similia. Ex quo patet. q̄ hec fallacia peccat penes multiplex fantasticū. Quid aūt sit multiplex fantasticū dictū est ante. Cōmuniter aūt fallacia figure dictiōis sic diffinit. Est deceptio anime puenlēs ex eo q̄ aliqs pcessus raciocinatiu⁹ credit pbare aliquā pclōnē pter dictiones similes in voce. quam tamen non probat propter diuersos modos significandi vel proprietates dictionum earundem

Notandū scdo Q̄ scdm Egidiū modi huiu⁹ fallacie sunt tres. Primu⁹ modus. quādo pter vnitatē rei significate interptamur eundē modū sandi aut supponēdi. vt sic arguēdo quicqd ē al' coloratū albedine est albū. ſ; plato ē al' coloratū. ergo plato ē albū. Hic masculinū interptat in neutx. Quia enim al' in platone dicit eandē rem quā plato. credim⁹ q̄ plato habeat eundem modū sandi sicut al'. vt sicut al' neutraliter sat: sic eciā plato Et hunc modū Arist. vocat masculinū interptari femim vel neutrum. Itē. scdm istū modū potest masculinū interptari in femim vt sic arguendo. Quecūq; res ē substācia colorata illa est alba. ſ; lapis ē substācia colorata. ergo lapis est alba. Hic ē simil' pcess⁹ sicut pus. Ad hūc eciā modū possunt reduci palogismi q peccant penes variacionē supposiciōis. vt hic. soz ē hō. hō ē spēs. igit soz ē spēs. qa hō in sorte ē eadē res sicut soz. credim⁹ sortē et hoiem habere eundē modū sandi. vt sicut hō sat quale qd: sic credim⁹ q̄ soz sat quale qd: quod est falsum. Itē. mutando numex singularē in pluralē. vt hic oēs hoies currūt. plato ē hō. ergo plato currūt. Itē arguēdo sic. al' ē soz. al' ē plato rcijs. ergo al' ē oīs hō. hic plures supposiciones creduntur esse vna

Notandū tercio **Scdus mod⁹ est. quādo pt** vnitatē modi sandi interptamur vnitatē rei sate. Et hic mod⁹ opponit pmo. et hūc vocat pħus interptari: quantū in quale. vel ecōuerso quale in quantū. Quale eni quantū et substācia habēt vnitatē aliquo modo in modo sandi. qa omia sant substanciam Quale et quantū in pcreto materialiter sant substanciā. in abstracto tamen nō habēt vnitatē. qa sic sant formā tantum: que non est substācia. Quia itaq; scdm modū sandi pdicamēta implicant seinuicē. put in pcreto vnū de altero pdicat pter puenienciam illi⁹ modi sandi interptamur vnitatē rei sate. et quod distribuit in vno pdicamēto: credim⁹ q̄ distribuat in alijs pdica-

mētis. vt qa qcqd ē distributiuū substācie: credim⁹ q eciaʒ distribuit in qlitate vel qntitate. et ita decipimur p hūc scdm modū. vt sic arguēdo. qcqd heri emisti hodie comedisti. carnes crudas heri emisti. ergo carnes crudas hodie comedisti. hic mutat̄. qd in quale. Itē. Quicqd heri emisti hodie comedisti. magnū bouē heri emisti. ergo magnū bouē hodie comedisti. ponēdo q solū comedisti porcionē de eodē boue. Hic mutat̄ qd in quantū. Itē. quantoscūqʒ digittos heri habuisti hodie habes. ſ decē digittos heri habuisti. ergo decē digittos hodie habes. ponendo q tibi sit abscisus digitus. Hic mutat̄ quātitas ɔtinua in discretā. Itē hic Quācūqʒ fuisti parisius fuisti hō. bis fuisti parisius ergo bis fuisti homo. Interp̄tamur signū distributiuū quādo esse distributiuum quantitatꝫ ɔtinue. Itē hic. Quicqd heri vidisti hodie vides. albū heri vidisti. ergo albū hodie vides. nō valet. qa albū ſ̄cat p modum qualitatꝫ: ſ qcqd p modū substācie. Itē hic. Do tibi solū denarium. ſ solū denariū nō habeo. ergo do tibi qđ nō habeo. nō valet. quod eīm ſ̄cat substāciā. solū dicit respectū cū exclusione. vel negacione aliaꝝ reꝝ. et sic p̄cedit̄ a relacione ad substanciā. Iteʒ hic. Aliqs dat cito equū. et nō habet cito equū. igit̄ dat quod nō habet. nō valet. Hec eīm dictio quod: ſ̄cat substanciā. cito aūt dicit modum actus siue qualitatis. Et ita proceditur a specie vnius predicamenti ad speciem alterius

Notandū q̄rto Q tercī⁹ mod⁹ hui⁹ fallacie ē quando p̄pter ɔueniencia duaꝝ dictionū in modo p̄ferendi siue terminaciōe vocꝫ. credim⁹ ɔueniēciā ipaꝝ in re significata. vł modo ſ̄andi. vt videre et secare sunt eiusdē terminaciōis. ſ secare ē agere. ergo videre est agere. hic p̄pter similē t̄minacionē in voce interp̄tamur identitatē in ſ̄ato. Itē. musa et poeta similiter t̄minātur. ſ musa est generꝫ feminini. ergo poeta est generꝫ feminini. hic p̄pter ɔueniencia vocꝫ interp̄tamur ɔueniēciā in modo ſ̄andi. Et istū modū Arist. appellat faciens interp̄tari agēs paciēs vel ecōuerso paciēs esse agens. Sufficiencia istoꝝ triū modoꝝ sic sumit̄. Oīs mod⁹ fallacie figure dictionis sumit̄ ex similitudine dictionis vni⁹ cū alia. vel ergo illa similitudo sumit̄ ex p̄te vocis. et sic est terci⁹ mod⁹. vel ex p̄te rei significate. et sic ē p̄m⁹ modus. vel ex p̄te modi significandi. et sic est scd̄us modus

Conclusio responsalis Fallacia figure dictionis: est fallacia in dictione ab alijs distincta. et ei⁹ modi: sunt

sufficienter assignati. Ueritas h⁹ cclõis patz ex his q̄ dicta sunt.

Arguit p̃mo Nulla est fallacia figure dictionis. pbat̃. nulla est fallacia figure orõnis. ergo nec figure dictionis. tenet cñã. qa sicut penes alia multiplicia scʒ actuale et potenciale sumũt duplices fallacie. scʒ dictionis ⁊ orõnis, sic ectã debet sumi fallacia duplex penes multiplex fantasticũ ¶ Dico q̄ nõ opꝫ ponere fallaciã figure orõnis sicut dictionis. qa similitudo in t̃minacione voc̃ vel modo significãdi p̃mo cuenit dictioni scdm se: et ex ꝯsequẽti orõni. Ubicũqꝫ em̃ est similitudo orõis cum oracione. oportet q̄ sit ibi similitudo dictionis cũ dictione

Arguit secũdo Dictio nõ habꝫ figuram. ergo fallacia figure dictionis male dicit̃ figure' pbatur añs. figura est in reb⁹ realib⁹. ꝫ dictio nõ est ens reale. igit̃. Maior. qa figura ꝯsideraẗ a mathematico. modo mathematicus est artifex realis. Minor. qa dictio est ens fabricatũ ab intellectu ¶ Dico q̄ figura ꝓprie capta est in reb⁹ mathematic̃ et realib⁹. hic v̈o figura sumitur similitudinarie. Sicut em̃ figura iuxta Euclidẽ est que termino vel t̃mis claudit̃. termino: vt circul⁹. terminis: vt triangulus. sic figura in ꝓposito dicit̃ t̃minacio et finis dictionis: p quam terminacionem vna dictio assimilatur alteri. et hec similitudo t̃minaciõis potest esse in voce vel in significato vel in modo significandi. vt patet ex modis huius fallacie

Arguit tercio Fallacia figure dictionis non est fallacia in dictione. pbat̃. Jlla deceptio que causam apparẽcie habet ex pte rei nõ est fallacia in dictiõe. Fallacia figure dictionis capit causam sue apparencie ex pte rei. igit̃. Minor. qa capit causam apparencie ex pte significatoꝝ. modo significatuꝫ est res quã vox importat ¶ Dico. q̄ significata absolute ꝯsiderando et scdm se. sic ab ipis causat̃ fallacia extra dictionẽ. ꝫ si ꝯsiderentur significata: inquantũ ex significato puenit similitudo dictionũ. sic ex significatis causatur fallacia in dictione

Arguit q̄rto Oĩs fallacia ĩ dictõe peccat scdꝫ aliquod multiplex. ꝫ fallacia figure dictionis non est hui⁹ modi. ergo. Minor. qa peccat penes multiplex fantasticũ. ꝫ multiplex fantasticum nõ est verũ multiplex ¶ Dico q̄ qdã dicũt q̄ fallacia figure dictionis sit scdm verã multiplicitatẽ. ꝫ tamen nõ ita veram sicut p̃cedẽtes fallacie. Jn multiplicitate em̃ vnitas voc̃

est for̄ale. ꝫ in fallacia figure dictionis nō ē vnitas voc꞉ ꝫ solum similitudo voc꞉. vnde hui⁹modi multiplicitas ē quasi secūdaria respectu multiplicitat꞉: vbi est vnitas voc꞉ scd̄m substāciā. dicūt ꝯsequenter. ꝙ licet hec multiplicitas dicit̄ apparēs: nō tamē sic dicit̄ apparēs: ꝙ sit sine existencia. ꝫ ideo, qa ꝓuenit ex similitudine dictionis ad dictionē, que similitudo rei dicit̄ fantasia rei. ideo multiplicitas hui⁹ fallacie dicit̄ fantastica⁹ poci⁹ tamen dicēdum est, ꝙ fallacia figure dictionis sit solū scd̄m multiplicitatē apparentem et non verā. qa in vā multiplicitate est idē nomen vel oīo eadē s̄ans plura. siue sit eadē materialiter et in potencia siue for̄aliter et in actu: quod in fallacia ista nō ꝯtingit. nō enī vna et eadē vox est multiplex ad agere et ad pati vel ad quātuꝫ et quale. Et ad argumētū dicit̄. ꝙ licet multiplicitas apparens non sit vā: tamē sufficit ad decipiēdū. ꝓpter similitudinē enī vnius dictionis cum alia: potest aliquis credere identitatem earuꝫ in modo significandi vel in significato

Arguit̄ q̄nto Fallacia figure dictionis nō distinguit̄ a fallacia accidēt꞉. ꝓbat̄. qa idē ꝑalogism⁹ in quo ē fallacia figure dictionis: in eodē eciā est fallacia accidēt꞉. vt patet de isto. sor̄ ē hō· hō ē spēs. igit̄ sor̄ ē spēs. ergo ⁊c꞉ ¶ Dico ꝙ idem paralogismus materialiter potest esse in diuersis fallacijs: sed non eadem racione et formaliter. per illud ergo non sequitur ꝙ fallacia figure dictionis et accidentis sint eadem fallacia

Arguit̄ sexto Res vnius p̄dicamēti nō potest mutari in reꝫ alteri⁹ p̄dicamēti. ꝓbat̄. Essencie p̄dicamētoꝝ sūt impmixte. ꝫ illa que ꝑmiscent̄ simul sunt mixta. igit̄. Maior est Aristo. ꝑmo posterioꝝ ¶ Dico ꝙ rēs diuersoꝝ p̄dicamētoꝝ non miscentur scd̄m substanciā et entitatē. ꝫ hic fit mencio de mutacione que fit per subsumpcionem. sic ꝙ sub signo distributiuo vnius predicamenti subsumitur dicibile alterius predicamenti

Arguit̄ septimo In isto ꝑalogismo. q̄ntoscūqꝫ digittos heri habuisti hodie habes. ꝫ decēꝫ digittos heri ⁊c꞉. nō mutat̄ res vnius p̄dicamēti in aliā. igit̄ vnū exēplū nō valꝫ. ꝓbatur aūs. qa quātuscūqꝫ est questiuū p̄dicamēti quātitat꞉ ⁊ decem eciā est de genere quātitat꞉ ¶ Dico ꝙ licet ibi nō mutatur res vnius p̄dicamēti in rem alteri⁹ p̄dicamēti scd̄m gen⁹. tñ bñ scd̄ꝫ spēꝫ. qa q̄ntitas ꝯtinua ⁊ discreta sūt diuerse spēs subalt̄ne

Arguit octavo Mutacio vni⁹ generi in aliud nō causat fallaciā figure dictionis. pbat.. qa seqt bene. ois hō est aīl. ꝫ pater est hō. ergo pater est aīl. ꝯclo est ꝟa. qa pater est aīl. qd de suo semīe genuit sibi simile scdm spēm. Minor eciā est ꝟa. qa dicitur scdo phisicoꝝ. hō generat hoiem et sol. vbi p hoiem intelligit pater. Maior eciā ꝟa. Notū aūt est ꝙ hic mutat gen⁹ substancie in gen⁹ relacionis. ergo videt ꝙ variacio vni⁹ generis in alio nō causat fallaciā figure dictionis ¶ Dico ꝙ distinguēda est minor. scꝫ hec. pater est hō. vel eñ pater capit p materiali. i. p substācia in qua est paternitas: sic ꝯcedit minor. nec ibi mutatur vnū gen⁹ in aliud. vel pater capit p foꝛali. i. p respectu. et sic minor est falsa. et est fallacia figure dictionis

Utrum tantum septem sint fallacie extra dictionem. Pro intelligencia questionis more

Notandū pmo Qꝫ postq̄ detmiatū est de fallacijs in dictione· quot sint· quot modos quelibet habeat· que causa apparencie· et que causa defect⁹ vniuscuiusqꝫ· Jā ꝯñter videndū est de fallacijs extra dictionē. que sunt septē vt patebit Unde notādū est. ꝙ Fallacie extra dictionē sunt que accipiunt causā appēcie sue ex pte rei. Et dicūt ext dictōꝫ. nō ꝙ fiāt sine dictiōib⁹ absolute. ꝫ qa causā sue appēcie nō hñt ex pte vocis et dictōis: ꝫ ex pte rei. Et qa logic⁹ nō ꝯsiderat res absolute: ꝫ ꝯsiderat ipas vt sunt dicibiles et pdicabiles. vel vt p sermonē ꝟcant Ideo dicūt fallacie extra dictionē. et nō simpliciter fallacie rei. Considerandū eciā est: ꝙ sicut in fallacijs in dictione causa apparencie sumit ex pte alicui⁹ vnitatis que est in dictione: sic ꝙ generaliter identitas sermonis vel dictionis in pte vel in toto: ē causa apparencie in fallacijs in dictione. ex qua vnitate seqtur idoneitas decipiēdi vt dictū est. Sic simil'r est in fallacijs extra dictionē. vnitas rei scdm vnā ptem est causa apparencie in eis Et diuersitas scdm aliā ptē: est causa defect⁹· Ut eñ inferi⁹ dicetur Idoneitas decipiendi in fallacijs extra dictionē non sumitur ex vnitate vocis· et diuersitate rei. sic eñ nō distinguerētur a fallacijs in dictione. nec eciā sumit ex diuersitate vocis et vnitate rei. talis eñ cōposicio et cōplexio nō haberet similitudinē cum ꝟo elencho. qa deficeret a foꝛma sylli'stica. vt hic. ois gladi⁹ est acut⁹. mucro est ensis. ergo mucro est acut⁹. Cōstat aūt ex di-

ctis. q̄ paralogismus debet habere similitudinem cum vero elencho
Notandum secundo Quod distinctio fallaciarum extra dictionem secundum quosdam sumitur penes generales condiciones entis. Ens enim multipliciter diuiditur. et secundum diuersam diuisionem eius sumuntur diuerse fallacie extra dictionem. Prout enim ens diuiditur in ens per se et ens per accidens: sumitur fallacia accidentis. prout vero ens diuiditur in ens perfectum et imperfectum siue in ens simpliciter et secundum quid: tunc sumitur fallacia a dicto secundum quid ad simpliciter. prout vero ens diuiditur per opposita et non opposita: sumitur ignorancia elenchi. prout vero ens diuiditur per idem et diuersum: sumitur fallacia peticionis principij. prout ens diuiditur per prius et posterius: sumitur fallacia consequentis. prout ens diuiditur in causam et causatum: sumitur fallacia secundum non causam vt causam prout vero ens diuiditur in vnum et multa. sumitur fallacia secundum plures interrogaciones. vt vnam facere. ex quo patet quod he fallacie recte dicuntur extra dictionem. quia earum diuisio capitur penes id quod est in re. vt penes diuisionem entis
Notandum tercio Quod secundum Egidium numerus fallaciarum extra dictionem potest sumi alio modo vt penes causam defectus. qua deficiunt a vero elencho. Ut enim ante ostensum est Ad elenchum requiruntur tria. scilicet illacio. probacio et contradictio. Secundum quod ergo est peccatum contra verum elenchum: sumitur numerus fallaciarum extra dictionem sic. Omnis defectus vel est in illacione. vel probacione. vel contradictione. Si primum. hoc est dupliciter. Aut in illacione syllogistica. aut non syllogistica. Si primum. hoc est dupliciter. Aut in illacione syllogistica secundum formam syllogismi ostensiui: sic est fallacia accidentis. Aut ad impossibile: sic est fallacia secundum non causam vt causam. Si in illacione non syllogistica. hoc est tripliciter. Aut ex habitudine termini ad terminum sic est fallacia secundum quid ad dictum simpliciter. Uel antecedentis ad consequens: sic est fallacia consequentis. Uel proponis ad proponem: sic est fallacia secundum plures interrogaciones vt vnam facere. Si vero defectus sit in probacione: sic est fallacia peticionis principij. Si in contradictione: sic est fallacia ignorancie elenchi. Et aduerte quod fallacie extra dictionem sunt in duplici ordine. Quedam sunt principales. et quedam minus principales et annexe principalibus. Principales sunt quattuor vt accidentis: a secundum quid ad simpliciter: ignorancia elenchi: peticionis principij. Alie vero minus principales. vt fallacia consequentis que reducitur ad accidentis secundum non causam vt causam. que reducitur ad peticionem principij. secundum plures interrogaciones vt vnam, que reducitur ad ignoranciam elenchi vel ad secundum quid et simpliciter.

Notandū q̃rto Quia fallacie extra dictionez sunt multe. et inter multa debet esse ordo. vbi em̄ nō est ordo: ibi non est bonū. Ideo videdū ē qualiter ille fallacie ordinant. Ubi Sciendū ꝙ in eis attendit ordo scdm idoneitatē decipiendi. et maior ē vnitatē vel identitatē. Et q̄a vnitas substancialis: que ab Aristotele q̄nto methaphi. vocat identitas: est maior alijs vnitatib⁹. sc3 illa que est in qualitate et quātite. ideo et per ꝯn̄s fallacie que sumūt scdm vnitatē substancialē alijs recto ordine debēt p̄poni. Sic itaq3 q̄a fallacia accidentꝫ plus habet de idoneitate decipiendi. Dicit em̄ Arist. in textu. ꝙ scdm hāc fallaciaȝ artifices et omnino scientes ab inscijs redarguunt. Ideo recto ordine fallacia accidētꝫ est p̄ma in ordine. postea ponit fallacia a scdm q̄d ad simpliciter: ꝓpter identitatē inferētꝫ impfecti ad illatū. que est quasi identitas ptꝫ ad totū. Tercio ponit fallacia ignorācie elenchi que minus a ꝯn̄a recedit. nō em̄ peccat ꝯ ꝯn̄aȝ ꝫ ꝯelenchū. q̄a nō est v̄a ꝯdictio. Quarto ponit fallacia ꝯn̄tꝫ ꝓpt identitatem an̄cedētꝫ ad ꝯn̄s que ē substācialis. Quinto ponit fallacia peticonis p̄ncipij: vbi est vnitas in quātitate. Sexto et septio ponūt nō causa vt causa. et scd3 plures interrogaciōes vt vnā: in q̄b⁹ est vnitas in qualitate. Sed q̄a ꝯueniēcia similitudinis in facto est maior q̄3 in mō interrogādi. ideo fallacia scd3 nō causaȝ p̄cedit fallaciā scd3 plures interrogaciones vt vnā facere

Conclusio responsalis Tantū septē sunt fallacie extra dictionem. Ueritas hui⁹ ꝯclōnis patet ex dictis

Arguit p̄mo Nulla est fallacia extra dictionē igit. ꝓbat. oīs fallacia ꝯsiderat a logico vel sophista. ꝫ logic⁹ nō est artifex ꝯsiderās res. ergo nulla est fallacia extra dictionē: sed poci⁹ dicende sunt esse in dictione. Mīor. q̄a tres sunt artifices reales. methaphisic⁹. mathematic⁹. et phisic⁹. sicut tres sunt sciencie reales. sexto methaphi. ¶ Dico ꝙ logic⁹ non ꝯsiderat res absolute et secundum se. sed bene vt significantur per voces et vt sunt dicibiles et predicabiles

Arguit scdo Nulla est fallacia extra dictionē ꝓbat. oīs fallacia fit in disputacione. ꝫ res ad disputacionē ferre nō possum⁹ ꝫ loco rex vtimur nomib⁹. ergo nō erit aliqua fallacia sine dictione ¶ Dico ꝙ fallacie iste dicūt extra dictionem non ꝙ fierēt simpliciter in reb⁹ et p res. ꝫ dicūt extra dictionē

propter causam superius dictam

Arguitur tercio Omnis fallacia fit per argumentacionem sophisticam. sed argumentacio quelibet est ex proposicionibus et non ex rebus. igitur omnis fallacia est in dictione et nulla extra dictionem. Maior patet. Minor. quia omnis disputacio fit ex premissis et conclusione. modo premisse et conclusiones sunt proposiciones. ut dicitur primo priorum ¶ Hec racio solvitur sicut precedens

Arguitur quarto Videtur quod iste fallacie debent dici reales. probatur. Effectus debet denominari a sua causa. sed iste fallacie sumunt causam apparencie a rebus. ergo denominari debent a re. Et confirmatur. fallacie que accipiunt causam sue apparencie ex parte dictionis: dicuntur fallacie in dictione. ergo a simili: fallacie dicentur reales. que accipiunt causam apparencie ex parte rerum ¶ Dico quod hoc argumentum habet aliquam apparenciam. si fallacie extra dictionem haberent causam sue apparencie res absolute. sed hoc patet esse falsum ex dictis

Arguitur quinto Non sunt septem fallacie extra dictionem. probatur. Quot modis dicitur unum oppositorum tot modis et reliquum. sed fallacie in dictione que opponuntur fallacijs extra dictionem sunt tantum sex. ergo. Maior pro prima parte patet. quia ens reale et racionis opponuntur. modo dictio et res habent se sic. Sed pro secunda parte. quod sint tantum sex fallacie in dictione: patet ex dictis ¶ Dico quod illa maior intelligitur de vere oppositis et formaliter. sed fallacie in dictione et extra dictionem non opponuntur formaliter quia pocius sunt species disparate

Arguitur sexto Ordo in fallacijs non valet. probatur. Illa fallacia inter fallacias extra dictionem debet esse prima que magis peccat contra elenchum verum. sed fallacia ignorancie elenchi maxime peccat et deficit a vero elencho. igitur illa erit prima et ita non fallacia accidentis. Maior. quia fallacie extra dictionem capiuntur ex eo quod deficiunt a vero elencho. ut dictum est in notabili tercio ¶ Dico quod non est idem ordinare fallacias extra dictionem et accipere numerum earum. Licet ergo numerus fallaciarum illarum capitur penes peccatum et defectum a vero elencho. non tamen oportet quod ordo ex eodem accipiatur

Utrum fallacia secundum accidens ab Aristotele cum eius modis sit sufficienter assignata. Pro intelligencia questionis mote

Notandū ꝓmo Qꝛ p⁹q̄ꝫ pħus in textu enūera nit fallacias extra dictionē septē. tandē determiat de ꝑma scꝫ de fallacia accidētꝭ. que vt dictū est, deficit a vo elencho in inferendo. que eciā est tanq̄ꝫ ꝑncipalis inter alias. modo de ꝑncipalioribꝰ debet esse ꝑor determiacio. Pro intelligēcia ergo eoꝝ que inferius dicentur. Sciēdū ꝙ Accidēs capitur tripl'r. Primo. ꝓ illo ꝙ dicit naturā accidētꝭ. quomō Porph iꝰ in ꝑdicabilibꝰ diffinit accidens dicens. Accidēs est quod adest et abest ꝑter corruptionem sui subiecti. Et sic distinguitur accidēs ꝯ substāciā. Substancia eñi est res ꝑ se existēs. Accidens vo: res in alio. Dicit eñi accidens: quasi cadēs ad aliud. vt ad subiectū. vel cadēs ab alio. qa a substācia. Et sic nō capitur hic accidēs. qa ea que sunt in ꝑmo modo dicendi ꝑ se: nō sunt accidēcia. eo ꝙ sunt de q̄ditate ⁊ essēcia rei. et tamen in illis cōmittitur fallacia accidentꝭ. Scdo capitur accidēs cōmuniꝰ ꝓ omni illo quod ē extra essenciā et naturam vel intellectū alicuiꝰ. et sic inferius eciā de ꝑdicamēto substancie dicitur accidens supiorꝭ. inferiꝰ eñi nō ē de essencia supioris: ꝫ pociꝰ ecōuerso. Et sic hō dicitur accidens animalis. et soꝛ homis. Soꝛ eñi nō est de actuali intellectu hois. qa oīe inferiꝰ est in suo supiori potenciatiuū. Tercio capit accidēs magis cōmuniter ꝓ extraneo: ꝓ illo scꝫ quod ē extraneū alteri nō absolute: ꝫ inquantū stat sub aliq̄uo tercio. et sic nō solū inferiꝰ accidit supiori ꝫ eciā supiꝰ inferiori: equalia equalibꝰ: cōmunia cōmunibus. Ut si soꝛ ꝯsideratꝭ sub illo attributo quod est indiuiduū. tunc homo accidit sorti. Accidēs ꝑmo modo dictū aliꝫ vocāt accidēs absolute. scdo modo dictū accidēs respectu vniꝰ. tercio mō accidens respectu tercij. In fallacia itaq̄ꝫ accidētꝭ accipitꝭ accidēs tercio modo. quod accidēs dicitꝭ trāsumptiue: ad similitudinem accidentꝭ ꝑmo modo dicti: quod est ens in alio. Quia sicut illud accidēs est extraneū suo subiecto: q̇a est alteriꝰ generꝭ. ita istud accidēs in ꝓposito habet extraneā habitudinē ad rem subiectaꝫ vel ad attributū. Nā cōparatū vni: est alteri extraēuꝫ. Et istd accidens de quo est ad ꝓpositū sic diffinitꝭ. Est quoddā extraneū qd̄ ē in ꝑte idem et in ꝑte diuersum ab aliquo. Ut si soꝛ ꝯsideratꝭ vt indiuiduū vel sub intencione indiuidui. tunc hō ē eiꝰ accidēs. eo ꝙ sic est ei extraneū: quod ꝑtim ꝯuenit cū eo: et ꝑtim discōuenit ab eo. Si eñi soꝛ ꝯsideretꝭ scdm esse tale: vt est suppositum nature. sic homo ꝯuenit ei. qa natura humana est in sorte, sicut q̄dlibet vl'e ē

in suo singulari. Si aũt ꝯsiderat̃ soꝛ sub intencióe indiuidui. tũc ei homo non conuenit. quia homo est vl'e et non indiuiduum

Notandũ scd̃o Qꝫ in fallacia accidẽti tã sunt necessaria. sc3 attributũ. res subiecta. et accidẽs. Attributũ est illud quod attribuit̃ alicui. vt spẽs respectu hui⁹ quod est homo Cũ dico hõ ẽ spẽs. Res aũt subiecta est que ꝑmo subijcit̃ attributo alicui in actu vel aptitudine. Accidẽs aũt qd sit iã dictum est. Quomodo aũt hec tria accipiẽda sunt in palogismis affĩatiuis Egidi⁹ docet modũ dicẽs. Qꝫ res subiecta debet esse medi⁹ t̃minus: et minor extremitas accidens: et maior extremitas attributum. vt hic. hõ ẽ spẽs. soꝛ ẽ hõ. ergo soꝛ ẽ spẽs. Res subiecta ẽ homo. accidẽs soꝛ. et attributũ spẽs. Seq̃t̃ corollarie ꝑmo. qꝫ aliter accipit̃ res subiecta in palogismis fallacie accidentꝫ: et alit̃ in syll'is. Nã in syll'o et maxime in ꝑma figura: minor extremitas magis habet racionẽ subiecti vel rei subiecte q̃ȝ medi⁹ terminus. tamen in hac fallacia medi⁹ t̃min⁹ dicit̃ res subiecta. q vt subijcit̃ maioꝛi extremitati: accidit sibi ꝑdicari de minoꝛi extremitate. Seq̃t̃ corollarie scd̃o. Qꝫ in palogismo negatiuo: acceptio attributi accidẽtꝫ et rei subiecte est reducẽda ad syll'm affirmatiuũ. Artificiali⁹ enĩ est aliqd ꝯsiderare in sua radice et oꝛigine. cũ vo negatiua ex affĩatiua sumat robur: assignãda erũt illa tria scd̃m reductionẽ ad palogismũ affĩatiuũ. vt patꝫ de isto negatiuo. hõ ẽ spẽs. soꝛ nõ ẽ spẽs. ergo soꝛ nõ ẽ hõ. Res subiecta est ibi hõ. soꝛ est accidẽs. et att̃butũ est spẽs. Et licet hõ in ꝑdicto palogismo nõ est medi⁹ termin⁹. sufficit tamẽ. qꝫ hõ sit terminus medius in palogismo affĩatiuo: a quo iste palogism⁹ negatiuus sumit robur et v̾tutẽ. Seq̃t̃ corollarie tercio. Qꝫ nõ ẽ va sentencia aliquoꝝ dicenciũ. qꝫ mediũ aliquãdo potest esse attributum, aliquãdo potest esse res subiecta. Credebãt enĩ qꝫ eque ꝑmo et ꝑ se essent assignãda ista tria in palogismo affĩatiuo ⁊ negatiuo. Sed vt patet ex intencione Arist. hec directe et ꝑmo sũt in affĩatiuo: et ex ꝯñti in negatiuo ꝑ reductionẽ ad affĩatiuũ. Nõ enĩ dicit̃ in textu. qꝫ ista fall'a fieret. quãdo attributũ remoneretur vel ꝑaret̃ abesse. Sꝫ fit fall'a accidẽtꝫ dicit Arist. quãdo attributũ ꝑat̃ inesse et attribuit̃ inesse rei subiecte et accidẽti. Sequit̃ corollarie quarto. Qꝫ in omĩ palogismo affĩatiuo peccante ꝑ fallaciã accidẽtꝫ: res subiecta est medi⁹ t̃min⁹. Unde sic foꝛmando palogismũ. substãcia est ens. qualitas est ens. ergo qualitas ẽ

substãcia. Ens est res subiecta. Seqr corollarie qnto q hic res subiecta nõ capit p subiecto ppõnis vt qdã opinãt. In dicto eñ palogismo: res subiecta est ens: et tamẽ nõ est subiectũ ppõis s pdicatũ. Cap. r ergo res subiecta p subiecto intencionis vel attribuciõis. Quocienscũq3 eñ aliqd trahit ad stãdũ sub aliq itẽcõe vl' atrbuto: pt dici id qd subijcit tali intẽcioni. In hac ergo ppõe substãcia est ens. licet ens non sit subiectũ ppõnis. tamẽ qa trahitur ad standũ sub intencione substãcialitat3: dicit subiectũ tali intencioni. Hec omia dicta sunt ad intencionem Egidij

Notandũ tercio Q fallacia accidentis diffinit sic. Est idoneitas decipiẽdi pueniẽs ex pciali identitate accidentis cũ re subiecta: pter quã credit: q illud quod attribuitur vni attribuendũ esset alteri. quod tamẽ nõ optet: pter pcialem diuersitatem vni' ad alteꝝ. Causa appar ẽcie et nõ existẽcie: est pcialis identitas accidẽt3 cũ re subiecta. Causa defect' est pciar diuersitas eorũdeꝫ: pter qd nõ optet attribui vni quod attribuitur alteri. Cũ eñ vni subiecto multa accidũt: nõ optet q omnia que dicũt de vno: eciã dicãt de alio. sic eñ omia: vt dicit Arist. in textu: essent eadẽ. Cõmuniter aũt diffinit sic falla accidẽtis Est deceptio anime pueniẽs ex eo q pter extremitatũ cõiũctiõꝫ vel disiũctionẽ cũ medio credũt pporcionabiliter inter se cõiũgi vl' disiũgi. vel de medio pdicari cõiũctim: de quo pdicãt diuisim. cuꝫ talis cõiũctio vel disiũctio nõ est va vitate argumẽtacionis. De modis aũt hui' falle aduerte: Q scdm quosdã hec fallacia habꝫ tres modos. Prim' est. vt supiora accidũt inferiorib'. vel econuerso. Scdus est. vt cõuertibilia accidũt cõuertibilib'. Terci' est. vt accidẽcia accidũt subiect3. Tamẽ vt dicit Egidi': in omibus palogismis hui' fallacie est vna racio foraliter. Semp eñ habet esse hec fallacia ex eo. q mediũ stat sub aliquo attributo: respectu cui' alia accidũt ei. Sicut ergo si vna dictio equoca sicaret diuersas substãcias. alia vo sicaret diuersa accñcia. et scia sicaret substãciã et accñs. si talia sicata hẽrent dicte dictõs simpl'r equoce. nõ facerẽt diuersos modos equocacõis. qa esset vna rõ equocaciõis in oib' il'r. sic foral'r et p se loquẽdo oẽs palogismi h' falle nõ faciunt nisi vnũ modũ. licꝫ mal'r et scdꝫ qd possũt diuersos modos facere. ido phs assignãs modos h' falle solũ ponit duos palõs deseruientes huic fallacie. primus. Choriscus est alter ab homine. et choriscus est homo. ergo choriscus est alter a se

Secūd⁹ palogism⁹ p quē ꝓbat̄ maior ꝑmi: est iste. Choriſc⁹ ē alter a sorte. sortes est homo. ergo chorischus est alter ab homine.
Pro laciori tamen huius fallacie determinacione

Notādū qrto Q licet Egidi⁹ dicat ꝙ solū formaliter vn⁹ est mod⁹ hui⁹ fallacie. Petr⁹ tamē Hū. ponit distincte modos huius fallacie accidentis. Prim⁹. Quādo aliqd vere dicit̄ de aliquo predicato et ꝑ hoc credit̄ vere ſdici de subiecto quod tamen est diuersuꝫ a subiecto. vt hic. oīe es est naturale. statua herculis est es. ergo statua herculis ē naturalis. naturale eīn ꝑdicatur de ere. et ꝓpter hoc attribuit̄ statue de qua ꝑdicatur es. cum tamen statua et es sunt diuersa formaliter. cū nulluꝫ naturale est artificiale. vt dicit̄ scdo phisicoꝝ. Unde dicendum. ꝙ mediū nō tenetur vniformiter in maiori et in minori. ſ; tenetur secundū identitatē que est in pte et nō ꝑ se: et ita ꝑ accidens. Similiter hec est fallacia accident. cognosco choriscū. et chorisc⁹ est veniens. ergo cognosco venientē. ꝯclo nō seqtur. qa licet cognosco choriscū: scdm se et absolute vel vt mihi not⁹ est vel vt soci⁹ me⁹. nō tamē seqt̄ ꝙ ego cognoscā eū sub illo accidēte quod est venire. Cognoscere eīn venientē sub racione venient: est cognoscere aliquē scdm illā racionē qua dicitur veniēs. Aliqs autē dicitur veniens. qa ꝯtinue accedit et appꝓqnat. Possuꝫ ergo cognoscere corisceꝫ et nō cognoscere eum. nec habere ꝯceptū de eo vt est veniens. Similiter hic est fallacia accident. triangul⁹ habet tres angulos equales duob⁹ rect. ſ; isoceles est triangul⁹. ergo isoceles habꝫ tres angulos ꝛc. Iste syllus est bon⁹ dyalectico. qa est ex ver. ſ; est sophistic⁹ demōstratori. Demōstrator eīn demōstrādo ꝓpam passionem de subiecto: demonstrat eā de subiecto ꝑmo et imediato. modo isoceles nō est ꝑmū subiectum ꝛ imediatū hui⁹ passionis. habere tres ꝛc. ſ; ipe triangulus est tale subiectū. habere eīn tres angulos inest isoceli ꝑ triangulū. vt declaratur ꝑmo elemētoꝝ Euclidis. et ꝑmo posterioꝝ. Scd̄s mod⁹ hui⁹ fallacie ꝓuenit ex eo. ꝙ aliqd cōmune ꝑdicatur de duobus: qb⁹ est idē in pte et diuersū in pte. et ꝓpter hoc credūt̄ illa duo eadē esse int̄ se: cū tn̄ sint diuersa. vt soꝛ ē hō. plato ē hō. g⁰ soꝛ ē plato. simil'r hic. hō ē aī. asin⁹ ē aī. g⁰ asin⁹ ē hō. Itē h. iste ē aliqd. asin⁹ ē aliqd. g⁰ iste ē asin⁹. Terci⁹ mod⁹ ꝓuenit ex eo. ꝙ ex aliqb⁹ diuisim sumpt indebite infert̄ aliqd ꝯiunctū scdꝫ accidēs vt iste est albus, et iste est monachus, ergo iste ē alb⁹ monachus

Similiter hic. iste canis est tu⁹. et iste canis ē pater. ergo iste canis est pater tu⁹. Item hic est pater et est pater filij. igitur pater est pater filij. hic est nugacio. Similiter hic. iste ē aľ et est racionalis. ergo iste est racionale anial. similiter est nugacio. Causa omnium hoꝝ: quare in istis non seqtur ꝯclo ex ꝑmissis. qa ex diuisis nō infertur ꝯiunctum. quādo diuersa accidencia repugnācia ꝑdicātur de se inuicem. vel quādo arguit̃ in ꝑdicatis pure accidēntalibus. aut committitur nugacio. aut variatur determinacio. Constat aūt ꝙ aliquid istorum cō mittit̃ in exemplis dictis

Conclusio respōsalis Fallacia accidētis et ei⁹ modi ab Aris. sunt ꝯueniēter assignati. ꝑꝫ vitas ꝯclōis ex dictis.

Arguit̃ ꝑmo Fallacia ista nō debet dici fallacia accidētis. igit̃. ꝓbat̃. ab illo fallacia debet nomē accipe penes quod habet fieri. ſꝫ ista fallacia habet fieri ex parciali identitate extremoꝝ cū medio. ergo debet dici fallacia medij et nō accidētis. Minor patet ex dictis

Arguit̃ scđo Videt̃ ꝙ hec fallacia debet dici fallacia attributi vel rei subiecte. igit̃ nō accidētis. ꝓbat̃. qa in ista fallacia est ita bene attributū et res subiecta: sicut accidens. ymmo qua racione dicit̃ fallacia accidētis eadē racione deberet dici fallacia attributi vel rei subiecte ¶ Dico ꝙ hec duo argumēta veꝝ ꝯcluderēt. si hec fallacia ꝓueniret ex pte medij absolute. vł ex pte rei subiecte. vel attributi. ſꝫ ꝓuenit ex accidentali habitudine eorum cum medio. et ideo inde nomen sumit

Arguit̃ tercio Nulla est fallacia accidētis. probat̃. nulla est fallacia anime. igit̃ nulla accidētis. tenet ꝯña. qa si vnū oppositorum fuerit in natura: eciam et reliquum ¶ Dico verum argumentum concluderet. si accidens hic caperetur vt distinguitur ꝯtra subiectū. ſꝫ hic capit̃ cōmuniter ꝑ extraneo

Arguit̃ q̃rto Inferi⁹ nō accidit supiori. ꝓbatur. Id quod vere est nulli accidit. ſꝫ inferi⁹ vere est. igit̃. Maior ē Arist. ꝑmo phisicoꝝ. et cōmētator dixit. illud quod in vno est substancia in alio nō est accidēs. Minor patet de sorte ¶ Dico ꝙ illud quod vere est nulli accidit: accidens capiendo primo modo: tamen bene secundo, vel tercio modo

Arguit̃ q̃nto Supiora nō accidūt inferiorib⁹.

Probatur. Illud quod accidit alicui nō ē de essencia ei⁹ neqȝ p se pmo modo sibi ꝯuenit. ſ supiora sunt de essencia inferioꝝ et eis p mo modo p se ꝯueniūt. ergo. Maior nota. Minor pmo posterio. ¶ Dico qꝫ maior intelligit de accidēte accepto ꝓpe: et nō capiendo accidens pro extraneo Contra

Arguitur sexto Supi⁹ nō accidit inferiori capiē do accidēs p extraneo. igitur solucio nō valet. pbat' an̄s. Unum extraneoꝝ nō p̄dicat' de alio. ſ supi⁹ vere p̄dicat' de suo inferiori ergo supi⁹ nō est extraneū inferiori. Maior. qa hec ē falsa. hō est asin⁹. Minor est Arist. septimo methaphi. et pmo posteri. ¶ Dico qꝫ supi⁹ absolute nō est extraneū ad inferi⁹. ſ tamē cōpatiue. Unde licet supi⁹ et inferi⁹ sint idē realiter. tamē qa differūt racione: aliqd potest cōpetere inferiori: quod vt sic nō cōpetit ⁊ ꝯ uenit superiori. respectu ergo illi⁹ tercij attbuti quod ꝯuenit inferiori et nō supiori. tūc supi⁹ accidit. i. extraneat' inferiori. Ex quo p̄ȝt. qꝫ solū in his que sunt ita synonima: quod nec re nec racione differunt non potest contingere fallacia accidentis. In omnibus autem alijs contingere potest

Arguitur septimo Accidens nō est illud qd̄ est in pte idē et in pte diuersum ab aliquo. ergo diffinicio accidētis nō valȝ. An̄s. qa si sic: seq̄ret' quod in quolibet syllo esset accidēs Cōseq̄ns falsuȝ. Seq̄la pbat'. qa in quolibȝ syllo mediū est in p te idē et in pte diuersuȝ ¶ Dico licet in omni syllo mediū ptim ꝯueniat et ptim differat ab extremis. tamen in omni bono syllo non accipit' vt ꝯueniēs et differēs ab extremis. ſ in vtraqȝ premissaꝝ tenet' sub vna racione: et nō sub diuersis. qa alias nō seq̄ret' ꝯclo neqȝ vnio sine cōbinacō extremitatū int' se in ꝯclōe

Arguitur octauo Sic arguēdo. Corisc⁹ est alt' ab homie. corisc⁹ ē hō. ergo corisc⁹ ē alter a se. nō ē fallacia accident'. ergo exēplū phi nō ē ꝯueniens. An̄s pbat'. qa est fallacia ꝯ sequēt' put arguit' a posicione ꝯsequēt'. ¶ Dico qꝫ nō est inconueniēs in eodē palogismo esse plures fallacias. vnde Egidius dicit. qꝫ ibi cōmittit' triplex fallacia. aliter tamen et aliter. Est em̄ ibi ꝯsequēs, vt arguit' a posicione ꝯsequēt'. nō em̄ valet. Est alt' ab hoie. ergo est alter ab hoc homie vt a seipo. Est ibi accidēs p ut variat' mediū. nō em̄ est idē hō q est corisc⁹: et a quo corisc⁹ ē alter. Est eciā ibi figura dictionis. qa ꝓpter ꝯcreciōē hui⁹ termi

ni homo. p quā ꝯcrecionē hō trahit ad pdicandū de corisco. credim⁹ q̄ hō ꝑcet hoc aliqd sicut et corisc⁹. Q2 si vex esset: hō non staret nisi pro corisco. propter quod si coriscus esset alter ab homine. sequeretur q̄ esset alter a se

Utrum fallacia a scdm q̄d ad simpliciter cū eius modis ab Ari. sit sufficiēter assignata. p intelligēcia q̄stiōis mote

Notandū pmo **Q2 postq̄ phus detmiauit de** fallacia accidētis: que peccat ꝯtra elenchū vt illatiu⁹ est. ꝯñter determiat de fallacia a scdm qd ad simpliciter. et de fallacia scdm ignoranciā elenchi: que peccāt aliquo modo ꝯ elenchū vt est ꝯdictiu⁹. Et pmo de fallacia scdm qd ad simpl'r. Unde dictū simpl'r in ꝓposito capit p dicto sumpto sine detmiacione diminuēte. vnde et scdo thopicis dicit. simpl'r dico qd sine addito dico. Sed dictum scdm quid: est dictio sumpta cū aliqua detmiacione diminuente. vt hō mortu⁹. Et dicit scdm qd vel imꝑfa. qa talis determinacio imꝑfa nō infert dictū simpliciter. ex eo q̄ est diminuēs vel ꝑuans racionē dicti simpl'r. Est aūt detmiacio diminuēs multiplex. Quedā eñ est ꝯtrahens id cui addit ad modū ptis integralis. Ut cū dicit. alb⁹ scdm dentes. Scdm dentes est detmiacio diminuēs de albo: et ꝯhens ipm ad ptē integralē: qa ad dentes. Scda est detmiacio diminuēs: que facit teneri id cui addit. p eo cui ꝯuenit imꝑfe. vt cū dicitur ens in opinione. siue ens opinabile. Diuidit eñ ens. penes ens in anima. et extra animā. sed ens dicit de ente scdm animā imꝑfe et p posteri⁹. Per pus aūt et ꝑfe dicit de ente extra animā. Tercia est detmiacio diminuens: ꝯhens id cui addit ad modū ptis in modo. vt cū dicit oculus pictus. vel hō mortu⁹. pict⁹ diminuit de oculo. et est ocul⁹ pict⁹: quasi ps in modo respectu oculi. Quarta est ꝯhens id cui addit ad modū ptis in loco. vt bonū ē mactare patrē in triualis. Quinta est ꝯhens id cui addit ad modū ptis in tēpe. vt cū dicit. bonum ē ieiunare in quadragesima. Sexta est detmiacio diminuens importās ꝯdicionē respectu alicu⁹. vt cū dicit. diuicie non sunt bone abutenti. Et secundum has omnes determinaciones ꝯtingit paralogisare in ista fallacia. vt dicetur inferius

Notandū scdo **Q2 fallacia a scdm q̄d ad simpliciter** diffinit sic. Est idoneitas decipiendi ꝓueniens ex pciali idētitate dicti scdm qd ad dictū simpl'r. ꝓpt quā credim⁹. q̄ vnū se-

quatur ad aliud. et tamen nō sequtur ꝓpter diuersitatē ꝑcialez eo
rum inter se. Causa apparencie est ꝑcialis identitas dicti scdm
quid cū dicto simplr. Causa defect⁹ et nō existencie est ꝑcial' di
uersitas dcti scdꝫ qd cū dcto simplr. Vñ scdꝫ Ari. i textu. dicti scdꝫ
qd ⁊ dictū simplr videt esse idē. eo q̄ sūt ꝓxia ⁊ i dictiōe pa ꝝ diffe
rūt. tamē nō est idem esse scdm qd et simplr. vl nō esse scdꝫ qd ⁊
non esse simplr. Cōmuniter aūt diffinitur sic. Est deceptio aie ꝓ
ueniēs ex eo q̄ ꝓpter apparentē inclusionē racionis dicti simplr
in dicto scdm qd credit ꝯña esse bona a dicto scdm qd ad simplr
vel ecōuerso. que tamen nō est bona ꝓpter insufficientez inclusio
nem illi⁹ racionis dicti simplr in dicto scdm qd vel econuerso.
De modis aūt hui⁹ fallacie dicit Petr⁹ His. q̄ tot sūt quot mo
dis ꝯtingit alicui accedere determinacionez diminuentem. Et hoc
fit quīqꝫ modis. Prim⁹ scdm ꝑtez in modo diminuentez. vt non
sequtur. hō mortu⁹ est. ergo hō est. Similiter hic. chimera est ens
imaginabile. ergo chimera est ens. qa imaginabile diminuit de
racione ei⁹ quod est esse. Et iste mod⁹ fit secundū ꝑtez subiectiuā
Secund⁹. secundū ꝑtez integralez. vt Ethiops est alb⁹ scdm den
tes. ergo ethiops est alb⁹. Terci⁹ fit in his que sunt ad aliqd. vt
diuicie non sunt bone abutenti. ergo diuicie nō sunt bone. Licet
eñ diuicie nō sunt bone cōpate ad aliud. tamen in se sunt bone
Quart⁹ mod⁹ fit secundū vbi siue scdm locū. vt bonū est interfi
cere patrez in triualis. ergo bonū est interficere patrez. Et bonū
est vti dieta in loci egrotatiuis. ergo bonū est vti dieta. Quīt⁹
mod⁹ fit scdm quādo. vt bonū est ieiunare in quadragesima. er
go bonū est ieiunare. Similiter. bonū est cape alicui medicinā la
xatiuā tpe egritudinis. ergo bonū est capere medicinā laxatiuaz.
Sꝫ ad cognoscendū modos hui⁹ fallacie mag ad intēciōez phi
Notādū tercio Qꝫ scdm Egidiū hec fallacia
tripliciter potest ꝯsiderari. Primo quantū ad opposita que pos
sunt ꝯcludi ꝑ hanc fallaciā. Secūdo quantū ad modū ꝓcedē
di. Tercio potest ꝯsiderari racione materie vel terminorū ad
quos applicari potest talis fallacia. Secundū hoc ergo modi fal
lacie hui⁹ possunt tripliciter accipi. Nā ꝑ cōparacionez ad opposi
ta possunt distingui tres modi hui⁹ fallacie. Ut ꝑm⁹ mod⁹ fit. qñ
do ꝑ hanc fallaciā ꝯcludūt opposita ꝯdictoria. De quo phs dat
duo exempla. Primū. Quicqd est opinabile illud est. ꝫ quod non
est: est opinabile. vt chimera. ergo quod nō est: est. Scdm exem-

plum sic potest formari. Quod nõ est hõ non est. vt chimera. aliqd est quod nõ est hõ. vt asinꝰ. ergo aliqd est quod nõ est. Hic nõ seq tur. qa nõ est idem nõ esse secundũ qd et nõ esse simpliciter. quod enim nõ est hõ vt asinꝰ: deficit ei aliqd pticulare esse. et nõ est secũ dũm qd. potest tamen esse simpliciter. Scdũs modꝰ. vt p eã con cluduntur opposita puatiue. vt Indꝰ. vel Ethiops est albꝰ scdm dentes. et nõ est albꝰ scdm faciem. ergo indus est albꝰ et nõ est al bus. Hic apparenter ↄcludũt opposita puatiue. Nõ albũ aũt hic sumi debet vt est puacio albiꝰ Terciꝰ modꝰ vt p eã ↄcludũt op posita ↄrie. vt sor ẽ albꝰ scdm pedem. et ẽ niger scdm manũ. ergo est albꝰ et niger. Sed si ↄsiderat hec fallacia quantũ ad modũ pcedendi. qa pcedit a dicto scdm qd ad simpliciter. sic modi hu ius fallacie sunt duo. Nunq̃ enim cõmittit hec fallacia nisi pter incognitã et indebitã addicionẽ. Et hoc fit duobꝰ modis. Primo. Quia ipa ẽ incognita et incõpetẽs simplr. vt hõ mortuus. ergo hõ. Vel scdo. qa licet addicio sit cõpetẽs: nõ tamẽ cõpetenter ad ditur. qa addit scdm ptẽ a qua totũ denominari nõ debet. vt hic hõ ẽ albꝰ dentẽ. ergo hõ est albꝰ. Tercio potest cõparari hec falla cia ad materiã specialẽ et ad tminos circa quos vsat. et sic ↄsue uerũt distingui qnq̃ eiꝰ modi. q omẽs accipiũt scdm quod in di uersis tmis et materijs inuenit imperfectio et defectꝰ. Primꝰ mo dus. scdm qd puacio deficit a forma. vt hõ mortuꝰ. ergo hõ. Se cundꝰ. put potencia deficit ab actu. vt dicendo aĩ in potẽcia. er go aĩ. Terciꝰ modꝰ scdm qd materia deficit a forma. quociẽscũq̃ ergo aliquid sumptũ materialiter: infert vt formaliter: deficit per scdm qd. vt dicendo. latro vult sumere pecuniã. pecunia ẽ bonum. ergo latro vult bonũ. Latro enim vult bonum materialiter. qa vult id quod in se est bonũ. formaliter tamẽ vult malũ. qa vult bonũ il lud malo modo. Quartꝰ modꝰ est ex eo q ps deficit a toto. vt in dus. i. ethiops ẽ albꝰ i dentibꝰ. ergo est albꝰ. Quintꝰ sumit ex eo q intenciones et ea que sunt encia apud aĩam: deficiunt a veris rebꝰ. vt chimera est opinabilis. ergo chimera est. Posset addi se xtus modꝰ. vt similitudines rerum deficiũt a rebꝰ. vt non valet. est aĩ pictũ. ergo est aĩ. Iste aũt terciꝰ modꝰ accipiẽdi modos huiꝰ fallacie est q̃si p accidẽs respectu aliorum modorum. Ideo phus nõ in nuit istos quinq̃ modos iuxta terciam viam. sicut innuit modos iuxta primas duas vias

Notandũ q̃rto Quod sicut arguẽdo a scdm quid

ad simpliciter cōmittur fallacia. ita quādo ex eo quod est simpli citer infert id quod est scdm̄ qd. cōmittit eadē fallacia et nō alia distincta a priori. Ut sicut cōmittit fallacia dicendo. hō mortu⁹. ergo hō. Ita eadē fallacia cōmittit dicendo hō. ergo hō mortu⁹ Eadē em̄ est via ab Athenis ad Thebas. et a Thebis ad Athenas. In dictꝫ eciā modis pcedēdi defect⁹ semp idē est. qa in suffi ciens inclusio vni⁹ dicti in alio. Si vo obijcias de cōposicione et diuisione. q ille ꝯstituūt distinctas fallacias. Respōdet. q non est simile de cōposicione et diuisione et scdm̄ qd et simpliciter. Cōposicio em̄ et diuisio nō habēt defect⁹ ꝯsimiles. nec eosdē. sed magis habēt defect⁹ oppositos. Nā p se loquēdo: semp quando cōposita ē va: diuisa ē falsa: et ecōuerso. ita q vbi fallit cōposicio soluit diuisio: et ecōuerso. Sed in fallacia scdm̄ qd et simpliciter non est sic. Si em̄ pcessus a scdm̄ qd ad simpl'r est mal⁹. nō optꝫ q pcessus a simpl'r ad scdm̄ qd sit bon⁹. et ita vbi deficit pcessus a scdm̄ qd: nō soluit pcessus a simpl'r. ymmo vterqꝫ potest esse de fectiu⁹. vt patet in exēplo dicto. Si iterū obijcias. bene seqt. hō mortu⁹. ergo hō. ergo ibi nō est aliqua fallacia. pbat añs. qa bene seqt. hō mortu⁹. ergo mortu⁹. ergo eciā bene seqt hō mortu⁹. ergo hō. tenet ꝯña. qa ex hoīe albo potest inferri et hō et alb⁹. ergo a simili videt. q ex hoīe mortuo: potest inferri et hō et mortuus. Q aūt bene seqt. est hō mortu⁹. ergo mortu⁹. patet. qa dicēdo hō mortu⁹. ibi hō stat p hoīe scdꝫ qd. modo hō scdꝫ quid nō ꝯdicit mortuo. Respōdet q nō est simile de albo hoīe. et de mortuo hoīe. Quia quā docūqꝫ aliqd addit alicui: et vnū est diminuti uūꝫ alteri⁹: ibi potest inferri diminutiuū. nō aūt absolute potest inferri illud cui⁹ est diminutiuū. Cū itaqꝫ mortuū additū homini: diminuat et tollat racionē hoīs. ergo ex illo ꝯiūcto homo mortu⁹ potest inferri mortuū nō aūt hō. Alb⁹ aūt ita addit homini. q non tollit racionem hominis. Ergo ex illo coniuncto. hō albus: vtrūqꝫ potest inferri: Patet itaqꝫ q non est simile

Conclusio respōsalis Fallacia a scdꝫ qd ad simpl'r cū ei⁹ modis est sufficiēt assignata. patꝫ vitas ꝯclōis ex dictꝫ

Argr pmo Nō est ponēda fallacia a scdm quid ad simpl'r. igit. pbat añs. qa nō ē ponenda fall'a a simpl'r ad scdm̄ qd. ergo nec ecōuerso. tenet ꝯña. qa nō videt racio diuersitatis: quare ponit fall'a a dicto scdm̄ qd ad simpl'r et ecōuerso non ¶ Dico q sicut ponit fall'a a scdm̄ qd ad simpl'r: ita a sim-

pliciter ad secundum quid. non tamen oportet. q ergo sint due fallacie distincte. vt iam dictum est in notabili quarto

Arguit secūdo Si fallacia scdm qd & simplr esset vna fallacia. ergo seqret. q quando esset falla pcedēdo a secundū qd ad simplr. q eciā ibidē esset fallacia a simplr ad scdm qd: qñs falsuz. pbat. qa dicendo. hoc nō ē hō. ergo hoc nō est. ibi est falla a scdm qd. et tamen ecōuerso dicendo. nō est. ergo nō ē hō: est bona qña. qa a supiori negato ad inferi⁹. Itē hic est fallacia a scdm qd ad simplr. hoc ē opinabile. ergo hoc est. et tamē ecōuerso bene seqt. hoc est. ergo est opinabile. qcqd em est potest opinari esse. licet nō ecōuerso ¶ Dico q falla scdm qd ad simpliciter duplr potest ɔsiderari. Primo. vt ei nulla falla admiscet. s vt in tali pcessu est solū fallacia a scdm qd ad simplr. Scdo ɔsideraf vt aliqua falla ibi admiscet. si ergo argnēdo a scdm qd ad simpliciter: ɔcurrit ibi aliqua falla alia. nō ē incōueniens ibi ecōuerso pcedere a simplr ad scdm qd. vt patet in pmo exēplo argumenti: vbi admiscet falla ɔnt argnēdo a destructione añcedentis. Sed si nulla alia fallacia admiscet: sicut nō valet a scdm qd ad simplr sic nec ecōuerso. Illud em qd est scdm qd: est pter racionem illi⁹ quod est simplr. nō ergo optet q illud quod ē simpliciter: sit scdm qd. Quātū vo ad scdm exēplū potest distingui. Opinabile potest capi duplr. Uno modo p illo quod potest opinari. et sic ens opinabile potest esse ens simplr. Alio mō potest capi p illo q tantū habet esse in opinione. vt sunt encia ficta. et sic ens opinabile dicit ens diminutū: et nō potest pdicari de ente simpliciter. Unde sicut non seqt. hoc est opinabile. ergo hoc ē. ita nec ecōuerso sequitur. hoc est. ergo hoc est opinabile

Arguit tercio Procedēdo a dicto scdm qd ad dictū simplr nō est aliqua fallacia. pbat. ab inferiori ad supi⁹ vt a pte in modo ad totū arguit sine fallacia. s scdm qd est inferi⁹ ad dictū simplr. igit arguit sine falla. Maior nota. Minor. qa ē min⁹ sumpt⁹ cū addicione est inferior ad seipm sine addiciōe. vt dicit regula logice. modo hic est sic ¶ Dico q duplex ē detminacio. Quedā ɔtrahens tantū que ē ppa. et talis causat ptez in modo sine inferi⁹. et nō facit aliquā fallaciā. Quedā vo est detmiacō impa. que est diminuēs vel puās racionē dicti simplr. et talis causat hanc fallaciam. et addita alteri: facit dictum secūdū quid et non partem in modo vel inferius

Arguitur quarto A scdm qd ad simplr arguendo nõ est fallacia. pbat. nullus locus dyalecticus est falla. sed arguendo a dicto scdm qd ad simplr est locus dyalecticus. igitur. Maior. qa locus dyalecticus et sophisticus sunt modi et loci distincti. Minor est Ari. scdo thopicorum ¶ Dico quod arguẽdo a scdm qd ad simplr cũ determinacione tantũ ↄtrahẽte fit locus dyalecticus. vt hic. homo albus currit. ergo homo currit. Sed arguẽdo a scdm qd ad simplr cũ determinacione diminuẽte vel puãte: fit locus sophisticus. Et ita nõ est incõueniens eundẽ locũ esse dyalecticũ et sophisticũ scdm diuersum modũ

Arguitur quinto Processus Aristotelis est insufficiens. pbat. qa nõ ponit fallaciã scdm quale et simplr. similr scdm quantum et simpliciter ¶ Dico quod comprehendit hoc sub secundum quid ad simpliciter. capiendo quid cõmuniter

Arguitur sexto Arguẽdo a scdm qd ad simplr bene valet. pbat. hic bene sequitur. iste est crispus scdm crines. igitur est crispus. qa impossibile est ans esse verum sine ↄsequẽte ¶ Dico quod bene valet cũ determinacione que determinat sibi certã ptẽ subiecti. qualis est crispicies criniũ. similiter simitas respectu nasi

Arguitur septimo Hic nõ est falla a scdm quid ad simplr. iste est crispus scdm caput. ergo iste est crispus. Ergo eciã hic bene sequitur. Indus est albus scdm dentes. ergo indus est albus. et p ↄsequens exemplũ prius datũ nõ est ↄueniens. tenet ↄña. qa nõ videtur racio diuersitatis: ex quo vtrobiqz cõpatur accidens ad ptem subiecti ¶ Dico quod licet vtrobiqz cõpatur accidens ad ptem subiecti. sed nõ eodem modo. cũ enim dicitur. iste est crispus scdm caput. cõparatur accidẽs ad ptẽ subiecti. a quo accidente totũ habet denominari Sed cũ dico. indus est albus scdm dentes. cõpatur accidens ad subiectũ et partem a quo totum non habet denominari

Arguitur octauo Bene valet arguere. Indus est albus scdm dentes. ergo indus est albus. pbatur. manente eadem pacione terminorum argumentũ bene valet. sed idem pat albus in añcedente et ↄsequente. igitur. Maior nota. qa manente eadem causa manet idem effectus. modo pacio est causa vitatis et falsitatis ppõnum. Minor. qa terminus vbicũqz ponitur eque multa pcat. vt dicit vna regula logice ¶ Dico quod vbicũqz terminus ponitur eque multa pat pacione essenciali. nõ aũt oportet quod eciã accidentali. mo

do dico q̧ formalitas arguendi nõ solũ attenditur penes facionez essencialez: ꝫ eciã accidentalez. vt est restrictio. ampliacõ. his em̃ variatis nõ valet ꝯñã. sic in ꝓposito ꝓpter determinacionez im̃ꝓpe dictam: modus arguendi predictus non valet

Arguit̃ nono Nõ esse hoiez est nõ esse simpl'r ergo arguẽdo. nõ ẽ hõ. ergo nõ ẽ. nõ ꝓcedit̃ a scd̃z qd ad simpl'r. ⁊ ita exẽplũ scd̃z· de mõ ꝯcludẽdi ꝯdictoria p hãc fallãz nõ ẽ ꝯueni ens. Añs ꝓbat̃. qa esse hoiez ẽ esse simpl'r. gº nõ esse hoiez ẽ nõ esse simpl'r. tenet ꝯñã. qa nõ vidẽt̃ racio diuersitatis ¶ Dico q̧ nõ est simile. qa in affĩatiuis simpl'r ex eo accipitur: qa dicitur sine addito. vt illud quod est hõ: simpl'r potest dici q̧ sic. Sed in negatiuis: cũ negacio nõ dicit aliq̃ꝫ naturã in qua possit reseruari racio ꝑncipalitatis: nã potest dici simpl'r tale illud quod est ꝑncipaliter tale. ꝫ tantũ illud dicitur simpl'r tale: qd̃ est v'l'r tale. vt illd̃ est simp'l'r nõ ens qd̃ est nullũ ens. et illud est simpl'r nõ substancia quod est nulla substãcia. Et qa quod nõ est hõ: nõ ꝓpter hoc est nullũ ens. ergo nõ esse hoiez nõ erit non esse simpl'r

Utrũ fallacia scd̃z ignoranciã elẽchi ⁊ eiꝰ modi ab Arist. sint sufficiẽter assignati. p̃ itelligẽcia q̃stionis huiꝰ

Notandũ ꝑmo Quod phus detminando de fall'a ignorãcie elẽchi ꝑmo ꝯñdit q̃liter hec fall'a habꝫ fieri. Scd̃o diffinit elenchũ. Tercio ostendit modos huiꝰ fallacie. Unde quantuꝫ ad ꝑmum dicit. q̧ illi paralogismi dicũtur peccare scd̃m ignorãciã elẽchi. q peccãt scd̃z õmissiõez alicuiꝰ ꝑticl'e posite i diffinitiõe vere elẽchi. Ubi sciẽdũ. q̧ Ignorãcia elẽchi pt̃ capi dupl'r· Uno mõ. vt ẽ fall'a generat̃. Elenchꝰ em̃ claudit in se syll'z. Et ita qcqd peccat ꝯtra syll'm peccat ꝯtra elenchum. sicut qcqd ꝯdicit ai'i ꝯdicit homini. qa racio aĩalis reseruatur in hoie. Cũ itaqꝫ ois fall'a peccet aliquo modo ꝯ syll'm. sic ois peccabit ꝯ elenchũ et sic ignorancia elenchi dicetur fallacia generalis. Scd̃o capitur specialiter et ꝓpe inquantũ peccat ꝯtra ꝯdictiõꝫ et ꝯtra ꝯdiciones req̃sitas ad ꝯdictiõez· Elenchꝰ em̃ vltra racionez syll'i addit ꝯdictionem. Et isto modo ignorãcia elenchi capitur hic. Sciendũ eciam. q̧ Ignorãcia scd̃m phm̃ ꝑmo posterioꝝ est duplex. Quedam em̃ est ignorãcia simplicis negacionis vel pure negacionis. quãdo aliqs nihil scit de aliqua re. vt laycꝰ indoctus in geometriã habet ignoranciã pure negacionis de rebꝰ geometricis. Alia aũt

est ignorancia praue disposicionis. quādo scit aliqs aliter appbendit rem qз est. vt est assensus hui⁹. Nō oīe totū est mai⁹ sua pte. Et ista est duplex. Quedā simplex. que fit sine discursu et syllogismo. vt assensus hui⁹. celū nō est. Alia aūt est cōplexa. que fit p syll'm et discursū a pmissis ad pcl'onē. vt sic arguēdo. linee recte possunt pcurrere. linee paralelle vel eque distantes sunt linee recte. ergo linee palelle pcurrūt. Ignorācia aūt elenchi non est ignorancia pure negacionis. nec ignorācia cōplexa. s3 est ignorācia simplex: q fit p ignorancīā alicui⁹ pticl'e reqsite ad ver elēchū

Notandū scdo Qz phus in textu diffinit sic elenchū. Elench⁹ est pdictio vni⁹ et eiusdē. non nomis tantū. nec rei tantū. s3 nomis et rei simul. nō synonimi: s3 eiusdē. ex his q data sūt de necessitate. nō pnumerato eo quod erat in pncipio. ad idem. scdm idē. similiter. et in eodē tpe. Pro qua diffinicione intelligenda aduertendū. q ga elench⁹ vt eciā dictū est in pma qstione hui⁹. est pdictio. nō quelibet. s3 euidēs et pclusa p syll'm. Jdeo in diffinicione ista ponūt aliqne pticul'e que pueniūt elēcho inquantū est pdictio. vt sunt ille vni⁹ et eiusdē nō nomis tantū s3 rei et nomis. et hoc scdm idez ad idē. similiter et in eodē tpe. Aliqne vo pticule ponūt que ei pueniūt inquantū elench⁹ est pdictio euidens. vt nō synonimi s3 eiusdē nomis. Aliqne vo vt elēchus est talis pdictio: que est pclusa p syll'm: vt ex his que data sunt de necessitate. non pnumerato eo quod erat in principio. Propter quod patet q dicte pticule nō supflue ponunt in diffinicione elenchi. Pro cui⁹ tamen distinctiori elucidacōne aduerte Qz in dicta diffinicōe ponūt vndeci pticule. Primo dicit. q elenchus est pdictio. i. syll'us pdictionis. quod quomō sit intelligēdū dictū est in pma qstione libri elēchoz. Scdo dicit. vni⁹ et eiusdē ei⁹dē scз subiecti ꝛ vni⁹ pdicati. si eī nō ess3 vnū subiectū ꝛ vnū pdicatū: nō ess3 pdictō. vt n⁹ hō mortu⁹ currit. ꝛ aliqs hō currit. Dicit tcio. nō nomis tātū. Et hoc dicit ppter equoca. Jn equocꝫ eī est vnū nomen s3 nō eadē res. et ergo ibi nō est pdictio. Ōis canis est ens. qdā canis nō est ens. Dicit quarto. nec rei tantuз. Et hoc dicit pter synonima. Synonima eī sant eandē rem: licet nō sit idē nomen. vt Marc⁹ Tulli⁹ Cicero. Unde hic non est pdictio. Marc⁹ currit. Tulli⁹ nō currit. Dicit qnto. s3 nomis et rei sil': nō synonimi s3 eiusdē. p hoc qd dat intelligi. q in pdictione ppōnes debēt pticipare vtroqз tmīo: et sare eandē rem. et er-

go si ꝓpones nō ptitiparēt vtroqꝫ t̄mīo. et si t̄mini non significa-
rent idem nō esset ꝯdictio. vt hic. oīs hō currit. qdā hō nō ē asi-
nus. vbi nō manet idē nomen et eadē vox in ꝑdicato. Et dicēdo
oīs deꝰ est. qdā deꝰ nō est: equocādo lij est in prima et scd'a: non
esset ꝯdictio. Dicit̄ sexto. ex his que data sunt ex necessitate. qa
hoc est de racione sylli. vt dicit̄ pmo priorum: modo elenchꝰ ē bo
nus syllus. Dicit̄ septimo. nō ꝯnumerato eo quod erat in princi
pio. i. ad elenchū vez reqrit̄ ꝙ in eo nō debet esse peticio pncipij.
qa elenchꝰ est syllus ꝓbatiuꝰ. modo vbi est peticio pncipij: ibi nō
est aliqua ꝓbacio. Dicit̄ octauo ad idem: qa si alicubi nō argueret̄
tur ad idem nō esset elenchꝰ ꝫ fall'a ignorācie elenchi. Dicit̄ no
no. scdm̄ idē. ex eadē causa. Decima pticula est similiter Undeci
ma. pro eodem tempore. De quibus quattuor particulis exēpla
ponentur circa modos huius fallacie

Notandū tercio De fallacia ignorācie elenchi

Est idoneitas decipiēdi ꝓueniens ex ōmissione alicuiꝰ quattuor
pticulaꝝ in diffinicione elenchi positaꝝ. ad idem. scdm̄ idē. simi-
liter. et in eodē tempe. Alij aūt diffiniūt sic. Est deceptio ꝓueni-
ens ex eo quod ꝓpter apparentē obseruacionē aliquaꝝ ꝯdicionū
ad elenchū reqsitaꝝ: credit̄ ꝯcludi ꝯdictoriū respōdentis. quod ta
men non ꝯcludit̄ ꝓpter ōmissionē alicuiꝰ quattuor ꝯdicionū req
sitaꝝ ad ꝯdictionē. Causa appencie est ꝯueniēcia cū vā ꝯdictiōe
p obseruacionē aliquaꝝ ꝯdicionū ꝯdictionis. Uel meliꝰ. est appa
rens obseruacio ꝯdicionū ad ꝯdictionē reqsitaꝝ. Causa defectꝰ
et nō existencie. est ōmissio alicuiꝰ ꝯdicionis reqsite ad ꝯdictiōeꝫ
Et qa de racione forali elenchi est ꝯdictio. hec cū pticula vt di-
ctum est ante: dat spēm et cōpletiuā racionē elēcho. Ideo penes
pticulas illas que seruiūt ꝯdictioni recte: accipiunt̄ modi huius
fallacie. qbꝰ peccatū fit ꝯtra verā ꝯdictionē. Sūt aūt pticule ille
quattuor. et scdm̄ hoc erūt quattuor modi huiꝰ fallacie. Primꝰ
modꝰ. quādo non arguit̄ ad idem. vt duo sunt duplū ad vnū. et
duo nō sunt dupla ad tria. ergo duo sunt duplū et nō duplū. nō
seqtur. qa duplū in pmissis nō sumit̄ ad idē. qa in pma ad vnum
et in scd'a ad tria. sic aūt idē respectu diuersoꝝ nō est incōueniens
esse duplū et nō duplū. Si obijcias. Sicut cum est ꝓuacio forme
absolute a termīo absoluto. seqt̄ eiꝰ ꝓuacio a quolibet subiecto.
vt negato aīali ab homīe: negat̄ a quolibet hoīe. Sic eciā videt̄
ꝙ ꝓuata forma respectiua: seqt̄ ꝓuacio forme a quolibꝫ ad quod

habet respectū. Et p̄ p̄n̄s. illud quod nō est duplū ad aliqd: non potest esse duplū ad aliud. ergo male dictū est. q̄ idē sit duplū et non duplū respectu diuersoꝝ. Respōdet. q̄ nō est simile in negacione absoluti et respectiui. qa in negacione absoluti vel p̄uacione. intelligit̄ actualiter v̄lis negacio. racione cui⁹ seq̄t̄ et infertur negacio a quolibet supposito. Sed in respectiuis nō intelligitur talis negacio. et p̄ p̄n̄s ex p̄uacione tali: nō potest inferri negacio p̄ quolibet ei⁹ supposito. Secūd⁹ mod⁹. quādo nō arguitur scdm̄ idē. vt soꝛ ē dupl⁹ ad platonē scdm̄ latitudinem. et soꝛ non est dupl⁹ ad platonē scdm̄ longitudinē. ergo soꝛ est dupl⁹ ⁊ nō ē dupl⁹. nō seq̄t̄. qa nō sumit̄ duplū scdm̄ idem. qa in p̄ma scdꝫ latitudinē in scda scdm̄ longitudinē. Terci⁹ mod⁹. quādo non arguit̄ similiter. vt soꝛ currit velociter. et soꝛ non currit abiliter. ergo soꝛ currit et nō currit. nō seqtur. qa nō est similiter. Quartus mod⁹. quādo arguit̄ scdm̄ ideꝫ temp⁹: vt soꝛ legit heri. et soꝛ nō legit hodie. ergo soꝛ legit et non legit. non seq̄t̄. qa non est secundūm idem temp⁹. In p̄ma em̄ sat̄ temp⁹ p̄teritū. in scda tempus p̄sens. Seqtur corollarie p̄mo. Q̄ sic arguendo. hō ē sp̄es. et null⁹ homo ē sp̄es. ergo homo ē sp̄es et nō ē sp̄es. est fallacia ignorācie elenchi penes terciū modū. qa non est similiter. variat̄ em̄ supposicio. in p̄ma hō supponit simpl'r. et in scda p̄sonaliter. Seqtur corollarie scdo. q̄ sic arguendo. man⁹ mea ē clausa in vna hora. et man⁹ mea non est clausa in alia hora. ergo manus mea est clausa et non est clausa. est fall'a ignorācie elēchi penes quartū modū: Seqtur corollarie tercio. q̄ sic arguendo. soꝛ videt scdm̄ oculū et soꝛ non videt scdm̄ aureꝫ ergo soꝛ videt et non videt. est ignorācia elenchi penes scdm̄ modū. qa non est scdm̄ idem. Seqtur corollarie quarto. q̄ sic arguendo. celuꝫ mouetur circulariter. et celū non mouetur recte. ergo celū mouetur ⁊ non mouetur. est fall'a ignorācie elenchi penes terciū modū. Seqtur corollarie q̄nto. q̄ sic arguendo. om̄is homo est indiuiduū. homo non est indiuiduū. qa v̄le. igitur ideꝫ est indiuiduū et non indiuiduum. est fall'a ignorācie elenchi penes terciū modū. qa non est simil'r. qa in maioꝛi homo capitur p̄ supposit. et in minoꝛi p̄ v̄li

Notandū q̄rto Q̄ ph'us in textu cōparando hāc fall'am ad fallacias in dictione dicit. p̄pter p̄ueniencīā quā habet hec fall'a ad fallacias in dictione: aliq̄s trahet eam ad illas fallacias. q̄ vt dicit Egidi⁹ dupl'r potest intelligi. Primo. qa in

S

hac fallacia videtur committi equocacio.nã cũ arguim⁹.aliquid esse duplũ et non esse duplũ.qa est duplũ scdm latitudinẽ ⁊ non scdm longitudinez.vel qa est duplũ hoc modo et non alio modo videmur cõmittere equocacionez.qꝛ videtur ꝙ duplũ sit equocũ ad diversos modos dupli.merito ergo hec fall'a videtur trahi ad fallacias in dictione.qa videtur in ea cõmitti equocacio. Scdo potest sic intelligi.Quia hec fall'a speciali modo videtur peccare ꝯtra ꝯdictionem.Fallacie vo in dictione magis deficiũt a va ꝯdictione ꝙ̃ fall'e extra dictionez.Quod sic patet.qa ad ꝯdictionem reqritur affirmacio et negacio eiusdez de eodez.ꝫ in fallacijs in dictione q̃uis servetur vnitas voc̃ in materia ⁊ forma.aut in materia tantũ.nulla tamen reperitur vnitas rei. Sed fall'e extra dictionez sumũt causam appencie ex pciali identitate rei. et causam defect⁹: ex pciali diversitate.Cũ ergo in eis salvatur aliq̃ identitas rei: quã identitatez reqrit ꝯdictio.seqtur ꝙ fall'e extra dictionez non tantũ deficiũt in va ꝯdictione: sicut fall'e in dictione.ergo ista fall'a maiorez habet appenciã cũ palogismis in dictione.⁊ ita videt trahi ad illas fallacias. Ex hoc tñ non infert ꝙ sit in dictione.qa causa; appencie et defect⁹ sumit ex pte rei

Conclusio responsalis Fallacia ignorancie elenchi cum suis modis est sufficienter ab Aristotele assignata. Veritas conclusionis patet ex his que dicta sunt

Arguit pmo Elench⁹ nõ est ꝯdictio.igit diffinicio elenchi non valz.Añs pbatur.qa ois elench⁹ est syll'us.sed nulla ꝯdictio est syll'us.igitur elench⁹ non est ꝯdictio.Minor.qa in syll'o est ordinacio triũ terminoꝝ.ꝫ in ꝯdictione non est talis ordinacio.vt patet de se ¶ Dico verũ argumentũ ꝯclũderet.si elench⁹ esset ꝯdictio formaliter quo modo capitur pmo pihermenias sed elench⁹ est contradictio'i.syllogismus contradictionis: concludens vel probãs contradictorium negatum a respondente

Arguit secũdo Nulla est fallacia ignorãcie elenchi.pbatur.nulla est fall'a syll'i.igitur nulla est fallacia elenchi.tenet ꝯña.qa elench⁹ est syll'us.Añs pbatur autorita.Aris. hic pmo elenchoꝝ.q̃ nullã fallaciã dicit syll'i.alias eñ Aris. esset insufficiens ¶ Dico ꝙ phus fallaciã syll'i ponit implicite.qa eã comprehendit sub fall'a elenchi.palogism⁹ eñ peccãs ꝯtra illacionem tantum.dicitur fallacia syllogismi.tamen eciam dicitur

elenchi inquantum elenchus est syllogismus

Arguit tercio Fallacia ignorácie elenchi non est specialis fallacia. pbat. generale nō est speciale. ꝫ falla ignorancie elenchi ē generalis. igit nō est specialis: Minor patet. qa omēs fallacie reducūt ad eā tanq̄ȝ ad generalē vt postea dicet ¶ Dico ꝙ ignorácia elenchi potest capi dupl'r. Uno modo. pro ōmissione cuiuscūqȝ pticule in diffinicione elenchi posite. et sic ē fallacia generalis. Alio modo capit specialiter p ōmissiōe alicuius ꝯdiciōis reqsite specialiter ad ꝯdictionē. Et hoc modo ignorancia elenchi est specialis fallacia. et ita capitur hic

Arguit q̄rto Videt ꝙ ois fallacia potest dici ignorácia elenchi. ergo nō tantū ista que peccat ꝯtra aliq̄ȝ pticulā reqsitā ad ꝯdiccionē. Añs pbat. qa omis falla peccat ꝯtra verꝫ elenchū. ergo quelibȝ poterit dici ignorácia elenchi ¶ Dico ꝙ sicut illud quod ꝯdicit aiali eciā ꝯdicit homini. qa racio aialis reseruat in homie. tamen illud specialiter ꝯdicit homini qd ꝯdicit racōnali. quod ē differēcia specifica homis. sic in ꝓposito. illud specialiter peccat ꝯtra elenchū quod peccat ꝯtra ꝯdictionē. quā addit elench⁹ supra sylm. cuiusmodi ē hec falla. et non alie que peccāt ꝯtra syllm inclusuȝ in elencho. Et ꝓpter hoc falla ista per quandam antonomasiam vocatur ignorancia elenchi. Alie vero fallacie sorciuntur alia nomina

Arguit q̄nto Fallacia ignorancie elēchi nō distinguit a falla equocacionis. igit. pbat. in fallacia ignorácie elēchi non arguit ad idē. et hoc eciā ꝯtingit in falla equocacionis igit. Maior patȝ ex modis hui⁹ falle. et p̄cipue ex p̄mo. Minor. qa in equocacione est diuersa acceptio terminoꝝ. vbi aūt ē diuersa acceptio t'minoꝝ: ibi nō est ad idē ¶ Dico ꝙ hoc nō est eodeȝ modo. quia in fallacia equiuocacionis non est ad idem ex parte vocis. sed hic ex parte rei

Arguit sexto Fallacia ignorácie elenchi non videt distingui a fallacia scdm̄ qd ad simpl'r. igit. pbat. qa in vtraqȝ fallacia sumit determinacio aliqua. vt cū arguit sic. ethiops ē alb⁹ scdm̄ dentes. igit ethiops ē alb⁹. hic sumit illa determinacio albus. similiter in fallacia ignorácie elenchi. vt sic arguendo. a est duplū ad b scdm̄ longitudinē. ꝫ a nō est duplū ad b scdm̄ latitu-

dinem. igit. in pmissis sumit determiacio dupla ¶ Dico q licet in fallacijs ambab9 sumit determiacio. s no eode modo. et ergo sunt diuerse fallacie. Unde et si he due fallacie magna ouenieciam habeant. differut tamen tripliciter. Primo. qa fallacia ignorancie elenchi pcedit cu duplici determiacione. a scdm qd ad simpliciter cu vna. vt patet in exeplis argumeti. In pmo pcessu est tantu vna determiacio. scilicet alb9 scdm dentez. In scdo: due. vna ad b secundum longitudinem. alia ad b scdm latitudine. Scdo differunt Quia in fallacia ignorancie elenchi est ppa determiacio. a scdm qd ad simplr impp a. Tercio differut. qa fallacia scdm qd ad simplr peccat in pbando. et osequedo. s fallacia ignorancie elechi in odicedo

Arguit septimo Plures sunt modi hui9 fallacie q quattuor. pbat. tot modi debent esse quot modis ignorat ver9 elech9. s hoc fit plurib9 modis q quattuor. igit. Maior. qa penes ignoranciam et recessu a vo elencho capit ista fallacia. vt dictu est. Minor. qa plures pticule ponut in diffinicione elenchi q iste quattuor ad ide scdm ide similiter et in eode tepore ¶ Dico q quattuor sunt modi pncipales hui9 fallacie. tamen possunt esse plures minus principales

Arguit octauo Contradictio sp fit in eode tepore. igit quart9 mod9 no valet. pbat ans. qa solu vnu est tepus igit odictio semp fit in vno tempore. tenet ona. qa si odictio non esset in eode tempe optent esse plura tepora. s ans est Ari. octauo phisicoz. Un9 enim est mot9 pm9 pmi mobilis. cui9 tep9 e passio Modo vnu subiectu habet vna passione ¶ Dico q vnu est tempus scdm se et absolute loquedo. quod est in otinuo fluxu. tamen sunt plura tempora secundum assignacionem nostram. et ita hic fit mencio de diuersis temporibus

Utrum fallacia peticiois pncipij cu suis modis ab Aristotele sit bene assignata. Pro intelligecia qstiois note

Notandu pmo Qz postq phus determiauit de fallacia ignorancie elenchi. oseqnter determiat de fallacia peticiois pncipij: que peccat otra elenchu in pbando. Unde ad intelligenciam dicendoz Sciendu. q no est ide e petere pncipiu et petere illud quod est in pncipio. qa Petere pncipiu: est quado ide sub eodem nomie petit. vt ho currit. ergo ho currit. et sic nullaz causat

fallaciā. q̄a ibi nulla causa est apparencie. Nā nulla est apparencia: q̄ idē sub eadē voce seipm possit ꝓbare. Petere aūt illud qđ est in ṗncipio: est quādo idē petit̄ sub diuerso nomie. vt al' racionale currit. ergo hō currit. et hoc causat fallaciā. Principiū aūt in ꝓposito est quod ṗncipaliter ꝓbare intendit̄. vt est ɔcl'o. Cōcl'o eīn scđm se est ignota ꝓbat̄ aūt et demōstrat̄ p ṗmissas qb' plus credim' q̄ ɔcloni. ṗmo posterioꝝ. Petere ergo ṗncipiū: est assumere aliqđ in ꝓbacione alicui' quod est eque notū cū illo quod ꝓbare intendim'. vel min' notū: gracia cui' nō ꝓbat̄ id qđ intenditur. Omē eīn ꝓbās debet esse nocius ⁊ clarius probato

Notandū scđo Q2 q̄dā dicūt q̄ ṗ ṗncipiū hic debet intelligi ṗmissa sylli dyalectici. cui' ṗncipij ipa ɔcl'o est ṗncipiatū. Quia tamen hoc non est cōmune dictū. Jdeo dicendum Q2 hic capit̄ ṗncipiū ꝓ illo quod est ṗmū in intencione. et hoc ē ɔcl'o. Sicut eīn finis scđm esse intencionale: est prima ⁊ potissima causaꝝ. vt dicit̄ scđo phisicoꝝ. Sic in ꝓposito ɔcl'o. q̄a est id qđ ṗncipaliter intendit̄: recte dicit̄ ṗncipiū. scđm hoc ergo fallacia presens dicit̄ peticio ei' quod est in ṗncipio. vel ei' quod ē ex ṗncipio. vel vt cōmuniter dicit̄ peticio ṗncipij. Jllud eīn quod ē in ṗncipio: est ɔcl'o. que materialiter ɔstituit̄ ex maiori et minori extremitate: que sunt in ṗmissis. Et sic ɔcl'o materialr petitur in ṗncipijs et ṗmissis. Est aūt peticio ṗncipij duplex. statim ⁊ nō statim. vt visum est scđo poꝝ. Nō statim dupl'r ɔtingit. Primo. quādo maior est eque dubia vel magis q̄ ɔcl'o. Scđo quādo minor est eque ignota sicut ɔcl'o. Et in his duob' modis petit̄ ṗncipium non statim. q̄a non statim apparet q̄ idē ꝓbet seipm. sed assumpta ɔcl'one: cū ɔuersa alteri' ṗmisse: ɔcludit̄ altera ṗmissarum. et q̄a nō magis est dubia ɔcl'o q̄ alt'a ṗmissaꝝ: ɔcl'o ꝓbabit alterā ṗmissaꝝ: et ꝓbabit̄ ab ea. ꝓpter quod infert̄: q̄ ꝓbet̄ a seipsa. et q̄ idem probet idem

Notandū tercio Q2 fallacia peticiōis ṗncipij diffinitur sic. Est idoneitas decipiendi ꝓueniēs ex apparente diuersitate ṗmissaꝝ ad ɔcl'onē in noticia et ꝓbabilitate. ꝓpter qđ aliquis credit ꝓbare ṗmissas ɔcl'onē. quā tamen non ꝓbāt ꝓpter identitatē ɔcl'onis et ṗmissaꝝ quantū ad euidenciā. Uel eciā potest sic diffiniri. Fallacia peticionis ṗncipij est deceptio ꝓueniēs ex eo q̄ aliqđ añs creditur ꝓbare aliqđ ɔñs ꝓpter apparentē no

cioritatē ei⁹.quod tamen nō pbat: qa est eque notū vel min⁹ no tum q̄z ɔn̄s. Causa apparēcie hui⁹ fallacie est apparēs diuersitas illi⁹ quod petitur pbari: et ei⁹ quod accipit ad pbandū. vel apparens notioritas an̄cedētꝫ ad ɔn̄s. Causa defect⁹ ē oīmoda idētitas eoꝝ·vl'qa an̄s ē magꝫ vl'eque dubiū cum ɔsequente

Notandū q̄rto Q̄ phus in octauo thopicī de terminādo de peticiōe p̄ncipij ponit ei⁹ modos qnq3. Primus. Quādo p diffinicionē pbat diffinitū et ecōuerso. vt hō currit. ergo al' racionale currit. Scd̄us. Quādo pticulare pbat p vle. Ut si aliqs volēs pbare. q̄ ɔ̄rioꝝ sit vna disciplina: petat ab aduersario sibi ɔcedi. q̄ oīm ɔ̄rioꝝ sit eadē disciplina. Tercius modus. si fiat ecōuerso. vt si vle pbatur p particulare. Ut si aliqs volēs pbare. q̄ oīm oppositoꝝ sit eadē disciplina: petat ab aduersario sibi ɔcedi. q̄ oīm ɔ̄rioꝝ relatiuoꝝ·ɔdictorioꝝ et p̄uatiuoꝝ sit eadeꝫ disciplina· Quart⁹. Si aliqs petit diuisuꝫ quod vult pbare ɔiūctim. vt petat sibi ɔcedi: medicinā esse scienciā sani: et esse scienciam egri. et inferat medicinā esse scienciā sani et egri. Quint⁹ modus· Si aliqs volēs pbare vnū relatiuoꝝ: petat sibi ɔcedi reliquū. Ut aliqs volēs pbare. q̄ dyameter sit incōmensurabilis coste: petat sibi ɔcedi·q̄ costa sit incommensurabilis dyametro. Sufficiencia aūt hoꝝ modoꝝ sic sumi potest. Peticio principij Aut est penes cōplexū. et sic est qnt⁹ mod⁹. Aut penes incōplexū. et hoc est dupliciter. Aut qa sunt idē essencialiter· Aut differunt aliqualiter. Si p̄mū: sic est p̄m⁹ mod⁹. Si differūt aliqualr realr tūc se habēt sicut totū et ps. Et hoc dupl'r. Aut se habent sicut totū integrale et ei⁹ ptes. et sic est quart⁹ mod⁹. Aut sicut ps subiectiua ad vle. et sic est scd̄us mod⁹. Aut ecōuerso: et sic est terci⁹ mod⁹. Alij tamen ponūt modos hui⁹ fallacie sub alijs vbis. et dicūt q̄ sunt tres. Prim⁹. Quādo maior nō est nocior ɔsequēte Ut. oīe habēs materiā est corruptibile. asin⁹ est habens materiam. igit asin⁹ est corruptibilis. Scd̄us mod⁹. quādo minor non est nocior ɔsequente. vt oīe multiplicās spēs visibiles videtur. s3 color multiplicat spēs visibiles. igitur color videtur. Terci⁹ modus. Quādo totū an̄s est eque dubiū ɔcl'oni. vt oīe habēs nobilissimam figuram est nobilissimum animal. sed homo habet nobilissimam figurā. ergo homo est nobilissimum anima

Conclusio respōsalis Falla peticionis p̄ncipij cū suis modꝫ ē sufficiēter assignata. Ueritas ɔclōis patꝫ. ex dictꝫ

Arguit p̄mo Nulla est fall'a peticionis p̄nci-
pij. pbat. nulla est fall'a p̄ncipiati. igit̄ nulla est fall'a p̄ncipij. te
net ɔ̄ña. qa p̄ncipiū et p̄ncipiatū sunt relatiua. modo posito vno
relatiuoꝝ ponit̄ et aliud. vt dicit̄ in p̄dicament. Añs pbat. qa
alias Arist. esset insufficiens ¶ Dico q̄ nō capitur hic p̄ncipiū
put distinguit̄ a ɔcl'one. sꝫ cū dicitur peticio p̄ncipij. intelligitur
q̄ sit peticio ɔcl'onis que se hꝫ vt p̄ncipiū in itēciōe agētis. Cōtra
Arguit scd̄o Concl'o non est p̄ncipiū. igit̄ ista
fallacia a ɔcl'one nō potest denominari fall'a peticionis p̄ncipij.
Añs pbatur. qa p̄ncipiatū nō est p̄ncipiū. ɔcl'o est p̄ncipiatū. igit̄
Maior. qa opposita relatiue nō sunt idez nec v̄ificātur de eodez
vt dicit̄ in postp̄dicamēt. Minor est Arist. p̄mo posteri. ¶ Dico
ɔcl'o nō est p̄ncipiū in genere cause efficient. qa sic p̄misse effici-
unt ɔclōꝫ. tū ɔcl'o est p̄ncipiū in genere cause final' et scd̄ꝫ itēciōꝫ
Arguit tercio Phus sup̄flue det̄minat hic de
peticione p̄ncipij. qa oīs peticio p̄ncipij vel est scd̄m v̄itatez. qn
do scꝫ pceditur ab eq̄ noto scd̄m naturā. vel a min' noto ad
magis notū scd̄m naturā. et de tali sufficient det̄miatur scd̄o p̄-
orum. Uel est peticio p̄ncipij scd̄m opinionez: qn̄do scꝫ ab eq̄li
ter noto quo ad nos. vel a min' noto quo ad nos pcedit̄ ad ma
gis nobis notū. et de tali sufficienter det̄miatur octauo thopic.
Ergo videtur q̄ hic sup̄flua sit det̄miacio de peticione p̄ncipij ¶
Dico q̄ nō est incōueniens in diuersis sciencijs det̄miare de eo
dem sub alia et alia racione. de peticione ergo p̄ncipij det̄mina
tur et hic et in libro thopic. sꝫ aliter et aliter. In libris eñi thopi
coꝝ det̄miat̄ de peticione p̄ncipij. vt est obliq̄tas sylli dyalecti-
ci tantū. Sꝫ hic det̄miat̄ de peticione p̄ncipij: vt est obliq̄tas syl
logismi dyalectici. et vt vltra hoc habet facere deceptiōꝫ. et vt in
ea est quedā apparēcia. Si eñi in peticione p̄ncipij esset solū obli
quitas et non apparencia et deceptio non esset fallacia. vt hic.
homo currit. igitur homo currit
Arguit q̄rto Nō sunt q̄nqꝫ modi hui' fall'e.
pbat. qa solū duo. qa statim et nō statim. vt dicit̄ scd̄o poꝝ ¶ Dico
q̄ duo sūt modi gn̄ales. tū plures sūt sp̄ales. et hoc nō repugnat
Arguit quinto Aial racionale currit. ergo ho
mo currit: nō est fall'a peticionis p̄ncipij. pbat. nulla fall'a ē ɔ̄ña

bona. sed hec consequentia est bona. igitur. Maior nota. Minor. quia arguitur a convertibili ad convertibile. que consequentia est bona. idem enim sequitur ad seipsum ¶ Dico. quod illa consequentia est bona quo ad illacionem sed non quo ad probacionem. quia nihil probatur. antecedens enim est ignocius vel eque notum cum consequente

Arguitur sexto Arguendo a diffinicione ad diffinitum non est fallacia peticionis principij. probatur. Idem non est locus dyalecticus et sophisticus. sed arguendo a diffinicione ad diffinitum est locus dyalecticus. igitur non sophisticus. Minor est Arist. sexto thopi. ¶ Dico quod ab eodem diversimode considerato potest sumi locus dyalecticus et sophisticus. quia bene stat quod respectu apponentis maior extremitas nociori modo dicatur de medio in antecedente quam de minori in conclusione. Et tunc respectu illius est bonum argumentum dyalecticum. Et sic antecedens probat consequens. sed respectu respondentis contingit maiorem extremitatem nociori modo convenire minori in conclusione quam medio in antecedente et sic tale argumentum est sophisticum. Unde eciam in proposito. quando unum predicatum nocius dicitur de diffinito quam de diffinicione. Et tunc si respectu illius arguatur a diffinicione ad diffinitum est locus sophisticus. et si econtra: est locus dyalecticus

Arguitur septimo Probando universale per singulare non est fallacia aliqua. ergo unius modus non est verus. Antecedens probatur. probare universale per singulare est inductio et consequentia bona. ut patet secundo topicorum. ergo videtur quod non sit fallacia aliqua ¶ Dico quod quedam sunt magis utentes sensu quam intellectu. ut sunt illi quibus sensibilia magis nota sunt. quedam vero econtra magis utentes sunt intellectu quam sensu. ut illi quibus intelligibilia magis nota sunt. singulare autem est sensibile. universale vero intelligibile. quantum ergo ad hos qui utuntur sensu: singulare nocius est universali. et sic causatur bene a singularibus ad universale procedendo locus dyalecticus. sed quantum ad hos qui utuntur intellectu: tunc procedendo a singularibus ad universale est peticio principij. quia nocius. ut universale: probatur per ignocius. quia per singulare

Arguitur octavo Arguendo a divisis ad coniuncta non committitur fallacia peticionis principij. igitur. probatur antecedens. quia ibi committitur fallacia accidentis ut declaratum est circa fallaciam accidentis. igitur non peticionis principij. tenet consequentia. quia distincte fallacie debent fieri distinctis modis ¶ Dico quod licet arguendo a divisis ad coniuncta indeterminate separando divisa est fallacia accidentis. tamen quando arguitur ab ipsis indeterminate ex parte probacionis et non ex parte composicionis vel divisionis est fallacia peticionis principij

Utrum fallacia consequentis ab Aristotele cum suis modis sit sufficienter assignata. Pro intelligencia questionis more
Notandum primo Quod postquam Arist. determinauit de fallacijs principalibus extra dictionem. iam consequenter determinat de fallacijs minus principalibus. que reducuntur ad istas. Et primo determinat de fallacia consequentis que peccat contra elenchum vt est illatiuus et annectitur fallacie accidentis. Pro laciori intelligencia eorum que dicenda sunt inferius. Sciendum. quod antecedens in proposito est illud quo posito necessario. probabiliter vel suspicabiliter: ponitur consequens. necessario in demonstratiuis sciencijs. probabiliter: in dyalacticis. et suspicabiliter: in rethoricis. Consequens autem in proposito dicitur omne illud quod sequitur aliquo istorum modorum ad antecedens. Prouenit ergo generaliter ista fallacia. quando valet arguere ab antecedente ad consequens. et aliquis crederet quod valeret eodem modo arguere a consequente ad antecedens. vt ab inferiori ad superius valet arguere affirmatiue et sine distribucione. vt homo currit. ergo animal currit. crederet aliquis quod econuerso valeret a consequente ad antecedens. affirmatiue et sine distribucione vt animal currit. ergo homo currit. quod est falsum. Similiter a superiori ad inferius valet negatiue et cum distribucione. vt nullum animal currit. ergo nullus homo currit. crederet aliquis quod ab inferiori ad superius eciam valeret negatiue et cum distribucione: quod est falsum. vt non sequitur. nullus homo currit. ergo nullum animal currit. Unde generaliter quando credimus consequentiam conuerti que non conuertitur: est fallacia consequentis

Notandum secundo Quod fallacia consequentis diffinitur sic. est idoneitas decipiendi proueniens ex eo quod nos credimus esse identitatem omnimodam inter consequens et antecedens. cum tamen non sit. propter quod concedimus consequentiam conuerti: que tamen non conuertitur. Causa apparencie huius fallacie: est identitas antecedentis ad consequens. Cum enim posito antecedente ponitur consequens: propter identitatem que est inter ipsa credit deceptus quod similiter posito consequente ponitur et antecedens. et destructo consequente destruitur et antecedens. credit aliquis quod econuerso similiter sit. Causa non existencie: est diuersitas antecedentis et consequentis ad inuicem. Communiter autem diffinitur sic fallacia consequentis. est deceptio alicuius proueniens ex eo quod propter bonitatem alicuius consequentie: credit conuertentes eius esse bonam consequentiam: propter apparentem similitudinem quam habet cum ea. que tamen non est bona propter defectum eiusdem. Sequitur corollarie. Quod ad istam fallaciam requiruntur due consequentie. vna bona. alia mala. Est autem consequentia habitudo inter antecedens et consequens.

Et diuidit in simplicē et cōpositā. Simplex est quādo ex vno so
lo añcedēte infert ɔñs. vt hō currit. ergo aīal currit. Sed ɔña com
posita habet fieri quattuor modis. Primo. quādo arguit a posi-
cione añcedētꝫ ad posicionē ɔsequētꝫ. vt si hō currit aīal currit. sed
hō currit. ergo aīal currit. Scdo. quādo arguit a destructione ɔñtꝫ
ad destructionē añcedētꝫ. vt si hō currit aīal currit. sed nullū aīal cur
rit. ergo null⁹ hō currit. Et istis duob⁹ modis bene arguit. Ter
cio quādo arguit in aliqua ɔña a destructione añcedētis ad de-
structionē ɔñtꝫ. vt si hō currit aīal currit. ꝫ null⁹ hō currit. igit nul
lum aīal currit. Quart⁹ mod⁹. quādo arguit a posicione ɔñtis ad
posicionē añtꝫ. vt si hō currit aīal currit. ꝫ aīal currit. igit hō currit.
Et istꝫ duob⁹ modis nō seqt. Et istis causatur fallacia ɔsequētꝫ.

Notandū tercio Scdm intencionē Egidij pro
prie loquēdo fallacia ɔñtꝫ fit a posicione ɔñtꝫ ad posicionē añ-
cedētꝫ. ꝓpter quod formaliter et p se loquēdo: nō est nisi vn⁹ mod⁹
hui⁹ fallacie. Materialiter tamen et p accidēs loquēdo. vt p ap-
plicaciones ad diuersas materias siue ad diuersa genera termi
norum. possunt hui⁹ fallacie assignari tres modi. Potest enim
hec fallā applicari ad ea que sunt circa sensum et fantasiam. et
sic est pm⁹ mod⁹. Vel potest applicari ad ea que sunt circa scien-
cias. Et hoc dupliciter. Quia vel ille sciēcie erūt morales et re
thorice. Et sic est scdus mod⁹. Vel ille sciēcie erūt speculatiue. et
sic erit terci⁹ mod⁹. Primū modū dicit hui⁹ fallē fieri in his que
sunt circa opinionē. hoc est estimacionē hoim. Et tales fallē sunt
ex sensu. vt sepi⁹ suspicāt homies p sensum mel esse fel. eo q rube
us color est in vtroqȝ. Et tūc sic palogisat. mel est rubeū. fel est ru
beum. igit fel est mel. Dicit aūt iste mod⁹ p tanto esse ex sensu ꝛ
circa opinionē. qa in tali modo arguendi non assumim⁹ aliquid
aliud. ꝫ videndo fel: suspicamur et estimam⁹ id esse mel. qa rube
us color inest vtriqȝ. Scdm exēplū hui⁹ pmi modi est. Si quis di
ceret terrā esse madidā p pluuiā. credim⁹ q ɔuerteret talis ɔña
q si terra sit madida. q fuisset pluuia. quod non opret. potest em
esse terra madida et nō p pluuiā: ꝫ p aquā fusam ad terram. Et
potest sic formari palogism⁹. cū pluit necesse est terrā esse madidā
ergo si terra est madida necesse est pluisse. Vel sic potest formari. si
pluit terra est madida. nūc terra est madida. ergo nūc pluit. Se
cundus mod⁹ hui⁹ fallacie fit. quādo arguit a posicione ɔñtis in
rethoricis sciēcijs. Et hac fit qbusdā adiūctꝫ. Rethores em volt

tes ostēdere q̄ aliqs sit adulter. arguūt ex q̄busdā adiūctꝭ et qui busdā annexis: quibꝰ possunt meliꝰ suū ꝓpositū ꝓbare. qbꝰ ꝯdicio nibꝰ, et annexis vificatꝭ ꝯcludunt q̄ aliqs sit adulter vt est esse comptū. Adulteri eñ ꝯsueuerūt esse cōpti et polliti: ornando se vt pulchriores appareāt. Uel ꝓbāt hoc ex isto. qa aliqs est errabundꝰ de nocte. Oculꝰ eñ adulteri obseruat caliginē ꝛ tenebrositatem temporꝭ: que magis apta ē ad male faciendū. Formaē ergo ꝑalogismꝰ scdm̄ istū modū. Oīs adulter est cōptꝰ et pollitꝰ. ſ iste est cōptꝰ et pollitꝰ. igiē iste est adulter. Itē Adulter est errabundus de nocte. ſ iste est errabūdꝰ de nocte. igiē iste ē adulter. Sed isti ꝑalogismi non ꝯcludūt. qa hec. esse cōptū. esse errabūdū de nocte: insunt pluribꝰ hoībꝰ. ꝑdicatū vo. sc3 esse adulter: non ꝯuenit eis. Terciꝰ modꝰ huiꝰ fallē fit. quādo arguiē in sciēcijs demonstratiuis. Quēadmodū arguebat Melissus. q voluit ꝓbare: q̄ vniuersum esset infinitū. et arguebat sic. Quod est factū habet ꝑncipiū. vniuersu3 nō ē factū. gº vniuersu3 nō h3 finē. ſ qd̄ nō hab3 ꝑncipiū et finē est infinitū. ergo non habet ꝑncipium. ſ quod nō habet ꝑncipiū nō habet finē. ergo vniuersum est infinitū. Qr aūt vniuersum nō est factū ꝓbabat sic. qa vel fieret ex ente vł ex nō ente. Ex ente nō potest fieri. qa ens iā est. quod vo fit non est. Ex non ente eciā nō potest fieri. qa ex nihillo nihil fit. Paralogisaē ergo sic scdm̄ Melissum ꝑ terciū modū huiꝰ fallē qd̄ factū est habet ꝑncipiū. ergo quod nō est factū nō habet ꝑncipiū. qd̄ ē falsum. aliqd enim potest esse non factum. et tamen habere principium magnitudinis. vt celum secundum philosophum

Notandū q̄rto Q2 scdm alios logicos huius

fallacie assignāē tres modi. Primꝰ est. Procedēdo a destructione antecedētꝭ ad destructionem ꝯñtꝭ. vt si hō est: ał est. ergo si homo non est: ał nō est. Nō seq̄ē. qa ad destructionē posterioris: nō seqtur destructio ꝑorꝭ. Sic similiter quādo arguiē a posicione ꝯñtꝭ ad posicionē añcedentꝭ. vt si mel est: rubeū est. ergo si rubeum est: mel est. Similiter hic. si pluit terra est madida. ergo si terra est madida: pluit. nō seqē posicio añcedētꝭ ad posicionē ꝯñtꝭ Et ad istū modū reducūē argumētaciones que fiunt a supiori ad inferiꝰ affiātiue. vel ab inferiori ad supiꝰ negatiue vel cū distribucione. Scdus modꝰ ꝯuenit ab insufficiēti enumeracione singulariū. vt sorꝭ ē ał. et ecōuerso. plato ē ał. ꝛ ecōuerso. ergo oīs hō est ał. ꝛ ecōuerso. nō seqē. qa licet enumerēē omēs singulares hu-

ius. ols hō est aľ. nō tamen enumerāť omēs singlares illi⁹. ome aľ ē hō. quod habetur p hoc quod dico. et ecōuerso. Terci⁹ modus solet assignari a cōmuniter accidētib⁹. Et dicūť cōmuniter accidēcia que aliqnādo se sequūť et aliqnādo nō. vt iste est cōpt⁹ ergo est adulter. Similiter. musa et poeta simil'r termiant. ꝫ musa est generꝫ feminini. ergo poeta est generꝫ feminini. nō seqť. qa licet aliqnādo identitas generꝫ et identitas terminacionis se ꝯsequuntur⁹ non tamen semper

Conclusio responsalis Fallacia ꝯn̄tis cū suis modis ab Ari. ē suffi. posita. pꝫ ṽitas ꝯclōis ex his que dicta sunt

Arguiť pmo Nulla est fallacia ꝯn̄tꝫ. pbať. aňs ꝛ ꝯn̄s diciť relatiue. ꝫ nulla ē fallacia aňcedētꝫ. igiť nulla est fallacia ꝯn̄tis. Maior nota. qa aňs diciť ad ꝯn̄s. et ꝯn̄s ad aňs. Minor. q a alias Arist. esset diminut⁹ ¶ Dico ꝙ eadē est fallacia aňcedētis et ꝯsequētꝫ. qa p hāc fallaciam nō tm̄ arguim⁹ a posicione ꝯn̄tꝫ: sed eciam a destructione aňcedētꝫ. vt patuit ante. denomiať tamen poci⁹ fallacia ꝯn̄tꝫ ꝙ̄ aňcedētꝫ. qa hec fallacia semp fit a posicione ꝯn̄tis explicite vel implicite. Quod sic declarat Egidi⁹. Quāto aliqd est speciali⁹ affirmatiue sumptū: tantū negatū efficiť generalius. vt si aľ ē in pl⁹ ꝙ̄ hō. nō hō erit in pl⁹ ꝙ̄ nō aľ. Et qa semp illud qd est in pl⁹: seqť ad id qd est in min⁹. sicut aľ est ꝯn̄s ad homiē. sic nō hō erit ꝯn̄s ad nō aľ. negacio ergo facit de aňcedēte ꝯn̄s et de ꝯsequēte aňs. Et ita arguere a destructione aňcedētꝫ. est arguere a posicione ꝯn̄tꝫ. Merito ergo hec fallacia nomiata est ꝯn̄s qa quodāmō semp per eā arguitur a posicione consequentis

Arguiť scdo De fallacia ꝯn̄tis nō ptinꝫ ad pbm hic determinare. pbatur. hic tantū ea determianda sunt que sunt obligtates sylli dyalectici. ꝫ arguere a posicione ꝯn̄tꝫ ad posiciōꝫ aňcedentꝫ affirmatiue in scda figura est obligtas sylli simpliciter de qua determiať in libꝛꝫ pos. ergo ꝛcꝫ ¶ Dico ꝙ fallacia ꝯn̄tꝫ dupliciter potest ꝯsiderari. Primo. vt est quedā obligtas sylli simpliciter. et sic ptinet ad pmū pos. et est ꝯiugacio inutilis ex puris affirmatiuis in scda figura. Scdo ꝯsiderať vt habet specialē maximam cui innitiť. vt isti. quecunqꝫ vni et eidem sunt eadem inter se suntꝫ eadem. Et quia huiusmodi maxima non est necessaria ꝫ apparens et sophistica. et ergo consequens vt innititur tali maxime: est locus sophisticus. et sic pertinet ad propositum

Arguit tercio Cõuersio nõ attribuit ꝯñe. ergo male dicit. ꝙ hec fallacia fit quãdo credit ꝯña ꝯuerti. que tamẽ nõ ꝯuertit. Añs ꝓbat. qa ꝯuersio est passio ꝓpõnis kathegorice. ꝯña aũt nõ est ꝓpõ kathegorica. ex quo ꝯña. vel est oĩo habẽs añs ⁊ ꝯsequens cũ nota illacionis. vel est habitudo inter añs ⁊ ꝯñs. modo neutrũ hoꝝ est ꝓpõ kathegorica ¶ Dico ꝙ hic nõ debet capi ꝯuersio ꝓpe ꝑ mutaciõe subiecti in pdicatũ et ecõuerso. ƀ debꝫ capi cõmuniter ꝑ mutacione añcedentis in ꝯsequens ⁊ econuerso

Arguit q̃rto Fallacia ꝯñtis nõ distinguit a fallacia accidentis. igit. ꝓbat añs ꝑ Arist. q dicit ꝙ reducit ad eã. et ꝙ ꝑ ꝯsequẽs est ps accidentis. modo ps nõ enumerat ꝯtra suũ totũ ¶ Dico ꝙ ꝯñs est ps accidẽtis materialiter. qa vbicũqꝫ est fallacia ꝯñtis. ibi est eciã fallacia accidẽtis: licet nõ ecõuerso. formalr tamẽ distiguit: ex quo habẽt distinctas causas apparẽcie ⁊ defect⁹. Aduerte tamẽ. ꝙ ꝯñs ꝓpe nõ est ps subiectiua accidẽtis. qa tũc nõ poneretur in numerũ cũ accidente. nec est ps integralis ei⁹. qa posita pte integrali nõ de necessitate ponit totũ. posito tamẽ ꝯñte ponitur accidens. Sꝫ licet nõ ꝓpe sit ps subiectiua nec integralis. habet tamen similitudinẽ cũ pte subiectiua. qa sicut posita pte subiectiua ponitur totũ et nõ ecõuerso. sic posito ꝯñte ponitur accidens et non econuerso

Arguit q̃nto A posicione ꝯñtis valet ꝯña ad posicionẽ añcedẽtis. ergo male dicitur ꝙ sit fallacia. Añs ꝓbatur q̃a posito posteriori ponitur pus. ƀ ꝯñs est posteri⁹ añcedente. ergo posito ꝯñte necessario ponitur añs. et ita bene valet ꝯña ¶ Dico ꝙ posito posteriori scdm̃ naturã et ambitũ cõmunitatis ponitur pus. nõ tñ oportꝫ. posito posteriori scdꝫ illaciõeꝫ ponere pus

Arguit sexto Ab añcedẽte destructo ad ꝯñs destructũ bene ꝯña valet. ꝓbatur. ꝯñs actu ⁊ intellectu includit in añcedẽte. ergo destructo añcedẽte eciã destruitur ꝯñs. et ergo valebit arguere a destructione añcedentis ad destructionẽ ꝯñtis. Añs ꝓbatur de ali quod actu includitur in hoĩe ¶ Dico ꝙ destructo añcedẽte destruitur et ꝯñs scdm̃ illum esse pticulare: quod habet in illo añcedente: tamẽ scdm̃ esse vniuersale non destruitur. et secundum esse illud quod potest habere in alijs

Arguit septimo Ab inferiori ad supi⁹ nõ est

fallacia ꝯñtꝫ. igitur. ꝓbatur. ab indefinita ad suam vlem est ꝯña bona. ſꝫ ibi arguitur ab inferiori ad supiꝰ cū distribucione. igitur. Maior. qa indñita et sua vlis eqpollēt. ꝑmo pihermenias. Minor nota in hoc exēplo. hō ē al. igitur ōis hō ē al ¶ Dico ꝙ indefinita et vlis eqpollēt in materia naturali et nō absolute. vnde hic nō seqtur. hō currit. ergo ōis hō currit

Arguit̄ octauo A supiori ad inferiꝰ arguēdo sine distribucione nō est falla ꝯsequentꝫ. ꝓbatur. oīs fallacia est palogismꝰ. ſꝫ a supiori ad inferiꝰ sine distribucione nō est palogismus. igitur. Maior nota ex dictis. Minor ꝓbatur. qa palogismꝰ est apparēs syllus. ſꝫ in apparēti syllo debet esse maior minor ꝛ ꝯclo: quod nō est in illo modo arguēdi ¶ Dico ꝙ licet ibi nō est palogismꝰ explicite: tamen implicite. cū ēm sic arguitur. al currit. ergo hō currit. est enthimema. mō in enthimemate obticetur vna premissarum

Arguit̄ nono A cōmuniter accidētibꝰ nō capitur fallacia. igitur. ꝓbatur. A cōmuniter accidentibꝰ capit̄ locus dyalecticus. vt dicitur scdo thopicꝫ. ergo nō sophisticꝰ ¶ Dico ꝙ arguendo a cōmuniter accidentibꝰ que se sequuntur necārio: est locꝰ dyalecticꝰ. ſꝫ arguendo ab his que nō ꝯsequūtur se necessario sumitur locus sophisticus

Utꝝ fallacia scdm nō causam vt causaꝫ cū suis modꝫ ab Ari. sit sufficiēter assignata. ꝓ intelligēcia q̄stiōis mote

Notandū ꝑmo Qꝛ postq̄ Arist. determinauit de fallacia ꝯñtꝫ. iā ꝯñter determiat de falla secundūꝫ nō causaꝫ vt causam: que peccat ꝯtra elenchū inquantū est ꝓbatiuꝰ. et annectitur fallacie peticionis ꝑncipij. Unde ꝑ causaꝫ in ꝓposito intelligitur ꝑmissa que necārio facit ad illacionē ꝯclōis. et q̄ remota remouetur ꝯclo. ſꝫ non causa in ꝓposito dicitur ꝑmissa vl ꝓpō que cōnumeratur cū ꝑmissis non pticipās cū eis in subiecto vel predicato. et ipa posita vel remota: nihilominꝰ ex alijs et verꝫ premissis infertur ꝯclusio. Sed ꝑ non causam vt causam in ꝓposito intelligitur ꝓpō que assumitur cū ꝓpōnibꝰ que sunt cause inferē di ꝯclonē. nō tamen est necāria ad illā illacionē. ſꝫ ꝯñicās in aliquo termino cū ꝓpōnibꝰ illā ꝯclusionē inferentibꝰ. Ex quo patꝫ ꝙ illa tria. non causa. nō ꝓpter hoc accidere falsūꝫ. et non causa vt causā: habēt se vt plꝰ et minꝰ: hoc est supiꝰ et inferiꝰ. qa vi icū-

qȝ requirit non causa vt causa: ibi eciã requiruntur alia duo. ſȝ non econuerſo. qa quãdo ſumitur pmiſſa nihil faciẽs ad illacionẽ ꝯclo nis ſiue ꝯueniat cũ pmiſſis ſiue nõ: ibi eſt nõ ꝑpter hoc accidere falſum. et nõ cauſa. tamen nõ ſemp ibi eſt non cauſa vt cauſa: q a ad hoc requirit: ꝙ pmiſſa nõ cauſa vt cauſa: ꝯueniat cũ alijs pmiſſis in materia. Jtẽ pmiſſa nõ cauſa aſſumi poteſt in ſyllo indifferenter inferẽte ꝯclõm verã vel falſam. Sed falſum accidere nõ ꝑpter hoc: tantũ fit. vbi infertur ꝯclo falſa. vt patet ſcdo poꝝ. Et diffinitur fallacia ſcdm non cauſam vt cauſam ſic. Eſt idoneitas decipiendi ꝓueniens ex eo ꝙ ꝓpõ que nõ ẽ cauſa aſſumitur cũ ꝓpõnibꝰ que ſunt cauſe inferendi ꝯcloneȝ: quã deceptus credit eſſe cauſam ꝯclonis inferende: ꝑpter hoc quod cõmunicat in materia cũ ꝓpõnibꝰ que ſunt cauſe. Cauſa apparencie in hac fallacia eſt ꝯueniencia illiꝰ ꝓpõnis que nõ eſt cauſa in aliquo ẽmino cũ ꝓpõnibꝰ que ſunt cauſe: ꝑpter quã credimꝰ: ꝙ ſicut premiſſa cauſa facit ad illacioneȝ ꝯclonis falſe. ꝙ eciã pmiſſa non cauſa inferat illã ꝯclõeȝ. et ꝙ ꝑpter falſitatem talis ꝯclonis deberet interimi illa pmiſſa nõ cauſa. que nihil facit ad illacionẽ ꝯclonis. Cauſa vo defectꝰ eſt diuerſitas pmiſſe nõ cauſe ab alijs pmiſſis: que ſunt cauſe ꝯclonis. Cõmuniter aũt hec fallacia diffinitur ſic. Eſt deceptio anime ꝓueniens ex eo ꝙ ꝑpter falſitatem ꝯclonis in bona argumentacione bene illata. nõ cauſa ꝯnumerata cũ pmiſſis. vt cauſa illacionis creditur eſſe cauſa falſitatis ꝯclõis. que tamen non eſt cauſa illius falſitatis

Notandũ ſcdo ꝙ ſcdm ꝓceſſum Ariſtotelis in textu habetur. ꝙ hec falla ſolũ fit in ſyllis ad impꝰle. Cuiꝰ racio ẽ iſta. qa iſta falla fit: quãdo ex falſitate ꝯclõis fit regreſſꝰ ad interimendã aliquã pmiſſaꝝ. et interimit vna pmiſſaꝝ que non erat cauſa falſitatꝭ ꝯclonis. ſȝ qa talis regreſſus a falſitate ꝯclonis ad interimendã aliqȝ pmiſſaꝝ: ſolũ fit in in ſyllo ad impꝰle et nõ in ſyllo oſtenſiuo. ideo iſta falla ſemp fit in ſyllo ad impꝰle. Egidiꝰ tamẽ dicit hic. ꝙ hec falla eciã poteſt fieri in ſyllis oſtenſiuis. et allegat ad hoc Ariſtotelẽ ſcdo rethoricoꝝ. Quia in ſyllogiſmis oſtenſiuis eciã ſumi poteſt ꝓ cauſa: quod tamẽ nõ eſt cauſa. Et declarat hoc ſic. Videmꝰ cũ cauſaȝ eſſe illud poſt cuiꝰ eſſe habet eſſe aliud. Si ergo aliqd videt habere eſſe: racione alicuiꝰ illud videt eſſe cauſa eiꝰ. Ut poſt factionẽ et ꝯſtructionẽ ciuitatis ꝯtingũt multa mala: credit ciuitas eſſe cauſa illoꝝ maloꝝ.

Cū ergo sic argueret. post quod fiunt mala est causa maloꝝ. ſꝫ pꝰ ciuitatē ꝯstructā fiunt mala ergo ciuitas est causa maloꝝ. hic est syllꝰs ostēsiuꝰ. et tamē scdm̄ Aristotel' scdo rethoricoꝝ sentēciā est fallacia secundum non causam vt causam

Notandū tercio Qꝫ modi huiꝰ falle cōmuiter assignant duo. potest tamen eciā assignari terciꝰ. Licet Arist. vt dicit Egidiꝰ solū vnū videt ponere. Primꝰ modꝰ est iste. Quando pmissa nō causa ꝯuenit cū ꝯcl'one in subiecto. vt sic arguēdo. nullus homo est risibilis. et omne racionale est homo. et omne racionale ꝛ risibile sunt ideꝫ. ergo nullū racionale est risibile. Ibi illa ꝓpō. et omē racionale et risibile sunt ideꝫ: est nō causa vt causa ꝯueniēs in subiecto cū ꝯcl'one. Scd'us modꝰ. Quando pmissa non causa ꝯuenit cū ꝯcl'one in pdicato. vt arguēdo. omē racionale est hō. ois canis ē racionalis. et al' et hō sunt idē. ergo ois canis est hō In hoc palogismo hec ꝓpō. hō ꝛ al' sunt idē: est nō causa vt causa. et ꝯuenit in pdicato cū ꝯcl'one. Terciꝰ modꝰ. Quādo pmissa nō causa vt causa: ꝯuenit cū ꝯcl'one tam in subiecto qꝫ in pdicato. vt sic arguendo. nullū al' ē susceptiuū discipline. et aliquis hō ē al'. et hō ꝛ susceptiuū discipline sunt ideꝫ. ergo aliqs hō nō ē susceptiuus discipline. Seqtur corollarie pmo. Qꝫ sic arguendo. ois asinꝰ ē rudibilis. omē al' ē asinꝰ. ois hō ē al'. ergo omnis hō ē asinꝰ. Est fall'a scdm̄ nō causam vt causam sic pcedendo. ꝯcl'o est falsa. ergo aliqua pmissaꝝ. et nō nisi ista. ois asinꝰ est rudibilis. qa male intermittit pmissa que nō est causa illiꝰ falsitatis. et debet negari ille pcessus cū dicit. et nō nisi ista. ois asinꝰ ē rudibilis. nō em̄ gracia illiꝰ ꝓpōnis seqt ꝯclō falsa. ſꝫ racione istiꝰ omē al' ē asinꝰ. Cōsimiliter dicet de isto palogismo. omē al' ē asinus. ois equꝰ ē al'. et ois hō ē al'. ergo omis homo est equus

Notandū qrto Qꝫ phus in textu infert tria corollaria. Primū. Paralogismi facti scdm̄ non causaꝫ vt causaꝫ. simpl'r nō sunt insyllogisati: ad ꝓpositū aūt sunt insyll'isati. Qd corollariū Egidiꝰ declarās dicit. Qꝫ in hac fall'a est duplex processus. Vnꝰ a pmissis ad ꝯcl'onē. Aliꝰ cū a ꝯcl'one pcedimꝰ ad interimendū aliqꝫ pmissaꝝ. vterqꝫ pcessus est bonꝰ et non bonꝰ. syllogisatꝰ et nō syll'atꝰ. Primus em̄ pcessus simpl'r est syll'atꝰ. qa scdm̄ rei vitatē ꝯcl'o seqt ex pmissis. Ad ꝓpositū aūt nō ē syll'atꝰ. qa nō seqt ꝯcl'o ex illa pmissa quā assumimꝰ. Rursus pcedēdo a ꝯcl'one ad pmissas: simpl'r et scdm̄ rei vitatē est ibi interimenda

aliqua ppo. sed nō est ibi interimenda illa quā interimim⁹. vere eni ibi est aliqua ppō que est causa falsitatis. sed nō illa quā assignam⁹ p causa. Secūdū corollariū. modus paralogisandi hui⁹ fall'e pleruqʒ non min⁹ latet interrogātes q̄ʒ respōdentes. Per quod corollarium phus dat intelligere. q' hec fall'a fit extra dictionē. ex quo eni principiū decipiendi sumit ex pte rei: nō min⁹ hō decipit p seipsum q̄ʒ raciocinādo cū alio. Et ita defect⁹ hui⁹ fall'e nō min⁹ latet interrogātes q̄ʒ respondentes. Terciū corollariū. Quod paralogismi dicti sunt pter ɔñs. et pter causam vt causam. Et in hoc annectit hāc fall'aʒ fall'e ɔsequētis. Hec nāqʒ fall'a vt dicit Egidius inquantū fit in syll'is ad imp⁹le: ɔuenit cū peticione principij. inquantū vo fit in syll'is ostēsiuis: sic ɔuenit cū fall'a ɔsequentis.

Conclusio respōsalis Fall'a scd'm nō causam vt causam cū suis modis ab Arist. est sufficiēter assignata. Hui⁹ conclusionis veritas patet ex his que dicta sunt

Arguit p̄mo Nulla est fallacia scd'm non causam vt causam. igit. pbat. nulla fall'a est effect⁹. igit nec cause. te net ɔña. qa effect⁹ et causa dicūt relatiue. modo posito vno relatiuoꝝ ponit et reliquū ¶ Dico q' cōprehendit sub ea. Vel dicit. q' nō oportuit ponere fallaciam effectus. quia hec fallacia fit racione premisse supflue. premissa autem est causa conclusionis

Arguit scd'o Fall'a scd'm nō causam vt causam non est ponenda. igit. pbat. Ois fall'a peccat ɔtra elenchū vex: sed ista nō est hui⁹modi. igit maior pbat. qa hec fall'a fit in syll'o ad imp⁹le: in quo semp ɔcl'o infert: eo q' hec sunt. p̄mo poꝝ. sed nullus palench⁹ infert ɔcl'onē: eo q' hec sunt. igit. ¶ Dico q' syll'us ad imp⁹le quo ad primum processum nō est paralenchus. sed quo ad secundum. quia in tali intermittitur p̄missa non causa

Arguit tercio In quolibʒ syll'o est fall'a scd'm non causam vt causam. igit ista fall'a nō est distincta ab alijs. pbatur aña. qa in quolibʒ syll'o repitur quelibʒ premissa diuisim vt maior vel minor. modo maior vel minor se sola: nō ē causa ɔcl'onis. Dicitur eni p̄mo prioꝝ. ex vno nihil seqtur ¶ Dico q' hic nō causa capitur generaliter p illo quod non est causa nec totalis nec pcialis. sed capitur hic nō causa eo modo vt diffinita est ante Et eciā licet vna p̄missaꝝ nō est causa totalis ɔcl'onis tn̄ pcialis

Arguit q̄rto Hec fall'a habʒ causam apparē

cie ex pte voc . ergo male dictum est q sit fall'a extra dictionem. Añs pbatur. qa causa appencie est vt pñiter dicitur. qa ppo que non est causa: puenit in aliquo tmio cū ppone que est causa vl cū pclone. Conueniēcia aūt in tmino est pueniēcia scdm vocē ¶ Dico q illa pueniencia in termino siue scdm subiectū & pdicatū potest attendi dupl'r. vel racione voc vel racione rei signate p vocem. Hec ergo fallacia cōmittitur: eo q ppo que nō est causa redargucionis: puenit cum proposicione que est huiusmodi causa in aliquo termino: non racione vocis: sed racione rei significate

Arguit q̄nto Nō causa nō puenit cū pmissa causa. pbatur. ens et non ens nō pueniūt. causa et nō causa habent se vt ens et nō ens. igitur pmissa nō causa nō puenit cū pmissa causa. Maior. qa sunt pdictoria. modo pdictoria nō pueniunt ¶ Dico q licet causa et nō causa foraliter accepta nō puenīūt. tamen materialiter accepta pro premissis syllogismi. bene conuenire possunt in subiecto vel predicato

Arguit sexto In sylo ad imp'le nō ē fall'a secundum nō causam vt causam. pbatur. In nullo bono sylo ē fallacia aliqua. s sylus ad imp'le est bon sylus. vt dicitur pmo posterior. vbi ostēditur pueniēcia inter sylm ostensiuū et ad imp'le. Maior nota. qa palogism deficit a bo elencho et sylo ¶ Dico q syllus ad imp'le absolute est bon syllus. inquantū tamen ibi accipitur pmissa supflua: que in secundo pcessu interimitur licet non sit interimenda. sic ibi accidit hec fallacia

Arguit septimo Detmiare de fall'a scdm non causam vt causam non ptinet ppositū nostrū. pbatur. qa ptinz ad scdm por. modo scīēcia libri por est distincta a sciencia libri elenchor ¶ Dico q in libris por detmiatur de fall'a scdm non causam vt causam absolute. vt est quedā obliqtas absolute. s hic de ea detmiat vt ē loc sophistic. & vt hz aliq causaz appēcie sue

Circa fall'a scdm plures interrogaciones vt vnā facere cū suis modis ab Ari. sic suffi. assig. p intelli. q̄stōis more

Notandū pmo Q p q pbus in pcedētibus detmiauit de fall'a scdm nō causaz vt causam. pñter detmiat de fall'a scdm plures interrogaciones vt vnā facere. que est vltima inter omēs. Cui racio est. Quia alie fall'e extra dictionē decipi

unt in arguendo. sed ista in ingrēdo et respōdēdo. Pro amplio ri intelligencia dicendorum. Sciēdū. quod ista. ppō. interrogacio. enūcciacio: idē nomināt sed nō eodē modo. In eo enī quod aliqua orō est factiua veri vel falsi: dicitur enūcciacio. Propō vero dicitur: in eo quod ordinatur in syllm vel aliquā pclonē. Unde et dicitur ppō quasi p alio inferendo posicio. Interrogacio vero dicit: inquātum capit cum signo interrogatiuo. ita quod Interrogacio est ppō pbabil' accepta cum nota interrogacionis. Et sic hz se vt supi' ad ppōz dyalectica. quia ppō dyalectica sup addit psensuz respōdentis. vel quia apponens dyalectic' querit psensum respondentis. Ex quo seqtur corollarie. quod Interrogacio plures potest dici tot modis: quot modis dicitur ppō plures. Propō aūt plures dicitur. in qua nō ē pdicacio vni' de vno. vt enī alibi declaratur. Licet vnitas diffinicionis: que diffinicio fit p pmā opacionē intellect': accipiēda est ex qditate et natura rei. ita quod ptes diffinicionis nō sunt vnū: quia sunt in vno. sed sunt vnū: quia dicūt vnā qditatē et naturā. Unitas tamen enūcciacionis seu ppōnis: que fit p scdaz opacionē intellectus: accipiēda est ex intellectu cōponente et diuidēte. ita quod vbi cadit vna actio intellectus componentis: et est vna enunccia cio. vbi vero cadūt plures composiciones et plures actiones intellect' cōponētis et diuidentis: ibi sunt plures enuncciaciones. Et quia ex vna cōposicione solū vnū cōponit cū vno: simpl'r et per omēm modū nō est enūcciacio vna: nisi in qua cōponit vnū cum vno. Ubi ergo pdicāt plura de plurib'. vel plura de vno. vel vnum de pluribus: semper est enuncciacio plures

Notandū scdo Quod interrogacō plures potest dici duob' modis. Uno mō. vt habz vnitatē vocis et pluralitatem sensuum. Et talis repit in fallacijs in dictione. vt in equocaciōe et amphibologia et talis est pluralitas implicita. Scdo potest fieri interrogacio plures scdm pluralitatē vocū et sensuū simul. Et talis est pluralitas explicita. et sic de ea est ad ppositū. Unde interrogacio plures vt vna. est quādo plura pluralitate vocis et sensus simul sub vna nota interrogacionis pponūt p moduz vni' interrogacionis. Et dicit talis interrogacio plures: pter plura litatē interrogatorum. et dicit vna: pter pueniencia plurium inter rogatiuorum acceptorum in simul sub vna interrogacione. Diffinitur aūt sic Fallacia scdm plures interrogaciones vt vnā facere. Est idoneitas decipiendi pueniēs ex pueni cia interrogacionis plu-

res ad interrogacionē vnā: ꝓpter quā aliqs credit talē interrogacionē esse vnā: et quod ad ipam debeat dari vna responsio: cū tamen sint dande plures. sicut est interrogacio plures. Cōmuniter aūt diffinit̄ sic. Est deceptio anime ꝓueniēs ex eo q̄ ꝓpter ꝯueniencia ꝓpōnis plures explicite cū ꝓpōne vna: credim⁹ ea esse vtendū sicut ꝓpōne vna. cū tamē nō est ea sic vtendū. Causa apparencie. est ꝯueniēcia interrogacionis plures cū interrogaciōe vna. Causa defect⁹. est pluralitas interrogatoꝝ acceptoꝝ p modū vnius. Seqtur corollarie. Q2 in aliqb⁹ facile est videre et intelligere quādo est interrogacio plures. in aliqb⁹ vō difficile est videre. Cui⁹ facilitatis et difficultatis qdā assignāt causam ex modo interrogādi. Quia quādo non ꝓfert̄ interrogacio sub vno modo interrogādi tūc ibi est facile videre q̄ sit interrogacio plures Si aūt fiat opposito modo. tūc difficile est videre. Sed si hoc esset verū: fallacia hec esset fallacia in dictione. cū mod⁹ interrogandi se teneat ex pte vocis. Ideo poci⁹ dicendū est q̄ diuersitas interrogatorum est causa facilitatis et difficultatis. Quādoqꝫ enī maxime manifeste apparet de reb⁹ interrogatis q̄ plures sint. Ut cū q̄rit̄ Est ne mare celū vel terra. Hic manifestū est. q̄ nō est interrogacio vna. Inferiora enī et celestia maxime differūt. Dicit enī commentator in de substācia orbis. q̄ quicqd attribuit̄ inferiorib⁹ ⁊ celestib⁹. totū est equocū et diuersum. hic et ibi. In alijs aūt nō est ita facile noscere diuersitatē interrogatoꝝ. et vtꝝ est interrogacio plures. vt querēdo ita. est ne hic et hic hō: demōstrādo sortē et brunellū. Et p hoc saluat̄ q̄ ista fallacia: est fallacia extra dictionē Quia sumit principium decipiendi ex parte rei

Notandū tercio Q2 modi hui⁹ fallacie dupliciter possunt sumi. Primo ex ipis interrogatis. Scdo ex modo interrogandi. Racione interrogatiuoꝝ modi hui⁹ fallacie sūt tres. Primus mod⁹. Quādo interrogāt̄ plura de vno. ad quā interrogacionem dat̄ vna responsio. Ut si q̄rat̄. est ne terra: celū aut mare. Similiter hic. posito q̄ sortes currat et nō disputet. tūc interrogat̄. currit ne sortes et disputat. si dicat̄ q̄ sic. ergo sortes disputat: quod est ꝯtra supposicionē. Scdus mod⁹ fit. quādo vnū interrogat̄ de plurib⁹. Et ad istā interrogacionē quādoqꝫ dat̄ vna responsio. Ut si demōstratis duob⁹ homīb⁹ querat̄. est ne hic ⁊ hic homo. vt q̄ sortes et plato sit hō. et si respōdet̄ q̄ sic. arguit̄ ꝯtra. Q2 cū aliqs pcutit hūc i. sortē: et pcutiet hūc. i. platonē. q̄ nō pcutit hoīes. Si aūt dicat̄ q̄ nō: tūc seqt̄. q̄ vn⁹ illoꝝ nō esset homo. Terci⁹ mod⁹ fit.

Quando interrogantur plura de pluribꝰ. Et si demonstrato vno bono et alio malo: queratur vtrum hec sint bona vel mala. et si respondeatur vnica responsione. et dicatur quod sic. quod scilicet sunt bona. tunc sequitur: quod vtrumque eorum sit bonum. et sic malum esset bonum. Si vero dicatur. quod non sunt bona. sequitur quod neutrum illorum sit bonum. sed vtrumque sit malum. Unde ad istas omnes interrogaciones non est danda vna responsio: sed plures. Capitur autem sufficiencia horum trium modorum sic. Nam in qualibet interrogacione plures vel interrogantur plura de vno. sic est primus modus. vel vnum de pluribus. et sic est secundus modus. vel plura de pluribus. sic est tercius modus. Distinguendo autem modos huius fallacie ex modo interrogandi. sic eius modi essent duo. Primus. Quando plura interrogantur sub numero singulari. vt est ne hic et hic homo. Secundus. Quando plura interrogantur vt vnum sub numero plurali. vt putasne sunt hec bona vel mala. Sequitur corollarie. Quod cum queritur. Est ne mare celum vel terra: non debet dari vna responsio simpliciter coniunctim. sed disiunctim. dicendo. quod mare: nec est celum nec est terra. Similiter cum queritur. est ne hic et hic homo: demonstrato sorte et platone. debet dici distincte. hic est homo. et hic eciam est homo.

Notandum quarto Quod secundum philosophum ad plures interrogaciones vt vnam dando simplicem responsionem: aliquando fit verus elenchus. hoc est redargucio. aliquando vero non. Si enim respondens det affirmatiuam responsionem: vere redarguetur. Si vero negatiuam: non redarguetur vere nec apparenter. Cuius racio est. Quia quando aliquid affirmatur de pluribus: potest de quolibet inferri per se. sed si aliquid negetur a pluribus simul. non oportet quod negetur a quolibet per se. Unde si posito vno ceco et alio vidente. queratur. sunt ne ceca aut videncia. si respondetur affirmatiue quod sunt videncia: potest inferri. quod videns sit videns: et quod cecus sit videns. et ideo vere redarguetur. Si autem respondeatur negatiue. quod non videt. non sequitur quod possit inferri: quod quelibet illorum non videat. et ita neque vere redarguetur. Sicut in simili. si sortes et plato non currunt: non sequitur quod sortes non currat. et eciam quod plato non currat. Est enim ista vera. sortes et plato non currunt. altero eorum non currente. Ad veritatem enim copulatiue exigitur ambas partes eius esse veras. Ad falsitatem autem copulatiue sufficit vnam partem esse falsam. Uerumtamen dicit philosophus. quod suppositis quibusdam eciam respondendo negatiue: potest esse verus elenchus. vt supposito. quod aliquid diffinitur in plurali sicut in singulari. Uelut si cecum est quod non habet visum: natum est autem habere visum. sic eciam ceca sint: que

non habent visum, nata aũt sunt habere visum. Isto itaqȝ sic ppo sito licet falso. si ad ꝓpositã interrogacionẽ plures respõdeat negatiue. scȝt ꝙ cec⁹ et videns sunt nõ videncia: potest inferri. ꝙ et cec⁹ et videns sunt ceci: cũ sint apti nati videre et nõ vident⁹. Et sic sequitur verus elenchus seu redargucio

Conclusio respõsalis. Falł'a scđm plures interrogaciones vt vnã facere cum suis modis ab Arist. est sufficienter assignata. Veritas hui⁹ ɔclõnis patȝ ex his que dicta sunt

Arguit ꝑmo Nulla est falł'a scđm plures interrogaciones vt vnã facere. igitur. ꝓbatur. qa nulla est falł'a scđm vnã interrogacionẽ vt plures. ergo eciã nulla est falł'a scđm plures interrogaciones vt vnã. tenet ɔña. qa nõ est racio diuersitatis. Añs. qa alias Arist. esset diminut⁹. nõ eñ sufficiẽter determinasset de fallacijs ¶ Dico ꝙ racio diuersitatis est. qa scđm vnã interrogacionẽ vt plures: nõ est aliqua causa apparẽcie. ꝗ scđm plures interrogacõs vt vnã: est aliqua causa apparẽcie. vt visuȝ est

Arguit secũdo Nulla est falł'a scđm plures responsiones vt vnã facere. igitur eciã nulla est falł'a scđm plures interrogaciones vt vnã facere. tenet ɔña. qa nõ est racio diuersitatis ¶ Dico ꝙ hec racio soluitur eodẽ modo sicut prima

Arguit tercio Interrogacio et ꝓpõ sunt idẽ. ꝗ nulla est falł'a scđm plures proposiciones vt vnam facere. ergo eciam nulla est scđm plures interrogaciones vt vnã. Maior patȝ ex dictis ¶ Dico ꝙ licet nõ sit aliqua falł'a scđm plures ꝓpões vt vnã facere: scđm vocẽ. tamẽ bene scđm rem. Quia eadẽ est fallacia scđm plures ꝓpõnes vt vnã facere. et scđm plures interrogaciones vt vnã. tamen qa nõ accidit ɗcepcio: nisi vt ꝓpões stãt sub forma interrogacionis. et ergo denoĩatur ab interrogacione: et non a ꝓpõne. Alie eñ falł'e faciũt deceptionẽ in arguẽdo ꝗ ista in arguendo et querendo simul vt dictum est

Arguit q̃rto Interrogacio ⁊ ꝓpõ nõ sunt idẽ ergo dictũ vnũ ꝑmi notabilis non est ver. Añs ꝓbatur. ꝓposicio est oĩo sumpta sine signo questiuo. ꝗ interrogacio est oĩo sumpta cum signo interrogatiuo. Constat aũt ꝙ tales oĩones non sunt eedẽ ¶ Dico ꝙ licet ĩtrogacõ ⁊ ꝓpõ nõ sũt idẽ foãł'r. tñ bñ mãł'r

Arguit q̃nto Sophista nõ vtit̃ interrogacioẽ

ergo non habet determiare de fall'a scdm plures interrogaciones vt vnã. Añs pbat. qa dyalectic' interrogat. sed sophista non ẽ dyalectic'. ergo. Minor. qa dyalectic' pcedit ex pbabilibus. sophista aũt ex apparẽtib' ¶ Dico q dyalectic' intrrogat et eciã sophista. sed nõ eodẽ mõ. sophista absolute: vt pz in modis pdictis. sed dyalectic' itrogat de qlẽsu rñdetis: pones vtrãqz ptẽ cõdictionis. et quã ptẽ elegerit postea ipse syllogisat. sic autẽ non facit sophista

Arguit sexto Scdm plures interrogaciones vt vnã nõ ẽ palench'. igit nõ erit fall'a. Añs pbat. ois palẽch' cõstituit ex ppõnib'. sed interrogaciones non cõstituũt nec sunt ppões. igit. Maior. qa palench' peccat cõtra verũ elenchum. et ergo palench' assumit ppões. Minor declarat pmo peryhermenias. ppositio eñ est oro nõ interrogatiua ¶ Dico q licet interrogacõ nõ est ppõ scdm se totã. vt sumit et ponit cũ signo qstiuo. tamen vt sumitur sine signo est proposicio. et hoc sufficit

Arguit septimo Hec fall'a non est fall'a extra dictionẽ. pbat. qa hec fall'a fit in orone multiplici. sed fall'a peccãs scdm aliqd multiplex est fall'a in dictione. igit. Maior nota. quia fall'a scdm plures introgaciones vt vnã: fit in orone que habet plures sensus. pluralitas aũt sensuũ est in multiplici aliquo. minor patet ex dictis ante. ¶ Dico q licet hic et ibi repitur multiplicitas et pluralitas. tñ nõ eodẽ mõ. vt patet in notabili scdo

Arguit octauo Termin' eodẽ modo hz diffinitũ in singulari et plurali. ergo illa supposicio est vera. Añs pbatur. qa diffinicio exprimit naturã et essenciã rei. sed eandẽ rẽ sigat numer' singularis et pluralis. igit. Maior. qa diffinicio est sermo qditatis et essencie. Minor. qa idẽ sigat cec' et ceca ¶ Dico q idẽ sigat cec' et ceca. sed nõ eodẽ mõ. et g° si oportet q habeãt eãdẽ diffictõẽ

Utrum omẽs fallacie ad ignoranciam elenchi habeant reduci. Pro intelligencia questionis huius mote

Notandũ pmo Qz postqz pbus determinauit de sophisticis elenchis quo ad pncipia eorũ et causas appãcie. hic iam determinat de ipis quantũ ad pncipia et defect' vt nõ existencie. Et qa sophistici elenchi peccãt cõtra verũ elenchũ. aliquando in inferendo. aliquãdo in pbando. aliquãdo ratione cõdictionis. Et ergo Arist. docet modũ reducẽdi sophisticos elenchos in igno

rancia elenchi. vt ex tali reductione appareat. in quo talis palē-
chus peccat et deficit a vero elencho
Notandū scdo Qz dupliciter palench⁹ redu-
cit ad ignorāciā elēchi. Uno mō reductōe gñali. Cū eīn in elēcho
vt dictū ē: reseruat racō sylli simplr. qcqd peccat ꝯ sylꝫ peccat e-
ciā ꝯtra elenchū. sicut quicqd peccat ꝯtra supi⁹: peccat ꝯtra infe
rius. Peccat aūt ois palench⁹ ꝯtra sylm ex eo q̄ qlibet hui⁹ mo
di palench⁹ est in modificat⁹: nō inferēs ex necessitate ꝯclonem
ex p̄missis. ergo eciā quantū ad hoc ois palogism⁹ peccat ꝯtra e
lenchū. et in eū reducit. Nec aūt reductio in ignoranciā elenchi
est generalis. qa scdm aliqd cōmune. Aduerte tamen. q̄ in syl-
logismo duplex est modificacio vel mod⁹. Una est debita disposi-
cio p̄missaꝝ in qualitate et quātitate. de qua Arist. loqr ꝑmo ꝑo
rum. Alia est modificacio que est necessaria illacio: vel ꝓbacio ꝯ
clusionis ex p̄missis. In syllo eīn ꝯclo debet sequi formaliter et syl
logistice ex p̄missis. et p̄misse debēt esse ꝓbatiue ꝯclonis. saltem
in syllo ꝓbatiuo. Et de tali modificacione est ad ꝓpositū ꝑncipa-
liter cū dicit. ois palēch⁹ est imodificat⁹. Scdo palench⁹ reduci
tur ad ignoranciā elenchi reductione speciali. ꝑ cui⁹ cognicione
Notandū tercio Qz reducere aliquā fallaciā
in ignoranciā elenchi reductione speciali: nō est aliud: q̄ꝫ osten-
dere talē fallaciā peccare ꝯtra aliq̄ꝫ ꝑticulā positā in diffinicióe
elenchi. Et hac reductione reducunt ad ignoranciā elēchi oēs
fallacie. tam in dictione. q̄ꝫ extra dictionē. Prime tres fallacie
in dictione. scꝫ. equocacio. amphibologia. et falla figure dictio-
nis: peccāt scdm multiplex in dictione vel orone. in hoc q̄ vna di
ctio vel oro plura sīat. Ad veꝝ aūt elenchū reqrit vnitas rei. Et
sic iste tres peccāt ꝯtra hanc ꝑticulā nomis et rei simul. Ille vo
tres. falla cōposicionis. diuisionis. et accent⁹: peccant ꝯtra veꝝ
elenchū: ꝑ tanto. qa in ipis dictio vel oro nō est eadē scdm formam
ſ solū scdm potenciā. nec eciā res significata est vna. Peccāt er
go ꝯ hāc ꝑticulā in diffinicione elenchi positam: nomis et rei si-
mul. Sed falla accidētꝭ qa nō bene infert ꝯclonē: ꝓpter extra-
neam habitudinē medij ad extrema: peccat ꝯtra hāc ꝑticulā. ex
necessitate accidere. i. sequi ꝯclonē. Falla aūt a secundum qd ad
simplr eciā peccat ꝯtra diffinicionē elenchi. qa in palogismis il-
lius falle nō est affirmacio et negacio eiusdē de eadē. quod tamen
reqrit ad veꝝ elenchū. et sic peccat ꝯtra istā ꝑticulā ad idē. Fal-

lacia ecia ignorácie elenchi: vt est fall'a specialis: peccat ꝯ diffinicionē elenchi. qa nō obseruat ꝯdiciones speciales reqsitas ad veꝝ elenchū. vt declaratū est circa modos ei'. Similiter fall'a secundum non causa3 vt causam: peccat ꝯtra elenchū ꝑ tanto. qa in fall'a scdm̄ nō causam vt causam. ꝯcl'o nō seqtur ex necessitate ex ꝑmissis. Et sic peccat ꝯtra hāc ꝑticulā. ex necessitate accidit. Fall'a peticionis ꝑncipij peccat ꝯtra elenchū. qa nō ꝑbat. et sic peccat ꝯtra hanc ꝑticulā. nō ꝯnumerato eo quod erat in ꝑncipio. Similiter fall'a ꝯn̄tꝫ peccat ꝯtra elenchū ꝑ tāto. qa ipsa reducit ad fall'am accidētꝫ. eo ꝙ est ps ei' vt dictū est ante. Et qa fall'a accidētꝫ peccat ꝯtra elenchū. ergo et ista. Simil'r fallacia scdm̄ plures interrogaciones vt vnā: peccat ꝯtra elenchū. quia ꝑalogismi hui' fall'e nō sunt ex ꝓpōnib' vel orōnib': que sunt vna. quod tamen reqrit ad veꝝ elenchū. Et sic hec fall'a peccat cōtra gen' sylli. Syll'us em̄ est orō. Idē aūt est orō et vna orō. sicut idem est homo et vnus homo. vt dicitur quarto methaphisice · Modo. oracio plures non est vna oracio

Notandū q̄rto ꝙ ignorancia elenchi de qua nunc est sermo: nō est fall'a specialis ꝫ generalis. Om̄e em̄ illud quod aliquo modo se extendit ad plura: habet racionē cōmunis. Ut methaphisica est cōmunis sciēcia. qa se extendit ad omia encia. ei' em̄ obiectū est ens quod est cōmunissimū. Sic fall'a ignorancie elenchi extendit se ad omēs alias fallacias. ex quo omes ad eam reducūt. et ꝑ ꝯn̄s est cōmunis. De modo aūt cōmunitatꝫ hui' fallacie quidā dicūt. ꝙ hec fall'a sit cōmunis ꝑ ꝑdicacionē Ita ꝙ hec fall'a cōmuniter accepta: sit ols fall'a. ⁊ ꝙ formaliter dicatur. Fall'a equocacionis: est ignorácia elenchi. Fall'a accidētꝫ est ignorácia elenchi. et sic de alijs. Sed iste mod' dicēdi nō est verus. Formaliter em̄ racio specialis oim fallaciaꝝ differt a racione h' fall'e. Sicut em̄ in moralib': vtutes et vicia distinguūt scd3 ꝙ sub alia ⁊ alia racione sumūt. sic et fall'e scdm̄ diuersas raciones sumpte: sunt distincte et diuerse. Videm' em̄ ꝙ in vtutib' circa eandē materiā potest vsari cast' magnanim' et iust' legalis Si em̄ aliqs exercet opa castitatꝫ: qa in eis delectat: ille ip̄e castus est: Qui vo facit opa castitatꝫ. qa hoc honorabile est: ip̄e magnanim' dicit. Qui vo facit opa castitatꝫ qa lex ꝑcipit: est iustus legalis. Ipsa vo iusticia legalis licet sit vt' cōmunis ad omēm vtutē. eo ꝙ respicit oēm vtutē et materiā cuiuslibet vtutꝫ. tamē

nō est cōmunis vtus' p p̄dicacionē. nō eīm hec est bona p̄dicatō ⁊ formalis. castitas est insticia legalis. cū oīno eaꝝ diuerse sunt raciones sic in ꝓposito dicendū. q̄ hec fall'a cōmunis est. ex eo. qa vsatur circa materiā cuiuslibet fall'e. Jdē eīm palogism⁹ fit et scdʒ generalem et speciale fallaciā aliter tamē et aliter. Ut palogismi peccātes scdm̄ equocacionē: si ꝯsiderant vt innituntur ꝓpis maximis sophisticis. scʒ q̄ omi nomini correspōdet vnū fatū: peccāt p equocacionē. Si vo ꝯsiderāt vt ōmittūt aliqꝫ pticulā positā in diffinicione elenchi: peccāt p generalē fallaciā ignorācie elēchi. Cū itaqꝫ hec fall'a distinguit scdm̄ formalē racionē ab alijs nō poterit eis esse cōmunis p p̄dicacionem. Si queras. Ex quo hec fall'a cōmunis est et nō p p̄dicacionē. an ita sit cōmunis: qd̄ eciam sit distincta a qualibet alia. Respōdet scdm̄ Egidiū. q̄ Duplex est cōmunitas. Una scdm̄ materiā. Alia scdm̄ formam. Sicut ergo methaphisica est generalis ad omēs sciencias: generalitate scdm̄ materiā qa aliquomō determiat de omni ente. nihilominus tamen est distincta sciencia ab omīb⁹ alijs sciēcijs. Sic ꝯformiter dicendū est in ꝓposito de hac fall'a. q̄ qa est generalis ad alias: generalitate scdm̄ materiā: et nō scdm̄ formā. cū habeat fieri scdm̄ formalē racionē distinctā ab alijs. sic est generalis. qd̄ tamen est distincta et differens ab omnibus alijs

Conclusio respōsalis Oēs fall'e tā in dictiōe q̄ extra dictiōeʒ habent reduci ad ignoranciā elenchi. Ueritas huius ꝯclusionis patet ex his que dicta sunt in notabili tercio

Arguit p̄mo Nulla fall'a peccat ꝯtra illacionem: ergo reductio generalis fallaciaꝝ. nō est ꝯueniēs. Aīs ꝓbatur. qa fall'e sunt defect⁹ syl'i dyalectici. ꝫ de racione syll'i dyalectici est ꝓbacio et nō illacio. igit. Maior patet. qa fall'e sunt defect⁹ elenchi. modo elench⁹ est syl'us dyalectic⁹ ꝓbatiuus. vt dictum est ante ℭ Dico q̄ licet ꝯsiderādo palenchos vt sunt obliquitates syll'i dyalectici: peccāt ꝯtra ꝓbacionē. nihilominus tamen si considerantur vt sunt obliquitates dyalectici: vt syllogismus est. quia syl'us dyalecticus est syl'us. ⁊ sic peccāt ꝯ illacioʒ

Arguit scdo Nō omēs fall'e reducūt ad fallaciā ignorācie elenchi igit ꝯcl'o falsa. Aīs ꝓbat. qa si sic. tūc sequeretur. q̄ oēs fall'e essent vna. qd̄ tn̄ falsuʒ est. qa sunt tredecim. ꝯsequēcia ꝓbat. qa ex quo reducunt ad vnā: identificāt in illo vno

quéadmodū plures fluuij ꝑticulares: cū simul ꝯfluūt: fit ex ipsis vnus fluui' ¶ Dico ꝙ licet omēs fallē sunt vna fallā in genere ꝗ non in specie et formaliter

Arguit tercio Nō omēs fallacie reducunt ad fallaciā ignorācie elenchi. ꝓbat. idē nō reducit ad seipm. ꝗ fallā ignorācie elenchi est fallā specialis. ergo nō reducit ad istā. Maior nota. qa idem nō ꝯtinet seipm ¶ Dico ignorācia elenchi capitur dupl'r. vt dictū est qstione. xvj. Uno modo ꝓ ōmissione cui'cunqꝫ ꝑticule posite in diffinicione elenchi. et sic est fallā generalis. Alio modo capit ꝓ ōmissione alicui' ꝑticule reqsite ad ꝯdictionem. et sic est fallā specialis. Nō ergo est incōueniēs fallaciam ignorācie elenchi scdo modo reduci ad fallam ignorācie elēchi ꝑmo mō. sicut speciale ad generale. sic eñi idē nō reducit ad seipm

Arguit qrto Perfectū nō reducit ad imperfectum. ꝗ fallē in dictione et eciā accident; ꝑfectiores sunt qꝫ fallacia scdm ignoranciā elenchi. igit. Minor ꝓbat. qa illa fallā est ꝑfectior que min' deficit a vō elencho. et illa imꝑfectior que pl' deficit. Cōstat aūt. ꝙ fallā ignorācie elenchi pl' deficit ab elencho qꝫ fallā accidēt; vel alia in dictione. ꝓbat. qa fallā ignorācie elenchi directe est ꝯtra ꝑticulas speciales positas in diffinicione elenchi. vt ꝯtra has ad idē scdm idē similiter et in eodem tempore. Sed alie fallacie peccāt ꝯtra elenchū in ꝑticulis generalib'. mō graui' peccat q peccat in specie qꝫ ille q in genere

Arguit qnto Fallā ignorācie elenchi habꝫ fieri circa ꝯdictionē. ꝗ nō oēs fallē peccant in ꝯdictione. igit non omēs fallē reducūt ad ignoranciā elenchi. Minor. qa alique peccant in illacione ¶ Dico ꝙ he due raciones ꝓcedūt de ignorācia elenchi: vt est fallā specialis. de qua nō intelligit ꝯclusio

Arguit sexto Nō est aliqua vna fallā generalis ignorācie elenchi ad quā reducātur omēs fallē. ꝓbat. qa secundū alios et alios defect' et scdm aliā ⁊ aliā ꝑticulā positā in diffinicione elenchi: sumit alia ⁊ alia fallā. ꝗ ignorancia elenchi ad quā reducunt omēs fallē fit scdm alios et alios defect'. ergo erit alia et alia fallā et non vna. et ita omēs fallē speciales non reducent in hāc sicut in vnā ¶ Dico ꝙ licet ignorācia elenchi fiat diuersis modis. tamen qa in omib' istis intendit vnum aliqd

vt defect⁹ et appencia veri elenchi. ideo hec fall'a est vna fall'a. si cut potest ostendi in simili de iusticia legali: que est vna vt⁹. q̄a p eam intēdit vnū aliqd. Seqtur ergo corollarie. q sicut equocacio est fall'a vna: et tamen habet diuersos modos. sic ignorancia elenchi de qua nūc loquimur: est vna fallacia. habet tamē tot modos: quociens contingit peccare contra verum elenchum

Arguit septimo Illud ad quod aliqua reducuntur ptinet illa que reducūtur ad ipsuz. s fall'a ignorancie elēchi nō ptinet omēs fall'as. igitur. Maior. q̄a omē mensurās ptinet sua mensurata. Minor. q̄a idem nō ptinet opposita. s tredecim fall'e sunt opposite. q̄a ille que sunt in dictōe: aliunde sumūt causam sue appencie. q̄z ille extra dictionē ¶ Dico q idē nō ptinet opposita ꝑe dicta et sub racionib⁹ distinctis. pstat aūt q fallacie omēs inquantū ptinent in fall'a ignorancie elenchi: in vna racione generali pueniūt. q̄a deficiūt a vo elēcho. et sic opposita sub rōe gn̄ali ptinēt ab vno. vt differēcie opposite sub ptate gn̄is

Arguit octauo Supfluū est reducere fallacias ad istā. pbat. q̄a in qualibz fallacia ꝑus ostensa est causa defectus. ergo nō optet hic hoc iterz ostēdere. peccatū eni est fieri p plura quod potest fieri p pauciora ¶ Dico q ante ostensa ē causa defect⁹ cuiuslibet fall'e scdm se et absolute. s hic ostēdit causa defectus. vt deficiūt a vero elencho: cuius sunt obliquitates. nō ergo est superfluitas

Utrum ptineat ad hāc scienciā detmiare modum quo generant in nobis fall'e. Pro intelligencia questionis hui⁹

Notandū pmo Quod postq̄z Arist. detminauit de locis sophisticis et fallacijs scdm se et eciā vt deficiūt a vo elencho. et vt eciā habēt reduci ad elenchū. hic iā pnter detminat de ipsis in cōparacione quo ad nos: inquantū nos decipimur p eas. et vt in nobis causant deceptionē. Fall'e eni sunt qb⁹ imperiti facilime decipiunt. q̄a nō possunt distinguere inter idē et diuersuz. Sapientes aūt q̄a hoc facile discernere possunt: nō ita decipiūtur sicut imperiti. Unde dictū est ante. sapientis est nō mentiri nec decipi. s mencientē et volentē decipe euadere et manifestare

Notandū scdo Quod tam p fall'as in dictione q̄z extra dictionē generat deceptio in nobis. eo q nō possum⁹ discer

nere inter idē et diuersum. hoc tamen aliter fit in fallacijs in di ctione: et aliter in fallacijs extra dictionē. In fallacijs eī in di ctione fit deceptio: ex eo q̄ nō potest discerni in sermone ⁊ voce. et diuersum in re. vt in amphibologia et equiuocacione causat̄ de ceptio. ex eo q̄ nō potest discerni multiplex dictionis vel orōnis quod multiplex videt̄ esse idē in sermone. racione cuiꝰ identita tis in sermone aliqs credit eciā esse identitatē in re s̄ata. que di stinctio vt dicit Arist. in textu: in aliqbꝰ equiuocꝫ est facilior ad co gnoscendū et plꝰ idonea q̄ȝ in alijs. In his eī equiuocꝫ que sunt e quiuoca et multiplicia scd̄m analogiā. et maxime in his que sūt ꝑncipia alioꝝ vt ens vnū idē: nō est facile noscere. qa in talibus equiuocꝫ nomē est vnū: et s̄atū quodā modo eciā vnū. In analogis eī natura cōmunis ꝑticipat scd̄m ꝑus ⁊ posteriꝰ. et sic videt̄ ha bere identitatē in illis que eiꝰ naturā ꝑticipāt. In equiuocis aūt alijs ꝓ̄e dictꝫ: vt in equiuocꝫ a casu. qa ibi est vnū nomē diuersis im posicionibꝰ diuersas res s̄ans: nec est aliqua natura cōmunis. s̄ solū nomē cōmune: facile est noscere distinctionē talē. Sȝ in fal lacia cōposicionis et diuisionis decipimur. eo q̄ credimꝰ orōneȝ cōpositā nō differre a diuisa. et sic credimꝰ s̄ata ꝑ ea esse eadē. qd tamen non est. vt ꝓbatū est circa fall̄am cōposicionis et diuisiōis Similiter in fall̄a accētꝰ decipimur. qa putamꝰ voceȝ et nomen grauiter et acute ꝓlatū nō differre. In fall̄a eciā figure dictiōis decipimur. eo q̄ nō possumꝰ distinguere in tmīacione s̄acióe vel supposicione t̄mioꝝ. Difficile eī est indocto et imperito cogno scere: que sunt illa que in s̄acione vel supposicione distinguūtur Sic similiter. si fuerit aliqd nomē qd s̄at quid vel quale quid vel hoc aliqd. graue est distinctioneȝ intelligere et ponere inter illa ꝓter identitatē ꝯueniencie. Unde facile aliquis decipit̄. Patet ergo quomodo decipimur ꝑ fallacias in dictione. eo q̄ non possu mus distiguere ⁊ discernere idē i sermōe: ⁊ diuersuȝ in re vl̄ s̄ato

Notandū tercio Q̄ qa fall̄a figure dictionis multū videt̄ ꝯuenire cū fallacijs extra dictionē. vt eciā dictū est ante. In ꝑalogismis eī figure dictionis cōmittunt̄ eciā fall̄e ex tra dictionē vt accidentꝫ ⁊ ꝯñtꝫ. Propter quod Zeno et alij an tiqui posuerūt fallaciā figure dictionis inter fallacias extra di ctionē. Ne ergo aliqs credat hoc esse verꝫ. Ideo phūs ꝓbat dua bus racionibꝰ. q̄ hec fall̄a sit in dictione. ꝑma. Illa fall̄a in dictō ne dicit̄: qua magis ꝯtingit deceptio cū alijs disputādo q̄ȝ ꝑ se

ipm ɔsiderādo. ꝫ fallā figure dictionis est hui⁹ modi. igit̃. Scd'a racio. Illa fallā est in dictione que causat̃ ex similitudine dictionis cū dictōe. ꝫ sic ē de fallā figure dictōis. vt ostēsū ē añ'g° ⁊c.

Notandū q̄rto Qꝫ sicut decipimur per fallās in dictione vt declaratū est. ita p⁹le est decipi nos p fallās extra dictionē. Ideo qa nos nō possum⁹ distinguere idē ptim scdm̄ rē et ptim scdm̄ rem diuersum. Aliquādo em̄ ɔuenit aliqd alicui vno modo: quod nō ɔuenit ei alio modo. et sic postq̄ nō possum⁹ hac distinguere fit q̄ decipimur. vt hoc p̄dicatū spēs: ɔuenit homini aliquo modo. vt quādo est vl'e. ꝫ nō ɔuenit ei vt pticulare. et sic tunc decipimur p fallām accidēt₃. vt dic. hō ē spēs. soꝛ ē hō ergo soꝛ ē spēs. Diuersimode tamen causat̃ in nobis deceptio p fallās extra dictionē. In fallā em̄ accidēt₃ decipimur. eo q̄ non possum⁹ bene indicare idē et diuersum. vnum et multa. nec recte scim⁹ aliqd attribuendū esse alteri vno modo et non alio modo. Unde et hec fallā accidentis tantā hab₃ latenciā: q̄ eciā scientes et artifices expti: ab inscijs decipiunt̃ et redarguūt̃ p eā. vt dicit phus. Quod dictū phi exponens Egidi⁹ dicit. Qꝫ sapiens in quantū sapiens nunq̄ redarguit̃. ꝫ qa scientis et sapientis est ɔsiderare causas vl'es. vt dicit̃ p̄mo methaphisice. Potest aūt hoc fieri. q̄ aliqs ɔsiderās causas vl'es: deficiat circa pticularia: et ita decipiat̃. et hoc fit p fallām accidentis. Uel qa nō est inconueniens aliquē esse sapientē in vno et non in alio. Potest ergo aliqs existens sapiens in vno: decipi in quo non est sapiens ⁊ expertus. In fallā aūt ɔñtis decipimur. qa opinamur ɔsequens non posse esse sine añcedente. sicut opinamur et credimus: añs non posse esse sine ɔñte. Sed in fallā a scdm̄ qd ad simpl'r decipimur qa nescim⁹ distinguere inter ɔ̄dictionē verā et appentē. que ɔ̄dictio appens videt̃ esse pene ɔ̄dictio licet nō sit. Et eadē racione decipimur in fallā ignorācie elenchi. Sed in alijs sequentib⁹ sc₃ in fallā scdm̄ nō causam vt causam: peticionis p̄ncipij. Et in fallā scdm̄ plures interrogaciones vt vnā: decipimur. qa non recte seruam⁹ ɔdiciones positas in diffinicione veri elenchi. Credimus em̄ q̄ modi hai fallāx essent veri sylli. et credim⁹ diffinicionem veri elenchi ɔuenire paralogismis hai fallāx: qd tñ nō est

Conclusio responsalis Ad hāc scienciā₃ recte ptinet ostendere modū quo fallē et deceptiones causant̃ in nobis. pbat̃. Malū non euitatur nisi cognitū. decipi aūt malū est. et

quo est ꝯdicio et ꝓꝑ:tas imperiti et ignorātis. Ignorāre aūt et nescire est malū. ꝫ ꝑ fallās decipimur vt ꝓbatū est supiꝰ. ergo necesse est tradere modū quo ꝑ fallās decipimur. vt postꝗꝫ hoc scire rimus: possemꝰ hoc fugere ꝛ euitare. Quare ꝯclusio vera

Arguit pmo **Nō est necessariū specialiter hic** ostendere modū quo decipimur ꝑ fallās. igitur. ꝓbatur añs. peccatū est fieri ꝑ plura quod potest fieri ꝑ pauciora. ꝫ prius ostensi sūt modi quomodo quelibet fallacia habet causam apparencie sue et modum decipiendi. ergo non fuit necesse hoc repetere

Arguit scd̄o **Nugacionē cōmittere est supfluum** et pter racionē. ꝫ hic detmiare de modis qbꝰ fallē habent fieri in nobis est nugacio. igitur. Maior. qa supflua et nugatoria sunt dimittenda: et solū necessaria detmianda. Minor. quia illi modi quibꝰ decipimur antea sunt dicti ¶ Dico ꝙ hec argumēta veꝝ ꝯcludūt. ꝙ modi qbꝰ decipimur antea sunt dicti diuisim ꝛ distincte circa vnāquāqꝫ fallām. ꝫ hic dicūtur simul quasi ꝑ modum recollectionis et recapitulacionis

Arguit tercio **Nō est pꝰle nos decipi ꝑ fallās** igit. ꝓbat. qa intellectꝰ semꝑ est veroꝝ. tercio de anima. ergo nō potest decipi ꝑ fallās ¶ Dico ꝙ intellectꝰ semꝑ est veroꝝ. veꝝ ē in pma opacione. In tali em̄ solū intelligit ens, nō ens em̄ nō intelligit. tercio de anima. In scd̄a tamen et tertia operacione potest esse falsorum: componendo illa que coponi non debent: et accipiendo in discursu illud pro causa quod non est causa

Arguit q̄rto **Nō est pꝰle intellectū nostꝝ decipi** his tredecim fallacijs. igit. ꝓbat añs autoritate Arist. ꝑmo huiꝰ. vbi dicit. sapientꝭ non est mentiri. ꝫ menciētē ostendere. vbi dicit Egidiꝰ Sapiens fallere non vult: nec potest falli. si ergo nō potest falli: nō ꝯtingit deceptionē fieri in nobis ¶ Dico ꝙ licet sapiens et doctꝰ nō potest falli et decipi. tamē imperitꝰ et indoctus potest falli et decipi. Quia aūt seqūtes questiones non sunt tante vtilitatis nec necessitatis: non oportuit tam longe in eis immorari. vt factum est in precedentibus

Utrum syllogismi sophistici peccantis in materia; sint eadem principia cum syllogismis sophisticis peccantibus in forma. **Pro intelligencia questionis mote**

Notandū p̄mo Qz scōm phm in textu duplex est syll'us sophistic⁹. sc₃t peccās in materia. et peccās in forma. Peccās in forma: est q videt̄ syll'us et nō est. et p̄pe debet vocari palogismus. siue sit peccās in forma tantū. siue in materia ꝛ forma simul. Alius est peccās in materia tantū. et est q est syll's: nō tamen est ꝯueniēs rei. Et de hoc phūs dicit tria. Primo. q̄ syll's sophistic⁹ peccās in materia accipit falsa. Scd̄o. q̄ p eum potest accipi experiencia de ignorācia respondēt̄. Tercio. q̄ talis syll'us ꝯuenit cū syll'o tentatiuo. Syll'us eīn tētatiu⁹ p̄cedit ex his que vident̄ respōdenti. si ergo respōdens sit ignorās et ꝯcedit falsū poterit ibi syll'ari falsu₃. ita q̄ idē erit syll'us peccās in materia et tentatiu⁹. Inquantū qd̄ accipit falsa: dicet̄ peccās in materia. Inquantū aūt p̄cedit ex his que vidētur respondenti: dicet̄ tentatiu⁹. Ex qb⁹ vlteri⁹ seq̄tur Differēcia inter syll'm peccantem in materia: et peccantē in forma. Quia scdm̄ syll'm peccantem in materia: potest sumi expimentū de respōdente. Per syllogismū aūt peccantē in forma: et si syll'iset̄ ꝯclusio: nō tamē facit manifestum si respondens ignorat. quia tam sciētes q̄₃ ignorantes per ipsos decipiuntur

Notandū scd̄o Qz materia syll'mi est duplex. Quedā est materia syll'i simpl'r et quodāmō p̄pe: ex qua syll's materialiter ꝯstituit̄. Dicit̄ eīn p̄mo phisicoꝝ. Materia est ex quo aliqd fit. Duplex aūt est talis materia syll'i. Quedā p̄pinqua. vt p̄positiones. Et quedā remota. vt tres t̄mini syll'istici. Dicit̄ eīn p̄mo p̄oꝝ. Oīs syll'us ꝯstat ex trib⁹ t̄mīs et duab⁹ p̄pōnib⁹ inferētibus. Alia aūt est materia syll'i non simpl'r: s₃ poci⁹ p̄petas quedam ꝯsequēs materiā p̄mo modo dictā. hoc est p̄missas. vt est p̄babilitas in dyalectic₃. et necessitas in demōstratiuis. p̄babilitas eīn et necessitas sunt ꝯdiciones et p̄petates p̄missaru₃. Ne eīn p̄misse dicuntur necessarie: que non possunt aliter se habere. He aūt p̄misse dicunt̄ p̄babiles: que oīb⁹. aut pluribus. aut maxime sapientib⁹ videntur esse vere. Hic aūt est ad p̄positum de materia scd̄o modo dicta. In syll'o eīn sophistico: p̄misse vident̄ esse p̄babiles aut necessarie. et tamē sunt false. vt hic. qcq̄d nō p̄didisti habes. cornua nō p̄didisti. igit̄ cornua habes. Maior est falsa. q̄a decē oculos nunq̄₃ p̄didisti: et tamen eos nō habes. Et ꝯformiter dicat̄. q̄ Forma syll'i est duplex. Materia eīn et forma dicuntur relatiue: et opponunt̄ relatiue. ergo. quot modis dicit̄

vnum: tot modis ꝛ reliquū. Aliq̄a ergo est forma sylli simplr. vt
est modꝰ ꝛ figura. Req̄rit eīm ad syllm vt dicit ꝑmo poꝝ: q̄ debꝫ
esse in modo ꝛ figura. saltē ad syllm de medio cōmuni. Syllus e
nim expositoriꝰ est bene in figura. ſ; nō in modo. ex pur; eīm singu
laribꝰ nō fit syllus in modo. vt declarat ꝑmo prioꝝ. Alia aūt
est forma sylli p̄xima ꝛ ꝓpinqua. Ut in demōstratiuis: forma syl
logismi demonstratiui est habitudo medij ad ꝯclonē. sicut cause
ad effectū. In syllo eīm demōstratiuo fit ꝓcessus p causaꝫ ad effe
ctum. ex quo scire est p causam ꝑmo phisicoꝝ. ꝛ ꝑmo posterioꝝ.
Sic in dyalecticis req̄rit habitudo localis in qua fundat argumē
tacio dyalectica. vt ostenditur secundo thopicis

Notandū tercio Q de syllo peccante in mate
ria est diuersitas inter logicos. Quidā eīm dicūt q̄ talis non est
syllus simplr. ſ; ad aliquē tantū. nec est semp syllus ad aliqueꝫ. ſ;
tūc quādo respōdens nō cognoscit defectū eiꝰ. Et hoc videt di
cere phus ꝑmo elenchoꝝ. vbi dicit. Q sophisticꝰ elenchꝰ nō est
simplr elenchꝰ ſ; ad aliquē. Sed ꝯtra hāc opinionē Egidiꝰ dicit
q̄ ꝓcedit ex falso intellectu phi. Nō eīm intelligit dictū suum. de
syllo peccāte in materia. ſ; de syllo peccante in forma. Unde ad
esse sylli simplr: sufficit accipere ꝓpōnes affirmatiuas vel negati
uas. que sunt ꝑncipia materialia sylli simplr. Quia aūt sylls pec
cans in materia accipit ꝓpōnes affirmatiuas vel negatiuas. licet
non ꝓpōnes ꝓbabiles aut necessarias peccat ergo ꝯtra naturaꝫ
sylli dyalectici vel ꝓbatiui. nō aūt sylli simplr. Et ita syllus pec
cans in materia est bonꝰ syllus illatiuꝰ. licet nō ꝓbatiuꝰ ꝛ dyale
cticus. Si obijcias. Syllus peccās in materia: ē syllus sophi
sticus. ſ; syllus sophisticꝰ non est syllus. sicut mortuꝰ hō nō ē hō
ergo syllus peccās in materia nō est syllus. Respōdet q̄ falsum.
mortuū sophisticū et huiꝰmodi que ꝑuacionē importāt: si addā
tur illis quibꝰ opponūtur: nō potest ex eis inferri dictū simplr. si
vo addant his qbꝰ nō opponūt: potest bene inferri dictū simplr.
Unde et si nō seqtur. hō mortuꝰ. ergo hō. tamē bene seqtur. cor
pus mortuū. ergo corpꝰ. Cū itaq; sophisticū. vt dicit de syllo pec
cante in materia: opponit ꝓbabilitati vel ꝯueniencie rei. ꝛ non
ipsi syllo. ideo nō est incōueniēs. q̄ syllus sic sophisticꝰ sit syllus.
Sequitur corollarie. q̄ syllus peccās in forma magis est sophisti
cus. q̄ꝫ peccās in materia. patet. Quia peccās in forma deficit a
forma syllogismi. In materia peccans deficit a materia ꝛ ꝓba

bilitate. modo. illud qd deficit a forma: pl' deficit q̄z illud qd a materia. sicut enim ꝑis res magis est: que est p formā: q̄z que ē per materiā. sic eciā illud quod deficit scdm formā: magis deficit q̄z quod deficit scdm materiā. Patet ergo. q̄ syll'us peccans in forma plus est palogism'. ꝛ syll'us sophistic': q̄z syll's peccās in materia. Seqtur corollarie. Si syll'us peccās in materia aliquando dicit̄ cōmuni nomie syll'us sophistic'. hoc nō est id eo. q̄ plus sit sophisticus q̄z ille q peccat in forma. Sed ideo sic nominatur. q̄a nomen speciale non habet

Notandū q̄rto Q̄ syll'i peccantes in materia sunt duplices. Quidā eni sunt falsigraphi: qui opponūt̄ syll'o demonstratiuo. Et illi vocātur palogismi discipline. quia sunt ꝯtra scienciam. Procedūt eni ex p̄ncipijs alicui' sciencie false intellectis. Sicut ꝯtingit in isto p̄ncipio. omēs linee ducte ab eodē puncto in eundē punctū sunt equales. qd intelligit̄ de lineis rectis ꝛ nō circularib'. Similiter cū sic argueret̄. omne totū est maius sua pte. s̄z aīa tua est ps tui. ergo tu es maior q̄z tua aīa. ꝛ sic anima esset quāta ꝛ materialis. quod est ꝯtra Arist. tercio de anima. Maior eni intelligit̄ de pte quātitatiua. et hic assumit̄ p qualibet pte. Alij sunt palogismi p̄cedentes ex p̄ncipijs cōmunibus in sciencia speciali. Sicut arguebat Brisso de quadratura circuli. Et tales palogismi vocant̄ litigiosi ꝛ sophistici qa nō faciunt quod vident̄ facere. Videt̄ eni demōstrare ꝯclōnē in sciencia speciali: quā tamen non demōstrāt. De paralogismis itaq̄ʒ falsigraphis nō ptinet determinare ad artē sophisticā. tales enim p̄cedūt ex p̄p̄is. aut ex opposit' p̄poꝝ. Dyalectica aūt ꝛ sophistica sunt sciencie cōmunes. Eciā ea que non possunt sciri sine cognicione omnium scienciaꝝ: nō sunt de ꝯsideracione huius sciencie. s̄z syll'i falsigraphi nō possunt sciri sine cognicione omnium scienciaꝝ quodāmodo. sciencie aūt sunt infinite. in quaꝝ qualibȝ reperiuntur syll'i falsigraphi. Tamen ad artē sophisticā ptinet ꝯsiderare de syll'o litigioso. quia talis procedit ex cōmunibus. modo dyalectica et sophistica sunt sciencie cōmunes

Conclusio responsalis Eadē sunt p̄ncipia syllogismoꝝ peccācium in materia. ꝛ eoꝝ q peccāt in forma. p̄bat̄ ꝯclo sic. Eadē p̄pō que est ꝯclo syll'i peccāt' in forma: potest esse p̄missa in syll'o peccāte in materia. Ut si dicat̄ canis currit. sydus celeste est canis. ergo sydus celeste currit. Iste palogism' peccat

in forma. et innititur loco sophistico: q est equocacio. In maiori enim capitur canis restricte p aiali latrabili, racione pdicati qd restringit subiectum. Sz in minori capit canis p oibus pcatz: et quo non restringit. Si ergo accipiat pclo illius sylli et fiat pmissa alterius sic arguendo. celeste sydus currit. quod currit habz pedes. ergo sydus celeste habet pedes. Iste peccat in materia qa maior est falsa et innitit pmo peccanti in forma. Cum ergo pmus syllus peccans in forma innitit equocacionem. ergo et scdus q peccat in materia. Concludit. q loci sophistici non solum sunt pncipia syllorum peccancium in forma sz eciam in materia. quare pclo vera. Dicit tamen Egidius q hoc fit aliter et aliter. Quia illorum qui peccant in forma sunt pncipia et elementa directe et imediate. Peccancium aut in materia ex psequenti et imediate eorum sunt pncipia. Seqtur corollarie pmo. Q omnes palogismi pecantes in forma reducunt ad. xiij. fallacias. patet. qa tales peccant ptra elenchum. modo. ois palogismus peccans ptra elenchum reducit ad aliqz de istis fallacijs. que omnes reducuntur ad ignoranciam elenchi. Seqt corollarie scdo. q oes palogismi peccantes in materia reducunt ad tredecim fallacias. qa palogismi peccantes in materia reducunt ad eadem pncipia sicut peccantes in forma. sz illi q peccant in forma reducunt ad aliquaz ex illis tredecim. igit eciam illi qui peccant in materia

Arguit pmo Non sunt eadem pncipia syllorum sophisticorum pecancium in materia et forma. pbat. Diuersorum diuersa sunt pncipia. sz palogismi peccantes in materia et forma sunt diuersi. igitur. Maior est Aristotelis pmo de anima. Minor est nota ex Aristotele in textu ¶ Dico q diuersorum diuersa sunt pncipia ppa. tamen diuersorum possunt esse eadem pncipia generalia et sic eciam est hic. qa idem locus sophisticus est palenchi peccantis in forma et eciam in materia. sed non eodem modo. vt dictum est

Arguit scdo Boni sylli et mali non sunt eadez pncipia. sz palogismus peccans in materia est bonus syllus. qa est in modo et figura. palogismus aut peccans in forma non est bonus syllogismus.. igitur ¶ Dico q psiderando syllogismum peccantem in materia: vt syllogismus est. tunc eius principia sunt modus et figura. sed considerando ipsum vt est peccans in materia tunc eius principia sunt cause apparencie et causa defectus syllogismi peccantis in forma. per quem aliqua suarum premissarum est probabilis apparenter

Arguitur tercio Sylli peccantes in materia non reducuntur in tredecim fallas: sicut illi q peccant in forma. ergo non sunt eadē pncipia ipsorum. Añs pbatur. Omnis fallacia habet causam apparencie et defectus. sed syllogismi peccātes in materia non habent causam apparencie et defect⁹. igitur. Maior patet ex dictis. Minor. quia talis assumit falsum. modo. falsum non est quid apparens sed realiter sic se habēs ¶ Dico q syllogismi peccantes in materia non habent causam apparencie et defect⁹ ex se. tamen presupponunt causam apparencie et defectus ex syllogismis pecantibus in forma in quibus fundātur

Arguitur vltimo Paralogismi peccātes in materia non reducuntur ad syllogismos sophisticos. probatur. quia si sic: tunc reducerentur ad eandem artem. sed hoc nō. igitur. Maior. quia reducerentur ad scienciam huius libri. Minor est Arist. in textu. q in diuersis sciencijs fiunt diuersi paralogismi peccātes in materia ¶ Dico q paralogismi peccantes in materia quantum ad materias speciales et sciencias speciales in quib⁹ fiunt non ptinent ad eandem scienciam. sed in ordine ad principia a quibus sumunt probabilitatem. et fiunt apparētes. sic pertinēt ad eandem scienciam et artem

Vtrum oraciones litigiose bñ distinguātur. q alique sunt ad nomē disputabiles et alique ad intellectū. p intelligēcia h⁹ qstiōis

Notandū pmo Quod p⁹ q Arist. ostendit q distinctio paralogismorum sumenda est scdm locos sophisticos. et nō secundum terminos et pponēs ex qb⁹ fiunt paralogismi. Iam consequēter ostendit. q ista distinctio non est sumēda p respectū ad nos sine vtentes. scilicet p hoc q aliqui sylli fiūt ad nomē. et aliqui ad intellectū. Unde ista oro dicitur fieri ad nomē et nō ad intellectū. quando opponens et respondens vtitur nomine vel oracione p diuersis significatis. sic q ipsi non referunt eorum intencionem ad eandem rem. licet bene ad idē nomen. Sed oracio tunc dicitur fieri ad intellectū. quando respondens et opponens vtuntur nomine pro eodē sgnato. sic q ambo recipiūt aliquod nomē vel aliquam oracionem secundum eundem intellectum. vt id quod vnus intelligit per nomen. hoc eciam alter

Notandū scdo Quod Aris. in textu pbat quattuor racionib⁹ Quod ista diuisio est insufficiens. Prima Omnis bona di

uisio debet dari p opposita: sic q membra diuisionis nō coincidāt. s ista nō est hui'modi. igit. Maior. qa ōis bona diuisio fit p diffe rencias oppositas que coincidere non possunt. Minor patet. qa eadē ōō potest disputari ad nomen et eciā ad intellectū. Pro bat hoc Arist. pmo in fallacijs in dictione. in qb' posito q aliqd nomen plura sicet. tamen opponēs et respondēs possunt vti tali nomine vel ōōne p eodē sato. et tūc est disputacō ad intellectū. Similiter possunt vti tali nomine vel ōōne p diuersis sat. tūc est disputacio ad nomen. Scdo hoc pbat in fallacijs extra dictionē. ibi eīn potest disputari ad nomen et eciā ad intellectum. qa hoc non est racione ōōnis vel nomis: q disputet ad nomen vel ad intellectū s racione respondētis. q potest se habere aliqn do vnifoīter ad opponentē: ferendo suā intencionē ad idē cum eo. Aliqñdo vo diffoīter: nō ferēdo suā intencionē ad idē. Secunda racio. Si illa diuisio esset sufficiens: hoc esset p hoc. q oraciones simplices in quib' fiunt falle extra dictionē: disputarent ur ad intellectū. Et ōōnes multiplices que fiūt in fallacijs in dictione ad nomen. Sz hoc nō. qa omēs palogismi extra dictionem possunt disputari non ad intellectū. ergo ad nomē possunt disputari. tenet ɔ̄ña ex insufficienti diuisione. Et eciā disputari ad nomen non est disputari ad intellectū. Uel opter dicere. q non omēs ōōnes sunt disputabiles ad nomen vel ad intellectū. sed erūt alique ōōnes: que nec erūt ad nomen nec ad intellectū. Itē. nō omēs palogismi in dictione fiūt ad nomē. Nō eīn semp in ipsis nomen vel oracio sumitur pro diuersis significatis. vt patet in fallacia figure dictionis

Notandū tercio Tercia racio est ista. Distinctio ōōnum: p hoc q quedā est ad nomē: et quedā ad intellectū solū sumit quantū ad ɔ̄dictionē. et maxime quādo referūt intenciones suas ad diuersa sata. que ɔ̄dictio solū cōplet et ɔ̄stituit fallaciā ignorācie elenchi. s incōueniens est distinguere omnes palogismos solū scdm racionē elenchi: et nō scdm racionē syll'. Aliqui eīn palogismi peccāt ɔ̄tra syll'm et ei' racionē. Aliq ɔ̄tra ɔ̄dictionē. Et aliqui ɔ̄tra vtrūq. vt dictū est pus. Concludit ergo q hec diuisio est insufficiēs. Quarta racio. Si ista diuisio esset sufficiens: maxime ideo. q ōōnes doctrinales essent disputabiles ad intellectū. et sophistice ad nomen. sed hoc est falsum. Possunt eīn ōōnes doctrinales eciā disputari ad nomen. quia

p'le est. q respondēs et opponēs credat istū ?minū triangul' nō idem Bare. ſ habere diuersa Bata. Poteſt ergo in ſcienciis doct'nalib' diſputacio fieri ad nomē. Similiter in ſophiſtic? poteſt fie ri diſputacio ad intellectū. Si eni aliqd nomē plura Bat: et oppo nens et reſpondens nō credat hoc plura Bare. et referāt ſuos in tellectus ad idem. ibi eſſet diſputacio ad intellectum. Relinqt ergo. q iſta diuiſio quam aliqui ponunt eſt inſufficiens

Notandū q̄rto Aliq̄s poſſet obijcere ?tra hāc racionē quartā. et dicere. Q? o?o ſophiſtica ſemp diſputat ad no men. niſi defect' veniat ex pte opponēt?. Opponēs eni ſemp de bet diſtinguere in pncipio o?onē quā interrogat. quo facto: ſem per ſophiſtice o?ones diſputabūt ad nomen: et nō ad intellectū Hanc racionē Ariſt in textu imp?bat et dicit Q? hec inſtācia nō ?cludit. qa ex ea non ſoluit argumentū factū' Quia ſi opponens diſtinguendo pus interrogauerit. adhuc poteſt reſpondēs nega re p vtroq; ſenſu. ſ opponēs poteſt pbare p vno. et p ?ns ibi erit diſputacio ad intellectū. Eciā iſta reſpōſio aſſumit falſu?. Non eni optet opponentē ſophiſtā pus diſtinguere multiplicitatē o?o nis: q̄3 interrogare. Primo. Quia aliquādo hoc poteſt ?tinge re. q opponēs quādoq; interrogat multiplicitatē: et non poteſt eam diſtinguere. qa eā ignorat. modo. null' in diſputacione obli gatur ad imp'le. Scdo. qa ſi pus diſtingueret. tunc doceret re ſpondentē: ex quo manifeſtaret ei multiplicitatē o?onis interro gate. ſ hoc eſt incōueniēs. Sophiſta eni nō debet docere ſuū re ſpondentē. Tercio. multe ſunt o?ones que nō ſunt multiplices. ſ ſolū multiplex eſt diſtinguendū. dato eciā q tales o?ones poſ ſent multipliciter intelligi. pter diuerſas habitudīes: que ſe te nent ex pte rei nō tamē optet eas diſtinguere. Quarto. Nō op tet opponentē diſtinguere in demonſtratiuis: ad hoc q reſpon dens ?cedat vel neget. ergo a forciori nec in ſophiſtic?. Añs pa tet. qa hoc modo diſtinguere vt reſpondēs ?cedat aut neget: eſt ipſius temtatiui: cui' eſt ſumere expiēciā de reſpondente et eius ſciencia. et eciam dyalectici; qui conſiderat de cōmunibus. aliter tñ q̄3 ſophiſta. qa dyalectic' ?ſiderat de oib' ? cōmunib' ſcd? rē Sophiſta añt apparenter. Pro quo finali dicto Aduerte. q ſe cundū Ariſ. quarto methaphi. Dyalectic'. methaphiſic' ? ſophi ſta: circa idē verſant. qlibet eni eo? ?ſiderat de toto ente. ſ alit et aliter. qa methaphiſic' ?ſiderat de omib' ſcdm vitatē. ſ dya-

lectic' scdm pbabilitatē. sophista vo scdm appenciā. Cū itaqȝ dicitur dyalectic' cōsiderare de omib' scdm rem: nō debȝ intelligi q̄ dyal'ctic' sit artifex realis: sicut methaphisic'. Sꝫ qa pbabilitas simplr sumitur ex ipa re. quatū eni ē ex pte rei: va pbabiliora sūt alijs. possunt tamen esse falsa pbabiliora: vez quo ad nos. vt dicitur pmo rethoricoꝝ. que sunt scdm rem simplr sunt pbabiliora et meliora. sophista ergo potest esse obuiatiu' de omib' scdm qȝ videtur respondenti sed dyalecticus simpliciter. quia est ex pbabilibus simpliciter. Et isto modo dicitur esse de oib' scdm rem

Conclusio responsalis Diuisio oracionum. q̄ alique sunt disputabiles ad nomē ꝛ alie ad intellctū ē sufficienter assignata. Patȝ vitas ꝯclonis ex racionib' Aris. iā adductis

Arguit pmo Ista diuisio est sufficiēs et bona igit. pbat. Illa diuisio ē bene posita que dat p opposita. sed ista ē huiu'modi. igit. Maior ē vna ꝯdicio bone diuisionis. Minor pbatur. qa oro que disputat ad nomē. et illa que disputat ad intellectum includūt modos ꝯdictorie oppositos. igit sunt membra opposita. Ans patȝ. qa oro disputabilis ad nomen ē vbi opponens ꝛ respondens nō referūt ad ideȝ. Sꝫ oro disputabil ad intellectū vbi respōdens et opponens referunt ad ideȝ. modo referri ad idē ꝛ nō referri ad ideȝ: sunt modi ꝯdictorie oppositi ¶ Dico q̄ ista diuisio dat p opposita quo ad voceȝ sꝫ nō quo ad reȝ. Esse eni ad nomen. ꝛ esse ad intellectū secundum aptitudineȝ possunt inesse vni. et reperiuntur in vna oracione. sed opposita formaliter non possunt inesse vni. quia mutuo se expellunt

Arguit scdo Si ista diuisio nō esset bona. maxime ideo. qa ei' membra coincidunt ita. q̄ eadeȝ oro potest esse ad nomen ꝛ ad intellctm. Sꝫ hoc nō impedit. qa eadē falla potest esse in dictione ꝛ extra dictiōm. vt pus ostensuȝ ē. ꝛ tamen diuisio qua diuidit falla in fallam in dictione. ꝛ extra dictiōm ꝓpter hoc non destruit. igit nec hic impedit ¶ Dico q̄ nō est simile. qa licet idē palogism' materialiter potest esse in dictiōe ꝛ extra dictionē nō tamē formaliter. Sꝫ eadeȝ oro formaliter et materialr potest esse ad nomē ꝛ ad intellectū. qa hoc nō est ex pte oracionis sꝫ ex pte vtent. q̄ disputatur ad nomen vel ad intellectum

Arguit tercio Ois diuisio imediata ē bn̄ posita. Sꝫ ista ē imediata. igit. maior ē boecij i libro diuisionū. minor pȝ

qa dat p duo mebra ¶ Dico q pois divisio imediata bona et suffi ciens e bi assignata. Sz ista divisio no e bo nec sufficies. vt declatu e

Arguit qrto Divisio substacie in pma et secundam est sufficiens et tame no dat p opposita. qa scda substancia pdicat de prima. igitur ad bona divisione no exigit q debet dari p opposita. et sic no seqt q divisio ozonis sit insufficies. ex eo q membra ei coincidut ¶ Dico psimiliter sicut ad scdam racionem. q eade substacia formaliter no potest esse pma et scda. sicut eadem ozo formaliter potest esse ad nomen et ad intellectum

Utrz syllus tentatiuus sit litigiosus et sophisticus. Pro intelligencia huis questionis note

Notandu pmo Qz postqz Aristo. ostendit q omes sylli sophistici tam peccantes in materia qz in forma fiunt in tredecim locis sophisticis. et qualiter distingunt scdz illos locos et no scdm tmios et ppones ex qb fiunt. nec per hoc q sunt ad nomen vel ad intellectu. hic pseqnter detmiat de syllo tentativo ostendendo q aliquo modo sit in pdictis locis. Et pmo ostendit q sylls tetativ e litigiosus et sophistic. Deinde ondit q ptinet ad dyalecticu. Et vltio ondit q fudat i locis sophisticis exq e litigos

Notandu scdo Qz licet syllus tentatiuus aliquando potest fieri ex necessariis et quadoqz ex impossibilibus. secundu quod illa vident respodenti. tamen hic accipit syllus tentatiuus ppe p illo q fit ex comunib pbabilib applicatis ad aliq pclone speciale in aliqua arte. Et potest sic diffiniri. Syllus tentatiuus est q pcedit ex his qne vident respondenti et ex his que necesse est eu scire qui se simulat habere scienciaz. i. ex comunib cognitis. qb cognitis no opter scire arte in speciali. Sz qb ignorantis: necesse est ignorare illa arte in speciali. Syllus aut litigiosus vel sophistic: est ois syllus appares et no existes. q vt ordiatur ad victoria: dicit litigiosus. et pnt ordinat ad apparentem sapiencia: dicit sophistic. a sophos grece: qsi sapiecia latine

Notadu tercio Qz scdm Arist. in textu. sylls tentatiuus est litigiosus et sophistic. Et pbat sic. Quicuqz sylli vident esse scdm arte: et tamen non sunt scdm pncipia ppa sciencia rum sunt litigiosi. eo q sunt apparetes et no existetes. Sz sylls tentativ videtur esse huiusmodi. qa applicat circa ppas pclones

alicui⁹ sciẽcie.et tamen non est ex ꝑncipijs ꝓpis illi⁹ sciencie.ꝫ ex cõmunib⁹,ergo est litigiosus.Et ex hoc infert pħus ꝙ sylli fal sigraphi: qui dicunt false descriptiones: non sunt litigiosi. qa ꝓ-cedũt ex ꝑncipijs ꝓpis alicui⁹ artꝭ. licet deficiãt in materia.Vt est racio Ipocratꝭ.q voluit quadrare circulũ.quã faciebat ꝑ line as describendo quadratũ infra circulũ.ꝛ ꝓbando.ꝙ quattuor ꝑ-tes circuli·et quattuor quarti quadrati essent equales.qa omẽs linee ducte ab eodẽ puncto in eundẽ punctum sunt equales.Ra cio ista nõ est litigiosa.qa ꝓcedit ex ꝑncipijs ꝓpis . Racio autem Brissonis de quadratura circuli est litigiosa. qa ꝓcedit ex com munib⁹ sic arguendo.Vbicũqꝫ est dare mai⁹ ꝛ min⁹ ibi est dare equale.ꝫ sic est de quadrato ꝛ circulo.igiť circul⁹ est equalis qua drato. Scđa racio.qa sicut in certamie corã iudice iniuria que habet apparenciã rei: et que simpľr est iniusta: est litigiosa.Ita in dispũtacione argumẽtacio male ꝓcedẽs: que videť bene ꝓce-dere: est litigiosa.Sꝫ syll'us tentatiu⁹ videť ꝓcedere ex ꝑncipijs sciencie et tamen nõ ꝓcedit.ergo syll'us tentatiu⁹ est litigiosus

Notãdũ q̃rto Q ꝑħus in textu ostẽdit. ꝙ syl- logismus tentatiu⁹ ꝑtinet ad dyalecticũ.Et hoc ꝓbat duab⁹ ra-cionib⁹. Prima.Sicut se habꝫ syll'us falsigraph⁹ geometric⁹ ad geometricũ.sic syll'us tentatiu⁹ ad dyalecticũ.ꝫ syll'us falsigra-phus geometric⁹ ꝑtinet ad geometricũ.ergo eciã syll'us tentati uus ꝑtinet ad dyalecticum.Maior ex ꝯuenienti similitudine.qa sicut syll'us falsigraph⁹ in geometria ꝓcedit ex ꝑncipijs ꝓpis ma le intellectꝭ. sic syll'us tentatiu⁹ ex ꝑncipijs cõmunib⁹ male ap-plicatꝭ.Et ex hoc ꝑiter appeť differẽcia inter syll'm falsigraphũ et tẽtatiuũ. Primo. Quia syll'us falsigraph⁹ ꝓcedit ex ꝑncipijs ꝓpis male intellectꝭ.vt est racio Ipocratꝭ de quadratura circu-li.Sꝫ syll'us tentatiu⁹ ꝓcedit ex ꝑncipijs cõmunib⁹. sicut est ra-cio Brissonis.Scđo differũt. Quia syll'us falsigraph⁹ nõ potest transferri ad diuersas sciencias. qa ꝓcedit ex oppositꝭ ꝓpis ꝑn-cipijs alicui⁹ sciencie.ꝫ syll'us tentatiu⁹ potest.qa ꝓcedit ex com munib⁹: que possunt applicari ad diuersas sciencias. Et ex hoc ꝯsequenter potest haberi.ꝙ syll'us tentatiu⁹ nõ eodẽ modo oppo nitur demõstratiuo: sicut falsigraph⁹. qa tentatiu⁹ ei opponiť: inquantũ ꝓcedit ex cõmunib⁹.Sꝫ falsigraph⁹: eo ꝙ ꝓcedit ex fal sis: quãuis fiat ex ꝓpis.modo.syll'us demõstratiu⁹ est ex ꝑmissis ꝓpis ꝛ verꝭ· Scđa racio ꝑncipalis est, Sicut se habet tentatiua

ad dyalecticam. sic syll'us tentatiu' ad dyalecticu3. ꝫ tentatiua est quedā ps dyalectice. ergo syl'us tentatiu' aliquo mō reducit ad dyalecticū. ꝯ'Minorē ꝓbat Arist. in textu. qa dyalectica nō est alicui' generis vel subiecti determiati. quod sic patet'. qa nō omnia possunt esse vni' generis. ꝫ dyalectica ꝯsiderat de omib'. ergo nō est circa aliqđ gen' determiatū. Jdeo dyalectica est interrogatiua Sꝫ nulla ars demōstratiua est interrogatiua. qa nō potest ꝓbare vtrāqꝫ ptē ꝯdictionis. Similiter tentatiua nō est alicui' generis determiati. qa illa sciencia que ꝓcedit ex cōmunib'. qb' scitis: nō est necesse habere scienciā. et qb' ignoratis: necesse est quālibet artē ignorare. nō est alicui' generis determiati. sed tentatiua ē huiusmodi. igit tentatiua nō est alicui' generis determiati. Jđo nesciens potest vti tentatiua et sumere experienciā de sciēcia respōdentis. Tentatiua ergo est quedā ps dyalectice. Seqꝛ corollarie Qꝫ idiote et indocti vtunt dyalectica et tentatiua. patet'. quia tales arguūt ex cōmunib' ꝛ sine arte. de qb' est dyalectica artificialiter. Seqtur eciā. ꝙ syll'us tentatiu' aliquo modo fundat in locis sophisticis. qa oēs litigiosi sylli ꝛ sophistici reducunt ad ꝓdictos locos. vt dictum est ante. Ergo eciam talis syllogismus qui est quodam modo litigiosus

Conclusio respōsalis Syll'us tentatiu' est litigiosus et sophistic'. Veritas hui' ꝯclonis patet ex his que dicta sunt in notabili tercio. Seqtur corollarie. Qꝫ idem sylli in re sunt litigiosi ꝛ sophistici. ꝫ differūt racione. patet. qa sicut est de homib': sic est de syl'is. ꝫ idē hō real'r potest esse litigiosus ꝛ sophisticus. Dicunt em̄ litigiosi. qa certāt ꝓ victoria. Sed dicunt sophistici: qa nō certāt scdm̄ vitatē ꝫ appenciā. Sic similiter syllogismi dicūtur litigiosi. quādo ordinant ad victoriā. Sꝫ sophistici: quādo ordinātur ad appentē scienciā et gloriā. Seqꝛ corollarie. Qꝫ tentatiu' exquo est litigiosus potest esse sophisticus quia potest ordinari ad apparentē sciēciā ꝛ sapienciā. Nec ē inꝯueniens. ꝙ arguens in syll'isando intendat plures fines. vt sumere expienciā de respōdente: et vincere ipm: ꝛ acqrere scienciam apparentem. tales em̄ fines nō ꝯtrariantur nec repugnant

Arguit pmo Syllus tentatiu' non est litigiosus. ꝓbat' null' syll'us dyalectic' ē litigiosus. ꝫ tentatiu' ē dyalecticus. igit. ꝯ'Minor ex dictis. ꝯ'Maior. qa syll'us dyalectic' ē ex ꝓbabilib'. litigiosus vo ex apparētib' ¶ Dico ꝙ syll'us tentatiuus

est aliquo modo dyalectic⁹. qa p̄cedit ex p̄babilib⁹. ꝫ nō simpliciter. qa nō p̄bat ꝯclōnē suā eomodo quo videt̄ p̄bare. qa videtur p̄bare ex p̄p̄iis: ꝫ tamē ex cōmunib⁹ p̄cedit. ⁊ idō ē apparēs ⁊ nō existens. ⁊ sic scdm̄ aliqd ē dyalectic⁹: quantū ad p̄babilitatē p̄missaꝝ. ꝫ est litigiosus: quantū ad p̄bacionem conclusionis

Arguit̄ secūdo Illa que sunt idē quicqd ꝯuenit vni eciā ꝯuenit alteri. ꝫ aliqd ꝯuenit syllō tentatiuo qd nō ꝯuenit litigioso. igit̄ syllus tentatiu⁹ nō ē litigiosus. Minor. quia syllus tentatiu⁹ fit ⁊ ordinat̄ ad sumendū expimētū de sciencia respondentis. sed sophisticus et litigiosus ordinantur ad victoriam vel apparentem scienciam

Arguit̄ tercio Opposita nō sunt idē ex Arist. in post p̄dicamēt̄. ꝫ syllus tentatiu⁹ et sophistic⁹ sunt opposita. ergo ⁊c̄. Maiōr. qa sunt diuersa mēbra diuidencia syllogismum.

Arguit̄ q̄rto Illi sylli sunt distincti quoꝝ fines sunt distincti. ꝫ fines sylli tentatiui ⁊ litigiosi sunt distincti. Maior. qa finis distingnit res. Minor patet ¶ Dico q̄ ista tā argumenta p̄bāt q̄ syllus tentatiu⁹ ⁊ sophistic⁹ nō differūt materialr̄. ꝫ bene formaliter. eo q̄ habent diuersos fines

Vtrū cautele ducētes ad methā falsi ⁊ inopinabilis ab Ari. sint bn̄ posite. Pro intelligēcia q̄stionis more

Notandū p̄mo Q p⁹q̄ꝫ Arist. detm̄iauit de syllis sophistic̄ in generali: p̄ quos possunt ꝯcludi quiꝫ methe. Hic ꝯsñter detm̄iat de q̄busdā cautelis oppon̄et̄. Que nihil aliud sunt: q̄ꝫ quedā idoneitates ⁊ aptitudines ad ducendū faciliter respōdentē ad aliq̄ꝫ methā. Et p̄mo ponit huiusmodi idoneitates q̄b⁹ facili⁹ ꝯcludit̄ falsum ⁊ inopinabile. Deinde q̄b⁹ ꝯcluditur nugacio. Deinde q̄b⁹ soloecism⁹. Et vltimo q̄b⁹ fit redarguicio. Finalis em̄ intencio sophiste ē redarguere. Primo ita q̄ꝫ ponit q̄nq̄ꝫ cautelas ⁊ documēta: scdm̄ que respōdens potest duci ad methā falsi. Primū documentū. Q opponēs debꝫ celare suū p̄positū. i. ꝯclōnē: quā vult inferre ꝯtra respondentem. Et racio hui⁹ est. Quia quādo respōdēs nescit q̄d opponēs velit ꝯcludere: nescit q̄d debꝫ ꝯcedere vel negare. ⁊ sic facili⁹ decipit̄. Scdm̄ documētū. Q opponēs debꝫ multa interrogare. sic em̄ respōdēs reddit̄ ꝑplex⁹: ⁊ nō potest directe ꝯsiderare q̄d veꝝ q̄d fal

sum. difficile enim est ad multa respicere. et sic facili⁹ decipit. Tercium documentū. Q₂ opponēs debet laudare dicta respōdentis et ei⁹ respōsiones: qa sic min⁹ cogitabit de deceptione. Quartum documentū. Q₂ opponēs debet se transferre ad aliā materiam que respōdenti nō est cognita. in qua ipse opponēs abūdare possit argumēt; sibi notȝ. et sic facili⁹ decipiet respōdentē. Quintum documentū. Q₂ opponēs in pncipio disputacionis dicat. q non vult disputare ꝯtra ipsuȝ causa deceptionis. ꝫ causa addiscēdi. quia per hoc respondēs erit min⁹ attent⁹ ad euitandū deceptionē. Et patent ista documēta in his metris. Cela: multa pete: lauda: transferre memento. Discere te finge: si vis concludere falsum

Notandū scdo Ad hoc q opponens facile ducat respondentē ad metā inopinabilis Aristo. ponit quattuor documenta. Primū. q opponēs debet ꝯsiderare de qua via ⁊ secta est respondēs. et in quo ꝯtdicit dictȝ alioꝝ doctoꝝ. Et tūc debet ei ꝓponere dicta alioꝝ doctoꝝ. si respōdens negabit illa. tunc ducet ad metā inopinabilis. qa negat illa que apparēt multȝ sapientib⁹ esse vera ⁊ ꝓbabilia. Si aūt ꝯcedit illa: cū sint ꝯtraria dictis sui doctorȝ: ducet ad inopinabile: q ꝯcedit illa que sunt ꝯtra sectā suā. vl ꝯtra dicta illius cui⁹ est discipul⁹. Potest tamē respondens hoc euadere et dicere: q dicat hoc scdm opinionem sui doctoris et posicionem sue secte. licet alij aliter de materia ꝓposita senciāt. et sic nō ducet ad metā inopinabilis. Scdm documētū. q oppones debet ꝯsiderare ꝯrietatē: que est inter voluntates occultas. ⁊ inter opiniones manifestas. siue inter appetitum ⁊ racionē. qa multe ꝓpōnes sunt que vident oib⁹ scdm racionem. Ut q meli⁹ est bene mori ꝙ voluptuose viuere. vel turpiter siue iniuste agere. et tamen scdm appetitū ⁊ sensualitatem multi eligūt oppositū. Tūc si opponēs īterogat a respondere ea que vident scdm volūtatē occultā. ⁊ respōdēs ꝯcedit. statim potest duci ad inopinabile: q ꝯcedit id quod est ꝯtra racionē rectā que semp depcat ad optima. Si aūt negat. tūc ducet ad hoc opinabile q negat id quod multi ꝯcedūt. Unde per volūtates occultas in ꝓposito: intelligunt ea que dictat appetitiu⁹ sensitiu⁹. Sȝ p manifestas opiniones: intelligūt ea que dictat racio recta

Notandū tercio Terciū documentū quod Aristoteles dat est. Q₂ opponēs debet inspicere ꝯrietatē que ē in-

ter naturã ꝛ legẽ.hoc est inter ius naturale/et ius positiuũ.quia lex nature dicit vnũ/et ius positiuũ aliqñ ido videt̃ ꝯtrariari. Lex e nim nature dicit.ꝙ omia sunt cõmunia. Lex vo ꝛ ius positiuum dicit.ꝙ qlibet habeat sua ꝓpa. Et tũc.si opponẽs interrogauerit respondentẽ de vna pte. ꝛ si respõdẽs negauerit vnã ꝛ aliam cõcesserit: facile ducet̃ ad methã inopinabilis. Quartũ documẽtum Aristotelis est. ꝙ opponẽs debet attendere ꝯtrietatẽ inter opiniones plurimoꝝ.et opiniones sapientũ: que in multꝭ ꝯtriant̃. Unde sapientes dicũt. felicitatẽ ꝯsistere in opacione ꝟtutis/studijs ꝛ scẽcijs.ꝛ nõ in diuicijs/honorib⁹/ ꝛ voluptatib⁹. dicũt ꝙ meli⁹ philosophari ꝙ̃ ditari. Vulgares vo dicũt: felicitatẽ ꝯsistere in honorib⁹/diuicijs/ꝛ voluptatib⁹. meli⁹ ꝙ dicunt ditari ꝙ̃ philosophari. Tunc si respondens concedat vnum/ꝛ aliud negat faciliter ducitur ad metham inopinabilis

Notandũ q̃rto Scdm intencionem Arist. in textu. Ad artẽ sophisticã ptinet ostẽdere.quo modo habẽt fieri obligtates ꝛ methe disputaciõis sophistice. ꝛ assignare cautelas qb⁹ defect⁹ ꝛ deceptio potest generari ꝛ fieri in respõdente. Racio.qa malũ nõ euitat̃ nisi cognitũ.et qñto min⁹ cognoscit̃: tãto min⁹ euitat̃. ꝛ quãto magis cognoscit̃: tanto magis euitatur Si ergo scim⁹ modos quomõ obligtates ꝛ deceptiones fiunt.et per quas cautelas plus fiunt.meli⁹ ꝛ facili⁹ habem⁹ hoc euitare Et ergo Arist.de his hic dedit documẽta ꝛ infoꝛmacionẽ. Et ex hoc patet.ꝙ scire malũ non est omnino malũ. ꝫ est aliquo modo bonũ/aliquo modo non. Scire aũt malũ p se nõ est bonũ.qa malum impficit.sicut bonũ pficit appetitũ ꝛ intellectũ/tamen p accidens scire malũ: est bonũ.ex eo ꝙ aliqñ ido scire malũ ꝯfert ad euitandũ mai⁹ malũ. Ut venenũ scdm se nõ est bonũ. p accidens tamen aliqñ ido est bonũ.vt in vsu medicine ꝛ cura infirmitatũ vt in tyriaca

Conclo respõsalis Cautele ducẽtes respõdentem ad metham falsi ꝛ inopinabilis ab Aristote. sunt bene assignate. Ueritas ꝯclonis patet ex his que dicta sunt

Arguit̃ pmo Aristo.nõ recte docet istas cautelas.igit̃.pbat̃. In nulla arte docendũ est malũ. ꝫ Aris.hic docet modũ ꝛ cautelas deceptionis.igit̃ nõ recte agit. Maior.qa ars ordinat̃ in bonũ ꝛ nõ in malũ. Minor.qa iste cautele ordinãtur

in deceptionē. et decipe aliū est malū ¶ Dico q nulla ars debet docere malū ea intencione vt vtamur illis malis. ß poci⁹ vt ipis malis cogt⁊ possem⁹ ea vitare. g° vtile ē noscere istas cautelas

Arguit̄ scdo Arist. male tradit hic artē decipiendi respōdentē. pbat̄. Sapient⁊ est nō decipe nec mentiri. pmo hui⁹. ergo male docet cautelas decipiendi respondentē ¶ Dico q sapiēt⁊ nō ē decipe pma intēciōe. ymmo Arist. docet hic istas cautelas: vt ipis cognit⁊ possem⁹ vitare dceptōs sophistaꝝ

Arguit̄ tercio Processus Arist. est insufficiēs pbatur. qa nihil dicit de cautelis respōdent⁊. vt patet ¶ Dico q in primo libro determinat de cautelis opponentis. sed in secundo de cautelis respondentis. et ergo non est insufficiens

Arguit̄ q̄rto Opponēs nō debet se transferre ad aliā materiā. Igitur cautela vna nō ē ptinens. Añs pbat̄. quia hoc impedit eū in assecucione sui finis. pbat̄. qa finis ei⁹ est ducere ipm respondentē ad methā. cū aūt trāsfert se ad aliā materiam: que forte erit nocior respōdēti: nō ɔcludet ei. et sic nō ɔseqt̄ finē suū ¶ Dico veꝝ argumētū ɔcluderet. si trāsferret se ad materiā notā respōdēti. sed deb; se trāsferre ad materiā ignotā rñdēti

Utrꝝ cautele ducentes ad methā nugaciōis et soleocismi sint bñ assignate. Pro intelligēcia h⁹ q̄stiōis mote

Notandū pmo Postq̄ Aris. posuit cautelas quib⁹ opponēs potest ducere respōdentē ad methā falsi et inopinabilis. Cōsequēter ponit cautelas et documenta qb⁹ opponēs potest ducere respondentē ad methā nugacionis et soleocismi. Et pmo ostēdit: quo modo ducit̄ respōdens ad methā nugacionis. psupponit tamen Arist. qd est nugacio: de qua dictū est circa methas. Dupliciter tamen potest cōmitti nugacio. Primo eodem nomīe bis reppetito. vt hō homo currit. Et de tali nō est ad ppositū. Quia in tali nugacione non est aliqua appencia. Scdo potest cōmitti nūgacio sub diuersis nomīb⁹. Et de tali est ad ppositum. quia in tali nugacione est causa apparencie. Ut dicendo: homo risibilis: equus hinibilis

Notandū scdo Qz opponēs sophista volens ducere respondentem ad methā nugacionis: debet vti tali supposiciōe. q nomē pcet idē p se sūptū et eciā cū alio. Quo supposito

et admisso: facile est ducere aliquē ad metham nugacionis. Exemplum Aristotelis est de duplo. Duplū enī p suppositionē idē sat cum p se sumit̄ et eciā quādo capit̄ cum alio. si ergo aliqs accipit duplum per se: dat intelligere dimidium. Si ergo aliquis dicat duplū dimidij coniunctim: facit nugacionē stāte suppositione. qa valebit tantū. duplū dimidij dimidij. Unū enī dimidij expsse ponitur. ⁊ aliud includit in iij duplū. Et sic cum dico. duplū dimidij duplū: ter ponit̄ dimidij. et valet tātū. duplū dimidij dimidij duplum dimidij. Scdm exēplū Arist. est. cū dico. concupiscencia delectacionis: stante suppositione erit nugacio. qa valebit tantū. concupiscencia delectaciōis delectaciōis. qa concupiscēcia dat intelligere iij delectaciōis. An aūt illa suppositio sit va Adverte. Q: Dictio habet duplex sūtū. Unū pncipale ⁊ pmariū quod sat ex impositione pmaria. Aliud scdariū. quod scʒ sat ex habitudine alteri⁹ dictionis cui addit̄. Et hoc est min⁹ pncipale. Significat ergo dictio idē sacione pncipali ⁊ pmaria p se sumpta et alteri coniuncta. Dicūt enī logici. Termin⁹ vbicūqʒ ponit̄ eque mlta sat Sed nō est hoc verū de sacione minus pncipali ⁊ scdaria. Unde hoc relatiuū duplū ⁊ qdlibet relatiuū: sat formam que ē in subiecto. Et qa talis forma relata: habet dependenciā ad aliud. ido ex consequēti sat illud ad qd forma depēdet. Sed si illud ad qd forma dependet ei adiūgat̄. nō ampli⁹ sat illud. qa p illud adiūctū terminatur ei⁹ depēdēcia. Et ideo hic nō est nugacio. duplū dimidij: nisi apparenter. Et talis apparēcia sufficit sophiste. eo qꝫ appetit sapiēciā apparētē ⁊ nō existentē. Ex his patet. quare vt cōmuniter dicit̄. gen⁹ appositū spēi facit nugacionē. species aūt apposita generi nō facit nugacionē. qa gen⁹ appositū spēi nō potest ipam determiare. ſ spēs apposita generi: ipm determinat

Notandū tercio Q: tripl'r contingit aliquē duci ad methā soleocismi. Uno modo vere ⁊ apparenter. Scdo apparenter tantū. Tercio vere ⁊ nō apparenter. Exemplū pmi. Ut si quis concedat orōnē cōstitutā ex adiectiuo ⁊ substātiuo diuersorum generū tanqʒ congruā. vt me⁹ mater. Exemplū scdi. Ut si quis dicat ficus maturas: tanqʒ congruā. talis duceretur ad methā soleocismi apparenter tantū. Quia scdm Cecilianū: ficus est masculini generis ⁊ scde declinationis. Et ideo scdm eū apparenter ducere tur ad methā soleocismi. nō tamen vere. qa scdm vitatem bene dicitur. Exemplū tercij Si qs diceret, ficos maturos: scdʒ in

tencionem Ceciliani tantū. talis non duceret̃ appenter ad methā soleocismi. ꝫ secundum sapientes grāmaticos duceretur

Notandū q̄rto Q respondens potest duci ad methā soleocismi. ꝯcludendo vnū gen⁹ ꝑ alio vel vnū casuꝫ ꝑ alio in nomib⁹: que habent vnā t̃minacōeꝫ in plurib⁹ casib⁹. Ut si opponens vtatur nomine neutri⁹ gener̃: quod habet plures casus similes. et eciā. qa neutꝝ gen⁹ quodāmō cōprehendit sub se masculinū ⁊ femīnuꝫ. Ut cū queritur. qd est hoc. potest respōderi. Coriscus. Caliopeija. vel lignū. Qñ eñ ꝓponitur nomen neutrius gener̃: respōdens nescit distinguere in quo casu ꝓponitur eo q̄ habet plures casus sub vna terminacione. ⁊ ita faciliter ducitur ad methā soleocismi ⁊ ad incōgnitatem ꝯcedendam

Conclusio respōsalis Cautele ducentes respōdentem ad methā nugaciōis ⁊ soleocismi ab Arist. sunt sufficiēter assignati. Ueritas ꝯclōis patꝫ ex his que dicta sunt

Arguit̃ p̄mo Nugacio ptinet ad rethorē. ergo male ponūtur hic cautele ducētes ad nugaciōem ¶ Dico q̄ nugacio capit̃ dupl'r. Uno modo ꝓut dicit defectū ornatus sermōis et sic spectat ei⁹ ꝯsideracio ad rethorē. Alio modo capit̃ ꝑ inconuenienti: ad quod potest duci respondens sophista vi argumentacionis. et sic spectat ad logicum

Arguit̃ scdo Nugacio nō est viciū. ergo inutiliter posuit Arist. cautelas qb⁹ respōdens potest duci ad nugacionem. ꝑbat̃. qa cū dico. hō ē hō: est nugacio. et tamē si respōdens ducitur ad ꝯcedēdū istā. hō ē hō: nō male respōdet. ꝑ p̄ma pte. qa idē repetit̃ bis. igit̃ est nugacio. ꝑ diffinicionē nugacionis. sed ꝑ scd̃a pte. q̄ si respōdens ꝯcedat istā. hō ē hō. q̄ nō male non respondeat. pbat̃. qa ꝯcedit veꝝ. Dicit eñ Boeci⁹. q̄ nulla est verior illa: in qua idē idē p̄dicat̃ de seipo ¶ Dico q̄ non sp est nugacio: quando idem bis dicitur. sed quando fit a parte eiusdem extremi sine aliqua expressione affectus. quod ibi nō ꝯtingit

Arguit̃ tercio Metha nugacionis nō potest ꝯcludi a sophista. pbat̃. illud quod sophista ꝯcludit in illo est aliqua apparēcia. ꝫ in nugacione nulla est apparēcia. igit̃. Minor. qa nō videt̃ que sit apparēcia in nugacione ¶ Dico q̄ apparencia est. qa nomen videtur idem significare ꝑ se sumptum et alteri

coniunctum. quod tamen non est omnino verum vt patuit

Utrum cautele quibus ducitur respondens ad metham redargucionis ab Aristotele in textu fiat sufficiēter assignate. Pro intelligencia questionis mote

Notandū primo Q postq̄ Arist. in precedentibus determinauit de cautelis: quib⁹ obseruatis faciliter opponens potest ducere respondentē ad methas quattuor predictas. Iam consequenter determiat de cautelis, qb⁹ opponēs potest ducere faciliter respōdentē ad metham redargucionis. que inter alias methas est principalior. et de numero istarum cautelarum: quedā sumunt ex parte orōnis. quedā ex parte opponētis. et quedā ex parte respōdentis Prima itaq̄ cautela est. Q opponēs debet multa interrogare a respondente. Quia quādo multa proponūt et interrogant difficile est noscere. qd verum. qd falsum. qd concedendū. et qd negandum. Unde in tali perplexitate: qa respondens nō potest ad omnia determinate respicere: faciliter ducitur ad methā redargucionis. Scda. Q opponens debet festinare. Aliqnādo enī respondens est tardi ingenij et tardi sermonis. Et sic nō bene respondebit: sed facili⁹ ei concludetur. Tercia. Q opponens debet cōmouere respondentē ad irā. Ira enī impedit (inquit Catho) animum: ne possit cernere verum. Debet autē hec cōmocio fieri. q opponens dicat respondenti. q nō respōdet ad propositū. q nō intelligit. et q iniuste agit. et male dicit in responsionib⁹ suis. Quarta. Q debet multa proponere et interrogare cōmixtim. ita q maior vni⁹ racionis ponat cū minori alteri⁹ racionis. Quinta. q opponēs debet interrogare ea que faciūt ad occultacionē. Quia occultacio est causa latencie. et latencia est causa deceptionis. Et iste cautele quinque sunt ex parte oracionis

Notandū scdo Q cautele ex parte respōdentis eciā sunt quinq̄. Prima. Si respondens negat oīa que sibi proponunt. tūc interrogandū est oppositū ipsi⁹ quod ab opponēte intendit vna cū proposito suo. Racio hui⁹, qa per hoc respōdens minus sciet qd concedere et qd negare debeat. Scda. Si respōdēs concesserit aliqua singularia contineri sub aliquo vli. Tūc si opponēs indigeat illo vli: nō debet illud interrogare. sed debet eo vti tanq̄ concesso. Racio est Quia quādo videt respōdenti et eciā audiētib⁹ q concessit tale vle: et hoc propter inductionē. qa ex singularib⁹ indu

citur vle. nõ potest bene respõdens id econuerso negare. qa statim esset in metha. Tercia. qđ si respõdēs dedit ꝓpõnē vlem in suo simili. ꝛ non in se. vtendū est ea ad ꝓpositū. ꝛ nō solū ꝑ eis ꝑ qb' accipit. Racio hui'. Quia aliquãdo similitudo latet. tūc ad plura potest dirigi. Quarta. qđ si opponēs velit aliqđ ꝓpōnē ꝯcludere: tūc eā debet sub disiūctione interrogare. et maxime si oppositum illi' ꝓpōnis fuerit ꝓbabile. Racio hui'. Quia opposita iuxta se posita magis elucescūt. Quinta. qđ expedit opponēti si nō habet vnde syllogisare: assumat propositiones sibi similes: ac si essent concesse a respondente

Notandū tcio Qz cautele que capiunt ex parte opponent sunt sex. Prima. qđ opponens debet ꝓbare responsionem respondent. si respõdens ꝯcedat aliqđ inopinabile. et interrogare oppositū illi' sopinabit. an sit verū vel falsū. ꝛ si respõdēs ꝯcedet oppositū fiet ꝯtra eū verus elench'. si nō ꝯcedet. fiet apparens elench'. Scđa. qđ opponēs debet ꝯsiderare respōsionē respōdent. si sit aliqđ ꝯrīū ꝑus dictis ab eo. ꝛ si sic. ducet ad redargucionem. Tercia. Si respõdens instet argumēto opponētis. opponēs debet fingere aliquā multiplicitatē in suo dicto. ꝛ dicere qđ in vno seqtur ꝯclō. ꝛ in alio non. et qđ ꝯclō in vno sensu est vera. ꝛ in alio non. et debet dicere. qđ sumpsit eā in sensu vero. si respondens eam negauerit. vel qđ sumpsit eam in sensu falso. si respondens eam ꝯcesserit

Notandū qrto Qz quarta cautela est. qđ si opponens cognouerit respondentē ꝑcipe multiplicitatē in ōōne eius. debet ꝑuenire soluēdo illū defectū. ꝛ interrogare ipsum alia. vt respondēs credat ipm̄ bene arguere. ꝛ nō intendere deceptionem Quinta. Si opponens nō habet argumētū ad ꝓpositū: debet se tansferre ad aliā materiā in qua potest argument abundare. ꝛ si respondēs querit. quare se transfert: debet ei respõdere solum in generali causam. qa vult ei ꝯdicere. Sexta. qđ opponēs nō debet interrogare omēs ꝓpōnes que valent ad suū ꝓpositū. ꝫ debz vti aliquibus tanquam concessis. vt assumendo eas tanqꝫ veras: credat respondens eas esse veras

Conclusio respõsalis Cautele posite ab Ari. quib' opponens ducit ad methā redargucionis sunt sufficienter posite. ꝑꝫ. qa his obſuat cici' opponēs habebit victoriā i rn̄dēte

Arguit̃ p̃mo Processus Aristotelis est superfluus. p̃bat̃. q̃a antea eciã determinauit de metha redargucionis. igit̃ hic repetit hoc inutiliter. Añs est notũ. ¶ Dico q̃ antea determinauit de ea absolute. sed hic ostẽdit de cautelis. quibus obseruatis respondens ducitur ad methã redargucionis: et ergo hic non superflue determinat de ea

Arguit̃ scd̃o Plures sunt cautele oppon̄eti q̃̃ iste hic enũerare. igit̃. p̃bat̃. q̃a infinite sunt. p̃bat̃. q̃a quilibet opponens scd̃m ingeniũ suum potest excogitare cautelas ¶ Dico q̃ hic ponunt̃ p̃ncipaliores. s̃ possunt esse plures min⁹ p̃ncipales

Arguit̃ tercio Sophista nõ habet introgare. igit̃ vna cautela nõ est bñ posita. p̃bat̃. q̃a dyalectic⁹ habet interrogare. s̃ dyalectic⁹ nõ est sophista nec ecõuerso. igit̃ ¶ Dico q̃ dyalecticus habet interrogare vtranq̃ partem contradictionis. s̃ sophista interrogat absolute

Arguit̃ q̃rto Sophista non debet se trãsferre ad aliã materiã. ergo vna cautela nõ est bene posita. Añs p̃bat̃. q̃a non licet descendere de genere in gen⁹. p̃mo posterior̃ ¶ Dico q̃ artifici speciali. q̃ vsat̃ cira certũ et determinatũ genus nõ licet descendere de genere in gen⁹. sed artifici cõmuni: licet saltem in genere et in cõmuni et sub racionib⁹ et apparencijs generalib⁹. talis em̃ p̃cedit ex cõmunib⁹. et vsatur circa totum genus entis, qualis eciam est sophista. et ita licet ei transferre se de vna materia in aliam

irca secundū libꝝ Elenchorum. Queritur ¶ Utrum hic in secundo libro liceat determinare de solucione paralogismorum. Pro intelligencia questionis huius

Notandū p̄mo Qꝫ p⁹ꝙ Aristoteles in p̄mo libro determinauit de cōpoſicione sylloꝝ sophisticoꝝ: ad instruendū opponentē. Et determinauit eciā de cautelis que sunt tanꝙ instrumēta abu- dandi in syllis sophisticis. Consequēter in hoc secundo ad instruendū respondentē determinat de solucione paralogismoꝝ. Et in principio tangit quattuor de quibus in speciali determinare intēdit. Primū est. de responsione. hoc ē de solucione apparenti. Secūdū. quo modo oporteat soluere. Et per hoc intelligitur solucio recta. Terciū. quid est soluendū: et quid non. Quia quedā orōnes sunt soluende et quedā non sunt digne ad soluendū. Quartū. ad quā vtilitatē valeat solucio sophisticorum syllogismorum

Notandū scd̄o Qꝫ Arist. in textu ostēdit ꝙ solucio sylloꝝ sophisticoꝝ est vtilis ad duo. Primo. Quia talis solucio valet ad quālibꝫ philosophiam et disciplinā. Et hoc pbat primo de paralogismis in dictione. quia postꝙ scim⁹ solucionē eoꝝ: scim⁹ distinguere quodlibꝫ multiplex. Sed scire distinctionē cuiuslibet multiplicis valet ad omnē sciēciā. in qua reperiūtur tales orōnes multiplices. Scd̄o pbat hoc de fallacijs extra dictionē. quia per fallacias extra dictionē aliquis per se cōsiderādo circa aliquā scienciā: potest seipm decipere. sicut decipitur per fallacias in dictione cū alijs disputando. ergo solucio paralogismoꝝ extra dictionē valet ad euitandū talē deceptionē. et est vtilis ad quālibet philosophiam. Scd̄a vtilitas. Quia talis solucio valet ad laudē et gloriam respōdentis. per hoc enim ꝙ scit soluere tales paralogismos: videtur esse exercitatus et studiosus et sciens in omnibus. Utile ergo est ostendere solucionem paralogismorum in hoc secundo libro

Notandū tercio Qꝫ aliquādo potest valere ad di

sciplinā et sciēciā triplr. Primo pncipalr et p se: tāq͂ influēs et faciens p se ad generacōz sciēcie in nobis. Et sic syll's demstratiu' valz ad generaciōz sciēcie. Dicit eīm pmo posterioꝝ. Demōstracio ē syll'us faciēs scire. Scd̄o aliqd potest valere ad sciēciā et disciplinam: tanq͂ disponēs et pparās intellectū ad generacionē sciencie. Et sic syl'us dyalecticus dicitur valere ad disciplinā et scienciam. qa talis generat opinionē. modo opinio est via in scienciā Dicitur eīm tercio methaphisice. q bene dubitat bene sciet. Tercio aliqd dicit valere ad generacionē sciencie p accidēs, nō directe et p se. ꝫ tanq͂ remouēs phibēs. quod scꝫ remouet illud: qd impedit scienciā. et sic solucio sylloꝝ sophisticoꝝ facit ad generacionem sciencie. Solucio enim eorum remouet errorē et deceptionem: que prohibet acquisicionem sciencie in nobis

Notandū q̄rto Q licet Arist. eciam in pmo libro determinauit de palogismis et de solucione eoꝝ. necesse tamen et vtile fuit hic in scd̄o: hoc speciali' ostendere. Quod Aris. pbat in textu trib' racionib'. Prima. qa nō est idē soluere paralogismos et posse faciliter soluere et pmpte. modo. licet in pmo libro dicti sunt modi p quos possum' soluere palogismos. nō tamē dicti sunt modi qb' possum' faciliter et pmpte soluere. ꝫ tarde et cū difficultate. Contingit eīm sepe. q id quod scim' bene vno modo ipsum tamē trāspositū ignoram'. Si ergo debem' esse pmpti in solucione palogismoꝝ. necesse fuit hic in scd̄o libro modū soluendi eoꝝ tradere. Scd̄a racio. qa licet in pmo libro dicti sunt modi soluēdi palogismos in generali et in suis pncipijs. nō tamen in speciali. Hic aūt in scd̄o docent modi in speciali. qb' soluēdi sunt palogismi et in actu. Per pmū ergo libꝝ possum' scire solucionē palogismoꝝ. ꝫ nō possum' habere exercitacionē et pmptitudinem. Nō eīm vt dicit Egidi': sufficit aliqd scire in habitu. sed oportet vt id reducat ad op'. Nō exercitati eīm sepi' decipiuntur. Necesse ergo fuit in hoc scd̄o specialiter tradere soluciones palogismoꝝ. Tercia racio. facilius est cōponere palogismū q̄ꝫ soluere racione cui' multi sunt arguentes. ꝫ pauci bene soluentes. Sicut eīm figuras mathematicas multi sciunt destruere et faciliter. ꝫ nō cōstruere. Sic eciā hic in palogismis multi sciunt cōponere ipsos. qui nesciunt soluere. Necesse ergo fuit hic in secundo tradere soluciones eorum et cetera

Conclusio respōsalis Utile et necesse ē tradere

hic in isto secundo libro soluciones paralogismorum de quibus dictum est in primo. Ueritas hui⁹ ↄclonis patet ex dictis

Arguitur primo **Nō fuit necesse hic determinare** de solucione palogismoꝝ. igitur. pbatur. In pmo libro determiatū est causa appencie ⁊ defect⁹ palogismoꝝ. ꝫ ostēdere causam defect⁹ est eoꝝ solucionē ponere. ergo nō fuit necesse hoc specialiter hic ostendere ¶ Dico ꝙ licet in pmo libro dederit plꝰs solucionem palogismoꝝ. ꝫ nō ita distincte ⁊ pmpte sicut hic in proposito

Arguitur secūdo **Eadem sunt pncipia cōposicionis** et resolucionis. ꝫ in pmo libro dicta est eoꝝ cōposicio: ergo eciam ibi debuit dici solucio. Maior est Arist. pmo de generaciōe ¶ Dico verū argumētū ↄcludit de cōposicione reali ꝙ eadē sunt pncipia cōposicionis ⁊ resolucionis. nihilominus tamē cōposicō ⁊ resolūcio opposito modo se habent. qa cōposicio incipit a pncipijs. ꝫ resolucio terminatur ad ea. ⁊ sic stat ꝙ cognita cōposicione ignoretur cōplete resolucō. qa qd scim⁹ vno mō trāspositū igōra⁹

Arguitur tercio **Idē bis ponere est inutile. sed** Aristoteles hic ponit soluciones paralogismorum et eciam in pmo docuit. igitur ¶ Dico ꝙ verum argumentum concluderet. si hoc fieret eodē modo. ꝫ hoc fit aliter. vt patet ex dictis

Arguitur qrto **Sequeretur ꝙ ars tradita in pmo** libro de palogismis esset impfecta. pbatur. qa in primo docuit cōponere ⁊ non docuit soluere ¶ Dico ꝙ non docuit ibi soluere ita faciliter ⁊ distincte sicut hic. docuit tamē in vli et in suis pncipijs. Et p hoc patet quare p doctrinā traditā in pmo libro dicamur esse imediati sine inexercitati circa soluciōes palogismorum. Quia exercitacio ⁊ expiencia est circa singularia ⁊ sensibilia In primo autem libro docetur solucio paralogismorum in vniuersali et vt habent esse in suis principijs duntaxat

Utrū respondens dando solucionem apparentem debeat vti cautelis. Pro intelligencia huius questionis

Notandū pmo **Qꝺ postꝗ Arist. ostendit vtilitatē** ⁊ necessitatē determinādi de solucione palogismoꝝ in hoc secundo. Consequēter detmiat de eadē solucione. Et pmo determinat de ea in generali. scdo in speciali: applicādo ad paralogi

smos diversarum fallaciarum. Et determinando de solucione paralogismorum in genere. Primo determinat de solucione apparenti Secundo de recta. Pro quo Notandum quod Duplex est solucio paralogismorum recta et non recta. Recta est manifestacio syllogismi falsi ostendendo propter quod est falsus. ut hec. Quicquid heri emisti hodie comedisti. sed carnes crudas heri emisti. ergo carnes crudas hodie comedisti. cum soluitur. quod ideo non valet. quia mutatur quid in quale. ut ostensum est circa fallaciam figure dictionis. Sed solucio non recta est manifestacio syllogismi falsi. non ostendendo propter quod est falsum

Notandum secundo Quod secundum Arist. in littera melius est aliquando dare et assignare solucionem paralogismorum apparentem quam veram. probat hoc. quia sicut contingit arguere in aliqua disputacione sic contingit soluere. sed in disputacione litigiosa contingit arguere apparenter tantum. sicut patet in paralogismis tam in dictione quam extra dictionem. qui arguunt apparenter tantum. Et eciam opponens sophista non utitur ipsis nisi ut arguat apparenter. et ut videatur arguere. Ergo conveniens est in tali disputacione eciam dare talem solucionem

Notandum tercio Quod Arist. in textu circa hanc solucionem apparentem ponit cautelas plures. Prima. Quod respondens non debet multa concedere: quamuis sibi videantur vera. sed debet dicere transeat hoc. nec concedendo nec negando simpliciter. quia per hoc poterit fugere redargucionem. Secunda. Si respondens ducitur ad metham inopinabilis. tunc debet dicere. quod hoc non est secundum opinionem suam. sed aliorum qui aliter senciunt. per hoc enim fugit metham inopinabilis. Tercia. Si respondens ducitur ad aliquod inconveniens. et antecedens opponentis sit propinquum suo contradictorio: debet dicere. quod ibi est peticio principii. Quarta. Si respondens ducatur ad aliquod falsum non sub nomine proprio sed similitudinario. respondens debet dicere opponenti: quod non capit sub eodem sensu. Quinta. Si aliqua duo proponantur respondenti quorum unum sit consequens ad aliud: et ambo accipiuntur per modum premissarum. ipse respondens debet negare consequens quam antecedens. quia illud est difficilius ad probandum. et uniuersaliter duobus sibi propositis debet negare difficilius. et si debet aliquid concedere. debet concedere id quod est facilius. et magis debet concedere antecedens quam consequens

Notandum quarto Sexta cautela respondentis est hec. Si respondenti proponuntur oraciones imperfecte et truncate. ipse non debet eas concedere vel negare. sed debet petere oraciones perfectas

Septima. Q si aliqua duo habeant 9riū: et respondens nesciat dare 9riū: debet dicere. q habet 9riū ꝫ illud est innominatum. Octaua cautela. Si ponat respōdenti aliqd dubiū de quo sint 9rie opiniones. vt de aliquo pblemate: ipe assumēdo 9rias opini ones: debet dicere. q aliqui sic opinātur: et aliqui non. et ipe vide bitur euitare redargucionē. Nona. Si respondēs fundeat argū mentū opponētis: postq3 alter arguat: debet eciā dare solucionē argumenti. et p hoc opponēs nō amplius sibi ponet argumentum

Conclusio responsalis Respondens sophista debet quādoq3 dare solucionē apparentē. et dando solucionē ap parentē debet vti cautelis. Prima ps 9clonis patet ex notabili secundo. Scda ps pbat. qa solucio apparens: est manifestacio syl logismi falsi nō curādo pter qd est falsus. ꝫ hoc potest fieri per aliquas cautelas. Itē opponēs sophista habet mltos modos de cipiendi respōdentē. ergo oportet q eciā respōdens habeat plu res modos ad resistendū ei. ꝫ cautele nō sunt aliud q3 qdā mo di cōmunes qbus respondens sophista potest resistere apparenter opponenti. ergo licet sibi vti cautelis

Arguit pmo Per solucionē apparentē nihil soluitur. igit. pbat. solucio est manifestacio syll'i falsi. ꝫ apparēs solucio nō manifestat falsitatē syll'i. ex quo est apparēs et nō exi stens. et p 9ns respōdens nunq3 debet dare solucionē apparentē ¶ Dico q solucio apparēs non est manifestacio syllogismi fal si simpliciter vel pfecte. qa non ostendit pter qd. tamē manife stat aliquo mō. qa in cōmuni. et ideo dicit solucio apparens

Arguit scdo Nulla est solucio apparens. pba tur. ois solucio debet qetare animū audiētis. ꝫ solucio apparens hoc nō facit. igit. Maior. qa ideo fit solucio: vt animus audientis esset quietus. Minor nota. quia ex quo est apparens et non exi stens: tunc non quietat animum audientis

Arguitur tercio Nulla solucio est non recta. pbatur. sicut est de argumētacione sic est de solucione. ꝫ ois ar gumētacio debet esse recta. igit eciā ois solucio debet esse recta Minor qa argumētacio est pcessus syllogisticus rei dubie faciēs fidem. modo illud quod facit fidē rei dubie hoc est rectū ¶ Dico vel argumēta 9cludūt. q ois solucio recta et sufficiens et ꝑse di

cta: getat animū audientꝭ. sic eciā oīs argumētacio ꝓpe dicta facit fidem. sed non cōmuniter dicta vel apparēs. modo. argumētacio sophistica est apparens argumentacio

Arguit q̄rto Respondens nō debꝫ vti cautelꝭ pbaꝭ. cautele ordinātur in deceptionē. ſꝫ respondēs nō intendit deceptionē. igiꝭ. Mīnor. qa intencio respōdentꝭ pocius est euadere deceptionē ⁊ nō decipere. ¶ Dico q̄ nō semꝑ cautele ordinantur in deceptionē. ſꝫ aliquādo ordinanꝭ in fugā deceptionis ne aliquis decipiatur. et ad resistendum dictis opponentis. et hoc pertinet ad respondentem

Utrū omnis solucio recta fiat per interēptionem vel distinctionē. Pro intelligencia questionis huius

Notandū pmo Q postq̄ Aristo. determinauit de solucione apparenti. nūc ꝯsequēter detmiat de solucione recta. cuiꝰ ordinis racio est ista. Quia licet solucio recta pfectior sit q̄ꝫ apparens. tamen solucio apparens est ꝯueniēcior in disputacione sophistica. eo q̄ respōdens nō soluit palogismos nisi ideo q̄ opponens non videatur eum redarguere apparenter. sed hoc fit velocius et cicius per apparentem solucionem q̄ꝫ rectam

Notandū scd̄o Q solucio recta in textu diffinitur sic. Est manifestacio sylli falsi scd̄m quālibꝫ interrogacionē accidit falsum. Jdo est. solucio recta est manifestacio sylli falsi ex pte cuiuscūqꝫ ꝯueniat illa falsitas. Et capiꝭ hic interrogacio pro pmissa. qa sophista interrogat de suis pmissis anteq̄ꝫ eas syllogizet sicut apparens dyalecticꝰ. Et additur notanter in diffinicione. scd̄m quālibet interrogacionē accidit falsum. ad differenciam solucionis apparentꝭ. qa licet in solucione apparēti sit manifestacio falsitatꝭ sylli. tamen non ostendiꝭ ꝓpter qd est falsus. Ex dictis sequiꝭ corollarie. q̄ Duplex est solucio recta. Quia solucio recta est manifestacio sylli falsi. ſꝫ duplex est syllꝰ falsus. Quia vel est falsus ꝓpter falsitatē alicuiꝰ pmisse. sic est sylls peccans in materia. Uel est syllꝰ falsus ex pte ꝯclōnis. sicut sylls peccans in forma. Jta duplex est solucio recta. Quia vel est sylli peccantꝭ in forma vel in materia. Seqꝭ corollarie. Q solucio sylli peccantꝭ in materia fit iterꝫ dupliciter. Quia vel ille syllꝰ habet falsitatē in pmissis tantū. Et sic debet solui p interemptionem alicuiꝰ pmisse. Uel est falsus ex falsitate premissarum ⁊ ꝯ-

clusionis si nul. Et sic debet solui ostendendo falsitatem vtriusqꝫ scilicet premisse, et conclusionis false

Notandū tercio Qꝫ secundū Aristotelem in textu. Ois solucio recta sylloꝝ sophisticoꝝ: debet esse p interēptionem vel distinctionē. pbat Arist. sic. qa ois solucio recta vel est sylli peccant' in materia. Et sic est solucio p interemptionē. eo q talis syllus assumit falsum. quo interēpto: ostendit falsitas eius ⁊ sua solucio. Vel solucio recta est sylli peccantꝫ in forma, ⁊ tūc fit solucio p distinctionē. ideo qa falsitas ei' puenit ex aliquo apparenti ⁊ ex aliqua causa apparencie ⁊ multiplicitate vnde prouenit dubietas. Et omis dubietas debet solui p distinctionē vel eciam p interemptionē. magis tamen p distinctionem. Quare ꝯcluditur. Qꝫ ois solucio recta est p distinctionē vel p interēptionem. Sed q sylli debēt solui p distinctionē. vtꝫ eciā illi q sunt extra dictionē. Notat Egidi'. q Duplex est multiplicitas. vna nominis ⁊ alia rei. Sicut ergo in palogismis in dictione est multiplicitas nomis vel vocꝫ. eo q dictio vel orō sat plura. Sic in paralogismis extra dictionē est multiplicitas rei scdm qd aliqua res potest diuersimode capi vel apprehendi ab intellectu. Quare tam palogismi in dictione qꝫ extra dictionē soluēdi sunt per distinctionē. eo q in vtrisqꝫ est multiplicitas. licet modo diuerso. vt dictū est. Seqꝫ corollarie. Qꝫ soluere p distinctōꝫ est aliqd multiplex resoluere in quo sensu est ꝯcedendū ⁊ in quo sensu est negandū. siue talis multiplicitas sit ex pte vocis. vt in fallacijs in dictione vel ex pte rei. vt in fallacijs extra dictionē. Sed soluere p interēptionem: est pmisse false oppositū sumere. quo sumpto: eius falsitas apparebit manifeste. Duo enim ꝯtradictoria non possunt simul esse va nec falsa. Seqtur corollarie scdo. Qꝫ si volum' aliquā orōnē soluere. pmo debem' videre: si est syllogisata vel non. Si nō est syllogisata: poterit solui p distinctionē. qa peccat in forma: dū infert aliqd falsum. Et si est syllisata. respondendum est ad aliqꝫ pmissaꝝ. Falsitas eni ꝯclonis nō puenit nisi ex falsitate alicui' pmisse. Debet ergo interimi aliqua pmissaꝝ

Notandū qrto Qꝫ Arist. in textu ostendit. q vtile ⁊ necessariū est ponere in hoc libro scdo: solucionē palogismoꝝ: nō tantū in generali sed eciā in speciali. Cui' racionem assignat istā. Ad cognoscendū eni aliquid pfecte ⁊ cōplete: nō suffi

eit ipm cognoscere. in genere in vli ꝛ ↄfuse. ſ optet ei⁹ cogniciō nem accipe in speciali ꝛ determinate. ergo eciaꝫ ad habendum sufficientē ꝛ cōpletā solucionē palogismoꝝ: optet eoꝝ solucioneꝫ ingrere in speciali. Ut em̄ Arist. docet in textu. om̄es palogismi possunt solui solucione speciali ꝛ ꝓpa. quod ꝓbat inductiue. Falla em̄. equocacionis amphibologie cōposicionis diuisionis ꝛ accē tus: possunt solui solucione speciali. scꝫ ꝑ distinctionem ↄclonis vel alicui⁹ ꝑmissaꝝ. ostendendo ꝙ ibi sunt diuersa ꝑcata. ex qua diuersitate ꝓuenit falsitas talis palogismi. Similiter. oēs palogismi figure dictionis ꝛ fallaciaꝝ extra dictionē possunt solui solucione speciali: negādo ↄñam: ꝛ subiūgendo causam defect⁹ illius palogismi in quo fit. Sicut em̄ quelibet falla habꝫ specialē causam apparencie. sic eciā habet specialē defectū sub illa appencia latentē. Si aūt queraꝛ. An palogismi ducentes ad methā nugacionis ꝛ soleocismi: possunt solui solucione speciali. Aristo. respondit in textu ꝙ sic. Et dicit. ꝙ palogismi ducētes ad nugacionē: debēt solui dicendo. ꝙ nomē nō ꝑat idē ꝑ se sumptū ꝛ alteri ↄiunctum. loquēdo de ꝑacione scdaria. vt dictū eciā est ante. licet in ꝑacione ꝑmaria ꝛ essenciali dictio idē ꝑat ꝑ se sumpta ꝛ alteri ↄiūcta. Sed palogismi ducentes ad metham soleocismi debent solui dicendo ꝛ ostendendo. ꝙ dictio nō habet eundē modū significandi in vno casu sicut in alio nec in vno genere sicut in alio. Et poci⁹ ꝓbus ostēdit hic modū soluēdi palogismos ducētes ad nugacionē ꝛ soleocismum: ꝙ̄ ducentes ad alias methas. vt falsi ꝛ inopinabilis. eo ꝙ nugacio et soleocism⁹ important defectum ex ꝑte oꝛonis ꝛ nō ex ꝑte rei. ideo non habēt eundeꝫ modū soluēdi cū palogismis ducentib⁹ ad methā redargucionis

Conclo respōsalis Ois recta solucio palogismoꝝ fit vel ꝑ distinctionē vel ꝑ interēptionē. Ueritas hui⁹ ↄclōis patꝫ ex dicti. ꝛ maxime ex his que dicta sūt in notabli 3cio

Arguit ꝑmo Plures sunt modi soluendi ꝙ̄ isti duo. ꝓbaꝛ. tot sunt modi soluēdi quot sunt modi male arguēdi. ſ modi male arguēdi sunt multi ꝛ quasi infiniti. Dicit em̄ secundo ethicoꝝ. male agere ↄtingit multis modis. bene aūt agere solū vno modo. Maior. qa solucio debet correspondere modo arguendi ¶ Dico ꝙ duo sunt modi soluendi in genere solucioē recta. possunt tamen plures esse in specie

Arguitur scdo Aliqs est mod' soluēdi p ɔcessionem. igitur plures sunt modi soluēdi q̄ȝ duo. pbatur ans. qa sicut ɔtingit arguere ex falsis ⁊ multiplicib', sic eciā arguitur ex ver;. ergo sicut soluuntur palogismi p interēptionē. q̄n fiūt ex falsis. sic debent solui p ɔcessionē: quādo fiunt ex ver; ¶ Dico q̄ argumentum nō ɔcludit. qa ɔcessio fit respectu alicui' veri. ɔcedendo autem verum non fit manifestacio alicuius falsi. Et ergo per concessionem veri non fit recta solucio. Contra

Arguitur tercio Solucio scdm ɔcessionem veri debet esse solucio ⁊ poni p solucione. pbatur autoritate Arist. octano thopic;. qui ponit ɔcessionē spēȝ respōsionis. ergo eciā ɔcessio veri debet esse spēs solucionis. tenet ɔn̄a. qa non videtur racio diuersitatis ¶ Dico q̄ hoc non optet. qa responsio est supi' ad solucioȝ. ⁊ sic bn̄ ɔceditur q̄ ɔcessio sit spēs respōsionis ȝ nō solucōis

Arguitur q̄rto Ois syllus debet solui p interēptionem. igitur. pbatur. Ois syllus habēs falsitatē debet solui p interēptionē. ȝ ois syllus q̄ soluitur est falsus. igitur ois soluitur p interēptionem. Maior est Arist. in textu. Minor. qa si non esset falsus non solueretur ¶ Dico q̄ Duplex est syllus falsus. quidā habet falsitatem sine multiplicitate. ⁊ ille debet solui p interēptionem. Alter est q̄ habet falsitatē cū multiplicitate. ⁊ ille debȝ solui per distinctionē magis q̄ȝ p interēptionē. Talis eni multiplicitas est causa vnde ɔuenit talis falsitas. Ad talē ergo falsitatē manifestandam: solucio magis debet fieri p distinctionē q̄ȝ p interēptionem. Et si sit syllus peccans in vtroq; : potest solui vtroq; modo tam per interemptionem q̄ȝ distinctionem

Utrum diuisio oracionum in faciles et difficiles ad soluendum ab Aristotele sit sufficienter assignata.

Pro intelligencia istius questionis mote

Notandū p̄mo Q2 postq̄ȝ Aristoteles probanit vtilitatē huius doctrine de speciali solucione palogismoꝝ. ⁊ eciam determinauit de solucione apparenti ⁊ recta palogismorum. Jam hic ɔsequenter et finaliter ostendit: quomodo quedā orōnes sunt faciles ⁊ quedā difficiles ad soluendū. Et dicit. q̄ oraciones faciles nō sunt digne solucione. vt in equocacione hec oracio vir ferebatur gradatim sedens. que est multiplex. Quia gra

datim potest venire a gradior graderis. Et sic est falsa. Quia valet tantū. vir sedens ferebat & iuit gradatim. & hoc est falsum. nullus enī sedens ambulat. Scdo gradatim potest venire a nomie grad'. et sic est vera. & sensus est. q vir sedēs ferebat & portabat per grad'. & hoc est verum. Sic similiter dicitur de ista. Boreas est pur'. qa purus quādoqz valet tantū sicut innocens. et sic est falsa. qa Boreas vent' q est frigid' affligit pauperē: qui pauca indumenta habet. & sic nō est innocens. Alio modo pur' valet tantum sicut purgās. & sic ē vera. qa Boreas purgat aurā a nubib'

Notandū scdo Qz oracones difficiles digne sunt solucione. Racio. Quia difficile est videre scdm quē locū sophisticum fiunt, & que sit causa eorum apparencie. Unde videtur qbusdam peccare in dictione, & qbusdā extra dictionem, aliqb' scdm unam fallaciā, alijs vo scdm aliā. Ita q multi periti de suis causis apparencie adinuicē litigāt. Sicut eciā aliqui dicūt de illis nomib', ens, vnū: q vnū scēt. Alij dicūt q non. sed plura. vt ostēditur circa pmū phisicorum circa raciones Permenidis & Melissi

Notandū tercio Qz oracionū difficiliū, quedā dicitur acris. Quia sicut sapor acer realiter pungit gustū: Sic talis oracio pungit & mordet respōdentē faciēs ipm dubitare. Et dividitur talis oracio scdm divisionē dubitacionū: que fiunt respondenti p talē oracionē ab opponēte. Unde. quedā sunt oraciones syllogistice: que debēt solui per interēptionē. & alie per distinctionē. Et quādoqz nescitur que orōnū est interimēda si est syllogistica. et si nō est oracio syllogistica: quādoqz nescit respōdēs quō modo soluitur, vel p distinctionē, vel p interēptionē. Et p hoc alique orōnes possunt dici acriores & quedā acerrime

Notanduz qrto Qz ista oracio maxime dicitur acris: que ex maxime pbabilib' maxime impbabile cōcludit apparenter, vel maximū pbabile interemit. qa in tali pcessu difficile est noscere quid sit interimendū. Sed ista oracio dicitur minus acris. quādo cōcluditur impbabile ex pmissis nō multū pbabilib'. sed ex eque impbabilib'. Et tunc respondens bene pcipit: q talis oracio debet solui p interemptionem. sed non bene scit que pmissarum debet interimi: propter hoc. quia in premissis est equalis improbabilitas

Conclusio responsalis Divisio oracionū pe

nes facilitatem ⁊ difficultatem soluendi ab Aristotele est sufficienter assignata. Ueritas huius ꝯclonis patet ex dictis

Arguitur primo Ista diuisio nõ valet. pbatur. ois diuisio debet dari p opposita. ꝫ ista nõ est huiusmodi. ergo. Maior est Boecij in libro diuisionũ. Minor. quia eadẽ oracio potest esse facilis respectu opponẽtis. ⁊ difficilis respectu respõdẽtis ¶ Dico ꝙ eadẽ oracio materialiter potest esse facilis ⁊ difficilis. ꝫ non formaliter. Et licet aliqua oracio respectu opponentis sit facilis. et respectu respondentis difficilis. Tamen datur aliqua oracõ que eciã de se est difficilis. quia habet causam sue apparencie occulte. Et alia est que habet causam sue apparencie manifeste. ⁊ ergo dicuntur faciles ⁊ difficiles

Arguitur scđo Nulla est oracio insolubilis sed quelibet est digna ad soluendũ. pbatur. respõdens debet sustinere opposiciones opponẽtis. vt dicitur in textu. ꝫ hoc non potest facere nisi soluendo omẽs oraciones sophisticas. quare ꝯcluditur. ꝙ ois oracio est digna ad soluendũ ¶ Dico ꝙ respõdens debet omẽs oraciones soluere vere vel apparenter. siue solucione recta vel non recta. sed oraciones ridiculosas non tenetur soluere solucione recta

Arguitur tercio Nulla oracio est acris ad soluẽdum. igitur. pbatur. sophistria est sciencia cõmunis. et sophista est artifex apparens. ꝫ sciencia cõmunis potest vti cõmunibus. igitur nulla est acris ad soluendũ ¶ Dico ꝙ respectu respõdentis exercitati nihil est difficile. ꝫ respectu inexercitati ⁊ oracionũ in se. quia in eis latet causa apparencie occulte. tunc sunt difficiles et graues ad soluendum

Arguitur vltimo Nulla oracio est indigna ad soluendum. pbatur. Nullum opus sapientis est indignum. ꝫ proponere oraciones sophisticas est opus sapiẽtis saltem sophiste. igitur nulla oracio est indigna. Maior. qa sapiens tenetur prudenter et solerter agere nihil vicij ꝓponens. Dictum enĩ est in principio. sapientis non est mentiri ⁊ indigne agere ¶ Dico ꝙ nullius vere sapientis est opus indignũ simpliciter. sed illius q est sapiens apparenter potest esse aliquod opus indignũ aliquo modo. vt velle decipere respondentem victoriã acqrere de respondente. est aliqualiter indignũ. ⁊ hoc intendit opponẽs sophista.

Finaliter ꝯsiderandū est. Qꝫ phus in textu dicit. Qꝫ hec sciencia siue ars non est inuēta sicut alie artes. Quia inuencio aliaꝝ arcium ab ista talis fuit. Qꝫ aliqui primo inuenerunt ꝑncipia: et ꝯsequenter alij inuenerūt ea que sequūtur ex ꝑncipijs: et sic successiue ꝑ multū temp' creuit sciencia: quousqꝫ qͥlibet sciencia fuit completa. et que ꝑmo inuenta fuerāt erant difficiliora ⁊ vtiliora. Erant eīm ꝑncipia: que licet sint parua in quantitate: magna tamen sunt in ꝟtute. Unde eciā magis regraciandum est illis, qui inuenerūt ꝑncipia q̄ꝫ ꝯclusiones. Qꝫ autē alie sciencie ab ista sic sunt inuente: ꝓbat Aristoteles exemplariter de rethorica. Nam ꝑmi inuentores rethorice paꝝ inuenerūt. Sꝫ alij superuenientes inuenta auxerunt et addiderūt: quousqꝫ ars fuit cōpleta. Ut Thysias ꝑncipia rethorice cepit a ꝑoribꝫ. post quē Symachꝫ. pꝫ quē Theodorꝫ: artē rethorice successiue ꝯpleuerūt Sciencia aūt vel ars dyalectice nō est sic inuenta: qꝫ vna eiꝫ ꝑs fuisset ante tempꝫ Aristotelis: ymmo ante ipsum nihil de ea per modum artis traditū est. sed Aristoteles eam suo proprio labore cōpleuit et eius inuentor fuit. Unde dicit. qꝫ logica eoꝝ q eum precesserūt erit similis doctrine Platonis in Gorgia. vbi multe oraciones rethorice sine arte tradebantur. Ideo talis doctrina sine arte tradita fuit labilis a memoria. Sicut in simili. aliquis volens tradere artem vel disciplinā sotulariū. vt non doleant pedes: daret ⁊ ꝓponeret multa genera calceoꝝ. et nō daret modum determinatū faciendi calciamenta. sed Aristoteles non sic fecit, sed artificiose tradidit. et ex toto fuit huiꝫ sciencie inuentor. in cuius inuencione ⁊ ordinacione multū temporis cū fatigis expleuit ⁊ laboribꝫ. Unde ⁊ Aristoteles in fine quia laboribus suis artem logice regulauit. si que ōmisit: vt venia sit petita. de quibꝫ ꝟo bene dixit: multas grates referendas exoptat. Unde et dicit in textu. Reliquū erit omniū vestrum vel eoꝝ qui hoc opus audierint. ōmissis quidem artis indulsionem inuentis autē multas grates habere. Multe itaqꝫ grates habende sunt a nobis Aristoteli. Incōparabiliter tamen maiores illi a quo esse intelligenciā virtutemqꝫ nostram raciocinatiuam accepimꝫ. Cuiꝫ lumine illustrati: errores omnes ac deceptiones vitare possumꝫ Qui est deus benedictus in secula seculorum Amen

Tobie Mily Boze Chwala

Questiones in libros Priorum et Elenchorum Aristotelis Per Mgrm Joannem de Glogovia In studio Cracoviensi collecte Impensisque Domini Joannis Haller noviter recognite ac impresse. Feliciter expliciunt. Anno domini 1511 Quarta die Mensis Junii Cracovie

Questiones Primi libri Priorum secundū numerum folioꝝ annotate

Questiones Secundi libri Priorum

Questiones Primi libri Elenchorum secundum numerum foliorum annotate

Questiones Secundi libri Elenchoꝝ

Finis

